

Επίσημη Εφημερίδα L 200 της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Νομοθεσία

65ο έτος

29 Ιουλίου 2022

Περιεχόμενα

II Μη νομοθετικές πράξεις

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

- ★ Κανονισμός (ΕΕ) 2022/1321 της Επιτροπής, της 25ης Ιουλίου 2022, για την τροποποίηση των παραρτημάτων II και III του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα ανώτατα όρια καταλοίπων για τις ουσίες ιόντα φθορίου, οξυφθορφεν (οξυφθοροφένη), ρυτοχsulam (πυροξουλάμη), quipmerac (κινόμεράκη) και σουλφουρυλοφθορίδιο μέσα ή πάνω σε ορισμένα προϊόντα ⁽¹⁾ 1
- ★ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2022/1322 της Επιτροπής, της 25ης Ιουλίου 2022, για την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2021/632 όσον αφορά τους καταλόγους προϊόντων ζωικής προέλευσης, ζωικών υποπροϊόντων και σύνθετων προϊόντων που υπόκεινται σε επίσημους ελέγχους σε συνοριακούς σταθμούς ελέγχου ⁽¹⁾ 25
- ★ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2022/1323 της Επιτροπής, της 27ης Ιουλίου 2022, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1484/95 όσον αφορά τον καθορισμό των αντιπροσωπευτικών τιμών στους τομείς του κρέατος πουλερικών και των αυγών, καθώς και για την αυγοαλβουμίνη 65
- ★ Κανονισμός (ΕΕ) 2022/1324 της Επιτροπής, της 28ης Ιουλίου 2022, για την τροποποίηση των παραρτημάτων II και III του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα ανώτατα όρια καταλοίπων των ουσιών benzovindiflupyr, boscalid, fenazaquin, fluazifop-P, flupyradifurone, fluxapyroxad, fosetyl-Al, isofetamid, metaflumizone, pyraclostrobin, spirotetramat, thiabendazole και tolclofos-methyl μέσα ή πάνω σε ορισμένα προϊόντα ⁽¹⁾ 68
- ★ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2022/1325 της Επιτροπής, της 28ης Ιουλίου 2022, για την τροποποίηση του παραρτήματος I του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2021/605 για τη θέσπιση ειδικών μέτρων ελέγχου για την αντιμετώπιση της αφρικανικής πανώλης των χοίρων ⁽¹⁾ 109

ΟΔΗΓΙΕΣ

- ★ Κατ' εξουσιοδότηση οδηγία (ΕΕ) 2022/1326 της Επιτροπής, της 18ης Μαρτίου 2022, για την τροποποίηση του παραρτήματος της απόφασης-πλαisiού 2004/757/ΔΕΥ του Συμβουλίου όσον αφορά την υπαγωγή νέων ψυχοδραστικών ουσιών στον ορισμό των «ναρκωτικών» 148

⁽¹⁾ Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ

EL

Οι πράξεις των οποίων οι τίτλοι έχουν τυπωθεί με λευκά στοιχεία αποτελούν πράξεις τρεχούσης διαχείρισεως που έχουν θεσπισθεί στο πλαίσιο της γεωργικής πολιτικής και είναι γενικά περιορισμένης χρονικής ισχύος.

Οι τίτλοι όλων των υπολοίπων πράξεων έχουν τυπωθεί με μαύρα στοιχεία και επισημαίνονται με αστερίσκο.

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- ★ Απόφαση (ΕΕ) 2022/1327 του Συμβουλίου, της 26ης Ιουλίου 2022, με την οποία ζητείται από την Επιτροπή να υποβάλει έρευνα σχετικά με την κατάσταση της εσωτερικής αγοράς ενωσιακών ταχυδρομικών υπηρεσιών, ιδίως όσον αφορά την εφαρμογή της οδηγίας 97/67/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, καθώς και πρόταση, εφόσον κριθεί σκόπιμο, βάσει των αποτελεσμάτων της έρευνας 152
- ★ Απόφαση (ΕΕ) 2022/1328 της Επιτροπής, της 30ής Σεπτεμβρίου 2021, σχετικά με τα μέτρα SA.32014, SA.32015, SA.32016 (2011/C) (πρώην 2011/NN) που εφαρμόστηκαν από την Ιταλία και την περιφέρεια του Λάτσιο υπέρ της Lazioport και της αγοράστριάς της CLN [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2021) 6989] (1) 154

---

(1) Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ

II

(Μη νομοθετικές πράξεις)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2022/1321 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 25ης Ιουλίου 2022

για την τροποποίηση των παραρτημάτων II και III του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα ανώτατα όρια καταλοίπων για τις ουσίες ιόντα φθορίου, oxyfluorfen (οξυφθοροφένη), pyrooxulam (πυροξουλάμη), quinmerac (κινόμεράκη) και σουλφουρυλοφθορίδιο μέσα ή πάνω σε ορισμένα προϊόντα

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 396/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Φεβρουαρίου 2005, για τα ανώτατα όρια καταλοίπων φυτοφαρμάκων μέσα ή πάνω στα τρόφιμα και τις ζωοτροφές φυτικής και ζωικής προέλευσης και για την τροποποίηση της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου (¹), και ιδίως το άρθρο 14 παράγραφος 1 στοιχείο α) και το άρθρο 49 παράγραφος 2,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Για τις ουσίες ιόντα φθορίου, oxyfluorfen, pyrooxulam, quinmerac και σουλφουρυλοφθορίδιο, έχουν καθοριστεί ανώτατα όρια καταλοίπων (ΑΟΚ) στο μέρος Α του παραρτήματος III του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005.
- (2) Όσον αφορά την ουσία oxyfluorfen, η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (στο εξής: Αρχή) υπέβαλε αιτιολογημένη γνώμη σχετικά με τα υφιστάμενα ΑΟΚ σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005 (²). Η Αρχή συνέστησε τη μείωση των ΑΟΚ για τα εσπεριδοειδή, τα ακρόδρυα, τα μηλοειδή, τα πυρηνόκαρπα, τα σταφύλια, τις επιτραπέζιες ελιές, τα κάκι/λωτούς, τα ρόδια, τα κρεμμύδια, τις κεφαλωτές κράμβες και τους σπόρους ηλιάνθου. Για άλλα προϊόντα, η Αρχή συνέστησε τη διατήρηση των υφιστάμενων ΑΟΚ. Δεδομένου ότι δεν συντρέχει κίνδυνος για τους καταναλωτές, τα ΑΟΚ θα πρέπει να καθοριστούν στο παράρτημα II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005, στο υφιστάμενο επίπεδο ή στο επίπεδο που προσδιορίζεται από την Αρχή.
- (3) Όσον αφορά την ουσία pyrooxulam, η Αρχή υπέβαλε αιτιολογημένη γνώμη σχετικά με τα ισχύοντα ΑΟΚ σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005 (³). Συνέστησε να διατηρηθούν τα υφιστάμενα ΑΟΚ στο ειδικό όριο προσδιορισμού ή στο προκαθορισμένο ΑΟΚ. Για ορισμένα προϊόντα, τα ειδικά όρια προσδιορισμού χρειάζεται να προσαρμοστούν σε υψηλότερες τιμές υπό το πρίσμα της δυνατότητας ανάλυσης. Τα εν λόγω όρια προσδιορισμού στο παράρτημα II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005 θα πρέπει να καθοριστούν στο υφιστάμενο επίπεδο ή στο επίπεδο που προσδιόρισε η Αρχή.

(¹) ΕΕ L 070 της 16.3.2005, σ. 1.

(²) Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων· Reasoned opinion on the review of the existing maximum residue levels for oxyfluorfen according to Article 12 of Regulation (EC) No 396/2005 [Αιτιολογημένη γνώμη σχετικά με την επανεξέταση των υφιστάμενων ανώτατων ορίων καταλοίπων για την ουσία oxyfluorfen, σύμφωνα με το άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005]. *EFSA Journal* 2020-18(10):6269.

(³) Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων· Reasoned opinion on the review of the existing maximum residue levels for pyrooxulam according to Article 12 of Regulation (EC) No 396/2005 [Αιτιολογημένη γνώμη σχετικά με την επανεξέταση των υφιστάμενων ανώτατων ορίων καταλοίπων για την ουσία pyrooxulam, σύμφωνα με το άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005]. *EFSA Journal* 2020-18(10):6260.

- (4) Όσον αφορά την ουσία quinmerac, η Αρχή υπέβαλε αιτιολογημένη γνώμη σχετικά με τα υφιστάμενα ΑΟΚ σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005 (*). Πρότεινε να αλλάξει ο ορισμός του καταλοίπου για τα φυτικά προϊόντα και το μέλι, ώστε να περιλαμβάνει το άθροισμα της ουσίας quinmerac και των μεταβολιτών της ΒΗ 518-2 και ΒΗ 518-4, εκφραζόμενο ως quinmerac. Συνέστησε τη μείωση των ΑΟΚ για τα ζαχαρότευτλα (ρίζα), τους μυς (από χοίρους, βοοειδή, πρόβατα, αίγες, ιπποειδή, πουλερικά), το λίπος (από χοίρους, βοοειδή, πρόβατα, αίγες, ιπποειδή, πουλερικά), το ήπαρ (από χοίρους, πουλερικά), τους νεφρούς χοίρων, το γάλα (από βοοειδή, πρόβατα, αίγες, άλογα) και τα αυγά πτηνών. Για άλλα προϊόντα, η Αρχή συνέστησε να αυξηθούν ή να διατηρηθούν τα υφιστάμενα ΑΟΚ. Δεδομένου ότι δεν συντρέχει κίνδυνος για τους καταναλωτές, τα εν λόγω ΑΟΚ στο παράρτημα II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005 θα πρέπει να καθοριστούν στο υφιστάμενο επίπεδο ή στο επίπεδο που προσδιορίζεται από την Αρχή. Η Αρχή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι όσον αφορά τα ΑΟΚ για ήπαρ και νεφρούς από μηρυκαστικά και ιπποειδή, ορισμένες πληροφορίες δεν ήταν διαθέσιμες και ότι ήταν αναγκαία περαιτέρω εξέταση από τους υπευθύνους διαχείρισης κινδύνου. Τα εν λόγω ΑΟΚ θα επανεξεταστούν· κατά την επανεξέταση θα ληφθούν υπόψη οι πληροφορίες που θα προκύψουν εντός δύο ετών από τη δημοσίευση του παρόντος κανονισμού.
- (5) Όσον αφορά την ουσία σουλφουρυλοφθορίδιο, η Αρχή υπέβαλε αιτιολογημένη γνώμη σχετικά με τα υφιστάμενα ΑΟΚ σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005 (†). Πρότεινε να διατηρηθούν οι υφιστάμενοι δύο ορισμοί καταλοίπων (σουλφουρυλοφθορίδιο και ιόντα φθορίου) ως προσωρινοί, δεδομένου ότι απαιτούνται περαιτέρω στοιχεία για την επιβεβαίωσή τους. Κατέληξε επίσης στο συμπέρασμα ότι, όσον αφορά τα ΑΟΚ για τις ουσίες σουλφουρυλοφθορίδιο και ιόντα φθορίου για όλα τα προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005, ορισμένες πληροφορίες δεν ήταν διαθέσιμες και ότι ήταν αναγκαία περαιτέρω εξέταση από τους υπευθύνους διαχείρισης κινδύνου. Λαμβανομένων υπόψη των πρόσθετων δεδομένων παρακολούθησης που παρέχονται από τους υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων, δεδομένου ότι δεν υπάρχει κίνδυνος για τους καταναλωτές, τα ΑΟΚ των ιόντων φθορίου όσον αφορά τα αφεψήματα βοτάνων, τους καρπούς αγριοτριανταφυλλιάς, τους καρπούς κουφοξυλιάς και τον «βασιλικό και τα βρώσιμα άνθη» στο παράρτημα II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005 θα πρέπει να καθοριστούν στο υφιστάμενο επίπεδο. Τα εν λόγω ΑΟΚ θα επανεξεταστούν· κατά την επανεξέταση θα ληφθούν υπόψη οι πληροφορίες που θα προκύψουν εντός δύο ετών από τη δημοσίευση του παρόντος κανονισμού.
- (6) Όσον αφορά τα προϊόντα για τα οποία η χρήση του σχετικού φυτοπροστατευτικού προϊόντος δεν έχει εγκριθεί και για τα οποία δεν υπάρχουν ανοχές κατά την εισαγωγή ούτε ανώτατα όρια καταλοίπων του Codex (CXL), τα ΑΟΚ θα πρέπει να καθοριστούν σε τιμή ίση με το ειδικό όριο προσδιορισμού ή θα πρέπει να ισχύσει το προκαθορισμένο ΑΟΚ, όπως ορίζεται στο άρθρο 18 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005.
- (7) Η Επιτροπή ζήτησε τη γνώμη των εργαστηρίων αναφοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα κατάλοιπα φυτοφαρμάκων όσον αφορά την ανάγκη για προσαρμογή ορισμένων ορίων προσδιορισμού. Όσον αφορά ορισμένες ουσίες, τα εργαστήρια αυτά κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι, για ορισμένα προϊόντα, η τεχνική εξέλιξη απαιτεί τον καθορισμό ειδικών ορίων προσδιορισμού.
- (8) Με βάση τις αιτιολογημένες γνώμες της Αρχής και λαμβανομένων υπόψη των συναφών με το υπό εξέταση θέμα παραγόντων, οι ενδεικνυόμενες τροποποιήσεις των ΑΟΚ πληρούν τις απαιτήσεις του άρθρου 14 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005.
- (9) Μέσω του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, ζητήθηκε η γνώμη των εμπορικών εταιρών της Ένωσης για τα νέα ΑΟΚ και οι παρατηρήσεις τους ελήφθησαν υπόψη.
- (10) Συνεπώς, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 396/2005 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.
- (11) Για να καταστεί δυνατή η κανονική διάθεση στην αγορά, η μεταποίηση και η κατανάλωση των προϊόντων, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να προβλέπει μεταβατική ρύθμιση για τα προϊόντα που έχουν παραχθεί πριν από την τροποποίηση των ΑΟΚ και για τα οποία προκύπτει από τα στοιχεία ότι τηρείται υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών.
- (12) Πριν από την έναρξη ισχύος των τροποποιημένων ΑΟΚ θα πρέπει να μεσολαβήσει εύλογο χρονικό διάστημα, ώστε να επιτραπεί στα κράτη μέλη, στις τρίτες χώρες και στις επιχειρήσεις τροφίμων να προετοιμαστούν για να ανταποκριθούν στις νέες απαιτήσεις που θα προκύψουν από την τροποποίηση των ΑΟΚ.
- (13) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της μόνιμης επιτροπής φυτών, ζώων, τροφίμων και ζωοτροφών,

(*) Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων· Reasoned opinion on the review of the existing maximum residue levels for quinmerac according to Article 12 of Regulation (EC) No 396/2005 [Αιτιολογημένη γνώμη σχετικά με την επανεξέταση των υφιστάμενων ανώτατων ορίων καταλοίπων για την ουσία quinmerac, σύμφωνα με το άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005]. *EFSA Journal* 2020;18(10):6257.

(†) Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων· Reasoned opinion on the review of the existing maximum residue levels for sulfonyl fluoride according to Article 12 of Regulation (EC) No 396/2005 [Αιτιολογημένη γνώμη σχετικά με την επανεξέταση των υφιστάμενων ανώτατων ορίων καταλοίπων για την ουσία σουλφουρυλοφθορίδιο, σύμφωνα με το άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005]. *EFSA Journal* 2021;19(1):6390.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Τα παραρτήματα II και III του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005 τροποποιούνται σύμφωνα με το παράρτημα του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 2

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 396/2005, ως είχε πριν από την τροποποίησή του από τον παρόντα κανονισμό, εξακολουθεί να εφαρμόζεται στα προϊόντα που παρήχθησαν στην Ένωση ή που εισήχθησαν στην Ένωση πριν από τις 21 Φεβρουαρίου 2023.

Άρθρο 3

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από τις 21 Φεβρουαρίου 2023.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 25 Ιουλίου 2022.

Για την Επιτροπή
Η Πρόεδρος
Ursula VON DER LEYEN

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Τα παραρτήματα II και III του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005 τροποποιούνται ως εξής:

1. στο παράρτημα II προστίθενται οι ακόλουθες στήλες για τα ιόντα φθορίου και τις ουσίες oxyfluorfen, pyrooxulam, quinmerac και σουλφουρλοφθορίδιο:

«Κατάλοιπα φυτοφαρμάκων και ανώτατα όρια καταλοίπων (mg/kg)

Κωδικός	Ομάδες και παραδείγματα μεμονωμένων προϊόντων για τα οποία ισχύουν τα ανώτατα όρια καταλοίπων (*)	Ιόντα φθορίου	Oxyfluorfen (F)	Pyrooxulam	Quinmerac (άθροισμα quinmerac και των μεταβολιτών της, BH 518-2 και BH 518-4, εκφραζόμενο ως quinmerac) (R)	Σουλφουρλοφθορίδιο
0100000	ΚΑΡΠΟΙ, ΝΟΠΟΙ ή ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΟΙ· ΑΚΡΟΔΡΥΑ		0,01 (*)	0,01 (*)		
0110000	Εσπεριδοειδή	0,2(+)			0,1 (*)	0,01 (*)
0110010	Γκρέιπφρουτ	(+)				
0110020	Πορτοκάλια	(+)				
0110030	Λεμόνια	(+)				
0110040	Πράσινα λεμόνια	(+)				
0110050	Μανταρίνια	(+)				
0110990	Άλλα (2)	(+)				
0120000	Ακρόδρυα				0,15 (*)	
0120010	Αμύγδαλα	30(+)				10(+)
0120020	Καρύδια Βραζιλίας	30(+)				10(+)
0120030	Ανακάρδια (κάσιους)	30(+)				10(+)
0120040	Κάστανα	30(+)				10(+)
0120050	Καρύδες	15(+)				3(+)
0120060	Φουντούκια	30(+)				10(+)
0120070	Μακαντάμια	30(+)				10(+)
0120080	Καρύδια πεκάν	30(+)				10(+)
0120090	Κουκουνάρια	30(+)				10(+)
0120100	Φιστίκια	30(+)				10(+)
0120110	Κοινά καρύδια	30(+)				10(+)
0120990	Άλλα (2)	30(+)				0,01 (*) (+)
0130000	Μηλοειδή	0,2(+)			0,1 (*)	0,01 (*)
0130010	Μήλα	(+)				
0130020	Αχλάδια	(+)				
0130030	Κυδώνια	(+)				
0130040	Μούσμουλα	(+)				

0130050	Ιαπωνικά μούσμουλα	(+)				
0130990	Άλλα (2)	(+)				
0140000	Πυρηνόκαρπα	0,2(+)			0,1 (*)	0,01 (*)
0140010	Βερίκοκα	(+)				
0140020	Κεράσια (γλυκά)	(+)				
0140030	Ροδάκινα	(+)				
0140040	Δαμάσκηνα	(+)				
0140990	Άλλα (2)	(+)				
0150000	Μούρα και μικροί καρποί	(+)			0,1 (*)	0,01 (*)
0151000	α) σταφύλια	0,2(+)				(+)
0151010	Επιτραπέζια σταφύλια	(+)				(+)
0151020	Οινοποιήσιμα σταφύλια	(+)				(+)
0152000	β) φράουλες	0,2(+)				
0153000	γ) καρποί βάτου	0,2(+)				
0153010	Βατόμουρα	(+)				
0153020	Καρποί ασπροβατομουριάς	(+)				
0153030	Σμέουρα (ερυθρά και κίτρινα)	(+)				
0153990	Άλλα (2)	(+)				
0154000	δ) άλλοι μικροί καρποί και μούρα					
0154010	Μύρτιλλα	0,2(+)				
0154020	Μύρτιλλα μακρόκαρπα	0,2(+)				
0154030	Φραγκοστάφυλα (κόκκινα, μαύρα ή άσπρα)	0,2(+)				
0154040	Φραγκοστάφυλα (κόκκινα, πράσινα, κίτρινα)	0,2(+)				
0154050	Καρποί αγριοτριανταφυλλιάς	2(+)				
0154060	Βατόμουρα (μαύρα ή άσπρα)	0,2(+)				
0154070	Αζάρολος (μεσογειακά μούσμουλα)	0,2(+)				
0154080	Καρποί κουφοξυλιάς	2(+)				
0154990	Άλλα (2)	0,2(+)				
0160000	Διάφοροι καρποί όπου	0,2(+)				0,01 (*)
0161000	α) καρποί με βρώσιμο φλοιό	(+)				
0161010	Χουρμάδες	(+)			0,1 (*)	
0161020	Σύκα	(+)			0,1 (*)	
0161030	Επιτραπέζιες ελιές	(+)			0,15 (*)	

0161040	Κουμκουάτ	(+)			0,1 (*)	
0161050	Καράμβολες	(+)			0,1 (*)	
0161060	Κακί/Λωτός	(+)			0,1 (*)	
0161070	Ευγενία η ιαμβολάνη	(+)			0,1 (*)	
0161990	Άλλα (2)	(+)			0,1 (*)	
0162000	β) καρποί με μη βρώσιμο φλοιό, μικροί	(+)			0,1 (*)	
0162010	Ακτινίδια (κόκκινα, πράσινα, κίτρινα)	(+)				
0162020	Λίτσι	(+)				
0162030	Πασιφλόρα/Μαρακούγια	(+)				
0162040	Φραγκόσυκα	(+)				
0162050	Μήλα STAR/καϊνίτες	(+)				
0162060	Αμερικανικός λωτός (kaki)	(+)				
0162990	Άλλα (2)	(+)				
0163000	γ) καρποί με μη βρώσιμο φλοιό, μεγάλοι	(+)				
0163010	Αβοκάντο	(+)			0,15 (*)	
0163020	Μπανάνες	(+)			0,1 (*)	
0163030	Μάνγκο	(+)			0,1 (*)	
0163040	Παπάγια	(+)			0,1 (*)	
0163050	Ρόδια	(+)			0,1 (*)	
0163060	Cherimoyas	(+)			0,1 (*)	
0163070	Γκουάβα	(+)			0,1 (*)	
0163080	Ανανάς	(+)			0,1 (*)	
0163090	Αρτόκαρπος	(+)			0,1 (*)	
0163100	Durians (δούριο το ζιβεθίνο)	(+)			0,1 (*)	
0163110	Ανόνα η ακανθώδης/ Γουανάμπανα	(+)			0,1 (*)	
0163990	Άλλα (2)	(+)			0,1 (*)	
0200000	ΛΑΧΑΝΙΚΑ, ΝΩΠΑ ή ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΑ	(+)				
0210000	Ριζοματώδη και κονδυλώδη λαχανικά	0,2(+)	0,01 (*)	0,01 (*)		0,01 (*)
0211000	α) πατάτες	(+)			0,1 (*)	

0212000	β) τροπικά ριζωματώδη και κονδυλώδη λαχανικά	(+)			0,1 (*)	
0212010	Μανιόκα/κάσσαβο	(+)				
0212020	Γλυκοπατάτες	(+)				
0212030	Ίγναμα (κόνδυλος της διοσκουρέας)	(+)				
0212040	Μαράντα η καλαμοειδής	(+)				
0212990	Άλλα (2)	(+)				
0213000	γ) άλλα ριζωματώδη και κονδυλώδη λαχανικά εκτός από τα ζαχαρότευτλα	(+)				
0213010	Κοκκινογούλια	(+)			0,15 (*)	
0213020	Καρότα	(+)			0,1 (*)	
0213030	Ραπανοσέλινια/Γογγύλι (ρέβα)	(+)			0,1 (*)	
0213040	Χρένα	(+)			0,1 (*)	
0213050	Ηλιανθος ο κονδυλόριζος	(+)			0,1 (*)	
0213060	Παστινάκη η εδώδιμη	(+)			0,1 (*)	
0213070	Ρίζα μαϊντανού (πετροσέλινο το σαρκόρριζο)	(+)			0,1 (*)	
0213080	Ραπάνια/Ραφανίδες	(+)			0,1 (*)	
0213090	Λαγόχορτα	(+)			0,1 (*)	
0213100	Γουλιά (είδος κράμβης)	(+)			0,1 (*)	
0213110	Γογγύλια	(+)			0,1 (*)	
0213990	Άλλα (2)	(+)			0,1 (*)	
0220000	Βολβώδη λαχανικά	0,2(+)	0,01 (*)	0,01 (*)	0,1 (*)	0,01 (*)
0220010	Σκόρδα	(+)				
0220020	Κρεμμύδια	(+)				
0220030	Ασκαλώνια	(+)				
0220040	Φρέσκα κρεμμύδια και βολβίνα (σκορδόχορτο)/σιμπούλα	(+)				
0220990	Άλλα (2)	(+)				
0230000	Καρποφόρα λαχανικά	0,2(+)	0,01 (*)	0,01 (*)	0,1 (*)	0,01 (*)
0231000	α) Σολανώδη και μαλαχοειδή	(+)				
0231010	Ντομάτες	(+)				
0231020	Γλυκοπιπεριές/Πιπεριές	(+)				
0231030	Μελιτζάνες	(+)				
0231040	Μπάμιες	(+)				
0231990	Άλλα (2)	(+)				

0232000	β) κολοκυνθοειδή με βρώσιμο φλοιό	(+)				
0232010	Αγγούρια	(+)				
0232020	Αγγουράκια	(+)				
0232030	Κολοκύθια	(+)				
0232990	Άλλα (2)	(+)				
0233000	γ) κολοκυνθοειδή με μη βρώσιμο φλοιό	(+)				
0233010	Πεπόνια	(+)				
0233020	Κολοκύθες	(+)				
0233030	Καρπούζια	(+)				
0233990	Άλλα (2)	(+)				
0234000	δ) γλυκό καλαμπόκι	(+)				
0239000	ε) άλλα καρποφόρα λαχανικά	(+)				
0240000	Κράμβες (εκτός από ρίζες κράμβης και καλλιέργειες νεαρών φύλλων κράμβης)	0,2(+)	0,01 (*)	0,01 (*)	0,1 (*)	0,01 (*)
0241000	α) ανθοκράμβες	(+)				
0241010	Μπρόκολα	(+)				
0241020	Κουνουπίδια	(+)				
0241990	Άλλα (2)	(+)				
0242000	β) κεφαλωτές κράμβες	(+)				
0242010	Λαχανάκια Βρυξελλών	(+)				
0242020	Λάχανα	(+)				
0242990	Άλλα (2)	(+)				
0243000	γ) φυλλώδεις κράμβες	(+)				
0243010	Κινέζικα λάχανα	(+)				
0243020	Μη κεφαλωτή κράμβη	(+)				
0243990	Άλλα (2)	(+)				
0244000	δ) γογγυλοκράμβες	(+)				
0250000	Φυλλώδη λαχανικά, βότανα και βρώσιμα άνθη	(+)			0,1 (*)	
0251000	α) μαρούλια και σαλατικά	0,2(+)	0,01 (*)	0,01 (*)		0,01 (*)
0251010	Λυκοτρίβολο	(+)				
0251020	Μαρούλια	(+)				
0251030	Σκαρόλες (πικρίδα)/ πλατύφυλλα αντίδια	(+)				

0251040	Κάρδαμο και άλλα βλαστάρια και φύτερες	(+)				
0251050	Γαιοκάρδαμο	(+)				
0251060	Ρόκα	(+)				
0251070	Κόκκινο σινάπι	(+)				
0251080	Καλλιέργειες νεαρών φύλλων (συμπεριλαμβανομένων ειδών κράμβης)	(+)				
0251990	Άλλα (2)	(+)				
0252000	β) σπανάκι και παρεμφερή (φύλλα)	0,2(+)	0,01 (*)	0,01 (*)		0,01 (*)
0252010	Σπανάκι	(+)				
0252020	Ανδράκλα	(+)				
0252030	Σέσκουλα/φύλλα τεύτλων	(+)				
0252990	Άλλα (2)	(+)				
0253000	γ) αμπελόφυλλα και παρεμφερή είδη	0,2(+)	0,01 (*)	0,01 (*)		0,01 (*)
0254000	δ) νεροκάρδαμο	0,2(+)	0,01 (*)	0,01 (*)		0,01 (*)
0255000	ε) ραδίκια witloof/αντίβ	0,2(+)	0,01 (*)	0,01 (*)		0,01 (*)
0256000	στ) βότανα και βρώσιμα άνηθη		0,02 (*)	0,02 (*)		0,02 (*)
0256010	Φραγκομαϊντανός	0,2(+)				
0256020	Σχοινόπρασο	0,2(+)				
0256030	Φύλλα σέλινου	0,2(+)				
0256040	Μαϊντανός	0,2(+)				
0256050	Φασκόμηλο	0,2(+)				
0256060	Δενδρολίβανο	0,2(+)				
0256070	Θυμάρι	0,2(+)				
0256080	Βασιλικός	2(+)				
0256090	Δάφνη/δαφνόφυλλα	0,2(+)				
0256100	Δρακόντιο/Εστραγκόν	0,2(+)				
0256990	Άλλα (2)	0,2(+)				
0260000	Ψυχανθή	0,2(+)	0,01 (*)	0,01 (*)	0,1 (*)	0,01 (*)
0260010	Φασόλια (με τον λοβό)	(+)				
0260020	Φασόλια (χωρίς λοβό)	(+)				
0260030	Μπιζέλια (με τον λοβό)	(+)				
0260040	Μπιζέλια (χωρίς λοβό)	(+)				
0260050	Φακές	(+)				

0260990	Άλλα (2)	(+)				
0270000	Λαχανικά με στέλεχος	0,2(+)	0,01 (*)	0,01 (*)	0,1 (*)	0,01 (*)
0270010	Σπαράγγια	(+)				
0270020	Άγριες αγκινάρες	(+)				
0270030	Σέλινο	(+)				
0270040	Μάραθο Φλωρεντίας	(+)				
0270050	Αγκινάρες	(+)				
0270060	Πράσα	(+)				
0270070	Ραβέντι	(+)				
0270080	Φύτρα μπαμπού	(+)				
0270090	Καρδιές φοινίκων	(+)				
0270990	Άλλα (2)	(+)				
0280000	Μανιτάρια, βρύα και λειχήνες	0,2(+)	0,01 (*)	0,01 (*)	0,1 (*)	0,01 (*)
0280010	Καλλιεργούμενα μανιτάρια	(+)				
0280020	Άγρια μανιτάρια	(+)				
0280990	Βρύα και λειχήνες	(+)				
0290000	Φύκη και προκαρυωτικοί οργανισμοί	0,2(+)	0,01 (*)	0,01 (*)	0,1 (*)	0,01 (*)
0300000	ΟΣΠΡΙΑ	2(+)	0,01 (*)	0,01 (*)	0,1 (*)	0,01 (*)
0300010	Φασόλια	(+)				
0300020	Φακές	(+)				
0300030	Μπιζέλια	(+)				
0300040	Λούπινα/καρπός λούπινων	(+)				
0300990	Άλλα (2)	(+)				
0400000	ΕΛΑΙΟΥΧΟΙ ΣΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΛΑΙΟΥΧΟΙ ΚΑΡΠΟΙ	2(+)		0,01 (*)	0,15 (*)	0,01 (*)
0401000	Ελαιούχοι σπόροι	(+)	0,01 (*)			
0401010	Λιναρόσπορος	(+)				
0401020	Αραχίδες/Αράπικα φιστίκια	(+)				
0401030	Σπέρματα παπαρούνας κάθε είδους	(+)				
0401040	Σπόροι σησαμιού	(+)				
0401050	Σπόροι ηλιάνθου	(+)				
0401060	Σπέρματα ελαιοκράμβης	(+)				
0401070	Σόγια	(+)				
0401080	Σπέρματα σιναπιού	(+)				
0401090	Σπέρματα βαμβακιού	(+)				

0401100	Σπόροι κολοκύθας	(+)				
0401110	Σπέρματα κνήκου	(+)				
0401120	Σπόροι βόραγου	(+)				
0401130	Σπόροι ψευδολιναριού	(+)				
0401140	Κανναβόσπορος	(+)				
0401150	Ρετσινολαδιά (ρίκινος)	(+)				
0401990	Άλλα (2)	(+)				
0402000	Ελαιούχοι καρποί	(+)				
0402010	Ελιές για παραγωγή λαδιού	(+)	1			
0402020	Πυρήνες ελαιούχων φοινίκων	(+)	0,01 (*)			
0402030	Καρποί ελαιούχων φοινίκων	(+)	0,01 (*)			
0402040	Καπόκ	(+)	0,01 (*)			
0402990	Άλλα (2)	(+)	0,01 (*)			
0500000	ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ	2(+)	0,01 (*)	0,01 (*)	0,1 (*)	0,01 (*)
0500010	Κριθάρι	(+)				
0500020	Φαγόπυρο το εδώδιμο (μαύρο σιτάρι) και άλλα ψευδοδημητριακά	(+)				
0500030	Καλαμπόκι	(+)				
0500040	Κεχρί	(+)				
0500050	Βρώμη	(+)				
0500060	Ρύζι	(+)				
0500070	Σίκαλη	(+)				
0500080	Σόργο	(+)				
0500090	Σίτος	(+)				
0500990	Άλλα (2)	(+)				
0600000	ΤΕΪΑ, ΚΑΦΕΣ, ΑΦΕΨΗΜΑΤΑ ΒΟΤΑΝΩΝ, ΚΑΚΑΟ ΚΑΙ ΧΑΡΟΥΠΙΑ		0,05 (*)	0,05 (*)	0,1 (*)	
0610000	Τέια	400(+)				0,05 (*)
0620000	Κόκκοι καφέ	5(+)				0,05 (*)
0630000	Αφεψήματα βοτάνων από	10(+)				0,05 (*)
0631000	α) άνθη	(+)				
0631010	Χαμομήλι	(+)				
0631020	Ιβίσκος	(+)				
0631030	Τριανταφυλλιά	(+)				
0631040	Γιασεμί	(+)				
0631050	Τίλιο	(+)				

0631990	Άλλα (2)	(+)				
0632000	β) φύλλα και βότανα	(+)				
0632010	Φράουλα	(+)				
0632020	Roobos	(+)				
0632030	Μάτε	(+)				
0632990	Άλλα (2)	(+)				
0633000	γ) ρίζες	(+)				
0633010	Βαλεριάνα	(+)				
0633020	Πάναξ η γινσένη	(+)				
0633990	Άλλα (2)	(+)				
0639000	δ) οποιαδήποτε άλλα μέρη του φυτού	(+)				
0640000	Κόκκοι κακάο	5(+)				0,03(+)
0650000	Χαρούπια	10(+)				0,05 (*)
0700000	ΛΥΚΙΣΚΟΣ	10(+)	0,05 (*)	0,05 (*)	0,1 (*)	0,05 (*)
0800000	ΜΠΑΧΑΡΙΚΑ	5(+)	0,05 (*)	0,05 (*)	0,1 (*)	0,05 (*)
0810000	Μπαχαρικά σπόροι	(+)				
0810010	Γλυκάνισο	(+)				
0810020	Μαυροκούκκι/μαύρο κύμινο	(+)				
0810030	Σέλινο	(+)				
0810040	Κορίανδρος	(+)				
0810050	Κύμινο	(+)				
0810060	Άνηθος	(+)				
0810070	Μάραθο	(+)				
0810080	Μοσχοσίταρο	(+)				
0810090	Μοσχοκάρυδο	(+)				
0810990	Άλλα (2)	(+)				
0820000	Καρποί καρυκεύματα	(+)				
0820010	Μπαχάρι	(+)				
0820020	Πιπέρι Σετσουάν	(+)				
0820030	Αγριοκύμινο	(+)				
0820040	Καρδάμωμο	(+)				
0820050	Καρποί αρκεύθου	(+)				
0820060	Πιπέρι (μαύρο, πράσινο και λευκό)	(+)				
0820070	Βανίλια	(+)				
0820080	Ταμάρινθος η οξυφοίνιξ	(+)				
0820990	Άλλα (2)	(+)				

0830000	Φλοιός μπαχαρικών	(+)				
0830010	Κανέλα	(+)				
0830990	Άλλα (2)	(+)				
0840000	Ριζώδη και ριζωματώδη μπαχαρικά	(+)				
0840010	Γλυκόριζα	(+)				
0840020	Ζιγγίβερι (10)	(+)				
0840030	Κουρκουμάς	(+)				
0840040	Χρένο (κοχλιάριο το αρμοράκιο) (11)	(+)				
0840990	Άλλα (2)	(+)				
0850000	Οφθαλμοί ανθέων	(+)				
0850010	Γαρύφαλλα	(+)				
0850020	Κάπαρη	(+)				
0850990	Άλλα (2)	(+)				
0860000	Στίγμα ανθέων	(+)				
0860010	Κρόκος (ζαφορά)	(+)				
0860990	Άλλα (2)	(+)				
0870000	Επίσπερμο	(+)				
0870010	Περιβλήματα μωσχοκάρυδων	(+)				
0870990	Άλλα (2)	(+)				
0900000	ΦΥΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΖΑΧΑΡΗΣ	2(+)	0,01 (*)	0,01 (*)		0,01 (*)
0900010	Ζαχαρότευτλα (ρίζα)	(+)			0,15 (*)	
0900020	Ζαχαροκάλαμα	(+)			0,1 (*)	
0900030	Ρίζες κισχωρίου	(+)			0,1 (*)	
0900990	Άλλα (2)	(+)			0,1 (*)	
1000000	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ-ΧΕΡΣΑΙΑ ΖΩΑ					
1010000	Εμπορεύματα από	0,3(+)	0,01 (*)	0,01 (*)		0,01 (*)
1011000	α) χοίρους	(+)			0,02 (*)	
1011010	Μυς	(+)				
1011020	Λίπος	(+)				
1011030	Ήπαρ	(+)				
1011040	Νεφροί	(+)				
1011050	Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)	(+)				
1011990	Άλλα (2)	(+)				
1012000	β) βοοειδή	(+)				
1012010	Μυς	(+)			0,02 (*)	

1012020	Λίπος	(+)			0,02 (*)	
1012030	Ήπαρ	(+)			0,07(+)	
1012040	Νεφροί	(+)			0,05(+)	
1012050	Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)	(+)			0,07(+)	
1012990	Άλλα (2)	(+)			0,02 (*)	
1013000	γ) πρόβατα	(+)				
1013010	Μυς	(+)			0,02 (*)	
1013020	Λίπος	(+)			0,02 (*)	
1013030	Ήπαρ	(+)			0,05(+)	
1013040	Νεφροί	(+)			0,05(+)	
1013050	Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)	(+)			0,05(+)	
1013990	Άλλα (2)	(+)			0,02 (*)	
1014000	δ) αίγες	(+)				
1014010	Μυς	(+)			0,02 (*)	
1014020	Λίπος	(+)			0,02 (*)	
1014030	Ήπαρ	(+)			0,05(+)	
1014040	Νεφροί	(+)			0,05(+)	
1014050	Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)	(+)			0,05(+)	
1014990	Άλλα (2)	(+)			0,02 (*)	
1015000	ε) ιπποειδή	(+)				
1015010	Μυς	(+)			0,02 (*)	
1015020	Λίπος	(+)			0,02 (*)	
1015030	Ήπαρ	(+)			0,07(+)	
1015040	Νεφροί	(+)			0,05(+)	
1015050	Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)	(+)			0,07(+)	
1015990	Άλλα (2)	(+)			0,02 (*)	
1016000	στ) πουλερικά	(+)			0,02 (*)	
1016010	Μυς	(+)				
1016020	Λίπος	(+)				
1016030	Ήπαρ	(+)				
1016040	Νεφροί	(+)				
1016050	Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)	(+)				
1016990	Άλλα (2)	(+)				

1017000	ζ) άλλα εκτρεφόμενα χερσαία ζώα	(+)			0,02 (*)	
1017010	Μυς	(+)				
1017020	Λίπος	(+)				
1017030	Ήπαρ	(+)				
1017040	Νεφροί	(+)				
1017050	Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)	(+)				
1017990	Άλλα (2)	(+)				
1020000	Γάλα	0,2(+)	0,01 (*)	0,01 (*)	0,02 (*)	0,01 (*)
1020010	Βοοειδή	(+)				
1020020	Πρόβατα	(+)				
1020030	Αίγες	(+)				
1020040	Άλογα	(+)				
1020990	Άλλα (2)	(+)				
1030000	Αυγά πτηνών	0,2(+)	0,01 (*)	0,01 (*)	0,02 (*)	0,01 (*)
1030010	Όρνιθες	(+)				
1030020	Πάπιες	(+)				
1030030	Χήνες	(+)				
1030040	Ορτύκια	(+)				
1030990	Άλλα (2)	(+)				
1040000	Μέλι και άλλα προϊόντα μελισσοκομίας (7)	0,5 (*)	0,05 (*)	0,05 (*)	0,05 (*)	0,05 (*)
1050000	Αμφίβια και ερπετά	0,3(+)	0,01 (*)	0,01 (*)	0,02 (*)	0,01 (*)
1060000	Ομάδα χερσαία ασπόνδυλα	0,3(+)	0,01 (*)	0,01 (*)	0,02 (*)	0,01 (*)
1070000	Άγρια χερσαία σπονδυλωτά ζώα	0,3(+)	0,01 (*)	0,01 (*)	0,02 (*)	0,01 (*)
1100000	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ — ΨΑΡΙΑ, ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΨΑΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΑΘΕ ΑΛΛΟ ΠΡΟΪΟΝ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΚΑΙ ΓΛΥΚΩΝ ΥΔΑΤΩΝ (8)					
1200000	ΠΡΟΪΟΝΤΑ Ή ΤΜΗΜΑΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΖΩΟΤΡΟΦΩΝ (8)					
1300000	ΜΕΤΑΠΟΙΗΜΕΝΑ ΤΡΟΦΙΜΑ (9)					

(*) Αναφέρεται στο κατώτατο όριο αναλυτικού προσδιορισμού.

(†) Για τον πλήρη κατάλογο προϊόντων φυτικής και ζωικής προέλευσης στα οποία εφαρμόζονται ΑΟΚ, θα πρέπει να γίνεται αναφορά στο παράρτημα I.

Ιόντα φθορίου

A) Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τις αναλυτικές μεθόδους δεν ήταν διαθέσιμες. Τα στοιχεία σχετικά με την εμφάνιση δείχνουν ότι επί του παρόντος δεν είναι εφικτό ΑΟΚ χαμηλότερο του 0,2 mg/kg. Απαιτούνται περαιτέρω στοιχεία για την παρακολούθηση του εν λόγω ορίου στη διάρκεια του χρόνου για την ενδεχόμενη μείωσή του. Η Επιτροπή, κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως την 29η Ιουλίου 2024 ή, εάν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την απουσία τους. Β) Καθορίστηκε ανώτατο όριο καταλοίπων 3 mg/kg, ώστε να αντικατοπτρίζεται η εγκεκριμένη χρήση ιόντων φθορίου για τον υποκαπνισμό ξηρών σταφίδων. Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες για μελέτες σχετικά με τη φύση των καταλοίπων στις μήτρες τροφίμων μετά τον υποκαπνισμό και τη γενική τοξικότητα δεν ήταν διαθέσιμες. Η Επιτροπή, κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως την 29η Ιουλίου 2024 ή, εάν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την απουσία τους.

0151000 α) σταφύλια

0151010 Επιτραπέζια σταφύλια

0151020 Οινοποιήσιμα σταφύλια

A) Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες για επιτόπιες δοκιμές σχετικά με τη φύση των καταλοίπων στις μήτρες τροφίμων μετά τον υποκαπνισμό και το γενικό προφίλ τοξικότητας δεν ήταν διαθέσιμες. Τα στοιχεία σχετικά με την εμφάνιση δείχνουν ότι επί του παρόντος δεν είναι εφικτό ΑΟΚ χαμηλότερο του 2 mg/kg. Απαιτούνται περαιτέρω στοιχεία για την παρακολούθηση του εν λόγω ορίου στη διάρκεια του χρόνου για την ενδεχόμενη μείωσή του. Η Επιτροπή, κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως την 29η Ιουλίου 2024 ή, εάν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την απουσία τους. Β) Καθορίστηκε ανώτατο όριο καταλοίπων 0,5 mg/kg, 2 mg/kg και 4 mg/kg, ώστε να αντικατοπτρίζεται η εγκεκριμένη χρήση ιόντων φθορίου για τον υποκαπνισμό καθαρισμένου ρυζιού, αλεύρων δημητριακών και πίτουρου δημητριακών αντίστοιχα. Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες σε μελέτες σχετικά με τη φύση των καταλοίπων στις μήτρες τροφίμων μετά τον υποκαπνισμό και τη γενική τοξικότητα δεν ήταν διαθέσιμες. Η Επιτροπή, κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως την 29η Ιουλίου 2024 ή, εάν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την απουσία τους.

0500060 Ρύζι

A) Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες για επιτόπιες δοκιμές σχετικά με τη φύση των καταλοίπων στις μήτρες τροφίμων μετά τον υποκαπνισμό και το γενικό προφίλ τοξικότητας δεν ήταν διαθέσιμες. Τα στοιχεία σχετικά με την εμφάνιση δείχνουν ότι επί του παρόντος δεν είναι εφικτό ΑΟΚ χαμηλότερο του 2 mg/kg. Απαιτούνται περαιτέρω στοιχεία για την παρακολούθηση του εν λόγω ορίου στη διάρκεια του χρόνου για την ενδεχόμενη μείωσή του. Η Επιτροπή, κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως την 29η Ιουλίου 2024 ή, εάν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την απουσία τους. Β) Καθορίστηκε ανώτατο όριο καταλοίπων 1 mg/kg, 2 mg/kg και 4 mg/kg, ώστε να αντικατοπτρίζεται η εγκεκριμένη χρήση ιόντων φθορίου για τον υποκαπνισμό αμύλου αραβοσίτου, αλεύρων δημητριακών και πίτουρου δημητριακών αντίστοιχα. Καθορίστηκε ανώτατο όριο καταλοίπων 0,5 mg/kg, ώστε να αντικατοπτρίζεται η εγκεκριμένη χρήση ιόντων φθορίου για τον υποκαπνισμό χονδραλεσμένου αραβοσίτου, ελαίου αραβοσίτου και σιμιγδαλιού αραβοσίτου. Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες για μελέτες σχετικά με τη φύση των καταλοίπων στις μήτρες τροφίμων μετά τον υποκαπνισμό και τη γενική τοξικότητα δεν ήταν διαθέσιμες. Η Επιτροπή, κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως την 29η Ιουλίου 2024 ή, εάν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την απουσία τους.

0500030 Καλαμπόκι

A) Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες για επιτόπιες δοκιμές σχετικά με τη φύση των καταλοίπων στις μήτρες τροφίμων μετά τον υποκαπνισμό και το γενικό προφίλ τοξικότητας δεν ήταν διαθέσιμες. Τα στοιχεία σχετικά με την εμφάνιση δείχνουν ότι επί του παρόντος δεν είναι εφικτό ΑΟΚ χαμηλότερο του 2 mg/kg. Απαιτούνται περαιτέρω στοιχεία για την παρακολούθηση του εν λόγω ορίου στη διάρκεια του χρόνου για την ενδεχόμενη μείωσή του. Η Επιτροπή, κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως την 29η Ιουλίου 2024 ή, εάν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την απουσία τους. Β) Καθορίστηκε ανώτατο όριο καταλοίπων 1 mg/kg, 2 mg/kg και 4 mg/kg, ώστε να αντικατοπτρίζεται η εγκεκριμένη χρήση ιόντων φθορίου για τον υποκαπνισμό φύτρων σίτου, αλεύρων δημητριακών και πίτουρου δημητριακών αντίστοιχα. Καθορίστηκε ανώτατο όριο καταλοίπων 0,5 mg/kg, ώστε να αντικατοπτρίζεται η εγκεκριμένη χρήση ιόντων φθορίου για τον υποκαπνισμό σιμιγδαλιού και ψιλών πιτύρων σίτου. Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες σε μελέτες σχετικά με τη φύση των καταλοίπων στις μήτρες τροφίμων μετά τον υποκαπνισμό και τη γενική τοξικότητα δεν ήταν διαθέσιμες. Η Επιτροπή, κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως την 29η Ιουλίου 2024 ή, εάν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την απουσία τους.

0500090 Σίτος

Α) Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες για επιτόπιες δοκιμές σχετικά με τη φύση των καταλοίπων στις μήτρες τροφίμων μετά τον υποκαπνισμό και το γενικό προφίλ τοξικότητας δεν ήταν διαθέσιμες. Τα στοιχεία σχετικά με την εμφάνιση δείχνουν ότι επί του παρόντος δεν είναι εφικτό ΑΟΚ χαμηλότερο του 2 mg/kg. Απαιτούνται περαιτέρω στοιχεία για την παρακολούθηση του εν λόγω ορίου στη διάρκεια του χρόνου για την ενδεχόμενη μείωσή του. Η Επιτροπή, κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως την 29η Ιουλίου 2024 ή, εάν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την απουσία τους. Β) Καθορίστηκε ανώτατο όριο καταλοίπων 2 mg/kg και 4 mg/kg mg/kg, ώστε να αντικατοπτρίζεται η εγκεκριμένη χρήση ιόντων φθορίου για τον υποκαπνισμό αλεύρων δημητριακών και πίτουρου δημητριακών αντίστοιχα. Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες σε μελέτες σχετικά με τη φύση των καταλοίπων στις μήτρες τροφίμων μετά τον υποκαπνισμό και τη γενική τοξικότητα δεν ήταν διαθέσιμες. Η Επιτροπή, κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως την 29η Ιουλίου 2024 ή, εάν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την απουσία τους.

0500000 ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ

0500010 Κριθάρι

0500020 Φαγόπυρο το εδώδιμο (μαύρο σιτάρι) και άλλα ψευδοδημητριακά

0500040 Κεχρί

0500050 Βρώμη

0500070 Σίκαλη

0500080 Σόργο

0500990 Άλλα (2)

Τα στοιχεία σχετικά με την εμφάνιση δείχνουν ότι επί του παρόντος δεν είναι εφικτό ΑΟΚ χαμηλότερο του 0,2 mg/kg. Απαιτούνται περαιτέρω στοιχεία για την παρακολούθηση του εν λόγω ορίου στη διάρκεια του χρόνου για την ενδεχόμενη μείωσή του. Η Επιτροπή, κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως την 29η Ιουλίου 2024 ή, εάν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την απουσία τους.

0161030 Επιτραπέζιες ελιές

0163010 Αβοκάντο

1020000 Γάλα

1020010 Βοοειδή

1020020 Πρόβιατα

1020030 Αίγες

1020040 Άλογα

1020990 Άλλα (2)

1030000 Αυγά πτηνών

1030010 Όρνιθες

1030020 Πάπιες

1030030 Χήνες

1030040 Ορτύκια

1030990 Άλλα (2)

Τα στοιχεία σχετικά με την εμφάνιση δείχνουν ότι επί του παρόντος δεν είναι εφικτό ΑΟΚ χαμηλότερο του 0,3 mg/kg. Απαιτούνται περαιτέρω στοιχεία για την παρακολούθηση του εν λόγω ορίου στη διάρκεια του χρόνου για την ενδεχόμενη μείωσή του. Η Επιτροπή, κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως την 29η Ιουλίου 2024 ή, εάν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την απουσία τους.

1010000 Εμπορεύματα από

1011000 α) χοίρους

1011010 Μυς

1011020 Λίπος

1011030 Ήπαρ

1011040 Νεφροί

1011050 Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)

1011990 Άλλα (2)

1012000 β) βοοειδή

1012010 Μυς

1012020 Λίπος

1012030 Ήπαρ

1012040 Νεφροί

1012050 Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)

1012990 Άλλα (2)

1013000 γ) πρόβιατα

1013010 Μυς

1013020 Λίπος

1013030 Ήπαρ

1013040 Νεφροί

1013050 Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)

1013990 Άλλα (2)
 1014000 δ) αίγες
 1014010 Μυς
 1014020 Λίπος
 1014030 Ήπαρ
 1014040 Νεφροί
 1014050 Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)
 1014990 Άλλα (2)
 1015000 ε) ιπποειδή
 1015010 Μυς
 1015020 Λίπος
 1015030 Ήπαρ
 1015040 Νεφροί
 1015050 Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)
 1015990 Άλλα (2)
 1016000 στ) πουλερικά
 1016010 Μυς
 1016020 Λίπος
 1016030 Ήπαρ
 1016040 Νεφροί
 1016050 Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)
 1016990 Άλλα (2)
 1017000 ζ) άλλα εκτρεφόμενα χερσαία ζώα
 1017010 Μυς
 1017020 Λίπος
 1017030 Ήπαρ
 1017040 Νεφροί
 1017050 Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)
 1017990 Άλλα (2)
 1050000 Αμφίβια και ερπετά
 1060000 Χερσαία ασπόνδυλα ζώα
 1070000 Άγρια χερσαία σπονδυλωτά ζώα

Τα στοιχεία σχετικά με την εμφάνιση δείχνουν ότι επί του παρόντος δεν είναι εφικτό ΑΟΚ χαμηλότερο του 10 mg/kg. Απαιτούνται περαιτέρω στοιχεία για την παρακολούθηση του εν λόγω ορίου στη διάρκεια του χρόνου για την ενδεχόμενη μείωσή του. Η Επιτροπή, κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως την 29η Ιουλίου 2024 ή, εάν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την απουσία τους.

0650000 Χαρούπια
0700000 ΛΥΚΙΣΚΟΣ

Τα στοιχεία σχετικά με την εμφάνιση δείχνουν ότι επί του παρόντος δεν είναι εφικτό ΑΟΚ χαμηλότερο του 2 mg/kg. Απαιτούνται περαιτέρω στοιχεία για την παρακολούθηση του εν λόγω ορίου στη διάρκεια του χρόνου για την ενδεχόμενη μείωσή του. Η Επιτροπή, κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως την 29η Ιουλίου 2024 ή, αν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως την εν λόγω ημερομηνία, την απουσία τους.

0300000 ΟΣΠΙΡΙΑ
0300010 Φασόλια
0300020 Φακές
0300030 Μπιζέλια
0300040 Λούπινα/καρπός λούπινων
0300990 Άλλα (2)
0400000 ΕΛΑΙΟΥΧΟΙ ΣΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΛΑΙΟΥΧΟΙ ΚΑΡΠΟΙ
0401000 Ελαιούχοι σπόροι
0401010 Λιναρόσπορος
0401020 Αραχίδες/Αράπικα φιστίκια
0401030 Σπέρματα παπαρούνας κάθε είδους
0401040 Σπόροι σησαμιού
0401050 Σπόροι ηλιάνθου
0401060 Σπέρματα ελαιοκράμβης
0401070 Σόγια
0401080 Σπέρματα σιναπιού
0401090 Σπέρματα βαμβακιού
0401100 Σπόροι κολοκύθας
0401110 Σπέρματα κνήκου
0401120 Σπόροι βόραγου
0401130 Σπόροι ψευδολιναριού
0401140 Κανναβόσπορος

0401150 Ρετινολαδιά (ρίκινος)
0401990 Άλλα (2)
0402000 Ελαιούχοι καρποί
0402010 Ελιές για παραγωγή λαδιού
0402020 Πυρήνες ελαιούχων φοινίκων
0402030 Καρποί ελαιούχων φοινίκων
0402040 Καπόκ
0402990 Άλλα (2)

Τα στοιχεία σχετικά με την εμφάνιση δείχνουν ότι επί του παρόντος δεν είναι εφικτό ΑΟΚ χαμηλότερο του 2 mg/kg. Απαιτούνται περαιτέρω στοιχεία για την παρακολούθηση του εν λόγω ορίου στη διάρκεια του χρόνου για την ενδεχόμενη μείωσή του. Η Επιτροπή, κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως την 29η Ιουλίου 2024 ή, εάν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την απουσία τους.

0900000 ΦΥΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΖΑΧΑΡΗΣ
0900010 Ζαχαρότευτλα (ρίζα)
0900020 Ζαχαροκάλαμα
0900030 Ρίζες κιχωρίου
0900990 Άλλα (2)

Τα στοιχεία σχετικά με την εμφάνιση δείχνουν ότι επί του παρόντος δεν είναι εφικτό ΑΟΚ χαμηλότερο του 400 mg/kg. Απαιτούνται περαιτέρω στοιχεία για την παρακολούθηση του εν λόγω ορίου στη διάρκεια του χρόνου για την ενδεχόμενη μείωσή του. Η Επιτροπή, κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως την 29η Ιουλίου 2024 ή, εάν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την απουσία τους.

0610000 Τέια

Τα στοιχεία σχετικά με την εμφάνιση δείχνουν ότι επί του παρόντος δεν είναι εφικτό ΑΟΚ χαμηλότερο του 5 mg/kg. Απαιτούνται περαιτέρω στοιχεία για την παρακολούθηση του εν λόγω ορίου στη διάρκεια του χρόνου για την ενδεχόμενη μείωσή του. Η Επιτροπή, κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως την 29η Ιουλίου 2024 ή, εάν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την απουσία τους.

0620000 Κόκκοι καφέ
0800000 ΜΠΑΧΑΡΙΚΑ
0810000 Μπαχαρικά σπόροι
0810010 Γλυκάνισο
0810020 Μαυροκούκκι/μαύρο κύμινο
0810030 Σέλινο
0810040 Κορίανδρος
0810050 Κύμινο
0810060 Άνηθος
0810070 Μάραθο
0810080 Μοσχοσίταρο
0810090 Μοσχοκάρυδο
0810990 Άλλα (2)
0820000 Καρποί καρκεύματα
0820010 Μπαχάρι
0820020 Πιπέρι Σετσουάν
0820030 Αγριοκύμινο
0820040 Καρδάμωμο
0820050 Καρποί αρκεύθου
0820060 Πιπέρι (μαύρο, πράσινο και λευκό)
0820070 Βανίλια
0820080 Ταμάρινθος η οξυφοίνιξ
0820990 Άλλα (2)
0830000 Φλοιός μπαχαρικών
0830010 Κανέλα
0830990 Άλλα (2)
0840000 Ριζώδη και ριζωματώδη μπαχαρικά
0840010 Γλυκόριζα
0840020 Ζιγγίβερι (10)
0840030 Κουρκουμάς
0840040 Χρένο (κοχλιάριο το αρμοράκιο) (11)
0840990 Άλλα (2)
0850000 Οφθαλμοί ανθέων
0850010 Γαρύφαλλα
0850020 Κάπαρη

0850990 Άλλα (2)
0860000 Στίγμα ανθέων
0860010 Κρόκος (ζαφορά)
0860990 Άλλα (2)
0870000 Επίσπερμο
0870010 Περιβλήματα μοσχοκάρυδων
0870990 Άλλα (2)

Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τις αναλυτικές μεθόδους και το προφίλ τοξικότητας δεν ήταν διαθέσιμες. Τα επιστημονικά στοιχεία δεν επαρκούν για να αποδείξουν τη φυσική παρουσία ιόντων φθορίου στα υπό εξέταση προϊόντα και να καταλήξουν σε συμπέρασμα για τον μηχανισμό σχηματισμού τους. Η Επιτροπή, κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως την 29η Ιουλίου 2024 ή, εάν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την απουσία τους.

0150000 Μούρα και μικροί καρποί

Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τις αναλυτικές μεθόδους δεν είναι διαθέσιμες. Τα στοιχεία σχετικά με την εμφάνιση δείχνουν ότι επί του παρόντος δεν είναι εφικτό ΑΟΚ χαμηλότερο του 0,2 mg/kg. Απαιτούνται περαιτέρω στοιχεία για την παρακολούθηση του εν λόγω ορίου στη διάρκεια του χρόνου για την ενδεχόμενη μείωσή του. Η Επιτροπή, κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως την 29η Ιουλίου 2024 ή, εάν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την απουσία τους.

0110000 Εσπεριδοειδή
0110010 Γκρέιφρουτ
0110020 Πορτοκάλια
0110030 Λεμόνια
0110040 Πράσινα λεμόνια
0110050 Μανταρίνια
0110990 Άλλα (2)
0130000 Μηλοειδή
0130010 Μήλα
0130020 Αχλάδια
0130030 Κυδώνια
0130040 Μούσμουλα
0130050 Ιαπωνικά μούσμουλα
0130990 Άλλα (2)
0140000 Πυρηνόκαρπα
0140010 Βερίκοκα
0140020 Κεράσια (γλυκά)
0140030 Ροδάκινα
0140040 Δαμάσκηνα
0140990 Άλλα (2)
0152000 β) φράουλες
0153000 γ) καρποί βάτου
0153010 Βατόμουρα
0153020 Καρποί ασπροβατομουριάς
0153030 Σμέουρα (ερυθρά και κίτρινα)
0153990 Άλλα (2)
0154000 δ) άλλοι μικροί καρποί και μούρα
0154010 Μύρτιλλα
0154020 Μύρτιλλα μακρόκαρπα
0154030 Φραγκοστάφυλα (κόκκινα, μαύρα ή άσπρα)
0154040 Φραγκοστάφυλα (κόκκινα, πράσινα, κίτρινα)
0154060 Βατόμουρα (μαύρα ή άσπρα)
0154070 Αζάρολος (μεσογειακά μούσμουλα)
0154990 Άλλα (2)
0160000 Διάφοροι καρποί όπου
0161000 α) καρποί με βρώσιμο φλοιό
0161010 Χουρμάδες
0161020 Σύκα
0161040 Κουμκουάτ
0161050 Καράμβολες
0161060 Κακί/Λωτός
0161070 Ευγενία η ιαμβολάνη
0161990 Άλλα (2)
0162000 β) καρποί με μη βρώσιμο φλοιό, μικροί
0162010 Ακτινίδια (κόκκινα, πράσινα, κίτρινα)
0162020 Λίτσι

0162030 Πασιφλόρα/Μαρακούγια
0162040 Φραγκόσουκα
0162050 Μήλα STAR / καϊνίτες
0162060 Αμερικανικός λωτός (kaki)
0162990 Άλλα (2)
0163000 γ) καρποί με μη βρώσιμο φλοιό, μεγάλοι
0163020 Μπανάνες
0163030 Μάνγκο
0163040 Παπάγια
0163050 Ρόδια
0163060 Cherimoya
0163070 Γκουάβα
0163080 Ανανάς
0163090 Αρτόκαρπος
0163100 Durians (δούριο το ζιβέθινο)
0163110 Ανόνα η ακανθώδης/Γουανάμπανα
0163990 Άλλα (2)
0200000 ΛΑΧΑΝΙΚΑ, ΝΩΠΑ ή ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΑ
0210000 Ριζωματώδη και κονδυλώδη λαχανικά
0211000 α) πατάτες
0212000 β) τροπικά ριζωματώδη και κονδυλώδη λαχανικά
0212010 Μανιόκα/κάσσαβο
0212020 Γλυκοπατάτες
0212030 Ίγναμα (κόνδυλος της διοσκουρέας)
0212040 Μαράντα η καλαμοειδή
0212990 Άλλα (2)
0213000 γ) άλλα ριζωματώδη και κονδυλώδη λαχανικά εκτός από τα ζαχαρότευτλα
0213010 Κοκκινογούλια
0213020 Καρότα
0213030 Ραπανοσέλινα/Γογγύλι (ρέβια)
0213040 Χρένα
0213050 Ηλιανθος ο κονδυλόριζος
0213060 Πασινάκη η εδώδιμη
0213070 Ρίζα μαιντανού (πετροσέλινο το σαρκόρριζο)
0213080 Ραπάνια/Ραφανίδες
0213090 Λαγόχορτα
0213100 Γουλιά (είδος κράμβης)
0213110 Γογγύλια
0213990 Άλλα (2)
0220000 Βολβώδη λαχανικά
0220010 Σκόρδα
0220020 Κρεμμύδια
0220030 Ασκαλώνια
0220040 Φρέσκα κρεμμύδια και βολβίνα (σκορδόχορτο) / σμπούλα
0220990 Άλλα (2)
0230000 Καρποφόρα λαχανικά
0231000 α) Σολανώδη και μαλαχοειδή
0231010 Ντομάτες
0231020 Γλυκοπιπεριές/Πιπεριές
0231030 Μελιτζάνες
0231040 Μπάμιες
0231990 Άλλα (2)
0232000 β) κολοκυνθοειδή με βρώσιμο φλοιό
0232010 Αγγούρια
0232020 Αγγουράκια
0232030 Κολοκύθια
0232990 Άλλα (2)
0233000 γ) κολοκυνθοειδή με μη βρώσιμο φλοιό
0233010 Πεπόνια
0233020 Κολοκύθες
0233030 Καρπούζια
0233990 Άλλα (2)
0234000 δ) γλυκό καλαμπόκι
0239000 ε) άλλα καρποφόρα λαχανικά
0240000 Κράμβες (εκτός από ρίζες κράμβης και καλλιέργειες νεαρών φύλλων κράμβης)
0241000 α) ανθοκράμβες
0241010 Μπρόκολα
0241020 Κουνουπίδια
0241990 Άλλα (2)

0242000 β) κεφαλωτές κράμβες
0242010 Λαχανάκια Βρυξελλών
0242020 Λάχανα
0242990 Άλλα (2)
0243000 γ) φυλλώδεις κράμβες
0243010 Κινέζικα λάχανα
0243020 Μη κεφαλωτή κράμβη
0243990 Άλλα (2)
0244000 δ) γογγυλοκράμβες
0250000 Φυλλώδη λαχανικά, βότανα και βρώσιμα άνθη
0251000 α) μαρούλια και σαλατικά
0251010 Λυκοτρίβολο
0251020 Μαρούλια
0251030 Σκαρόλες (πικρίδα) / πλατύφυλλα αντίδια
0251040 Κάρδαμο και άλλα βλαστάρια και φύτερες
0251050 Γαιοκάρδαμο
0251060 Ρόκα
0251070 Κόκκινο σινάπι
0251080 Καλλιέργειες νεαρών φύλλων (συμπεριλαμβανομένων ειδών κράμβης)
0251990 Άλλα (2)
0252000 β) σπανάκι και παρεμφερή (φύλλα)
0252010 Σπανάκια
0252020 Ανδράκλα
0252030 Σέσκουλα / φύλλα τεύτλων
0252990 Άλλα (2)
0253000 γ) αμπελόφυλλα και παρεμφερή είδη
0254000 δ) νεροκάρδαμο
0255000 ε) ραδικία witloof/αντίβ
0256000 στ) βότανα και βρώσιμα άνθη
0256010 Φραγκομαϊντανός
0256020 Σχοινόπρασο
0256030 Φύλλα σέλινου
0256040 Μαϊντανός
0256050 Φασκόμηλο
0256060 Δενδρολίβανο
0256070 Θυμαρί
0256090 Δάφνη/δαφνόφυλλα
0256100 Δρακόντιο/Εστραγκόν
0256990 Άλλα (2)
0260000 Ψυχανθή
0260010 Φασόλια (με τον λοβό)
0260020 Φασόλια (χωρίς λοβό)
0260030 Μπιζέλια (με τον λοβό)
0260040 Μπιζέλια (χωρίς λοβό)
0260050 Φακές
0260990 Άλλα (2)
0270000 Λαχανικά με στέλεχος
0270010 Σπαράγγια
0270020 Άγριες αγκινάρες
0270030 Σέλινό
0270040 Μάραθο Φλωρεντίας
0270050 Αγκινάρες
0270060 Πράσα
0270070 Ραβέντι
0270080 Φύτρα μπαμπού
0270090 Καρδιές φοινίκων
0270990 Άλλα (2)
0280000 Μανιτάρια, βρύα και λειχήνες
0280010 Καλλιεργούμενα μανιτάρια
0280020 Άγρια μανιτάρια
0280990 Βρύα και λειχήνες
0290000 Φύκη και προκαρυωτικοί οργανισμοί

Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τις αναλυτικές μεθόδους δεν είναι διαθέσιμες. Τα στοιχεία σχετικά με την εμφάνιση δείχνουν ότι επί του παρόντος δεν είναι εφικτό ΑΟΚ χαμηλότερο του 10 mg/kg. Απαιτούνται περαιτέρω στοιχεία για την παρακολούθηση του εν λόγω ορίου στη διάρκεια του χρόνου για την ενδεχόμενη μείωσή του. Κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, η Επιτροπή θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες, εφόσον έχουν υποβληθεί έως τις 29η Ιουλίου 2024 ή, αν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως την εν λόγω ημερομηνία, την απουσία τους.

0630000 Αφειρήματα βοτάνων από
0631000 α) άνθη
0631010 Χαμομήλι
0631020 Ιβίσκος
0631030 Τριανταφυλλιά
0631040 Γιασεμί
0631050 Τίλιο
0631990 Άλλα (2)
0632000 β) φύλλα και βότανα
0632010 Φράουλες
0632020 Ρόοιμπος
0632030 Μάτε
0632990 Άλλα (2)
0633000 γ) ρίζες
0633010 Βαλεριάνα
0633020 Πάναξ η γινσένη
0633990 Άλλα (2)
0639000 δ) οποιαδήποτε άλλα μέρη του φυτού

Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τις αναλυτικές μεθόδους δεν είναι διαθέσιμες. Τα στοιχεία σχετικά με την εμφάνιση δείχνουν ότι επί του παρόντος δεν είναι εφικτό ΑΟΚ χαμηλότερο του 2 mg/kg. Απαιτούνται περαιτέρω στοιχεία για την παρακολούθηση του εν λόγω ορίου στη διάρκεια του χρόνου για την ενδεχόμενη μείωσή του. Η Επιτροπή, κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως την 29η Ιουλίου 2024 ή, εάν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την απουσία τους.

0154050 Καρποί αγριοτριανταφυλλιάς
0154080 Καρποί κουφοξυλιάς
0256080 Βασιλικός και βρώσιμα άνθη

Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τις δοκιμές καταλοίπων, τη φύση των καταλοίπων στις μήτρες τροφίμων μετά τον υποκαπνισμό, τις αναλυτικές μεθόδους και το γενικό προφίλ τοξικότητας δεν ήταν διαθέσιμες. Η Επιτροπή, κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως την 29η Ιουλίου 2024 ή, εάν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την απουσία τους.

0640000 Κόκκοι κακάο

Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τη φύση των καταλοίπων στις μήτρες τροφίμων μετά τον υποκαπνισμό και το γενικό προφίλ τοξικότητας δεν ήταν διαθέσιμες. Η Επιτροπή, κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως την 29η Ιουλίου 2024 ή, εάν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την απουσία τους.

0120000 Ακρόδρυα
0120010 Αμύγδαλα
0120020 Καρύδια Βραζιλίας
0120030 Ανακάρδια (κάσιους)
0120040 Κάστανα
0120050 Καρύδες
0120060 Φουντούκια
0120070 Μακαντάμια
0120080 Καρύδια πεκάν
0120090 Κουκουνάρια
0120100 Φιστίκια
0120110 Κοινά καρύδια
0120990 Άλλα (2)

Oxyfluorfen (F)

(F) Λιποδιαλυτό

Quinmerac (άδροισμα quinmerac και των μεταβολιτών της, BH 518-2 και BH 518-4, εκφραζόμενο ως quinmerac) (R)

(R) Ο ορισμός του καταλοίπου διαφέρει για τους ακόλουθους συνδυασμούς φυτοφαρμάκου-κωδικού: κωδικός 1000000 εκτός από 1040000: quinmerac

Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένα στοιχεία σχετικά με τις δοκιμές των καταλοίπων για τα ζαχαρότευτλα και τα κτηνοτροφικά τεύτλα δεν ήταν διαθέσιμα. Η Επιτροπή, κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως την 29η Ιουλίου 2024 ή, εάν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την απουσία τους.

1012030 Ήπαρ

1012040 Νεφροί
1012050 Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)
1013030 Ήπαρ
1013040 Νεφροί
1013050 Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)
1014030 Ήπαρ
1014040 Νεφροί
1014050 Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)
1015030 Ήπαρ
1015040 Νεφροί
1015050 Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)

Σουλφουρυλοφθοριδίο

Καθορίστηκε ανώτατο όριο καταλοίπων 0,06 mg/kg, ώστε να αντικατοπτρίζεται η εγκεκριμένη χρήση του σουλφουρυλοφθοριδίου για τον υποκαπνισμό ξηρών σταφίδων. Η Επιτροπή, κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως την 29η Ιουλίου 2024 ή, εάν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την απουσία τους.

0151000 α) σταφύλια
0151010 Επιτραπέζια σταφύλια
0151020 Οινοποιήσιμα σταφύλια

Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τη φύση των καταλοίπων στις μήτρες τροφίμων μετά τον υποκαπνισμό και την τοξικότητα των ιόντων φθορίου δεν ήταν διαθέσιμες. Η Επιτροπή, κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως την 29η Ιουλίου 2024 ή, εάν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την απουσία τους.

0120000 Ακρόδρυα
0120010 Αμύγδαλα
0120020 Καρύδια Βραζιλίας
0120030 Ανακάρδια (κάσιους)
0120040 Κάστανα
0120050 Καρύδες
0120060 Φουντούκια
0120070 Μακαντάμια
0120080 Καρύδια πεκάν
0120090 Κουκουνάρια
0120100 Φιστίκια
0120110 Κοινά καρύδια
0120990 Άλλα (2)
0640000 Κόκκοι κακάο»

2. στο μέρος Α του παραρτήματος III οι στήλες για τα ιόντα φθορίου και τις ουσίες oxyfluorfen, pyroxsulam, quinmerac και σουλφουρυλοφθοριδίο απαλείφονται.

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2022/1322 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 25ης Ιουλίου 2022

για την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2021/632 όσον αφορά τους καταλόγους προϊόντων ζωικής προέλευσης, ζωικών υποπροϊόντων και σύνθετων προϊόντων που υπόκεινται σε επίσημους ελέγχους σε συνοριακούς σταθμούς ελέγχου

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/625 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2017, για τους επίσημους ελέγχους και τις άλλες επίσημες δραστηριότητες που διενεργούνται με σκοπό την εξασφάλιση της εφαρμογής της νομοθεσίας για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές και των κανόνων για την υγεία και την καλή μεταχείριση των ζώων, την υγεία των φυτών και τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, για την τροποποίηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 999/2001, (ΕΚ) αριθ. 396/2005, (ΕΚ) αριθ. 1069/2009, (ΕΚ) αριθ. 1107/2009, (ΕΕ) αριθ. 1151/2012, (ΕΕ) αριθ. 652/2014, (ΕΕ) 2016/429 και (ΕΕ) 2016/2031, των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1/2005 και (ΕΚ) αριθ. 1099/2009 και των οδηγιών του Συμβουλίου 98/58/ΕΚ, 1999/74/ΕΚ, 2007/43/ΕΚ, 2008/119/ΕΚ και 2008/120/ΕΚ και για την κατάργηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 854/2004 και (ΕΚ) αριθ. 882/2004, των οδηγιών του Συμβουλίου 89/608/ΕΟΚ, 89/662/ΕΟΚ, 90/425/ΕΟΚ, 91/496/ΕΟΚ, 96/23/ΕΚ, 96/93/ΕΚ και 97/78/ΕΚ και της απόφασης 92/438/ΕΟΚ του Συμβουλίου (κανονισμός για τους επίσημους ελέγχους) ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 47 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο στοιχείο α),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2021/632 της Επιτροπής ⁽²⁾ ορίζει καταλόγους με ζώα και προϊόντα ζωικής προέλευσης, ζωικό αναπαραγωγικό υλικό, ζωικά υποπροϊόντα και παράγωγα προϊόντα, σύνθετα προϊόντα, καθώς και σανό και άχυρο, που πρέπει να παρουσιάζονται για επίσημους ελέγχους σε συνοριακούς σταθμούς ελέγχου, με αναγραφή των αντίστοιχων κωδικών συνδυασμένης ονοματολογίας (στο εξής: κωδικοί ΣΟ) που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2658/87 του Συμβουλίου ⁽³⁾.
- (2) Τα άρθρα 3, 5 και 12 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2019/625 της Επιτροπής ⁽⁴⁾ προβλέπουν απαιτήσεις εισαγωγής για τα φορτία αγαθών που αναφέρονται με ορισμένους κωδικούς ΣΟ και κωδικούς του Εναρμονισμένου Συστήματος (στο εξής: κωδικοί ΕΣ) στο δεύτερο μέρος του παραρτήματος Ι του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2658/87. Οι εν λόγω διατάξεις τροποποιήθηκαν με τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2022/887 της Επιτροπής ⁽⁵⁾. Ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2022/887 αποσαφηνίζει τους εφαρμοστέους κωδικούς, προσθέτοντας κωδικούς που λείπουν και αφαιρώντας κωδικούς που δεν είναι πλέον συναφείς. Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να προστεθούν στους καταλόγους του παραρτήματος του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2021/632 οι κλάσεις και οι κωδικοί ΣΟ 0901, 1902 19, 1904 10 30, 1904 10 90, 1904 20, 1904 90 80, 2008 99, 2906, 2936 και 3002 49 00, ώστε να αποφεύγονται τυχόν ασάφειες όσον αφορά τα φορτία αγαθών που υπόκεινται σε επίσημους ελέγχους σε συνοριακούς σταθμούς ελέγχου.

⁽¹⁾ ΕΕ L 95 της 7.4.2017, σ. 1.

⁽²⁾ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2021/632 της Επιτροπής, της 13ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 2017/625 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τους καταλόγους ζώων, προϊόντων ζωικής προέλευσης, ζωικού αναπαραγωγικού υλικού, ζωικών υποπροϊόντων και παράγωγων προϊόντων, σύνθετων προϊόντων, καθώς και σανού και άχυρου που υποβάλλονται σε επίσημους ελέγχους σε συνοριακούς σταθμούς ελέγχου, και για την κατάργηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2019/2007 της Επιτροπής και της απόφασης 2007/275/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 132 της 19.4.2021, σ. 24).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2658/87 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1987, για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το κοινό δασμολόγιο (ΕΕ L 256 της 7.9.1987, σ. 1).

⁽⁴⁾ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2019/625 της Επιτροπής, της 4ης Μαρτίου 2019, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/625 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις απαιτήσεις για την είσοδο στην Ένωση φορτίων ορισμένων ζώων και αγαθών που προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο (ΕΕ L 131 της 17.5.2019, σ. 18).

⁽⁵⁾ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2022/887 της Επιτροπής της 28ης Μαρτίου 2022 για την τροποποίηση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2019/625 όσον αφορά κωδικούς της Συνδυασμένης Ονοματολογίας και του Εναρμονισμένου Συστήματος, καθώς και τους όρους εισαγωγής ορισμένων σύνθετων προϊόντων, για την τροποποίηση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2019/2122 όσον αφορά ορισμένα αγαθά και πτηνά συντροφιάς που εξαιρούνται από τους επίσημους ελέγχους στους συνοριακούς σταθμούς ελέγχου, και για την τροποποίηση του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2021/630 όσον αφορά τις απαιτήσεις για τα σύνθετα προϊόντα που εξαιρούνται από τους επίσημους ελέγχους στους συνοριακούς σταθμούς ελέγχου (ΕΕ L 154 της 7.6.2022, σ. 23).

- (3) Με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2021/1832 της Επιτροπής ⁽⁶⁾ θεσπίστηκαν τροποποιήσεις στους κωδικούς ΣΟ και στις περιγραφές των αγαθών, συμπεριλαμβανομένων των ζωικών υποπροϊόντων. Ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2021/632 θα πρέπει να αντικατοπτρίζει τις εν λόγω τροποποιήσεις.
- (4) Συνεπώς, ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2021/632 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.
- (5) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της μόνιμης επιτροπής φυτών, ζώων, τροφίμων και ζωοτροφών,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Το παράρτημα του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2021/632 αντικαθίσταται από το κείμενο του παραρτήματος του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 25 Ιουλίου 2022.

Για την Επιτροπή
Η Πρόεδρος
Ursula VON DER LEYEN

⁽⁶⁾ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2021/1832 της Επιτροπής, της 12ης Οκτωβρίου 2021, σχετικά με την τροποποίηση του παραρτήματος I του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2658/87 του Συμβουλίου για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το κοινό δασμολόγιο (ΕΕ L 385 της 29.10.2021, σ. 1).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ ΖΩΩΝ, ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ, ΖΩΙΚΟΥ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ, ΖΩΙΚΩΝ ΥΠΟΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ, ΣΥΝΘΕΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΣΑΝΟΥ ΚΑΙ ΑΧΥΡΟΥ ΠΟΥ ΥΠΟΚΕΙΝΤΑΙ ΣΕ ΕΠΙΣΗΜΟΥΣ ΕΛΕΓΧΟΥΣ ΣΕ ΣΥΝΟΡΙΑΚΟΥΣ ΣΤΑΘΜΟΥΣ ΕΛΕΓΧΟΥ, ΟΠΩΣ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 3

Σημειώσεις:

1. Γενικές παρατηρήσεις

Προστίθενται γενικές παρατηρήσεις σε ορισμένα κεφάλαια για να διευκρινιστεί ποια ζώα ή αγαθά καλύπτονται στο σχετικό κεφάλαιο. Επιπλέον, όπου είναι αναγκαίο, γίνεται αναφορά στις ειδικές απαιτήσεις που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 142/2011 της Επιτροπής ⁽¹⁾.

Ο κατάλογος των σύνθετων προϊόντων που πληρούν ειδικούς όρους και εξαιρούνται από επίσημους ελέγχους σε συνοριακούς σταθμούς ελέγχου καθορίζεται στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2021/630 της Επιτροπής ⁽²⁾.

2. Σημειώσεις στα κεφάλαια

Οι πίνακες του παρόντος παραρτήματος είναι διαρθρωμένοι σε κεφάλαια που αντιστοιχούν στα σχετικά κεφάλαια της Συνδυασμένης Ονοματολογίας (ΣΟ), όπως προβλέπεται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2658/87 του Συμβουλίου ⁽³⁾.

Οι σημειώσεις του κεφαλαίου είναι επεξηγήσεις οι οποίες έχουν εξαχθεί, όπου χρειάζεται, από τις σημειώσεις των επιμέρους κεφαλαίων της Συνδυασμένης Ονοματολογίας (ΣΟ).

3. Απόσπασμα από τις επεξηγηματικές σημειώσεις και τις γνωμοδοτήσεις κατάταξης του Εναρμονισμένου Συστήματος

Όπου απαιτείται, έχουν εξαχθεί πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με τα διάφορα κεφάλαια από τις επεξηγηματικές σημειώσεις και τις γνωμοδοτήσεις κατάταξης του Εναρμονισμένου Συστήματος του Παγκόσμιου Οργανισμού Τελωνείων.

Πίνακες:

4. Στήλη 1 — κωδικός ΣΟ

Στη στήλη αυτή αναφέρεται ο κωδικός ΣΟ. Η ΣΟ, που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2658/87, βασίζεται στη διεθνή σύμβαση για το εναρμονισμένο σύστημα περιγραφής και κωδικοποίησης των εμπορευμάτων (ΕΣ) που συνήφθη στις Βρυξέλλες στις 14 Ιουνίου 1983 και εγκρίθηκε με την απόφαση 87/369/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽⁴⁾. Η ΣΟ αναπαράγει τις κλάσεις και τις διακρίσεις του ΕΣ όσον αφορά τα πρώτα έξι ψηφία των κωδικών και μόνο το έβδομο και το όγδοο ψηφίο δημιουργούν περαιτέρω διακρίσεις οι οποίες χαρακτηρίζουν μόνο την ίδια.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 142/2011 της Επιτροπής, της 25ης Φεβρουαρίου 2011, για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1069/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί υγιονομικών κανόνων για ζωικά υποπροϊόντα και παράγωγα προϊόντα που δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο και για την εφαρμογή της οδηγίας 97/78/ΕΚ του Συμβουλίου όσον αφορά ορισμένα δείγματα και τεμάχια που εξαιρούνται από κτηνιατρικούς ελέγχους στα σύνορα οι οποίοι αναφέρονται στην εν λόγω οδηγία (ΕΕ L 54 της 26.2.2011, σ. 1).

⁽²⁾ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2021/630 της Επιτροπής, της 16ης Φεβρουαρίου 2021, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/625 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά ορισμένες κατηγορίες αγαθών που εξαιρούνται από επίσημους ελέγχους σε συνοριακούς σταθμούς ελέγχου και για την τροποποίηση της απόφασης 2007/275/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 132 της 19.4.2021, σ. 17).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2658/87 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1987, για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το κοινό δασμολόγιο (ΕΕ L 256 της 7.9.1987, σ. 1).

⁽⁴⁾ Απόφαση 87/369/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 7ης Απριλίου 1987, για τη σύναψη της διεθνούς σύμβασης για το εναρμονισμένο σύστημα περιγραφής και κωδικοποίησης των εμπορευμάτων, καθώς και του τροποποιητικού της πρωτοκόλλου (ΕΕ L 198 της 20.7.1987, σ. 1).

Όταν χρησιμοποιείται τετραψήφιος κωδικός: εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά, όλα τα ζώα και τα αγαθά που έχουν ως πρόδημα ή καλύπτονται από τα εν λόγω τέσσερα ψηφία υποβάλλονται σε επίσημους ελέγχους στους συνοριακούς σταθμούς ελέγχου. Στις περισσότερες από αυτές τις περιπτώσεις, οι σχετικοί κωδικοί της ΣΟ που περιλαμβάνονται στο σύστημα TRACES το οποίο αναφέρεται στο άρθρο 133 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/625 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁵⁾ αναλύονται σε κωδικούς έξι ή οκτώ ψηφίων.

Όταν απαιτείται να υποβάλλονται σε επίσημους ελέγχους ορισμένα μόνο ζώα και αγαθά υπό τετραψήφιους, εξαψήφιους ή οκταψήφιους κωδικούς και δεν υπάρχει ειδική υποδιαίρεση υπό τον κωδικό αυτόν στη ΣΟ, ο κωδικός φέρει την ένδειξη «Ex». Στην περίπτωση αυτή, τα ζώα και τα αγαθά που καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό καθορίζονται από το πεδίο εφαρμογής του κωδικού ΣΟ και από εκείνο της αντίστοιχης περιγραφής στη στήλη 2, καθώς και από τον προσδιορισμό και την επεξήγηση στη στήλη 3.

5. Στήλη 2 — Περιγραφή

Η περιγραφή των ζώων και των αγαθών είναι αυτή που ορίζεται στη στήλη περιγραφής της ΣΟ.

Με την επιφύλαξη των κανόνων ερμηνείας της ΣΟ, η διατύπωση της περιγραφής των ζώων και των αγαθών στη στήλη 2 θεωρείται ότι έχει ενδεικτική και μόνο αξία, δεδομένου ότι τα ζώα και τα αγαθά που καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό προσδιορίζονται από τους κωδικούς της ΣΟ.

6. Στήλη 3 — Προσδιορισμός και επεξήγηση

Η στήλη αυτή παρέχει περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τα ζώα ή τα αγαθά που καλύπτονται. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα ζώα ή τα αγαθά που περιλαμβάνονται στα διάφορα κεφάλαια της ΣΟ υπάρχουν στις επεξηγηματικές σημειώσεις της Συνδυασμένης Ονοματολογίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ⁽⁶⁾.

Τα προϊόντα που προέρχονται από ζωικά υποπροϊόντα τα οποία καλύπτονται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1069/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁷⁾ και τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 142/2011 δεν προσδιορίζονται ρητά στο ενωσιακό δίκαιο. Επίσημοι έλεγχοι διενεργούνται σε προϊόντα τα οποία είναι εν μέρει επεξεργασμένα, αλλά παραμένουν ωμά και προορίζονται για περαιτέρω επεξεργασία σε εγκεκριμένη ή καταχωρισμένη εγκατάσταση στον τόπο προορισμού. Οι επίσημοι επιθεωρητές σε συνοριακούς σταθμούς ελέγχου αξιολογούν και προσδιορίζουν, όταν απαιτείται, αν ένα παράγωγο προϊόν υπόκειται σε επαρκή επεξεργασία, ώστε να μην απαιτούνται περαιτέρω επίσημοι έλεγχοι που προβλέπονται στο ενωσιακό δίκαιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΖΩΝΤΑ ΖΩΑ

Σημείωση στο κεφάλαιο 1 (απόσπασμα από τις σημειώσεις του παρόντος κεφαλαίου της ΣΟ)

«1. Το κεφάλαιο αυτό περιλαμβάνει όλα τα ζώντα ζώα, με εξαίρεση:

- α) τα ψάρια και τα μαλακόστρακα, τα μαλάκια και τα άλλα ασπόνδυλα υδρόβια, των κλάσεων 0301, 0306, 0307 ή 0308·

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/625 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2017, για τους επίσημους ελέγχους και τις άλλες επίσημες δραστηριότητες που διενεργούνται με σκοπό την εξασφάλιση της εφαρμογής της νομοθεσίας για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές και των κανόνων για την υγεία και την καλή μεταχείριση των ζώων, την υγεία των φυτών και τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, για την τροποποίηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 999/2001, (ΕΚ) αριθ. 396/2005, (ΕΚ) αριθ. 1069/2009, (ΕΚ) αριθ. 1107/2009, (ΕΕ) αριθ. 1151/2012, (ΕΕ) αριθ. 652/2014, (ΕΕ) 2016/429 και (ΕΕ) 2016/2031, των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1/2005 και (ΕΚ) αριθ. 1099/2009 και των οδηγιών του Συμβουλίου 98/58/ΕΚ, 1999/74/ΕΚ, 2007/43/ΕΚ, 2008/119/ΕΚ και 2008/120/ΕΚ και για την κατάργηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 854/2004 και (ΕΚ) αριθ. 882/2004, των οδηγιών του Συμβουλίου 89/608/ΕΟΚ, 89/662/ΕΟΚ, 90/425/ΕΟΚ, 91/496/ΕΟΚ, 96/23/ΕΚ, 96/93/ΕΚ και 97/78/ΕΚ και της απόφασης 92/438/ΕΟΚ του Συμβουλίου (κανονισμός για τους επίσημους ελέγχους) (ΕΕ L 95 της 7.4.2017, σ. 1).

⁽⁶⁾ ΕΕ C 119 της 29.3.2019, σ. 1.

⁽⁷⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1069/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, περί υγειονομικών κανόνων για ζωικά υποπροϊόντα και παράγωγα προϊόντα που δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1774/2002 (κανονισμός για τα ζωικά υποπροϊόντα) (ΕΕ L 300 της 14.11.2009, σ. 1).

- β) τις καλλιέργειες μικροοργανισμών και τα άλλα προϊόντα της κλάσης 3002· και
 γ) τα ζώα της κλάσης 9508.»

Απόσπασμα από τις επεξηγηματικές σημειώσεις του Εναρμονισμένου Συστήματος

«Η κλάση 0106 περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα κατοικίδια ή άγρια ζώα:

A) Θηλαστικά

- 1) Πρωτεύοντα.
- 2) Φάλαινες, δελφίνια και φώκαινες (θηλαστικά της τάξης των κητοειδών)· τριχεχίδες και αλλικορίδες (θηλαστικά της τάξης των σειρηνοειδών)· φώκιες, θαλάσσιοι λέοντες (ωταρίες) και θαλάσσιοι ίπποι (θηλαστικά της τάξης των περυγιοπόδων).
- 3) Άλλα [όπως τάρανδοι, γάτες, σκύλοι, λιοντάρια, τίγρεις, αρκούδες, ελέφαντες, καμήλες (συμπεριλαμβανομένων των δρομάδων), ζέβρες, κουνέλια, λαγοί, ελάφια, αντιλόπες (εκτός από εκείνες της υποοικογένειας Βονίπαιε), τους αίγαγρους, τις αλεπούδες, τις νυφίτσες και άλλα ζώα για εκτροφεία γουνοφόρων ζώων)].

B) Ερπετά (στα οποία περιλαμβάνονται και τα φίδια και οι θαλάσσιες χελώνες)

Γ) Πτηνά

- 1) Αρπακτικά πτηνά.
- 2) Ψιττακοειδή (στα οποία περιλαμβάνονται και οι ψιττακοί, οι παπαγάλοι, οι αρά και οι κακατοέ).
- 3) Άλλα (όπως πέρδικες, φασιανοί, ορτύκια, μπεκάτσες, μπεκατσίνια, περιστέρια, τσαλαπετεινοί, σιταριθρές, αγριόπαπιες, αγριόχηνες, τσίχλες, κοτσύφια, κορυδαλλοί, σπίνιοι, μελισσοφάγοι, κολίμπρια, παγώνια, κύκνοι και άλλα πτηνά που δεν καθορίζονται στην κλάση 0105).

Δ) Έντομα, όπως μέλισσες (έστω κι αν μεταφέρονται σε κουτιά, σε κλουβιά ή σε κυψέλες).

E) Άλλα, π.χ. βάτραχοι.

Η παρούσα κλάση δεν περιλαμβάνει τα ζώα που ανήκουν σε τσίρκα, θηριοτροφεία ή άλλα ανάλογα πλανόδια θεάματα με ζώα (κλάση 9508).»

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή	Προσδιορισμός και επεξήγηση
1)	2)	3)
0101	Άλογα, γαϊδούρια και μουλάρια κάθε είδους, ζωντανά	Όλα
0102	Βοοειδή ζωντανά	Όλα
0103	Χοιροειδή ζωντανά	Όλα
0104	Προβατοειδή και αιγοειδή, ζωντανά	Όλα
0105	Πουλερικά, δηλαδή πτηνά του είδους <i>Gallus domesticus</i> , πάπιες, χήνες, γαλοπούλες και φραγκόκοτες, ζωντανά	Όλα

0106	Άλλα ζώα ζωντανά	<p>Όλα, περιλαμβάνονται όλα τα ζώα των ακόλουθων διακρίσεων:</p> <p>0106 11 00 (πρωτεύοντα)</p> <p>0106 12 00 [φάλαινες, δελφίνια και φώκαινες (θηλαστικά της τάξης των κητοειδών)- τριχεχίδες και αλλικορίδες (θηλαστικά της τάξης των σειρηνοειδών)- φώκιες, θαλάσσιοι λέοντες (ωταρίες) και θαλάσσιοι ίπποι (θηλαστικά της τάξης των πτερυγοπόδων)]</p> <p>0106 13 00 [καμήλες και άλλοι καμηλίδες (Camelidae)]</p> <p>0106 14 (κουνέλια ή λαγοί)</p> <p>0106 19 00 (άλλα): θηλαστικά άλλα εκτός από εκείνα των κλάσεων 0101, 0102, 0103, 0104, 0106 11, 0106 12, 0106 13 και 0106 14 στη διάκριση αυτή περιλαμβάνονται οι σκύλοι και οι γάτες</p> <p>0106 20 00 (ερπετά, περιλαμβάνονται τα φίδια και οι θαλάσσιες χελώνες)</p> <p>0106 31 00 (πτηνά: αρπακτικά πτηνά)</p> <p>0106 32 00 (πτηνά: ψιττακοειδή (στα οποία περιλαμβάνονται και οι ψιττακοί, οι παπαγάλοι, οι αρά και οι κακατοέ)</p> <p>0106 33 00 (στρουθοκάμηλοι· πτηνά emu (Dromaius novaehollandiae)</p> <p>0106 39 (άλλα): περιλαμβάνονται πτηνά άλλα εκτός από εκείνα των κλάσεων 0105, 0106 31, 0106 32 και 0106 33· η διάκριση αυτή περιλαμβάνει τα περιστέρια.</p> <p>0106 41 00 (μέλισσες)</p> <p>0106 49 00 (άλλα έντομα εκτός από τις μέλισσες)</p> <p>0106 90 00 (άλλα): όλα τα άλλα ζωντανά ζώα που δεν περιλαμβάνονται αλλού, εκτός από τα θηλαστικά, τα ερπετά, τα πτηνά και τα έντομα. Αυτός ο κωδικός ΣΟ περιλαμβάνει και τους ζωντανούς βάτραχους είτε προορίζονται να διατηρηθούν ζωντανοί σε εκθετήρια είτε να θανατωθούν για κατανάλωση από τον άνθρωπο.</p>
------	------------------	---

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΚΡΕΑΤΑ ΚΑΙ ΒΡΩΣΙΜΑ ΠΑΡΑΠΡΟΪΟΝΤΑ ΣΦΑΓΙΩΝ

Σημείωση στο κεφάλαιο 2 (απόσπασμα από τις σημειώσεις του παρόντος κεφαλαίου της ΣΟ)

«1. Το παρόν κεφάλαιο δεν περιλαμβάνει:

- α) όσον αφορά τα είδη που περιγράφονται στις κλάσεις 0201 μέχρι 0208 και 0210, τα προϊόντα που είναι ακατάλληλα για τη διατροφή του ανθρώπου·
- β) τα βρώσιμα, μη ζωντανά έντομα (κλάση 0410)·
- γ) τα έντερα, τις κύστες και τα στομάχια ζώων (κλάση 0504) ούτε το αίμα ζώων (κλάση 0511 ή 3002)· ή
- δ) τα ζωικά λίπη, άλλα από τα προϊόντα της κλάσης 0209 (κεφάλαιο 15).»

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή	Προσδιορισμός και επεξήγηση
1)	2)	3)
0201	Κρέατα βοοειδών, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη	Όλα. Ωστόσο, οι πρώτες ύλες που δεν είναι κατάλληλες για τη διατροφή του ανθρώπου δεν περιλαμβάνονται στην παρούσα κλάση, αλλά στην κλάση 0511.

0202	Κρέατα βοοειδών, κατεψυγμένα	Όλα. Ωστόσο, οι πρώτες ύλες που δεν προορίζονται ή δεν είναι κατάλληλες για τη διατροφή του ανθρώπου δεν περιλαμβάνονται στην παρούσα κλάση, αλλά στην κλάση 0511.
0203	Κρέατα χοιροειδών, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα	Όλα. Ωστόσο, οι πρώτες ύλες που δεν προορίζονται ή δεν είναι κατάλληλες για τη διατροφή του ανθρώπου δεν περιλαμβάνονται στην παρούσα κλάση, αλλά στην κλάση 0511.
0204	Κρέατα προβατοειδών ή αιγοειδών, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα	Όλα. Ωστόσο, οι πρώτες ύλες που δεν προορίζονται ή δεν είναι κατάλληλες για τη διατροφή του ανθρώπου δεν περιλαμβάνονται στην παρούσα κλάση, αλλά στην κλάση 0511.
0205 00	Κρέατα αλόγων, γαϊδουριών ή μουλαριών, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα	Όλα. Ωστόσο, οι πρώτες ύλες που δεν προορίζονται ή δεν είναι κατάλληλες για τη διατροφή του ανθρώπου δεν περιλαμβάνονται στην παρούσα κλάση, αλλά στην κλάση 0511.
0206	Παραπροϊόντα σφαγίων βρώσιμα, βοοειδών, χοιροειδών, προβατοειδών, αιγοειδών, αλόγων, γαϊδουριών ή μουλαριών, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα	Όλα. Ωστόσο, οι πρώτες ύλες που δεν προορίζονται ή δεν είναι κατάλληλες για τη διατροφή του ανθρώπου δεν περιλαμβάνονται στην παρούσα κλάση, αλλά στην κλάση 0511.
0207	Κρέατα και παραπροϊόντα σφαγίων βρώσιμα, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα, πουλερικών της κλάσης 0105	Όλα. Ωστόσο, οι πρώτες ύλες που δεν προορίζονται ή δεν είναι κατάλληλες για τη διατροφή του ανθρώπου δεν περιλαμβάνονται στην παρούσα κλάση, αλλά στην κλάση 0511.
0208	Άλλα κρέατα και παραπροϊόντα σφαγίων βρώσιμα, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα	Όλα. Ωστόσο, οι πρώτες ύλες που δεν προορίζονται ή δεν είναι κατάλληλες για τη διατροφή του ανθρώπου δεν περιλαμβάνονται στην παρούσα κλάση, αλλά στην κλάση 0511. Σε αυτή την κλάση περιλαμβάνονται και λοιπές πρώτες ύλες για την παραγωγή ζελατίνης ή κολλαγόνου για τη διατροφή του ανθρώπου. Περιλαμβάνονται επίσης όλα τα κρέατα και τα βρώσιμα παραπροϊόντα σφαγίων των ακόλουθων διακρίσεων: 0208 10 (κουνελιών ή λαγών) 0208 30 00 (πρωτευόντων) 0208 40 [φαλαινών, δελφινιών και φωκαινών (θηλαστικά της τάξης των κητοειδών)· τριχεχίδων και αλλικοριδών (θηλαστικά της τάξης των σειρηνοειδών)· από φώκιες, θαλάσσιους λέοντες (ωταρίες) και θαλάσσιους ίππους (θηλαστικά της τάξης των πτερυγοπόδων)] 0208 50 00 (ερπετών, στα οποία περιλαμβάνονται και τα φίδια και οι θαλάσσιες χελώνες) 0208 60 00 [καμηλών και άλλων καμηλιδών (Camelidae)] 0208 90 (άλλα: περιστεριών κατοικιδίων· κυνηγιού, άλλα από κουνελιών ή λαγών· κ.λπ.): περιλαμβάνεται το κρέας ορτυκιών, ταρανδών ή οποιουδήποτε άλλου θηλαστικού. Στην κλάση αυτή περιλαμβάνονται επίσης τα πόδια βατράχων του κωδικού ΣΟ 0208 90 70.
0209	Λαρδί χωρίς τα κρεάτινα μέρη, χοιρινό λίπος (ξίγκι) και λίπος πουλερικών, μη λειωμένα ούτε με άλλο τρόπο εκχυλισμένα, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα, αλατισμένα ή σε άρμη, αποξεραμένα ή καπνιστά	Όλα, περιλαμβάνονται τόσο το λίπος όσο και το μεταποιημένο λίπος όπως περιγράφεται στη στήλη 2, ακόμη και αν είναι κατάλληλα μόνο για βιομηχανική χρήση (ακατάλληλα για κατανάλωση από τον άνθρωπο).

0210	Κρέατα και παραπροϊόντα σφαγίων, βρώσιμα, αλατισμένα ή σε άρμη, αποξηραμένα ή καπνιστά. Αλεύρια και σκόνες, βρώσιμα, από κρέατα ή παραπροϊόντα σφαγίων	Όλα, περιλαμβάνονται το κρέας, τα προϊόντα με βάση το κρέας και άλλα προϊόντα ζωικής προέλευσης. Ωστόσο, οι πρώτες ύλες που δεν προορίζονται ή δεν είναι κατάλληλες για τη διατροφή του ανθρώπου δεν περιλαμβάνονται στην παρούσα κλάση, αλλά στην κλάση 0511. Περιλαμβάνονται οι μεταποιημένες ζωικές πρωτεΐνες και τα αποξηραμένα αυτιά χοίρου που προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο. Ακόμη και όταν αυτά τα αποξηραμένα αυτιά χοίρου διατίθενται ως ζωοτροφές, το παράρτημα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1125/2006 της Επιτροπής (*) διευκρινίζει ότι μπορούν να περιλαμβάνονται στον κωδικό 0210 99 49. Ωστόσο, αποξηραμένα παραπροϊόντα και αυτιά χοίρου ακατάλληλα για κατανάλωση από τον άνθρωπο υπάγονται στον κωδικό ΣΟ 0511 99 85. Τα λουκάνικα περιλαμβάνονται στην κλάση 1601. Τα εκχυλίσματα και οι χυμοί κρέατος περιλαμβάνονται στην κλάση 1603. Τα ινώδη κατάλοιπα ξιγκιών περιλαμβάνονται στην κλάση 2301.
------	--	--

(*) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1125/2006 της Επιτροπής, της 21ης Ιουλίου 2006, σχετικά με τη δασμολογική κατάταξη ορισμένων εμπορευμάτων στη συνδυασμένη ονοματολογία (ΕΕ L 200 της 22.7.2006, σ. 3).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΨΑΡΙΑ ΚΑΙ ΜΑΛΑΚΟΣΤΡΑΚΑ, ΜΑΛΑΚΙΑ ΚΑΙ ΆΛΛΑ ΑΣΠΟΝΔΥΛΑ ΥΔΡΟΒΙΑ

Γενικές παρατηρήσεις

Το κεφάλαιο αυτό περιλαμβάνει τόσο τα ζωντανά ψάρια για εκτροφή και αναπαραγωγή, τα ζωντανά ψάρια για διακόσμηση, όσο και τα ζωντανά ψάρια ή τα ζωντανά μαλακόστρακα που μεταφέρονται ζωντανά αλλά εισάγονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο.

Όλα τα προϊόντα του παρόντος κεφαλαίου υπόκεινται σε επίσημους ελέγχους.

Σημειώσεις στο κεφάλαιο 3 (απόσπασμα από τις σημειώσεις του κεφαλαίου της ΣΟ)

«1. Το παρόν κεφάλαιο δεν περιλαμβάνει:

- α) τα θηλαστικά της κλάσης 0106·
  - β) τα κρέατα των θηλαστικών της κλάσης 0106 (κλάσεις 0208 ή 0210)·
  - γ) τα ψάρια (στα οποία περιλαμβάνονται και τα συκώτια, αυγά και σπέρματα αυτών) και τα μαλακόστρακα, τα μαλάκια ή τα άλλα ασπόνδυλα υδρόβια, που δεν είναι ζωντανά και είναι ακατάλληλα για τη διατροφή του ανθρώπου λόγω της φύσης τους ή της κατάστασης στην οποία παρουσιάζονται (κεφάλαιο 5)· τα αλεύρια, σκόνες και συσσωματωμένα με μορφή σβόλων (πελέτες) προϊόντα από ψάρια ή μαλακόστρακα, μαλάκια ή άλλα ασπόνδυλα υδρόβια, ακατάλληλα για κατανάλωση από τον άνθρωπο (κλάση 2301)· ή
  - δ) το χαβιάρι και τα υποκατάστατα αυτού που παρασκευάζονται από αυγά ψαριού (κλάση 1604).
2. Στο παρόν κεφάλαιο, η έκφραση «συσσωματωμένα με μορφή σβόλων (πελέτες)» σημαίνει τα προϊόντα που παρουσιάζονται με μορφή κυλίνδρων, σφαιριδίων κ.λπ. συσσωματωμένα είτε με απλή πίεση είτε με προσθήκη συνδετικού σε μικρή ποσότητα.
3. Στις κλάσεις 0305 μέχρι 0308 δεν περιλαμβάνονται τα αλεύρια, οι σκόνες και τα συσσωματωμένα προϊόντα με μορφή σβόλων (πελέτες), κατάλληλα για κατανάλωση από τον άνθρωπο (κλάση 0309).»

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή	Προσδιορισμός και επεξήγηση
1)	2)	3)
0301	Ψάρια ζωντανά	Όλα, περιλαμβάνονται οι πέστροφες, τα χέλια, οι κυπρίνοι ή οποιαδήποτε άλλα είδη ή ψάρια που εισάγονται για εκτροφή ή αναπαραγωγή. Τα ζωντανά ψάρια που εισάγονται για άμεση κατανάλωση από τον άνθρωπο υποβάλλονται σε επίσημους ελέγχους σαν να ήταν προϊόντα. Καλύπτει τα διακοσμητικά ψάρια των κωδικών ΣΟ 0301 11 00 και 0301 19 00.

0302	Ψάρια νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη, με εξαίρεση τα φιλέτα και άλλη σάρκα ψαριών της κλάσης 0304	Όλα, περιλαμβάνονται τα συκώτια, τα αυγά και τα σπέρματα, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη, του κωδικού ΣΟ 0302 91 00.
0303	Ψάρια κατεψυγμένα, με εξαίρεση τα φιλέτα και άλλη σάρκα ψαριών της κλάσης 0304	Όλα, περιλαμβάνονται τα συκώτια, τα αυγά και τα σπέρματα, κατεψυγμένα, της διάκρισης 0303 91.
0304	Φιλέτα και άλλη σάρκα ψαριών (έστω και αλεσμένα), νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα	Όλα.
0305	Ψάρια αποξηραμένα, αλατισμένα ή σε άρμη-ψάρια καπνιστά, έστω και ψημένα πριν ή κατά τη διάρκεια του καπνίσματος	Όλα, περιλαμβάνονται τα κεφάλια, οι ουρές και οι νηκτικές κύστες ψαριών και άλλα βρώσιμα εντόσθια ψαριών.
0306	Μαλακόστρακα, έστω και χωρίς το όστρακό τους, ζωντανά, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα, αποξηραμένα, αλατισμένα ή σε άρμη. Μαλακόστρακα καπνιστά, έστω και χωρίς το όστρακό τους, έστω και ψημένα πριν ή κατά τη διάρκεια του καπνίσματος-μαλακόστρακα με το όστρακό τους, βρασμένα σε νερό ή ατμό, έστω και διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα, αποξηραμένα, αλατισμένα ή σε άρμη	Όλα. Τα ζωντανά μαλακόστρακα που εισάγονται για άμεση κατανάλωση από τον άνθρωπο θεωρούνται και αντιμετωπίζονται όσον αφορά τους επίσημους ελέγχους σαν να ήταν προϊόντα. Περιλαμβάνονται οι αρτέμιες (γαρίδες του είδους <i>Artemia salina</i>) και οι κύστες τους που προορίζονται για διακόσμηση ως ζώα συντροφιάς και όλα τα ζωντανά μαλακόστρακα για διακόσμηση.
0307	Μαλάκια, έστω και χωρισμένα από το κοχύλι τους, ζωντανά, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα, αποξηραμένα, αλατισμένα ή σε άρμη-μαλάκια καπνιστά, έστω και χωρίς το όστρακό τους, έστω και ψημένα πριν ή κατά τη διάρκεια του καπνίσματος	Η κλάση αυτή περιλαμβάνει επίσης τα καπνιστά μαλάκια που είναι ψημένα πριν. Άλλα μαγειρεμένα μαλάκια περιλαμβάνονται στην κλάση 1605. Περιλαμβάνονται τα ζωντανά μαλάκια για διακόσμηση. Τα ζωντανά μαλάκια που εισάγονται για άμεση κατανάλωση από τον άνθρωπο θεωρούνται και αντιμετωπίζονται όσον αφορά τους επίσημους ελέγχους σαν να ήταν προϊόντα. Περιλαμβάνονται όλα όσα ανήκουν στις διακρίσεις 0307 11 έως 0307 99, όπως τα ακόλουθα παραδείγματα: 0307 60 (σαλιγκάρια, άλλα από τα θαλασσινά): περιλαμβάνονται τα χερσαία γαστερόποδα των ειδών <i>Helix pomatia</i> , <i>Helix aspersa</i> , <i>Helix lucorum</i> , καθώς και των ειδών που ανήκουν στην οικογένεια των αχατινιδών. Περιλαμβάνονται τα ζωντανά σαλιγκάρια (και τα σαλιγκάρια του γλυκού νερού) που προορίζονται για άμεση κατανάλωση από τον άνθρωπο και η σάρκα σαλιγκαριών για κατανάλωση από τον άνθρωπο. Περιλαμβάνονται τα λευκασμένα ή τα προεπεξεργασμένα σαλιγκάρια. Περαιτέρω μεταποιημένα προϊόντα περιλαμβάνονται στην κλάση 1605. 0307 91 00 (ζώντα, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη άλλα μαλάκια, δηλαδή άλλα εκτός από στρείδια, όστρακα <i>Saint-Jacques</i> , μύδια (<i>Mytilus</i> spp., <i>Perna</i> spp.), σουπιές, καλαμάρια, χταπόδια, σαλιγκάρια, κυδώνια, μεθύστες, καλόγνωμες, αμπαλόνια (<i>Haliotis</i> spp.) και στρόμβοι (<i>Strombus</i> spp.): περιλαμβάνεται η σάρκα των ειδών θαλάσσιων σαλιγκαριών έστω και χωρίς το όστρακό τους. 0307 99 (μαλάκια άλλα από ζώντα, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα, δηλαδή άλλα εκτός από στρείδια, όστρακα <i>Saint-Jacques</i> , μύδια (<i>Mytilus</i> spp., <i>Perna</i> spp.), σουπιές, καλαμάρια, χταπόδια, θαλασσινά σαλιγκάρια, κυδώνια, μεθύστες, καλόγνωμες, αμπαλόνια (<i>Haliotis</i> spp.) και στρόμβοι (<i>Strombus</i> spp.):

0308	Ασπόνδυλα υδρόβια, άλλα από τα μαλακόστρακα και τα μαλάκια, ζωντανά, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα, αποξηραμένα, αλατισμένα ή σε άρμη· Ασπόνδυλα υδρόβια καπνιστά, άλλα από τα μαλακόστρακα και τα μαλάκια, έστω και ψημένα πριν ή κατά τη διάρκεια του καπνίσματος	Όλα.
0309	Αλεύρια, σκόνες και συσσωματωμένα προϊόντα με μορφή σβόλων (πελέτες) ψαριών, μαλακοστράκων, μαλακίων και άλλων ασπόνδυλων υδροβίων, κατάλληλα για τη διατροφή των ανθρώπων	Όλα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΓΑΛΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΑΣ· ΑΥΓΑ ΠΤΗΝΩΝ· ΓΑΛΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΑΣ· ΑΥΓΑ ΠΤΗΝΩΝ· ΜΕΛΙ ΦΥΣΙΚΟ· ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΒΡΩΣΙΜΑ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΪΕΥΣΗΣ, ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΝΤΑΙ ΟΥΤΕ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΑΛΛΟΥ

Σημειώσεις στο κεφάλαιο 4 (απόσπασμα από τις σημειώσεις του κεφαλαίου της ΣΟ)

- «1. Θεωρείται ως “γάλα” το πλήρες γάλα και το μερικώς ή τελείως αποκορυφωμένο γάλα.
2. Σύμφωνα με την έννοια της κλάσης 0403, το γιαούρτι μπορεί να είναι συμπυκνωμένο ή αρωματισμένο και μπορεί να έχει γίνει προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών, φρούτων, καρπών, κακάου, σοκολάτας, μπαχαρικών, καφέ ή εκχυλισμάτων καφέ, φυτών, μερών φυτών, δημητριακών ή προϊόντων αρτοποιίας, ζαχαροπλαστικής ή μπισκοτοποιίας, υπό τον όρο ότι τυχόν πρόσθετες ουσίες δεν χρησιμοποιούνται για την ολική ή μερική αντικατάσταση οποιουδήποτε από τα συστατικά του γάλακτος και ότι το προϊόν διατηρεί τον ουσιώδη χαρακτήρα του γιαουρτιού.
3. Για τους σκοπούς της κλάσης 0405:
  - α) με τον όρο “βούτυρο” νοείται το φυσικό βούτυρο, το βούτυρο από ορό γάλακτος ή το ανασυστημένο βούτυρο (νωπό, αλατισμένο ή ταγγο ακόμη και σε ερμητικώς κλειστούς περιέκτες) που προέρχεται αποκλειστικά από γάλα, του οποίου η περιεκτικότητα σε λιπαρές ύλες γάλακτος είναι ίση ή μεγαλύτερη από 80 % αλλά όχι μεγαλύτερη από 95 % κατά βάρος, η μέγιστη περιεκτικότητα σε μη λιπαρά στερεά γάλακτος 2 % κατά βάρος και η μέγιστη περιεκτικότητα σε υγρασία 16 % κατά βάρος. Το βούτυρο δεν περιέχει πρόσθετους γαλακτωματοποιητές, μπορεί όμως να περιέχει χλωριούχο νάτριο, χρωστικές για τρόφιμα, άλατα εξουδετέρωσης και καλλιέργειες αβλαβών γαλακτικών βακτηρίων·
  - β) με την έκφραση “λιπαρές ύλες για επάλειψη” νοούνται γαλακτώματα τύπου νερού σε έλαιο που μπορούν να αλειφονται και που περιέχουν ως λιπαρή ουσία αποκλειστικά λιπαρές ουσίες γάλακτος, η δε περιεκτικότητά τους σε λιπαρές ουσίες γάλακτος είναι ίση ή μεγαλύτερη από 39 % αλλά μικρότερη από 80 % κατά βάρος.
4. Τα προϊόντα που λαμβάνονται από συμπύκνωση του ορού γάλακτος με προσθήκη γάλακτος ή λιπαρών ουσιών του γάλακτος πρέπει να κατατάσσονται στην κλάση 0406 ως τυριά, με τον όρο ότι παρουσιάζουν τα τρία επόμενα χαρακτηριστικά:
  - α) έχουν περιεκτικότητα σε λιπαρές ουσίες του γάλακτος, που υπολογίζεται κατά βάρος στο ξερό εκχύλισμα, 5 % ή περισσότερο·
  - β) έχουν περιεκτικότητα σε ξερό εκχύλισμα, που υπολογίζεται κατά βάρος, τουλάχιστον 70 % αλλά που δεν υπερβαίνει το 85 %· και
  - γ) έχουν ορισμένο σχήμα ή μπορούν να πάρουν ορισμένο σχήμα.
5. Το παρόν κεφάλαιο δεν περιλαμβάνει:
  - α) μη ζωντανά έντομα, ακατάλληλα για τη διατροφή του ανθρώπου (κλάση 0511)·
  - β) προϊόντα που λαμβάνονται από τον ορό γάλακτος και περιέχουν κατά βάρος περισσότερο από 95 % λακτόζη, που εκφράζονται σε άνυδρη λακτόζη υπολογισμένη επί ξηρού (κλάση 1702)
  - γ) προϊόντα που έχουν παραχθεί από γάλα με την αντικατάσταση ενός ή περισσότερων από τα φυσικά συστατικά του (π.χ. βουτυρικά λίπη) με άλλη ουσία (για παράδειγμα, λιπαρά ελαϊκού οξέος) (κλάση 1901 ή 2106)· ή
  - δ) τις αλβουμίνες (στις οποίες περιλαμβάνονται και τα συμπυκνώματα δύο ή περισσότερων πρωτεϊνών ορού γάλακτος, που περιέχουν κατά βάρος περισσότερο από 80 % πρωτεΐνες ορού γάλακτος, υπολογισμένες επί ξηρού) (κλάση 3502), καθώς και τις σφαιρίνες (κλάση 3504).

6. Σύμφωνα με την έννοια της κλάσης 0410, με τον όρο “έντομα” νοούνται τα βρώσιμα μη ζωντανά έντομα, ολόκληρα ή σε μέρη, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα, αποξηραμένα, καπνιστά, αλατισμένα ή σε άρμη, καθώς και τα αλεύρια και οι σκόνες εντόμων, κατάλληλα για τη διατροφή του ανθρώπου. Ωστόσο, δεν περιλαμβάνονται τα βρώσιμα μη ζωντανά έντομα, αλλιώς παρασκευασμένα ή διατηρημένα (τμήμα IV γενικά).»

Αποσπάσματα από τις επεξηγηματικές σημειώσεις του Εναρμονισμένου Συστήματος

«Η κλάση 0408 περιλαμβάνει τα ολόκληρα αυγά χωρίς το κέλυφος και κρόκους αυγών όλων των πτηνών. Τα προϊόντα της κλάσης αυτής μπορεί να είναι νωπά, αποξηραμένα, βρασμένα στο νερό ή στον ατμό, μορφοποιημένα (π.χ. κυλινδρικά “επιμήκη αυγά”), κατεψυγμένα ή αλλιώς διατηρημένα. Όλα αυτά ανήκουν στην κλάση ανεξάρτητα από το εάν έχουν προσθήκη ζάχαρης ή άλλης γλυκαντικής ουσίας και ανεξάρτητα από το εάν προορίζονται για τρόφιμα ή για βιομηχανικούς σκοπούς (π.χ. δέψη).

Η παρούσα κλάση δεν περιλαμβάνει:

- α) Λάδι κρόκου αυγού (κλάση 1506).
- β) Παρασκευάσματα με αυγά που περιέχουν καρυκεύματα, μπαχαρικά ή άλλα πρόσθετα (κλάση 2106).
- γ) Λεκιθίνη (κλάση 2923).
- δ) Ξεχωριστό ασπράδι αυγού (αυγοαλβουμίνη) (κλάση 3502).

(...)

Η κλάση 0409 περιλαμβάνει το μέλι που παράγεται από μέλισσες (*Apis mellifera*) ή άλλα έντομα, φυγοκεντρημένο ή εντός της κηρήθρας ή που περιέχει κομμάτια κηρήθρας, εφόσον δεν έχει προστεθεί ζάχαρη ή άλλη ουσία. Το μέλι αυτό μπορεί να προσδιορίζεται από το άνθος από το οποίο προέρχεται ή από την προέλευσή του ή από το χρώμα του.

Η κλάση 0409 δεν περιλαμβάνει το τεχνητό μέλι και τα μείγματα φυσικού και τεχνητού μελιού (κλάση 1702).

(...)

Η κλάση 0410 περιλαμβάνει τα έντομα (όπως ορίζονται στη σημείωση 6 του παρόντος κεφαλαίου) και άλλα βρώσιμα προϊόντα ζωικής προέλευσης, τα οποία δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού στη συνδυασμένη ονοματολογία. Ωστόσο, τα μη ζωντανά έντομα που είναι ακατάλληλα για τη διατροφή του ανθρώπου (στα οποία περιλαμβάνονται και τα αλεύρια και οι σκόνες τους) υπάγονται στην κλάση 0511. Εν προκειμένω περιλαμβάνονται:

- α) αυγά θαλάσσιων χελώνας. Πρόκειται για αυγά που παράγονται από ποτάμιες ή θαλάσσιες χελώνας· μπορούν να είναι νωπά, αποξηραμένα ή με άλλο τρόπο διατηρημένα.

Δεν περιλαμβάνεται το λάδι αυγών χελώνας (κλάση 1506).

- β) χελιδονοφωλιές (“φωλιές πτηνών”). Πρόκειται για ουσία που εκκρίνεται από το πτηνό η οποία στερεοποιείται γρήγορα κατά την έκθεση στον αέρα.

Οι φωλιές είναι δυνατόν να παρουσιάζονται χωρίς επεξεργασία ή να καθαρίζονται ώστε να αφαιρούνται τα φτερά, τα πούπουλα, η σκόνη και άλλες προσμίξεις, προκειμένου να είναι κατάλληλες για κατανάλωση. Είναι, κατά κανόνα, με τη μορφή υπόλευκων λωρίδων ή σπειρών.

Οι χελιδονοφωλιές έχουν υψηλή περιεκτικότητα σε πρωτεΐνες και χρησιμοποιούνται σχεδόν αποκλειστικά για την παρασκευή σούπας ή άλλων παρασκευασμάτων διατροφής.

Στην κλάση 0410 δεν περιλαμβάνεται το αίμα ζώων, βρώσιμο ή όχι, υγρό ή αποξηραμένο (κλάση 0511 ή 3002).»

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή	Προσδιορισμός και επεξήγηση
1)	2)	3)
0401	Γάλα και κρέμα γάλακτος (ανθόγαλα) που δεν είναι συμπυκνωμένα και δεν περιέχουν ζάχαρη ή άλλα γλυκαντικά	Όλα. Το γάλα που προορίζεται για ζωοτροφή περιλαμβάνεται στην παρούσα κλάση, ενώ οι ζωοτροφές που περιέχουν γάλα περιλαμβάνονται στην κλάση 2309. Το γάλα που προορίζεται για θεραπευτικές/προφυλακτικές χρήσεις περιλαμβάνεται στην κλάση 3001.
0402	Γάλα και κρέμα γάλακτος (ανθόγαλα), συμπυκνωμένα ή με προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών	Όλα.

0403	Γιαούρτι: βουτυρόγαλα, πηγμένο γάλα και πηγμένη κρέμα, κεφίρ και άλλα γάλατα και κρέμες που έχουν υποστεί ζύμωση ή έχουν καταστεί όξινα, έστω και συμπυκνωμένα ή με προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών, ή αρωματισμένα ή με προσθήκη φρούτων ή κακάου	Όλα. Περιλαμβάνεται η κρέμα, αρωματισμένη ή με προσθήκη φρούτων, το κατεψυγμένο γάλα και το γάλα που έχει υποστεί ζύμωση, για κατανάλωση από τον άνθρωπο. Το παγωτό περιλαμβάνεται στην κλάση 2105. Τα ποτά που περιέχουν γάλα αρωματισμένο με κακάο ή άλλες ουσίες περιλαμβάνονται στην κλάση 2202.
0404	Ορός γάλακτος, έστω και συμπυκνωμένος ή με προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών. Προϊόντα που αποτελούνται από φυσικά συστατικά του γάλακτος, έστω και με προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού	Όλα. Περιλαμβάνονται τα προϊόντα γάλακτος για βρέφη. Στον κωδικό ΣΟ 0404 10 48 περιλαμβάνεται το πρωτόγαλα βοοειδών σε υγρή μορφή, από το οποίο έχουν αφαιρεθεί το λίπος και η καζεΐνη, για κατανάλωση από τον άνθρωπο. Στον κωδικό ΣΟ 0404 90 21 περιλαμβάνεται το πρωτόγαλα (πύαρ) με χαμηλά λιπαρά, σε σκόνη, που έχει ξηρανθεί με καταιονισμό και από το οποίο δεν έχει αφαιρεθεί η καζεΐνη, για κατανάλωση από τον άνθρωπο.
0405	Βούτυρα και άλλες λιπαρές ουσίες προερχόμενες από το γάλα· γαλακτικές λιπαρές ύλες για επάλειψη	Όλα.
0406	Τυριά και πηγμένο γάλα για τυρί	Όλα.
0407	Αυγά πτηνών με το τσόφλι τους, ωπά, διατηρημένα ή βρασμένα	Όλα. Περιλαμβάνονται τα αυγά για επώαση και τα απαλλαγμένα από ειδικά παθογόνα αυγά, καθώς και τα γονιμοποιημένα αυγά για επώαση (0407 11 και 0407 19). Περιλαμβάνονται τα ωπά αυγά (0407 21 έως 0407 29) και άλλα αυγά (0407 90), κατάλληλα και ακατάλληλα για τη διατροφή των ανθρώπων. Περιλαμβάνονται τα «αυγά 100 ετών». Η κατάλληλη και ακατάλληλη για τη διατροφή των ανθρώπων αυγοαλβουμίνη περιλαμβάνεται στην κλάση 3502.
0408	Αυγά πτηνών χωρίς το τσόφλι τους και κρόκοι αυγών, ωπά, αποξηραμένα, βρασμένα στο νερό ή στον ατμό, μορφοποιημένα, κατεψυγμένα ή αλλιώς διατηρημένα, έστω και με προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών	Όλα. Περιλαμβάνονται τα προϊόντα αυγών είτε έχουν υποστεί θερμική επεξεργασία είτε όχι και τα προϊόντα που δεν είναι κατάλληλα για κατανάλωση από τον άνθρωπο.
0409 00 00	Μέλι φυσικό	Όλα.
0410 10	Έντομα	Όλα. Η κλάση αυτή περιλαμβάνει και τα έντομα ή τα αυγά εντόμων που προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο. Εξαιρούνται τα μη ζωντανά έντομα που είναι ακατάλληλα για κατανάλωση από τον άνθρωπο (στα οποία περιλαμβάνονται και τα αλεύρια και οι σκόνες τους) (κλάση 0511), καθώς και τα βρώσιμα μη ζωντανά έντομα, αλλιώς παρασκευασμένα ή διατηρημένα (τμήμα IV γενικά).
0410 90 00	Άλλα προϊόντα βρώσιμα ζωικής προέλευσης, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού	Όλα. Σε αυτόν τον κωδικό ΣΟ υπάγονται ο «βασιλικός πολτός» και η πρόπολη (που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή φαρμακευτικών προϊόντων και συμπληρωμάτων διατροφής) και άλλα υλικά ζωικής προέλευσης τα οποία προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο. Ο εν λόγω κωδικός ΣΟ καλύπτει τα βρώσιμα κόκαλα και τα προϊόντα με βάση τα κόκαλα που καταναλώνονται απευθείας (π.χ. οστεάλευρο, κόκαλα σε σκόνη, κόκαλα για σούπα), εάν προέρχονται από σφάγια τα οποία έχουν θανατωθεί για κατανάλωση από τον άνθρωπο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ, ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΝΤΑΙ ΟΥΤΕ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΑΛΛΟΥ

Γενικές παρατηρήσεις

Ειδικές απαιτήσεις για ορισμένα προϊόντα αυτού του κεφαλαίου καθορίζονται στο παράρτημα XIV κεφάλαιο II τμήμα 1 πίνακας 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011:

- Σειρά 7: τρίχες χοίρων·
 Σειρά 8: ακατέργαστο μαλλί και τρίχες που προέρχονται από ζώα άλλα από χοιροειδή
 Σειρά 9: επεξεργασμένα φτερά, τμήματα φτερών και πούπουλα.

Σημειώσεις στο κεφάλαιο 5 (απόσπασμα από τις σημειώσεις του κεφαλαίου της ΣΟ)

«1. Το παρόν κεφάλαιο δεν περιλαμβάνει:

- α) τα βρώσιμα προϊόντα, άλλα από το αίμα των ζώων (υγρό ή αποξηραμένο) και από τα έντερα, τις κύστες και τα στομάχια ζώων, ολόκληρα ή σε τεμάχια·
 β) τα δέρματα και τα δέρματα για γουναρικά, άλλα από τα προϊόντα της κλάσης 0505 και από τα ξέσματα και άλλα παρόμοια απορρίμματα από ακατέργαστα δέρματα της κλάσης 0511 (κεφάλαια 41 ή 43)·
 γ) τις πρώτες υφαντικές ύλες ζωικής προέλευσης, άλλες από τις χοντρότριχες και τα απορρίμματά τους (τμήμα XI)·
 δ) τις παρασκευασμένες κεφαλές για είδη ψηκτροποιίας (κλάση 9603).

(...)

3. Στην ονοματολογία θεωρείται ως “ελεφαντόδοντο” η ύλη που λαμβάνεται από τους χαυλιόδοντες του ελέφαντα, του ιπποπόταμου, του θαλάσσιου ελέφαντα, του θαλάσσιου μονόκερου, του αγριογούρουνου, από τα κέρατα του ρινόκερου, καθώς και από τα δόντια όλων των ζώων.
 4. Στην ονοματολογία θεωρούνται ως “χοντρότριχες” οι τρίχες χαίτης ή ουράς μονόπλων ή βοοειδών. Η κλάση 0511 καλύπτει, μεταξύ άλλων, τις χοντρότριχες και τα απορρίμματά τους, έστω και σε επίπεδες επιφάνειες με ή χωρίς υπόθεμα.»

Απόσπασμα από τις επεξηγηματικές σημειώσεις του Εναρμονισμένου Συστήματος

«Η κλάση 0505 περιλαμβάνει:

- 1) Δέρματα και άλλα μέρη πτηνών (π.χ. κεφάλια, φτερούγες) με τα φτερά ή τα πούπουλά τους, και
 2) Φτερά και μέρη φτερών (έστω και κομμένα στα άκρα) και πούπουλα, με την προϋπόθεση ότι δεν έχουν υποστεί επεξεργασία ή είναι απλώς καθαρισμένα, απολυμασμένα ή επεξεργασμένα για συντήρηση αλλά όχι με περαιτέρω κατεργασία ή σύνδεση.

Η κλάση 0505 περιλαμβάνει επίσης τις σκόνες, τα άλευρα και τα απορρίμματα φτερών ή μερών φτερών.»

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή	Προσδιορισμός και επεξήγηση
1)	2)	3)
0502 10 00	Τρίχες χοντρές χοίρου ή αγριοχοίρου και απορρίμματα των τριχών αυτών	Όλες, κατεργασμένες και ακατέργαστες.
0504 00 00	Έντερα, κύστες και στομάχια ζώων, ολόκληρα ή σε τεμάχια, άλλα από εκείνα των ψαριών, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα, αλατισμένα ή σε άρμη, αποξηραμένα ή καπνιστά	Όλα. Περιλαμβάνονται τα στομάχια, οι κύστες και τα έντερα βοοειδών, χοιροειδών, προβατοειδών, αιγοειδών ή πουλερικών που έχουν καθαριστεί, αλατιστεί, αποξηρανθεί ή θερμανθεί.

ex 0505	Δέρματα και άλλα μέρη πτηνών, με τα φτερά ή πούπουλά τους, φτερά και μέρη φτερών (έστω και κομμένα στα άκρα), πούπουλα, ακατέργαστα ή απλά καθαρισμένα, απολυμασμένα ή που έχουν υποστεί κατεργασία με σκοπό τη διατήρησή τους. Σκόνες και απορρίμματα φτερών ή μέρη φτερών	Όλα, περιλαμβάνονται τα κυνηγετικά τρόπαια πτηνών, αλλά δεν περιλαμβάνονται τα επεξεργασμένα διακοσμητικά φτερά, τα επεξεργασμένα φτερά που μεταφέρονται από ταξιδιώτες για προσωπική τους χρήση ούτε οι αποστολές επεξεργασμένων φτερών που αποστέλλονται σε ιδιώτες για μη βιομηχανικούς σκοπούς, όπως αναφέρονται στο παράρτημα XIV κεφάλαιο II τμήμα 6 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011. Βάσει του άρθρου 25 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011 απαγορεύεται η εισαγωγή στην Ένωση και η διαμετακόμιση μέσω αυτής μη επεξεργασμένων φτερών, τμημάτων φτερών και πούπουλων. Επίσημοι έλεγχοι διενεργούνται στα φτερά ανεξάρτητα από την επεξεργασία τους, όπως αναφέρεται στο παράρτημα XIII κεφάλαιο VII σημείο Γ του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011. Περαιτέρω ειδικές απαιτήσεις για τα κυνηγετικά τρόπαια καθορίζονται στο παράρτημα XIV κεφάλαιο II τμήμα 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011. Φτερά που χρησιμοποιούνται για παραγέμισμα, πούπουλα, ακατέργαστα ή άλλα φτερά περιλαμβάνονται στο παράρτημα XIV κεφάλαιο II τμήμα 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011.
0506	Κόκαλα και οστεώδεις άξονες κεράτων, ακατέργαστα, απολιπασμένα, απλά επεξεργασμένα (όχι όμως κομμένα σε σχήματα), επεξεργασμένα με οξύ ή αποζελατινωμένα. Σκόνες και απορρίμματα από αυτές τις ύλες	Περιλαμβάνονται τα δερμάτινα κόκαλα για σκύλους και τα κόκαλα που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ζελατίνης. Τα βρώσιμα κόκαλα και τα οστεάλευρα που προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο περιλαμβάνονται στον κωδικό ΣΟ 0410 90 00. Ειδικές απαιτήσεις για τα προϊόντα αυτά που δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο καθορίζονται στη σειρά 6 (κυνηγετικά τρόπαια), στη σειρά 11 [οστά και προϊόντα με βάση τα οστά (εκτός από το οστεάλευρο), κέρατα και προϊόντα με βάση τα κέρατα (εκτός από το κερατάλευρο) και χηλές και προϊόντα με βάση τις χηλές (εκτός από το χηλάλευρο), που προορίζονται για χρήσεις πλην της χρήσης σε ζωοτροφές ή ως λιπάσματα ή βελτιωτικά εδάφους] και στη σειρά 12 (δερμάτινα κόκαλα για σκύλους) του πίνακα 2 στο παράρτημα XIV κεφάλαιο II τμήμα 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011.
0507	Ελεφαντόδοντο, χελωνόστρακο, κεράτινα ελάσματα (στα οποία περιλαμβάνονται και τα γένεια) φάλαινας ή άλλων θαλάσσιων θηλαστικών, κέρατα κάθε είδους, οπλές, νύχια κάθε είδους και ράμφη, ακατέργαστα ή απλά επεξεργασμένα αλλά όχι κομμένα σε σχήματα. Σκόνες και απορρίμματα από αυτές τις ύλες	Περιλαμβάνονται τα επεξεργασμένα κυνηγετικά τρόπαια πτηνών και οπληφόρων που αποτελούνται αποκλειστικά από οστά, κέρατα, οπλές, νύχια, ελαφοκέρατα και δόντια. Ειδικές απαιτήσεις για τα κυνηγετικά τρόπαια καθορίζονται στη σειρά 6 του πίνακα 2 στο παράρτημα XIV κεφάλαιο II τμήμα 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011.
ex 0508 00	Κοράλλι και παρόμοιες ύλες, ακατέργαστα ή απλά επεξεργασμένα, αλλά όχι αλλιώς κατεργασμένα. Κοχύλια και όστρακα μαλακίων, μαλακοστράκων ή εχινοδέρμων και κόκαλα σουπιών, ακατέργαστα ή απλά επεξεργασμένα, αλλά όχι κομμένα σε σχήματα, οι σκόνες και τα απορρίμματά τους	Περιλαμβάνονται κενά όστρακα που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν σε τρόφιμα και ως πρώτη ύλη για τη γλυκοζαμίνη. Επιπλέον, στην κλάση αυτή περιλαμβάνονται τα όστρακα, συμπεριλαμβανομένων των κοκάλων σουπιάς, με μαλακό ιστό και σάρκα που αναφέρεται στο άρθρο 10 στοιχείο ια) σημείο ι) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1069/2009.
ex 0510 00 00	Άμβρα (ζωικό ήλεκτρο), καστόριο, ζήβεθο και μύσχος. Κανθαρίδες. Χολή, έστω και αποξηραμένη. Αδένες και άλλες ουσίες ζωικής προέλευσης που χρησιμοποιούνται για την παρασκευή φαρμακευτικών προϊόντων, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα ή αλλιώς διατηρημένα κατά τρόπο προσωρινό	Η άμβρα (ζωικό ήλεκτρο) και οι κανθαρίδες εξαιρούνται. Οι αδένες, άλλα προϊόντα ζωικής προέλευσης και η χολή υπάγονται σε αυτόν τον κωδικό ΣΟ. Οι αποξηραμένοι αδένες και προϊόντα περιλαμβάνονται στην κλάση 3001. Ειδικές απαιτήσεις δύνανται να καθορίζονται στη σειρά 14 του πίνακα 2 στο παράρτημα XIV κεφάλαιο II τμήμα 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011 σχετικά με τα ζωικά υποπροϊόντα για την παρασκευή τροφών για ζώα συντροφιάς πλην των πρώτων υλών τροφών για ζώα συντροφιάς και παράγωγων προϊόντων για χρήσεις εκτός της αλυσίδας ζωοτροφών (για φαρμακευτικά προϊόντα και άλλα τεχνικά προϊόντα).

ex 0511	<p>Προϊόντα ζωικής προέλευσης, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού· Ζώα μη ζωντανά των κεφαλαίων 1 ή 3, ακατάλληλα για τη διατροφή του ανθρώπου</p>	<p>Όλα.</p> <p>Περιλαμβάνεται το γενετικό υλικό (σπέρμα και έμβρυα ζωικής προέλευσης από βοοειδή, προβατοειδή, αιγοειδή, ιπποειδή και χοιροειδή) και τα ζωικά υποπροϊόντα των κατηγοριών 1 και 2 που αναφέρονται στα άρθρα 8 και 9 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1069/2009.</p> <p>Ακολουθούν παραδείγματα προϊόντων ζωικής προέλευσης που υπάγονται στις διακρίσεις 0511 10 έως 0511 99:</p> <p>0511 10 00 (σπέρμα ταύρου).</p> <p>0511 91 (προϊόντα από ψάρια ή μαλακόστρακα, μαλάκια ή άλλα ασπόνδυλα υδρόβια· ζώα μη ζωντανά του κεφαλαίου 3): όλα. Περιλαμβάνονται τα αυγά ψαριών για επώαση, τα νεκρά ζώα, τα ζωικά υποπροϊόντα για την παραγωγή τροφών ζώων συντροφιάς και φαρμακευτικών και άλλων τεχνικών προϊόντων. Περιλαμβάνονται επίσης ζώα που είναι μη βρώσιμα ή θεωρούνται ακατάλληλα για την ανθρώπινη κατανάλωση, όπως είναι π.χ. οι δαφνίδες (οι λεγόμενοι νερόψυλλοι) και άλλα οστρακόδερμα ή φυλλόποδα, αποξηραμένα, για τη διατροφή ψαριών ενυδρείου. Περιλαμβάνονται επίσης τα δολώματα αλιείας.</p> <p>ex 0511 99 10 (τένοντες και νεύρα· ξέσματα και άλλα παρόμοια απορρίμματα από μη κατεργασμένα δέρματα και δορές). Επίσημοι έλεγχοι απαιτούνται για δορές και δέρματα που δεν έχουν υποστεί επεξεργασία σύμφωνα με το παράρτημα XIII κεφάλαιο V στοιχείο Γ σημείο 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011, εάν πληρούν τους όρους του παραρτήματος XIII κεφάλαιο V στοιχείο Β σημείο 1 ή στοιχείο Γ σημείο 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011.</p> <p>ex 0511 99 31 (ακατέργαστοι φυσικοί σπόγγοι ζωικής προέλευσης): όλοι, εφόσον προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο· εάν δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο, μόνο εκείνοι που προορίζονται για τροφές ζώων συντροφιάς. Ειδικές απαιτήσεις για όσους δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο καθορίζονται στη σειρά 12 του πίνακα 2 στο παράρτημα XIV κεφάλαιο II τμήμα 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011.</p> <p>ex 0511 99 39 (φυσικοί σπόγγοι ζωικής προέλευσης εκτός από τους ακατέργαστους): όλοι, εφόσον προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο· εάν δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο, μόνο εκείνοι που προορίζονται για τροφές ζώων συντροφιάς. Ειδικές απαιτήσεις για όσους δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο καθορίζονται στη σειρά 12 του πίνακα 2 στο παράρτημα XIV κεφάλαιο II τμήμα 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011.</p> <p>ex 0511 99 85 (άλλα προϊόντα ζωικής προέλευσης, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού· ζώα μη ζωντανά του κεφαλαίου 1, ακατάλληλα για τη διατροφή του ανθρώπου): Περιλαμβάνονται έμβρυα, ωάρια, σπέρμα και γενετικό υλικό που δεν περιλαμβάνονται στη διάκριση 0511 10. Περιλαμβάνονται έμβρυα, ωάρια, σπέρμα και γενετικό υλικό άλλων ειδών πλην των βοοειδών. Περιλαμβάνονται ζωικά υποπροϊόντα για την παραγωγή ζωοτροφών ζώων συντροφιάς ή άλλων τεχνολογικών προϊόντων.</p> <p>Περιλαμβάνονται οι ακατέργαστες χοντρότριχες, τα μελισσοκομικά προϊόντα εκτός από τα κεριά μελισσοκομίας ή τεχνικών χρήσεων, ο σπερματοκηρός τεχνικών χρήσεων, τα μη ζωντανά ζώα που αναφέρονται στο κεφάλαιο 1 τα οποία δεν είναι βρώσιμα ή δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο (για παράδειγμα: σκύλοι, γάτες, έντομα), τα υλικά ζωικής προέλευσης όταν δεν έχουν μεταβληθεί τα βασικά χαρακτηριστικά, και το βρώσιμο αίμα ζώων που δεν προέρχεται από ψάρια, το οποίο προορίζεται για κατανάλωση από τον άνθρωπο.</p> <p>Περιλαμβάνονται αλεύρια, σκόνες και συσσωματωμένα προϊόντα με μορφή σβόλων (πελέτες) εντόμων, ακατάλληλα για τη διατροφή του ανθρώπου.</p>
---------	---	--

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΦΥΤΑ ΖΩΝΤΑΝΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΗΣ ΑΝΘΟΚΟΜΙΑΣ· ΒΟΛΒΟΙ, ΡΙΖΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ ΕΙΔΗ· ΑΝΘΗ ΚΑΙ ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΑ ΦΥΛΛΩΜΑΤΑ

Γενικές παρατηρήσεις

Το παρόν κεφάλαιο καλύπτει το λευκό (φύτρα) μανιταριών σε προϊόν λιπασματοποίησης αποστειρωμένης κοπριάς ζωικής προέλευσης.

Απόσπασμα των επεξηγηματικών σημειώσεων της ΣΟ

«0602 90 10 Λευκό (φύτρα) μανιταριών:

Ο όρος “λευκό (φύτρα) μανιταριών” υποδηλώνει ένα πλέγμα λεπτών ινών (θαλλός ή μυκήλιο) που συχνά βρίσκεται κάτω από την επιφάνεια του εδάφους, ζει και αναπτύσσεται στην επιφάνεια ζωικών ή φυτικών ουσιών που βρίσκονται σε αποσύνθεση και μέσα στους ίδιους τους ιστούς και παράγει μανιτάρια.

Στη διάκριση αυτή υπάγεται επίσης και το ατελώς ανεπτυγμένο μυκήλιο που παρουσιάζεται σε μορφή μικροσκοπικών σωματιδίων τοποθετημένων πάνω σε υπόθεμα από σπόρους δημητριακών, οι οποίοι τοποθετούνται σε πρόχωμα (φουσκί) αποτελούμενο από αποστειρωμένη κοπριά αλόγου (μείγμα αχύρου και κοπριάς αλόγου).»

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή	Προσδιορισμός και επεξήγηση
1)	2)	3)
ex 0602 90 10	Λευκό (φύτρα) μανιταριών	Μόνον εφόσον περιέχει μεταποιημένη κόπρω ζωικής προέλευσης. Ειδικές απαιτήσεις καθορίζονται στη σειρά 1 του πίνακα 2 στο παράρτημα XIV κεφάλαιο II τμήμα 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

ΚΑΦΕΣ, ΤΣΑΙ, ΜΑΤΕ ΚΑΙ ΜΠΑΧΑΡΙΚΑ

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή	Προσδιορισμός και επεξήγηση
1)	2)	3)
ex 0901	Καφές, έστω και καβουρντισμένος ή χωρίς καφεΐνη. Κελύφη και φλούδες καφέ. Υποκατάστατα του καφέ που περιέχουν καφέ, οποιεσδήποτε και αν είναι οι αναλογίες του μείγματος	Μόνον εφόσον περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12

ΣΠΕΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΑΡΠΟΙ ΕΛΑΙΩΔΕΙΣ· ΣΠΕΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΑΡΠΟΙ ΕΛΑΓΩΔΕΙΣ· ΣΠΕΡΜΑΤΑ, ΣΠ'ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΔΙ'ΑΦΟΡΟΙ ΚΑΡΠΟΙ· ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΦΥΤΑ· ΑΧΥΡΑ ΚΑΙ ΧΟΡΤΟΝΟΜ'Ες

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή	Προσδιορισμός και επεξήγηση
1)	2)	3)
ex 1212 99 95	Άλλα φυτικά προϊόντα είδους που χρησιμεύει κυρίως για τη διατροφή του ανθρώπου και που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού	Η γύρη μελισσών περιλαμβάνεται σε αυτόν τον κωδικό ΣΟ.
ex 1213 00 00	Αχυρα και φλοιοί ακατέργαστων δημητριακών, έστω και τεμαχισμένα, αλεσμένα, συμπιεσμένα ή συσσωματωμένα με μορφή σβόλων	Μόνο άχυρο.

ex 1214 90	Γογγύλια Σουηδίας (γογγυλοκράμβες), τεύτλα κτηνοτροφικά, σανός, χορτονομές (foin, luzerne), τριφύλλια, κτηνοτροφικά λάχανα, χορτονομές λούπινου, βίκου και παρόμοια κτηνοτροφικά προϊόντα, έστω και συσσωματωμένα με μορφή σβόλων: εκτός από το αλεύρι και τα συσσωματώματα με μορφή σβόλων από μηδική (luzerne).	Μόνο σανός.
------------	---	-------------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15

ΛΙΠΗ ΚΑΙ ΛΑΔΙΑ ΖΩΙΚΑ Ή ΦΥΤΙΚΑ· ΛΊΠΗ ΚΑΙ ΛΑΔΙΑ ΖΩΙΚΑ Ή ΦΥΤΙΚΑ Ή ΜΙΚΡΟΒΙΑΚΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΑΣΗΣ ΑΥΤΩΝ· ΛΊΠΗ ΒΡΏΣΙΜΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΜΈΝΑ· ΚΕΡΙΑ ΖΩΙΚΉΣ Ή ΦΥΤΙΚΉΣ ΠΡΟΪΕΥΣΗΣ

Γενικές παρατηρήσεις

Όλες οι λιπαρές ουσίες ζωικής προέλευσης. Ειδικές απαιτήσεις για τα ακόλουθα προϊόντα καθορίζονται στο παράρτημα XIV του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011:

1. τετηγμένα λίπη και ιχθυέλαιο στη σειρά 3 του πίνακα 1 στο κεφάλαιο I τμήμα 1·
2. τετηγμένα λίπη από υλικά της κατηγορίας 2 για ορισμένους σκοπούς εκτός της αλυσίδας ζωοτροφών για εκτρεφόμενα ζώα (π.χ. για την παραγωγή ελαιοχημικών προϊόντων) στη σειρά 17 του πίνακα 2 στο κεφάλαιο II τμήμα 1·
3. παράγωγα λίπους στη σειρά 18 του πίνακα 2 στο κεφάλαιο II τμήμα 1.

Τα παράγωγα λίπους περιλαμβάνουν τα προϊόντα πρώτου σταδίου που προέρχονται από λίπη και έλαια όταν στην καθαρή μορφή τους εφαρμόζεται μία από τις μεθόδους που καθορίζονται στο παράρτημα XIII κεφάλαιο XI σημείο 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011.

Τα μείγματα παραγώνων με άλλα υλικά υπόκεινται σε επίσημους ελέγχους.

Σημειώσεις στο κεφάλαιο 15 (απόσπασμα από τις σημειώσεις του κεφαλαίου της ΣΟ)

«1. Το παρόν κεφάλαιο δεν περιλαμβάνει:

- α) το λαρδί και το λίπος χοίρου ή πουλερικών της κλάσης 0209·
  - β) το βούτυρο, το λίπος και το λάδι κακάου (κλάση 1804)·
  - γ) τα βρώσιμα παρασκευάσματα που περιέχουν κατά βάρος πάνω από 15 % προϊόντα της κλάσης 0405 (κεφάλαιο 21 γενικά)·
  - δ) τα ινώδη κατάλοιπα (κλάση 2301) και τα υπολείμματα των κλάσεων 2304 μέχρι 2306·
- (...)

3. Η κλάση 1518 δεν περιλαμβάνει τα λίπη και λάδια απλώς μετουσιωμένα, που παραμένουν στην κλάση στην οποία περιλαμβάνονται τα αντίστοιχα μη μετουσιωμένα λίπη και λάδια.
4. Οι πολτοί εξουδετέρωσης λιπών και λαδιών (soapstocks), τα κατακάθια ή μούργες λαδιών, το υπόλειμμα της απόσταξης των λιπαρών οξέων και του εριολίπους και η πίσσα της γλυκερίνης υπάγονται στην κλάση 1522.»

Απόσπασμα από τις επεξηγηματικές σημειώσεις του Εναρμονισμένου Συστήματος

«Η κλάση 1516 περιλαμβάνει τα ζωικά, φυτικά ή μικροβιακά λίπη και έλαια, τα οποία έχουν υποστεί ειδικό χημικό μετασχηματισμό ενός είδους από αυτά που αναφέρονται πιο κάτω, αλλά δεν έχουν υποβληθεί σε περαιτέρω επεξεργασία.

Η κλάση περιλαμβάνει επίσης τα ανάλογης επεξεργασίας κλάσματα λιπών και ελαίων ζωικής, φυτικής ή μικροβιακής προέλευσης.

Η υδρογόνωση, η οποία πραγματοποιείται φέρνοντας τα προϊόντα σε επαφή με καθαρό υδρογόνο στην κατάλληλη θερμοκρασία και πίεση με την παρουσία ενός καταλύτη (συνήθως λεπτώς καταμερισμένο νικέλιο), αυξάνει τα σημεία τήξης των λιπών και τη συνοχή των ελαίων μετατρέποντας τα άκορρα γλυκερίδια (π.χ. ελαϊκού, λιγνελικού και άλλων οξέων) σε κορεσμένα γλυκερίδια με υψηλότερα σημεία τήξης (π.χ. παλμιτικού, στεατικού και άλλων οξέων).

Η κλάση 1518 περιλαμβάνει μείγματα ή παρασκευάσματα μη βρώσιμα από λίπη ή έλαια ζωικά, φυτικά ή μικροβιακά ή από τα κλάσματα διαφόρων λιπών ή ελαίων του κεφαλαίου αυτού που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού.

Η κλάση αυτή περιλαμβάνει επίσης, μεταξύ άλλων, χρησιμοποιημένα έλαια φρτέζας που περιέχουν π.χ. κραμβέλαιο, σογιέλαιο και μικρή ποσότητα ζωικού λίπους, για χρήση στην παρασκευή ζωοτροφών.

Η κλάση αυτή περιλαμβάνει επίσης τα υδρογονωμένα, διεστεροποιημένα, επανεστεροποιημένα ή ελαϊδινισμένα λίπη και τα έλαια ή τα κλάσματά τους, στα οποία η τροποποίηση αφορά περισσότερα του ενός λίπη ή έλαια.»

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή	Προσδιορισμός και επεξήγηση
1)	2)	3)
1501	Χοιρινά λίπη (συμπεριλαμβανομένου και του saindoux) και λίπη πουλερικών, άλλα από εκείνα των κλάσεων 0209 ή 1503	Όλα.
1502	Λίπη βοοειδών, προβατοειδών ή αιγοειδών, άλλα από εκείνα της κλάσης 1503	Όλα.
1503 00	Στεατίνη, λάδι με την ονομασία «saindoux», ελαιοστεατίνη, ελαιομαργαρίνη και στεατέλαιο, που δεν έχουν γαλακτωματοποιηθεί ούτε αναμειχθεί ούτε αλλιώς παρασκευασθεί	Όλα.
1504	Λίπη και λάδια και τα κλάσματά τους, ψαριών ή θαλασσίων θηλαστικών, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα	Όλα. Περιλαμβάνονται ιχθυέλαια και λάδια από προϊόντα αλιείας και θαλάσσια θηλαστικά. Διάφορα παρασκευάσματα διατροφής περιλαμβάνονται στην κλάση 1517 ή στο κεφάλαιο 21.
1505 00	Εριολίπος και λιπαρές ουσίες που προέρχονται από αυτό, συμπεριλαμβανομένης και της λανολίνης	Όλα. Περιλαμβάνονται εριολίπος που εισάγεται ως τετηγμένο λίπος, όπως ορίζεται στο παράρτημα XIV του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011, ή λανολίνη που εισάγεται ως ενδιάμεσο προϊόν.
1506 00 00	Άλλα λίπη και λάδια ζωικά και τα κλάσματά τους, έστω και εξευγενισμένα, αλλά όχι χημικώς μετασχηματισμένα	Όλα. Περιλαμβάνονται λίπη και λάδια που δεν έχουν υποστεί κλασματικό διαχωρισμό, καθώς και τα αρχικά τους κλάσματα που παράγονται με μία από τις μεθόδους που καθορίζονται στο παράρτημα XIII κεφάλαιο XI σημείο 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011.
1516 10	Λίπη και λάδια ζωικά και τα κλάσματά τους	Όλα τα ζωικά λίπη και λάδια. Για τους επίσημους ελέγχους, τα παράγωγα λίπους περιλαμβάνουν τα προϊόντα πρώτου σταδίου που προέρχονται από ζωικά λίπη και έλαια όταν στην καθαρή μορφή τους εφαρμόζεται μία από τις μεθόδους που καθορίζονται στο παράρτημα XIII κεφάλαιο XI σημείο 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011.
ex 1517	Μαργαρίνη. Μείγματα ή παρασκευάσματα βρώσιμα από λίπη ή λάδια ζωικά ή φυτικά ή μικροβιακά ή από τα κλάσματα διαφόρων λιπών ή λαδιών του παρόντος κεφαλαίου, άλλα από τα λίπη και λάδια διατροφής και τα κλάσματά τους της κλάσης 1516	Μόνον εφόσον περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης.

ex 1518 00 91	Λίπη και λάδια ζωικά, φυτικά ή μικροβιακά και τα κλάσματά τους, θερμικά επεξεργασμένα (βρασμένα ή ψημένα) οξειδωμένα, αφυδατωμένα, θειωμένα, εμφουσημένα, πολυμερισμένα με απλή θέρμανση ή αλλιώς χημικώς τροποποιημένα, με εξαίρεση εκείνα της κλάσης 1516	Μόνο εφόσον περιέχουν ζωικά λίπη και λάδια. Παράγωγα λίπους που παράγονται με μία από τις μεθόδους που καθορίζονται στο παράρτημα XIII κεφάλαιο XI σημείο 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011. Ειδικές απαιτήσεις καθορίζονται στη σειρά 17 (τετηγμένα λίπη) και στη σειρά 18 (παράγωγα λίπους) του πίνακα 2 στο παράρτημα XIV κεφάλαιο II τμήμα 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011.
ex 1518 00 95	Μείγματα και παρασκευάσματα μη βρώσιμα από ζωικά λίπη και λάδια ή από ζωικά, φυτικά ή μικροβιακά λίπη και λάδια και τα κλάσματά τους	Μόνο παρασκευάσματα λιπών και ελαίων, τετηγμένα λίπη και παράγωγα από ζώα. Περιλαμβάνονται τα χρησιμοποιημένα μαγειρικά έλαια που προορίζονται για χρήση εντός του πεδίου εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1069/2009. Περιλαμβάνονται παράγωγα λίπους που παράγονται με μία από τις μεθόδους που καθορίζονται στο παράρτημα XIII κεφάλαιο XI σημείο 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011.
ex 1518 00 99	Άλλα λίπη και λάδια φυτικά ή μικροβιακά και τα κλάσματά τους, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού, εκτός από τα ζωικά, φυτικά ή μικροβιακά λίπη και λάδια και τα κλάσματά τους, θερμικά επεξεργασμένα (βρασμένα ή ψημένα), οξειδωμένα, αφυδατωμένα, θειωμένα, εμφουσημένα, πολυμερισμένα με απλή θέρμανση ή αλλιώς χημικώς τροποποιημένα, με εξαίρεση εκείνα της κλάσης 1516 και άλλα από μη βρώσιμα μείγματα ή παρασκευάσματα από λίπη ζωικά, φυτικά ή μικροβιακά και τα κλάσματά τους.	Μόνον εφόσον περιέχουν λίπη ζωικής προέλευσης.
ex 1520 00 00	Γλυκερίνη ακατέργαστη. Γλυκερινούχα νερά και αλισίβες	Μόνο εφόσον περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης.
1521 90 91	Ακατέργαστα κεριά από μέλισσες ή άλλα έντομα, έστω και εξευγενισμένα ή χρωματισμένα	Όλα. Περιλαμβάνονται τα κεριά σε φυσικές κηρήθρες και το ακατέργαστο κεριό μελισσών για τη μελισσοκομία ή άλλους τεχνικούς σκοπούς. Βάσει του άρθρου 25 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011 απαγορεύεται η εισαγωγή στην Ένωση και η διαμετακόμιση μέσω αυτής κεριού μελισσών με τη μορφή κηρήθρας. Ειδικές απαιτήσεις για τα παραπροϊόντα μελισσοκομίας καθορίζονται στη σειρά 10 του πίνακα 2 στο παράρτημα XIV κεφάλαιο II τμήμα 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011.
ex 1521 90 99	Κεριά από μέλισσες ή άλλα έντομα, έστω και εξευγενισμένα ή χρωματισμένα, εκτός από τα ακατέργαστα	Όλα. Περιλαμβάνονται τα κεριά, επεξεργασμένα και εξευγενισμένα, λευκασμένα και χρωματισμένα, που προορίζονται για τη μελισσοκομία ή άλλους τεχνικούς σκοπούς. Ειδικές απαιτήσεις για τα παραπροϊόντα μελισσοκομίας καθορίζονται στη σειρά 10 του πίνακα 2 στο παράρτημα XIV κεφάλαιο II τμήμα 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011. Τα παραπροϊόντα μελισσοκομίας, εκτός από το κεριό μελισσών, υποβάλλονται σε επίσημους ελέγχους βάσει του κωδικού της ΣΟ 0511 99 85 «Άλλα».

ex 1522 00	Λάδια δερμάτων· υπολείμματα που προέρχονται από την επεξεργασία λιπαρών ουσιών ή ζωικών ή φυτικών κεριών	Μόνο εφόσον περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης. Ειδικές απαιτήσεις καθορίζονται στη σειρά 18 (παράγωγα λίπους) του πίνακα 2 στο παράρτημα XIV κεφάλαιο II τμήμα 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011.
------------	--	---

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΚΡΕΑΤΩΝ, ΨΑΡΙΩΝ Η ΜΑΛΑΚΟΣΤΡΑΚΩΝ, ΜΑΛΑΚΙΩΝ Η ΑΛΛΩΝ ΑΣΠΟΝΔΥΛΩΝ ΥΔΡΟΒΙΩΝ, Η ΕΝΤΟΜΩΝ

Σημειώσεις στο κεφάλαιο 16 (απόσπασμα από τις σημειώσεις του κεφαλαίου της ΣΟ)

- «1. Το κεφάλαιο αυτό δεν περιλαμβάνει τα κρέατα, τα παραπροϊόντα σφαγίων, τα ψάρια, τα μαλακόστρακα, τα μαλάκια και άλλα ασπόνδυλα υδρόβια, καθώς και τα έντομα, παρασκευασμένα ή διατηρημένα με τις μεθόδους που αναφέρονται στα κεφάλαια 2, 3, στη σημείωση 6 του κεφαλαίου 4 ή στην κλάση 0504.
2. Τα παρασκευάσματα διατροφής υπάγονται στο κεφάλαιο αυτό με τον όρο να περιέχουν πάνω από 20 % κατά βάρος λουκάνικο, κρέας, παραπροϊόντα σφαγίων, αίμα, έντομα, ψάρι ή μαλακόστρακα, μαλάκια ή άλλα ασπόνδυλα υδρόβια ή συνδυασμό από τα προϊόντα αυτά. Όταν τα παρασκευάσματα αυτά περιέχουν δύο ή περισσότερα από τα παραπάνω αναφερόμενα προϊόντα, κατατάσσονται στην κλάση του κεφαλαίου 16 που αντιστοιχεί στο συστατικό που υπερτερεί κατά βάρος. Οι διατάξεις αυτές δεν εφαρμόζονται ούτε στα παραγεμισμένα προϊόντα της κλάσης 1902 ούτε στα παρασκευάσματα των κλάσεων 2103 ή 2104.

Για τα παρασκευάσματα που περιέχουν συκώτι, οι διατάξεις της δεύτερης προαναφερθείσας πρότασης δεν εφαρμόζονται για τον καθορισμό των διακρίσεων στο εσωτερικό των κλάσεων 1601 ή 1602.»

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή	Προσδιορισμός και επεξήγηση
1)	2)	3)
1601 00	Λουκάνικα, σαλάμια και παρόμοια προϊόντα από κρέας, παραπροϊόντα σφαγίων, αίμα ή έντομα. Παρασκευάσματα διατροφής με βάση τα προϊόντα αυτά	Όλα. Περιλαμβάνονται οι διάφορες μορφές κρέατος σε κονσέρβες
1602	Άλλα παρασκευάσματα και κονσέρβες κρεάτων, παραπροϊόντα σφαγίων, αιματος ή εντόμων	Όλα. Περιλαμβάνονται οι διάφορες μορφές κρέατος σε κονσέρβες
1603 00	Εκχυλίσματα και χυμοί κρέατος, ψαριών ή μαλακοστράκων, μαλακίων ή άλλων υδρόβιων ασπονδύλων	Όλα. Περιλαμβάνονται εκχυλίσματα κρέατος και συμπυκνώματα κρέατος, ζελατινοποιημένες πρωτεΐνες ψαριών, διατηρημένες με απλή ψύξη ή κατεψυγμένες, και ο χόνδρος καρχαρία.
1604	Παρασκευάσματα και κονσέρβες ψαριών· χαβιάρι και τα υποκατάστατα αυτού που παρασκευάζονται από αυγά ψαριού	Όλα. Περιλαμβάνονται τα μαγειρεμένα ή προμαγειρεμένα παρασκευάσματα που περιέχουν ή είναι αναμειγμένα με ψάρια ή προϊόντα αλιείας. Περιλαμβάνονται τα παρασκευάσματα από σουρίμι του κωδικού 1604 20 05 της ΣΟ. Περιλαμβάνονται τα ψάρια σε κονσέρβα και το χαβιάρι σε κονσέρβα σε αεροστεγείς συσκευασίες, καθώς και το σουσί (εφόσον δεν ταξινομούνται σε κωδικό ΣΟ που αναφέρεται στο κεφάλαιο 19). Τα προϊόντα που είναι γνωστά ως σουβλάκια ψαριών (δηλαδή νωπή σάρκα ψαριού ή νωπές γαρίδες με λαχανικά περασμένα σε ξύλινο καλαμάκι) ταξινομούνται στον κωδικό 1604 19 97 της ΣΟ.

1605	Μαλακόστρακα, μαλάκια και άλλα ασπόνδυλα υδρόβια, παρασκευασμένα ή διατηρημένα	Όλα, περιλαμβάνονται πλήρως παρασκευασμένα ή προπαρασκευασμένα σαλιγκάρια, κονσερβοποιημένα μαλακόστρακα ή άλλα ασπόνδυλα υδρόβια, καθώς και μύδι σε σκόνη.
------	--	---

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 17

ΣΑΚΧΑΡΑ ΚΑΙ ΖΑΧΑΡΩΔΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ

Σημειώσεις στο κεφάλαιο 17 (απόσπασμα από τις σημειώσεις του κεφαλαίου της ΣΟ)

«1. Το παρόν κεφάλαιο δεν περιλαμβάνει:

- α) τα ζαχαρώδη παρασκευάσματα που περιέχουν κακάο (κλάση 1806).
 β) τα χημικώς καθαρά σάκχαρα (άλλα από τη σακχαρόζη, τη λακτόζη, τη μαλτόζη, τη γλυκόζη και τη φρουκτόζη) και τα άλλα προϊόντα της κλάσης 2940.»

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή	Προσδιορισμός και επεξήγηση
1)	2)	3)
ex 1702	Άλλα σάκχαρα, στα οποία περιλαμβάνεται η λακτόζη, η μαλτόζη, η γλυκόζη και η φρουκτόζη, χημικώς καθαρά, σε στερεή κατάσταση· σιρόπια από σάκχαρα χωρίς προσθήκη αρωματικών ή χρωστικών ουσιών· υποκατάστατα του μελιού, έστω και αναμειγμένα με φυσικό μέλι· ζάχαρα και μελάσες καραμελωμένα	Μόνον εφόσον περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης. Περιλαμβάνονται σάκχαρα και τεχνητό μέλι, όπου αναμειγνύεται με φυσικό μέλι.
ex 1704	Ζαχαρώδη προϊόντα (στα οποία περιλαμβάνεται και η λευκή σοκολάτα) χωρίς κακάο	Μόνον εφόσον περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 18

ΚΑΚΑΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΑΥΤΟΥ

Σημειώσεις στο κεφάλαιο 18 (απόσπασμα από τις σημειώσεις του κεφαλαίου της ΣΟ)

«1. Το κεφάλαιο αυτό δεν περιλαμβάνει

- (a) τα παρασκευάσματα διατροφής που περιέχουν πάνω από 20 % κατά βάρος λουκάνικο, κρέας, παραπροϊόντα σφαγίων, αίμα, έντομα, ψάρι ή μαλακόστρακα, μαλάκια, άλλα ασπόνδυλα υδρόβια ή έναν συνδυασμό από τα προϊόντα αυτά (κεφάλαιο 16),
 (b) καθώς και τα παρασκευάσματα των κλάσεων 0403, 1901, 1902, 1904, 1905, 2105, 2202, 2208, 3003 ή 3004.

2. Η κλάση 1806 περιλαμβάνει τα ζαχαρώδη παρασκευάσματα που περιέχουν κακάο, καθώς και, με την επιφύλαξη των διατάξεων της σημείωσης 1 του κεφαλαίου αυτού, τα άλλα παρασκευάσματα διατροφής που περιέχουν κακάο.»

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή	Προσδιορισμός και επεξήγηση
1)	2)	3)
ex 1806	Σοκολάτα και άλλα παρασκευάσματα διατροφής που περιέχουν κακάο	Μόνον εφόσον περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 19

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ, ΤΑ ΑΛΕΥΡΙΑ, ΤΑ ΑΜΥΛΑ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ Η ΤΟ ΓΑΛΛΑ· ΕΙΔΗ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ

Σημειώσεις στο κεφάλαιο 19 (απόσπασμα από τις σημειώσεις του κεφαλαίου της ΣΟ)

«1. Το παρόν κεφάλαιο δεν περιλαμβάνει:

- α) με εξαίρεση τα παραγεμισμένα προϊόντα της κλάσης 1902, τα παρασκευάσματα διατροφής που περιέχουν πάνω από 20 % κατά βάρος λουκάνικο, κρέας, παραπροϊόντα σφαγίων, αίμα, έντομα, ψάρι ή μαλακόστρακα, μαλάκια, άλλα ασπόνδυλα υδρόβια ή έναν συνδυασμό από τα προϊόντα αυτά (κεφάλαιο 16)»

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή	Προσδιορισμός και επεξήγηση
1)	2)	3)
ex 1901	Εκχυλίσματα βύνης. Παρασκευάσματα διατροφής από αλεύρια, πλιγούρια, σιμιγδάλια, άμυλα κάθε είδους ή εκχυλίσματα βύνης, που δεν περιέχουν κακάο ή που περιέχουν λιγότερο από 40 % κατά βάρος κακάο επί πλήρως απολιπανθείσας βάσεως, και δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού. Παρασκευάσματα διατροφής από προϊόντα των κλάσεων 0401 μέχρι 0404, που δεν περιέχουν κακάο ή περιέχουν λιγότερο από 5 % κατά βάρος κακάο, επί πλήρως απολιπανθείσας βάσεως, και δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού	Μόνον εφόσον περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης. Περιλαμβάνονται τα άψητα τρόφιμα (π.χ. πίτσες) που περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης. Τα μαγειρικά παρασκευάσματα περιλαμβάνονται στα κεφάλαια 16 και 21.
ex 1902 11 00	Ζυμαρικά εν γένει, όχι ψημένα ούτε παραγεμισμένα ούτε αλλιώς παρασκευασμένα, που περιέχουν αυγά	Μόνον εφόσον περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης.
ex 1902 19	Ζυμαρικά εν γένει, όχι ψημένα ούτε παραγεμισμένα, ούτε αλλιώς παρασκευασμένα, εκτός από εκείνα που περιέχουν αυγά	Μόνον εφόσον περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης.
ex 1902 20 10	Ζυμαρικά εν γένει παραγεμισμένα (έστω και ψημένα ή αλλιώς παρασκευασμένα) που περιέχουν κατά βάρος περισσότερο του 20 % ψάρια και μαλακόστρακα, μαλάκια και άλλα ασπόνδυλα υδρόβια	Μόνον εφόσον περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης.
ex 1902 20 30	Ζυμαρικά εν γένει παραγεμισμένα (έστω και ψημένα ή αλλιώς παρασκευασμένα) που περιέχουν κατά βάρος περισσότερο του 20 % λουκάνικο, σαλάμι και παρόμοια, κρέας και παραπροϊόντα σφαγίων κάθε είδους, συμπεριλαμβανομένων και των λιπών κάθε είδους ή προέλευσης	Μόνον εφόσον περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης.
ex 1902 20 91	Παραγεμισμένα ζυμαρικά, ψημένα	Μόνον εφόσον περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης.
ex 1902 20 99	Ζυμαρικά εν γένει παραγεμισμένα, άλλα από τα ψημένα	Μόνον εφόσον περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης.
ex 1902 30	Ζυμαρικά άλλα από τα ζυμαρικά των διακρίσεων 1902 11, 1902 19 και 1902 20	Μόνον εφόσον περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης.
ex 1902 40	Αράπικο σιμιγδάλι (κους-κους)	Μόνον εφόσον περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης.
ex 1904 10 10	Προϊόντα με βάση τα δημητριακά που λαμβάνονται με διόγκωση ή φρύξη καλαμποκιού	Μόνον εφόσον περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης.
ex 1904 10 30	Προϊόντα με βάση τα δημητριακά που λαμβάνονται με διόγκωση ή φρύξη ρυζιού	Μόνον εφόσον περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης.

ex 1904 10 90	Προϊόντα με βάση τα δημητριακά που λαμβάνονται με διόγκωση ή φρύξη δημητριακών ή προϊόντων δημητριακών εκτός από το καλαμπόκι ή το ρύζι	Μόνον εφόσον περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης.
ex 1904 20	Παρασκευάσματα διατροφής που λαμβάνονται από μη φρυγμένους νιφάδες δημητριακών ή από μείγματα μη φρυγμένων νιφάδων δημητριακών και φρυγμένων νιφάδων δημητριακών ή διογκωμένων δημητριακών	Μόνον εφόσον περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης.
ex 1904 90 10	Ρύζι, σε μορφή κόκκων, νιφάδων ή άλλων επεξεργασμένων κόκκων (εκτός από αλεύρι, πλιγούρι ή σιμιγδάλι), προψημένα ή αλλιώς παρασκευασμένα, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού	Μόνον εφόσον περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης. Περιλαμβάνεται π.χ. σούσι (εφόσον τα συναφή προϊόντα δεν ταξινομούνται στο κεφάλαιο 16).
ex 1904 90 80	Δημητριακά άλλα από το καλαμπόκι, σε μορφή κόκκων, νιφάδων ή άλλων επεξεργασμένων κόκκων (εκτός από αλεύρι, πλιγούρι ή σιμιγδάλι), προψημένα ή αλλιώς παρασκευασμένα, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού, άλλα από πλιγούρι από σιτάρι και άλλα από δημητριακά με βάση το ρύζι	Μόνον εφόσον περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης.
ex 1905	Προϊόντα αρτοποιίας, ζαχαροπλαστικής ή μπισκοτοποιίας, έστω και με προσθήκη κακάου. Όστις, κάψουλες κενές των τύπων που χρησιμοποιούνται για φάρμακα, αζυμοσφραγίδες, ξεραμένες ζύμες από αλεύρι ή άμυλο κάθε είδους σε φύλλα και παρόμοια προϊόντα	Μόνον εφόσον περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 20

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΛΑΧΑΝΙΚΩΝ, ΚΑΡΠΩΝ ΚΑΙ ΦΡΟΥΤΩΝ Η ΑΛΛΩΝ ΜΕΡΩΝ ΦΥΤΩΝ

Σημειώσεις στο κεφάλαιο 20 (απόσπασμα από τις σημειώσεις του κεφαλαίου της ΣΟ)

«1. Το παρόν κεφάλαιο δεν περιλαμβάνει:

(...)

γ) τα παρασκευάσματα διατροφής που περιέχουν πάνω από 20 % κατά βάρος λουκάνικο, κρέας, παραπροϊόντα σφαγίων, αίμα, έντομα, ψάρι ή μαλακόστρακα, μαλάκια, άλλα ασπόνδυλα υδρόβια ή έναν συνδυασμό από τα προϊόντα αυτά (κεφάλαιο 16).»

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή	Προσδιορισμός και επεξήγηση
1)	2)	3)
ex 2001	Λαχανικά, καρποί και φρούτα και άλλα βρώσιμα μέρη φυτών, παρασκευασμένα ή διατηρημένα με ξίδι ή οξικό οξύ	Μόνον εφόσον περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης.
ex 2004	Άλλα λαχανικά παρασκευασμένα ή διατηρημένα αλλιώς παρά με ξίδι ή οξικό οξύ, κατεψυγμένα, άλλα από τα προϊόντα της κλάσης 2006	Μόνον εφόσον περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης.
ex 2005	Άλλα λαχανικά παρασκευασμένα ή διατηρημένα αλλιώς παρά με ξίδι ή οξικό οξύ, όχι κατεψυγμένα, άλλα από τα προϊόντα της κλάσης 2006	Μόνον εφόσον περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης.

ex 2008 99	Άλλα παρασκευάσματα καρπών, φρούτων και άλλων βρώσιμων μερών φυτών, αλλιώς παρασκευασμένα ή διατηρημένα, με ή χωρίς προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών ή αλκοόλης, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού	Μόνον εφόσον περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης.
------------	--	--

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 21

ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ

Σημειώσεις στο κεφάλαιο 21 (απόσπασμα από τις σημειώσεις του κεφαλαίου της ΣΟ)

«1. Το παρόν κεφάλαιο δεν περιλαμβάνει:

(...)

ε) τα παρασκευάσματα διατροφής, άλλα από τα προϊόντα που περιγράφονται στις κλάσεις 2103 ή 2104, που περιέχουν πάνω από 20 % κατά βάρος λουκάνικο, κρέας, παραπροϊόντα σφαγίων, αίμα, έντομα, ψάρι, μαλακόστρακα, μαλάκια, άλλα ασπόνδυλα υδρόβια ή έναν συνδυασμό από τα προϊόντα αυτά (κεφάλαιο 16).

(...)

3. Σύμφωνα με την έννοια της κλάσης 2104, θεωρούνται “σύνθετα ομογενοποιημένα παρασκευάσματα διατροφής” τα παρασκευάσματα που αποτελούνται από ένα τέλεια ομογενοποιημένο μείγμα από δύο ή περισσότερα βασικά συστατικά, όπως κρέας, ψάρι, λαχανικά, φρούτα ή ξηρούς καρπούς, συσκευασμένα για τη λιανική πώληση ως τρόφιμα κατάλληλα για βρέφη και παιδιά μικρής ηλικίας ή για διαιτητικές χρήσεις, σε δοχεία με περιεχόμενο καθαρού βάρους που δεν υπερβαίνει τα 250 γραμμάρια. Για την εφαρμογή του ορισμού αυτού, δεν συνυπολογίζονται τα διάφορα υλικά που προστίθενται, ενδεχόμενα, στο μείγμα, σε μικρή ποσότητα, σαν καρύκευμα ή για συντήρηση ή για άλλους σκοπούς. Τα παρασκευάσματα αυτά μπορεί να περιέχουν, σε μικρή ποσότητα, ορατά τεμάχια.

Συμπληρωματικές σημειώσεις

(...)

5. Άλλα παρασκευάσματα διατροφής που παρουσιάζονται με μορφή δόσεων, όπως οι κάψουλες, τα δισκία, οι παστίλιες και τα χάπια, και τα οποία προορίζονται για χρήση ως συμπληρώματα διατροφής κατατάσσονται στην κλάση 2106, εκτός εάν κατονομάζονται ή περιλαμβάνονται αλλού.»

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή	Προσδιορισμός και επεξήγηση
1)	2)	3)
ex 2101	Εκχυλίσματα, αποστάγματα και συμπυκνώματα καφέ, τσαγιού ή μάτε και παρασκευάσματα με βάση τα προϊόντα αυτά ή με βάση τον καφέ, το τσάι ή το μάτε· κichώριο φρυγμένο και άλλα φρυγμένα υποκατάστατα του καφέ και τα εκχυλίσματα, αποστάγματα και συμπυκνώματα αυτών	Μόνον εφόσον περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης.
ex 2103	Παρασκευάσματα για σάλτσες και σάλτσες παρασκευασμένες· αρτύματα και καρυκεύματα, σύνθετα· αλεύρι από σινάπι και μουστάρδα παρασκευασμένη	Μόνον εφόσον περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης.
ex 2104	Παρασκευάσματα για σουπές και ζωμούς. Σούπες και ζωμοί παρασκευασμένοι· παρασκευάσματα διατροφής σύνθετα, ομογενοποιημένα	Μόνον εφόσον περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης.
ex 2105 00	Παγωτά, έστω και αν περιέχουν κακάο	Μόνον εφόσον περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης.
ex 2106 10	Συμπυκνώματα πρωτεϊνών και ουσίες πρωτεϊνικής σύστασης	Μόνον εφόσον περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης.

ex 2106 90 51	Σιρόπι λακτόζης	Μόνον εφόσον περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης.
ex 2106 90 92	Άλλα παρασκευάσματα διατροφής που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού, τα οποία δεν περιέχουν λιπαρές ύλες προερχόμενες από το γάλα, σακχαρόζη, ισογλυκόζη, γλυκόζη, άμυλα κάθε είδους ή που περιέχουν κατά βάρος λιγότερο του 1,5 % λιπαρές ύλες που προέρχονται από το γάλα, λιγότερο του 5 % ζαχαρόζη ή ισογλυκόζη, λιγότερο του 5 % γλυκόζη ή άμυλα κάθε είδους	Μόνον εφόσον περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης.
ex 2106 90 98	Άλλα παρασκευάσματα διατροφής που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού	Μόνον εφόσον περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 22

ΠΟΤΑ, ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΑ ΥΓΡΑ ΚΑΙ ΕΙΔΙ

Σημειώσεις στο κεφάλαιο 22 (απόσπασμα από τις σημειώσεις του κεφαλαίου της ΣΟ)

- «3. Σύμφωνα με την έννοια της κλάσης 2202, θεωρούνται ως «ποτά μη αλκοολούχα» τα ποτά των οποίων ο κατ' όγκο αλκοολικός τίτλος δεν υπερβαίνει τα 0,5 % vol. Τα αλκοολούχα ποτά κατατάσσονται, ανάλογα με την περίπτωση, στις κλάσεις 2203 μέχρι 2206 ή στην κλάση 2208.»

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή	Προσδιορισμός και επεξήγηση
1)	2)	3)
ex 2202 99 91	Μη αλκοολούχα ποτά, άλλα από νερά με προσθήκη γλυκαντικών ή αρωματισμένα, με εξαίρεση τους χυμούς φρούτων, καρπών ή λαχανικών της κλάσης 2009 περιεκτικότητας κατά βάρος σε λιπαρές ύλες που προέρχονται από προϊόντα των κλάσεων 0401 έως 0404 κατώτερης του 0,2 %	Όλα.
ex 2202 99 95	Μη αλκοολούχα ποτά, άλλα από νερά με προσθήκη γλυκαντικών ή αρωματισμένα, με εξαίρεση τους χυμούς φρούτων, καρπών ή λαχανικών της κλάσης 2009 περιεκτικότητας κατά βάρος σε λιπαρές ύλες που προέρχονται από προϊόντα των κλάσεων 0401 έως 0404 ίσης ή ανώτερης του 0.2 % και κατώτερης του 2 %	Όλα.
ex 2202 99 99	Μη αλκοολούχα ποτά, άλλα από νερά με προσθήκη γλυκαντικών ή αρωματισμένα, με εξαίρεση τους χυμούς φρούτων, καρπών ή λαχανικών της κλάσης 2009 περιεκτικότητας κατά βάρος σε λιπαρές ύλες που προέρχονται από προϊόντα των κλάσεων 0401 έως 0404 ίσης ή ανώτερης του 2 %	Όλα.
ex 2208 70	Λικέρ	Μόνον εφόσον περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 23

ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΤΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ· ΤΡΟΦΕΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΕΣ ΓΙΑ ΖΩΑ

Σημείωση στο κεφάλαιο 23 (απόσπασμα από τις σημειώσεις του παρόντος κεφαλαίου της ΣΟ)

«1. Περιλαμβάνονται στην κλάση 2309 τα προϊόντα των τύπων που χρησιμοποιούνται για τη διατροφή των ζώων, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού και λαμβάνονται από την επεξεργασία φυτικών ή ζωικών υλών που, από το γεγονός αυτό, έχασαν τα ουσιώδη χαρακτηριστικά της αρχικής ύλης, άλλα από τα φυτικά απορρίμματα, υπολείμματα και υποπροϊόντα φυτικά που προέκυψαν από την επεξεργασία αυτή.»

Απόσπασμα από τις επεξηγηματικές σημειώσεις του Εναρμονισμένου Συστήματος

«Ινώδη κατάλοιπα ξηγικών, οι μεμβρανώδεις ιστοί που παραμένουν μετά την τήξη χοιρινού ή άλλου ζωικού λίπους. Τα ινώδη κατάλοιπα ξηγικών χρησιμοποιούνται κυρίως για την παρασκευή τροφών για ζώα (π.χ. μπισκότα για σκύλους), αλλά παραμένουν στην κλάση 2301 ακόμη και αν είναι κατάλληλα για κατανάλωση από τον άνθρωπο.»

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή	Προσδιορισμός και επεξήγηση
1)	2)	3)
2301	Αλεύρια, σκόνες και συσσωματώματα με μορφή σβόλων, από κρέας, παραπροϊόντα σφαγίων, ψάρια ή καρκινοειδή (μαλακόστρακα), μαλάκια ή άλλα ασπόνδυλα υδρόβια ακατάλληλα για τη διατροφή του ανθρώπου. Ινώδη κατάλοιπα ξηγικών	Όλα. Περιλαμβάνονται η μεταποιημένη ζωική πρωτεΐνη που δεν προορίζεται για κατανάλωση από τον άνθρωπο, τα κρεατάλευρα που δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο και τα ινώδη κατάλοιπα ξηγικών είτε προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο είτε όχι. Τα αλεύρια, οι σκόνες και τα συσσωματωμένα προϊόντα με μορφή σβόλων (πελέτες) εντόμων τα οποία είναι ακατάλληλα για τη διατροφή του ανθρώπου εξαιρούνται από αυτήν την κλάση. Περιλαμβάνονται στην κλάση 0511. Τα άλευρα φτερών περιλαμβάνονται στην κλάση 0505. Ειδικές απαιτήσεις για τη μεταποιημένη ζωική πρωτεΐνη καθορίζονται στη σειρά 1 του πίνακα 1 στο παράρτημα XIV κεφάλαιο I τμήμα 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011.
ex 2309	Παρασκευάσματα των τύπων που χρησιμοποιούνται για τη διατροφή των ζώων	Όλα, εφόσον περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης, εκτός από τους κωδικούς ΣΟ 2309 90 20 και 2309 90 91. Περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, οι τροφές για σκύλους ή γάτες, συσκευασμένες για τη λιανική πώληση (διάκριση 2309 10), που περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης και προϊόντα με την ονομασία «διαλυτά» από ψάρια ή θαλάσσια θηλαστικά (κωδικός ΣΟ 2309 90 10). Περιλαμβάνονται επίσης προϊόντα ζωικής προέλευσης που προορίζονται για ζωοτροφές, μεταξύ των οποίων τα μείγματα αλεύρων (όπως χηλές, κέρατα κ.λπ.). Στην κλάση αυτή περιλαμβάνονται το υγρό γάλα, το πρωτόγαλα και προϊόντα που περιέχουν προϊόντα γάλακτος, πρωτόγαλα από το οποίο δεν έχει αφαιρεθεί η καζεΐνη, ή υδατάνθρακες, εκ των οποίων όλα προορίζονται για ζωοτροφές, αλλά όχι για κατανάλωση από τον άνθρωπο (το πρωτόγαλα από το οποίο έχει αφαιρεθεί η καζεΐνη και το οποίο προορίζεται για ζωοτροφές περιλαμβάνεται στην κλάση 3001). Στην κλάση αυτή περιλαμβάνονται επίσης οι τροφές για ζώα συντροφιάς, τα δερμάτινα κόκαλα για σκύλους και τα μείγματα αλεύρων (τα μείγματα είναι δυνατόν να περιέχουν νεκρά έντομα). Ειδικές απαιτήσεις για τροφές για ζώα συντροφιάς, στις οποίες περιλαμβάνονται τα δερμάτινα κόκαλα για σκύλους, καθορίζονται στη σειρά 12 του πίνακα 2 στο παράρτημα XIV κεφάλαιο II τμήμα 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011. Στην κλάση αυτή περιλαμβάνονται τα μεταποιημένα προϊόντα αυγών που δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο και άλλα μεταποιημένα προϊόντα ζωικής προέλευσης που δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο. Ειδικές απαιτήσεις για τα παραπροϊόντα αυγών καθορίζονται στη σειρά 9 του πίνακα 1 στο παράρτημα XIV κεφάλαιο I τμήμα 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 28

ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ· ΕΝΩΣΕΙΣ ΑΝΟΡΓΑΝΕΣ Η ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΤΩΝ ΠΟΛΥΤΙΜΩΝ ΜΕΤΑΛΛΩΝ, ΤΩΝ ΡΑΔΙΕΝΕΡΓΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ, ΤΩΝ ΜΕΤΑΛΛΩΝ ΤΩΝ ΣΠΑΝΙΩΝ ΓΑΙΩΝ Η ΤΩΝ ΙΣΟΤΟΠΩΝ

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή	Προσδιορισμός και επεξήγηση
1)	2)	3)
ex 2835 25 00	Υδρογονοορθοφωσφορικό του ασβεστίου (φωσφορικό διασβέστιο)	Μόνο ζωικής προέλευσης. Ειδικές απαιτήσεις για το φωσφορικό διασβέστιο καθορίζονται στη σειρά 6 του πίνακα 1 στο παράρτημα XIV κεφάλαιο I τμήμα 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011.
ex 2835 26 00	Φωσφορικά του ασβεστίου, άλλα από υδρογονοορθοφωσφορικό του ασβεστίου (φωσφορικό διασβέστιο)	Μόνο το φωσφορικό ασβέστιο ζωικής προέλευσης. Ειδικές απαιτήσεις για το φωσφορικό ασβέστιο καθορίζονται στη σειρά 7 του πίνακα 1 στο παράρτημα XIV κεφάλαιο I τμήμα 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 29

ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή	Προσδιορισμός και επεξήγηση
1)	2)	3)
ex 2906	Αλκοόλες κυκλικές και τα αλογονωμένα, σουλφονικά, νιτρωμένα ή νιτρωδωμένα παράγωγά τους	Μόνο χολεστερόλη ζωικής προέλευσης.
ex 2922 41	Λυσίνη και οι εστέρες της· άλατα των προϊόντων αυτών	Μόνο ζωικής προέλευσης.
ex 2922 42	Γλουταμικό οξύ και τα άλατά του	Μόνο ζωικής προέλευσης.
ex 2922 43	Ανθρανιλικό οξύ και τα άλατά του	Μόνο ζωικής προέλευσης.
ex 2922 49	Αμινοξέα, άλλα από εκείνα που περιέχουν περισσότερα από ένα είδος οξυγονούχου ομάδας, και οι εστέρες τους. Άλατα των προϊόντων αυτών [εκτός από τη λυσίνη και τους εστέρες της· άλατα των προϊόντων αυτών, γλουταμινικό οξύ και τα άλατά του, ανθρανιλικό οξύ και τα άλατά του, τιλιδίνη (ΔΚΟ) και τα άλατά της]	Μόνο ζωικής προέλευσης.
ex 2925 29 00	Άλλες ιμίνες και τα παράγωγα αυτών εκτός από chlordimeform (χλωροδιμεφόρμη) (ISO). Άλατα των προϊόντων αυτών [εκτός από chlordimeform (χλωροδιμεφόρμη) (ISO)]	Περιλαμβάνεται η κρεατίνη ζωικής προέλευσης.
ex 2930	Θειοενώσεις οργανικές	Περιλαμβάνονται αμινοξέα ζωικής προέλευσης, όπως: ex 2930 90 13 κυστεΐνη και κυστίνη· ex 2930 90 16 παράγωγα της κυστεΐνης ή της κυστίνης.

ex 2932 99 00	Ενώσεις ετεροκυκλικές μόνο με ετεροάτομο/-α οξυγόνου, άλλες από τις ενώσεις που περιέχουν στη δομή τους ένα μη συνενωμένο δακτύλιο φουρανίου (υδρογονωμένο ή μη) και άλλες από λακτόνη, ισοσαφρόλη, 1-(1,3-βενζοδιοξολ-5-υλο)προπαν-2-όνη, πιπερονάλη, σαφρόλη, τετραϋδροκανναβινόλες (όλα τα ισομερή) και carbofuran (καρβοφουράνιο) (ISO)	Μόνο ζωικής προέλευσης, π.χ. γλυκοζαμίνη, 6-φωσφορική γλυκοζαμίνη και τα θειικά τους άλατα.
ex 2936	Προβιταμίνες και βιταμίνες, φυσικές ή αναπαραγόμενες με σύνθεση (στις οποίες περιλαμβάνονται και τα φυσικά συμπυκνώματα), καθώς και τα παράγωγά τους που χρησιμοποιούνται κυρίως σαν βιταμίνες, αναμειγμένα ή μη μεταξύ τους, έστω και σε οποιαδήποτε διαλύματα	Μόνο η βιταμίνη D3 και οι πρόδρομες ουσίες ζωικής προέλευσης.
ex 2942 00 00	Άλλες οργανικές ενώσεις	Μόνο ζωικής προέλευσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 30

ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Γενικές παρατηρήσεις

Τα τελικά προϊόντα (καλλυντικά προϊόντα, ενεργά εμφυτεύσιμα ιατρικά βοηθήματα, ιατρικά βοηθήματα, ιατροτεχνολογικά βοηθήματα, κτηνιατρικά φάρμακα, φάρμακα) όπως ορίζονται στο άρθρο 33 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1069/2009 εξαιρούνται από τον κατάλογο.

Τα ενδιάμεσα προϊόντα περιλαμβάνονται.

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή	Προσδιορισμός και επεξήγηση
1)	2)	3)
ex 3001 20 90	Εκχυλίσματα αδένων ή άλλων οργάνων ή των εκκρίσεών τους, εκτός εκείνων που είναι ανθρώπινης προέλευσης	Μόνο προϊόντα ζωικής προέλευσης. Περιλαμβάνεται προϊόν υποκατάστατο του μητρικού πρωτογάλακτος που χρησιμοποιείται στη διατροφή των μοσχαριών.
ex 3001 90 91	Ουσίες ζωικής προέλευσης παρασκευασμένες για σκοπούς θεραπευτικούς ή προφυλακτικούς: ηπαρίνη και τα άλατά της	Μόνο προϊόντα ζωικής προέλευσης τα οποία προορίζονται για περαιτέρω μεταποίηση σύμφωνα με το άρθρο 34 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1069/2009, για την παρασκευή των παράγωγων προϊόντων που αναφέρονται στο άρθρο 33 στοιχεία α) έως στ) του εν λόγω κανονισμού.
ex 3001 90 98	Άλλες ουσίες ζωικής προέλευσης, εκτός από την ηπαρίνη και τα άλατά της, παρασκευασμένες για σκοπούς θεραπευτικούς ή προφυλακτικούς, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού	Μόνο προϊόντα ζωικής προέλευσης. Εκτός από τους αδένες και άλλα όργανα που αναφέρονται στις επεξηγηματικές σημειώσεις του Εναρμονισμένου Συστήματος για την κλάση 3001, σε αυτόν τον κωδικό ΣΟ περιλαμβάνονται η υπόφυση, οι επινεφρίδες κάψες και ο θυρεοειδής αδένας.

ex 3002 12 00	Αντιοροί και άλλα κλάσματα του αίματος	Μόνο προϊόντα ζωικής προέλευσης. Εξαιρούνται τα αντισώματα και το DNA. Ειδικές απαιτήσεις για την κλάση 3002 καθορίζονται για τα ζωικά υποπροϊόντα που περιλαμβάνονται στο παράρτημα XIV κεφάλαιο II τμήμα 1 πίνακας 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011 στις ακόλουθες σειρές: Σειρά 2: προϊόντα αίματος, πλην των προερχομένων από ιπποειδή. Σειρά 3: αίμα και προϊόντα αίματος από ιπποειδή.
ex 3002 49 00	Τοξίνες, καλλιέργειες μικροοργανισμών (με εξαίρεση τις ζύμες) και παρόμοια προϊόντα	Μόνο παθογόνα και καλλιέργειες παθογόνων για ζώα.
ex 3002 51 00	Προϊόντα κυτταρικής θεραπείας	Μόνο παθογόνα και καλλιέργειες παθογόνων για ζώα.
ex 3002 59 00	Κυτταροκαλλιέργειες, έστω και τροποποιημένες, άλλες από προϊόντα κυτταρικής θεραπείας	Μόνο παθογόνα και καλλιέργειες παθογόνων για ζώα.
3002 90 30	Αίμα ζώων παρασκευασμένο για θεραπευτικές, προφυλακτικές ή διαγνωστικές χρήσεις	Όλα.
ex 3002 90 90	Άλλα	Μόνο παθογόνα και καλλιέργειες παθογόνων για ζώα.
ex 3006 92 00	Φαρμακευτικά απορρίμματα	Μόνο προϊόντα ζωικής προέλευσης. Περιλαμβάνονται φαρμακευτικά απορρίμματα και φαρμακευτικά προϊόντα τα οποία είναι ακατάλληλα για την αρχικώς προβλεπόμενη χρήση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 31

ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ

Σημειώσεις στο κεφάλαιο 31 (απόσπασμα από τις σημειώσεις του κεφαλαίου της ΣΟ)

«1. Το παρόν κεφάλαιο δεν περιλαμβάνει:

α) το αίμα των ζώων της κλάσης 0511.»

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή	Προσδιορισμός και επεξήγηση
1)	2)	3)
ex 3101 00 00	Λιπάσματα ζωικής ή φυτικής προέλευσης, έστω και αναμειγμένα μεταξύ τους ή χημικώς επεξεργασμένα. Λιπάσματα που προκύπτουν από ανάμειξη ή χημική επεξεργασία προϊόντων ζωικής ή φυτικής προέλευσης	Μόνο προϊόντα ζωικής προέλευσης σε ανόθευτη μορφή. Περιλαμβάνεται το γκουανό, εκτός από το ανοργανοποιημένο γκουανό. Περιλαμβάνεται το μείγμα κόπρου με επεξεργασμένη ζωική πρωτεΐνη, εάν χρησιμοποιείται ως λίπασμα· αλλά τα χημικά μείγματα κόπρου που χρησιμοποιούνται ως λιπάσματα εξαιρούνται (βλ. κλάση 3105, η οποία καλύπτει μόνο ορυκτά ή χημικά λιπάσματα). Ειδικές απαιτήσεις για τη μεταποιημένη κόπρο, τα παράγωγα προϊόντα από μεταποιημένη κόπρο και γκουανό από νυχτερίδες καθορίζονται στη σειρά 1 του πίνακα 2 στο παράρτημα XIV κεφάλαιο II τμήμα 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011.

ex 3105 10 00	Προϊόντα του κεφαλαίου αυτού που παρουσιάζονται είτε σε δισκία ή παρόμοια σχήματα, είτε σε συσκευασίες με μεικτό βάρος που δεν υπερβαίνει τα 10 kg	Μόνο τα λιπάσματα που περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης. Ειδικές απαιτήσεις για τη μεταποιημένη κόπρο, τα παράγωγα προϊόντα από μεταποιημένη κόπρο και γκουανό από νυχτερίδες καθορίζονται στη σειρά 1 του πίνακα 2 στο παράρτημα XIV κεφάλαιο II τμήμα 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011.
---------------	--	---

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 32

ΔΕΥΣΙΚΑ ΚΑΙ ΒΑΦΙΚΑ ΕΚΧΥΛΙΣΜΑΤΑ· ΤΑΝΝΙΝΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΤΟΥΣ· ΔΕΥΣΙΚΑ ΚΑΙ ΒΑΦΙΚΑ ΕΚΧΥΛΙΣΜΑΤΑ· ΤΑΝΝΙΝΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΤΟΥΣ· ΧΡΩΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΆΛΛΕΣ ΧΡΩΣΤΙΚΈΣ ΎΛΕΣ· ΧΡΩΜΑΤΑ ΕΠΊΧΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΒΕΡΝΊΚΙΑ· ΜΑΣΤΙΧΕΣ (ΣΤΊΟΚΟΙ)· ΜΕΛΆΝΙΑ

Σημειώσεις στο κεφάλαιο 32 (απόσπασμα από τις σημειώσεις του κεφαλαίου της ΣΟ)

«3. Υπάγονται, επίσης, στις κλάσεις 3203, 3204, 3205 και 3206 τα παρασκευάσματα με βάση χρωστικές ύλες [στα οποία περιλαμβάνονται, σ' ό,τι αφορά την κλάση 3206, τα χρωστικά (pigments) της κλάσης 2530 ή του κεφαλαίου 28, τα ψήγματα και οι μεταλλικές σκόνες], των τύπων που χρησιμοποιούνται για τον χρωματισμό κάθε ύλης ή που προορίζονται να μπου σαν συστατικά στην παρασκευή χρωστικών παρασκευασμάτων. Οι κλάσεις αυτές δεν περιλαμβάνουν, όμως, τα χρωστικά (pigments) που είναι διασκορπισμένα σε μη υδατώδες περιβάλλον, σε υγρή ή πολτώδη κατάσταση, των τύπων εκείνων που χρησιμοποιούνται στην παρασκευή των χρωμάτων επίχρισης (κλάση 3212), ούτε τα άλλα παρασκευάσματα που αναφέρονται στις κλάσεις 3207, 3208, 3209, 3210, 3212, 3213 ή 3215.»

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή	Προσδιορισμός και επεξήγηση
1)	2)	3)
ex 3203 00	Χρωστικές ύλες ζωικής προέλευσης (στις οποίες περιλαμβάνονται και τα βαφικά εκχυλίσματα, αλλά με εξαίρεση τους άνθρακες ζωικής προέλευσης), έστω και καθορισμένης χημικής σύστασης. Παρασκευάσματα που αναφέρονται στη σημείωση 3 του κεφαλαίου αυτού, με βάση χρωστικές ύλες ζωικής προέλευσης	Μόνο χρωστικές σε εναιωρήματα σε βάση λίπους γάλακτος, που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή τροφίμων ή ζωοτροφών.
ex 3204	Χρωστικές ύλες συνθετικές οργανικές, έστω και καθορισμένης χημικής σύστασης· παρασκευάσματα που αναφέρονται στη σημείωση 3 του κεφαλαίου αυτού, με βάση συνθετικές οργανικές χρωστικές ύλες· προϊόντα συνθετικά οργανικά των τύπων εκείνων που χρησιμοποιούνται ως παράγοντες τόνωσης του φθορισμού ή ως φωτοφόρα, έστω και καθορισμένης χημικής σύστασης	Μόνο χρωστικές σε εναιωρήματα σε βάση λίπους γάλακτος, που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή τροφίμων ή ζωοτροφών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 33

ΑΙΘΕΡΙΑ ΕΛΑΙΑ ΚΑΙ ΡΗΤΙΝΟΕΙΔΗ· ΑΙΘΕΡΙΑ ΈΛΑΙΑ ΚΑΙ ΡΗΤΙΝΟΕΙΔΗ· ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΑΡΩΜΑΤΟΠΟΙΊΑΣ Ή ΚΑΛΛΩΠΙΣΜΟΥ· ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΈΝΑ ΚΑΙ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΆΣΜΑΤΑ

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή	Προσδιορισμός και επεξήγηση
1)	2)	3)
ex 3302	Μείγματα ευωδών ουσιών και μείγματα (στα οποία περιλαμβάνονται και τα αλκοολούχα διαλύματα) με βάση μία ή περισσότερες από αυτές τις ουσίες, των τύπων που χρησιμοποιούνται ως πρώτες ύλες για τη βιομηχανία. Άλλα παρασκευάσματα με βάση ευώδεις ουσίες που χρησιμοποιούνται για την παρασκευή ποτών	Μόνο αρωματικές ουσίες με βάση λιπαρές ύλες προερχόμενες από γάλα, που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή τροφίμων ή ζωοτροφών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 35

ΔΕΥΚΩΜΑΤΩΔΕΙΣ ΥΛΕΣ· ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΑΜΥΛΑ· ΚΟΛΛΕΣ· ΕΝΖΥΜΑ

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή	Προσδιορισμός και επεξήγηση
1)	2)	3)
ex 3501	Καζεΐνες, καζεϊνικά άλατα και άλλα παράγωγα των καζεϊνών· κόλλες καζεΐνης	Περιλαμβάνεται η καζεΐνη που προορίζεται για κατανάλωση από τον άνθρωπο, για ζωοτροφή ή για τεχνικούς σκοπούς. Ειδικές απαιτήσεις για το γάλα, τα προϊόντα με βάση το γάλα και το πρωτόγαλα που δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο καθορίζονται στη σειρά 4 του πίνακα 1 στο παράρτημα XIV κεφάλαιο I τμήμα 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011.
ex 3502	Αλβουμίνες (στις οποίες περιλαμβάνονται και τα συμπυκνώματα δύο ή περισσότερων πρωτεϊνών ορού γάλακτος που περιέχουν, κατά βάρος επί ξηρού, περισσότερο από 80 % πρωτεΐνες ορού γάλακτος), αλβουμινικά άλατα και άλλα παράγωγα των αλβουμινών	Περιλαμβάνονται προϊόντα που προέρχονται από αυγά και από γάλα ανεξάρτητα από το εάν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο (συμπεριλαμβάνονται οι ζωοτροφές). Η αλβουμίνη που προορίζεται για την παραγωγή φαρμακευτικών ειδών περιλαμβάνεται στην κλάση 3002. Ειδικές απαιτήσεις για το γάλα, τα προϊόντα με βάση το γάλα, το πρωτόγαλα και τα προϊόντα πρωτογάλακτος που δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο καθορίζονται στη σειρά 4 του πίνακα 1 στο παράρτημα XIV κεφάλαιο I τμήμα 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011 και για τα προϊόντα αυγών που δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο στη σειρά 9 του πίνακα 1 στο παράρτημα XIV κεφάλαιο I τμήμα 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011.
3503 00	Ζελατίνες (στις οποίες περιλαμβάνονται και εκείνες που παρουσιάζονται σε φύλλα με σχήμα τετράγωνο ή ορθογώνιο, έστω και αν είναι κατεργασμένα επιφανειακά ή χρωματισμένα) και τα παράγωγά τους· ψαρόκολλα· άλλες κόλλες ζωικής προέλευσης, με εξαίρεση τις κόλλες καζεΐνης της κλάσης 3501	Περιλαμβάνεται η ζελατίνη για κατανάλωση από τον άνθρωπο, για ζωοτροφές και για τεχνική χρήση. Η ζελατίνη που ταξινομείται στην κλάση 3913 (σκληρυμένες πρωτεΐνες) και η ζελατίνη που ταξινομείται στην κλάση 9602 (κατεργασμένη, μη σκληρυμένη και τεχνουργήματα από μη σκληρυμένη ζελατίνη) (π.χ. κενές κάψουλες εάν δεν προορίζονται για τρόφιμα ή ζωοτροφές) δεν υπόκειται σε επίσημους ελέγχους. Ειδικές απαιτήσεις καθορίζονται στη σειρά 5 του πίνακα 1 στο παράρτημα XIV κεφάλαιο I τμήμα 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011 για τη ζελατίνη και την υδρολυμένη πρωτεΐνη που δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο και στο παράρτημα XIV κεφάλαιο II τμήμα 11 του εν λόγω κανονισμού για τη φωτογραφική ζελατίνη.

ex 3504 00	Πεπτόνες και τα παράγωγά τους: άλλες πρωτεϊνικές ύλες και τα παράγωγά τους, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού. Σκόνη δέρματος, κατεργασμένη ή μη με χρώμιο	Περιλαμβάνονται το κολλαγόνο και οι υδρολυμένες πρωτεΐνες που προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο, για ζωοτροφές και για τεχνική χρήση. Περιλαμβάνονται τα πρωτεϊνικά προϊόντα κολλαγόνου που προέρχονται από δορές, δέρματα, κόκαλα και τένοντες ζώων. Περιλαμβάνονται οι υδρολυμένες πρωτεΐνες που αποτελούνται από πολυπεπτίδια, πεπτίδια ή αμινοξέα και μείγματά τους, που λαμβάνονται με την υδρόλυση ζωικών υποπροϊόντων. Τα αγαθά που περιλαμβάνονται σε αυτή την κλάση δεν υπόκεινται σε επίσημους ελέγχους όταν χρησιμοποιούνται ως πρόσθετα τροφίμων σε παρασκευάσματα διατροφής (κλάση 2106). Περιλαμβάνονται οποιαδήποτε υποπροϊόντα γάλακτος που προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο στην περίπτωση που δεν περιλαμβάνονται στην κλάση 0404. Ειδικές απαιτήσεις για το κολλαγόνο καθορίζονται στη σειρά 8 του πίνακα 1, ενώ για τη ζελατίνη και για την υδρολυμένη πρωτεΐνη στη σειρά 5 του ίδιου πίνακα στο παράρτημα XIV κεφάλαιο I τμήμα 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011.
ex 3507 10 00	Πυτιά και τα συμπυκνώματά της	Πυτιά και τα συμπυκνώματά της που προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο, μόνο εάν προέρχονται από προϊόντα ζωικής προέλευσης.
ex 3507 90 90	Άλλα ένζυμα και παρασκευασμένα ένζυμα, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού, εκτός της πυτιάς και των συμπυκνωμάτων της ή της λιπάσης λιποπρωτεϊνών ή της αλκαλικής πρωτεάσης ασπεργίλλου	Μόνο ζωικής προέλευσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 38

ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ

Σημειώσεις στο κεφάλαιο 38 (απόσπασμα από τις σημειώσεις του κεφαλαίου της ΣΟ)

- «4. Στην ονοματολογία, με τον όρο “αστικά απορρίμματα” νοούνται τα απορρίμματα ιδιωτών, ξενοδοχείων, εστιατορίων, νοσοκομείων, καταστημάτων, γραφείων κ.λπ. και τα απορρίμματα που συλλέγονται από τους δρόμους και τα πεζοδρόμια, καθώς και τα άχρηστα υλικά οικοδομών και κατεδαφίσεων. Τα αστικά απορρίμματα περιέχουν κατά κανόνα σημαντικό αριθμό υλών, όπως οι πλαστικές ύλες, το καουτσούκ, το ξύλο, το χαρτί, οι υφαντικές ύλες, το γυαλί, το μέταλλο, τα προϊόντα διατροφής, τα σπασμένα έπιπλα και άλλα φθαρμένα ή απορριπτόμενα είδη.»

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή	Προσδιορισμός και επεξήγηση
1)	2)	3)
ex 3822	Αντιδραστήρια διαγνωστικής ή εργαστηρίου σε υπόθεμα και παρασκευασμένα αντιδραστήρια διαγνωστικής ή εργαστηρίου έστω και σε υπόθεμα, έστω και συσκευασμένα με τη μορφή αυτοτελών διαγνωστικών τεστ (κιτ), άλλα από εκείνα της κλάσης 3006 πιστοποιημένα υλικά αναφοράς	Μόνο προϊόντα ζωικής προέλευσης, εκτός των ιατροτεχνολογικών προϊόντων, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/745 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*) και των in vitro διαγνωστικών ιατροτεχνολογικών προϊόντων, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/746 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (**).

ex 3825 10 00	Αστικά απορρίμματα	Μόνο τα υπολείμματα τροφίμων που περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης, στο μέτρο που αυτά εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 2 παράγραφος 2 στοιχείο ζ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1069/2009, πλην των υπολειμμάτων τροφίμων που προέρχονται απευθείας από μεταφορικά μέσα που εκτελούν διεθνείς μεταφορές και διατίθενται σύμφωνα με το άρθρο 12 στοιχείο δ) του εν λόγω κανονισμού. Τα χρησιμοποιημένα μαγειρικά έλαια που προορίζονται για χρήση εντός του πεδίου εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1069/2009 (για παράδειγμα, όσον αφορά τα οργανικά λιπάσματα, το βιοαέριο, το βιοντίζελ ή τα καύσιμα) μπορούν να καλύπτονται από αυτόν τον κωδικό ΣΟ.
---------------	--------------------	---

(*) Κανονισμός (ΕΕ) 2017/745 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2017, για τα ιατροτεχνολογικά προϊόντα, για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/83/ΕΚ, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1223/2009 και για την κατάργηση των οδηγιών του Συμβουλίου 90/385/ΕΟΚ και 93/42/ΕΟΚ (ΕΕ L 117 της 5.5.2017, σ. 1)

(**) Κανονισμός (ΕΕ) 2017/746 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2017, για τα in vitro διαγνωστικά ιατροτεχνολογικά προϊόντα και για την κατάργηση της οδηγίας 98/79/ΕΚ και της απόφασης 2010/227/ΕΕ της Επιτροπής (ΕΕ L 117 της 5.5.2017, σ. 176).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 39

ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΥΤΕΣ ΤΙΣ ΥΛΕΣ. ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή	Προσδιορισμός και επεξήγηση
1)	2)	3)
ex 3913 90 00	Πολυμερή φυσικά και πολυμερή φυσικά τροποποιημένα, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού, σε αρχικές μορφές, άλλα από το αλγινικό οξύ, τα άλατα και τους εστέρες του	Μόνο προϊόντα ζωικής προέλευσης (π.χ. θειική χονδροϊτίνη, χιτοζάνη, σκληρυμένη ζελατίνη).
ex 3917 10	Τεχνητά έντερα (περιβλήματα λουκάνικων) από σκληρυμένες πρωτεΐνες ή από κυτταρινικές ύλες	Μόνο προϊόντα ζωικής προέλευσης.
ex 3926 90 97	Άλλα τεχνουργήματα από πλαστικές ύλες και τεχνουργήματα από άλλες ύλες των κλάσεων 3901 μέχρι 3914, άλλα από εκείνα των διακρίσεων/κωδικών 3926 10 00, 3926 20 00, 3926 30 00, 3926 40 00, 3926 90, 3926 90 50 και 3926 90 60	Περιλαμβάνονται κενές κάψουλες από ζελατίνη σκληρυμένη για τρόφιμα και ζωοτροφές. Ειδικές απαιτήσεις για τη ζελατίνη καθορίζονται στη σειρά 5 του πίνακα 1 στο παράρτημα XIV κεφάλαιο I τμήμα 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 41

ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ ΔΕΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΟΡΕΣ (ΆΛΛΑ ΑΠΟ ΤΑ ΓΟΥΝΟΔΕΡΜΑΤΑ)

Γενικές παρατηρήσεις

Μόνο τα δέρματα σπληφόρων που περιλαμβάνονται στις κλάσεις 4101, 4102 και 4103 υπόκεινται σε επίσημους ελέγχους.

Ειδικές απαιτήσεις για τα δέρματα σπληφόρων καθορίζονται στις σειρές 4 και 5 του πίνακα 2 στο παράρτημα XIV κεφάλαιο II τμήμα 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011.

Σημειώσεις στο κεφάλαιο 41 (απόσπασμα από τις σημειώσεις του κεφαλαίου της ΣΟ)

«1. Το παρόν κεφάλαιο δεν περιλαμβάνει:

- α) τα ξέσματα και παρόμοια απορρίμματα ακατέργαστων δερμάτων (κλάση 0511)·
- β) τα δέρματα και μέρη δερμάτων πτηνών, που φέρουν τα φτερά τους ή τα πούπουλά τους, των κλάσεων 0505 ή 6701· ή
- γ) τα ακατέργαστα, δεψασμένα ή παρασκευασμένα, μη αποτριχωμένα, δέρματα τριχωτών ζώων (κεφάλαιο 43). Υπάγονται, εντούτοις, στο κεφάλαιο 41 τα μη αποτριχωμένα ακατέργαστα δέρματα βοοειδών (στα οποία περιλαμβάνονται και των βουβαλιών), ιπποειδών, προβατοειδών (με εξαίρεση τα δέρματα αρνιών με τις ονομασίες «αστραχάν», πλατύουρα, “καρακιούλ”, περσικά ή παρόμοια, και τα δέρματα αρνιών της Ινδίας, Κίνας, Μογγολίας ή του Θιβέτ), αιγοειδών (με εξαίρεση τα δέρματα από κατσίκια και κατσικάκια της Υεμένης, της Μογγολίας ή του Θιβέτ), χοιροειδών (στα οποία περιλαμβάνεται και το πέκαρι), αγριοκάτσικου, γαζέλας, καμήλας (συμπεριλαμβανομένων των δρομάδων), ταράνδου, άλκης, ελαφιού, ζαρκαδιού ή σκύλου.»

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή	Προσδιορισμός και επεξήγηση
1)	2)	3)
ex 4101	Δέρματα ακατέργαστα βοοειδών (στα οποία περιλαμβάνονται και των βουβαλιών) ή ιπποειδών (νωπά ή αλατισμένα, αποξεραμένα, διατηρημένα με ασβέστη, με άλλα διατηρητικά διαλύματα ή αλλιώς διατηρημένα, αλλά όχι δεψασμένα ούτε περγαμηνοειδή, ούτε παρασκευασμένα με άλλο τρόπο), έστω και αποτριχωμένα ή σχισμένα κατά μήκος	Μόνο νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεργασμένα δέρματα, στα οποία περιλαμβάνονται και τα αποξεραμένα, αλατισμένα ξερά, αλατισμένα σε υγρή κατάσταση ή διατηρημένα με διεργασία άλλη πλην της δέψης ή άλλης ισοδύναμης διαδικασίας. Η εισαγωγή χωρίς περιορισμούς είναι δυνατή για τα κατεργασμένα δέρματα όπως αναφέρεται στο παράρτημα XIII κεφάλαιο V στοιχείο Γ σημείο 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011, εάν πληρούν τους όρους του άρθρου 41 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1069/2009, ιδίως όσον αφορά τους κωδικούς ΣΟ ex 4101 20 80 και ex 4101 50 90.
ex 4102	Δέρματα ακατέργαστα προβατοειδών (νωπά ή αλατισμένα, αποξεραμένα, διατηρημένα με ασβέστη, με άλλα διατηρητικά διαλύματα ή αλλιώς διατηρημένα, αλλά όχι δεψασμένα ούτε περγαμηνοειδή ούτε παρασκευασμένα με άλλο τρόπο), έστω και αποτριχωμένα ή σχισμένα κατά μήκος, αλλά από εκείνα που αποκλείονται στη σημείωση 1 στοιχείο γ) του κεφαλαίου αυτού	Μόνο νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεργασμένα δέρματα, στα οποία περιλαμβάνονται και τα αποξεραμένα, αλατισμένα ξερά, αλατισμένα σε υγρή κατάσταση ή διατηρημένα με διεργασία άλλη πλην της δέψης ή άλλης ισοδύναμης διαδικασίας. Η εισαγωγή χωρίς περιορισμούς είναι δυνατή για τα κατεργασμένα δέρματα όπως αναφέρεται στο παράρτημα XIII κεφάλαιο V στοιχείο Γ σημείο 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011, εάν πληρούν τους όρους του άρθρου 41 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1069/2009, ιδίως όσον αφορά τους κωδικούς ΣΟ ex 4102 21 00 και ex 4102 29 00.
ex 4103	Άλλα δέρματα ακατέργαστα (νωπά ή αλατισμένα, αποξεραμένα, διατηρημένα με ασβέστη, με άλλα διατηρητικά διαλύματα ή αλλιώς διατηρημένα, αλλά όχι δεψασμένα ούτε περγαμηνοειδή, ούτε παρασκευασμένα με άλλο τρόπο), έστω και αποτριχωμένα ή σχισμένα κατά μήκος, αλλά από εκείνα που αποκλείονται στη σημείωση 1 στοιχεία β) και γ) του κεφαλαίου αυτού	Μόνο νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεργασμένα δέρματα, στα οποία περιλαμβάνονται και τα αποξεραμένα, αλατισμένα ξερά, αλατισμένα σε υγρή κατάσταση ή διατηρημένα με διεργασία άλλη πλην της δέψης ή άλλης ισοδύναμης διαδικασίας. Η εισαγωγή χωρίς περιορισμούς είναι δυνατή για τα κατεργασμένα δέρματα όπως αναφέρεται στο παράρτημα XIII κεφάλαιο V στοιχείο Γ σημείο 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011, εάν πληρούν τους όρους του άρθρου 41 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1069/2009, ιδίως όσον αφορά τον κωδικό ΣΟ ex 4103 90 00.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 42

ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΔΕΡΜΑ· ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ Δ'ΕΡΜΑ· ΕΪΔΗ ΣΕΛΟΠΟΪΙΑΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΌΛΑ ΤΑ Ζ'ΩΑ· ΕΪΔΗ ΤΑΞΙΔΙΟΥ, ΣΑΚΪΔΙΑ ΧΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡ'ΟΜΟΙΑ· ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΈΝΤΕΡΑ

Σημειώσεις στο κεφάλαιο 42 (απόσπασμα από τις σημειώσεις του κεφαλαίου της ΣΟ)

«2. Το παρόν κεφάλαιο δεν περιλαμβάνει:

α) τα αποστειρωμένα χειρουργικά ράμματα και παρόμοιες αποστειρωμένες ύλες για χειρουργικές ραφές (κλάση 3006)·

(...)

β) τις αρμονικές χορδές, τα δέρματα τυμπάνων ή παρόμοιων οργάνων, καθώς και τα άλλα μέρη μουσικών οργάνων (κλάση 9209).»

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή	Προσδιορισμός και επεξήγηση
1)	2)	3)
ex 4205 00 90	Άλλα τεχνουργήματα από δέρμα φυσικό ή ανασχηματισμένο, άλλα από τεχνουργήματα για τεχνικές χρήσεις	Μόνο δερμάτινα κόκαλα για σκύλους και πρώτες ύλες για την κατασκευή δερμάτινων κοκάλων για σκύλους.
ex 4206 00 00	Τεχνουργήματα από έντερα, από μεμβράνες, από ζωικές κύστες ή από τένοντες	Μόνο τροφές για ζώα συντροφιάς και πρώτες ύλες για την παρασκευή μεταποιημένων τροφών για ζώα συντροφιάς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 43

ΓΟΥΝΟΔΕΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΟΥΝΑΡΙΚΑ. ΤΕΧΝΗΤΑ ΓΟΥΝΟΔΕΡΜΑΤΑ

Σημειώσεις στο κεφάλαιο 43 (απόσπασμα από τις σημειώσεις του κεφαλαίου της ΣΟ)

«1. Με εξαίρεση τα ακατέργαστα γουνοδέρματα της κλάσης 4301, ο όρος “γουνοδέρματα”, στην ονοματολογία, εννοεί τα δεψασμένα και κατεργασμένα δέρματα, με το τρίχωμά τους, όλων των ζώων.

2. Το παρόν κεφάλαιο δεν περιλαμβάνει:

α) τα δέρματα και μέρη δερμάτων πτηνών που φέρουν τα φτερά ή τα πούπουλά τους (κλάσεις 0505 ή 6701)·

β) τα ακατέργαστα δέρματα, με το τρίχωμά τους, του είδους εκείνου που η σημείωση 1 στοιχείο γ) του κεφαλαίου 41 κατατάσσει στο τελευταίο αυτό κεφάλαιο.»

Απόσπασμα από τις επεξηγηματικές σημειώσεις του Εναρμονισμένου Συστήματος

«Κλάση 4301: Τα γουνοδέρματα θεωρούνται ακατέργαστα και υπάγονται στην παρούσα κλάση όχι μόνο όταν είναι σε φυσική κατάσταση, αλλά και όταν είναι καθαρισμένα και συντηρημένα για να μην αλλοιωθούν π.χ. τα αποξηραμένα και τα ξερά ή νωπά αλατισμένα. Η γούνα μπορεί επίσης να είναι “μαδημένη” ή “κουρεμένη”, με αφαίρεση ή κόψιμο των χοντροειδών τριχών, και η επιφάνεια του δέρματος μπορεί να έχει υποστεί αποσάρκωση ή απόξεση.»

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή	Προσδιορισμός και επεξήγηση
1)	2)	3)
ex 4301	Γουνοδέρματα ακατέργαστα (στα οποία περιλαμβάνονται και τα κεφάλια, ουρές, πόδια και άλλα κομμάτια που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην κατασκευή γουνοδερμάτων), άλλα από τα ακατέργαστα δέρματα των κλάσεων 4101, 4102 ή 4103	<p>Όλα, εκτός από τα γουνοδέρματα τα οποία έχουν υποστεί κατεργασία σύμφωνα με το παράρτημα XIII κεφάλαιο VIII του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011, εφόσον πληρούν τους όρους του άρθρου 41 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1069/2009. Περιλαμβάνονται οι ακόλουθες διακρίσεις:</p> <p>ex 4301 10 00 (βιζόν, ολόκληρα, έστω και χωρίς κεφάλια, ουρές ή πόδια): ειδικές απαιτήσεις για τα παράγωγα προϊόντα για χρήσεις εκτός της αλυσίδας ζωοτροφών (γούνες) καθορίζονται στη σειρά 14 του πίνακα 2 στο παράρτημα XIV κεφάλαιο II τμήμα 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011.</p> <p>ex 4301 30 00 (αρνιών με την ονομασία «αστραχάν», πλατύουρα, «καρακιούλ», περσικά ή παρόμοια, αρνιών της Ινδίας, Κίνας, Μογγολίας ή του Θιβέτ, ολόκληρα, έστω και χωρίς κεφάλια, ουρές ή πόδια): ειδικές απαιτήσεις για τα δέρματα οπληφόρων καθορίζονται στη σειρά 5 του πίνακα 2 στο παράρτημα XIV κεφάλαιο II τμήμα 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011.</p> <p>ex 4301 60 00 (αλεπούδων, ολόκληρα, έστω και χωρίς κεφάλια, ουρές ή πόδια): ειδικές απαιτήσεις για τα παράγωγα προϊόντα για χρήσεις εκτός της αλυσίδας ζωοτροφών (γούνες) καθορίζονται στη σειρά 14 του πίνακα 2 στο παράρτημα XIV κεφάλαιο II τμήμα 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011.</p> <p>ex 4301 80 00 (άλλα γουνοδέρματα, ολόκληρα, έστω και χωρίς κεφάλια, ουρές ή πόδια): άλλα εκτός των οπληφόρων π.χ. από μαρμότες, άγρια αιλουροειδή, φώκιες, θαλάσσιες ενυδρίδες. Ειδικές απαιτήσεις για τα παράγωγα προϊόντα για χρήσεις εκτός της αλυσίδας ζωοτροφών (γούνες) καθορίζονται στη σειρά 14 του πίνακα 2 στο παράρτημα XIV κεφάλαιο II τμήμα 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011.</p> <p>ex 4301 90 00 (κεφάλια, ουρές, πόδια και άλλα κομμάτια που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην κατασκευή γουνοδερμάτων): ειδικές απαιτήσεις για τα παράγωγα προϊόντα για χρήσεις εκτός της αλυσίδας ζωοτροφών (γούνες) καθορίζονται στη σειρά 14 του πίνακα 2 στο παράρτημα XIV κεφάλαιο II τμήμα 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011.</p>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 51

ΜΑΛΛΙ, ΤΡΙΧΕΣ ΕΚΛΕΚΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ Η ΧΟΝΤΡΟΕΙΔΕΙΣ· ΝΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΟΝΤΡΟΤΡΙΧΕΣ

Γενικές παρατηρήσεις

Όσον αφορά τις κλάσεις 5101 έως 5103 καθορίζονται ειδικές απαιτήσεις για το ακατέργαστο μαλλί και τις τρίχες στη σειρά 8 του πίνακα 2 στο παράρτημα XIV κεφάλαιο II τμήμα 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011.

Σημείωση στο κεφάλαιο 51 (απόσπασμα από τις σημειώσεις του παρόντος κεφαλαίου της ΣΟ)

«1. Στην ονοματολογία, θεωρούνται ως:

- α) “μαλλί” η φυσική ίνα που καλύπτει τα προβατοειδή·
- β) “τρίχες εκλεκτής ποιότητας” οι τρίχες αλπακά, λάμα, περουβιανού λάμα, καμήλας (συμπεριλαμβανομένων των δρομάδων), βούβαλου του Θιβέτ, κατσίκας μοχέρ, κατσίκας του Θιβέτ, κατσίκας του Κασμίρ ή παρόμοιων (με εξαίρεση τις κοινές κατσίκες), κουνελιού (στο οποίο περιλαμβάνεται και το κουνέλι της Αγκύρας), λαγού, κάστορα, θαλάσσιας ενυδρίδας ή μοσχοπόντικα·
- γ) “τρίχες χοντροειδείς” οι τρίχες των ζώων που δεν απαριθμούνται παραπάνω, με εξαίρεση τις τρίχες και τις χοντρές τρίχες ψηκτροποιίας (κλάση 0502) και τις χοντρότριχες (κλάση 0511).»

Απόσπασμα από τις επεξηγηματικές σημειώσεις του Εναρμονισμένου Συστήματος

«Στην ονοματολογία, με την έκφραση “τρίχες χοντροειδείς” νοούνται όλες οι άλλες τρίχες ζωικής προέλευσης εκτός από τις “τρίχες εκλεκτής ποιότητας”, με εξαίρεση το μαλλί (κλάση 5101), τις τρίχες χαιτίης ή ουράς ιπποειδών ή βοοειδών (που ταξινομούνται ως “χοντρότριχες” στην κλάση 0511), τις τρίχες και τις χοντρές τρίχες χοίρου ή αγριόχοιρου και τις τρίχες ασβού ή άλλες τρίχες για την ψηκτροποιία (κλάση 0502) [βλέπε σημείωση 1 στοιχείο γ) του παρόντος κεφαλαίου].»

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή	Προσδιορισμός και επεξήγηση
1)	2)	3)
ex 5101	Μαλλιά, μη λαναρισμένα ή χτενισμένα	Περιλαμβάνεται το ακατέργαστο μαλλί.
ex 5102	Τρίχες εκλεκτής ποιότητας ή χοντροειδείς, μη λαναρισμένες ή χτενισμένες	Περιλαμβάνονται οι ακατέργαστες τρίχες εκλεκτής ποιότητας ή χοντροειδείς, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι χοντροειδείς τρίχες από τα πλευρά βοοειδών ή ιπποειδών.
ex 5103	Απορρίμματα από μαλλί ή τρίχες εκλεκτής ποιότητας ή χοντροειδείς, στα οποία περιλαμβάνονται και τα απορρίμματα από νήματα, με εξαίρεση όμως τα ξεφτίδια	Περιλαμβάνονται το ακατέργαστο μαλλί ή οι ακατέργαστες τρίχες εκλεκτής ποιότητας ή χοντροειδείς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 67

ΦΤΕΡΑ ΚΑΙ ΠΟΥΠΟΥΛΑ ΚΑΤΕΡΓΑΣΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΦΤΕΡΑ Η ΑΠΟ ΠΟΥΠΟΥΛΑ· ΤΕΧΝΗΤΑ ΑΝΘ· ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΡΙΧΕΣ ΚΕΦΑΛΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥ**Απόσπασμα από τις επεξηγηματικές σημειώσεις του Εναρμονισμένου Συστήματος**

«Η κλάση 6701 περιλαμβάνει:

- A) Δέρματα και άλλα μέρη πτηνών με τα φτερά ή τα πούπουλά τους, φτερά και πούπουλα και μέρη φτερών, τα οποία, παρότι δεν αποτελούν ακόμη έτοιμα είδη, έχουν υποστεί επεξεργασία άλλη από την απλή διαδικασία καθαρισμού, απολύμανσης ή διατήρησης (βλ. επεξηγηματική σημείωση στην κλάση 0505)· τα προϊόντα αυτής της κλάσης είναι δυνατόν π.χ. να έχουν υποστεί λεύκανση, βαφή ή κατόαρωμα.
- B) Είδη που είναι κατασκευασμένα από δέρματα ή άλλα μέρη πτηνών με τα φτερά ή τα πούπουλά τους, είδη που είναι κατασκευασμένα από φτερά, από πούπουλα ή από μέρη φτερών, έστω και αν τα φτερά, τα πούπουλα κ.λπ. δεν έχουν υποστεί επεξεργασία ή έχουν απλώς καθαριστεί, αλλά δεν περιλαμβάνουν είδη που είναι κατασκευασμένα από καλάμους ή στελέχη φτερών. Επομένως, η κλάση αυτή περιλαμβάνει:
  - 1) Απλά φτερά τα στελέχη των οποίων δένονται με σύρμα ή με άλλο τρόπο για να χρησιμοποιηθούν π.χ. στην κατασκευή καπέλων, καθώς και απλά σύνθετα φτερά που συναρμολογούνται από διάφορα στοιχεία.
  - 2) Φτερά που συνδέονται σε μορφή συστάδας και φτερά ή πούπουλα τα οποία κολλούνται ή σταθεροποιούνται επάνω σε ύφασμα ή άλλη βάση.
  - 3) Στολίσματα που κατασκευάζονται από μέρη πτηνών, από φτερά ή πούπουλα και χρησιμοποιούνται για τη διακόσμηση καπέλων, εσαρπών, γιακάδων, καπών ή άλλων εξαρτημάτων ή συμπληρωμάτων ενδυμάτων.
  - 4) Βεντάλιες που κατασκευάζονται από διακοσμητικά φτερά, με πλαίσια από οποιοδήποτε υλικό. Ωστόσο, οι βεντάλιες με πλαίσιο από πολύτιμα μέταλλα ταξινομούνται στην κλάση 7113.»

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή	Προσδιορισμός και επεξήγηση
1)	2)	3)
ex 6701 00 00	Δέρματα και άλλα μέρη από πτηνά, με τα φτερά ή τα πούπουλα τους, φτερά, μέρη από φτερά, πούπουλα και είδη από τις ύλες αυτές, άλλα από τα προϊόντα της κλάσης 0505 και τους κατεργασμένους καλάμους και τα στελέχη των φτερών	Μόνο δέρματα και άλλα μέρη πτηνών με τα φτερά ή τα πούπουλα τους, τα φτερά και τα πούπουλα και μέρη φτερών. Περιλαμβάνονται είδη από δέρματα που δεν έχουν υποστεί επεξεργασία ή έχουν απλώς καθαριστεί, από φτερά ή πούπουλα και από μέρη φτερών. Δεν περιλαμβάνονται τα επεξεργασμένα διακοσμητικά φτερά, τα επεξεργασμένα φτερά που μεταφέρονται από ταξιδιώτες για προσωπική τους χρήση και οι αποστολές επεξεργασμένων φτερών που αποστέλλονται σε ιδιώτες για μη βιομηχανικούς σκοπούς, όπως αναφέρονται στο παράρτημα XIV κεφάλαιο II τμήμα 6 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011. Ειδικές απαιτήσεις για τα φτερά καθορίζονται στη σειρά 9 του πίνακα 2 στο παράρτημα XIV κεφάλαιο II τμήμα 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 71

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΡΙΑ ΦΥΣΙΚΑ Η ΑΠΟ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ, ΠΟΛΥΤΙΜΕΣ ΚΑΙ ΗΜΙΠΟΛΥΤΙΜΕΣ ΠΕΤΡΕΣ Η ΠΑΡΟΜΟΙΑ, ΠΟΛΥΤΙΜΑ ΜΕΤΑΛΛΑ, ΜΕΤΑΛΛΑ ΕΠΙΣΤΡΩΜΕΝΑ ΜΕ ΠΟΛΥΤΙΜΑ ΜΕΤΑΛΛΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΥΛΕΣ ΑΥΤΕΣ· ΑΠΟΜΙΜΗΣΕΙΣ ΚΟΣΜΗΜΑΤΩΝ· ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή	Προσδιορισμός και επεξήγηση
1)	2)	3)
ex 7101 21 00	Μαργαριτάρια από καλλιέργεια, ακατέργαστα	Περιλαμβάνει στρείδια ακατάλληλα για κατανάλωση από τον άνθρωπο, τα οποία περιέχουν ένα ή περισσότερα καλλιεργημένα μαργαριτάρια, διατηρημένα σε άλμη ή με διάφορες μεθόδους, συσκευασμένα σε ερμητικά σφραγισμένα δοχεία. Περιλαμβάνονται ακατέργαστα μαργαριτάρια από καλλιέργεια κατά τα αναφερόμενα στο παράρτημα XIV κεφάλαιο IV τμήμα 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011, εκτός εάν εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1069/2009, όπως προβλέπεται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχείο στ) του εν λόγω κανονισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 95

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΕΝΗΛΙΚΕΣ, ΕΙΔΗ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗΣ Η ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ· ΤΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥΣ

Απόσπασμα από τις επεξηγηματικές σημειώσεις του Εναρμονισμένου Συστήματος

«Οι πλανόδιες επιχειρήσεις, τα πλανόδια τσίρκα, τα πλανόδια θηριοτροφεία και τα πλανόδια θέατρα υπάγονται στην κλάση 9508, υπό τον όρο ότι περιλαμβάνουν όλες τις βασικές μονάδες που απαιτούνται για την κανονική λειτουργία τους. Στην κλάση αυτή περιλαμβάνονται επίσης τα είδη βοηθητικού εξοπλισμού, υπό τον όρο ότι παρουσιάζονται μαζί και ως συστατικά στοιχεία αυτών των διαφόρων επιχειρήσεων, με την επιφύλαξη ότι, όταν παρουσιάζονται χωριστά, τα εν λόγω είδη εξοπλισμού (π.χ. σκηνές, ζώα, μουσικά όργανα, γεννήτριες, κινητήρες, συσκευές φωτισμού, καθίσματα, όπλα και πυρομαχικά) υπάγονται σε άλλες κλάσεις της ονοματολογίας.»

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή	Προσδιορισμός και επεξήγηση
1)	2)	3)
ex 9508 10 00	Πλανόδια τσίρκα και πλανόδια θηριοτροφεία	Μόνο ζωντανά ζώα.
ex 9508 30	Πλανόδιες επιχειρήσεις που προσελκύουν το ενδιαφέρον του κοινού	Μόνο ζωντανά ζώα.
ex 9508 40	Πλανόδια θέατρα	Μόνο ζωντανά ζώα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 96

ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΔΙΑΦΟΡΑ

Απόσπασμα από τις επεξηγηματικές σημειώσεις του Εναρμονισμένου Συστήματος

«Για τους σκοπούς της κλάσης 9601, η έκφραση “κατεργασμένα” αναφέρεται σε υλικά που έχουν υποβληθεί σε κατεργασία που εκτείνεται πέραν των απλών παρασκευασμάτων που επιτρέπονται στην κλάση για την εν λόγω πρώτη ύλη (βλ. τις επεξηγηματικές σημειώσεις για τις κλάσεις 0505 έως 0508). Ως εκ τούτου, η κλάση 9601 καλύπτει τεμάχια ελεφαντοστού, βέργες κ.λπ., κομμένα σε σχήματα (στα οποία περιλαμβάνονται και τα τετράγωνα ή ορθογώνια) ή στιλβωμένα τεμάχια ή αλλιώς κατεργασμένα με άλεση, διάτρηση, φρεζάρισμα, τόννευση κ.λπ. Ωστόσο, τεμάχια τα οποία είναι αναγνωρίσιμα ως μέρη ειδών εξαιρούνται από την κλάση 9601 αν τα τμήματα αυτά καλύπτονται από άλλη κλάση της ονοματολογίας. Έτσι, οι πλάκες κλειδοκύμβαλου και οι πλάκες για εισαγωγή σε κοντάκια πυροβόλων όπλων εμπίπτουν στις κλάσεις 9209 και 9305, αντίστοιχα. Ωστόσο, τα κατεργασμένα υλικά που δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστούν ως μέρη αντικειμένων εξακολουθούν να κατατάσσονται στην κλάση 9601 (π.χ. απλοί δίσκοι, πλάκες ή ταινίες για ένθεση κ.λπ., ή για μεταγενέστερη χρήση στην κατασκευή κλειδοκύμβων).

Στην κλάση 9602 υπάγονται τα φύλλα από ζελατίνη μη σκληρυμένη σε σχήμα άλλο από το τετράγωνο ή το ορθογώνιο. Τα φύλλα κομμένα σε σχήμα ορθογώνιο (περιλαμβανομένου του τετραγώνου), έστω και κατεργασμένα στην επιφάνεια, υπάγονται στην κλάση 3503 ή στο κεφάλαιο 49 (π.χ. ταχυδρομικά δελτάρια) (βλ. την επεξηγηματική σημείωση για την κλάση 3503). Τα είδη από ζελατίνη μη σκληρυμένη περιλαμβάνουν, για παράδειγμα:

- (i) Μικρούς δίσκους για την επικόλληση μυτών για στέκες μπιλιάρδου.
- (ii) Κάψουλες για φαρμακευτικά προϊόντα και για καύσιμα μηχανικών αναπτήρων.»

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή	Προσδιορισμός και επεξήγηση
1)	2)	3)
ex 9602 00 00	Φυτικές ή ορυκτές ύλες για λάξευση, κατεργασμένες, και τεχνουργήματα από τις ύλες αυτές. Τεχνουργήματα χυτά ή λαξευτά από κερι, από παραφίνη, από στεατίνη, από γόμες ή ρητίνες φυσικές, από πάστες που μπορούν να δεχθούν πλαστική κατεργασία, και άλλα τεχνουργήματα κατασκευασμένα με χύτευση ή λάξευση, που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού. Ζελατίνη, κατεργασμένη, μη σκληρυμένη, άλλη από εκείνη της κλάσης 3503, και τεχνουργήματα από ζελατίνη μη σκληρυμένη	Περιλαμβάνονται κενές κάψουλες από ζελατίνη μη σκληρυμένη για τρόφιμα ή ζωοτροφές· ειδικές απαιτήσεις καθορίζονται στη σειρά 5 του πίνακα 1 στο παράρτημα XIV κεφάλαιο I τμήμα 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011 για την κατανάλωση από ζώα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 97

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΤΕΧΝΗΣ, ΣΥΛΛΟΓΩΝ Η ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ

Απόσπασμα από τις επεξηγηματικές σημειώσεις του Εναρμονισμένου Συστήματος

«Α) Η κλάση αυτή περιλαμβάνει συλλογές και συλλεκτικά κομμάτια ζωολογικού, βοτανικού, ορυκτολογικού ή ανατομικού ενδιαφέροντος, όπως:

- (1) Νεκρά ζώα οποιουδήποτε είδους, διατηρημένα σε ξηρή ή υγρή κατάσταση· ταριχευμένα ζώα για συλλογές.
- (2) Κενά αυγά· έντομα σε κιβώτια, πλαίσια κ.λπ. (άλλα από στερεωμένα είδη που αποτελούν απομιμήσεις κοσμημάτων ή μικροκομψοτεχνημάτων)· κενά κελύφη, άλλα από εκείνα των τύπων που είναι κατάλληλοι για βιομηχανική χρήση.
- (3) Σπόροι ή φυτά, αποξηραμένα ή διατηρημένα σε υγρή κατάσταση· βοτανολογία.
- (4) Δείγματα ορυκτών (που δεν είναι πολύτιμοι ή ημιπολύτιμοι λίθοι που εμπίπτουν στο κεφάλαιο 71)· δείγματα απολιθώσης.
- (5) Οστεολογικά δείγματα (σκελετοί, κρανία, οστά).
- (6) Ανατομικά και παθολογικά δείγματα.»

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή	Προσδιορισμός και επεξήγηση
1)	2)	3)
ex 9705	Συλλογές και αντικείμενα συλλογών ζωολογίας, βοτανικής, ορυκτολογίας, ανατομίας ή που παρουσιάζουν αρχαιολογικό, εθνογραφικό, ιστορικό, παλαιοντολογικό ή νομισματικό ενδιαφέρον	Μόνο προϊόντα ζωικής προέλευσης. Εξαιρούνται τα κυνηγετικά τρόπαια και άλλα παρασκευάσματα οποιουδήποτε είδους ζώων που έχουν υποβληθεί σε πλήρη επεξεργασία ταρίχευσης που εξασφαλίζει τη διατήρησή τους σε θερμοκρασίες περιβάλλοντος. Εξαιρούνται τα κυνηγετικά τρόπαια και άλλα παρασκευάσματα από άλλα είδη, εκτός των οπληφόρων και των πτηνών (είτε έχουν υποβληθεί σε επεξεργασία είτε όχι). Ειδικές απαιτήσεις για τα κυνηγετικά τρόπαια καθορίζονται στη σειρά 6 του πίνακα 2 στο παράρτημα XIV κεφάλαιο II τμήμα 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 142/2011.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 99

ΕΙΔΙΚΟΙ ΚΩΔΙΚΟΙ ΤΗΣ ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΗΣ ΟΝΟΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ

Υποκεφάλαιο II

Κωδικοί της συνδυασμένης ονοματολογίας για ορισμένες ειδικές μετακινήσεις αγαθών**Γενικές παρατηρήσεις**

Το παρόν κεφάλαιο καλύπτει τα αγαθά που προέρχονται από τρίτες χώρες και παραδίδονται σε πλοία και αεροσκάφη εντός της Ένωσης υπό τελωνειακό καθεστώς διαμετακόμισης (T1).

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή	Προσδιορισμός και επεξήγηση
1)	2)	3)
ex 9930 24 00	Εμπορεύματα των κεφαλαίων 1 έως 24 της ΣΟ που παραδίδονται σε πλοία και αεροσκάφη	Περιλαμβάνονται προϊόντα ζωικής προέλευσης και σύνθετα προϊόντα που προορίζονται για τον εφοδιασμό πλοίων, όπως προβλέπεται στα άρθρα 21 και 29 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2019/2124 της Επιτροπής (*).
ex 9930 99 00	Εμπορεύματα που κατατάσσονται αλλού που παραδίδονται σε πλοία και αεροσκάφη	Περιλαμβάνονται προϊόντα ζωικής προέλευσης και σύνθετα προϊόντα που προορίζονται για τον εφοδιασμό πλοίων, όπως προβλέπεται στα άρθρα 21 και 29 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2019/2124.

(*) Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2019/2124 της Επιτροπής, της 10ης Οκτωβρίου 2019, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/625 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τους κανόνες για τους επίσημους ελέγχους φορτίων ζώων και αγαθών υπό διαμετακόμιση, μεταφόρτωση και περαιτέρω μεταφορά μέσω της Ένωσης και για την τροποποίηση των κανονισμών της Επιτροπής (ΕΚ) αριθ. 798/2008, (ΕΚ) αριθ. 1251/2008, (ΕΚ) αριθ. 119/2009, (ΕΕ) αριθ. 206/2010, (ΕΕ) αριθ. 605/2010, (ΕΕ) αριθ. 142/2011, (ΕΕ) αριθ. 28/2012, του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2016/759 της Επιτροπής και της απόφασης 2007/777/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 321 της 12.12.2019, σ. 73).

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2022/1323 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 27ης Ιουλίου 2022

για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1484/95 όσον αφορά τον καθορισμό των αντιπροσωπευτικών τιμών στους τομείς του κρέατος πουλερικών και των αυγών, καθώς και για την αυγοαλβουμίνη

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου (¹), και ιδίως το άρθρο 183 στοιχείο β),

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 510/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, για τον καθορισμό του καθεστώτος συναλλαγών που εφαρμόζεται σε ορισμένα εμπορεύματα που προέρχονται από τη μεταποίηση γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1216/2009 και (ΕΚ) αριθ. 614/2009 (²), και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 6 στοιχείο α),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1484/95 της Επιτροπής (³) καθορίστηκαν οι λεπτομερείς κανόνες εφαρμογής του καθεστώτος συμπληρωματικών εισαγωγικών δασμών και οι αντιπροσωπευτικές τιμές στους τομείς του κρέατος πουλερικών και των αυγών, καθώς και της αυγοαλβουμίνης.
- (2) Από τον τακτικό έλεγχο των στοιχείων στα οποία βασίζεται ο καθορισμός των αντιπροσωπευτικών τιμών για τα προϊόντα των τομέων του κρέατος πουλερικών και των αυγών, καθώς και της αυγοαλβουμίνης, προκύπτει ότι επιβάλλεται να τροποποιηθούν οι αντιπροσωπευτικές τιμές για τις εισαγωγές ορισμένων προϊόντων, αφού ληφθούν υπόψη οι διακυμάνσεις των τιμών ανάλογα με την καταγωγή.
- (3) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1484/95 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.
- (4) Λόγω της ανάγκης να εξασφαλιστεί η εφαρμογή του εν λόγω μέτρου το ταχύτερο δυνατόν μετά τη διάθεση των επικαιροποιημένων στοιχείων, κρίνεται σκόπιμο ο παρών κανονισμός να αρχίσει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής του,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Το παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1484/95 αντικαθίσταται από το κείμενο που παρατίθεται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

(¹) ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 671.

(²) ΕΕ L 150 της 20.5.2014, σ. 1.

(³) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1484/95 της Επιτροπής, της 28ης Ιουνίου 1995, σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή του συστήματος συμπληρωματικών δασμών κατά την εισαγωγή και με τον καθορισμό αντιπροσωπευτικών τιμών στους τομείς του κρέατος πουλερικών και των αυγών και της αυγοαλβουμίνης καθώς και με την κατάργηση του κανονισμού αριθ. 163/67/ΕΟΚ (ΕΕ L 145 της 29.6.1995, σ. 47).

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 27 Ιουλίου 2022.

Για την Επιτροπή,
εξ ονόματος της Προέδρου,
Wolfgang BURTSCHER
Γενικός Διευθυντής
Γενική Διεύθυνση Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή των εμπορευμάτων	Αντιπροσωπευτική τιμή (σε EUR/100 kg)	Εγγύηση που αναφέρεται στο άρθρο 3 (σε EUR/100 kg)	Καταγωγή ⁽¹⁾
0207 14 10	Πτεεινοί και κότες του είδους <i>Gallus domesticus</i> , που παρουσιάζονται σε τεμάχια χωρίς κόκαλα, κατεψυγμένα	270,4 256,6	9 13	BR TH»

⁽¹⁾ Ονοματολογία των χωρών σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1106/2012 της Επιτροπής, της 27ης Νοεμβρίου 2012, για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 471/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις κοινοτικές στατιστικές του εξωτερικού εμπορίου με τις τρίτες χώρες, όσον αφορά την επικαιροποίηση της ονοματολογίας των χωρών και εδαφών (ΕΕ L 328 της 28.11.2012, σ. 7).

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2022/1324 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 28ης Ιουλίου 2022

για την τροποποίηση των παραρτημάτων II και III του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα ανώτατα όρια καταλοίπων των ουσιών **benzovindiflupyr**, **boscalid**, **fenazaquin**, **fluazifop-P**, **flupyradifurone**, **fluxapyroxad**, **fosetyl-Al**, **isofetamid**, **metaflumizone**, **pyraclostrobin**, **spirotetramat**, **thiabendazole** και **tolclofos-methyl** μέσα ή πάνω σε ορισμένα προϊόντα

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 396/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Φεβρουαρίου 2005, για τα ανώτατα όρια καταλοίπων φυτοφαρμάκων μέσα ή πάνω στα τρόφιμα και τις ζωοτροφές φυτικής και ζωικής προέλευσης και για την τροποποίηση της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου (¹), και ιδίως το άρθρο 14 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 14 Δεκεμβρίου 2021 η επιτροπή του Codex Alimentarius ενέκρινε νέα ανώτατα όρια καταλοίπων του Codex (στο εξής: CXL) για τις ουσίες acetochlor (ακετοχλώριο), afidopyropen (αφιδοपुरοπένη), benzovindiflupyr (βενζοβινδιφλουπύρ), bifenthrin (διφαινθρίνη), boscalid (βοσκαλίδη), buprofezin (βουπροφεζίνη), carbendazim (καρβενδαζίμη), chlorantraniliprole (χλωρανθρανιλιπρόλη), cyclaniliprole (κυκλανιλιπρόλη), cypermethrins (κυπερμεθρίνη, συμπεριλαμβανομένων των ουσιών α- και ζ-κυπερμεθρίνη), dicamba (δικάμβα), fenazaquin (φαιναζακίνη), flonicamid (φλονικαμίδη), fluazifop-P (P-φλουαζιφόπιο), fluensulfone (φλουενσουλφόνη), flupyradifurone (φλουπυραδιφουρόνη), fluxapyroxad (φλουξαपुरοξάδη), fosetyl-Al (αργιλούχο φοσετύλιο), glyphosate (γλυφοσάτη), isofetamid (ισοφεταμίδη), kresoxim-methyl (μεθυλική κρεσοξίμη), mandestrobin (μανδεστροβίνη), mesotrione (μεσοτριόνη), metaflumizone (μεταφλουμιζόνη), metconazole (μετκοναζόλη), methoprene (μεθοπρένη), pendimethalin (πενδιμεθαλίνη), penthiopyrad (πενθειοपुरάδη), picoxystrobin (πικοξυστροβίνη), propiconazole (προπικοναζόλη), pydiflumetofen (πυδιφλουμετοφένη), pyraclostrobin (पुरακλοστροβίνη), pyriofenone (पुरιοφαινόνη), pyriproxyfen (पुरιπυροξυφαινη), spirotetramat (σπειροτετραμάτη), tebuconazole (τεβουκοναζόλη), thiabendazole (θειαβενδαζόλη), tolclofos-methyl (μεθυλικό τολκλοφός) και tolfenpyrad (τολφαινοपुरάδη) (²).
- (2) Στα παραρτήματα II, III και V του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005 είχαν καθοριστεί ανώτατα όρια καταλοίπων (στο εξής: ΑΟΚ) για τις εν λόγω ουσίες, με εξαίρεση τις ουσίες afidopyropen, fluensulfone, pydiflumetofen και tolfenpyrad για τις οποίες δεν καθορίστηκαν συγκεκριμένα ΑΟΚ και οι οποίες δεν συμπεριλήφθηκαν στο παράρτημα IV του εν λόγω κανονισμού. Ως εκ τούτου, ισχύει η προκαθορισμένη τιμή του 0,01 mg/kg που ορίζεται στο άρθρο 18 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005.
- (3) Σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (³), όπου υπάρχουν διεθνή πρότυπα ή επίκειται η ολοκλήρωσή τους, αυτά λαμβάνονται υπόψη κατά τη σύνταξη ή την προσαρμογή της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, εκτός όταν τέτοια πρότυπα ή σχετικά μέρη αυτών αποτελούν μη αποτελεσματικό ή ακατάλληλο μέσο για την επίτευξη των θεμιτών στόχων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα ή όταν υπάρχει επιστημονική αιτιολόγηση, ή όταν καταλήγουν σε επίπεδο προστασίας διαφορετικό από εκείνο που καθορίζεται ως κατάλληλο στην Ένωση. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 13 στοιχείο ε) του εν λόγω κανονισμού, η Ένωση πρέπει να προάγει την αντιστοιχία μεταξύ διεθνών τεχνικών προδιαγραφών και της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι δεν θα μειωθεί το υψηλό επίπεδο προστασίας που έχει υιοθετηθεί στην Ένωση.

(¹) ΕΕ L 70 της 16.3.2005, σ. 1.

(²) https://www.fao.org/fao-who-codexalimentarius/sh-proxy/en/?lnk=1&url=https%253A%252F%252Fworkspace.fao.org%252Fsites%252Fcodex%252Fmeetings%252FCX-701-44%252FFINAL%252520REPORT%252FRep21_CACe.pdf
Κοινό πρόγραμμα FAO/ΠΟΥ για τα πρότυπα τροφίμων, επιτροπή του Codex Alimentarius. Προσάρτημα III. 44η συνεδρίαση. Διαδικτυακά, 8-15, 17-18 Νοεμβρίου και 14 Δεκεμβρίου 2021.

(³) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2002, για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφαλείας των τροφίμων (ΕΕ L 31 της 1.2.2002, σ. 1).

- (4) Η Ένωση διατύπωσε επιφυλάξεις (*) (?) ενόπιον της επιτροπής του Codex Alimentarius για τα κατάλοιπα των φυτοφαρμάκων όσον αφορά τα CXL που προτείνονται για τους ακόλουθους συνδυασμούς φυτοφαρμάκου/προϊόντος: acetochlor (όλα τα προϊόντα), afidopyrogron (όλα τα προϊόντα), bifenthrin (όλα τα προϊόντα), boscalid (υποομάδα μηλοειδών), buprofezin (όλα τα προϊόντα), carbendazim (όλα τα προϊόντα), cyclaniliprole (όλα τα προϊόντα), cypermethrin (συμπεριλαμβανομένων των ουσιών α- και ζ-κυπερμεθρίνη) (όλα τα προϊόντα), dicamba (όλα τα προϊόντα), flonicamid (όλα τα προϊόντα), fluazifor-P (καρποί κουφοξυλιάς, φράουλες), fluensulfone (όλα τα προϊόντα), fosetyl-Al (κόκκοι καφέ), glyphosate (όλα τα προϊόντα), mandestrobilin (κραμβόσπορος), metaflumizone (σταφύλι), metconazole (όλα τα προϊόντα), methoprene (όλα τα προϊόντα), penthioygrad (όλα τα προϊόντα), piconystrobin (όλα τα προϊόντα), proiconazole (όλα τα προϊόντα), pydiflumetofen (όλα τα προϊόντα), tebuconazole (όλα τα προϊόντα), tolclofos-methyl (πατάτες) και tolfenpyrad (όλα τα προϊόντα).
- (5) Επιπλέον, η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (στο εξής: Αρχή) εντόπισε πιθανό κίνδυνο οξείας πρόσληψης της ουσίας thiabendazole από γλυκοπατάτες (*). Ως εκ τούτου, τα εν λόγω CXL δεν θα συμπεριληφθούν στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 396/2005 ως ΑΟΚ.
- (6) Τα CXL για τα οποία η Ένωση δεν διατύπωσε επιφύλαξη στην επιτροπή του Codex Alimentarius για τα κατάλοιπα των φυτοφαρμάκων και για τα οποία η Αρχή δεν εντόπισε πιθανό κίνδυνο οξείας πρόσληψης, όπως είναι ορισμένα CXL για τις ουσίες benzoindiflupyr, boscalid, fenazaquin, fluazifor-P, flupyradifurone, fluxapyroxad, fosetyl-Al, isofetamid, metaflumizone, pyraclostrobin, spirotriamat, thiabendazole και tolclofos-methyl, είναι ασφαλή για τους καταναλωτές στην Ένωση (?). Επομένως, τα εν λόγω CXL θα πρέπει να συμπεριληφθούν στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 396/2005 ως ΑΟΚ, εκτός από τις περιπτώσεις στις οποίες σχετίζονται με προϊόντα που δεν ορίζονται στο παράρτημα I του εν λόγω κανονισμού ή έχουν οριστεί σε επίπεδο χαμηλότερο απ' ό,τι τα ισχύοντα ΑΟΚ. Συνεπώς, δεν θα πρέπει να γίνει καμία αλλαγή όσον αφορά τα ΑΟΚ για τις ουσίες chlorantraniliprole, kresoxim-methyl, mesotrione, pendimethalin, pyriofenone, pyriproxifen και tebuconazole.
- (7) Με βάση την επιστημονική έκθεση της Αρχής και λαμβανομένων υπόψη των συναφών με το υπό εξέταση θέμα παραγόντων, οι ενδεικνυόμενες τροποποιήσεις των ΑΟΚ πληρούν τις απαιτήσεις του άρθρου 14 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005.
- (8) Ως εκ τούτου, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 396/2005 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.
- (9) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της μόνιμης επιτροπής φυτών, ζώων, τροφίμων και ζωοτροφών,

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Τα παραρτήματα II και III του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005 τροποποιούνται σύμφωνα με το παράρτημα του παρόντος κανονισμού.

(*) Σχόλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην ημερήσια διάταξη CX/PR 21/52/5(REV) του Codex: https://www.fao.org/fao-who-codexalimentarius/sh-proxy/en/?lnk=1&url=https%253A%252F%252Fworkspace.fao.org%252Fsites%252Fcodex%252FMeetings%252FCX-718-52%252FCRDs%252Fpr52_CRD22x.pdf.

(?) Έκθεση της 52ης συνεδρίασης της επιτροπής του Codex Alimentarius για τα κατάλοιπα των φυτοφαρμάκων REP21/PR: https://www.fao.org/fao-who-codexalimentarius/sh-proxy/en/?lnk=1&url=https%253A%252F%252Fworkspace.fao.org%252Fsites%252Fcodex%252FMeetings%252FCX-718-52%252FREPORT%252FFINAL%252FBREPORT%252FREP21_PR52e.pdf.

(*) Scientific support for preparing an EU position for the 52nd Session of the Codex Committee on Pesticide Residues (CCPR), (Επιστημονική υποστήριξη για την προετοιμασία της θέσης της ΕΕ στην 52η συνεδρίαση της επιτροπής του Codex Alimentarius για τα κατάλοιπα των φυτοφαρμάκων). *EFSA Journal* 2021 19(8):6766.

(?) Scientific support for preparing an EU position for the 52nd Session of the Codex Committee on Pesticide Residues (CCPR), (Επιστημονική υποστήριξη για την προετοιμασία της θέσης της ΕΕ στην 52η συνεδρίαση της επιτροπής του Codex Alimentarius για τα κατάλοιπα των φυτοφαρμάκων). *EFSA Journal* 2021 19(8):6766.

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 28 Ιουλίου 2022.

Για την Επιτροπή
Η Πρόεδρος
Ursula VON DER LEYEN

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Τα παραρτήματα II και III του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005 τροποποιούνται ως εξής:

1. στο παράρτημα II, οι στήλες για τις ουσίες benzoindiflupyr, boscalid, fenazaquin, fluazifop-P, flupyradifurone, fluxapyroxad, isofetamid, metaflumizone, pyraclostrobin, spirotetramat, thiabendazole και tolclofos-methyl αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«[Παράρτημα II]

Κατάλοιπα φυτοφαρμάκων και ανώτατα όρια καταλοίπων (mg/kg)

Κωδικός	Ομάδες και παραδείγματα μεμονωμένων προϊόντων για τα οποία ισχύουν ΑΟΚ (*)	Benzoindiflupyr	Boscalid (F)	Fenazaquin (F)	Fluazifop-P (άθροισμα όλων των συστατικών ισομερών του fluazifop, των εστερών του και συζυγμάτων του, εκφραζόμενο ως fluazifop)	Flupyradifurone	Fluxapyroxad (F)	Isofetamid	Metaflumizone (άθροισμα E και Z ισομερών)	Pyraclostrobin (F)	(Αθροισμα των ουσιών) spirotetramat και spirotetramat-επεί, εκφραζόμενο ως spirotetramat (R)	Thiabendazole (R)	Tolclofos-methyl
0100000	ΚΑΡΠΟΙ, ΝΩΠΟΙ ή ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΟΙ- ΑΚΡΟΔΡΥΑ												0,01 (*)
0110000	Εσπεριδοειδή	0,01 (*)	2(+)	0,3	0,01 (*)			0,01 (*)		2	0,5	7	
0110010	Γκρέιπφρουτ		(+)	(+)		3	0,6		0,02 (*)				
0110020	Πορτοκάλια		(+)	(+)		3	1,5		3				
0110030	Λεμόνια		(+)	(+)		1,5	1		2				
0110040	Πράσινα λεμόνια		(+)	(+)		1,5	1		2				
0110050	Μανταρίνια		(+)	(+)		1,5	1		0,02 (*)				
0110990	Άλλα (2)		(+)			0,01 (*)	0,01 (*)		0,02 (*)				
0120000	Ακρόδρυα	0,01 (*)			0,01 (*)	0,02	0,04	0,01 (*)	0,02 (*)		0,5	0,02 (*)	
0120010	Αμύγδαλα		0,05 (*) (+)	0,02						0,02 (*)			
0120020	Καρύδια Βραζιλίας		0,05 (*) (+)	0,02						0,02 (*)			
0120030	Ανακάρδια (κάσιους)		0,05 (*) (+)	0,02						0,02 (*)			
0120040	Κάστανα		0,05 (*) (+)	0,02						0,02 (*)			

0120050	Καρύδες		0,05 (*) (+)	0,01 (*)						0,02 (*)			
0120060	Φουντούκια		0,05 (*) (+)	0,02						0,02 (*)			
0120070	Μακαντάμια		0,05 (*) (+)	0,02						0,02 (*)			
0120080	Καρύδια πεκάν		0,05 (*) (+)	0,02						0,02 (*)			
0120090	Κουκουάρια		0,05 (*) (+)	0,02						0,02 (*)			
0120100	Φιστίκια		1 (+)	0,02						1			
0120110	Κονά καρύδια		0,05 (*) (+)	0,02						0,02 (*)			
0120990	Άλλα (2)		0,05 (*) (+)	0,02						0,02 (*)			
0130000	Μηλοειδή	0,2		0,15	0,01 (*)	0,6	0,9	0,6		0,5	0,7		
0130010	Μήλα		2 (+)	(+)					0,9			4 (+)	
0130020	Αχλάδια		1,5 (+)	(+)					0,02 (*)			4	
0130030	Κυδόνια		1,5 (+)	(+)					0,02 (*)			3	
0130040	Μούσμουλα		0,01 (*)	(+)					0,02 (*)			3	
0130050	Ιαπωνικά μούσμουλα		0,01 (*)	(+)					0,02 (*)			3	
0130990	Άλλα (2)		0,01 (*)						0,02 (*)			0,01 (*)	
0140000	Πυρηνόκαρπα	0,01 (*)		0,01 (*)	0,01 (*)	0,01 (*)			0,02 (*)		3	0,01 (*)	
0140010	Βερίκοκα		5 (+)				1,5	3		1			
0140020	Κεράσια (γλυκά)		5 (+)				3	4		3			
0140030	Ροδάκινα		5 (+)				1,5	3		0,3			
0140040	Δαμάσκηνα		3 (+)				1,5	0,8		0,8			
0140990	Άλλα (2)		0,01 (*)				0,01 (*)	0,01 (*)		0,02 (*)			
0150000	Μούρα και μικροί καρποί								0,02 (*)			0,01 (*)	
0151000	α) σταφύλια	1	5 (+)	0,01 (*)	0,01 (*)	3	3	4			2		
0151010	Επιτραπέζια σταφύλια		(+)							0,3			
0151020	Οινοποιήσιμα σταφύλια		(+)							2			

0152000	β) φράουλες	0,01 (*)	6(+)	0,4(+)	0,3	0,4	4	4		1,5	0,3		
0153000	γ) καρποί βάτου	0,01 (*)	10(+)	0,01 (*)	0,08	6	0,01 (*)	7			0,02 (*)		
0153010	Βατόμουρα		(+)							3			
0153020	Καρποί ασπροβατομουριάς		(+)							2			
0153030	Σμέουρα (ερυθρά και κίτρινα)		(+)							3			
0153990	Άλλα (2)		(+)							2			
0154000	δ) άλλοι μικροί καρποί και μούρα		15(+)	0,01 (*)							1,5		
0154010	Μύρτιλλα	0,01 (*)	(+)		0,3	4	7	4		4			
0154020	Μύρτιλλα μακρόκαρπα	0,01 (*)	(+)		0,1	0,01 (*)	0,01 (*)	4		3			
0154030	Φραγκοστάφυλα (κόκκινα, μαύρα ή άσπρα)	0,01 (*)	(+)		0,3	0,01 (*)	0,01 (*)	4		3			
0154040	Φραγκοστάφυλα (κόκκινα, πράσινα, κίτρινα)	0,01 (*)	(+)		0,3	0,01 (*)	0,01 (*)	4		3			
0154050	Καρποί αγριοτριανταφυλλιάς	0,01 (*)	(+)		0,3	0,01 (*)	0,01 (*)	4		3			
0154060	Βατόμουρα (μαύρα ή άσπρα)	0,01 (*)	(+)		0,1	0,01 (*)	0,01 (*)	0,01 (*)		3			
0154070	Αζάρολος (μεσογειακά μούσμουλα)	0,2	(+)		0,1	0,01 (*)	0,01 (*)	0,6		3			
0154080	Καρποί κουφοξυλιάς	0,01 (*)	(+)		0,1	0,01 (*)	0,01 (*)	0,01 (*)		3			
0154990	Άλλα (2)	0,01 (*)	(+)		0,1	0,01 (*)	0,01 (*)	0,01 (*)		3			
0160000	Διάφοροι καρποί όπου			0,01 (*)	0,01 (*)								
0161000	α) καρποί με βρώσιμο φλοιό		0,01 (*)							0,02 (*)			
0161010	Χουρμάδες	0,01 (*)				0,01 (*)	0,01 (*)	0,01 (*)	0,02 (*)		0,02 (*)	0,01 (*)	
0161020	Σύκα	0,01 (*)				0,01 (*)	0,01 (*)	0,01 (*)	0,02 (*)		0,02 (*)	0,01 (*)	
0161030	Επιτραπέζιες ελιές	0,01 (*)				5	0,01 (*)	0,01 (*)	0,02 (*)		1,5	0,01 (*)	
0161040	Κουμκουάτ	0,01 (*)				0,01 (*)	1	0,01 (*)	2		0,02 (*)	7	
0161050	Καράμβολες	0,01 (*)				0,01 (*)	0,01 (*)	0,01 (*)	0,02 (*)		0,02 (*)	0,01 (*)	
0161060	Κακί/Λωτός	0,2				0,01 (*)	0,01 (*)	0,6	0,02 (*)		0,4	0,01 (*)	
0161070	Ευγενία η ιαμβολάνη	0,01 (*)				0,01 (*)	0,01 (*)	0,01 (*)	0,02 (*)		0,02 (*)	0,01 (*)	
0161990	Άλλα (2)	0,01 (*)				0,01 (*)	0,01 (*)	0,01 (*)	0,02 (*)		0,02 (*)	0,01 (*)	

0162000	β) καρποί με μη βρώσιμο φλοιό, μικροί	0,01 (*)				0,01 (*)	0,01 (*)	0,01 (*)	0,02 (*)			0,01 (*)	
0162010	Ακτινίδια (κόκκινα, πράσινα, κίτρινα)		5(+)							0,02 (*)	3		
0162020	Λίτσι		0,01 (*)							0,02 (*)	15		
0162030	Πασιφλόρα/Μαρακούγια		0,01 (*)							0,2	0,02 (*)		
0162040	Φραγκόσυκα		0,01 (*)							0,02 (*)	0,02 (*)		
0162050	Μήλα STAR/καϊνίτες		0,01 (*)							0,02 (*)	0,02 (*)		
0162060	Αμερικανικός λωτός (kaki)		0,01 (*)							0,02 (*)	0,02 (*)		
0162990	Άλλα (2)		0,01 (*)							0,02 (*)	0,02 (*)		
0163000	γ) καρποί με μη βρώσιμο φλοιό, μεγάλοι	0,01 (*)						0,01 (*)	0,02 (*)				
0163010	Αβοκάντο		0,01 (*)			0,6	0,01 (*)			0,2	0,4	20(+)	
0163020	Μπανάνες		0,6(+)			0,01 (*)	3			0,02 (*)	0,4	6	
0163030	Μάνγκο		2			0,01 (*)	0,7			0,6	0,3	7	
0163040	Παπάγια		0,01 (*)			0,01 (*)	1			0,07	0,4	10	
0163050	Ρόδια		2			0,01 (*)	0,01 (*)			0,02 (*)	0,4	0,01 (*)	
0163060	Cherimoyas		0,01 (*)			0,01 (*)	0,01 (*)			0,02 (*)	0,02 (*)	0,01 (*)	
0163070	Γκουάβα		0,01 (*)			0,01 (*)	0,01 (*)			0,02 (*)	2	0,01 (*)	
0163080	Ανανάς		0,01 (*)			0,01 (*)	0,01 (*)			0,3	0,15	0,01 (*)	
0163090	Αρτόκαρπος		0,01 (*)			0,01 (*)	0,01 (*)			0,02 (*)	0,02 (*)	0,01 (*)	
0163100	Durians (δούριο το ζιβέθινο)		0,01 (*)			0,01 (*)	0,01 (*)			0,02 (*)	0,02 (*)	0,01 (*)	
0163110	Ανόνα η ακανθώδης/Γουανάμπανα		0,01 (*)			0,01 (*)	0,01 (*)			0,02 (*)	0,02 (*)	0,01 (*)	
0163990	Άλλα (2)		0,01 (*)			0,01 (*)	0,01 (*)			0,02 (*)	0,02 (*)	0,01 (*)	
0200000	ΛΑΧΑΝΙΚΑ, ΝΩΠΙΑ ή ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΑ												
0210000	Ριζοματώδη και κονδυλώδη λαχανικά			0,01 (*)				0,01 (*)	0,02 (*)				
0211000	α) πατάτες	0,02	2(+)		0,15	0,05	0,3(+)			0,02 (*)	0,8	0,04(+)	0,2
0212000	β) τροπικά ριζοματώδη και κονδυλώδη λαχανικά	0,02	2			0,05	0,2(+)			0,02 (*)	0,02 (*)		0,01 (*)
0212010	Μανιόκα/κάσσαβο		(+)		0,01 (*)		(+)					0,01 (*)	
0212020	Γλυκοπατάτες		(+)		0,01 (*)		(+)					3	
0212030	Ίγναμα (κόνδυλος της διοσκουρέας)		(+)		0,15		(+)					0,01 (*)	
0212040	Μαράντα η καλαμοειδής		(+)		0,01 (*)		(+)					0,01 (*)	

0212990	Άλλα (2)				0,01 (*)		(+)					0,01 (*)	
0213000	γ) Άλλα ριζοματώδη και κονδυλώδη λαχανικά εκτός από τα ζαχαρότευτλα					0,9	0,9(+)				0,07	0,01 (*)	
0213010	Κοκκινογούλια	0,01 (*)	4(+)		0,5		(+)			0,5			0,01 (*)
0213020	Καρότα	0,01 (*)	2(+)		0,4		(+)			0,5			0,01 (*)
0213030	Ραπανοσέλκινα/Γογγύλι (ρέβια)	0,01 (*)	2(+)		0,5		(+)			0,5			0,01 (*)
0213040	Χρένα	0,01 (*)	2(+)		0,5		(+)			0,5			0,01 (*)
0213050	Ηλιανθος ο κονδυλόριζος	0,02	2(+)		0,5		(+)			0,06			0,01 (*)
0213060	Παστινάκη η εδώδιμη	0,01 (*)	2(+)		0,5		(+)			0,5			0,01 (*)
0213070	Ρίζα μαϊντανού (πετροσέλκινο το σαρκόρριζο)	0,01 (*)	2(+)		0,5		(+)			0,5			0,01 (*)
0213080	Ραπάνια/Ραφανίδες	0,01 (*)	2(+)		0,5		(+)			0,5			0,1(+)
0213090	Λαγόχορτα	0,01 (*)	2(+)		0,5		(+)			0,5			0,01 (*)
0213100	Γουλιά (είδος κράμβης)	0,01 (*)	2(+)		0,5		(+)			0,5			0,01 (*)
0213110	Γογγύλια	0,01 (*)	2(+)		0,5		(+)			0,5			0,01 (*)
0213990	Άλλα (2)	0,01 (*)	2(+)		0,5		(+)			0,02 (*)			0,01 (*)
0220000	Βολβώδη λαχανικά			0,01 (*)		0,01 (*)		0,01 (*)	0,02 (*)			0,01 (*)	0,01 (*)
0220010	Σκόρδα	0,02	5(+)		0,3		0,2(+)			0,3	0,3		
0220020	Κρεμμύδια	0,02	5(+)		0,3		0,2(+)			1,5	0,4		
0220030	Ασκαλώνια	0,02	5(+)		0,3		0,2(+)			0,3	0,3		
0220040	Φρέσκα κρεμμύδια και βολβίνα (σκορδόχορτο)/σιμπούλα	0,09	6(+)		0,01 (*)		0,7(+)			1,5	0,9		
0220990	Άλλα (2)	0,01 (*)	0,5(+)		0,01 (*)		0,01 (*) (+)			0,02 (*)	0,02 (*)		
0230000	Καρποφόρα λαχανικά											0,01 (*)	0,01 (*)
0231000	α) Σολανώδη και μαλαχοειδή		3(+)				0,6				1		
0231010	Ντομάτες	0,9	(+)	0,05(+)	0,06	0,7		1,5	0,7(+)	0,3			
0231020	Γλυκοπιπεριές/Πιπεριές	1	(+)	0,01 (*)	0,01 (*)	0,9		3	1,5(+)	0,5			
0231030	Μελιτζάνες	0,9	(+)	0,01 (*)	1	1		1,5	0,7	0,3			
0231040	Μπάμιες	1	(+)	0,01 (*)	0,01 (*)	0,9		3	0,02 (*)	0,02 (*)			
0231990	Άλλα (2)	1	(+)	0,01 (*)	0,01 (*)	0,01 (*)		3	0,02 (*)	0,02 (*)			

0232000	β) κολοκυνθοειδή με βρώσιμο φλοιό	0,08	4(+)		0,03	0,6	0,2	1	0,4	0,5	0,2		
0232010	Αγγούρια		(+)	0,15									
0232020	Αγγουράκια		(+)	0,01 (*)					(+)				
0232030	Κολοκύθια		(+)	0,01 (*)									
0232990	Άλλα (2)		(+)	0,01 (*)									
0233000	γ) κολοκυνθοειδή με μη βρώσιμο φλοιό	0,01 (*)	3(+)		0,01 (*)		0,15	0,01 (*)		0,5	0,2		
0233010	Πεπόνια		(+)	0,07		0,01 (*)			1				
0233020	Κολοκύθες		(+)	0,01 (*)		0,01 (*)			0,02 (*)				
0233030	Καρπούζια		(+)	0,07		0,15			0,02 (*)				
0233990	Άλλα (2)		(+)	0,01 (*)		0,01 (*)			0,02 (*)				
0234000	δ) γλυκό καλαμπόκι	0,01 (*)	0,05(+)	0,01 (*)	0,01 (*)	0,05	0,15	0,01 (*)	0,02 (*)	0,04	1,5		
0239000	ε) άλλα καρποφόρα λαχανικά	0,9	0,9(+)	0,01 (*)	0,01 (*)	0,01 (*)	0,01 (*)	0,01 (*)	0,02 (*)	0,02 (*)	0,02 (*)		
0240000	Κράμβες (εκτός από ρίζες κράμβης και καλλιέργειες νεαρών φύλλων κράμβης)	0,01 (*)		0,01 (*)	0,01 (*)		(+)	0,01 (*)				0,01 (*)	0,01 (*)
0241000	α) ανθοκράμβες		5(+)			0,6				0,5	1		
0241010	Μπρόκολα		(+)				2(+)		0,02 (*) (+)				(+)
0241020	Κουνουπίδια		(+)				0,2(+)		0,5(+)				(+)
0241990	Άλλα (2)		(+)				0,01 (*) (+)		0,02 (*)				
0242000	β) κεφαλωτές κράμβες		5(+)										
0242010	Λαχανάκια Βρυξελλών		(+)			0,09	0,4(+)		1	0,3	0,3(+)		(+)
0242020	Λάχανα		(+)			0,3	0,5(+)		0,15	0,4	2		(+)
0242990	Άλλα (2)		(+)			0,01 (*)	0,01 (*) (+)		0,02 (*)	0,02 (*)	0,02 (*)		
0243000	γ) φυλλώδεις κράμβες		9(+)							1,5	7		
0243010	Κινέζικα λάχανα		(+)			0,01 (*)	4(+)		8(+)				
0243020	Μη κεφαλωτή κράμβη		(+)			5	0,15(+)		0,02 (*)				
0243990	Άλλα (2)		(+)			0,01 (*)	0,01 (*) (+)		0,02 (*)				
0244000	δ) γογγυλοκράμβες		5(+)			0,09	0,15(+)		0,02 (*)	0,02 (*)	1,5(+)		

0250000	Φυλλώδη λαχανικά, βότανα και βρώσιμα άνθη												
0251000	α) μαρούλια και σαλατικά	0,01 (*)	50(+)	0,01 (*)	0,02		4(+)				7	0,01 (*)	
0251010	Λυκοτριβόλο		(+)			6	(+)	0,01 (*)	20(+)	10			0,9(+)
0251020	Μαρούλια		(+)			6	(+)	20	6(+)	2			2(+)
0251030	Σκαρόλες (πικρίδα)/πλατύφυλλα αντίδια		(+)			0,07	(+)	0,01 (*)	0,02 (*) (+)	0,4			0,9(+)
0251040	Κάρδαμο και άλλα βλαστάρια και φύτερες		(+)			6	(+)	0,01 (*)	20(+)	10			0,9(+)
0251050	Γαιοκάρδαμο		(+)			6	(+)	0,01 (*)	20(+)	10			0,9(+)
0251060	Ρόκα		(+)			6	(+)	0,01 (*)	20(+)	10			0,9(+)
0251070	Κόκκινο σινάπι		(+)			6	(+)	0,01 (*)	20(+)	10			0,9(+)
0251080	Καλλιέργειες νεαρών φύλλων (συμπεριλαμβανομένων ειδών κράμβης)		(+)			6	(+)	0,01 (*)	20(+)	10			0,9(+)
0251990	Άλλα (2)		(+)			6	(+)	0,01 (*)	0,02 (*)	10			0,9(+)
0252000	β) σπανάκι και παρεμφερή (φύλλα)	0,01 (*)		0,01 (*)	0,02	6	3(+)	20	0,02 (*)		7	0,01 (*)	0,01 (*)
0252010	Σπανάκι		50(+)				(+)			0,6			
0252020	Ανδράκλα		0,9(+)				(+)			0,02 (*)			
0252030	Σέσκουλα/φύλλα τεύτλων		30(+)				(+)			1,5			
0252990	Άλλα (2)		0,9(+)				(+)			0,02 (*)			
0253000	γ) αμπελόφυλλα και παρεμφερή είδη	0,01 (*)	0,01 (*) (+)	0,01 (*)	0,01 (*)	0,01 (*)	0,01 (*)	0,01 (*)	0,02 (*)	0,02 (*)	0,02 (*)	0,01 (*)	0,7
0254000	δ) νεροκάρδαμο	0,01 (*)	0,01 (*) (+)	0,01 (*)	0,01 (*)	0,07	0,01 (*)	0,01 (*)	0,02 (*)	0,02 (*)	7	0,01 (*)	0,01 (*)
0255000	ε) ραδίκια witloof/αντίβ	0,01 (*)	7(+)	0,01 (*)	0,01 (*)	0,07	6(+)	0,01 (*)	0,02 (*)	0,09	0,03	0,15	0,01 (*)
0256000	στ) βότανα και βρώσιμα άνθη	1	50(+)	0,02 (*)	0,02	6	3(+)	20	0,04 (*)	2	4	0,02 (*)	
0256010	Φραγκομαϊντανός		(+)				(+)						0,7
0256020	Σχοινόπρασο		(+)				(+)						0,02 (*)
0256030	Φύλλα σέλινου		(+)				(+)						0,7
0256040	Μαϊντανός		(+)				(+)						0,02 (*)
0256050	Φασκόμηλο		(+)				(+)						0,02 (*)
0256060	Δενδρολίβανο		(+)				(+)						0,02 (*)

0290000	Φύκη και προκαρυωτικοί οργανισμοί	0,01 (*)	0,01 (*)	0,01 (*)	0,01 (*)	0,01 (*)	0,01 (*)	0,01 (*)	0,02 (*)	0,02 (*)	0,02 (*)	0,01 (*)	0,01 (*)
0300000	ΟΣΠΡΙΑ	0,2	3(+)	0,01 (*)	4	3		0,09	0,02 (*)		2	0,01 (*)	0,01 (*)
0300010	Φασόλια		(+)				0,3(+)			0,3			
0300020	Φακές		(+)				0,4(+)			0,5			
0300030	Μπιζέλια		(+)				0,4(+)			0,3			
0300040	Λούπινα/καρπός λούπινων		(+)				0,2(+)			0,05			
0300990	Άλλα (2)		(+)				0,01 (*) (+)			0,3			
0400000	ΕΛΑΙΟΥΧΟΙ ΣΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΛΑΙΟΥΧΟΙ ΚΑΡΠΟΙ			0,01 (*)								0,02 (*)	0,01 (*)
0401000	Ελαιούχοι σπόροι												
0401010	Λιναρόσπορος	0,15	1(+)		9	0,01 (*)	0,9	0,01 (*)	0,02 (*)	0,2	0,02 (*)		
0401020	Αραχίδες/Αράπικα φιστίκια	0,04	1(+)		0,01 (*)	0,04	0,01 (*)	0,01 (*)	0,02 (*)	0,04	0,02 (*)		
0401030	Σπέρματα παπαρούνας κάθε είδους	0,15	1(+)		9	0,01 (*)	0,9	0,01 (*)	0,02 (*)	0,2	0,02 (*)		
0401040	Σπόροι σησαμιού	0,01 (*)	1(+)		0,01 (*)	0,01 (*)	0,9	0,01 (*)	0,02 (*)	0,2	0,02 (*)		
0401050	Σπόροι ηλιάνθου	0,01 (*)	1(+)		0,1	0,01 (*)	0,9	0,01 (*)	0,02 (*)	0,3	0,02 (*)		
0401060	Σπέρματα ελαιοκράμβης	0,2	1(+)		9	0,3	0,9	0,015	0,02 (*)	0,2	0,02 (*)		
0401070	Σόγια	0,08	3(+)		15	1,5	0,15	0,01 (*)	0,2	0,2	4		
0401080	Σπέρματα σιναπιού	0,15	1(+)		4	0,3	0,9	0,01 (*)	0,02 (*)	0,2	0,02 (*)		
0401090	Σπέρματα βαμβακιού	0,15	1(+)		0,7	0,8	0,5	0,01 (*)	0,05	0,3	0,4		
0401100	Σπόροι κολοκύθας	0,01 (*)	1(+)		5	0,01 (*)	0,9	0,01 (*)	0,02 (*)	0,02 (*)	0,02 (*)		
0401110	Σπέρματα κνήκου	0,01 (*)	1(+)		9	0,01 (*)	0,9	0,01 (*)	0,02 (*)	0,2	0,02 (*)		
0401120	Σπόροι βόραγου	0,01 (*)	1(+)		4	0,01 (*)	0,9	0,01 (*)	0,02 (*)	0,2	0,02 (*)		
0401130	Σπόροι ψευδολιναριού	0,15	1(+)		9	0,01 (*)	0,9	0,01 (*)	0,02 (*)	0,2	0,02 (*)		
0401140	Καναβόσπορος	0,01 (*)	1(+)		0,01 (*)	0,01 (*)	0,9	0,01 (*)	0,02 (*)	0,02 (*)	0,02 (*)		
0401150	Ρετσίνολαδιά (ρίκινος)	0,01 (*)	1(+)		0,01 (*)	0,01 (*)	0,9	0,01 (*)	0,02 (*)	0,2	0,02 (*)		
0401990	Άλλα (2)	0,01 (*)	0,06(+)		0,01 (*)	0,01 (*)	0,01 (*)	0,01 (*)	0,02 (*)	0,02 (*)	0,02 (*)		
0402000	Ελαιούχοι καρποί	0,01 (*)	0,01 (*)		0,01 (*)			0,01 (*)	0,02 (*)	0,02 (*)			
0402010	Ελιές για παραγωγή λαδιού					5	0,01 (*)				1,5		
0402020	Πυρήνες ελαιούχων φοινίκων					0,01 (*)	0,01 (*)				0,02 (*)		

0402030	Καρποί ελαιούχων φοινίκων					0,01 (*)	0,8				0,02 (*)		
0402040	Καπός					0,01 (*)	0,8				0,02 (*)		
0402990	Άλλα (2)					0,01 (*)	0,01 (*)				0,02 (*)		
0500000	ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ			0,01 (*)	0,01 (*)			0,01 (*)			0,02 (*)	0,01 (*)	0,01 (*)
0500010	Κριθάρι	1,5	4(+)			3	3(+)		0,02 (*)	1			
0500020	Φαγόπυρο το εδώδιμο (μαύρο σιτάρι) και άλλα ψευδοδημητριακά	0,01 (*)	0,15(+)			0,01 (*)	0,01 (*) (+)		0,02 (*)	0,02 (*)			
0500030	Καλαμπόκι	0,02	0,15(+)			0,02	0,01 (*) (+)		0,04	0,02 (*)			
0500040	Κεχρί	0,01 (*)	0,15(+)			0,01 (*)	0,01 (*) (+)		0,02 (*)	0,02 (*)			
0500050	Βρώμη	1,5	4(+)			0,01 (*)	3(+)		0,02 (*)	1			
0500060	Ρύζι	0,01 (*)	0,15(+)			0,01 (*)	5(+)		0,02 (*)	0,09			
0500070	Σικαλη	0,1	0,8(+)			0,01 (*)	0,4(+)		0,02 (*)	0,2			
0500080	Σόργο	0,01 (*)	0,15(+)			3	0,8(+)		0,02 (*)	0,5			
0500090	Σίτος	0,1	0,8(+)			1	0,4(+)		0,02 (*)	0,2			
0500990	Άλλα (2)	0,01 (*)	0,15(+)			0,01 (*)	0,01 (*) (+)		0,02 (*)	0,02 (*)			
0600000	ΤΕΪΑ, ΚΑΦΕΣ, ΔΟΞΥΛΑ ΒΟΤΑΝΩΝ, ΚΑΚΑΟ ΚΑΙ ΧΑΡΟΥΠΙΑ							0,05 (*)				0,05 (*)	0,05 (*)
0610000	Τέια	0,05 (*)	40	9(+)	0,05 (*)	0,05 (*)	0,05 (*)		0,1 (*)	0,1 (*)	0,1 (*)		
0620000	Κόκκοι καφέ	0,15	0,05 (*) (+)	0,05 (*)	0,05 (*)	1	0,2		0,15	0,3	0,1 (*)		
0630000	Δορυλλία βοτάνων από	0,05 (*)		0,05 (*)		0,05 (*)			0,1 (*)	0,1 (*)			
0631000	α) άνθη		0,9(+)		0,04 (*) (+)		0,05 (*)				0,1 (*)		
0631010	Χαμομήλι		(+)		(+)								
0631020	Ιβίσκος		(+)		(+)								
0631030	Τριανταφυλλιά		(+)		(+)								
0631040	Γιασεμί		(+)		(+)								
0631050	Τύλιο		(+)		(+)								
0631990	Άλλα (2)		(+)		(+)								

0632000	β) φύλλα και βότανα		0,9(+)		0,04 (*) (+)		30(+)				50		
0632010	Φράουλα		(+)		(+)		(+)						
0632020	Ροοίβος		(+)		(+)		(+)						
0632030	Μάτε		(+)		(+)		(+)						
0632990	Άλλα (2)		(+)		(+)		(+)						
0633000	γ) ρίζες		3(+)		4(+)		2(+)				0,1 (*)		
0633010	Βαλεριάνα		(+)		(+)		(+)						
0633020	Πάναξ η γινσένη		(+)		(+)		(+)						
0633990	Άλλα (2)		(+)		(+)		(+)						
0639000	δ) οποιαδήποτε άλλα μέρη του φυτού		0,01 (*) (+)		0,05 (*)		0,05 (*)				0,1 (*)		
0640000	Κόκκοι κακάο	0,05 (*)	0,01 (*)	0,05 (*)	0,05 (*)	0,05 (*)	0,05 (*)		0,1 (*)	0,1 (*)	0,1 (*)		
0650000	Χαρούπια	0,05 (*)	0,01 (*)	0,05 (*)	0,05 (*)	0,05 (*)	0,05 (*)		0,1 (*)	0,1 (*)	0,1 (*)		
0700000	ΛΥΚΙΣΚΟΣ	0,05 (*)	80(+)	0,05 (*)	0,05 (*) (+)	10	0,05 (*)	0,05 (*)	0,1 (*)	15	15	0,05 (*)	0,05 (*)
0800000	ΜΠΑΧΑΡΙΚΑ		(+)										
0810000	Μπαχαρικά σπόροι	0,05 (*)	0,9(+)	0,05 (*)	0,03 (*) (+)	0,05 (*)	0,05 (*)	0,05 (*)	0,1 (*)	0,1 (*)	0,1 (*)	0,05 (*)	0,05 (*)
0810010	Γλυκάνισο		(+)		(+)								
0810020	Μαυροκούκι/μαύρο κύμινο		(+)		(+)								
0810030	Σέλινο		(+)		(+)								
0810040	Κορίανδρος		(+)		(+)								
0810050	Κύμινο		(+)		(+)								
0810060	Άνηθος		(+)		(+)								
0810070	Μάραθο		(+)		(+)								
0810080	Μοσχοσίταρο		(+)		(+)								
0810090	Μοσχοκάρυδο		(+)		(+)								
0810990	Άλλα (2)		(+)		(+)								
0820000	Καρποί καρκευμάτα	0,05 (*)	0,9(+)	0,05 (*)	0,03 (*) (+)	0,05 (*)	0,05 (*)	0,05 (*)	0,1 (*)	0,1 (*)	0,1 (*)	0,05 (*)	0,05 (*)

0820010	Μπαχάρι		(+)		(+)								
0820020	Πιπέρι Σετσουάν		(+)		(+)								
0820030	Αγριοκύμινο		(+)		(+)								
0820040	Καρδάμωμο		(+)		(+)								
0820050	Καρποί αρκεύθου		(+)		(+)								
0820060	Πιπέρι (μαύρο, πράσινο και λευκό)		(+)		(+)								
0820070	Βανίλια		(+)		(+)								
0820080	Ταμάρινθος η οξυφοινίξ		(+)		(+)								
0820990	Άλλα (2)		(+)		(+)								
0830000	Φλοιός μπαχαρικών	0,05 (*)	0,9(+)	0,05 (*)	0,05 (*)	0,05 (*)	0,05 (*)	0,05 (*)	0,1 (*)	0,1 (*)	0,1 (*)	0,05 (*)	0,05 (*)
0830010	Κανέλα		(+)										
0830990	Άλλα (2)		(+)										
0840000	Ριζώδη και ριζοματώδη μπαχαρικά		(+)		(+)								
0840010	Γλυκόριζα	0,05 (*)	0,4(+)	0,05 (*)	4(+)	0,05 (*)	0,05 (*)	0,05 (*)	0,1 (*)	0,1 (*)	0,1 (*)	0,05 (*)	0,05 (*)
0840020	Ζιγγίβερι (10)		(+)										
0840030	Κουρκουμάς	0,15	0,4(+)	0,05 (*)	4(+)	0,05 (*)	0,05 (*)	0,05 (*)	0,1 (*)	0,1 (*)	0,1 (*)	0,05 (*)	0,05 (*)
0840040	Χρένο (κοχλιάριο το αρμοράκιο) (11)		(+)										
0840990	Άλλα (2)	0,05 (*)	0,4(+)	0,05 (*)	4(+)	0,05 (*)	0,05 (*)	0,05 (*)	0,1 (*)	0,1 (*)	0,1 (*)	0,05 (*)	0,05 (*)
0850000	Οφθαλμοί ανθέων	0,05 (*)	0,9(+)	0,05 (*)	0,05 (*)	0,05 (*)	0,05 (*)	0,05 (*)	0,1 (*)	0,1 (*)	0,1 (*)	0,05 (*)	0,05 (*)
0850010	Γαρύφαλλα		(+)										
0850020	Κάπαρη		(+)										
0850990	Άλλα (2)		(+)										
0860000	Στίγμα ανθέων	0,05 (*)	0,9(+)	0,05 (*)	0,05 (*)	0,05 (*)	0,05 (*)	0,05 (*)	0,1 (*)	0,1 (*)	0,1 (*)	0,05 (*)	0,05 (*)
0860010	Κρόκος (ζαφορά)		(+)										
0860990	Άλλα (2)		(+)										
0870000	Επίσπερμο	0,05 (*)	0,9(+)	0,05 (*)	0,05 (*)	0,05 (*)	0,05 (*)	0,05 (*)	0,1 (*)	0,1 (*)	0,1 (*)	0,05 (*)	0,05 (*)
0870010	Περιβλήματα μοσχοκάρυδων		(+)										
0870990	Άλλα (2)		(+)										
0900000	ΦΥΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΖΑΧΑΡΗΣ			0,01 (*)		0,01 (*)		0,01 (*)	0,02 (*)			0,01 (*)	0,01 (*)

0900010	Ζαχαρότευτλα (ρίζα)	0,01 (*)	0,4(+)		0,5		0,4(+)		0,2	0,06			
0900020	Ζαχαροκάλαμα	0,4	7(+)		0,01 (*)		3(+)		0,08	0,02 (*)			
0900030	Ρίζες κικωρίου	0,01 (*)	0,4(+)		0,01 (*)		0,3(+)		0,5	0,07			
0900990	Άλλα (2)	0,01 (*)	0,5		0,01 (*)		0,01 (*) (+)		0,02 (*)	0,02 (*)			
1000000	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ-ΧΕΡΣΑΙΑ ΖΩΑ												
1010000	Εμπορεύματα από							0,01 (*)		0,05 (*)		(+)	0,01 (*)
1011000	α) χοίρους			0,02 (*)									
1011010	Μυς	0,01 (*)	0,01 (*)		0,02(+)	0,03	0,015		0,02 (*)		0,05	0,05 (*) (+)	
1011020	Λίπος	0,03	0,07		0,04(+)	0,015	0,2		0,15		0,02 (*)	0,05 (*) (+)	
1011030	Ήπαρ	0,1	0,05 (*)		0,03(+)	0,08	0,1		0,02 (*)		0,7	0,15(+)	
1011040	Νεφροί	0,1	0,05 (*)		0,06(+)	0,09	0,1		0,02 (*)		0,7	0,3(+)	
1011050	Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)	0,1	0,07		0,06	0,09	0,2		0,02 (*)		0,7	0,3(+)	
1011990	Άλλα (2)	0,01 (*)	0,05 (*)		0,01 (*)	0,09	0,01 (*)		0,02 (*)		0,02 (*)	0,01 (*) (+)	
1012000	β) βοοειδή			0,02 (*)									
1012010	Μυς	0,01 (*)	0,01 (*)		0,02(+)	0,3	0,015		0,02 (*)		0,05	0,1(+)	
1012020	Λίπος	0,03	0,3		0,04(+)	0,2	0,2		0,15		0,02 (*)	0,1(+)	
1012030	Ήπαρ	0,1	0,2(+)		0,03(+)	1	0,1		0,02 (*)		0,7	0,3(+)	
1012040	Νεφροί	0,1	0,2		0,07(+)	1	0,1		0,02 (*)		0,7	1(+)	
1012050	Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)	0,1	0,3		0,07	1	0,2		0,02 (*)		0,7	1(+)	
1012990	Άλλα (2)	0,01 (*)	0,05 (*)		0,01 (*)	1	0,01 (*)		0,02 (*)		0,02 (*)	0,01 (*) (+)	
1013000	γ) πρόβατα			0,02 (*)									
1013010	Μυς	0,01 (*)	0,01 (*)		0,02(+)	0,3	0,015		0,02 (*)		0,05	0,05 (*) (+)	
1013020	Λίπος	0,03	0,3		0,04(+)	0,2	0,2		0,15		0,02 (*)	0,05 (*) (+)	
1013030	Ήπαρ	0,1	0,2(+)		0,03(+)	1	0,1		0,02 (*)		0,7	0,15(+)	

1013040	Νεφροί	0,1	0,2		0,07(+)	1	0,1		0,02 (*)		0,7	0,3(+)	
1013050	Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)	0,1	0,3		0,07	1	0,2		0,02 (*)		0,7	0,3(+)	
1013990	Άλλα (2)	0,01 (*)	0,05 (*)		0,01 (*)	1	0,01 (*)		0,02 (*)		0,02 (*)	0,01 (*) (+)	
1014000	δ) αίγες				0,02 (*)								
1014010	Μυς	0,01 (*)	0,2		0,02(+)	0,3	0,015		0,02 (*)		0,05	0,1(+)	
1014020	Λίπος	0,03	0,3		0,04(+)	0,2	0,2		0,15		0,02 (*)	0,1(+)	
1014030	Ήπαρ	0,1	0,2(+)		0,03(+)	1	0,1		0,02 (*)		0,7	0,15(+)	
1014040	Νεφροί	0,1	0,2		0,07(+)	1	0,1		0,02 (*)		0,7	0,3(+)	
1014050	Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)	0,1	0,3		0,07	1	0,2		0,02 (*)		0,7	0,3(+)	
1014990	Άλλα (2)	0,01 (*)	0,05 (*)		0,01 (*)	1	0,01 (*)		0,02 (*)		0,02 (*)	0,01 (*) (+)	
1015000	ε) ιπποειδή				0,02 (*)								
1015010	Μυς	0,01 (*)	0,01 (*)		0,02	0,3	0,015		0,02 (*)		0,05	0,05 (*) (+)	
1015020	Λίπος	0,03	0,3		0,04	0,2	0,2		0,15		0,02 (*)	0,05 (*) (+)	
1015030	Ήπαρ	0,1	0,2		0,03	1	0,1		0,02 (*)		0,7	0,15(+)	
1015040	Νεφροί	0,1	0,2		0,07	1	0,1		0,02 (*)		0,7	0,3(+)	
1015050	Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)	0,1	0,3		0,07	1	0,2		0,02 (*)		0,7	0,3(+)	
1015990	Άλλα (2)	0,01 (*)	0,05 (*)		0,01 (*)	1	0,01 (*)		0,02 (*)		0,02 (*)	0,01 (*) (+)	
1016000	στ) πουλερικά	0,01 (*)			0,01 (*)		0,01 (*)				0,02 (*)		
1016010	Μυς		0,01 (*)		0,02(+)		0,02		0,02 (*)			0,05(+)	
1016020	Λίπος		0,08		0,02(+)		0,05		0,08			0,05(+)	
1016030	Ήπαρ		0,15(+)		0,04(+)		0,02		0,02 (*)			0,2(+)	
1016040	Νεφροί		0,05 (*)		0,01 (*)		0,01 (*)		0,02 (*)			0,2(+)	
1016050	Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)		0,15		0,04		0,05		0,02 (*)			0,2(+)	
1016990	Άλλα (2)		0,05 (*)		0,01 (*)		0,01 (*)		0,02 (*)			0,01 (*) (+)	

0153010 Βατόμουρα
 0153020 Καρποί ασπροβατομουριάς
 0153030 Σμέουρα (ερυθρά και κίτρινα)
 0153990 Άλλα (2)
 0154000 δ) άλλοι μικροί καρποί και μούρα
 0154010 Μύρτιλλα
 0154020 Μύρτιλλα μακρόκαρπα
 0154030 Φραγκοστάφυλα (κόκκινα, μαύρα ή άσπρα)
 0154040 Φραγκοστάφυλα (κόκκινα, πράσινα, κίτρινα)
 0154050 Καρποί αγριοτριανταφυλλιάς
 0154060 Βατόμουρα (μαύρα ή άσπρα)
 0154070 Αζάρολος (μεσογειακά μούσμουλα)
 0154080 Καρποί κουφοξυλιάς
 0154990 Άλλα (2)
 0162010 Ακτινίδια (κόκκινο, πράσινο, κίτρινο)
 0163020 Μπανάνες
 0620000 Κόκκοι καφέ
 0630000 Αφευγήματα βοτάνων από
 0631000 α) άνθη
 0631010 Χαμομήλι
 0631020 Ιβίσκος
 0631030 Τριανταφυλλιά
 0631040 Γιασεμί
 0631050 Τίλιο
 0631990 Άλλα (2)
 0632000 β) φύλλα και βότανα
 0632010 Φράουλες
 0632020 Rooibos
 0632030 Μάτε
 0632990 Άλλα (2)
 0633000 γ) ρίζες
 0633010 Βαλεριάνα
 0633020 Πάναξ η γινωσένη
 0633990 Άλλα (2)
 0639000 δ) οποιαδήποτε άλλα μέρη του φυτού
 0900020 Ζαχαροκάλαμα

Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τα κατάλοιπα σε καλλιεργείες αμειψιοποράς, καθώς και στοιχεία που να επιβεβαιώνουν το επίπεδο σταθεροποιημένης κατάστασης στο έδαφος δεν ήταν διαθέσιμα. Κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, η Επιτροπή θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως τις 6 Φεβρουαρίου 2018, ή, αν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την έλλειψή τους.

0152000 β) φράουλες
 0211000 α) πατάτες
 0212010 Μανιόκα/κάσσαβο
 0212020 Γλυκοπατάτες
 0212030 Ίγναμα (κόνδυλος της διοσκουρέας)
 0212040 Μαράντα η καλαμοειδής
 0213000 γ) άλλα ριζωματώδη και κονδυλώδη λαχανικά εκτός από τα ζαχαρότευτλα
 0213010 Κοκκινογούλια
 0213020 Καρότα
 0213030 Ραπανοσέλινα/Γογγύλια (ρέβια)
 0213040 Χρένα
 0213050 Ηλιάνθος ο κονδυλόριζος
 0213060 Παστινάκη η εδόδιμη
 0213070 Ρίζα μαϊντανού (πετροσέλινο το σαρκόρριζο)
 0213080 Ραπάνια/Ραφανίδες
 0213090 Λαγόχορτα
 0213100 Γουλιά (είδος κράμβης)
 0213110 Γογγύλια
 0213990 Άλλα (2)
 0220000 Βολβώδη λαχανικά
 0220010 Σκόρδα
 0220020 Κρεμμύδια

0220030 Ασκαλώνια
0220040 Φρέσκα κρεμμύδια και βολβίνα (σκορδόχορτο)/σιμπούλα
0220990 Άλλα (2)
0230000 Καρποφόρα λαχανικά
0231000 α) Σολανώδη και μαλαχοειδή
0231010 Ντομάτες
0231020 Γλυκοπιπεριές/Πιπεριές
0231030 Μελιτζάνες
0231040 Μπάμιες
0231990 Άλλα (2)
0232000 β) κολοκυνθοειδή με βρώσιμο φλοιό
0232010 Αγγούρια
0232020 Αγγουράκια
0232030 Κολοκύθια
0232990 Άλλα (2)
0233000 γ) κολοκυνθοειδή με μη βρώσιμο φλοιό
0233010 Πεπόνια
0233020 Κολοκύθες
0233030 Καρπούζια
0233990 Άλλα (2)
0234000 δ) γλυκό καλαμπόκι
0239000 ε) άλλα καρποφόρα λαχανικά
0240000 Κράμβες (εκτός από ρίζες κράμβης και καλλιέργειες νεαρών φύλλων κράμβης)
0241000 α) ανθοκράμβες
0241010 Μπρόκολα
0241990 Άλλα (2)
0242000 β) κεφαλωτές κράμβες
0242010 Λαχανάκια Βρυξελλών
0242020 Λάχανα
0242990 Άλλα (2)
0243000 γ) φυλλώδεις κράμβες
0243010 Κινέζικα λάχανα
0243020 Μη κεφαλωτή κράμβη
0243990 Άλλα (2)
0244000 δ) γογγυλοκράμβες 0250000 Φυλλώδη λαχανικά,
βότανα και βρώσιμα άνθη
0251000 α) μαρούλια και σαλατικά
0251010 Λυκοτρίβολο
0251020 Μαρούλια
0251030 Σκαρόλες (πικρίδα)/πλατύφυλλα αντίδια
0251040 Κάρδαμο και άλλα βλαστάρια και φύτερες
0251050 Γαιοκάρδαμο
0251060 Ρόκα
0251070 Κόκκινο σινάπι
0251080 Καλλιέργειες νεαρών φύλλων (συμπεριλαμβανομένων ειδών κράμβης)
0251990 Άλλα (2)
0252000 β) σπανάκι και παρεμφερή (φύλλα)
0252010 Σπανάκι
0252020 Ανδράκλα
0252990 Άλλα (2)
0253000 γ) αμπελόφυλλα και παρεμφερή είδη
0254000 δ) νεροκάρδαμο
0255000 ε) ραδικία witloof/αντίβ
0256000 στ) βότανα και βρώσιμα άνθη
0256010 Φραγκομαϊντανός
0256020 Σχινόπρασο
0256030 Φύλλα σέλινου
0256040 Μαϊντανός
0256050 Φασκόμηλο
0256060 Δενδρολίβανο
0256070 Θυμάρι

0256080 Βασιλικός
 0256090 Δάφνη/δαφνόφυλλα
 0256100 Δρακόντιο/Εστραγκόν
 0256990 Άλλα (2)
 0260000 Ψυχανθή
 0260010 Φασόλια (με τον λοβό)
 0260030 Μπιζέλια (με τον λοβό)
 0260990 Άλλα (2)
 0270000 Λαχανικά με στελέχος
 0270010 Σπαράγγια
 0270020 Άγριες αγκινάρες
 0270050 Αγκινάρες
 0270060 Πράσα
 0270070 Ραβέντι
 0270080 Φύτρα μπιμπού
 0270090 Καρδιές φονίκων
 0270990 Άλλα (2)
 0300000 ΟΣΠΡΙΑ
 0300010 Φασόλια
 0300020 Φακές
 0300030 Μπιζέλια
 0300040 Λούπινα/καρπός λούπινων
 0300990 Άλλα (2)
 0401000 Ελαιούχοι σπόροι
 0401010 Λιναρόσπορος
 0401020 Αραχίδες/Αράπικα φιστίκια
 0401030 Σπέρματα παπαρούνας κάθε είδους
 0401040 Σπόροι σησαμιού
 0401050 Σπόροι ηλιάνθου
 0401060 Σπέρματα ελαιοκράμβης
 0401070 Σόγια
 0401080 Σπέρματα σιναπιού
 0401090 Σπέρματα βαμβακιού
 0401100 Σπόροι κολοκύθας
 0401110 Σπέρματα κνήκου
 0401120 Σπόροι βόραγου
 0401130 Σπόροι ψευδολιναριού
 0401140 Κανναβόσπορος
 0401150 Ρετινόλαδιά (ρίκινος)
 0401990 Άλλα (2)
 0500000 ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ
 0500010 Κριθάρι
 0500020 Φαγόπυρο το εδάδιμο (μαύρο σιτάρι) και άλλα ψευδοδημητριακά
 0500030 Καλαμπόκι
 0500040 Κεχρί
 0500050 Βρώμη
 0500060 Ρύζι
 0500070 Σίκαλη
 0500080 Σόργο
 0500090 Σίτος
 0500990 Άλλα (2)
 0900010 Ζαχαρότευτλα (ρίζα)
 0900030 Ρίζες κичωρίου

Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τις δοκιμές καταλοίπων (σε καλλιέργειες αμειμιποράς και για την υποστήριξη της έγκρισης), καθώς και στοιχεία που να επιβεβαιώνουν το επίπεδο σταθεροποιημένης κατάστασης στο έδαφος δεν ήταν διαθέσιμα. Κατά την επανεξέτασή του ΑΟΚ, η Επιτροπή θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως τις 6 Φεβρουαρίου 2018, ή, αν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την έλλειψή τους.

0241020 Κουνοπιδία
 0252030 Σέσκουλα/φύλλα τεύτλων
 0260020 Φασόλια (χωρίς λοβό)
 0260040 Μπιζέλια (χωρίς λοβό)

0260050 Φακές
0270030 Σέλινο
0270040 Μάραθο Φλωρεντίας

Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τα κατάλοιπα μετά από επανειλημμένες εφαρμογές σε μόνιμες καλλιέργειες, καθώς και στοιχεία που να επιβεβαιώνουν το επίπεδο σταθεροποιημένης κατάστασης στο έδαφος δεν ήταν διαθέσιμα. Κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, η Επιτροπή θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως τις 6 Φεβρουαρίου 2018, ή, αν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την έλλειψή τους.

0800000 ΜΠΑΧΑΡΙΚΑ
0810000 Μπαχαρικά σπόροι
0810010 Γλυκάνισο
0810020 Μαυροκούκκι/μαύρο κύμινο
0810030 Σέλινο
0810040 Κορίανδρος
0810050 Κύμινο
0810060 Άνηθος
0810070 Μάραθο
0810080 Μοσχοσίταρο
0810090 Μοσχοκάρυδο
0810990 Άλλα (2)
0820000 Καρποί καρκεύματα
0820010 Μπαχάρι
0820020 Πιπέρι Σετσουάν
0820030 Αγρικόκυμινο
0820040 Καρδάμωμο
0820050 Καρποί αρκεύθου
0820060 Πιπέρι (μάυρο, πράσινο και λευκό)
0820070 Βανίλια
0820080 Ταμάρινθος η οξυφοϊνίξ
0820990 Άλλα (2)
0830000 Φλοιός μπαχαρικών
0830010 Κανέλα
0830990 Άλλα (2)
0840000 Ριζώδη και ριζοματώδη μπαχαρικά
0840010 Γλυκόριζα
0840020 Ζιγγίβερι (10)
0840030 Κουρκουμάς
0840040 Χρένο (κοχλιάριο το αρμοράκιο) (11)
0840990 Άλλα (2)
0850000 Οφθαλμοί ανθέων
0850010 Γαρύφαλλα
0850020 Κάπαρη
0850990 Άλλα (2)
0860000 Στίγμα ανθέων
0860010 Κρόκος (ζαφορά)
0860990 Άλλα (2)
0870000 Επίσπερμο
0870010 Περιβλήματα μωσχοκάρυδων
0870990 Άλλα (2)

Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες σχετικά με την τύχη του τμήματος πυριδίνης και με τη φύση και το μέγεθος των δεσμευμένων καταλοίπων δεν ήταν διαθέσιμες. Κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, η Επιτροπή θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως τις 6 Φεβρουαρίου 2018, ή, αν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την έλλειψή τους.

1016030 Ήπαρ

Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες σχετικά με την τύχη του τμήματος πυριδίνης δεν ήταν διαθέσιμες. Κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, η Επιτροπή θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως τις 6 Φεβρουαρίου 2018, ή, αν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την έλλειψή τους.

1012030 Ήπαρ
1013030 Ήπαρ
1014030 Ήπαρ

Fenazaquin (F)

(F) Λιποδιαλυτό

Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τις δοκιμές καταλοίπων στην ανάλυση της 2-(4-tert-βουτυλοφαινυλο)αιθανόλης και τις αναλυτικές μεθόδους δεν ήταν διαθέσιμες. Κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, η Επιτροπή θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως τις 7 Ιουλίου 2023, ή, αν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την έλλειψή τους.

0610000 Τέια

Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τις δοκιμές των καταλοίπων δεν ήταν διαθέσιμες. Κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, η Επιτροπή θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως τις 7 Ιουλίου 2023, ή, αν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την έλλειψή τους.

0110010 Γκρέιπφρουτ

0110020 Πορτοκάλια

0110030 Λεμόνια

0110040 Πράσινα λεμόνια

0110050 Μανταρίνια

0130010 Μήλα

0130020 Αχλάδια

0130030 Κυδώνια

0130040 Μούσμουλα

0130050 Ιαπωνικά μούσμουλα

0152000 β) φράουλες

0231010 Ντομάτες

Fluazifop-P (άθροισμα όλων των συστατικών ισομερών του fluazifop, των εστερών του και συζευγμάτων του, εκφραζόμενο ως fluazifop)

Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τις αναλυτικές μεθόδους δεν ήταν διαθέσιμες. Κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, η Επιτροπή θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως τις 29 Ιουνίου 2018, ή, αν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την έλλειψή τους.

0631000 α) άνθη

0631010 Χαμομήλι

0631020 Ιβίσκος

0631030 Τριανταφυλλιά

0631040 Γιασεμί

0631050 Τίλιο

0631990 Άλλα (2)

0632000 β) φύλλα και βότανα

0632010 Φράουλες

0632020 Rooibos

0632030 Μάτε

0632990 Άλλα (2)

0633000 γ) ρίζες

0633010 Βαλεριάνα

0633020 Πάναξ η γινσένη

0633990 Άλλα (2)

0700000 ΛΥΚΙΣΚΟΣ

0810000 Μπαχαρικά σπόροι

0810010 Γλυκάνισο

0810020 Μαυροκούκι/μαύρο κύμινο

0810030 Σέλινο

0810040 Κορίανδρος

0810050 Κύμινο

0810060 Άνηθος

0810070 Μάραθο

0810080 Μοσχοσίταρο

0810090 Μοσχοκάρυδο

0810990 Άλλα (2)

0820000 Καρποί καρκεύματα

0820010 Μπαχάρι

0820020 Πιπέρι Σετσουάν

0820030 Αγριοκύμινο

0820040 Καρδάμωμο

0820050 Καρποί αρκεύθου

0820060 Πιπέρι (μαύρο, πράσινο και λευκό)
 0820070 Βανίλια
 0820080 Ταμάρινδος η οξυφολίνε
 0820990 Άλλα (2)
 0840000 Ριζώδη και ριζωματώδη μπαχαρικά
 0840010 Γλυκόριζα
 0840030 Κουρκουμάς
 0840990 Άλλα (2)
 1011010 Μυς
 1011020 Λίπος
 1011030 Ήπαρ
 1011040 Νεφροί
 1012010 Μυς
 1012020 Λίπος
 1012030 Ήπαρ
 1012040 Νεφροί
 1013010 Μυς
 1013020 Λίπος
 1013030 Ήπαρ
 1013040 Νεφροί
 1014010 Μυς
 1014020 Λίπος
 1014030 Ήπαρ
 1014040 Νεφροί
 1016010 Μυς
 1016020 Λίπος
 1016030 Ήπαρ
 1020010 Βοοειδή
 1020020 Πρόβατα
 1020030 Αίγες
 1030000 Αυγά πτηνών
 1030010 Όρνιθες
 1030020 Πάπες
 1030030 Χήνες
 1030040 Ορτύκια
 1030990 Άλλα (2)

Fluxarogxad (F)

(F) Λιποδιαλυτό

Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τις αναλυτικές μεθόδους και τα κατάλοιπα σε καλλιέργειες αμειψισποράς δεν ήταν διαθέσιμες. Κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, η Επιτροπή θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως τις 20 Απριλίου 2023, ή, αν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την έλλειψή τους.

0632000 β) φύλλα και βότανα
 0632010 Φράουλες
 0632020 Ροοίβος
 0632030 Μάτε
 0632990 Άλλα (2)
 0633000 γ) ρίζες
 0633010 Βαλεριάνα
 0633020 Πάναξ η γινσένη
 0633990 Άλλα (2)

Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τις δοκιμές καταλοίπων και τα κατάλοιπα σε καλλιέργειες αμειψισποράς δεν ήταν διαθέσιμες. Κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, η Επιτροπή θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως τις 20 Απριλίου 2023, ή, αν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την έλλειψή τους.

0220010 Σκόρδα
 0220020 Κρεμμύδια
 0220030 Ασκαλώνια

Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τα κατάλοιπα σε καλλιέργειες αμειψισποράς δεν ήταν διαθέσιμες. Κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, η Επιτροπή θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως τις 20 Απριλίου 2023, ή, αν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την ελλειπή τους.

0211000 α) πατάτες
0212000 β) τροπικά ριζοματώδη και κονδυλώδη λαχανικά
0212010 Μανιόκα/κάσσαβο
0212020 Γλυκοπατάτες
0212030 Ίγναμα (κόνδυλος της διοσκουρέας)
0212040 Μαράντα η καλαμοειδής
0212990 Άλλα (2)
0213000 γ) άλλα ριζοματώδη και κονδυλώδη λαχανικά εκτός από τα ζαχαρότευτλα
0213010 Κοκκινόγούλια
0213020 Καρότα
0213030 Ραπανοσέλινια/Γογγύλι (ρέβια)
0213040 Χρένα
0213050 Ηλιάνθος ο κονδυλόριζος
0213060 Παστινάκη η εδόδιμη
0213070 Ρίζα μαϊντανού (πετροσέλινο το σαρκόρριζο)
0213080 Ραπάνια/Ραφανίδες
0213090 Λαγόχορτα
0213100 Γουλιά (είδος κράμβης)
0213110 Γογγύλια
0213990 Άλλα (2)
0220000 Βολβώδη λαχανικά
0220040 Φρέσκα κρεμμύδια και βολβίνα (σκορδόχορτο)/σιμπούλα
0220990 Άλλα (2)
0240000 Κράμβες (εκτός από ρίζες κράμβης και καλλιέργειες νεαρών φύλλων κράμβης)
0241000 α) ανθοκράμβες
0241010 Μπρόκολα
0241020 Κουνουπίδια
0241990 Άλλα (2)
0242000 β) κεφαλωτές κράμβες
0242010 Λαχανάκια Βρυξελλών
0242020 Λάχανα
0242990 Άλλα (2)
0243000 γ) φυλλώδεις κράμβες
0243010 Κινέζικα λάχανα
0243020 Μη κεφαλωτή κράμβη
0243990 Άλλα (2)
0244000 δ) γογγυλοκράμβες
0251000 α) μαρούλια και σαλατικά
0251010 Λυκοτρίβολο
0251020 Μαρούλια
0251030 Σκαρόλες (πικρίδα)/πλατύφυλλα αντιδια
0251040 Κάρδαμο και άλλα βλαστάρια και φύτερες
0251050 Γαιοκάρδαμο
0251060 Ρόκα
0251070 Κόκκινο σινάπι
0251080 Καλλιέργειες νεαρών φύλλων (συμπεριλαμβανομένων ειδών κράμβης)
0251990 Άλλα (2)
0252000 β) σπανάκι και παρεμφερή (φύλλα)
0252010 Σπανάκι
0252020 Ανδράκλα
0252030 Σέσκουλα/φύλλα τεύτλων
0252990 Άλλα (2)
0255000 ε) ραδικία witloof/αντίβ
0256000 στ) βότανα και βρώσιμα άνθη
0256010 Φραγκομαϊντανός
0256020 Σχοινόπρασο
0256030 Φύλλα σέλινου

0256040 Μαϊντανός
 0256050 Φασκόμηλο
 0256060 Δενδρολίβανο
 0256070 Θυμαρί
 0256080 Βασιλικός
 0256090 Δάφνη/δαφνόφυλλα
 0256100 Δρακόντιο/Εστραγκόν
 0256990 Άλλα (2)
 0270020 Άγριες αγκινάρες
 0270030 Σέλινο
 0270040 Μάραθο Φλωρεντίας
 0270050 Αγκινάρες
 0270060 Πράσα
 0270070 Ραβέντι
 0300000 ΟΣΠΡΙΑ
 0300010 Φασόλια
 0300020 Φακές
 0300030 Μπιζέλια
 0300040 Λούπινα/καρπός Λούπινων
 0300990 Άλλα (2)
 0500000 ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ
 0500010 Κριθάρι
 0500020 Φαγόπυρο το εδώδιμο (μαύρο σπάρτι) και άλλα ψευδοδημητριακά
 0500030 Καλαμπόκι
 0500040 Κεχρί
 0500050 Βρώμη
 0500060 Ρύζι
 0500070 Σίκαλη
 0500080 Σόργο
 0500090 Σίτος
 0500990 Άλλα (2)
 0900000 ΦΥΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΖΑΧΑΡΗΣ
 0900010 Ζαχαρότευτλα (ρίζα)
 0900020 Ζαχαροκάλαμα
 0900030 Ρίζες κηωρίου
 0900990 Άλλα (2)

Metaflumizone (άθροισμα E- και Z- ισομερούς)

Για το συγκεκριμένο προϊόν, το ΑΟΚ εφαρμόζεται από τις 14/11/2021

0241010 Μπρόκολα
 0251030 Σκαρόλες (πικρίδα)/πλατύφυλλα αντίδια

Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τις δοκιμές των καταλοίπων δεν ήταν διαθέσιμες. Κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, η Επιτροπή θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως τις 25 Οκτωβρίου 2023, ή, αν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί μέχρι τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την έλλειψή τους.

0241020 Κουνουπίδια

Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες σχετικά με το τοξικολογικό προφίλ του μεταβολίτη M320I04 δεν ήταν διαθέσιμες. Κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, η Επιτροπή θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως τις 25 Οκτωβρίου 2023, ή, αν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί μέχρι τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την έλλειψή τους.

0231010 Ντομάτες
 0231020 Γλυκοπιπεριές/Πιπεριές
 0232020 Αγγουράκια
 0243010 Κινέζικα λάχανα
 0251010 Λυκοτρίβωλο
 0251020 Μαρούλια
 0251040 Κάρδαμο και άλλα βλαστάρια και φύτερες
 0251050 Γαιοκάρδαμο
 0251060 Ρόκα
 0251070 Κόκκινο σινάπι
 0251080 Καλλιέργειες νεαρών φύλλων (συμπεριλαμβανομένων ειδών κράμβης)

Pyraclostrobin (F)

(F) Λιποδιαλυτό

(Άθροισμα των ουσιών) spirotetramat και spirotetramat-enol, εκφραζόμενο ως spirotetramat (R)

(R) Ο ορισμός των καταλοίπων διαφέρει για τους ακόλουθους συνδυασμούς φυτοφαρμάκου-κωδικού: Spirotetramat — κωδικός 100000, εκτός από 104000: spirotetramat-enol, εκφραζόμενο ως spirotetramat
Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τις δοκιμές των καταλοίπων δεν ήταν διαθέσιμες. Κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, η Επιτροπή θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως τις 20 Απριλίου 2023, ή, αν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την έλλειψή τους.
0242010 Λαχανάκια Βρυξελλών
0244000 δ) γογγυλοκράμβες

Thiabendazole (R)

(R) Ο ορισμός των καταλοίπων διαφέρει για τους ακόλουθους συνδυασμούς φυτοφαρμάκου-κωδικού: Thiabendazole — κωδικός 100000, εκτός από 1020000 και 1040000: άθροισμα thiabendazole και 5-hydroxythiabendazole, εκφραζόμενο ως thiabendazole

Thiabendazole — κωδικός 1020000: άθροισμα thiabendazole, 5-hydroxythiabendazole και θεικού συζεύγματος της, εκφραζόμενο ως thiabendazole

Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τις αναλυτικές μεθόδους και το επίπεδο καταλοίπων του μεταβολίτη βενζιμιδαζόλιο δεν ήταν διαθέσιμες. Κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, η Επιτροπή θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως την 1η Ιουλίου 2019, ή, αν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την έλλειψή τους.

1000000 ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ — ΧΕΡΣΑΙΑ ΖΩΑ
1010000 Εμπορεύματα από
1011000 α) χοίρους
1011010 Μυς
1011020 Λίπος
1011030 Ήπαρ
1011040 Νεφροί
1011050 Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)
1011990 Άλλα (2)
1012000 β) βοοειδή
1012010 Μυς
1012020 Λίπος
1012030 Ήπαρ
1012040 Νεφροί
1012050 Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)
1012990 Άλλα (2)
1013000 γ) πρόβατα
1013010 Μυς
1013020 Λίπος
1013030 Ήπαρ
1013040 Νεφροί
1013050 Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)
1013990 Άλλα (2)
1014000 δ) αίγες
1014010 Μυς
1014020 Λίπος
1014030 Ήπαρ
1014040 Νεφροί
1014050 Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)
1014990 Άλλα (2)
1015000 ε) ιπποειδή
1015010 Μυς
1015020 Λίπος
1015030 Ήπαρ
1015040 Νεφροί
1015050 Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)
1015990 Άλλα (2)

1016000 στ) πουλερικά
1016010 Μυς
1016020 Λίπος
1016030 Ήπαρ
1016040 Νεφροί
1016050 Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)
1016990 Άλλα (2)
1017000 ζ) άλλα εκτρεφόμενα χερσαία ζώα
1017010 Μυς
1017020 Λίπος
1017030 Ήπαρ
1017040 Νεφροί
1017050 Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)
1017990 Άλλα (2)
1020000 Γάλα
1020010 Βοσειδή
1020020 Πρόβατα
1020030 Αίγες
1020040 Άλογα
1020990 Άλλα (2)
1030000 Αυγά πτηνών
1030010 Όρνιθες
1030020 Πάπιες
1030030 Χήνες
1030040 Ορτύκια
1030990 Άλλα (2)
1050000 Αμφίβια και ερπετά
1060000 Χερσαία ασπόνδυλα ζώα
1070000 Άγρια χερσαία σπονδυλωτά ζώα

Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τις δοκιμές των καταλοίπων δεν ήταν διαθέσιμες. Κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, η Επιτροπή θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως την 1η Ιουλίου 2019, ή, αν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την έλλειψή τους.

0163010 Αβοκάντο

Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τη σταθερότητα στην αποθήκευση και το επίπεδο καταλοίπων του μεταβολίτη βενζιμιδαζόλιο δεν ήταν διαθέσιμες. Κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, η Επιτροπή θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως την 1η Ιουλίου 2019, ή, αν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την έλλειψή τους.

0211000 α) πατάτες

Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες σχετικά με το επίπεδο καταλοίπων του μεταβολίτη βενζιμιδαζόλιο δεν ήταν διαθέσιμες. Κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, η Επιτροπή θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως την 1η Ιουλίου 2019, ή, αν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την έλλειψή τους.

0130010 Μήλα

Tolclofos-methyl

(F) Λιποδιαλυτό

Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τον μεταβολισμό των καλλιιεργιών δεν ήταν διαθέσιμες. Κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, η Επιτροπή θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως τις 6 Φεβρουαρίου 2018, ή, αν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την έλλειψή τους.

0213080 Ραπάνια/Ραφανίδες

Η Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων διαπίστωσε ότι ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τις δοκιμές καταλοίπων, τα τοξικολογικά δεδομένα για τους μεταβολίτες της ζάχαρης και των συζευγμάτων rh-CH₃ TM-CH₂OH και σχετικά με δοκιμές καταλοίπων που περιλαμβάνουν ανάλυση των μεταβολιτών και των προϊόντων σύζευξης της ζάχαρης rh-CH₃ TM-CH₂OH δεν ήταν διαθέσιμες. Κατά την επανεξέταση του ΑΟΚ, η Επιτροπή θα λάβει υπόψη τις πληροφορίες που αναφέρονται στην πρώτη περίοδο, αν έχουν υποβληθεί έως τις 6 Φεβρουαρίου 2018, ή, αν οι εν λόγω πληροφορίες δεν έχουν υποβληθεί έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία, την έλλειψή τους.

0241010 Μπρόκολα

0241020 Κουνουπίδια

0242010 Λαχανάκια Βρυξελλών

0242020 Λάχανα

0251000 α) μαρούλια και σαλατικά

0251010 Λυκοτρίβιλο

0251020 Μαρούλια
0251030 Σκαρόλες (πικρίδα)/πλατύφυλλα αντίδια
0251040 Κάρδαμο και άλλα βλαστάρια και φύτερες
0251050 Γαιοκάρδαμο
0251060 Ρόκα
0251070 Κόκκινο σινάπι
0251080 Καλλιέργειες νεαρών φύλλων (συμπεριλαμβανομένων ειδών κράμβης)
0251990 Άλλα (2)»

---

2. Στο παράρτημα III μέρος A, η στήλη για την ουσία fosepyl-AI αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«[Παράρτημα IIIA]

Κατάλοιπα φυτοφαρμάκων και ανώτατα όρια καταλοίπων (mg/kg)

Κωδικός	Ομάδες και παραδείγματα μεμονωμένων προϊόντων για τα οποία ισχύουν ΑΟΚ ^(*)	Fosepyl-AI (άθροισμα της ουσίας fosepyl (fosepylίου), φωσφορικού οξέος και των αλάτων τους, εκφραζόμενο ως fosepyl)
0100000	ΚΑΡΠΟΙ, ΝΩΠΟΙ ή ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΟΙ· ΑΚΡΟΔΡΥΑ	
0110000	Εσπεριδοειδή	
0110010	Γκρέιπφρουτ	75
0110020	Πορτοκάλια	75
0110030	Λεμόνια	150
0110040	Πράσινα λεμόνια	150
0110050	Μανταρίνια	150
0110990	Άλλα (2)	75
0120000	Ακρόδρυα	
0120010	Αμύγδαλα	1 500
0120020	Καρύδια Βραζιλίας	500
0120030	Ανακάρδια (κάσιους)	500
0120040	Κάστανα	1 500
0120050	Καρύδες	500
0120060	Φουντούκια	1 500
0120070	Μακαντάμια	500
0120080	Καρύδια πεκάν	500
0120090	Κουκουάρια	500
0120100	Φιστίκια	1 500
0120110	Κοινά καρύδια	1 500
0120990	Άλλα (2)	500
0130000	Μηλοειδή	150
0130010	Μήλα	
0130020	Αχλάδια	
0130030	Κυδώνια	
0130040	Μούσμουλα	
0130050	Ιαπωνικά μούσμουλα	
0130990	Άλλα (2)	

0140000	Πυρηνόκαρπα	
0140010	Βερίκοκα	2 (*)
0140020	Κεράσια (γλυκά)	2 (*)
0140030	Ροδάκινα	50
0140040	Δαμάσκηνα	2 (*)
0140990	Άλλα (2)	2 (*)
0150000	Μούρα και μικροί καρποί	
0151000	α) σταφύλια	
0151010	Επιτραπέζια σταφύλια	100
0151020	Οινοποιήσιμα σταφύλια	200
0152000	β) φράουλες	100
0153000	γ) καρποί βάτου	
0153010	Βατόμουρα	300
0153020	Καρποί ασπροβατομουριάς	2 (*)
0153030	Σμέουρα (ερυθρά και κίτρινα)	300
0153990	Άλλα (2)	2 (*)
0154000	δ) άλλοι μικροί καρποί και μούρα	
0154010	Μύρτιλλα	200
0154020	Μύρτιλλα μακρόκαρπα	2 (*)
0154030	Φραγκοστάφυλα (κόκκινα, μαύρα ή άσπρα)	200
0154040	Φραγκοστάφυλα (κόκκινα, πράσινα, κίτρινα)	200
0154050	Καρποί αγριοτριανταφυλλιάς	2 (*)
0154060	Βατόμουρα (μαύρα ή άσπρα)	2 (*)
0154070	Αζάρολος (μεσογειακά μούσμουλα)	50
0154080	Καρποί κουφοξυλιάς	80
0154990	Άλλα (2)	2 (*)
0160000	Διάφοροι καρποί όπου	
0161000	α) καρποί με βρώσιμο φλοιό	
0161010	Χουρμάδες	2 (*)
0161020	Σύκα	2 (*)
0161030	Επιτραπέζιες ελιές	100
0161040	Κουμκουάτ	2 (*)
0161050	Καράμβολες	2 (*)
0161060	Κακί/Λωτός	50
0161070	Ευγενία η ιαμβολάνη	2 (*)
0161990	Άλλα (2)	2 (*)
0162000	β) καρποί με μη βρώσιμο φλοιό, μικροί	
0162010	Ακτινίδια (κόκκινα, πράσινα, κίτρινα)	200
0162020	Λίτσι	2 (*)
0162030	Πασιφλόρα/Μαρακούγια	2 (*)

0162040	Φραγκόσυκα	2 (*)
0162050	Μήλα STAR/καϊνίτες	2 (*)
0162060	Αμερικανικός λωτός (kaki)	2 (*)
0162990	Άλλα (2)	2 (*)
0163000	γ) καρποί με μη βρώσιμο φλοιό, μεγάλοι	
0163010	Αβοκάντο	70
0163020	Μπανάνες	2 (*)
0163030	Μάνγκο	2 (*)
0163040	Παπάγια	2 (*)
0163050	Ρόδια	90
0163060	Cherimoyas	2 (*)
0163070	Γκουάβα	2 (*)
0163080	Ανανάς	50
0163090	Αρτόκαρπος	2 (*)
0163100	Durians (δούριο το ζιβεθίνο)	2 (*)
0163110	Ανόνα η ακανθώδης/Γουανάμπανα	2 (*)
0163990	Άλλα (2)	2 (*)
0200000	ΛΑΧΑΝΙΚΑ, ΝΩΠΑ ή ΚΑΤΕΨΥΓΜΕΝΑ	
0210000	Ριζωματώδη και κονδυλώδη λαχανικά	
0211000	α) πατάτες	200
0212000	β) τροπικά ριζωματώδη και κονδυλώδη λαχανικά	2 (*)
0212010	Μανιόκα/κάσσαβο	
0212020	Γλυκοπατάτες	
0212030	Ίγναμα (κόνδυλος της διοσκουρέας)	
0212040	Μαράντα η καλαμοειδής	
0212990	Άλλα (2)	
0213000	γ) άλλα ριζωματώδη και κονδυλώδη λαχανικά εκτός από τα ζαχαρότευτλα	
0213010	Κοκκινογούλια	2 (*)
0213020	Καρότα	2 (*)
0213030	Ραπανοσέλινα/Γογγύλι (ρέβα)	8
0213040	Χρένα	200
0213050	Ηλιάνθος ο κονδυλόριζος	2 (*)
0213060	Παστινάκη η εδώδιμη	2 (*)
0213070	Ρίζα μαιντανού (πετροσέλινο το σαρκόρριζο)	2 (*)
0213080	Ραπάνια/Ραφανίδες	25
0213090	Λαγόχορτα	2 (*)
0213100	Γουλιά (είδος κράμβης)	2 (*)
0213110	Γογγύλια	2 (*)
0213990	Άλλα (2)	2 (*)

0220000	Βολβώδη λαχανικά	
0220010	Σκόρδα	30
0220020	Κρεμμύδια	50
0220030	Ασκαλώνια	30
0220040	Φρέσκα κρεμμύδια και βολβίνα (σκορδόχορτο)/σιμπούλα	30
0220990	Άλλα (2)	2 (*)
0230000	Καρποφόρα λαχανικά	
0231000	α) Σολανώδη και μαλαχοειδή	
0231010	Ντομάτες	100
0231020	Γλυκοπιπεριές/Πιπεριές	130
0231030	Μελιτζάνες	100
0231040	Μπάμιες	2 (*)
0231990	Άλλα (2)	2 (*)
0232000	β) κολοκυνθοειδή με βρώσιμο φλοιό	
0232010	Αγγούρια	80
0232020	Αγγουράκια	75
0232030	Κολοκύθια	100
0232990	Άλλα (2)	75
0233000	γ) κολοκυνθοειδή με μη βρώσιμο φλοιό	75
0233010	Πεπόνια	
0233020	Κολοκύθες	
0233030	Καρπούζια	
0233990	Άλλα (2)	
0234000	δ) γλυκό καλαμπόκι	5
0239000	ε) άλλα καρποφόρα λαχανικά	5
0240000	Κράμβες (εκτός από ρίζες κράμβης και καλλιέργειες νεαρών φύλλων κράμβης)	
0241000	α) ανθοκράμβες	70
0241010	Μπρόκολα	
0241020	Κουνουπίδια	
0241990	Άλλα (2)	
0242000	β) κεφαλωτές κράμβες	10
0242010	Λαχανάκια Βρυξελλών	
0242020	Λάχανα	
0242990	Άλλα (2)	
0243000	γ) φυλλώδεις κράμβες	30
0243010	Κινέζικα λάχανα	
0243020	Μη κεφαλωτή κράμβη	
0243990	Άλλα (2)	

0244000	δ) γογγυλοκράμβες	10
0250000	Φυλλώδη λαχανικά, βότανα και βρώσιμα άνθη	
0251000	α) μαρούλια και σαλατικά	
0251010	Λυκοτρίβολο	75
0251020	Μαρούλια	300
0251030	Σκαρόλες (πικρίδα)/πλατύφυλλα αντίδια	75
0251040	Κάρδαμο και άλλα βλαστάρια και φύτερες	75
0251050	Γαιοκάρδαμο	75
0251060	Ρόκα	75
0251070	Κόκκινο σινάπι	75
0251080	Καλλιέργειες νεαρών φύλλων (συμπεριλαμβανομένων ειδών κράμβης)	75
0251990	Άλλα (2)	75
0252000	β) σπανάκι και παρεμφερή (φύλλα)	
0252010	Σπανάκι	300
0252020	Ανδράκλα	2 (*)
0252030	Σέσκουλα/φύλλα τεύτλων	15
0252990	Άλλα (2)	2 (*)
0253000	γ) αμπελόφυλλα και παρεμφερή είδη	2 (*)
0254000	δ) νεροκάρδαμο	2 (*)
0255000	ε) ραδίκια witloof/αντίβ	75
0256000	στ) βότανα και βρώσιμα άνθη	400
0256010	Φραγκομαϊντανός	
0256020	Σχοινόπρασο	
0256030	Φύλλα σέλινου	
0256040	Μαϊντανός	
0256050	Φασκόμηλο	
0256060	Δενδρολίβανο	
0256070	Θυμάρι	
0256080	Βασιλικός	
0256090	Δάφνη/δαφνόφυλλα	
0256100	Δρακόντιο/Εστραγκόν	
0256990	Άλλα (2)	
0260000	Ψυχανθή	2 (*)
0260010	Φασόλια (με τον λοβό)	
0260020	Φασόλια (χωρίς λοβό)	
0260030	Μπιζέλια (με τον λοβό)	
0260040	Μπιζέλια (χωρίς λοβό)	
0260050	Φακές	
0260990	Άλλα (2)	

0270000	Λαχανικά με στέλεχος	
0270010	Σπαράγγια	2 (*)
0270020	Αγριες αγκινάρες	2 (*)
0270030	Σέλινό	2 (*)
0270040	Μάραθο Φλωρεντίας	2 (*)
0270050	Αγκινάρες	50
0270060	Πράσα	30
0270070	Ραβέντι	2 (*)
0270080	Φύτρα μπαμπού	2 (*)
0270090	Καρδιές φοινίκων	2 (*)
0270990	Άλλα (2)	2 (*)
0280000	Μανιτάρια, βρύα και λειχήνες	2 (*)
0280010	Καλλιεργούμενα μανιτάρια	
0280020	Άγρια μανιτάρια	
0280990	Βρύα και λειχήνες	
0290000	Φύκη και προκαρυωτικοί οργανισμοί	2 (*)
0300000	ΟΣΠΡΙΑ	2 (*)
0300010	Φασόλια	
0300020	Φακές	
0300030	Μπιζέλια	
0300040	Λούπινα/καρπός λούπινων	
0300990	Άλλα (2)	
0400000	ΕΛΑΙΟΥΧΟΙ ΣΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΛΑΙΟΥΧΟΙ ΚΑΡΠΟΙ	
0401000	Ελαιούχοι σπόροι	2 (*)
0401010	Λιναρόσπορος	
0401020	Αραχίδες/Αράπικα φιστίκια	
0401030	Σπέρματα παπαρούνας κάθε είδους	
0401040	Σπόροι σησαμιού	
0401050	Σπόροι ηλιάνθου	
0401060	Σπέρματα ελαιοκράμβης	
0401070	Σόγια	
0401080	Σπέρματα σιναπιού	
0401090	Σπέρματα βαμβακιού	
0401100	Σπόροι κολοκύθας	
0401110	Σπέρματα κνήκου	
0401120	Σπόροι βόραγου	
0401130	Σπόροι ψευδολιναριού	
0401140	Κανναβόσπορος	
0401150	Ρετινολαδιά (ρίκινος)	
0401990	Άλλα (2)	

0402000	Ελαιούχοι καρποί	
0402010	Ελιές για παραγωγή λαδιού	100
0402020	Πυρήνες ελαιούχων φοινίκων	2 (*)
0402030	Καρποί ελαιούχων φοινίκων	2 (*)
0402040	Καπός	2 (*)
0402990	Άλλα (2)	2 (*)
0500000	ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ	
0500010	Κριθάρι	2 (*)
0500020	Φαγόπυρο το εδώδιμο (μαύρο σιτάρι) και άλλα ψευδοδημητριακά	2 (*)
0500030	Καλαμπόκι	2 (*)
0500040	Κεχρί	2 (*)
0500050	Βρώμη	2 (*)
0500060	Ρύζι	2 (*)
0500070	Σίκαλη	2 (*)
0500080	Σόργο	2 (*)
0500090	Σίτος	150
0500990	Άλλα (2)	2 (*)
0600000	ΤΕΪΑ, ΚΑΦΕΣ, ΑΦΕΨΗΜΑΤΑ ΒΟΤΑΝΩΝ, ΚΑΚΑΟ ΚΑΙ ΧΑΡΟΥΠΙΑ	
0610000	Τεία	5 (*)
0620000	Κόκκοι καφέ	5 (*)
0630000	Αφεψήματα βοτάνων από	
0631000	α) άνθη	500
0631010	Χαμομήλι	
0631020	Ιβίσκος	
0631030	Τριανταφυλλιά	
0631040	Γιασεμί	
0631050	Τίλιο	
0631990	Άλλα (2)	
0632000	β) φύλλα και βότανα	2 000
0632010	Φράουλα	
0632020	Rooibos	
0632030	Μάτε	
0632990	Άλλα (2)	
0633000	γ) ρίζες	500
0633010	Βαλεριάνα	
0633020	Πάναξ η γινσένη	
0633990	Άλλα (2)	
0639000	δ) οποιαδήποτε άλλα μέρη του φυτού	500

0640000	Κόκκοι κακάο	2 (*)
0650000	Χαρούπια	2 (*)
0700000	ΛΥΚΙΣΚΟΣ	2 000
0800000	ΜΠΑΧΑΡΙΚΑ	
0810000	Μπαχαρικά σπόροι	400
0810010	Γλυκάνισο	
0810020	Μαυροκούκκι/μαύρο κύμινο	
0810030	Σέλινο	
0810040	Κορίανδρος	
0810050	Κύμινο	
0810060	Άνηθος	
0810070	Μάραθο	
0810080	Μοσχοσίταρο	
0810090	Μοσχοκάρυδο	
0810990	Άλλα (2)	
0820000	Καρποί καρυκεύματα	400
0820010	Μπαχάρι	
0820020	Πιπέρι Σετσουάν	
0820030	Αγριοκύμινο	
0820040	Καρδάμωμο	
0820050	Καρποί αρκεύθου	
0820060	Πιπέρι (μαύρο, πράσινο και λευκό)	
0820070	Βανίλια	
0820080	Ταμάρινθος η οξυφοίνιξ	
0820990	Άλλα (2)	
0830000	Φλοιός μπαχαρικών	400
0830010	Κανέλα	
0830990	Άλλα (2)	
0840000	Ριζώδη και ριζοματώδη μπαχαρικά	
0840010	Γλυκόριζα	400
0840020	Ζιγγίβερι (10)	
0840030	Κουρκουμάς	400
0840040	Χρένο (κοχλιάριο το αρμοράκιο) (11)	
0840990	Άλλα (2)	400
0850000	Οφθαλμοί ανθέων	400
0850010	Γαρύφαλλα	
0850020	Κάπαρη	
0850990	Άλλα (2)	

0860000	Στίγμα ανθέων	400
0860010	Κρόκος (ζαφορά)	
0860990	Άλλα (2)	
0870000	Επίσπερμο	400
0870010	Περιβλήματα μοσχοκάρυδων	
0870990	Άλλα (2)	
0900000	ΦΥΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΖΑΧΑΡΗΣ	
0900010	Ζαχαρότευτλα (ρίζα)	2 (*)
0900020	Ζαχαροκάλαμα	2 (*)
0900030	Ρίζες κιχωρίου	75
0900990	Άλλα (2)	2 (*)
1000000	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ-ΧΕΡΣΑΙΑ ΖΩΑ	
1010000	Εμπορεύματα από	
1011000	α) χοίρους	
1011010	Μυς	0,7
1011020	Λίπος	1,5
1011030	Ήπαρ	0,8
1011040	Νεφροί	6
1011050	Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)	6
1011990	Άλλα (2)	0,5 (*)
1012000	β) βοοειδή	
1012010	Μυς	0,7
1012020	Λίπος	1,5
1012030	Ήπαρ	1,5
1012040	Νεφροί	8
1012050	Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)	8
1012990	Άλλα (2)	0,5 (*)
1013000	γ) πρόβατα	
1013010	Μυς	0,7
1013020	Λίπος	1,5
1013030	Ήπαρ	1,5
1013040	Νεφροί	8
1013050	Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)	8
1013990	Άλλα (2)	0,5 (*)
1014000	δ) αίγες	
1014010	Μυς	0,7
1014020	Λίπος	1,5
1014030	Ήπαρ	1,5

1014040	Νεφροί	8
1014050	Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)	8
1014990	Άλλα (2)	0,5 (*)
1015000	ε) ιπποειδή	
1015010	Μυς	0,5 (*)
1015020	Λίπος	0,5 (*)
1015030	Ήπαρ	0,5
1015040	Νεφροί	0,5
1015050	Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)	0,5
1015990	Άλλα (2)	0,5 (*)
1016000	στ) πουλερικά	
1016010	Μυς	0,7
1016020	Λίπος	0,7
1016030	Ήπαρ	0,7
1016040	Νεφροί	0,5 (*)
1016050	Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)	0,7
1016990	Άλλα (2)	0,5 (*)
1017000	ζ) άλλα εκτρεφόμενα χερσαία ζώα	
1017010	Μυς	0,5 (*)
1017020	Λίπος	0,5 (*)
1017030	Ήπαρ	0,5
1017040	Νεφροί	0,5
1017050	Βρώσιμα εντόσθια (εκτός από το ήπαρ και τους νεφρούς)	0,5
1017990	Άλλα (2)	0,5 (*)
1020000	Γάλα	0,5
1020010	Βοοειδή	
1020020	Πρόβατα	
1020030	Αίγες	
1020040	Άλογα	
1020990	Άλλα (2)	
1030000	Αυγά πτηνών	0,7
1030010	Όρνιθες	
1030020	Πάπιες	
1030030	Χήνες	
1030040	Ορτύκια	
1030990	Άλλα (2)	
1040000	Μέλι και άλλα προϊόντα μελισσοκομίας (7)	0,5 (*)
1050000	Αμφίβια και ερπετά	0,5 (*)
1060000	Ομάδα χερσαία ασπόνδυλα	0,5 (*)

1070000	Άγρια χερσαία σπονδυλωτά ζώα	0,5 (*)
1100000	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ — ΨΑΡΙΑ, ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΨΑΡΙΩΝ ΚΑΙ ΚΑΘΕ ΑΛΛΟ ΠΡΟΪΟΝ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΚΑΙ ΓΛΥΚΩΝ ΥΔΑΤΩΝ (8)	
1200000	ΠΡΟΪΟΝΤΑ Ή ΤΜΗΜΑΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΖΩΟΤΡΟΦΩΝ (8)	
1300000	ΜΕΤΑΠΟΙΗΜΕΝΑ ΤΡΟΦΙΜΑ (9)	

(*) Αναφέρεται στο κατώτατο όριο αναλυτικού προσδιορισμού.

(^e) Για τον πλήρη κατάλογο προϊόντων φυτικής και ζωικής προέλευσης στα οποία εφαρμόζονται ΑΟΚ, θα πρέπει να γίνεται αναφορά στο παράρτημα I»

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2022/1325 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 28ης Ιουλίου 2022

για την τροποποίηση του παραρτήματος I του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2021/605 για τη θέσπιση ειδικών μέτρων ελέγχου για την αντιμετώπιση της αφρικανικής πανώλης των χοίρων

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/429 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2016, σχετικά με τις μεταδοτικές νόσους των ζώων και για την τροποποίηση και την κατάργηση ορισμένων πράξεων στον τομέα της υγείας των ζώων («νόμος για την υγεία των ζώων») ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 71 παράγραφος 3,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η αφρικανική πανώλη των χοίρων είναι λοιμώδης ιογενής νόσος δεσποζόμενων και άγριων χοιροειδών, η οποία μπορεί να επηρεάσει σοβαρά τον σχετικό ζωικό πληθυσμό και την κερδοφορία της κτηνοτροφίας, διαταράσσοντας τις μετακινήσεις φορτίων των εν λόγω ζώων και των προϊόντων τους εντός της Ένωσης και τις εξαγωγές προς τρίτες χώρες.
- (2) Ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2021/605 της Επιτροπής ⁽²⁾ εκδόθηκε στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) 2016/429 και θεσπίζει ειδικά μέτρα ελέγχου νόσων όσον αφορά την αφρικανική πανώλη των χοίρων, τα οποία πρέπει να εφαρμόζονται για περιορισμένη χρονική περίοδο από τα κράτη μέλη που παρατίθενται στο παράρτημα I του εν λόγω κανονισμού (στο εξής: οικεία κράτη μέλη) στις απαγορευμένες ζώνες I, II και III που περιλαμβάνονται στο εν λόγω παράρτημα.
- (3) Οι περιοχές που αναφέρονται ως απαγορευμένες ζώνες I, II και III στο παράρτημα I του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2021/605 βασίζονται στην επιδημιολογική κατάσταση της αφρικανικής πανώλης των χοίρων στην Ένωση. Το παράρτημα I του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2021/605 τροποποιήθηκε τελευταία με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2022/1234 της Επιτροπής ⁽³⁾, κατόπιν αλλαγών στην επιδημιολογική κατάσταση όσον αφορά την εν λόγω νόσο στη Λετονία και στη Λιθουανία.
- (4) Τυχόν τροποποιήσεις στις απαγορευμένες ζώνες I, II και III στο παράρτημα I του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2021/605 θα πρέπει να βασίζονται στην επιδημιολογική κατάσταση όσον αφορά την αφρικανική πανώλη των χοίρων στις περιοχές που πλήττονται από την εν λόγω νόσο και στη συνολική επιδημιολογική κατάσταση της αφρικανικής πανώλης των χοίρων στο οικείο κράτος μέλος, στο επίπεδο κινδύνου για την περαιτέρω εξάπλωση της εν λόγω νόσου, καθώς και σε επιστημονικά τεκμηριωμένες αρχές και κριτήρια για τον γεωγραφικό καθορισμό ζωνών λόγω της αφρικανικής πανώλης των χοίρων, όπως επίσης και στις κατευθυντήριες γραμμές της Ένωσης που συμφωνήθηκαν με τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της μόνιμης επιτροπής φυτών, ζώων, τροφίμων και ζωοτροφών, και είναι διαθέσιμες στο κοινό στον ιστότοπο της Επιτροπής ⁽⁴⁾. Οι τροποποιήσεις αυτές θα πρέπει επίσης να λαμβάνουν υπόψη διεθνή πρότυπα, όπως ο κώδικας υγείας χερσαίων ζώων ⁽⁵⁾ του Παγκόσμιου Οργανισμού για την Υγεία των Ζώων, και αιτιολογήσεις για τη διαίρεση σε ζώνες που παρέχονται από τις αρμόδιες αρχές των οικείων κρατών μελών.
- (5) Εκδηλώθηκαν νέες εστίες αφρικανικής πανώλης των χοίρων σε δεσποζόμενα χοιροειδή στη Λιθουανία και στην Πολωνία.

⁽¹⁾ ΕΕ L 84 της 31.3.2016, σ. 1.

⁽²⁾ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2021/605 της Επιτροπής, της 7ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση ειδικών μέτρων ελέγχου για την αντιμετώπιση της αφρικανικής πανώλης των χοίρων (ΕΕ L 129 της 15.4.2021, σ. 1).

⁽³⁾ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2022/1234 της Επιτροπής, της 18ης Ιουλίου 2022, για την τροποποίηση του παραρτήματος I του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2021/605 για τη θέσπιση ειδικών μέτρων ελέγχου για την αντιμετώπιση της αφρικανικής πανώλης των χοίρων (ΕΕ L 190 της 19.7.2022, σ. 79).

⁽⁴⁾ Έγγραφο εργασίας SANTE/7112/2015/Rev. 3 «Principles and criteria for geographically defining ASF regionalisation» (Αρχές και κριτήρια για τη γεωγραφική περιφερειοποίηση της αφρικανικής πανώλης των χοίρων). https://ec.europa.eu/food/animals/animal-diseases/control-measures/asf_en

⁽⁵⁾ Κώδικας υγείας χερσαίων ζώων του ΟΙΕ, 29η έκδοση, 2021. Τόμοι I και II ISBN 978-92-95115-40-8· <https://www.woah.org/en/what-we-do/standards/codes-and-manuals/terrestrial-code-online-access/>

- (6) Τον Ιούλιο του 2022 σημειώθηκε μία εστία αφρικανικής πανώλης των χοίρων σε δεσποζόμενα χοιροειδή στην περιφέρεια Utena της Λιθουανίας, σε περιοχή που επί του παρόντος περιλαμβάνεται ως απαγορευμένη ζώνη II στο παράρτημα I του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2021/605. Αυτή η νέα εστία αφρικανικής πανώλης των χοίρων σε δεσποζόμενα χοιροειδή συνιστά αυξημένο επίπεδο κινδύνου, το οποίο θα πρέπει να αποτυπωθεί στο εν λόγω παράρτημα. Ως εκ τούτου, η εν λόγω περιοχή της Λιθουανίας που επί του παρόντος αναφέρεται ως απαγορευμένη ζώνη II στο εν λόγω παράρτημα, θα πρέπει τώρα να περιληφθεί ως απαγορευμένη ζώνη III στο εν λόγω παράρτημα αντί ως απαγορευμένη ζώνη II, ενώ πρέπει επίσης να επαναπροσδιοριστούν τα υφιστάμενα όρια της απαγορευμένης ζώνης II, ώστε να ληφθεί υπόψη η πρόσφατη αυτή εστία.
- (7) Επίσης, τον Ιούλιο του 2022 εκδηλώθηκε εστία αφρικανικής πανώλης των χοίρων σε δεσποζόμενα χοιροειδή στην περιφέρεια Zachodniopomorskie της Πολωνίας, σε περιοχή που επί του παρόντος περιλαμβάνεται ως απαγορευμένη ζώνη II στο παράρτημα I του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2021/605. Αυτή η νέα εστία αφρικανικής πανώλης των χοίρων σε δεσποζόμενα χοιροειδή συνιστά αυξημένο επίπεδο κινδύνου, το οποίο θα πρέπει να αποτυπωθεί στο εν λόγω παράρτημα. Ως εκ τούτου, η εν λόγω περιοχή της Πολωνίας που επί του παρόντος περιλαμβάνεται ως απαγορευμένη ζώνη II στο εν λόγω παράρτημα, θα πρέπει τώρα να περιληφθεί ως απαγορευμένη ζώνη III στο εν λόγω παράρτημα αντί ως απαγορευμένη ζώνη II, ενώ πρέπει επίσης να επαναπροσδιοριστούν τα υφιστάμενα όρια της απαγορευμένης ζώνης II ώστε να ληφθεί υπόψη η πρόσφατη αυτή εστία.
- (8) Μετά τις πρόσφατες αυτές εστίες αφρικανικής πανώλης των χοίρων σε δεσποζόμενα χοιροειδή στη Λιθουανία και στην Πολωνία και λαμβανομένης υπόψη της τρέχουσας επιδημιολογικής κατάστασης όσον αφορά την αφρικανική πανώλη των χοίρων στην Ένωση, επανεκτιμήθηκε και επικαιροποιήθηκε η διαίρεση σε ζώνες στα εν λόγω κράτη μέλη. Επιπροσθέτως, επανεκτιμήθηκαν και επικαιροποιήθηκαν τα εφαρμοζόμενα μέτρα διαχείρισης του κινδύνου. Οι εν λόγω αλλαγές θα πρέπει να αποτυπωθούν στο παράρτημα I του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2021/605. Προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι πρόσφατες εξελίξεις της επιδημιολογικής κατάστασης όσον αφορά την αφρικανική πανώλη των χοίρων στην Ένωση και να καταπολεμηθούν προδραστικά οι κίνδυνοι που συνδέονται με την εξάπλωση της εν λόγω νόσου, νέες απαγορευμένες ζώνες με επαρκή έκταση θα πρέπει να οριοθετηθούν στη Λιθουανία και στην Πολωνία και να περιληφθούν δεόντως ως απαγορευμένες ζώνες II και III στο παράρτημα I του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2021/605. Δεδομένου ότι η κατάσταση όσον αφορά την αφρικανική πανώλη των χοίρων είναι πολύ δυναμική στην Ένωση, κατά την οριοθέτηση των εν λόγω νέων απαγορευμένων ζωνών ελήφθη υπόψη η κατάσταση στις γύρω περιοχές.
- (9) Δεδομένου του επείγοντος χαρακτήρα της επιδημιολογικής κατάστασης στην Ένωση όσον αφορά την εξάπλωση της αφρικανικής πανώλης των χοίρων, είναι σημαντικό οι τροποποιήσεις που γίνονται στο παράρτημα I του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2021/605 με τον παρόντα εκτελεστικό κανονισμό να τεθούν σε ισχύ το συντομότερο δυνατόν.
- (10) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της μόνιμης επιτροπής φυτών, ζώων, τροφίμων και ζωοτροφών,

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Το παράρτημα I του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2021/605 αντικαθίσταται από το κείμενο του παραρτήματος του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 28 Ιουλίου 2022.

Για την Επιτροπή
Η Πρόεδρος
Ursula VON DER LEYEN

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Το παράρτημα Ι του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2021/605 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΑΠΑΓΟΡΕΥΜΕΝΕΣ ΖΩΝΕΣ

ΜΕΡΟΣ Ι

1. Γερμανία

Οι ακόλουθες απαγορευμένες ζώνες Ι στη Γερμανία:

Bundesland Brandenburg:

— Landkreis Dahme-Spreewald:

— Gemeinde Alt Zauche-Wußwerk,

— Gemeinde Byhleguhre-Byhlen,

— Gemeinde Märkische Heide, mit den Gemarkungen Alt Schadow, Neu Schadow, Pretschen, Plattkow, Wittmannsdorf, Schuhlen-Wiese, Bückchen, Kuschkow, Gröditsch, Groß Leuthen, Leibchel, Glietz, Groß Leine, Dollgen, Krugau, Dürrenhofe, Biebersdorf und Klein Leine,

— Gemeinde Neu Zauche,

— Gemeinde Schwielochsee mit den Gemarkungen Groß Liebitz, Guhlen, Mochow und Siegadel,

— Gemeinde Spreewaldheide,

— Gemeinde Straupitz,

— Landkreis Märkisch-Oderland:

— Gemeinde Müncheberg mit den Gemarkungen Müncheberg, Eggersdorf bei Müncheberg und Hoppegarten bei Müncheberg,

— Gemeinde Bliesdorf mit den Gemarkungen Kunersdorf - westlich der B167 und Bliesdorf - westlich der B167

— Gemeinde Märkische Höhe mit den Gemarkungen Reichenberg und Batzlow,

— Gemeinde Wriezen mit den Gemarkungen Haselberg, Frankenfelde, Schulzendorf, Lüdersdorf Biesdorf, Rathsdorf - westlich der B 167 und Wriezen - westlich der B167

— Gemeinde Buckow (Märkische Schweiz),

— Gemeinde Strausberg mit den Gemarkungen Hohenstein und Ruhlsdorf,

— Gemeine Garzau-Garzin,

— Gemeinde Waldsiefersdorf,

— Gemeinde Rehfelde mit der Gemarkung Werder,

— Gemeinde Reichenow-Mögelin,

— Gemeinde Prötzel mit den Gemarkungen Harnekop, Sternebeck und Prötzel östlich der B 168 und der L35,

— Gemeinde Oberbarnim,

— Gemeinde Bad Freienwalde mit der Gemarkung Sonnenburg,

— Gemeinde Falkenberg mit den Gemarkungen Dannenberg, Falkenberg westlich der L 35, Gersdorf und Krüge,

— Gemeinde Höhenland mit den Gemarkungen Steinbeck, Wollenberg und Wölsickendorf,

— Landkreis Barnim:

— Gemeinde Joachimsthal östlich der L220 (Eberswalder Straße), östlich der L23 (Töpferstraße und Templiner Straße), östlich der L239 (Glambecker Straße) und Schorfheide (JO) östlich der L238,

- Gemeinde Friedrichswalde mit der Gemarkung Glambeck östlich der L 239,
- Gemeinde Althüttendorf,
- Gemeinde Ziethen mit den Gemarkungen Groß Ziethen und Klein Ziethen westlich der B198,
- Gemeinde Chorin mit den Gemarkungen Golzow, Senftenhütte, Buchholz, Schorfheide (Ch), Chorin westlich der L200 und Sandkrug nördlich der L200,
- Gemeinde Britz,
- Gemeinde Schorfheide mit den Gemarkungen Altenhof, Werbellin, Lichterfelde und Finowfurt,
- Gemeinde (Stadt) Eberswalde mit der Gemarkungen Finow und Spechthausen und der Gemarkung Eberswalde südlich der B167 und westlich der L200,
- Gemeinde Breydin,
- Gemeinde Melchow,
- Gemeinde Sydower Fließ mit der Gemarkung Grüntal nördlich der K6006 (Landstraße nach Tuchen), östlich der Schönholzer Straße und östlich Am Postweg,
- Hohenfinow südlich der B167,
- Landkreis Uckermark:
  - Gemeinde Passow mit den Gemarkungen Briest, Passow und Schönow,
  - Gemeinde Mark Landin mit den Gemarkungen Landin nördlich der B2, Grünow und Schönermark,
  - Gemeinde Angermünde mit den Gemarkungen Frauenhagen, Mürow, Angermünde nördlich und nordwestlich der B2, Dobberzin nördlich der B2, Kerkow, Welsow, Bruchhagen, Greiffenberg, Günterberg, Biesenbrow, Görldorf, Wolletz und Altkünkendorf,
  - Gemeinde Zichow,
  - Gemeinde Casekow mit den Gemarkungen Blumberg, Wartin, Luckow-Petershagen und den Gemarkungen Biesendahlshof und Casekow westlich der L272 und nördlich der L27,
  - Gemeinde Hohensehchow-Groß Pinnow mit der Gemarkung Hohensehchow nördlich der L27,
  - Gemeinde Tantow,
  - Gemeinde Mescherin
  - Gemeinde Gartz (Oder) mit der Gemarkung Geesow sowie den Gemarkungen Gartz und Hohenreinkendorf nördlich der L27 und B2 bis Gartenstraße,
  - Gemeinde Pinnow nördlich und westlich der B2,
  - Gemeinde Nordwestuckermark mit den Gemarkungen Zernikow, Holzendorf, Rittgarten, Falkenhagen, Schapow, Schönermark (NWU), Wilhelmshof, Naugarten, Horst, Gollmitz, Klein-Sperrenwalde und Kröchlendorff,
  - Gemeinde Boitzenburger-Land mit den Gemarkungen Berkholz, Wichmannsdorf, Kuhz und Haßleben,
  - Gemeinde Mittenwalde,
  - Gemeinde Gerswalde mit den Gemarkungen Gerswalde, Buchholz, Pinnow (GE), Kaakstedt und Fergitz
  - Gemeinde Flieth-Steglitz,
  - Gemeinde Angermünde mit den Gemarkungen Wilmersdorf und Schmiedeberg,
  - Gemeinde Oberuckersee mit der Gemarkung Grünheide,
  - Gemeinde Gramzow mit der Gemarkung Gramzow östlich der der K7315, Gemarkungen
  - Meichow, Neumeichow, Polßen
  - Gemeinde Randowtal mit den Gemarkungen Wollin, Schmölln, Schwaneberg, Grenz
  - Gemeinde Brüssow mit den Gemarkungen Battin, Grünberg und Trampe,

- Gemeinde Carmzow-Wallmow.
- Gemeinde Grünow mit der Gemarkung Grenz,
- Gemeinde Schenkenberg mit der Gemarkung Kleptow,
- Gemeinde Schönfeld,
- Gemeinde Göritz,
- Gemeinde Prenzlau mit den Gemarkungen Dedelow, Schönwerder und Dauer,
- Gemeinde Uckerland mit der Gemarkung Bandelow südlich der Straße von Bandelow zum Bandlowsee und der Gemarkung Jagow südlich der Straße vom Bandlowsee zur K7 341,
- Landkreis Oder-Spree:
  - Gemeinde Storkow (Mark),
  - Gemeinde Spreenhagen mit den Gemarkungen Braunsdorf, Markgrafpieske, Lebbin und Spreenhagen,
  - Gemeinde Grünheide (Mark) mit den Gemarkungen Kagel, Kienbaum und Hangelsberg,
  - Gemeinde Fürstenwalde westlich der B 168 und nördlich der L 36,
  - Gemeinde Rauen,
  - Gemeinde Wendisch Rietz bis zur östlichen Uferzone des Scharmützelsees und von der südlichen Spitze des Scharmützelsees südlich der B246,
  - Gemeinde Reichenwalde,
  - Gemeinde Bad Saarow mit der Gemarkung Petersdorf und der Gemarkung Bad Saarow-Pieskow westlich der östlichen Uferzone des Scharmützelsees und ab nördlicher Spitze westlich der L35,
  - Gemeinde Tauche mit der Gemarkung Werder,
  - Gemeinde Steinhöfel mit den Gemarkungen Jänickendorf, Schönfelde, Beerfelde, Gölsdorf, Buchholz, Tempelberg und den Gemarkungen Steinhöfel, Hasenfelde und Heinersdorf westlich der L36 und der Gemarkung Neuendorf im Sande nördlich der L36,
- Landkreis Spree-Neiße:
  - Gemeinde Turnow-Preilack mit der Gemarkung Turnow,
  - Gemeinde Drachhausen,
  - Gemeinde Schmogrow-Fehrow,
  - Gemeinde Drehnow,
  - Gemeinde Teichland mit den Gemarkungen Maust und Neuendorf,
  - Gemeinde Dissen-Striesow,
  - Gemeinde Briesen,
  - Gemeinde Spremberg mit den Gemarkungen, Klein Buckow, Radewiese, Stradow, Straußdorf, Wolkenberg und der Gemarkung Spremberg westlich der Tagebaurandstraße,
  - Gemeinde Drebkau mit den Gemarkungen Jehserig und Kausche,
  - Gemeinde Neuhausen/Spree mit den Gemarkungen Kathlow, Haasow, Koppatz, Neuhausen, Frauendorf, Groß Oßnig, Groß Döbbern und Klein Döbbern und der Gemarkung Roggosen nördlich der BAB 15,
  - Gemeinde Welzow mit der Gemarkung Welzow,
- Landkreis Oberspreewald-Lausitz:
  - Gemeinde Neupetershain,
  - Gemeinde Lauchhammer,
  - Gemeinde Schwarzheide,
  - Gemeinde Schipkau,

- Gemeinde Senftenberg mit den Gemarkungen Brieske, Niemtsch, Senftenberg, Reppist, Hosena, Großkoschen, Kleinkoschen und Sedlitz,
  - die Gemeinde Schwarzbach mit der Gemarkung Biehlen,
  - Gemeinde Neu-Seeland mit den Gemarkungen Lieske, Bahnsdorf und Lindchen,
  - Gemeinde Großräschen mit den Gemarkungen Dörrwalde und Allmosen,
  - Gemeinde Tettau,
  - Landkreis Elbe-Elster:
    - Gemeinde Großthiemig,
    - Gemeinde Hirschfeld,
    - Gemeinde Gröden,
    - Gemeinde Schraden,
    - Gemeinde Merzdorf,
    - Gemeinde Röderland mit der Gemarkung Wainsdorf, Präsen, Stolzenhain a.d. Röder,
    - Gemeinde Plessa mit der Gemarkung Plessa,
  - Landkreis Prignitz:
    - Gemeinde Groß Pankow mit den Gemarkungen Baek, Tangendorf, Tacken, Hohenvier, Strigleben, Steinberg und Gulow,
    - Gemeinde Perleberg mit der Gemarkung Schönfeld,
    - Gemeinde Karstädt mit den Gemarkungen Postlin, Strehlen, Blüten, Klockow, Premslin, Glövizin, Waterloo, Karstädt, Dargardt, Garlin und die Gemarkungen Groß Warnow, Klein Warnow, Reckenzin, Streesow und Dallmin westlich der Bahnstrecke Berlin/Spandau-Hamburg/Altona,
    - Gemeinde Gülitz-Reetz,
    - Gemeinde Putlitz mit den Gemarkungen Lockstädt, Mansfeld und Laaske,
    - Gemeinde Triglitz,
    - Gemeinde Marienfließ mit der Gemarkung Frehne,
    - Gemeinde Küssernitztal mit der Gemarkungen Buckow, Preddöhl und Grabow,
    - Gemeinde Gerdshagen mit der Gemarkung Gerdshagen,
    - Gemeinde Meyenburg,
    - Gemeinde Pritzwalk mit der Gemarkung Steffenshagen,
- Bundesland Sachsen:
- Landkreis Bautzen
    - Gemeinde Arnsdorf, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
    - Gemeinde Cunewalde,
    - Gemeinde Demitz-Thumitz, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
    - Gemeinde Doberschau-Gaußig,
    - Gemeinde Göda, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
    - Gemeinde Großharthau, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
    - Gemeinde Großpostwitz/O.L.,
    - Gemeinde Hochkirch, sofern nicht bereits der Sperrzone II,
    - Gemeinde Kubschütz, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
    - Gemeinde Neukirch/Lausitz,
    - Gemeinde Obergurig,
    - Gemeinde Schmölln-Putzkau,
    - Gemeinde Sohland a. d. Spree,
    - Gemeinde Stadt Bautzen, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,

- Gemeinde Stadt Bischofswerda, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
- Gemeinde Stadt Radeberg, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
- Gemeinde Stadt Schirgiswalde-Kirschau,
- Gemeinde Stadt Wilthen,
- Gemeinde Steinigtwolmsdorf,
- Stadt Dresden:
  - Stadtgebiet, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
- Landkreis Meißen:
  - Gemeinde Diera-Zehren, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Glaubitz, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Hirschstein,
  - Gemeinde Käbschütztal,
  - Gemeinde Klipphausen, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Niederau, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Nünchritz, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Röderaue, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Stadt Gröditz, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Stadt Lommatzsch,
  - Gemeinde Stadt Meißen, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Stadt Nossen außer Ortsteil Nossen,
  - Gemeinde Stadt Riesa,
  - Gemeinde Stadt Strehla,
  - Gemeinde Stauchitz,
  - Gemeinde Wülknitz, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
  - Gemeinde Zeithain,
- Landkreis Mittelsachsen:
  - Gemeinde Reinsberg,
- Landkreis Sächsische Schweiz-Osterzgebirge:
  - Gemeinde Bannewitz,
  - Gemeinde Dürrröhrsdorf-Dittersbach,
  - Gemeinde Kreischa,
  - Gemeinde Lohmen,
  - Gemeinde Müglitztal,
  - Gemeinde Stadt Dohna,
  - Gemeinde Stadt Freital,
  - Gemeinde Stadt Heidenau,
  - Gemeinde Stadt Hohnstein,
  - Gemeinde Stadt Neustadt i. Sa.,
  - Gemeinde Stadt Pirna,
  - Gemeinde Stadt Rabenau mit den Ortsteilen Lübau, Obernaundorf, Oelsa, Rabenau und Spechtritz,
  - Gemeinde Stadt Stolpen,
  - Gemeinde Stadt Tharandt mit den Ortsteilen Fördergersdorf, Großopitz, Kurort Hartha, Pohrsdorf und Spechtshausen,
  - Gemeinde Stadt Wilsdruff, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,

Bundesland Mecklenburg-Vorpommern:

— Landkreis Vorpommern Greifswald

- Gemeinde Penkun südlich der Autobahn A11,
- Gemeinde Nadrense südlich der Autobahn A11,

— Landkreis Ludwigslust-Parchim:

- Gemeinde Barkhagen mit den Ortsteilen und Ortschaften: Altenlinden, Kolonie Lalchow, Plauerhagen, Zarchlin, Barkow-Ausbau, Barkow,
- Gemeinde Blievenstorf mit dem Ortsteil: Blievenstorf,
- Gemeinde Brenz mit den Ortsteilen und Ortschaften: Neu Brenz, Alt Brenz,
- Gemeinde Domsühl mit den Ortsteilen und Ortschaften: Severin, Bergrade Hof, Bergrade Dorf, Zieslütbe, Alt Dammerow, Schlieven, Domsühl, Domsühl-Ausbau, Neu Schlieven,
- Gemeinde Gallin-Kuppentin mit den Ortsteilen und Ortschaften: Kuppentin, Kuppentin-Ausbau, Daschow, Zahren, Gallin, Penzlin,
- Gemeinde Ganzlin mit den Ortsteilen und Ortschaften: Dresenow, Dresenower Mühle, Twietfort, Ganzlin, Tönchow, Wendisch Priborn, Liebhof, Gnevsdorf,
- Gemeinde Granzin mit den Ortsteilen und Ortschaften: Lindenbeck, Greven, Beckendorf, Bahlenrade, Granzin,
- Gemeinde Grabow mit den Ortsteilen und Ortschaften: Fresenbrügge, Grabow, Griemoor, Heidehof, Kaltehof, Winkelmoor,
- Gemeinde Groß Laasch mit den Ortsteilen und Ortschaften: Groß Laasch,
- Gemeinde Kremmin mit den Ortsteilen und Ortschaften: Beckentin, Kremmin,
- Gemeinde Kritzow mit den Ortsteilen und Ortschaften: Schlemmin, Kritzow,
- Gemeinde Lewitzrand mit dem Ortsteil und Ortschaften: Matzlow-Garwitz (teilweise),
- Gemeinde Lübz mit den Ortsteilen und Ortschaften: Bobzin, Broock, Broock Ausbau, Hof Gischow, Lübz, Lutheran, Lutheran Ausbau, Riederfelde, Ruthen, Wessentin, Wessentin Ausbau,
- Gemeinde Neustadt-Glewe mit den Ortsteilen und Ortschaften: Hohes Feld, Kiez, Klein Laasch, Liebs Siedlung, Neustadt-Glewe, Tuckhude, Wabel,
- Gemeinde Obere Warnow mit den Ortsteilen und Ortschaften: Grebbin und Wozinkel, Gemarkung Kossebade teilweise, Gemarkung Herzberg mit dem Waldgebiet Bahlenholz bis an die östliche Gemeindegrenze, Gemarkung Woeten unmittelbar östlich und westlich der L16,
- Gemeinde Parchim mit den Ortsteilen und Ortschaften: Dargelütz, Neuhof, Kiekindemark, Neu Klockow, Möderitz, Malchow, Damm, Parchim, Voigtsdorf, Neu Matzlow,
- Gemeinde Passow mit den Ortsteilen und Ortschaften: Unterbrüz, Brüz, Welzin, Neu Brüz, Weisin, Charlottenhof, Passow,
- Gemeinde Plau am See mit den Ortsteilen und Ortschaften: Reppentin, Gaarz, Silbermühle, Appelburg, Seelust, Plau-Am See, Plötzenhöhe, Klebe, Lalchow, Quetzin, Heidekrug,
- Gemeinde Rom mit den Ortsteilen und Ortschaften: Lancken, Stralendorf, Rom, Darze, Paarsch,
- Gemeinde Spornitz mit den Ortsteilen und Ortschaften: Dütschow, Primark, Steinbeck, Spornitz,
- Gemeinde Werder mit den Ortsteilen und Ortschaften: Neu Benthen, Benthen, Tannenhof, Werder.

2. Εσθονία

The following restricted zones I in Estonia:

- Hiiu maakond.

3. Ελλάδα

Οι ακόλουθες απαγορευμένες ζώνες I στην Ελλάδα:

- στην Περιφερειακή Ενότητα Δράμας:
  - οι τοπικές ή δημοτικές κοινότητες Σιδηρονέρου και Σκαλωτής, Λιβαδερού και Ξηροποτάμου (στον Δήμο Δράμας),
  - η τοπική κοινότητα Παρανεστίου (στον Δήμο Παρανεστίου),
  - οι δημοτικές ή τοπικές κοινότητες Κοκκινογείων, Μικροπόλεως, Πανοράματος, Πύργων (στον Δήμο Προσοτσάνης),
  - οι δημοτικές ή τοπικές κοινότητες Κάτω Νευροκοπίου, Χρυσοκεφάλου, Αχλαδέας, Βαθυτόπου, Βώλακος, Γρανίτου, Δασωτού, Εξοχής, Καταφύτου, Λευκογείων, Μικροκλεισούρας, Μικρομηλέας, Οχυρού, Παγονερίου, Περιθωρίου, Κάτω Βροντούς και Ποταμών (στον Δήμο Κάτω Νευροκοπίου),
- στην Περιφερειακή Ενότητα Ξάνθης:
  - οι δημοτικές ή τοπικές κοινότητες Κιμμερίων, Σταυρουπόλεως, Γέρακα, Δαφνώνος, Κομνηνών, Καρυοφύτου και Νεοχωρίου (στον Δήμο Ξάνθης),
  - οι δημοτικές ή τοπικές κοινότητες Σατρών, Θερμών, Κοτύλης, Μύκης, Εχίνου και Ωραίου (στον Δήμο Μύκης),
  - η δημοτική κοινότητα Σελέρου και η τοπική κοινότητα Σουνίου (στον Δήμο Αβδήρων),
- στην Περιφερειακή Ενότητα Ροδόπης:
  - οι δημοτικές ή τοπικές κοινότητες Κομοτηνής, Ανθοχωρίου, Γρατινής, Θρυλορίου, Κάλχαντος, Καρυδιάς, Κηκιδίου, Κοσμίου, Πανδρόσου, Αιγείρου, Καλλίστης, Μελέτης, Νέου Σιδηροχωρίου και Μεγάλου Δουκάτου (στον Δήμο Κομοτηνής),
  - οι δημοτικές ή τοπικές κοινότητες Ηπίου, Αρριανών, Δαρμένης, Αρχοντικών, Φιλλύρας, Άνω Δροσίνης, Αράτου, Κέχρου και Οργάνης (στον Δήμο Αρριανών),
  - οι δημοτικές ή τοπικές κοινότητες Ιάσμου, Σώστου, Ασωμάτων, Πολυάνθου, Αμβροσίας και Αμαξιάδων (στον Δήμο Ιάσμου),
  - η δημοτική κοινότητα Αμαράντων (στον Δήμο Μαρωεΐας – Σαπών),
- στην Περιφερειακή Ενότητα Έβρου:
  - οι δημοτικές ή τοπικές κοινότητες Κυριακής, Μάνδρας, Μαυροκκλησίου, Μικρού Δερείου, Πρωτοκκλησίου, Ρούσσας, Γονικού, Γέρικου, Σιδηροχωρίου, Μεγάλου Δερείου, Σιδηρώς, Γιαννούλης, Αγριάνης και Πετρολόφου (στον Δήμο Σουφλίου),
  - οι δημοτικές ή τοπικές κοινότητες Δικαίων, Άρζου, Ελαίας, Θεραπειού, Κομάρων, Μαρασίων, Ορμενίου, Πενταλόφου, Πετρωτών, Πλάτης, Πτελέας, Κυπρινού, Ζώνης, Φυλακίου, Σπηλαίου, Νέας Βύσσης, Καβύλης, Καστανεών, Ριζίων, Στέρνας, Αμπελακίων, Βάλτου, Μεγάλης Δοξίπαρας, Νεοχωρίου και Χανδρά (στον Δήμο Ορεστιάδας),
  - οι δημοτικές ή τοπικές κοινότητες Ασβεστάδων, Ελληνοχωρίου, Καρωτής, Κουφοβούνου, Κυανής, Μάνης, Σιτοχωρίου, Αλεποχωρίου, Ασπρονερίου, Μεταξάδων, Βρυσικών, Δόξης, Ελαφοχωρίου, Λάδης, Παλιουρίου και Ποιμενικού (στον Δήμο Διδυμοτείχου),
- στην Περιφερειακή Ενότητα Σερρών:
  - οι δημοτικές ή τοπικές κοινότητες Κερκίνης, Λιβαδιάς, Μακρινίτσης, Νεοχωρίου, Πλατανακίων, Πετρισίου, Ακριτοχωρίου, Βυρωνείας, Γονίμου, Μανδρακίου, Μεγαλοχωρίου, Ροδοπόλεως, Άνω Ποροίων, Κάτω Ποροίων, Σιδηροκάστρου, Βαμβακοφύτου, Προμαχώνος, Καμαρωτού, Στρυμονοχωρίου, Χαροπού, Καστανούσσης, Χορτερού, Αχλαδοχωρίου, Αγκίστρου και Καπνοφύτου (στον Δήμο Σιντικής),
  - οι δημοτικές ή τοπικές κοινότητες Σερρών, Ελαιώνος, Οινούσσας, Ορεινής και Άνω Βροντούς (στον Δήμο Σερρών),
  - οι δημοτικές ή τοπικές κοινότητες Δασοχωρίου, Ηρακλείας, Βαλτερού, Καρπερής, Κοιμήσεως, Λιθοτόπου, Λιμνοχωρίου, Ποντισμένου και Χρυσοχωράφων (στον Δήμο Ηρακλείας).

4. Λετονία

Οι ακόλουθες απαγορευμένες ζώνες I στη Λετονία:

- Dienvidkurzemes novads, Grobiņas pagasts, Nīcas pagasta daļa uz ziemeļiem no apdzīvotas vietas Bernāti, autoceļā V1232, A11, V1222, Bārtas upes, Otaņķu pagasts, Grobiņas pilsēta,
- Ropažu novads Stopiņu pagasta daļa, kas atrodas uz rietumiem no autoceļa V36, P4 un P5, Acones ielas, Daugūļupes ielas un Dauguļupītes.

5. Λιθουανία

Οι ακόλουθες απαγορευμένες ζώνες I στη Λιθουανία:

- Kalvarijos savivaldybė,
- Klaipėdos rajono savivaldybė: Agluonėnų, Dovilų, Gargždų, Priekulės, Vėžaičių, Kretingalės ir Dauparų-Kvietinių seniūnijos,
- Marijampolės savivaldybė,
- Palangos miesto savivaldybė,
- Vilkaviškio rajono savivaldybė.

6. Ουγγαρία

Οι ακόλουθες απαγορευμένες ζώνες I στην Ουγγαρία:

- Békés megye 950950, 950960, 950970, 951950, 952050, 952750, 952850, 952950, 953050, 953150, 953650, 953660, 953750, 953850, 953960, 954250, 954260, 954350, 954450, 954550, 954650, 954750, 954850, 954860, 954950, 955050, 955150, 955250, 955260, 955270, 955350, 955450, 955510, 955650, 955750, 955760, 955850, 955950, 956050, 956060, 956150 és 956160 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Bács-Kiskun megye 600150, 600850, 601550, 601650, 601660, 601750, 601850, 601950, 602050, 603250, 603750 és 603850 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Budapest 1 kódszámú, vadgazdálkodási tevékenységre nem alkalmas területe,
- Csongrád-Csanád megye 800150, 800160, 800250, 802220, 802260, 802310 és 802450 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Fejér megye 400150, 400250, 400351, 400352, 400450, 400550, 401150, 401250, 401350, 402050, 402350, 402360, 402850, 402950, 403050, 403450, 403550, 403650, 403750, 403950, 403960, 403970, 404650, 404750, 404850, 404950, 404960, 405050, 405750, 405850, 405950,
- 406050, 406150, 406550, 406650 és 406750 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Győr-Moson-Sopron megye 100550, 100650, 100950, 101050, 101350, 101450, 101550, 101560 és 102150 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Jász-Nagykun-Szolnok megye 750150, 750160, 750260, 750350, 750450, 750460, 754450, 754550, 754560, 754570, 754650, 754750, 754950, 755050, 755150, 755250, 755350 és 755450 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Komárom-Esztergom megye 250150, 250250, 250450, 250460, 250550, 250650, 250750, 251050, 251150, 251250, 251350, 251360, 251650, 251750, 251850, 252250, kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Pest megye 571550, 572150, 572250, 572350, 572550, 572650, 572750, 572850, 572950, 573150, 573250, 573260, 573350, 573360, 573450, 573850, 573950, 573960, 574050, 574150, 574350, 574360, 574550, 574650, 574750, 574850, 574860, 574950, 575050, 575150, 575250, 575350, 575550, 575650, 575750, 575850, 575950, 576050, 576150, 576250, 576350, 576450, 576650, 576750, 576850, 576950, 577050, 577150, 577350, 577450, 577650, 577850, 577950, 578050, 578150, 578250, 578350, 578360, 578450, 578550, 578560, 578650, 578850, 578950, 579050, 579150, 579250, 579350, 579450, 579460, 579550, 579650, 579750, 580250 és 580450 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe.

7. Πολωνία

Οι ακόλουθες απαγορευμένες ζώνες I στην Πολωνία:

w województwie kujawsko - pomorskim:

- powiat gypiński,

- powiat brodnicki,
  - powiat grudziądzki,
  - powiat miejski Grudziądz,
  - powiat wąbrzeski,
- w województwie warmińsko-mazurskim:
- gminy Wielbark i Rozogi w powiecie szczycieńskim,
- w województwie podlaskim:
- gminy Wysokie Mazowieckie z miastem Wysokie Mazowieckie, Czyżew i część gminy Kulesze Kościelne położona na południe od linii wyznaczonej przez linię kolejową w powiecie wysokomazowieckim,
  - gminy Miastkowo, Nowogród, Śniadowo i Zbójna w powiecie łomżyńskim,
  - gminy Szumowo, Zambrów z miastem Zambrów i część gminy Kołaki Kościelne położona na południe od linii wyznaczonej przez linię kolejową w powiecie zambrowskim,
  - gminy Grabowo, Kolno i miasto Kolno, Turośl w powiecie kolneńskim,
- w województwie mazowieckim:
- powiat ostrołęcki,
  - powiat miejski Ostrołęka,
  - gminy Bielsk, Brudzeń Duży, Bulkowo, Drobin, Gąbin, Łąck, Nowy Duninów, Radzanowo, Słupno, Staroźreby i Stara Biała w powiecie płockim,
  - powiat miejski Płock,
  - powiat ciechanowski,
  - gminy Baboszewo, Dzierżążnia, Joniec, Nowe Miasto, Płońsk i miasto Płońsk, Raciąż i miasto Raciąż, Sochocin w powiecie płońskim,
  - powiat sierpecki,
  - gmina Biezuń, Lutocin, Siemiątkowo i Żuromin w powiecie żuromińskim,
  - część powiatu ostrowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
  - gminy Dzieżgowo, Lipowiec Kościelny, Mława, Radzanów, Strzegowo, Stupsk, Szeńsk, Szydłowo, Wiśniewo w powiecie mławskim,
  - powiat przasnyski,
  - powiat makowski,
  - powiat pułtuski,
  - część powiatu wyszkowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
  - część powiatu węgrowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
  - część powiatu wołomińskiego niewymieniona w części II załącznika I,
  - gminy Mokobody i Suchożebry w powiecie siedleckim,
  - gminy Dobre, Jakubów, Kałuszyn, Stanisławów w powiecie mińskim,
  - gminy Bielany i gmina wiejska Sokołów Podlaski w powiecie sokołowskim,
  - powiat gostyniński,
- w województwie podkarpackim:
- powiat jasielski,
  - powiat strzyżowski,
  - część powiatu ropczycko – sędziszowskiego niewymieniona w części II i II załącznika I,
  - gminy Pruchnik, Rokietnica, Roźwienica, w powiecie jarosławskim,
  - gminy Fredropol, Krasiczyn, Krzywca, Przemyśl, część gminy Orły położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 77, część gminy Żurawica na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 77 w powiecie przemyskim,
  - powiat miejski Przemyśl,

- gminy Gać, Jawornik Polski, Kańczuga, część gminy Zarzecze położona na południe od linii wyznaczonej przez rzekę Mlecza w powiecie przeworskim,
- powiat łańcucki,
- gminy Trzebownik, Głogów Małopolski, część gminy Świlcza położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 94 i część gminy Sokołów Małopolski położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 875 w powiecie rzeszowskim,
- gmina Raniszów w powiecie kolbuszowskim,
- gminy Brzostek, Jodłowa, Pilzno, miasto Dębica, część gminy Czarna położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr A4, część gminy Żyraków położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr A4, część gminy wiejskiej Dębica położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr A4 w powiecie dębickim,

w województwie świętokrzyskim:

- gminy Nowy Korczyn, Solec-Zdrój, Wiślica, Stopnica, Tuczępy, Busko Zdrój w powiecie buskim,
- powiat kazimierski,
- powiat skarżyski,
- część powiatu opatowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
- część powiatu sandomierskiego niewymieniona w części II załącznika I,
- gminy Bogoria, Osiek, Staszów i część gminy Rytwiany położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 764, część gminy Szydłów położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 756 w powiecie staszowskim,
- gminy Pawłów, Wąchock, część gminy Brody położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 9 oraz na południowy - zachód od linii wyznaczonej przez drogi: nr 0618T biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania w miejscowości Lipie, drogę biegnącą od miejscowości Lipie do wschodniej granicy gminy i część gminy Mirzec położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 744 biegnącą od południowej granicy gminy do miejscowości Tychów Stary a następnie przez drogę nr 0566T biegnącą od miejscowości Tychów Stary w kierunku północno - wschodnim do granicy gminy w powiecie starachowickim,
- powiat ostrowiecki,
- gminy Fałków, Ruda Maleniecka, Radoszyce, Smyków, Słupia Konecka, część gminy Końskie położona na zachód od linii kolejowej, część gminy Stąporków położona na południe od linii kolejowej w powiecie koneckim,
- gminy Bodzentyn, Bieliny, Łągów, Morawica, Nowa Słupia, część gminy Raków położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogi nr 756 i 764, część gminy Chęciny położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 762, część gminy Górno położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od wschodniej granicy gminy łączącą miejscowości Leszczyna – Cedzyna oraz na południe od linii wyznaczonej przez ul. Kielecką w miejscowości Cedzyna biegnącą do wschodniej granicy gminy, część gminy Daleszyce położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 764 biegnącą od wschodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą łączącą miejscowości Daleszyce – Słopiec – Borków, dalej na północ od linii wyznaczonej przez tę drogę biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 764 do przecięcia z linią rzeki Belnianka, następnie na północ od linii wyznaczonej przez rzeki Belnianka i Czarna Nida biegnącej do zachodniej granicy gminy w powiecie kieleckim,
- gminy Działoszyce, Michałów, Pińczów, Złota w powiecie pińczowskim,
- gminy Imielno, Jędrzejów, Nagłowice, Sędziszów, Słupia, Sobków, Wodzisław w powiecie jędrzejowskim,
- gminy Moskorzew, Radków, Secemin, część gminy Włoszczowa położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 742 biegnącą od północnej granicy gminy do miejscowości Konieczno, i dalej na zachód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Konieczno – Rogienice – Dąbie – Podłazie, część gminy Kluczewsko położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od wschodniej granicy gminy i łączącą miejscowości Krogulec – Nowiny - Komorniki do przecięcia z linią rzeki Czarna, następnie na północ od linii wyznaczonej przez rzekę Czarna biegnącą do przecięcia z linią wyznaczoną przez drogę nr 742 i dalej na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 742 biegnącą od przecięcia z linią rzeki Czarna do południowej granicy gminy w powiecie włoszczowskim,

w województwie łódzkim:

- gminy Łyszkowice, Kocierzew Południowy, Kiernozia, Chąšno, Nieborów, część gminy wiejskiej Łowicz położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 92 biegnącej od granicy miasta Łowicz do zachodniej granicy gminy oraz część gminy wiejskiej Łowicz położona na wschód od granicy miasta Łowicz i na północ od granicy gminy Nieborów w powiecie łowickim,
- gminy Cielądz, Rawa Mazowiecka z miastem Rawa Mazowiecka w powiecie rawskim,
- gminy Bolimów, Głuchów, Godzianów, Lipce Reymontowskie, Maków, Nowy Kawęczyn, Skierniewice, Słupia w powiecie skierniewickim,
- powiat miejski Skierniewice,
- gminy Mniszków, Paradyż, Sławno i Żarnów w powiecie opoczyńskim,
- powiat tomaszowski,
- powiat brzeziński,
- powiat łaski,
- powiat miejski Łódź,
- powiat łódzki wschodni,
- powiat pabianicki,
- powiat wieruszowski,
- gminy Aleksandrów Łódzki, Stryków, miasto Zgierz w powiecie zgierskim,
- gminy Bełchatów z miastem Bełchatów, Drużbice, Kluki, Rusiec, Szczerców, Zelów w powiecie bełchatowskim,
- powiat wieluński,
- powiat sieradzki,
- powiat zduńskowolski,
- gminy Aleksandrów, Czarnocin, Grabica, Moszczenica, Ręczno, Sulejów, Wola Krzysztoporska, Wolbórz w powiecie piotrkowskim,
- powiat miejski Piotrków Trybunalski,
- gminy Masłowice, Przedbórz, Wielgomłynny i Żytno w powiecie radomszczańskim,

w województwie śląskim:

- gmina Koniecpól w powiecie częstochowskim,

w województwie pomorskim:

- gminy Ostaszewo, miasto Krynica Morska oraz część gminy Nowy Dwór Gdański położona na południowy - zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 55 biegnącą od południowej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 7, następnie przez drogę nr 7 i S7 biegnącą do zachodniej granicy gminy w powiecie nowodworskim,
- gminy Lichnowy, Miłoradz, Malbork z miastem Malbork, część gminy Nowy Staw położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 55 w powiecie malborskim,
- gminy Mikołajki Pomorskie, Stary Targ i Sztum w powiecie sztumskim,
- powiat gdański,
- Miasto Gdańsk,
- powiat tczewski,
- powiat kwidzyński,

w województwie lubuskim:

- gmina Lubiszyn w powiecie gorzowskim,
- gmina Dobiegniew w powiecie strzelecko – drezdeneckim,

w województwie dolnośląskim:

- gminy Dziadowa Kłoda, Międzybórz, Syców, Twardogóra, część gminy wiejskiej Oleśnica położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr S8, część gminy Dobroszyce położona na wschód od linii wyznaczonej przez linię kolejową biegnącą od północnej do południowej granicy gminy w powiecie oleśnickim,
- gminy Jordanów Śląski, Kobierzyce, Mietków, Sobótka, część gminy Żórawina położona na zachód od linii wyznaczonej przez autostradę A4, część gminy Kąty Wrocławskie położona na południe od linii wyznaczonej przez autostradę A4 w powiecie wrocławskim,
- część gminy Domaniów położona na południowy zachód od linii wyznaczonej przez autostradę A4 w powiecie oławskim,
- gmina Wiązów w powiecie strzelińskim,
- część powiatu średzkiego niewymieniona w części II załącznika I,
- miasto Świeradów - Zdrój w powiecie lubańskim,
- gminy Pielgrzymka, miasto Złotoryja, część gminy wiejskiej Złotoryja położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od północnej granicy gminy w miejscowości Nowa Wieś Złotoryjska do granicy miasta Złotoryja oraz na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 382 biegnącą od granicy miasta Złotoryja do wschodniej granicy gminy w powiecie złotoryjskim,
- gmina Mirsk w powiecie lwóweckim,
- gminy Janowice Wielkie, Mysłakowice, Stara Kamienica w powiecie karkonoskim,
- część powiatu miejskiego Jelenia Góra położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 366,
- gminy Bolków, Męcinka, Mściwojów, Paszowice, miasto Jawor w powiecie jaworskim,
- gminy Dobromierz, Jaworzyna Śląska, Marcinowice, Strzegom, Żarów w powiecie świdnickim,
- gminy Dzierżoniów, Pieszycy, miasto Bielawa, miasto Dzierżoniów w powiecie dzierzoniowskim,
- gminy Głuszycy, Mieroszów w powiecie wałbrzyskim,
- gmina Nowa Ruda i miasto Nowa Ruda w powiecie kłodzkim,
- gminy Kamienna Góra, Marciszów i miasto Kamienna Góra w powiecie kamiennogórskim,

w województwie wielkopolskim:

- gminy Koźmin Wielkopolski, Rozdrażew, miasto Sulmierzyce, część gminy Krotoszyn położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogi: nr 15 biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 36, nr 36 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 15 do skrzyżowania z drogą nr 444, nr 444 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 36 do południowej granicy gminy w powiecie krotoszyńskim,
- gminy Brodnica, część gminy Dolsk położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 434 biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 437, a następnie na wschód od drogi nr 437 biegnącej od skrzyżowania z drogą nr 434 do południowej granicy gminy, część gminy Śrem położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 310 biegnącą od zachodniej granicy gminy do miejscowości Śrem, następnie na wschód od drogi nr 432 w miejscowości Śrem oraz na wschód od drogi nr 434 biegnącej od skrzyżowania z drogą nr 432 do południowej granicy gminy w powiecie śremskim,
- gminy Borek Wielkopolski, Piaski, Pogorzela, w powiecie gostyńskim,
- gmina Grodzisk Wielkopolski i część gminy Kamieniec położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 308 w powiecie grodziskim,
- gmina Czempin w powiecie kościańskim,
- gminy Kleszczewo, Kostrzyn, Kórnik, Pobiedziska, Mosina, miasto Puszczykowo, część gminy wiejskiej Murowana Goślina położona na południe od linii kolejowej biegnącej od północnej granicy miasta Murowana Goślina do północno-wschodniej granicy gminy w powiecie poznańskim,

- gmina Kiszkowo i część gminy Kłęcko położona na zachód od rzeki Mała Wefna w powiecie gnieźnieńskim,
  - powiat czarnkowsko-trzcianecki,
  - część gminy Wronki położona na północ od linii wyznaczonej przez rzekę Wartę biegnącą od zachodniej granicy gminy do przecięcia z drogą nr 182, a następnie na wschód od linii wyznaczonej przez drogi nr 182 oraz 184 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 182 do południowej granicy gminy w powiecie szamotulskim,
  - gmina Budzyń w powiecie chodzieskim,
  - gminy Mieścisko, Skoki i Wągrowiec z miastem Wągrowiec w powiecie wągrowieckim,
  - powiat pleszewski,
  - gmina Zagórów w powiecie słupeckim,
  - gmina Pyzdry w powiecie wrzesińskim,
  - gminy Kotlin, Żerków i część gminy Jarocin położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogi nr S11 i 15 w powiecie jarocińskim,
  - powiat ostrowski,
  - powiat miejski Kalisz,
  - powiat kaliski,
  - powiat turecki,
  - gminy Rzgów, Grodziec, Krzymów, Stare Miasto, Rychwał w powiecie konińskim,
  - powiat kępiński,
  - powiat ostrzeszowski,
- w województwie opolskim:
- gminy Domaszowice, Pokój, część gminy Namysłów położona na północ od linii wyznaczonej przez linię kolejową biegnącą od wschodniej do zachodniej granicy gminy w powiecie namysłowskim,
  - gminy Wołczyn, Kluczbork, Byczyna w powiecie kluczborskim,
  - gminy Praszka, Gorzów Śląski część gminy Rudniki położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 42 biegnącą od zachodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 43 i na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 43 biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 42 w powiecie oleskim,
  - gmina Grodków w powiecie brzeskim,
  - gminy Komprachcice, Łubniany, Murów, Niemodlin, Tułowice w powiecie opolskim,
  - powiat miejski Opole,
- w województwie zachodniopomorskim:
- gminy Nowogródek Pomorski, Barlinek, Myślibórz, część gminy Dębno położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 126 biegnącą od zachodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 23 w miejscowości Dębno, następnie na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 23 do skrzyżowania z ul. Jana Pawła II w miejscowości Cychry, następnie na północ od ul. Jana Pawła II do skrzyżowania z ul. Ogrodową i dalej na północ od linii wyznaczonej przez ul. Ogrodową, której przedłużenie biegnie do wschodniej granicy gminy w powiecie myśliborskim,
  - gmina Stare Czarnowo w powiecie gryfińskim,
  - gmina Bielice, Kozielice, Pyrzyce w powiecie pyrzyckim,
  - gminy Bierzwnik, Krzęcin, Pełczyce w powiecie choszczeńskim,
  - część powiatu miejskiego Szczecin położona na zachód od linii wyznaczonej przez rzekę Odra Zachodnia biegnącą od północnej granicy gminy do przecięcia z drogą nr 10, następnie na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 10 biegnącą od przecięcia z linią wyznaczoną przez rzekę Odra Zachodnia do wschodniej granicy gminy,
  - gminy Dobra (Szczecińska), Kołbaskowo, Police w powiecie polickim,

w województwie małopolskim:

- powiat brzeski,
- powiat gorlicki,
- powiat proszowicki,
- część powiatu nowosądeckiego niewymieniona w części II załącznika I,
- gminy Czorsztyn, Krościenko nad Dunajcem, Ochotnica Dolna w powiecie nowotarskim,
- powiat miejski Nowy Sącz,
- powiat tarnowski,
- powiat miejski Tarnów,
- część powiatu dąbrowskiego niewymieniona w części III załącznika I.

8. Σλοβακία

Οι ακόλουθες απαγορευμένες ζώνες I στη Σλοβακία:

- in the district of Nové Zámky, Sikenička, Pavlová, Bíňa, Kamenín, Kamenný Most, Malá nad Hronom, Belá, Lubá, Šarkan, Gbelce, Bruty, Mužla, Obid, Štúrovo, Nána, Kamenica nad Hronom, Chľaba, Leľa, Bajtava, Salka, Malé Kosihy,
- in the district of Veľký Krtíš, the municipalities of Ipeľské Predmostie, Veľká nad Ipľom, Hrušov, Kleňany, Sečianky,
- in the district of Levice, the municipalities of Keľ, Čata, Pohronský Ruskov, Hronovce, Želiezovce, Zalaba, Malé Ludince, Šalov, Sikenica, Pastovce, Bielovce, Ipeľský Sokolec, Lontov, Kubáňovo, Sazdice, Demandice, Dolné Semerovce, Vyškovce nad Ipľom, Preseľany nad Ipľom, Hrkovce, Tupá, Horné Semerovce, Hokovce, Slatina, Horné Turovce, Veľké Turovce, Šahy, Tešmak, Plášťovce, Ipeľské Uľany, Bátovce, Pečenice, Jabloňovce, Bohunice, Pukanec, Uhliská,
- in the district of Krupina, the municipalities of Dudince, Terany, Hontianske Moravce, Sudince, Súdovce, Lišov,
- the whole district of Ružomberok,
- in the region of Turčianske Teplice, municipalities of Turček, Horná Štubňa, Čremošné, Háj, Rakša, Mošovce,
- in the district of Martin, municipalities of Blatnica, Folkušová, Nespaly,
- in the district of Dolný Kubín, the municipalities of Kraľovany, Žaškov, Jasenová, Vyšný Kubín, Oravská Poruba, Leštiny, Osádka, Malatiná, Chlebnice, Krivá,
- in the district of Tvrdošín, the municipalities of Oravský Biely Potok, Habovka, Zuberec,
- in the district of Žarnovica, the municipalities of Rudno nad Hronom, Voznica, Hodruša-Hámre,
- the whole district of Žiar nad Hronom, except municipalities included in zone II.

9. Ιταλία

Οι ακόλουθες απαγορευμένες ζώνες I στην Ιταλία:

Piedmont Region:

- in the province of Alessandria, the municipalities of Casalnoceto, Oviglio, Tortona, Viguzzolo, Ponti, Frugarolo, Bergamasco, Castellar Guidobono, Berzano Di Tortona, Castelletto D'erro, Cerreto Grue, Carbonara Scrivia, Casasco, Carentino, Frascaro, Paderna, Montegioco, Spineto Scrivia, Villaromagnano, Pozzolo Formigaro, Momperone, Merana, Monleale, Terzo, Borgoratto Alessandrino, Casal Cermelli, Montemarzino, Bistagno, Castellazzo Bormida, Bosco Marengo, Spigno Monferrato, Castelspina, Denice, Volpeglino, Alice Bel Colle, Gamalero, Volpedo, Pozzol Groppo, Montechiaro D'acqui, Sarezzano,
- in the province of Asti, the municipalities of Olmo Gentile, Nizza Monferrato, Incisa Scapaccino, Roccaverano, Castel Boglione, Mombaruzzo, Maranzana, Castel Rocchero, Rocchetta Palafea, Castelletto Molina, Castelnuovo Belbo, Montabone, Quaranti, Mombaldone, Fontanile, Calamandrana, Bruno, Sessame, Monastero Bormida, Bubbio, Cassinasco, Serole,

Liguria Region:

- in the province of Genova, the Municipalities of Rovegno, Rapallo, Portofino, Cicagna, Avegno, Montebruno, Santa Margherita Ligure, Favale Di Malvaro, Recco, Camogli, Moconesi, Tribogna, Fascia, Uscio, Gorreto, Fontanigorda, Neirone, Rondanina, Lorsica, Propata;
- in the province of Savona, the municipalities of Cairo Montenotte, Quiliano, Dego, Altare, Piana Crixia, Mioglia, Giusvalla, Albissola Marina, Savona,

Emilia-Romagna Region:

- in the province of Piacenza, the municipalities of Ottone, Zerba,

Lombardia Region:

- in the province of Pavia, the municipalities of Rocca Susella, Montesegale, Menconico, Val Di Nizza, Bagnaria, Santa Margherita Di Staffora, Ponte Nizza, Brallo Di Pregola, Varzi, Godiasco, Cecima,

Lazio Region:

- in the province of Rome,

North: the municipalities of Riano, Castelnuovo di Porto, Capena, Fiano Romano, Morlupo, Sacrofano, Magliano Romano, Formello, Campagnano di Roma, Anguillara;

West: the municipality of Fiumicino;

South: the municipality of Rome between the boundaries of the municipality of Fiumicino (West), the limits of Zone 3 (North), the Tiber river up to the intersection with the Grande Raccordo Anulare GRA Highway, the Grande Raccordo Anulare GRA Highway up to the intersection with A24 Highway, A24 Highway up to the intersection with Viale del Tecnopolo, viale del Tecnopolo up to the intersection with the boundaries of the municipality of Guidonia Montecelio;

East: the municipalities of Guidonia Montecelio, Montelibretti, Palombara Sabina, Monterotondo, Mentana, Sant'Angelo Romano, Fonte Nuova.

ΜΕΡΟΣ II

1. Βουλγαρία

Οι ακόλουθες απαγορευμένες ζώνες II στη Βουλγαρία:

- the whole region of Haskovo,
- the whole region of Yambol,
- the whole region of Stara Zagora,
- the whole region of Pernik,
- the whole region of Kyustendil,
- the whole region of Plovdiv, excluding the areas in Part III,
- the whole region of Pazardzhik, excluding the areas in Part III,
- the whole region of Smolyan,
- the whole region of Dobrich,
- the whole region of Sofia city,
- the whole region of Sofia Province,
- the whole region of Blagoevgrad excluding the areas in Part III,
- the whole region of Razgrad,
- the whole region of Kardzhali,
- the whole region of Burgas,
- the whole region of Varna excluding the areas in Part III,
- the whole region of Silistra,
- the whole region of Ruse,
- the whole region of Veliko Tarnovo,

- the whole region of Pleven,
- the whole region of Targovishte,
- the whole region of Shumen,
- the whole region of Sliven,
- the whole region of Vidin,
- the whole region of Gabrovo,
- the whole region of Lovech,
- the whole region of Montana,
- the whole region of Vratza.

2. Γερμανία

Οι ακόλουθες απαγορευμένες ζώνες II στη Γερμανία:

Bundesland Brandenburg:

- Landkreis Oder-Spree:
  - Gemeinde Grunow-Dammendorf,
  - Gemeinde Mixdorf
  - Gemeinde Schlaubetal,
  - Gemeinde Neuzelle,
  - Gemeinde Neißemünde,
  - Gemeinde Lawitz,
  - Gemeinde Eisenhüttenstadt,
  - Gemeinde Vogelsang,
  - Gemeinde Ziltendorf,
  - Gemeinde Wiesenau,
  - Gemeinde Friedland,
  - Gemeinde Siehdichum,
  - Gemeinde Müllrose,
  - Gemeinde Briesen,
  - Gemeinde Jacobsdorf
  - Gemeinde Groß Lindow,
  - Gemeinde Brieskow-Finkenheerd,
  - Gemeinde Ragow-Merz,
  - Gemeinde Beeskow,
  - Gemeinde Rietz-Neuendorf,
  - Gemeinde Tauche mit den Gemarkungen Stremmen, Ranzig, Trebatsch, Sabrodt, Sawall, Mitweide, Lindenberg, Falkenberg (T), Görsdorf (B), Wulfersdorf, Giesensdorf, Briescht, Kossenblatt und Tauche,
  - Gemeinde Langewahl,
  - Gemeinde Berkenbrück,
  - Gemeinde Steinhöfel mit den Gemarkungen Arensdorf und Demitz und den Gemarkungen Steinhöfel, Hasenfelde und Heinersdorf östlich der L 36 und der Gemarkung Neuendorf im Sande südlich der L36,
  - Gemeinde Fürstenwalde östlich der B 168 und südlich der L36,
  - Gemeinde Diensdorf-Radlow,
  - Gemeinde Wendisch Rietz östlich des Scharmützelsees und nördlich der B 246,

- Gemeinde Bad Saarow mit der Gemarkung Neu Golm und der Gemarkung Bad Saarow-Pieskow östlich des Scharmützelsees und ab nördlicher Spitze östlich der L35,
- Landkreis Dahme-Spreewald:
  - Gemeinde Jamlitz,
  - Gemeinde Lieberose,
  - Gemeinde Schwielochsee mit den Gemarkungen Goyatz, Jessern, Lamsfeld, Ressen, Speichrow und Zaue,
- Landkreis Spree-Neiße:
  - Gemeinde Schenkendöbern,
  - Gemeinde Guben,
  - Gemeinde Jänschwalde,
  - Gemeinde Tauer,
  - Gemeinde Peitz,
  - Gemeinde Turnow-Preilack mit der Gemarkung Preilack,
  - Gemeinde Teichland mit der Gemarkung Bärenbrück,
  - Gemeinde Heinersbrück,
  - Gemeinde Forst,
  - Gemeinde Groß Schacksdorf-Simmersdorf,
  - Gemeinde Neiße-Malxetal,
  - Gemeinde Jämlitz-Klein Döben,
  - Gemeinde Tschernitz,
  - Gemeinde Döbern,
  - Gemeinde Felixsee,
  - Gemeinde Wiesengrund,
  - Gemeinde Spremberg mit den Gemarkungen Groß Luja, Sellessen, Türkendorf, Graustein, Waldesdorf, Hornow, Schönheide, Lieskau, Bühlow, Groß Buckow, Jessen, Pulsberg, Roitz, Terpe und der Gemarkung Spremberg östlich der Tagebaurandstraße,
  - Gemeinde Welzow mit den Gemarkungen Proschim und Haidemühl,
  - Gemeinde Neuhausen/Spree mit den Gemarkungen Kahsel, Bagenz, Drieschnitz, Gablenz, Laubsdorf, Komptendorf und Sergen und der Gemarkung Roggosen südlich der BAB 15,
- Landkreis Märkisch-Oderland:
  - Gemeinde Bleyen-Genschmar,
  - Gemeinde Neuhardenberg
  - Gemeinde Golzow,
  - Gemeinde Küstriner Vorland,
  - Gemeinde Alt Tucheband,
  - Gemeinde Reitwein,
  - Gemeinde Podelzig,
  - Gemeinde Gusow-Platkow,
  - Gemeinde Seelow,
  - Gemeinde Vierlinden,
  - Gemeinde Lindendorf,
  - Gemeinde Fichtenhöhe,
  - Gemeinde Lietzen,
  - Gemeinde Falkenhagen (Mark),

- Gemeinde Zeschdorf,
- Gemeinde Treplin,
- Gemeinde Lebus,
- Gemeinde Müncheberg mit den Gemarkungen Jahnsfelde, Trebnitz, Obersdorf, Münchehofe und Hermersdorf,
- Gemeinde Märkische Höhe mit der Gemarkung Ringenwalde,
- Gemeinde Bliesdorf mit der Gemarkung Metzdorf und Gemeinde Bliesdorf – östlich der B167 bis östlicher Teil, begrenzt aus Richtung Gemarkungsgrenze Neutrebbin südlich der Bahnlinie bis Straße „Sophienhof“ dieser westlich folgend bis „Ruesterchegraben“ weiter entlang Feldweg an den Windrädern Richtung „Herrnhof“, weiter entlang „Letschiner Hauptgraben“ nord-östlich bis Gemarkungsgrenze Alttrebbin und Kunersdorf – östlich der B167,
- Gemeinde Bad Freienwalde mit den Gemarkungen Altgietzen, Altranft, Bad Freienwalde, Bralitz, Hohenwutzen, Schiffmühle, Hohensaaten und Neuenhagen,
- Gemeinde Falkenberg mit der Gemarkung Falkenberg östlich der L35,
- Gemeinde Oderaue,
- Gemeinde Wriezen mit den Gemarkungen Altwriezen, Jäckelsbruch, Neugaul, Bearegard, Eichwerder, Rathsdorf – östlich der B167 und Wriezen – östlich der B167,
- Gemeinde Neulewin,
- Gemeinde Neutrebbin,
- Gemeinde Letschin,
- Gemeinde Zechin,
- Landkreis Barnim:
  - Gemeinde Lunow-Stolzenhagen,
  - Gemeinde Parsteinsee,
  - Gemeinde Oderberg,
  - Gemeinde Liepe,
  - Gemeinde Hohenfinow (nördlich der B167),
  - Gemeinde Niederfinow,
  - Gemeinde (Stadt) Eberswalde mit den Gemarkungen Eberswalde nördlich der B167 und östlich der L200, Sommerfelde und Tornow nördlich der B167,
  - Gemeinde Chorin mit den Gemarkungen Brodowin, Chorin östlich der L200, Serwest, Neuehütte, Sandkrug östlich der L200,
  - Gemeinde Ziethen mit der Gemarkung Klein Ziethen östlich der Serwester Dorfstraße und östlich der B198,
- Landkreis Uckermark:
  - Gemeinde Angermünde mit den Gemarkungen Crussow, Stolpe, Gellmersdorf, Neukünkendorf, Bölkendorf, Herzsprung, Schmargendorf und den Gemarkungen Angermünde südlich und südöstlich der B2 und Dobberzin südlich der B2,
  - Gemeinde Schwedt mit den Gemarkungen Criewen, Zützen, Schwedt, Stendell, Kummerow, Kunow, Vierraden, Blumenhagen, Oderbruchwiesen, Enkelsee, Gatow, Hohenfelde, Schöneberg, Flemisdorf und der Gemarkung Felchow östlich der B2,
  - Gemeinde Pinnow südlich und östlich der B2,
  - Gemeinde Berkholz-Meyenburg,
  - Gemeinde Mark Landin mit der Gemarkung Landin südlich der B2,
  - Gemeinde Casekow mit der Gemarkung Woltersdorf und den Gemarkungen Biesendahlshof und Casekow östlich der L272 und südlich der L27,
  - Gemeinde Hohenselchow-Groß Pinnow mit der Gemarkung Groß Pinnow und der Gemarkung Hohenselchow südlich der L27,

- Gemeinde Gartz (Oder) mit der Gemarkung Friedrichsthal und den Gemarkungen Gartz und Hohenreinkendorf südlich der L27 und B2 bis Gartenstraße,
  - Gemeinde Passow mit der Gemarkung Jamikow,
  - Kreisfreie Stadt Frankfurt (Oder),
  - Landkreis Prignitz:
    - Gemeinde Karstädt mit den Gemarkungen NeuhoF und Kribbe und den Gemarkungen Groß Warnow, Klein Warnow, Reckenzin, Streesow und Dallmin östlich der Bahnstrecke Berlin/Spandau-Hamburg/Altona,
    - Gemeinde Berge,
    - Gemeinde Pirow mit den Gemarkungen Hülsebeck, Pirow, Bresch und Burow,
    - Gemeinde Putlitz mit den Gemarkungen Sagast, Nettelbeck, Porep, Lütkenhof, Putlitz, Weitgendorf und Telschow,
    - Gemeinde Marienfließ mit den Gemarkungen Jännersdorf, Stepenitz und Krependorf,
  - Landkreis Oberspreewald-Lausitz:
    - Gemeinde Senftenberg mit der Gemarkung Peickwitz,
    - Gemeinde Hohenbocka,
    - Gemeinde Grünewald,
    - Gemeinde Hermsdorf,
    - Gemeinde Kroppen,
    - Gemeinde Ortrand,
    - Gemeinde Großmehlen,
    - Gemeinde Lindenau,
    - Gemeinde Frauendorf,
    - Gemeinde Ruhland,
    - Gemeinde Guteborn
    - Gemeinde Schwarzbach mit der Gemarkung Schwarzbach,
- Bundesland Sachsen:
- Landkreis Bautzen:
    - Gemeinde Arnsdorf nördlich der B6,
    - Gemeinde Burkau,
    - Gemeinde Crostwitz,
    - Gemeinde Demitz-Thumitz nördlich der S111,
    - Gemeinde Elsterheide,
    - Gemeinde Frankenthal,
    - Gemeinde Göda nördlich der S111,
    - Gemeinde Großdubrau,
    - Gemeinde Großharthau nördlich der B6,
    - Gemeinde Großnaundorf,
    - Gemeinde Haselbachtal,
    - Gemeinde Hochkirch nördlich der B6,
    - Gemeinde Königswartha,
    - Gemeinde Kubschütz nördlich der B6,
    - Gemeinde Laußnitz,
    - Gemeinde Lichtenberg,
    - Gemeinde Lohsa,

- Gemeinde Malschwitz,
- Gemeinde Nebelschütz,
- Gemeinde Neukirch,
- Gemeinde Neschwitz,
- Gemeinde Ohorn,
- Gemeinde Oßling,
- Gemeinde Ottendorf-Okrilla,
- Gemeinde Panschwitz-Kuckau,
- Gemeinde Puschwitz,
- Gemeinde Räckelwitz,
- Gemeinde Radibor,
- Gemeinde Ralbitz-Rosenthal,
- Gemeinde Rammenau,
- Gemeinde Schwepnitz,
- Gemeinde Spreetal,
- Gemeinde Stadt Bautzen nördlich der S111 bis Abzweig S 156 und nördlich des Verlaufs S 156 bis Abzweig B6 und nördlich des Verlaufs der B 6 bis zur östlichen Gemeindegrenze,
- Gemeinde Stadt Bernsdorf,
- Gemeinde Stadt Bischofswerda nördlich der B6 nördlich der S111,
- Gemeinde Stadt Elstra,
- Gemeinde Stadt Großröhrsdorf,
- Gemeinde Stadt Hoyerswerda,
- Gemeinde Stadt Kamenz,
- Gemeinde Stadt Königsbrück,
- Gemeinde Stadt Lauta,
- Gemeinde Stadt Pulsnitz,
- Gemeinde Stadt Radeberg nördlich der B6,
- Gemeinde Stadt Weißenberg,
- Gemeinde Stadt Wittichenau,
- Gemeinde Steina,
- Gemeinde Wachau,
- Stadt Dresden:
  - Stadtgebiet nördlich der BAB4 bis zum Verlauf westlich der Elbe, dann nördlich der B6,
- Landkreis Görlitz,
- Landkreis Meißen:
  - Gemeinde Diera-Zehren östlich der Elbe,
  - Gemeinde Ebersbach,
  - Gemeinde Glaubitz östlich des Grödel-Elsterwerdaer-Floßkanals,
  - Gemeinde Klipphausen östlich der S177,
  - Gemeinde Lampertswalde,
  - Gemeinde Moritzburg,
  - Gemeinde Niederau östlich der B101,

- Gemeinde Nünchritz östlich der Elbe und südlich des Grödel-Elsterwerdaer-Floßkanals,
  - Gemeinde Priestewitz,
  - Gemeinde Röderau östlich des Grödel-Elsterwerdaer-Floßkanals,
  - Gemeinde Schönfeld,
  - Gemeinde Stadt Coswig,
  - Gemeinde Stadt Gröditz östlich des Grödel-Elsterwerdaer-Floßkanals,
  - Gemeinde Stadt Großenhain,
  - Gemeinde Stadt Meißen östlich des Straßenverlaufs der S177 bis zur B6, dann B6 bis zur B101, ab der B101 Elbtalbrücke Richtung Norden östlich der Elbe,
  - Gemeinde Stadt Radebeul,
  - Gemeinde Stadt Radeburg,
  - Gemeinde Thiendorf,
  - Gemeinde Weinböhla,
  - Gemeinde Wülknitz östlich des Grödel-Elsterwerdaer-Floßkanals,
  - Landkreis Sächsische Schweiz-Osterzgebirge:
    - Gemeinde Stadt Wilsdruff nördlich der BAB4 zwischen den Abfahren Wilsdruff und Dreieck Dresden-West,
- Bundesland Mecklenburg-Vorpommern:
- Landkreis Ludwigslust-Parchim:
    - Gemeinde Balow mit dem Ortsteil: Balow,
    - Gemeinde Brunow mit den Ortsteilen und Ortslagen: Bauerkuhl, Brunow (bei Ludwigslust), Klüß, Löcknitz (bei Parchim),
    - Gemeinde Dambeck mit dem Ortsteil und der Ortslage: Dambeck (bei Ludwigslust),
    - Gemeinde Ganzlin mit den Ortsteilen und Ortslagen: Barackendorf, Hof Retzow, Klein Damerow, Retzow, Wangelin,
    - Gemeinde Gehlsbach mit den Ortsteilen und Ortslagen: Ausbau Darß, Darß, Hof Karbow, Karbow, Karbow-Ausbau, Quaßlin, Quaßlin Hof, Quaßliner Mühle, Vietlütbe, Wahlstorf
    - Gemeinde Groß Godems mit den Ortsteilen und Ortslagen: Groß Godems, Klein Godems,
    - Gemeinde Karrenzin mit den Ortsteilen und Ortslagen: Herzfeld, Karrenzin, Karrenzin-Ausbau, Neu Herzfeld, Repzin, Wulfsahl,
    - Gemeinde Kreien mit den Ortsteilen und Ortslagen: Ausbau Kreien, Hof Kreien, Kolonie Kreien, Kreien, Wilsen,
    - Gemeinde Kritzow mit dem Ortsteil und der Ortslage: Benzin,
    - Gemeinde Lübz mit den Ortsteilen und Ortslagen: Burow, Gischow, Meyerberg,
    - Gemeinde Möllenbeck mit den Ortsteilen und Ortslagen: Carlshof, Horst, Menzendorf, Möllenbeck,
    - Gemeinde Muchow mit dem Ortsteil und Ortslage: Muchow,
    - Gemeinde Parchim mit dem Ortsteil und Ortslage: Slate,
    - Gemeinde Prislich mit den Ortsteilen und Ortslagen: Marienhof, Neese, Prislich, Werle,
    - Gemeinde Rom mit dem Ortsteil und Ortslage: Klein Niendorf,
    - Gemeinde Ruhner Berge mit den Ortsteilen und Ortslagen: Dorf Polnitz, Drenkow, Griebow, Jarchow, Leppin, Malow, Malower Mühle, Marnitz, Mentin, Mooster, Poitendorf, Polnitz, Suckow, Tessenow, Zachow,
    - Gemeinde Siggelkow mit den Ortsteilen und Ortslagen: Groß Pankow, Klein Pankow, Neuburg, Redlin, Siggelkow,

- Gemeinde Stolpe mit den Ortsteilen und Ortslagen: Barkow, Granzin, Stolpe Ausbau, Stolpe,
- Gemeinde Ziegendorf mit den Ortsteilen und Ortslagen: Drefahl, Meierstorf, Neu Drefahl, Pampin, Platschow, Stresendorf, Ziegendorf,
- Gemeinde Zierzow mit den Ortsteilen und Ortslagen: Kolbow, Zierzow.

3. Εσθονία

Οι ακόλουθες απαγορευμένες ζώνες II στην Εσθονία:

- Eesti Vabariik (välja arvatud Hiiu maakond).

4. Λετονία

Οι ακόλουθες απαγορευμένες ζώνες II στη Λετονία:

- Aizkraukles novads,
- Alūksnes novads,
- Augšdaugavas novads,
- Ādažu novads,
- Balvu novads,
- Bauskas novads,
- Cēsu novads,
- Dienvidkurzemes novada Aizputes, Cīravas, Lažas, Durbes, Dunalkas, Tadaikū, Vecpils, Bārtas, Sakas, Bunkas, Priekules, Gramzdas, Kalētu, Virgas, Dunikas, Vaiņodes, Gaviezes, Rucavas, Vērgales, Medzes pagasts, Nīcas pagasta daļa uz dienvidiem no apdzīvotas vietas Bernāti, autoceļa V1232, A11, V1222, Bārtas upes, Embūtes pagasta daļa uz dienvidiem no autoceļa P116, P106, autoceļa no apdzīvotas vietas Dinsdurbe, Kalvenes pagasta daļa uz rietumiem no ceļa pie Vārtājas upes līdz autoceļam A9, uz dienvidiem no autoceļa A9, uz rietumiem no autoceļa V1200, Kazdangas pagasta daļa uz rietumiem no ceļa V1200, P115, P117, V1296, Aizputes, Durbes, Pāvilostas, Priekules pilsēta,
- Dobeles novads,
- Gulbenes novads,
- Jelgavas novads,
- Jēkabpils novads,
- Krāslavas novads,
- Kuldīgas novada Alsungas, Gudenieku, Kurmāles, Rendas, Kabiles, Vārmes, Pelču, Snēpeles, Turlavas pagasts, Laidu pagasta daļa uz ziemeļiem no autoceļa V1296, V1295, V1272, Raņķu pagasta daļa uz ziemeļiem no autoceļa V1272 līdz robežai ar Ventas upi, Skrundas pagasta daļa uz ziemeļaustrumiem no Skrundas, Cieceres upes un Ventas upes, Ēdoles pagasta daļa uz rietumiem no autoceļa V1269, V1271, V1288, P119, Īvandes pagasta daļa uz dienvidiem no autoceļa P119, Rumbas pagasta daļa uz dienvidiem no autoceļa P120, Kuldīgas pilsēta,
- Ķekavas novads,
- Limbažu novads,
- Līvānu novads,
- Ludzas novads,
- Madonas novads,
- Mārupes novads,
- Ogres novads,
- Olaines novads,
- Preiļu novads,
- Rēzeknes novads,

- Ropažu novada Garkalnes, Ropažu pagasts, Stopiņu pagasta daļa, kas atrodas uz austrumiem no autoceļa V36, P4 un P5, Acones ielas, Daugūļupes ielas un Daugūļupītes, Vangažu pilsēta,
- Salaspils novads,
- Saldus novads,
- Saulkrastu novads,
- Siguldas novads,
- Smiltenes novads,
- Talsu novads,
- Tukuma novads,
- Valkas novads,
- Valmieras novads,
- Varakļānu novads,
- Ventspils novada Ances, Popes, Puzes, Tārgales, Vārves, Užavas, Usmas, Jūrkalnes pagasts, Ugāles pagasta daļa uz ziemeļiem no autoceļa V1347, uz austrumiem no autoceļa P123, Ziru pagasta daļa uz rietumiem no autoceļa V1269, P108, Piltenes pagasta daļa uz ziemeļiem no autoceļa V1310, V1309, autoceļa līdz Ventas upei, Piltenes pilsēta,
- Daugavpils valstspilsētas pašvaldība,
- Jelgavas valstspilsētas pašvaldība,
- Jūrmalas valstspilsētas pašvaldība,
- Rēzeknes valstspilsētas pašvaldība.

5. Λιθουανία

Οι ακόλουθες απαγορευμένες ζώνες II στη Λιθουανία:

- Alytaus miesto savivaldybė,
- Alytaus rajono savivaldybė,
- Anykščių rajono savivaldybė,
- Akmenės rajono savivaldybė,
- Birštono savivaldybė,
- Biržų miesto savivaldybė,
- Biržų rajono savivaldybė,
- Jonavos rajono savivaldybė:
- Elektrėnų savivaldybė,
- Ignalinos rajono savivaldybė, Jonavos rajono savivaldybė:
- Jonavos rajono savivaldybė,
- Joniškio rajono savivaldybė,
- Jurbarko rajono savivaldybė,
- Kauno miesto savivaldybė,
- Kauno rajono savivaldybės:
- Kauno rajono savivaldybė,
- Kazlų rūdos savivaldybė,
- Kelmės rajono savivaldybė,
- Kėdainių rajono savivaldybė,
- Klaipėdos rajono savivaldybė: Judrėnų, Endriejavo ir Veiviržėnų seniūnijos,
- Kupiškio rajono savivaldybė,
- Kretingos rajono savivaldybė,

- Lazdijų rajono savivaldybė,
- Mažeikių rajono savivaldybė,
- Molėtų rajono savivaldybė: Alantos, Balninkų, Čiulėnų, Inturkės, Joniškio, Luokesos, Mindūnų, Suginčių ir Videniškių seniūnijos,
- Pagėgių savivaldybė,
- Pakruojo rajono savivaldybė,
- Panevėžio rajono savivaldybė,
- Panevėžio miesto savivaldybė,
- Pasvalio rajono savivaldybė,
- Radviliškio rajono savivaldybė,
- Rietavo savivaldybė,
- Prienų rajono savivaldybė,
- Plungės rajono savivaldybė,
- Raseinių rajono savivaldybė,
- Rokiškio rajono savivaldybė,
- Skuodo rajono savivaldybė.
- Šakių rajono savivaldybė: Griškabūdžio, Kriūkų, Kudirkos Naumiesčio, Lekėčių, Lukšių, Plokščių, Sintautų, Slavikų seniūnijos; Sudargo seniūnijos dalis, išskyrus Pervazninkų kaimą; Šakių seniūnijos dalis, išskyrus Juniškių, Bedalių, Zajošių, Kriaučėnų, Liukų, Gotlybiškių, Ritinių kaimus; Žvirgždaičių seniūnija,
- Šalčininkų rajono savivaldybė,
- Šiaulių miesto savivaldybė,
- Šiaulių rajono savivaldybė,
- Šilutės rajono savivaldybė,
- Širvintų rajono savivaldybė: Čiobiškio, Gelvonų, Jauniūnų, Kernavės, Musninkų ir Širvintų seniūnijos,
- Šilalės rajono savivaldybė,
- Švenčionių rajono savivaldybė,
- Tauragės rajono savivaldybė,
- Telšių rajono savivaldybė,
- Trakų rajono savivaldybė,
- Ukmergės rajono savivaldybė: Deltuvos, Lyduokių, Pabaisko, Pivonijos, Siesikų, Šešuolių, Taujėnų, Ukmergės miesto, Veprių, Vidiškių ir Žemaitkiemo seniūnijos,
- Utenos rajono savivaldybė,
- Varėnos rajono savivaldybė,
- Vilniaus miesto savivaldybė,
- Vilniaus rajono savivaldybė: Avižienių, Bezdonių, Buivydžių, Dūkštų, Juodšilių, Kalvelių, Lavoriškių, Maišiagalos, Marijampolio, Medininkų, Mickūnų, Nemenčinės, Nemenčinės miesto, Nemėžio, Pagirių, Riešės, Rudaminos, Rukainių, Sudervės, Sužionių, Šatrininkų ir Zujūnų seniūnijos,
- Visagino savivaldybė,
- Zarasų rajono savivaldybė.

6. Ουγγαρία

Οι ακόλουθες απαγορευμένες ζώνες II στην Ουγγαρία:

- Békés megye 950150, 950250, 950350, 950450, 950550, 950650, 950660, 950750, 950850, 950860, 951050, 951150, 951250, 951260, 951350, 951450, 951460, 951550, 951650, 951750, 952150, 952250, 952350, 952450, 952550, 952650, 953250, 953260, 953270, 953350, 953450, 953550, 953560, 953950, 954050, 954060, 954150, 956250, 956350, 956450, 956550, 956650 és 956750 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Borsod-Abaúj-Zemplén megye valamennyi vadgazdálkodási egységének teljes területe,
- Fejér megye 403150, 403160, 403250, 403260, 403350, 404250, 404550, 404560, 404570, 405450, 405550, 405650, 406450 és 407050 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Hajdú-Bihar megye valamennyi vadgazdálkodási egységének teljes területe,
- Heves megye valamennyi vadgazdálkodási egységének teljes területe,
- Jász-Nagykun-Szolnok megye 750250, 750550, 750650, 750750, 750850, 750970, 750980, 751050, 751150, 751160, 751250, 751260, 751350, 751360, 751450, 751460, 751470, 751550, 751650, 751750, 751850, 751950, 752150, 752250, 752350, 752450, 752460, 752550, 752560, 752650, 752750, 752850, 752950, 753060, 753070, 753150, 753250, 753310, 753450, 753550, 753650, 753660, 753750, 753850, 753950, 753960, 754050, 754150, 754250, 754360, 754370, 754850, 755550, 755650 és 755750 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Komárom-Esztergom megye: 250350, 250850, 250950, 251450, 251550, 251950, 252050, 252150, 252350, 252450, 252460, 252550, 252650, 252750, 252850, 252860, 252950, 252960, 253050, 253150, 253250, 253350, 253450 és 253550 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Nógrád megye valamennyi vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Pest megye 570150, 570250, 570350, 570450, 570550, 570650, 570750, 570850, 570950, 571050, 571150, 571250, 571350, 571650, 571750, 571760, 571850, 571950, 572050, 573550, 573650, 574250, 577250, 580050 és 580150 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Szabolcs-Szatmár-Bereg megye valamennyi vadgazdálkodási egységének teljes területe.

7. Πολωνία

Οι ακόλουθες απαγορευμένες ζώνες II στην Πολωνία:

w województwie warmińsko-mazurskim:

- gminy Kalinowo, Stare Juchy, Prostki oraz gmina wiejska Elk w powiecie ełckim,
- powiat elbląski,
- powiat miejski Elbląg,
- powiat gołdapski,
- powiat piski,
- powiat bartoszycki,
- powiat olecki,
- powiat giżycki,
- powiat braniewski,
- powiat kętrzyński,
- powiat lidzbarski,
- gminy Dźwierzuty Jedwabno, Pasym, Świątajno, Szczytno i miasto Szczytno w powiecie szczycieńskim,
- powiat mrągowski,
- powiat węgorzewski,
- powiat olsztyński,
- powiat miejski Olsztyn,
- powiat nidzicki,
- gminy Kisielice, Susz, Zalewo w powiecie iławskim,

- część powiatu ostródzkiego niewymieniona w części III załącznika I,
- gmina Iłowo – Osada, część gminy wiejskiej Działdowo położona na południe od linii wyznaczonej przez linię kolejową biegnącą od wchodniej do zachodniej granicy gminy, część gminy Płońska położona na południe od linii wyznaczonej przez linię kolejową biegnącą od wchodniej do zachodniej granicy gminy, część gminy Lidzbark położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 544 biegnącą od wschodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 541 oraz na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 541 biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 544 w powiecie działdowskim,

w województwie podlaskim:

- powiat bielski,
- powiat grajewski,
- powiat grajewski,
- powiat moniecki,
- gminy Łomża, Piątnica, Jedwabne, Przytuły i Wizna w powiecie łomżyńskim,
- gminy Łomża, Piątnica, Jedwabne, Przytuły i Wizna w powiecie łomżyńskim,
- powiat siemiatycki,
- powiat hajnowski,
- gminy Ciechanowiec, Klukowo, Szepietowo, Kobylin-Borzymy, Nowe Piekuty, Sokoły i część gminy Kulesze Kościelne położona na północ od linii wyznaczonej przez linię kolejową w powiecie wysokomazowieckim,
- gmina Rutki i część gminy Kołaki Kościelne położona na północ od linii wyznaczonej przez linię kolejową w powiecie zambrowskim,
- gminy Mały Płock i Stawiski w powiecie kolneńskim,
- powiat białostocki,,
- gminy Czarna Białostocka, Dobrzyniewo Duże, Gródek, Michałowo, Supraśl, Tykocin, Wasilków, Zabłudów, Zawady i Choroszcz w powiecie białostockim,
- powiat suwalski,
- powiat miejski Suwałki,
- powiat augustowski,
- powiat miejski Białystok,

w województwie mazowieckim:

- gminy Domanice, Korczew, Kotuń, Mordy, Paprotnia, Przesmyki, Siedlce, Skórzec, Wiśniew, Wodynie, Zbuczyn w powiecie siedleckim,
- powiat siedlecki,
- gminy Ceranów, Jabłonna Lacka, Kosów Lacki, Repki, Sabnie, Sterdyń w powiecie sokołowskim,
- powiat węgrowski, — powiat łosicki,
- powiat sochaczewski,
- powiat zwoleński,
- powiat kozienicki,
- powiat lipski,
- powiat radomski
- powiat miejski Radom,
- powiat szydłowiecki,
- gminy Lubowidz i Kuczbork Osada w powiecie żuromińskim,
- gmina Wieczfnia Kościelna w powiecie mławskim,
- gminy Bodzanów, Słubice, Wyszogród i Mała Wieś w powiecie płockim,
- gminy Bodzanów, Bulkowo, Staroźreby, Słubice, Wyszogród i Mała Wieś w powiecie płockim,

- gminy Czerwińsk nad Wisłą, Naruszewo, Załuski w powiecie płońskim,
- gminy: miasto Kobyłka, miasto Marki, miasto Ząbki, miasto Zielonka, część gminy Tłuszcz ograniczona liniami kolejowymi: na północ od linii kolejowej biegnącej od wschodniej granicy gminy do miasta Tłuszcz oraz na wschód od linii kolejowej biegnącej od północnej granicy gminy do miasta Tłuszcz, część gminy Jadów położona na północ od linii kolejowej biegnącej od wschodniej do zachodniej granicy gminy w powiecie wołomińskim,
- powiat garwoliński,
- gminy Boguty – Pianki, Brok, Zaręby Kościelne, Nur, Małkinia Górna, część gminy Wąsewo położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 60, część gminy wiejskiej Ostrów Mazowiecka położona na południe od miasta Ostrów Mazowiecka i na południe od linii wyznaczonej przez drogę 60 biegnącą od zachodniej granicy miasta Ostrów Mazowiecka do zachodniej granicy gminy w powiecie ostrowskim,
- część gminy Sadowne położona na północny- zachód od linii wyznaczonej przez linię kolejową, część gminy Łochów położona na północny – zachód od linii wyznaczonej przez linię kolejową w powiecie węgrowskim,
- gminy Brańszczyk, Długosiodło, Rzańnik, Wyszków, część gminy Zabrodzie położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr S8 w powiecie wyszkowskim,
- gminy Cegłów, Dębe Wielkie, Halinów, Latowicz, Mińsk Mazowiecki i miasto Mińsk Mazowiecki, Mrozy, Siennica, miasto Sulejówek w powiecie mińskim,
- powiat otwocki,
- powiat otwocki,
- powiat warszawski zachodni,
- powiat legionowski,
- powiat piaseczyński,
- powiat grójecki,
- gminy Belsk Duży, Goszczyn, Chynów, Grójec, Jasieniec, Pniewy i Warka w powiecie grójeckim,
- powiat Żyrardowski,
- powiat białobrzegi,
- powiat przysuski,
- powiat miejski Warszawa,
- w województwie lubelskim:
  - powiat miejski Warszawa, w województwie lubelskim:
  - powiat bialski, — powiat miejski Biała Podlaska,
  - gminy Batorz, Godziszów, Janów Lubelski, Modliborzyce w powiecie janowskim,
  - gminy Chrzanów i Dzwola w powiecie janowskim,
  - powiat puławski,
  - powiat łukowski,
  - powiat lubelski,
  - powiat miejski Lublin,
  - powiat lubartowski,
  - powiat łęczyński,
  - powiat świdnicki,
  - gminy Aleksandrów, Biszczka, Józefów, Księżpol, Łukowa, Obsza, Potok Górny, Tarnogród w powiecie biłgorajskim,
  - gminy Dołhobyczów, Mircze, Trzeszczany, Uchanie i Werbkowice w powiecie hrubieszowskim,
  - powiat krasnostawski,
  - powiat chełmski,
  - powiat miejski Chełm,

- powiat tomaszowski,
- część powiatu kraśnickiego niewymieniona w części III załącznika I,
- powiat opolski,
- powiat parczewski,
- powiat włodawski,
- powiat radzyński,
- powiat miejski Zamość,
- gminy Adamów, Grabowiec, Komarów – Osada, Krasnobród, Łabunie, Miączyn, Nielisz, Sitno, Skierbieszów, Stary Zamość, Zamość w powiecie zamojskim,

w województwie podkarpackim:

- część powiatu stalowowolskiego niewymieniona w części III załącznika I,
- gminy Cieszanów, Horyniec - Zdrój, Narol, Stary Dzików, Oleszyce, Lubaczów z miastem Lubaczów w powiecie lubaczowskim,
- gminy Medyka, Stubno, część gminy Orły położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 77, część gminy Żurawica na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 77 w powiecie przemyskim,
- gminy Chłopice, Jarosław z miastem Jarosław, Pawłosiów i Wiązownice w powiecie jarosławskim,
- gmina Kamień w powiecie rzeszowskim,
- gminy Cmolas, Dzikowiec, Kolbuszowa, Majdan Królewski i Niwiska powiecie kolbuszowskim,
- powiat leżajski,
- powiat niżański,
- powiat tarnobrzeski,
- gminy Adamówka, Sieniawa, Tryńcza, Przeworsk z miastem Przeworsk, Zarzecze w powiecie przeworskim,
- część gminy Sędziszów Małopolski położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr A4, część gminy Ostrów nie wymieniona w części III załącznika I w powiecie ropczycko – sędziszowskim,

w województwie małopolskim:

- gminy Nawojowa, Piwniczna Zdrój, Rytro, Stary Sącz, część gminy Łącko położona na południe od linii wyznaczonej przez rzekę Dunajec w powiecie nowosądeckim,
- gmina Szczawnica w powiecie nowotarskim,

w województwie pomorskim:

- gminy Dzierzgoń i Stary Dzierzgoń w powiecie sztumskim,
- gmina Stare Pole, część gminy Nowy Staw położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 55 w powiecie malborskim,
- gminy Stegny, Sztutowo i część gminy Nowy Dwór Gdański położona na północny - wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 55 biegnącą od południowej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 7, następnie przez drogę nr 7 i S7 biegnącą do zachodniej granicy gminy w powiecie nowodworskim,

w województwie świętokrzyskim:

- gmina Tarłów i część gminy Ożarów położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 74 biegnącą od miejscowości Honorów do zachodniej granicy gminy w powiecie opatowskim,
- część gminy Brody położona wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 9 i na północny - wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 0618T biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania w miejscowości Lipie oraz przez drogę biegnącą od miejscowości Lipie do wschodniej granicy gminy i część gminy Mirzec położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 744 biegnącą od południowej granicy gminy do miejscowości Tychów Stary a następnie przez drogę nr 0566T biegnącą od miejscowości Tychów Stary w kierunku północno - wschodnim do granicy gminy w powiecie starachowickim,

- gmina Gowarczów, część gminy Końskie położona na wschód od linii kolejowej, część gminy Stąporków położona na północ od linii kolejowej w powiecie koneckim,
  - gminy Dwikozy i Zawichost w powiecie sandomierskim,
- w województwie lubuskim:
- gminy Bogdaniec, Deszczno, Kłodawa, Kostrzyn nad Odrą, Santok, Witnica w powiecie gorzowskim,
  - powiat miejski Gorzów Wielkopolski,
  - gminy Drezdenko, Strzelce Krajeńskie, Stare Kurowo, Zwierzyn w powiecie strzelecko – drezdeneckim,
  - powiat żarski,
  - powiat ślubicki,
  - gminy Brzeźnica, Iłowa, Gozdnicza, Wymiarki i miasto Żagań w powiecie żagańskim,
  - powiat krośnieński,
  - powiat zielonogórski
  - powiat miejski Zielona Góra,
  - powiat nowosolski,
  - powiat nowosolski,
  - część powiatu sulęcińskiego niewymieniona w części III załącznika I,
  - część powiatu międzyrzeckiego niewymieniona w części III załącznika I,
  - powiat wschowski,
- w województwie dolnośląskim:
- powiat zgorzelecki,
  - gminy Gaworzycy, Grębocice, Polkowice i Radwanice w powiecie polkowickim,
  - część powiatu wołowskiego niewymieniona w części III załącznika I,
  - gmina Jeżów Sudecki w powiecie karkonoskim,
  - gminy Rudna, Ścinawa, miasto Lubin i część gminy Lubin niewymieniona w części III załącznika I w powiecie lubińskim,
  - gmina Malczyce, Miękinia, Środa Śląska, część gminy Kostomłoty położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr A4, część gminy Udanin położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr A4 w powiecie średzkim,
  - gmina Wądroże Wielkie w powiecie jaworskim,
  - gminy Kunice, Legnickie Pole, Prochowice, Ruja w powiecie legnickim,
  - gminy Wisznia Mała, Trzebnica, Zawonia, część gminy Oborniki Śląskie położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 340 w powiecie trzebnickim,
  - gminy Leśna, Lubań i miasto Lubań, Olszyna, Platerówka, Siekierczyn w powiecie lubańskim,
  - powiat miejski Wrocław,
  - gminy Czernica, Długołęka, Siechnice, część gminy Żórawina położona na wschód od linii wyznaczonej przez autostradę A4, część gminy Kąty Wrocławskie położona na północ od linii wyznaczonej przez autostradę A4 w powiecie wrocławskim,
  - gminy Jelcz - Laskowice, Oława z miastem Oława i część gminy Domaniów położona na północny wschód od linii wyznaczonej przez autostradę A4 w powiecie oławskim,
  - gmina Bierutów, miasto Oleśnica, część gminy wiejskiej Oleśnica położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr S8, część gminy Dobroszyce położona na zachód od linii wyznaczonej przez linię kolejową biegnącą od północnej do południowej granicy gminy w powiecie oleśnickim,
  - gmina Cieszków, Krośnice, część gminy Milicz położona na wschód od linii łączącej miejscowości Poradów – Piotrkosice – Sulimierz – Sułów - Gruszczyca w powiecie milickim,

- część powiatu bolesławieckiego niewymieniona w części III załącznika I,
- powiat głogowski,
- gmina Niechlów w powiecie górowskim.
- gmina Świerzawa, Wojcieszów, część gminy Zagrodno położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Jadwisin – Modlikowice Zagrodno oraz na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 382 biegnącą od miejscowości Zagrodno do południowej granicy gminy w powiecie złotoryjskim,
- gmina Gryfów Śląski, Lubomierz, Lwówek Śląski, Wleń w powiecie lwóweckim,
- gminy Czarny Bór, Stare Bogaczowice, Walim, miasto Boguszów - Gorce, miasto Jedlina – Zdrój, miasto Szczawno – Zdrój w powiecie wałbrzyskim,
- powiat miejski Wałbrzych,
- gmina Świdnica, miasto Świdnica, miasto Świebodzice w powiecie świdnickim,

w województwie wielkopolskim:

- gminy Siedlec, Wolsztyn, część gminy Przemęt położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Borek – Kluczewo – Sączkowo – Przemęt – Błotnica – Starkowo – Boszkowo – Letnisko w powiecie wolsztyńskim,
- gmina Wielichowo, Rakoniewice, Granowo, część gminy Kamieniec położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 308 w powiecie grodziskim,
- gminy Krzywiń i Śmigiel w powiecie kościańskim,
- część powiatu międzychodzkiego niewymieniona w części III załącznika I, — część powiatu nowotomyskiego niewymieniona w części III załącznika I,
- powiat obornicki,
- część gminy Połajewo na położona na południe od drogi łączącej miejscowości Chraplewo, Tarnówko-Boruszyn, Krosin, Jakubowo, Połajewo - ul. Ryczywolska do północno-wschodniej granicy gminy w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim,
- powiat miejski Poznań,
- gminy Buk, Czerwonak, Dopiewo, Komorniki, Rokietnica, Stęszew, Swarzędz, Suchy Las, Tarnowo Podgórne, część gminy wiejskiej Murowana Goślina położona na północ od linii kolejowej biegnącej od północnej granicy miasta Murowana Goślina do północno-wschodniej granicy gminy w powiecie poznańskim,
- gminy Duszniki, Kaźmierz, Obrzycko z miastem Obrzycko, Ostroróg, Szamotuły, część gminy Wronki położona na południe od linii wyznaczonej przez rzekę Wartę biegnącą od zachodniej granicy gminy do przecięcia z drogą nr 182, a następnie na zachód od linii wyznaczonej przez drogi nr 182 oraz 184 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 182 do południowej granicy gminy, część gminy Pniewy położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Lubosinek – Lubosina – Buszewo biegnącą od południowej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 187 i na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 187 biegnącą od wschodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą łączącą miejscowości Lubosinek – Lubosina – Buszewo w powiecie szamotulskim,
- gmina Pępowo w powiecie gostyńskim,
- gminy Kobylin, Zduny, część gminy Krotoszyn położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogi: nr 15 biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 36, nr 36 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 15 do skrzyżowania z drogą nr 444, nr 444 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 36 do południowej granicy gminy w powiecie krotoszyńskim,
- gmina Wijewo w powiecie leszczyńskim,

w województwie łódzkim:

- gminy Białaczów, Drzewica, Opoczno i Poświętne w powiecie opoczyńskim,
- gminy Biała Rawska, Regnów i Sadkowice w powiecie rawskim,
- gmina Kowiesy w powiecie skierniewickim,

w województwie zachodniopomorskim:

- gmina Boleszkowice i część gminy Dębno położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 126 biegnącą od zachodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 23 w miejscowości Dębno, następnie na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 23 do skrzyżowania z ul. Jana Pawła II w miejscowości Cychry, następnie na południe od ul. Jana Pawła II do skrzyżowania z ul. Ogrodową i dalej na południe od linii wyznaczonej przez ul. Ogrodową, której przedłużenie biegnie do wschodniej granicy gminy w powiecie myśliborskim,
- gminy Cedynia, Gryfino, Mieszkowice, Moryń, część gminy Chojna położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogi nr 31 biegnącą od północnej granicy gminy i 124 biegnącą od południowej granicy gminy w powiecie gryfińskim,

w województwie opolskim:

- gminy Brzeg, Lubsza, Lewin Brzeski, Olszanka, Skarbimierz w powiecie brzeskim,
- gminy Dąbrowa, Dobrzeń Wielki, Popielów w powiecie opolskim,
- gminy Świerczów, Wilków, część gminy Namysłów położona na południe od linii wyznaczonej przez linię kolejową biegnącą od wschodniej do zachodniej granicy gminy w powiecie namysłowskim.

8. Σλοβακία

Οι ακόλουθες απαγορευμένες ζώνες II στη Σλοβακία:

- the whole district of Gelnica except municipalities included in zone III,
- the whole district of Poprad
- the whole district of Spišská Nová Ves,
- the whole district of Levoča,
- the whole district of Kežmarok
- in the whole district of Michalovce except municipalities included in zone III,
- the whole district of Košice-okolie,
- the whole district of Rožnava,
- the whole city of Košice,
- the whole district of Sobrance,
- the whole district of Vranov nad Topľou,
- the whole district of Humenné except municipalities included in zone III,
- the whole district of Snina,
- the whole district of Prešov except municipalities included in zone III,
- the whole district of Sabinov except municipalities included in zone III,
- the whole district of Svidník, except municipalities included in zone III,
- the whole district of Stropkov, except municipalities included in zone III,
- the whole district of Bardejov,
- the whole district of Stará Ľubovňa,
- the whole district of Revúca,
- the whole district of Rimavská Sobota except municipalities included in zone III,
- in the district of Veľký Krtíš, the whole municipalities not included in part I,
- the whole district of Lučenec,
- the whole district of Poltár,
- the whole district of Zvolen,
- the whole district of Detva,
- the whole district of Krupina, except municipalities included in zone I,
- the whole district of Banská Stiavnica,

- in the district of Žiar nad Hronom the municipalities of Hronská Dúbrava, Trnavá Hora,
- the whole district of Banska Bystica,
- the whole district of Brezno,
- the whole district of Liptovský Mikuláš.

9. Ιταλία

Οι ακόλουθες απαγορευμένες ζώνες II στην Ιταλία:

Piedmont Region:

- στην επαρχία Alessandria, οι δήμοι Cavatore, Castelnuovo Bormida, Cabella Ligure, Carrega Ligure, Francavilla Bisio, Carpeneto, Costa Vescovato, Grogardo, Orsara Bormida, Pasturana, Melazzo, Mornese, Ovada, Predosa, Lerma, Fraconalto, Rivalta Bormida, Fresonara, Malvicino, Ponzone, San Cristoforo, Sezzadio, Rocca Grimalda, Garbagna, Tassarolo, Mongiardino Ligure, Morsasco, Montaldo Bormida, Prasco, Montaldeo, Belforte Monferrato, Albera Ligure, Bosio, Cantalupo Ligure, Castelletto D'orba, Cartosio, Acqui Terme, Arquata Scrivia, Parodi Ligure, Ricaldone, Gavi, Cremolino, Brignano-Frascata, Novi Ligure, Molare, Cassinelle, Morbello, Avolasca, Carezzano, Basaluzzo, Dernice, Trisobbio, Strevi, Sant'Agata Fossili, Pareto, Visone, Voltaggio, Tagliolo Monferrato, Casaleggio Boiro, Capriata D'orba, Castellania, Carrosio, Cassine, Vignole Borbera, Serravalle Scrivia, Silvano D'orba, Villalvernia, Roccaforte Ligure, Rocchetta Ligure, Sardigliano, Stazzano, Borghetto Di Borbera, Grondona, Cassano Spinola, Montacuto, Gremiasco, San Sebastiano Curone, Fabbrica Curone,

Liguria Region:

- in the province of Genova, the municipalities of Bogliasco, Arenzano, Ceranesi, Ronco Scrivia, Mele, Isola Del Cantone, Lumarzo, Genova, Masone, Serra Riccò, Campo Ligure, Mignanego, Busalla, Bargagli, Savignone, Torriglia, Rossiglione, Sant'Olcese, Valbrenna, Sori, Tiglieto, Campomorone, Cogoleto, Pieve Ligure, Davagna, Casella, Montoggio, Crocefieschi, Vobbia;
- in the province of Savona, the municipalities of Albisola Superiore, Celle Ligure, Stella, Pontinvrea, Varazze, Urbe, Sassello,

ΜΕΡΟΣ III

1. Βουλγαρία

Οι ακόλουθες απαγορευμένες ζώνες III στη Βουλγαρία:

- in Blagoevgrad region:
  - the whole municipality of Sandanski
  - the whole municipality of Strumyani
  - the whole municipality of Petrich,
- the Pazardzhik region:
  - the whole municipality of Pazardzhik,
  - the whole municipality of Panagyurishte,
  - the whole municipality of Lesichevo,
  - the whole municipality of Septemvri,
  - the whole municipality of Strelcha,
- in Plovdiv region
  - the whole municipality of Hisar,
  - the whole municipality of Suedinenie,
  - the whole municipality of Maritsa
  - the whole municipality of Rodopi,
  - the whole municipality of Plovdiv,
- in Varna region:
  - the whole municipality of Byala,
  - the whole municipality of Dolni Chiflik.

2. Γερμανία

Οι ακόλουθες απαγορευμένες ζώνες III στη Γερμανία:

Bundesland Brandenburg:

— Landkreis Uckermark:

— Gemeinde Schenkenberg mit den Gemarkungen Wittenhof, Schenkenberg, Baumgarten und Ludwigsburg,

— Gemeinde Randowtal mit den Gemarkungen Eickstedt und Ziemkendorf,

— Gemeinde Grünow,

— Gemeinde Uckerfelde,

— Gemeinde Gramzow westlich der K7315,

— Gemeinde Oberuckersee mit den Gemarkungen Melzow, Warnitz, Blankenburg, Seehausen, Potzlow

— Gemeinde Nordwestuckermark mit den Gemarkungen Zollchow, Röpersdorf, Louisenthal, Sternhagen, Schmachtenhagen, Lindenhagen, Beenz (NWU), Groß-Sperrenwalde und Thiesort-Mühle,

— Gemeinde Prenzlau mit den Gemarkungen Blindow, Ellingen, Klinkow, Basedow, Güstow, Seelübbe und die Gemarkung Prenzlau.

3. Ιταλία

Οι ακόλουθες απαγορευμένες ζώνες III στην Ιταλία:

— Sardinia Region: the whole territory

— Lazio Region: the Area of the Municipality of Rome within the administrative boundaries of the Local Health Unit "ASL RM1".

4. Λετονία

Οι ακόλουθες απαγορευμένες ζώνες III στη Λετονία:

— Dienvidkurzemes novada Embūtes pagasta daļa uz ziemeļiem autoceļa P116, P106, autoceļa no apdzīvotas vietas Dinsdurbe, Kalvenes pagasta daļa uz austrumiem no ceļa pie Vārtājas upes līdz autoceļam A9, uz ziemeļiem no autoceļa A9, uz austrumiem no autoceļa V1200, Kazdangas pagasta daļa uz austrumiem no ceļa V1200, P115, P117, V1296,

— Kuldīgas novada Rudbāržu, Nīkrāces, Padures pagasts, Laidu pagasta daļa uz dienvidiem no autoceļa V1296, V1295, V1272, Raņķu pagasta daļa uz dienvidiem no autoceļa V1272 līdz robežai ar Ventas upi, Skrundas pagasts (izņemot pagasta daļu uz ziemeļaustrumiem no Skrundas, Cieceres upes un Ventas upes), Skrundas pilsēta, Ēdoles pagasta daļa uz austrumiem no autoceļa V1269, V1271, V1288, P119, Īvandes pagasta daļa uz ziemeļiem no autoceļa P119, Rumbas pagasta daļa uz ziemeļiem no autoceļa P120,

— Ventspils novada Zlēku pagasts, Ugāles pagasta daļa uz dienvidiem no autoceļa V1347, uz rietumiem no autoceļa P123, Ziru pagasta daļa uz austrumiem no autoceļa V1269, P108, Piltenes pagasta daļa uz dienvidiem no autoceļa V1310, V1309, autoceļa līdz Ventas upei.

5. Λιθουανία

Οι ακόλουθες απαγορευμένες ζώνες III στη Λιθουανία:

— Molėtų rajono savivaldybė: Dubingių ir Giedraičių seniūnijos,

— Šakių rajono savivaldybė: Kidulių ir Gelgaudiškio seniūnijos; Šakių seniūnija: Juniškių, Bedalių, Zajošių, Kriaučėnų, Liukų, Gotlybiškių, Ritinių kaimai; Sudargo seniūnija: Pervazninkų kaimas,

— Širvintų rajono savivaldybė: Alionių ir Zibalų seniūnijos,

— Ukmergės rajono savivaldybė: Želvos seniūnija,

— Vilniaus rajono savivaldybė: Paberžės seniūnija.

6. Πολωνία

Οι ακόλουθες απαγορευμένες ζώνες III στην Πολωνία:

w województwie zachodniopomorskim:

- gminy Banie, Trzcińsko – Zdrój, Widuchowa, część gminy Chojna położona na wschód linii wyznaczonej przez drogi nr 31 biegnącą od północnej granicy gminy i 124 biegnącą od południowej granicy gminy w powiecie gryfińskim,

w województwie warmińsko-mazurskim:

- część powiatu działdowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
- część powiatu iławskiego niewymieniona w części II załącznika I,
- powiat nowomiejski,
- gminy Dąbrówno, Grunwald i Ostróda z miastem Ostróda w powiecie ostródzkim,

w województwie lubelskim:

- gminy Radecznicza, Sułów, Szczepieszyn, Zwierzyniec w powiecie zamojskim,
- gminy Biłgoraj z miastem Biłgoraj, Goraj, Frampol, Tereszpol i Turobin w powiecie biłgorajskim,
- gminy Horodło, Hrubieszów z miastem Hrubieszów w powiecie hrubieszowskim,
- gminy Dzwola, Chrzanów i Potok Wielki w powiecie janowskim,
- gminy Gościeradów i Trzydnik Duży w powiecie kraśnickim,

w województwie podkarpackim:

- powiat mielecki,
- powiat opolski, w województwie podkarpackim:
  - część gminy Ostrów położona na północ od drogi linii wyznaczonej przez drogę nr A4 biegnącą od zachodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 986, a następnie na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 986 biegnącą od tego skrzyżowania do miejscowości Osieka i dalej na zachód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Osieka – Blizna w powiecie ropczycko – sędziszowskim,
  - część gminy Czarna położona na północ wyznaczonej przez drogę nr A4, część gminy Żyraków położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr A4, część gminy wiejskiej Dębica położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr A4 w powiecie dębickim
- gmina Wielkie Oczy w powiecie lubaczowskim,
- gminy Laszki, Radymno z miastem Radymno, w powiecie jarosławskim,

w województwie lubuskim:

- gminy Małomice, Niegosławice, Szprotawa, Żagań w powiecie żagańskim,
- gmina Sulęcín w powiecie sulęcińskim,
- gminy Bledzew, Międzyrzecz, Pszczew, Trzciel w powiecie międzyrzeckim,
- część gminy Lubrza położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 92, część gminy Łągów położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 92, część gminy Świebodzin położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 92 w powiecie świebodzińskim,

w województwie wielkopolskim:

- gminy Krzemieniewo, Lipno, Osieczna, Rydzyna, Świąciechowa, Włoszakowice w powiecie leszczyńskim,
- powiat Miejski Leszno,
- gminy Kościan i miasto Kościan, Krzywiń, Śmigiel w powiecie kościańskim,

- część gminy Dolsk położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 434 biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 437, a następnie na zachód od drogi nr 437 biegnącej od skrzyżowania z drogą nr 434 do południowej granicy gminy, część gminy Śrem położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 310 biegnącą od zachodniej granicy gminy do miejscowości Śrem, następnie na zachód od drogi nr 432 w miejscowości Śrem oraz na zachód od drogi nr 434 biegnącej od skrzyżowania z drogą nr 432 do południowej granicy gminy w powiecie śremskim,
- gminy Gostyń, Krobia i Poniec w powiecie gostyńskim,
- część gminy Przemęt położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Borek – Kluczewo – Sączkowo – Przemęt – Błotnica – Starkowo – Boszkowo – Letnisko w powiecie wolsztyńskim,
- powiat rawicki,
- gminy Kuślin, Lwówek, Miedzichowo, Nowy Tomyśl w powiecie nowotomyskim,
- gminy Chrzypsko Wielkie, Kwilcz w powiecie międzychodzkim,
- część gminy Pniewy położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Lubosinek – Lubosina – Buszewo biegnącą od południowej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 187 i na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 187 biegnącą od wschodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą łączącą miejscowości Lubosinek – Lubosina – Buszewo w powiecie szamotulskim,

w województwie dolnośląskim:

- część powiatu górowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
- część gminy Lubin położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 335 biegnącą od zachodniej granicy gminy do granicy miasta Lubin oraz na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 333 biegnącą od granicy miasta Lubin do południowej granicy gminy w powiecie lubińskim
- gminy Prusice, Żmigród, część gminy Oborniki Śląskie położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 340 w powiecie trzebnickim,
- część gminy Zagrodno położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Jadwisin – Modlikowice - Zagrodno oraz na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 382 biegnącą od miejscowości Zagrodno do południowej granicy gminy, część gminy wiejskiej Złotoryja położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od północnej granicy gminy w miejscowości Nowa Wieś Złotoryjska do granicy miasta Złotoryja oraz na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 382 biegnącą od granicy miasta Złotoryja do wschodniej granicy gminy w powiecie złotoryjskim
- gminy Gromadka i Osiecznica w powiecie bolesławieckim,
- gminy Chocianów i Przemków w powiecie polkowickim,
- gminy Chojnów i miasto Chojnów, Krotoszyce, Miłkowice w powiecie legnickim,
- powiat miejski Legnica,
- część gminy Wołów położona na wschód od linii wyznaczonej przez linię kolejową biegnącą od północnej do południowej granicy gminy, część gminy Wińsko położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 36 biegnącą od północnej do zachodniej granicy gminy, część gminy Brzeg Dolny położona na wschód od linii wyznaczonej przez linię kolejową od północnej do południowej granicy gminy w powiecie wołowskim,
- część gminy Milicz położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Poradów – Piotrkosice - Sulimierz-Sułów - Gruszczyca w powiecie milickim,

w województwie świętokrzyskim:

- gminy Gnojno, Pacanów w powiecie buskim,
- gminy Łubnice, Oleśnica, Połaniec, część gminy Rytwiany położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 764, część gminy Szydłów położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 756 w powiecie staszowskim,

- gminy Chmielnik, Masłów, Miedziana Góra, Mniów, Łopuszno, Piekoszów, Pierzchnica, Sitkówka-Nowiny, Strawczyn, Zagnańsk, część gminy Raków położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogi nr 756 i 764, część gminy Chęciny położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 762, część gminy Górno położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od wschodniej granicy gminy łączącą miejscowości Leszczyna – Cedzyna oraz na północ od linii wyznaczonej przez ul. Kielecką w miejscowości Cedzyna biegnącą do wschodniej granicy gminy, część gminy Daleszyce położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 764 biegnącą od wschodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą łączącą miejscowości Daleszyce – Słopiec – Borków, dalej na południe od linii wyznaczonej przez tę drogę biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 764 do przecięcia z linią rzeki Belnianka, następnie na południe od linii wyznaczonej przez rzeki Belnianka i Czarna Nida biegnącej do zachodniej granicy gminy w powiecie kieleckim,
  - powiat miejski Kielce,
  - gminy Krasocin, część gminy Włoszczowa położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 742 biegnącą od północnej granicy gminy do miejscowości Konieczno, i dalej na wschód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Konieczno – Rogienice – Dąbie – Podłazie, część gminy Kluczewsko położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od wschodniej granicy gminy i łączącą miejscowości Krogulec – Nowiny - Komorniki do przecięcia z linią rzeki Czarna, następnie na południe od linii wyznaczonej przez rzekę Czarna biegnącą do przecięcia z linią wyznaczoną przez drogę nr 742 i dalej na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 742 biegnącą od przecięcia z linią rzeki Czarna do południowej granicy gminy w powiecie włoszczowskim,
  - gmina Kije w powiecie pińczowskim,
  - gminy Małogoszcz, Oksa w powiecie jędrzejowskim,
- w województwie małopolskim:
- gminy Dąbrowa Tarnowska, Radgoszcz, Szczucin w powiecie dąbrowskim.

7. Ρουμανία

Οι ακόλουθες απαγορευμένες ζώνες III στη Ρουμανία:

- Zona oraşului Bucureşti,
- Judeţul Constanţa,
- Judeţul Satu Mare,
- Judeţul Tulcea,
- Judeţul Bacău,
- Judeţul Bihor,
- Judeţul Bistriţa Năsăud,
- Judeţul Brăila,
- Judeţul Buzău,
- Judeţul Călăraşi,
- Judeţul Dâmboviţa,
- Judeţul Galaţi,
- Judeţul Giurgiu,
- Judeţul Ialomiţa,
- Judeţul Ilfov,
- Judeţul Prahova,
- Judeţul Sălaj,
- Judeţul Suceava
- Judeţul Vaslui,
- Judeţul Vrancea,
- Judeţul Teleorman,
- Judeţul Mehedinţi,

- Județul Gorj,
- Județul Argeș,
- Județul Olt,
- Județul Dolj,
- Județul Arad,
- Județul Timiș,
- Județul Covasna,
- Județul Brașov,
- Județul Botoșani,
- Județul Vâlcea,
- Județul Iași,
- Județul Hunedoara,
- Județul Alba,
- Județul Sibiu,
- Județul Caraș-Severin,
- Județul Neamț,
- Județul Harghita,
- Județul Mureș,
- Județul Cluj,
- Județul Maramureș.

8. Σλοβακία

Οι ακόλουθες απαγορευμένες ζώνες III στη Σλοβακία:

- The whole district of Trebišov,
- The whole district of Vranov and Topľou,
- In the district of Humenné: Lieskovec, Myslina, Humenné, Jasenov, Brekov, Závadka, Topoľovka, Hudcovce, Ptičie, Chlmec, Porúbka, Brestov, Gruzovce, Ohradzany, Slovenská Volová, Karná, Lackovce, Kochanovce, Hažín nad Cirochou, Závada, Nižná Sitnica, Vyšná Sitnica, Rohožník, Prituľany, Ruská Poruba, Ruská Kajňa,
- In the district of Michalovce: Strážske, Staré, Oreské, Zbudza, Voľa, Nacina Ves, Pusté Čemerné, Lesné, Rakovec nad Ondavou, Petríkovce, Oborín, Veľké Raškovce, Beša,
- In the district of Rimavská Sobota: Jesenské, Gortva, Hodejov, Hodejovec, Širkovce, Šimonovce, Drňa, Hostice, Gemerské Dechtáre, Jestice, Dubovec, Rimavské Janovce, Rimavská Sobota, Belín, Pavlovce, Sútor, Bottovo, Dúžava, Mojín, Konrádovce, Čierny Potok, Blhovce, Gemerček, Hajnáčka,
- In the district of Gelnica: Hrišovce, Jaklovce, Kluknava, Margecany, Richnava,
- In the district Of Sabinov: Daletice,
- In the district of Prešov: Hrabkov, Krížovany, Žipov, Kvačany, Ondrašovce, Chminianske Jakubovany, Klenov, Bajerov, Bertotovce, Brežany, Bzenov, Fričovce, Hendrichovce, Hermanovce, Chmiňany, Chminianska Nová Ves, Janov, Jarovnice, Kojatice, Lažany, Mikušovce, Ovčie, Rokycany, Sedlice, Suchá Dolina, Svinia, Šindliar, Široké, Štefanovce, Vífaz, Župčany,
- the whole district of Medzilaborce,
- In the district of Stropkov: Havaj, Malá Poľana, Bystrá, Mikové, Varechovce, Vladiča, Staškovce, Makovce, Veľkrop, Solník, Korunková, Bukovce, Krišľovce, Jakušovce, Kolbovce,
- In the district of Svidník: Pstruša.»

ΟΔΗΓΙΕΣ

ΚΑΤ' ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2022/1326 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 18ης Μαρτίου 2022

για την τροποποίηση του παραρτήματος της απόφασης-πλαίσιο 2004/757/ΔΕΥ του Συμβουλίου όσον αφορά την υπαγωγή νέων ψυχοδραστικών ουσιών στον ορισμό των «ναρκωτικών»

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη την απόφαση-πλαίσιο 2004/757/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2004, για τη θέσπιση ελάχιστων διατάξεων σχετικά με τα στοιχεία της αντικειμενικής υπόστασης των εγκλημάτων και τις ποινές που ισχύουν στον τομέα της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών ⁽¹⁾, και ιδίως τα άρθρα 1α και 8α,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η επιστημονική επιτροπή του Ευρωπαϊκού Κέντρου Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας (ΕΚΠΝΤ, στο εξής: Κέντρο), σύμφωνα με το άρθρο 5γ του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1920/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾, συνέταξε εκθέσεις αξιολόγησης κινδύνων για τις νέες ψυχοδραστικές ουσίες 2-(μεθυλαμινο)-1-(3-μεθυλοφαιnyλο)προπαν-1-όνη (3-μεθυλομεθκαθινόνη, 3-MMC) και 1-(3-χλωροφαιnyλο)-2-(μεθυλαμινο)προπαν-1-όνη (3-χλωρομεθκαθινόνη, 3-CMC). Η εν λόγω επιτροπή διευρύνθηκε στις 18 και 19 Νοεμβρίου 2021, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 5γ παράγραφος 4 του ίδιου κανονισμού. Το Κέντρο υπέβαλε τις εκθέσεις αξιολόγησης κινδύνων στην Επιτροπή και στα κράτη μέλη στις 25 Νοεμβρίου 2021.
- (2) Οι ουσίες 3-MMC και 3-CMC είναι συνθετικές καθινόνες με ψυχοδιεγερτική δράση. Είναι παράγωγα της καθινόνης και έχουν παρόμοια ψυχοδιεγερτική δράση με τις εξής ουσίες με τις οποίες είναι πολύ συγγενείς: τη μεθκαθινόνη (εφεδρόνη) και τη μεφεδρόνη (4-μεθυλομεθκαθινόνη, 4-MMC) και, αντίστοιχα, με τη μεθκαθινόνη και την 4-χλωρομεθκαθινόνη (4-CMC, κλεφεδρόνη). Η καθινόνη, η μεθκαθινόνη, η μεφεδρόνη και η 4-CMC υπάγονται σε έλεγχο βάσει της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών του 1971 για τις ψυχοτρόπους ουσίες.
- (3) Η ουσία 3-MMC είναι διαθέσιμη στην Ευρωπαϊκή Ένωση τουλάχιστον από το 2012 και έχει εντοπιστεί σε 23 κράτη μέλη. Μετά την πτωτική τάση που σημείωσαν οι κατασχέσεις στην Ευρώπη μεταξύ 2016 και 2018, η 3-MMC φαίνεται ότι επανεμφανίστηκε, καθώς το 2020 κατασχέθηκαν περίπου 740 χιλιόγραμμα σε μορφή σκόνης, και ότι συνεχίστηκε η εισαγωγή, η διανομή και η χρήση της το 2021, συμπεριλαμβανομένης μιας μεμονωμένης μεγάλης κλίμακας κατάσχεσης λίγο άνω των 120 χιλιογράμμων σκόνης σε εξωτερικά σύνορα της Ένωσης.
- (4) Πληροφορίες από κατασχέσεις και συλλεγέντα δείγματα δείχνουν ότι η 3-MMC διατίθεται, κατά κανόνα, στην αγορά ναρκωτικών σε μορφή σκόνης. Έχουν αναφερθεί και άλλες φυσικές μορφές, όπως δισκία και κάψουλες, αλλά σε πολύ μικρότερο βαθμό. Περιστασιακά, έχουν επίσης αναφερθεί υγρά, φυτικά υλικά και στυπόχαρτα που περιέχουν 3-MMC.
- (5) Συνολικά 27 θάνατοι με επιβεβαιωμένη έκθεση στην ουσία 3-MMC έχουν αναφερθεί από πέντε κράτη μέλη. Δεκατέσσερις οξείες μη θανατηφόρες δηλητηριάσεις με επιβεβαιωμένη έκθεση στην ουσία 3-MMC έχουν επίσης αναφερθεί από τέσσερα κράτη μέλη.
- (6) Η ουσία 3-CMC είναι διαθέσιμη στην Ευρωπαϊκή Ένωση τουλάχιστον από το 2014 και έχει εντοπιστεί σε 23 κράτη μέλη. Το 2020 και το 2021 κατασχέθηκαν περίπου 2 500 χιλιόγραμμα 3-CMC σε μορφή σκόνης, που αντιπροσωπεύουν πάνω από το 90 % της συνολικής ποσότητας σε σκόνη που κατασχέθηκε μετά την έναρξη της παρακολούθησης της εν λόγω ουσίας στην Ευρώπη.
- (7) Πληροφορίες από κατασχέσεις και συλλεγέντα δείγματα δείχνουν ότι η 3-CMC διατίθεται, κατά κανόνα, στην αγορά ναρκωτικών σε μορφή σκόνης. Έχουν αναφερθεί και άλλες φυσικές μορφές, όπως δισκία και κάψουλες, αλλά σε πολύ μικρότερο βαθμό. Περιστασιακά, έχουν επίσης αναφερθεί υγρά, φυτικά υλικά και στυπόχαρτα που περιέχουν 3-CMC.

⁽¹⁾ ΕΕ L 335 της 11.11.2004, σ. 8.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1920/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με το Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας (ΕΕ L 376 της 27.12.2006, σ. 1).

- (8) Συνολικά 10 θάνατοι με επιβεβαιωμένη έκθεση στην ουσία 3-CMC έχουν αναφερθεί από δύο κράτη μέλη. Μία οξεία μη θανατηφόρα δηλητηρίαση με επιβεβαιωμένη έκθεση στην ουσία 3-CMC έχει επίσης αναφερθεί από ένα κράτος μέλος.
- (9) Από τις διαθέσιμες πληροφορίες προκύπτει ότι, ενώ κατά κανόνα οι ουσίες 3-MMC και 3-CMC πωλούνται και αναζητούνται αυτοτελώς ως διεγερτικά, τουλάχιστον εν μέρει φαίνεται ότι οι ουσίες αυτές παρασκευάζονται, εισάγονται, διανέμονται, πωλούνται και χρησιμοποιούνται ως «νόμιμο» υποκατάστατο ελεγχόμενων διεγερτικών, συμπεριλαμβανομένων της αμφεταμίνης, της κοκαΐνης και της MDMA. Επιπλέον, μπορούν επίσης να πωληθούν καταχρηστικά ως άλλα ναρκωτικά.
- (10) Υπάρχουν περιορισμένα στοιχεία σχετικά με τη συμμετοχή του οργανωμένου εγκλήματος στην παρασκευή, παράνομη διακίνηση, και προμήθεια των ουσιών 3-MMC και 3-CMC εντός της Ένωσης. Ωστόσο, υπάρχουν πληροφορίες που υποδηλώνουν αξιόπινες πράξεις, όπως παράνομη διακίνηση, παράνομη παρασκευή και σχετικά με την προμήθεια αδικήματα, που αφορούν και τις δύο ουσίες.
- (11) Από τις διαθέσιμες πληροφορίες προκύπτει ότι η 3-MMC και η 3-CMC παρασκευάζονται από χημικές εταιρείες εκτός της Ένωσης και εισάγονται στην Ένωση σε βιομηχανική κλίμακα. Επιπλέον, περιορισμένες πληροφορίες δείχνουν ότι έχει πραγματοποιηθεί κάποια παραγωγή σε παράνομα εργαστήρια στην Ευρώπη.
- (12) Οι ουσίες 3-MMC και 3-CMC δεν έχουν αναγνωρισμένη ιατρική ή κτηνιατρική χρήση ούτε εντός της Ένωσης ούτε, κατά τα φαινόμενα, αλλού. Δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι οι εν λόγω ουσίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για οποιονδήποτε άλλο σκοπό, παρά μόνο ως αναλυτικό πρότυπο αναφοράς και στην επιστημονική έρευνα.
- (13) Οι κίνδυνοι για την υγεία και την κοινωνία οι οποίοι συνδέονται με τις ουσίες 3-MMC και 3-CMC είναι πιθανό να έχουν ομοιότητες με άλλες πολύ συγγενείς συνθετικές καθιόνες και ψυχοδιεγερτικά υπό διεθνή έλεγχο. Τα διαθέσιμα στοιχεία και πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους για την υγεία και την κοινωνία τους οποίους εγκυμονούν οι εν λόγω ουσίες παρέχουν επαρκείς λόγους για την υπαγωγή της 3-MMC και της 3-CMC στον ορισμό των «ναρκωτικών». Ωστόσο, οι εκθέσεις αξιολόγησης κινδύνων αποκαλύπτουν ότι σε πολλά από τα ερωτήματα που σχετίζονται με τις ουσίες 3-MMC και 3-CMC και τα οποία ανακύπτουν από την έλλειψη στοιχείων σχετικά με τους κινδύνους για την ατομική υγεία και τους κινδύνους για τη δημόσια υγεία καθώς και τους κοινωνικούς κινδύνους, μπορεί να δοθεί απάντηση μέσω περαιτέρω έρευνας.
- (14) Οι ουσίες 3-MMC και 3-CMC δεν περιλαμβάνονται στον κατάλογο των προς έλεγχο ουσιών δυνάμει της ενιαίας σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών περί ναρκωτικών του 1961, όπως τροποποιήθηκε με το πρωτόκολλο του 1972, ούτε δυνάμει της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών περί ψυχοτρόπων ουσιών του 1971. Η 3-CMC δεν έχει ακόμη αξιολογηθεί στο πλαίσιο του συστήματος των Ηνωμένων Εθνών, ενώ τον Νοέμβριο του 2016 η 3-MMC υποβλήθηκε σε κριτική επανεξέταση από την επιτροπή εμπειρογνομόνων του ΠΟΥ για την τοξικομανία, χωρίς να εξαχθούν οριστικά συμπεράσματα. Η εν λόγω επιτροπή δεν μπόρεσε να επιτύχει συναίνεση και, αντ' αυτού, ανέβαλε την έκδοση γνωμοδότησης και ζήτησε από τη Γραμματεία να οργανώσει νέα κριτική επανεξέταση της 3-MMC σε μεταγενέστερη συνεδρίαση της επιτροπής εμπειρογνομόνων. Η επιτροπή αυτή δεν έχει ακόμη επανεξετάσει περαιτέρω την 3-MMC. Μετά την κριτική επανεξέταση το 2016, τα κράτη μέλη ανέφεραν σημαντικές νέες πληροφορίες που υποδήλωναν ότι η 3-MMC ενδέχεται να συνιστά απειλή για την υγεία και την κοινωνία σε ενωσιακό επίπεδο και, ως εκ τούτου, πρέπει να υπαχθεί στον ορισμό των «ναρκωτικών» στο δίκαιο της Ένωσης.
- (15) Οι πληροφορίες από κατασχέσεις που πραγματοποιήσαν οι αρχές επιβολής του νόμου το 2020 και το 2021 δείχνουν ότι η διαθεσιμότητα και η πιθανότητα διάδοσης της χρήσης εντός της Ένωσης τόσο της 3-MMC όσο και της 3-CMC έχουν αυξηθεί πρόσφατα και ενδέχεται να είναι σημαντικές. Οι διαθέσιμες πληροφορίες δείχνουν ότι η κατανάλωση των ουσιών 3-MMC και 3-CMC προκαλεί βλάβη στην υγεία λόγω της οξείας τοξικότητάς της και, όσον αφορά την 3-MMC, λόγω του δυναμικού κατάχρησης ή του δυναμικού εξάρτησης. Λόγω απουσίας μελετών, υπάρχει αβεβαιότητα ως προς το δυναμικό εξάρτησης και την επιρρέπεια σε κατάχρηση της 3-CMC. Η συγκεκριμένη βλάβη στην υγεία θεωρείται απειλητική για τη ζωή, επειδή μπορεί να προκαλέσει θάνατο ή θανατηφόρο τραυματισμό, σοβαρή νόσο, σοβαρή σωματική ή διανοητική βλάβη ή εξάπλωση ασθενειών, συμπεριλαμβανομένης της μετάδοσης αιματογενώς μεταδιδόμενων ιών, όπως ο ιός της ηπατίτιδας C και ο HIV. Οι επιδράσεις αυτές είναι συγκρίσιμες με άλλες πολύ συγγενείς συνθετικές καθιόνες και ψυχοδιεγερτικά υπό διεθνή έλεγχο, αν και αυτό απαιτεί περαιτέρω μελέτες.
- (16) Από τις διαθέσιμες πληροφορίες προκύπτει επίσης ότι η κατανάλωση 3-MMC και 3-CMC θα μπορούσε να προκαλέσει κοινωνικούς κινδύνους και να οδηγήσει σε περιθωριοποίηση και αυξημένη ευπάθεια. Επιπλέον, ενέχει επίσης τη δυνατότητα να προκαλέσει ευρύτερο κίνδυνο για τη δημόσια ασφάλεια, ιδίως σε περίπτωση οδήγησης υπό την επήρεια αυτών των ουσιών.

- (17) Δεκαπέντε κράτη μέλη ελέγχουν την ουσία 3-MMC βάσει της εθνικής νομοθεσίας για τον έλεγχο των ναρκωτικών, έξι κράτη μέλη την ελέγχουν βάσει της νομοθεσίας για τις νέες ψυχοδραστικές ουσίες, και ένα κράτος μέλος την ελέγχει βάσει άλλης νομοθεσίας. Δεκατρία κράτη μέλη ελέγχουν την ουσία 3-CMC βάσει της εθνικής νομοθεσίας για τον έλεγχο των ναρκωτικών, επτά κράτη μέλη την ελέγχουν βάσει της νομοθεσίας για τις νέες ψυχοδραστικές ουσίες, και ένα κράτος μέλος την ελέγχει βάσει άλλης νομοθεσίας. Δεδομένου ότι τα εν λόγω εθνικά μέτρα ελέγχου ισχύουν ήδη, η υπαγωγή των ουσιών 3-MMC και 3-CMC στον ορισμό των «ναρκωτικών» και, ως εκ τούτου, η κάλυψή τους από τις διατάξεις για τα ποινικά αδικήματα και τις κυρώσεις που ορίζονται στην απόφαση-πλαίσιο 2004/757/ΔΕΥ θα συνέβαλλαν, αφενός, στην αποφυγή προσκομιμάτων στη διασυνοριακή επιβολή του νόμου και τη δικαστική συνεργασία και, αφετέρου, στην προστασία από τους κινδύνους που μπορούν να προκαλέσουν η διάθεση και η χρήση τους.
- (18) Το άρθρο 1α της απόφασης-πλαισίου 2004/757/ΔΕΥ παρέχει στην Επιτροπή την εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις με σκοπό να διασφαλίζεται, σε ενωσιακό επίπεδο, ταχεία και βάσει εξειδικευμένης γνώσης αντίδραση στην εμφάνιση νέων ψυχοδραστικών ουσιών που εντοπίζονται και αναφέρονται από τα κράτη μέλη, με τροποποίηση του παραρτήματος της εν λόγω απόφασης-πλαισίου προκειμένου να υπαγάγει τις εν λόγω ουσίες στον ορισμό των «ναρκωτικών».
- (19) Καθώς πληρούνται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για την ενεργοποίηση της άσκησης των εξουσιών έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξης, θα πρέπει να εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση οδηγία για την υπαγωγή των ουσιών 3-MMC και 3-CMC στο παράρτημα της απόφασης-πλαισίου 2004/757/ΔΕΥ.
- (20) Η Ιρλανδία δεσμεύεται από την απόφαση-πλαίσιο 2004/757/ΔΕΥ, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία (ΕΕ) 2017/2103 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (³), και, συνεπώς, συμμετέχει στην έκδοση και στην εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.
- (21) Η Δανία δεσμεύεται από την απόφαση-πλαίσιο 2004/757/ΔΕΥ, όπως ισχύει έως τις 21 Νοεμβρίου 2018, αλλά δεν δεσμεύεται από την οδηγία (ΕΕ) 2017/2103. Ως εκ τούτου, δεν συμμετέχει στην έκδοση και στην εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, και δεν δεσμεύεται από αυτήν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της.
- (22) Σύμφωνα με την κοινή πολιτική δήλωση, της 28ης Σεπτεμβρίου 2011, των κρατών μελών και της Επιτροπής σχετικά με τα επεξηγηματικά έγγραφα (⁴), τα κράτη μέλη ανέλαβαν να συνοδεύουν, όταν αυτό δικαιολογείται, την κοινοποίηση των μέτρων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο με ένα ή περισσότερα έγγραφα στα οποία θα επεξηγείται η σχέση μεταξύ των επιμέρους διατάξεων της οδηγίας που μεταφέρεται στο εθνικό δίκαιο και των αντίστοιχων διατάξεων των πράξεων μεταφοράς.
- (23) Επομένως, η απόφαση-πλαίσιο 2004/757/ΔΕΥ θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Τροποποίηση της απόφασης-πλαισίου 2004/757/ΔΕΥ

Στο παράρτημα της απόφασης-πλαισίου 2004/757/ΔΕΥ προστίθενται τα ακόλουθα σημεία 20 και 21:

«20. 2-(μεθυλαμινο)-1-(3-μεθυλοφαινυλο)προπαν-1-όνη (3-MMC) (*).

21. 1-(3-χλωροφαινυλο)-2-(μεθυλαμινο)προπαν-1-όνη (3-CMC) (*).

(*) Κατ' εξουσιοδότηση οδηγία (ΕΕ) 2022/1326 της Επιτροπής, της 18ης Μαρτίου 2022, για την τροποποίηση του παραρτήματος της απόφασης-πλαισίου 2004/757/ΔΕΥ του Συμβουλίου όσον αφορά την υπαγωγή νέων ψυχοδραστικών ουσιών στον ορισμό των «ναρκωτικών» (ΕΕ L 200 της xx.xx.2022, σ. 148).»

(³) Οδηγία (ΕΕ) 2017/2103 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Νοεμβρίου 2017, για την τροποποίηση της απόφασης-πλαισίου 2004/757/ΔΕΥ του Συμβουλίου, με σκοπό να περιληφθούν στον ορισμό των ναρκωτικών νέες ψυχοδραστικές ουσίες, και για την κατάργηση της απόφασης 2005/387/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 305 της 21.11.2017, σ. 12).

(⁴) ΕΕ C 369 της 17.12.2011, σ. 14.

*Άρθρο 2***Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο**

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία το αργότερο στις 18 Φεβρουαρίου 2023. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εθνικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

*Άρθρο 3***Έναρξη ισχύος**

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 4

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Βρυξέλλες, 18 Μαρτίου 2022.

Για την Επιτροπή
Η Πρόεδρος
Ursula VON DER LEYEN

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2022/1327 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 26ης Ιουλίου 2022

με την οποία ζητείται από την Επιτροπή να υποβάλει έρευνα σχετικά με την κατάσταση της εσωτερικής αγοράς ενωσιακών ταχυδρομικών υπηρεσιών, ιδίως όσον αφορά την εφαρμογή της οδηγίας 97/67/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, καθώς και πρόταση, εφόσον κριθεί σκόπιμο, βάσει των αποτελεσμάτων της έρευνας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 241,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το επιστολικό ταχυδρομείο στην Ένωση καταγράφει από το 2008 ετήσια μείωση 4,9 % και η τάση αυτή έχει επιταχυνθεί με τη συρρίκνωση της οικονομίας λόγω της πανδημίας COVID-19, κατά τη διάρκεια της οποίας ο όγκος του επιστολικού ταχυδρομείου κατέγραψε πτώση από 12 % έως 26 % μεταξύ 2019 και 2020.
- (2) Οι υπηρεσίες παράδοσης δεμάτων στην Ένωση καταγράφουν ετήσια αύξηση της τάξης του 9 % από το 2008 και η τάση αυτή έχει επιταχυνθεί λόγω της πανδημίας COVID-19.
- (3) Το κόστος της υποχρέωσης παροχής καθολικής υπηρεσίας, με βάση την κλίμακα κόστους, έχει αυξηθεί λόγω της απότομης μείωσης της αγοράς επιστολικού ταχυδρομείου.
- (4) Η ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου και η ψηφιοποίηση έχουν εισαγάγει νέους παίκτες, προϊόντα και υπηρεσίες στην αγορά ταχυδρομικών υπηρεσιών.
- (5) Σε κάθε κράτος μέλος οι καθολικές ταχυδρομικές υπηρεσίες παρέχονται πανεθνικά, ενώ οι ανάγκες των χρηστών των εν λόγω υπηρεσιών έχουν αλλάξει σημαντικά.
- (6) Η έννοια της «καθολικής υπηρεσίας» χρειάζεται να αντικατοπτρίζει τις μεταβαλλόμενες ανάγκες των χρηστών και να είναι ευέλικτη και βιώσιμη.
- (7) Η οδηγία 97/67/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾ έχει εκπληρώσει εν μέρει τους στόχους της. Ωστόσο, ενδέχεται να χρειαστεί αναθεώρησή της προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι είναι ανθεκτική στις μελλοντικές εξελίξεις και ότι αντιμετωπίζει τις προαναφερθείσες προκλήσεις με βιώσιμο τρόπο.
- (8) Μια λεπτομερής ανάλυση της κατάστασης της εσωτερικής αγοράς ενωσιακών ταχυδρομικών υπηρεσιών θα δικαιολογούσε την ανάγκη αναθεώρησης της οδηγίας 97/67/ΕΚ, προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι τεχνολογικές εξελίξεις και οι αλλαγές στην εν λόγω αγορά, και θα καθιστούσε δυνατή την έκδοσή της αναθεωρημένης οδηγίας έως τη λήξη του τρέχοντος ευρωπαϊκού νομοθετικού κύκλου,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Το Συμβούλιο ζητεί από την Επιτροπή να υποβάλει έρευνα σχετικά με την κατάσταση της εσωτερικής αγοράς των ενωσιακών ταχυδρομικών υπηρεσιών, ειδικότερα δε όσον αφορά την εφαρμογή της οδηγίας 97/67/ΕΚ.

⁽¹⁾ Οδηγία 97/67/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 1997, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς κοινοτικών ταχυδρομικών υπηρεσιών και τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών (ΕΕ L 15 της 21.1.1998, σ. 14).

Άρθρο 2

1. Το Συμβούλιο ζητεί από την Επιτροπή να υποβάλει πρόταση, εφόσον κριθεί σκόπιμο, βάσει των αποτελεσμάτων της έρευνας που αναφέρεται στο άρθρο 1, ή διαφορετικά να ενημερώσει το Συμβούλιο για εναλλακτικά μέτρα που απαιτούνται προκειμένου να δοθεί συνέχεια στην έρευνα.
2. Σύμφωνα με τη συνήθη πρακτική, το Συμβούλιο ζητεί από την Επιτροπή να εξασφαλίσει ότι η πρόταση συνοδεύεται από εκτίμηση επιπτώσεων.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την ημερομηνία της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Βρυξέλλες, 26 Ιουλίου 2022.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
J. SÍKELA

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2022/1328 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 30ής Σεπτεμβρίου 2021

σχετικά με τα μέτρα SA.32014, SA.32015, SA.32016 (2011/C) (πρώην 2011/NN) που εφαρμόστηκαν από την Ιταλία και την περιφέρεια του Λάτσιο υπέρ της Laziomar και της αγοράστριάς της CLN

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2021) 6989]

(Το κείμενο στην ιταλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Σελίδα
1. Διαδικασία	157
2. Ιστορικό και περιγραφή των μέτρων που αποτελούν αντικείμενο της έρευνας	158
2.1. Γενικό πλαίσιο	158
2.1.1. Οι αρχικές συμβάσεις	160
2.1.2. Η παράταση των αρχικών συμβάσεων	160
2.1.3. Η ιδιωτικοποίηση της Laziomar και η σύναψη της νέας σύμβασης παροχής υπηρεσιών	161
2.2. Μέτρα που αποτέλεσαν αντικείμενο των αποφάσεων του 2011 και του 2012	161
2.3. Αναλυτική περιγραφή των μέτρων που αποτελούν αντικείμενο της παρούσας απόφασης	162
2.3.1. Η παράταση της αρχικής σύμβασης μεταξύ της Laziomar και της Ιταλίας	162
2.3.1.1. Οι υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας	162
2.3.1.2. Προϋπολογισμός και διάρκεια	162
2.3.2. Ιδιωτικοποίηση της Laziomar	165
2.3.2.1. Η διαδικασία πώλησης και η τελική ανάθεση	165
2.3.2.2. Η σύμβαση πώλησης	165
2.3.2.3. Διαδικασία σε εθνικό επίπεδο	166
2.3.3. Η νέα σύμβαση παροχής υπηρεσιών μεταξύ της περιφέρειας του Λάτσιο και της Laziomar	166
2.3.3.1. Ο δικαιούχος	166
2.3.3.2. Τα δρομολόγια	166
2.3.3.3. Διάρκεια	166
2.3.3.4. Οι υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας	166
2.3.3.5. Οι διατάξεις περί αντιστάθμισης και η τελική ανάθεση	166
2.3.4. Η προτεραιότητα ελλιμενισμού	168
2.3.5. Τα μέτρα του νόμου του 2010	168
2.4. Διαδικασία επί παραβάσει αριθ. 2007/4609	168
3. Λόγοι κίνησης και παράτασης της διαδικασίας	170

3.1. Η παράταση της αρχικής σύμβασης μεταξύ της Laziomar και της Ιταλίας	170
3.1.1. Τήρηση των κριτηρίων Altmark και ύπαρξη ενίσχυσης	170
3.1.2. Συμβατότητα	171
3.2. Ιδιωτικοποίηση της Laziomar	172
3.3. Η νέα σύμβαση παροχής υπηρεσιών μεταξύ της περιφέρειας του Λάτσιο και της Laziomar	172
3.3.1. Τήρηση των κριτηρίων Altmark, ύπαρξη ενίσχυσης και συμβατότητα	172
3.3.2. Συμβατότητα	172
3.4. Η προτεραιότητα ελλιμενισμού	173
3.5. Τα μέτρα του νόμου του 2010	173
4. Παρατηρήσεις της Ιταλίας	173
4.1. Σχετικά με τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας και το ανταγωνιστικό περιβάλλον	173
4.2. Σχετικά με την ιδιωτικοποίηση της Laziomar	173
4.2.1. Σχετικά με την τιμή πώλησης της Laziomar	174
4.2.2. Σχετικά με τον διαφανή και χωρίς διακρίσεις χαρακτήρα της διαδικασίας	174
4.3. Σχετικά με τη συμμόρφωση της παράτασης της αρχικής σύμβασης και της νέας σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας με τους όρους της απόφασης Altmark	175
4.4. Σχετικά με την προτεραιότητα ελλιμενισμού	175
4.5. Σχετικά με τα μέτρα του νόμου του 2010	175
4.6. Σχετικά με τους κανόνες για τον υπολογισμό της αντιστάθμισης για την περίοδο 2011-2019 και το ασφάλιστρο κινδύνου του 6,5 % που προβλέπεται στην οδηγία CIPE από το 2010	175
4.7. Σχετικά με τη συμμόρφωση της νέας σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας με την απόφαση ΥΓΟΣ του 2011	176
4.8. Σχετικά με τη συμμόρφωση της νέας σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας με το πλαίσιο ΥΓΟΣ του 2011	177
5. Αξιολόγηση	177
5.1. Ύπαρξη ενίσχυσης κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ	177
5.1.1. Η παράταση της αρχικής σύμβασης μεταξύ της Laziomar και της Ιταλίας	177
5.1.1.1. Κρατικοί πόροι	178
5.1.1.2. Επιλεκτικότητα	178
5.1.1.3. Οικονομικό πλεονέκτημα	179
5.1.1.4. Επίπτωση στον ανταγωνισμό και τις συναλλαγές	179
5.1.1.5. Συμπέρασμα	180
5.1.1.6. Νέα ή υφιστάμενη ενίσχυση	180
5.1.2. Η ανάθεση της νέας σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας συνδυασμένης με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της Laziomar	180
5.1.2.1. Πρώτο κριτήριο Altmark	180
5.1.2.2. Δεύτερο κριτήριο Altmark	187
5.1.2.3. Τρίτο κριτήριο Altmark	187
5.1.2.4. Τέταρτο κριτήριο Altmark	190
5.1.2.5. Συμπέρασμα	196
5.1.3. Τα μέτρα του νόμου του 2010	196
5.1.3.1. Δυνατότητα χρήσης πόρων για την αναβάθμιση πλοίων για σκοπούς ρευστότητας	197

5.1.3.2. Φοροαλλαγές που σχετίζονται με τη διαδικασία ιδιωτικοποίησης	197
5.1.3.3. Δυνατότητα χρήσης των πόρων του FAS για την κάλυψη των αναγκών ρευστότητας	198
5.1.4. Συμπέρασμα σχετικά με την ύπαρξη ενίσχυσης	198
5.2. Νομιμότητα της ενίσχυσης	198
5.3. Συμβατότητα της ενίσχυσης	198
5.3.1. Εφαρμοστέοι κανόνες	200
5.3.2. Γνήσια υπηρεσία γενικού οικονομικού συμφέροντος που αναφέρεται στο άρθρο 106 της ΣΛΕΕ	200
5.3.3. Ανάγκη για πράξη ανάθεσης που καθορίζει τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας και τον τρόπο υπολογισμού της αντιστάθμισης	203
5.3.4. Διάρκεια της περιόδου ανάθεσης	203
5.3.5. Συμμόρφωση με την οδηγία 2006/111/ΕΚ	204
5.3.6. Ποσό της αντιστάθμισης	204
5.3.7. Η προτεραιότητα ελλιμενισμού	206
5.3.8. Συμπέρασμα	206
6. Συμπέρασμα	206

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 108 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

Έχοντας υπόψη τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Αφού κάλεσε τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με την/τις ανωτέρω διάταξη/διάταξεις (1) και έχοντας υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- (1) Στις 23 Μαρτίου 2009, στις 9 Δεκεμβρίου 2009, στις 21 Δεκεμβρίου 2009, στις 6 Ιανουαρίου 2010, στις 27 Σεπτεμβρίου 2010 και στις 12 Οκτωβρίου 2010 η Επιτροπή έλαβε έξι καταγγελίες σχετικά με διάφορα μέτρα στήριξης που έλαβε η Ιταλία υπέρ των εταιρειών του πρώην ομίλου Tirrenia (2). Οι καταγγελίες αφορούσαν την αντιστάθμιση που χορηγήθηκε σε αυτές τις εταιρείες για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας μετά τη λήξη των αρχικών συμβάσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας που είχαν συναφθεί με την Ιταλία για την περίοδο μεταξύ Ιανουαρίου 1989 και Δεκεμβρίου 2008 (στο εξής: αρχικές συμβάσεις), πρόσθετα μέτρα στήριξης που προβλέφθηκαν στο εθνικό δίκαιο στο πλαίσιο της διαδικασίας ιδιωτικοποίησης των εταιρειών, καθώς και ορισμένα ζητήματα που αφορούσαν ειδικά τη διαδικασία ιδιωτικοποίησης της Tirrenia di Navigazione S.p.A. (στο εξής: Tirrenia) και της Siremar – Sicilia Regionale Marittima S.p.A. (στο εξής: Siremar).
- (2) Στις 29 Ιουλίου 2010 η Ιταλία κοινοποίησε στην Επιτροπή την αντιστάθμιση που κατέβαλε το 2008, το 2009 και το 2010 στην Caremar – Campania Regionale Marittima S.p.A. (στο εξής: Caremar). Η κοινοποίηση αυτή υποβλήθηκε εκ νέου την 1η Δεκεμβρίου 2010 και κάλυπτε την αντιστάθμιση που καταβλήθηκε στην Caremar το 2009 και το 2010. Η αντιστάθμιση που καταβλήθηκε στην Caremar το 2008 αποτέλεσε αντικείμενο χωριστής απόφασης (βλ. αιτιολογική σκέψη 20).
- (3) Στις 5 Οκτωβρίου 2011 η Επιτροπή κίνησε επίσημη διαδικασία έρευνας σχετικά με διάφορα μέτρα που έλαβε η Ιταλία υπέρ των εταιρειών του πρώην ομίλου Tirrenia (στο εξής: απόφαση του 2011) (3). Η έρευνα αφορούσε, μεταξύ άλλων, την αντιστάθμιση που χορηγήθηκε στην Caremar για την εκτέλεση ορισμένων δρομολογίων θαλάσσιων μεταφορών από την 1η Ιανουαρίου 2009, και διάφορα άλλα μέτρα υπέρ της εν λόγω εταιρείας (βλ. αιτιολογική σκέψη 38).
- (4) Την περίοδο εκείνη, η Caremar εκτελούσε δρομολόγια θαλάσσιων ενδομεταφορών-καμποτάζ (4) στον κόλπο της Νάπολης (περιφέρεια της Καμπανίας) και στο αρχιπέλαγος του Rontino (περιφέρεια του Λάτσιο). Στη συνέχεια, η περιφέρεια της Καμπανίας μεταβίβασε στην περιφέρεια του Λάτσιο τα δρομολόγια του αρχιπέλαγος του Rontino σε μεμονωμένη βάση, υπό την επωνυμία Laziomar S.p.A. (στο εξής: Laziomar) (5). Η μεταβίβαση αυτή επισημοποιήθηκε την 1η Ιουνίου 2011 (βλ. αιτιολογικές σκέψεις 32 και 33).
- (5) Η απόφαση του 2011 δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Η Επιτροπή κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με τα υπό έρευνα μέτρα.
- (6) Με επιστολή της 28ης Σεπτεμβρίου 2011, η Ιταλία ενημέρωσε την Επιτροπή για την πρόθεσή της να ιδιωτικοποιήσει τις περιφερειακές εταιρείες του πρώην ομίλου Tirrenia, συμπεριλαμβανομένης της Laziomar. Στις 26 Οκτωβρίου 2011 η Επιτροπή απηύθυνε στην Ιταλία αίτημα παροχής πληροφοριών σχετικά με τη διαδικασία ιδιωτικοποίησης. Στις 30 Νοεμβρίου 2011 η Ιταλία απάντησε στο αίτημα παροχής πληροφοριών της Επιτροπής της 26ης Οκτωβρίου 2011.

(1) ΕΕ C 28 της 1.2.2012, σ. 18, και ΕΕ C 84 της 22.3.2013, σ. 58.

(2) Ο πρώην όμιλος Tirrenia απαρτιζόταν από τις εταιρείες Tirrenia di Navigazione S.p.A., Adriatica S.p.A., Caremar – Campania Regionale Marittima S.p.A., Saremar – Sardegna Regionale Marittima S.p.A., Siremar – Sicilia Regionale Marittima S.p.A. και Toremar – Toscana Regionale Marittima S.p.A.

(3) Κρατική ενίσχυση — Ιταλική Δημοκρατία — Κρατική ενίσχυση SA.32014 (11/C) (πρώην 11/NN), SA.32015 (11/C) (πρώην 11/NN), SA.32016 (11/C) (πρώην 11/NN) — Κρατικές ενισχύσεις στις εταιρείες του πρώην ομίλου Tirrenia — Πρόσκληση υποβολής παρατηρήσεων σύμφωνα με το άρθρο 108 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ (ΕΕ C 28 της 1.2.2012, σ. 18).

(4) Βλ. κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3577/92 του Συμβουλίου, της 7ης Δεκεμβρίου 1992, για την εφαρμογή της αρχής της ελεύθερης κυκλοφορίας των υπηρεσιών στις θαλάσσιες μεταφορές στο εσωτερικό των κρατών μελών (θαλάσσιες ενδομεταφορές-καμποτάζ) (ΕΕ L 364 της 12.12.1992, σ. 7) (στο εξής: κανονισμός για τις θαλάσσιες ενδομεταφορές-καμποτάζ).

(5) Η Laziomar συστάθηκε την 1η Δεκεμβρίου 2010 με μοναδικό μέτοχο την περιφέρεια του Λάτσιο.

- (7) Στις 15 Νοεμβρίου 2011 η Ιταλία υπέβαλε παρατηρήσεις σχετικά με τα μέτρα που καλύπτονταν από την απόφαση του 2011.
- (8) Στις 25 Απριλίου 2012 η Επιτροπή απέστειλε στην Ιταλία νέο αίτημα παροχής πληροφοριών σχετικά με τη διαδικασία ιδιωτικοποίησης. Η Ιταλία απάντησε με επιστολή στις 22 Μαΐου 2012.
- (9) Στις 7 Νοεμβρίου 2012 η Επιτροπή επέκτεινε τη διαδικασία έρευνας, μεταξύ άλλων, σε ορισμένα πρόσθετα μέτρα στήριξης που χορηγήθηκαν από την περιφέρεια του Λάτσιο στη Lazioimar σε σχέση με τη δημόσια αντιστάθμιση που χορηγήθηκε στη Lazioimar στο πλαίσιο της νέας σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας. Τροποποιημένη έκδοση της απόφασης αυτής εκδόθηκε από την Επιτροπή στις 19 Δεκεμβρίου 2012 (στο εξής: απόφαση του 2012) ⁽⁶⁾.
- (10) Η απόφαση του 2012 δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Η Επιτροπή κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με τα υπό έρευνα μέτρα.
- (11) Στις 11 Δεκεμβρίου 2012 η Ιταλία υπέβαλε τις παρατηρήσεις της.
- (12) Στις 25 Ιανουαρίου 2018, στις 29 Μαρτίου 2018, στις 31 Αυγούστου 2018, στις 4 Μαρτίου 2019, στις 15 Απριλίου 2020, στις 9 και 26 Φεβρουαρίου 2021 η Επιτροπή ζήτησε συμπληρωματικές πληροφορίες από την Ιταλία. Η Ιταλία υπέβαλε τις πληροφορίες αυτές στις 26 Απριλίου 2018, στις 8 και 31 Μαΐου 2018, στις 2 Νοεμβρίου 2018, στις 11 Δεκεμβρίου 2018, στις 30 Απριλίου 2019, στις 22 Ιουνίου 2020, στις 22 Φεβρουαρίου 2021 και στις 17 Μαρτίου 2021.
- (13) Η παρούσα απόφαση αφορά μόνο την πιθανή ενίσχυση υπέρ της Lazioimar, όπως προσδιορίζεται στο τμήμα 2.3. Για όλα τα υπόλοιπα μέτρα που αποτέλεσαν αντικείμενο των αποφάσεων του 2011 και του 2012 διενεργείται χωριστή έρευνα στο πλαίσιο των υποθέσεων SA.32014, SA.32015 και SA.32016 και, επομένως, δεν καλύπτονται από την παρούσα απόφαση. Ειδικότερα, τα εν λόγω υπόλοιπα μέτρα αφορούν άλλες εταιρείες του πρώην ομίλου Tirrenia.

2. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

2.1. Γενικό πλαίσιο

2.1.1. Οι αρχικές συμβάσεις

- (14) Ο όμιλος Tirrenia ανήκε διαχρονικά στο ιταλικό κράτος μέσω της εταιρείας Fintecna ⁽⁷⁾ και αρχικά περιλάμβανε έξι εταιρείες, και συγκεκριμένα την Tirrenia, την Adriatica, την Caremar, τη Saremar, τη Siremar και την Toremar. Οι εταιρείες αυτές παρείχαν υπηρεσίες θαλάσσιων μεταφορών βάσει χωριστών συμβάσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας που είχαν συναφθεί με την Ιταλία το 1991 και ήταν σε ισχύ για είκοσι έτη, από τον Ιανουάριο του 1989 έως τον Δεκέμβριο του 2008 (στο εξής: αρχικές συμβάσεις). Η Fintecna κατείχε το 100 % του μετοχικού κεφαλαίου της Tirrenia, η οποία με τη σειρά της είχε υπό την πλήρη ιδιοκτησία της τις περιφερειακές εταιρείες Adriatica, Caremar, Siremar, Saremar και Toremar. Η Adriatica, η οποία εκτελούσε μια σειρά δρομολογίων μεταξύ Ιταλίας και Αλβανίας, Ελλάδας, Κροατίας και Μαυροβουνίου, συγχωνεύθηκε με την Tirrenia το 2004.
- (15) Σκοπός αυτών των αρχικών συμβάσεων ήταν να διασφαλιστεί η τακτικότητα και η αξιοπιστία των υπηρεσιών θαλάσσιων μεταφορών, η πλειονότητα των οποίων συνδέει την ηπειρωτική Ιταλία με τη Σικελία, τη Σαρδηνία και άλλα μικρότερα ιταλικά νησιά. Για τον σκοπό αυτόν, η Ιταλία χορήγησε χρηματοδοτική στήριξη υπό μορφή επιδοτήσεων καταβαλλόμενων απευθείας σε καθεμία από τις εταιρείες του ομίλου Tirrenia.
- (16) Την 1η Ιουνίου 2011 η Lazioimar άρχισε να εκτελεί σειρά δρομολογίων θαλάσσιων ενδομεταφορών-καμποτάζ μεταξύ της περιφέρειας του Λάτσιο και των μικρότερων γειτονικών νησιών (βλ. αιτιολογική σκέψη 33). Τα ακριβή επίμαχα δρομολόγια περιγράφονται στην αιτιολογική σκέψη 43.

⁽⁶⁾ Κρατική ενίσχυση — Ιταλική Δημοκρατία — Κρατική ενίσχυση SA.32014 (2011/C), SA.32015 (2011/C), SA.32016 (2011/C) — Ιταλία — Κρατική ενίσχυση στις εταιρείες του πρώην ομίλου Tirrenia και των αγοραστών τους — Πρόσκληση για την υποβολή παρατηρήσεων κατ' εφαρμογή του άρθρου 108 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ (ΕΕ C 84 της 22.3.2013, σ. 58).

⁽⁷⁾ Η Fintecna (Finanziaria per i Settori Industriale e dei Servizi S.p.A.) ανήκει εξ ολοκλήρου στο ιταλικό Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών και ειδικεύεται στη διαχείριση συμμετοχών και διαδικασιών ιδιωτικοποιήσεων, καθώς και στον χειρισμό έργων εξορθολογισμού και αναδιάρθρωσης εταιρειών που αντιμετωπίζουν δυσκολίες σε βιομηχανικό, οικονομικό ή οργανωτικό επίπεδο.

- (17) Στις 6 Αυγούστου 1999 η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΣΛΕΕ) σε σχέση με την ενίσχυση που καταβλήθηκε βάσει των αρχικών συμβάσεων στις έξι εταιρείες που απάρτιζαν την περίοδο εκείνη τον όμιλο Tirrenia.
- (18) Κατά το στάδιο της έρευνας, η Ιταλία ζήτησε τον διαχωρισμό της υπόθεσης του ομίλου Tirrenia, ώστε να δοθεί προτεραιότητα στην έκδοση τελικής απόφασης σχετικά με την Tirrenia. Το αίτημα αυτό εκπορευόταν από το σχέδιο της Ιταλίας να προβεί σε ιδιωτικοποίηση του ομίλου, αρχής γενομένης από την ίδια την επιχείρηση Tirrenia, και από την πρόθεσή της να επιταχυνθεί η διαδικασία για την εν λόγω επιχείρηση.
- (19) Η Επιτροπή αποφάσισε ότι μπορούσε να κάνει δεκτό το αίτημα της Ιταλίας, και με την απόφασή της 2001/851/ΕΚ⁽⁸⁾ (στο εξής: απόφαση του 2001) περάτωσε τη διαδικασία που είχε κινηθεί σχετικά με την ενίσχυση που χορηγήθηκε στην Tirrenia. Η ενίσχυση κηρύχθηκε συμβιβάσιμη έναντι ορισμένων δεσμεύσεων που ανελήφθησαν από την Ιταλία.
- (20) Με την απόφασή της 2005/163/ΕΚ⁽⁹⁾ (στο εξής: απόφαση του 2004), η Επιτροπή κήρυξε την αντιστάθμιση που χορηγήθηκε από την Ιταλία στις εταιρείες του ομίλου Tirrenia, εκτός της Tirrenia, εν μέρει συμβιβάσιμη με την εσωτερική αγορά, εν μέρει συμβιβάσιμη υπό τον όρο της εκπλήρωσης μιας σειράς δεσμεύσεων από τις ιταλικές αρχές, και εν μέρει μη συμβιβάσιμη με την εσωτερική αγορά. Η απόφαση βασίστηκε σε λογιστικά στοιχεία των ετών 1992 έως 2001 και περιείχε ορισμένους όρους που αποσκοπούσαν στη διασφάλιση της συμβατότητας της αντιστάθμισης καθ' όλη τη διάρκεια των αρχικών συμβάσεων.
- (21) Με απόφαση της 4ης Μαρτίου 2009 στις υποθέσεις T-265/04, T-292/04 και T-504/04⁽¹⁰⁾ (στο εξής: απόφαση του 2009) το Γενικό Δικαστήριο ακύρωσε την απόφαση του 2004.
- (22) Με την απόφαση (ΕΕ) 2018/261⁽¹¹⁾ (στο εξής: απόφαση του 2014), η Επιτροπή περάτωσε την επίσημη διαδικασία έρευνας όσον αφορά ορισμένα μέτρα που λήφθηκαν από την περιφέρεια της Σαρδηνίας υπέρ της Saremar. Η προσφυγή την οποία άσκησαν η Saremar και η περιφέρεια της Σαρδηνίας κατά της απόφασης αυτής απορρίφθηκε από το Γενικό Δικαστήριο το 2017⁽¹²⁾.
- (23) Με την απόφαση (ΕΕ) 2020/1411⁽¹³⁾ (στο εξής: απόφαση του 2020 για τον όμιλο Tirrenia), η Επιτροπή ολοκλήρωσε την έρευνα σχετικά με τις εταιρείες του ομίλου Tirrenia, εκτός της Tirrenia, για την περίοδο 1992-2008. Η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η ενίσχυση που χορηγήθηκε για την παροχή υπηρεσιών θαλάσσιων ενδομεταφορών-καμποτάζ συνιστούσε υφιστάμενη ενίσχυση, ενώ το μεγαλύτερο μέρος της ενίσχυσης που χορηγήθηκε για την παροχή υπηρεσιών διεθνών θαλάσσιων μεταφορών ήταν συμβατό με το πλαίσιο για τις υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος (στο εξής: ΥΓΟΣ) του 2011⁽¹⁴⁾ (στο εξής: πλαίσιο ΥΓΟΣ του 2011).
- (24) Με την απόφαση (ΕΕ) 2020/1412⁽¹⁵⁾ (στο εξής: απόφαση Tirrenia/CIN του 2020), η Επιτροπή περάτωσε την επίσημη διαδικασία έρευνας όσον αφορά τα μέτρα που χορηγήθηκαν στην Tirrenia και στην αγοράστριά της CIN για την περίοδο 2009-2020.
- (25) Με την απόφασή της (ΕΕ) 2021/4268⁽¹⁶⁾ και την απόφασή της (ΕΕ) 2021/4271⁽¹⁷⁾, η Επιτροπή περάτωσε την επίσημη διαδικασία έρευνας όσον αφορά τα μέτρα που χορηγήθηκαν στη Siremar και στην Toremar και στους αγοραστές τους, για την περίοδο από το 2009 και μετά.

⁽⁸⁾ Απόφαση 2001/851/ΕΚ της Επιτροπής, της 21ης Ιουνίου 2001, όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις που χορήγησε η Ιταλία στη ναυτιλιακή επιχείρηση Tirrenia di Navigazione (ΕΕ L 318 της 4.12.2001, σ. 9).

⁽⁹⁾ Απόφαση 2005/163/ΕΚ της Επιτροπής, της 16ης Μαρτίου 2004, σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγήθηκαν από την Ιταλία στις ναυτιλιακές εταιρείες Adriatica, Caremar, Siremar, Saremar και Toremar (ΕΕ L 053 της 26.2.2005, σ. 29).

⁽¹⁰⁾ Συνεκδικασθείσες υποθέσεις Tirrenia di Navigazione κατά Επιτροπής, T-265/04, T-292/04 και T-504/04, ECLI:EU:T:2009:48.

⁽¹¹⁾ Απόφαση (ΕΕ) 2018/261 της Επιτροπής, της 22ας Ιανουαρίου 2014, σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις SA.32014 (2011/C), SA.32015 (2011/C), SA.32016 (2011/C) που χορήγησε η περιφέρεια της Σαρδηνίας υπέρ της Saremar (ΕΕ L 49 της 22.2.2018, σ. 22).

⁽¹²⁾ Βλ. απόφαση της 6ης Απριλίου 2017, Regione autonoma della Sardegna (Ιταλία) κατά Επιτροπής, T-219/14, ECLI:EU:T:2017:266.

⁽¹³⁾ Απόφαση (ΕΕ) 2020/1411 της Επιτροπής, της 2ας Μαρτίου 2020, σχετικά με την κρατική ενίσχυση αριθ. C 64/99 (πρώην NN 68/99) την οποία έδωσε σε εφαρμογή η Ιταλία υπέρ των ναυτιλιακών εταιρειών Adriatica, Caremar, Siremar, Saremar και Toremar (όμιλος Tirrenia) (ΕΕ L 332 της 12.10.2020, σ. 1).

⁽¹⁴⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής: Πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας (ΕΕ C 8 της 11.1.2012, σ. 15).

⁽¹⁵⁾ Απόφαση (ΕΕ) 2020/1412 της Επιτροπής, της 2ας Μαρτίου 2020, σχετικά με τα μέτρα SA.32014, SA.32015, SA.32016 (11/C) (πρώην 11/NN) που εφαρμόστηκαν από την Ιταλία υπέρ της Tirrenia di Navigazione και της αγοράστριάς της Compagnia Italiana di Navigazione (ΕΕ L 332 της 12.10.2020, σ. 45).

⁽¹⁶⁾ Δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

⁽¹⁷⁾ Δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2.1.2. Η παράταση των αρχικών συμβάσεων

- (26) Το άρθρο 26 του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 207 της 30ής Δεκεμβρίου 2008, το οποίο μετατράπηκε στον νόμο αριθ. 14 της 27ης Φεβρουαρίου 2009, προέβλεπε την κατά ένα έτος παράταση, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2009, των αρχικών συμβάσεων (συμπεριλαμβανομένης της σύμβασης που ίσχυε για τη Laziomar), οι οποίες επρόκειτο αρχικά να λήξουν στις 31 Δεκεμβρίου 2008.
- (27) Το άρθρο 19β του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 135 της 25ης Σεπτεμβρίου 2009, το οποίο μετατράπηκε στον νόμο αριθ. 166 της 20ής Νοεμβρίου 2009 (στο εξής: νόμος του 2009), προέβλεπε ότι, ενόψει της ιδιωτικοποίησης των εταιρειών του ομίλου Tirrenia, η συμμετοχή στις περιφερειακές εταιρείες (με εξαίρεση τη Siremar) θα μεταβιβαζόταν από τη μητρική εταιρεία Tirrenia χωρίς την καταβολή αντιτίμου ως εξής:
- α) η Caremar θα μεταβιβαζόταν αρχικά στην περιφέρεια της Καμπανίας. Στη συνέχεια, η περιφέρεια της Καμπανίας θα μεταβίβαζε στην περιφέρεια του Λάτσιο τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της Caremar που συνίσταντο στην εκτέλεση των συνδέσεων μεταφορών με το αρχιπέλαγος του Pontino, σε μεμονωμένη βάση, υπό την επωνυμία Laziomar·
- β) η Saremar θα μεταβιβαζόταν στην περιφέρεια της Σαρδηνίας· και
- γ) η Toremar θα μεταβιβαζόταν στην περιφέρεια της Τοσκάνης.
- (28) Στον νόμο του 2009 διευκρινιζόταν επίσης ότι επρόκειτο να συναφθούν νέες συμβάσεις μεταξύ της Ιταλίας και της Tirrenia και της Siremar έως τις 31 Δεκεμβρίου 2009. Ομοίως, οι περιφερειακές υπηρεσίες θα κατοχυρώνονταν σε σχέδια συμβάσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας που θα συνάπτονταν μεταξύ των περιφερειών της Σαρδηνίας και της Τοσκάνης και της Saremar και της Toremar αντίστοιχα έως τις 31 Δεκεμβρίου 2009, και μεταξύ των περιφερειών της Καμπανίας και του Λάτσιο και της Caremar και της Laziomar αντίστοιχα έως τις 28 Φεβρουαρίου 2010. Τα σχέδια νέων συμβάσεων / συμβάσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας θα υποβάλλονταν σε διαδικασία υποβολής προσφορών με τις ίδιες τις εταιρείες και θα υπογράφονταν με τους αγοραστές μετά την οριστικοποίηση της ιδιωτικοποίησης καθεμιάς από τις εταιρείες αυτές ⁽¹⁸⁾.
- (29) Για τον σκοπό αυτόν, ο νόμος του 2009 παρέτεινε περαιτέρω τη διάρκεια των αρχικών συμβάσεων (συμπεριλαμβανομένης της σύμβασης που ίσχυε για την Caremar) από την 1η Ιανουαρίου 2010 έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2010.
- (30) Ο νόμος του 2009 καθόρισε επίσης ανώτατα όρια ετήσιας αντιστάθμισης για την παροχή των υπηρεσιών από το 2010 (στο πλαίσιο της παράτασης των αρχικών συμβάσεων, καθώς και βάσει των νέων συμβάσεων και των συμβάσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας), στο συνολικό ποσό των 184 942 251 EUR, ως εξής:

Πίνακας 1

Ανώτατα όρια αντιστάθμισης από το 2010

Εταιρεία	Μέγιστη ετήσια αντιστάθμιση (EUR)
Tirrenia	72 685 642
Siremar	55 694 895
Saremar	13 686 441
Toremar	13 005 441
Caremar	29 869 832 ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Εκ των οποίων 19 839 226 EUR από την περιφέρεια της Καμπανίας και 10 030 606 EUR από την περιφέρεια του Λάτσιο.

- (31) Το άρθρο 1 του νόμου αριθ. 163 της 1ης Οκτωβρίου 2010, που μετέτρεψε το νομοθετικό διάταγμα αριθ. 125 της 5ης Αυγούστου 2010 (στο εξής: νόμος του 2010), προέβλεπε την περαιτέρω παράταση των αρχικών συμβάσεων από την 1η Οκτωβρίου 2010 έως την ολοκλήρωση των διαδικασιών ιδιωτικοποίησης της Tirrenia και της Siremar, στις 19 Ιουλίου 2012 και στις 31 Ιουλίου 2012 αντίστοιχα.

⁽¹⁸⁾ Άρθρο 19β παράγραφος 10 του νόμου του 2009.

- (32) Βάσει των διατάξεων του άρθρου 19β του νόμου του 2009, η περιφέρεια του Λάτσιο συνέστησε την 1η Δεκεμβρίου 2010, με τον περιφερειακό νόμο αριθ. 2/2010, ανώνυμη εταιρεία για τις περιφερειακές υπηρεσίες θαλάσσιων ενδομεταφορών-καμποτάζ, με την επωνυμία Laziomar, προκειμένου να εξαγοράσει τον επιχειρηματικό κλάδο της Caremar που εκτελούσε τα δρομολόγια στο αρχιπέλαγος του Pontino και, στη συνέχεια, να ιδιωτικοποιηθεί.
- (33) Στις 7 Μαρτίου 2011 η Caremar πώλησε τον επιχειρηματικό της κλάδο που αφορούσε τα δρομολόγια του αρχιπελάγους του Pontino στη Laziomar. Η Laziomar άρχισε να εκτελεί τα δρομολόγια την 1η Ιουνίου 2011.
- (34) Σύμφωνα με το διάταγμα αριθ. 508 της περιφέρειας του Λάτσιο, της 28ης Οκτωβρίου 2011 (στο εξής: διάταγμα της περιφέρειας του Λάτσιο), δόθηκαν κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τη διαδικασία ιδιωτικοποίησης της Laziomar, συνδυασμένη με τη σύναψη της νέας σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας για τα δρομολόγια στο αρχιπέλαγος του Pontino.
- (35) Επιπλέον, σύμφωνα με τον νόμο αριθ. 228 της 24ης Δεκεμβρίου 2012, η περιφέρεια του Λάτσιο ανάθεσε, βάσει ενδιάμεσης σύμβασης, στη Laziomar την υποχρέωση διασφάλισης της εδαφικής συνέχειας στα δρομολόγια του αρχιπελάγους του Pontino έως την ιδιωτικοποίησή της, υπό τους ίδιους όρους. Η σύμβαση αυτή υπογράφηκε στις 12 Φεβρουαρίου 2013 και παρέμεινε σε ισχύ έως την ιδιωτικοποίηση της Laziomar.

2.1.3. Η ιδιωτικοποίηση της Laziomar και η σύναψη της νέας σύμβασης παροχής υπηρεσιών

- (36) Τον Φεβρουάριο του 2012 δρομολογήθηκε διαδικασία υποβολής προσφορών (βλ. τμήμα 2.3.2) με σκοπό την εξεύρεση αγοραστή για τη Laziomar, συνδυασμένη με τη νέα σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας για την παροχή υπηρεσιών θαλάσσιων μεταφορών για περίοδο 10 ετών έναντι αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας.
- (37) Σε συνέχεια της επιτυχούς προσφοράς της στο πλαίσιο της διαδικασίας υποβολής προσφορών, η Compagnia Laziale di Navigazione S.r.l (στο εξής: CLN) έγινε η νέα ιδιοκτήτρια της Laziomar. Η σύμβαση πώλησης μεταξύ της περιφέρειας του Λάτσιο και της CLN υπογράφηκε στις 30 Δεκεμβρίου 2013. Στις 15 Ιανουαρίου 2014 η περιφέρεια του Λάτσιο και η Laziomar υπέγραψαν τη νέα σύμβαση παροχής υπηρεσιών θαλάσσιων μεταφορών στο αρχιπέλαγος του Pontino.

2.2. Μέτρα που αποτέλεσαν αντικείμενο των αποφάσεων του 2011 και του 2012

- (38) Τα ακόλουθα μέτρα αποτέλεσαν αντικείμενο αξιολόγησης στο πλαίσιο της επίσημης διαδικασίας έρευνας που κινήθηκε με τις αποφάσεις του 2011 και του 2012:
- α) η αντιστάθμιση για την παροχή υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος (στο εξής: ΥΓΟΣ) στο πλαίσιο της παράτασης των αρχικών συμβάσεων (μέτρο 1)·
  - β) η δυνητική καταχρηστική χορήγηση της ενίσχυσης διάσωσης υπέρ της Tirrenia και της Siremar (μέτρο 2)·
  - γ) η ιδιωτικοποίηση των εταιρειών του πρώην ομίλου Tirrenia ⁽¹⁹⁾ (μέτρο 3)·
  - δ) η αντιστάθμιση για την παροχή ΥΓΟΣ βάσει των νέων συμβάσεων/συμβάσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας (μέτρο 4)·
  - ε) η προτεραιότητα ελλιμενισμού (μέτρο 5)·
  - στ) τα μέτρα που προβλέπονταν στον νόμο του 2010 που μετέτρεψε το νομοθετικό διάταγμα αριθ. 125/2010 (μέτρο 6)·
  - ζ) πρόσθετα μέτρα που λήφθηκαν από την περιφέρεια της Σαρδηνίας υπέρ της Saremar (μέτρο 7).
- (39) Με την απόφαση του 2014 η Επιτροπή περάτωσε την επίσημη διαδικασία έρευνας όσον αφορά τα μέτρα που λήφθηκαν από την περιφέρεια της Σαρδηνίας υπέρ της Saremar, τα οποία αναφέρονται ανωτέρω ως μέτρο 7, με εξαίρεση ένα μέτρο ⁽²⁰⁾.

2.3. Αναλυτική περιγραφή των μέτρων που αποτελούν αντικείμενο της παρούσας απόφασης

- (40) Η παρούσα απόφαση αφορά μόνο τα μέτρα 1, 3, 4, 5 και 6 όπως παρατίθενται στην αιτιολογική σκέψη 38, στο μέτρο που αφορούν τη Laziomar και τη CLN. Τα μέτρα αυτά περιγράφονται λεπτομερέστερα στα τμήματα που ακολουθούν.

⁽¹⁹⁾ Περιλαμβάνεται η καταβολή από τη CIN με προθεσμιακό διακανονισμό μέρους του τιμήματος εξαγοράς για την εκ μέρους της εξαγορά του επιχειρηματικού κλάδου της Tirrenia και διάφορα εικαζόμενα πρόσθετα μέτρα ενίσχυσης στο πλαίσιο της ιδιωτικοποίησης του επιχειρηματικού κλάδου της Siremar (π.χ. αντεγγύηση και αύξηση κεφαλαίου από το κράτος για τη CdI, την οντότητα που απέκτησε αρχικά τον επιχειρηματικό κλάδο της Siremar).

⁽²⁰⁾ Συγκεκριμένα, το έργο Bonus Sardo – Vacanza, που εντάσσεται στο μέτρο 7, δεν αξιολογήθηκε στην απόφαση του 2014 και, ομοίως, δεν θα αξιολογηθεί ούτε στην παρούσα απόφαση.

2.3.1. Η παράταση της αρχικής σύμβασης μεταξύ της Laziomar και της Ιταλίας

2.3.1.1. Οι υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας

- (41) Το άρθρο 1 της αρχικής σύμβασης με την Caremar προέβλεπε πενταετή προγράμματα στα οποία θα περιγράφονταν οι εξυπηρετούμενοι λιμένες, το είδος των χρησιμοποιούμενων σκαφών, η απαιτούμενη συχνότητα των δρομολογίων που είχαν ανατεθεί στην Caremar (και στη συνέχεια στη Laziomar, μετά τη μεταβίβαση των δρομολογίων του Rontino στην περιφέρεια του Λάτιο την 1η Ιουνίου 2011).
- (42) Σύμφωνα με την Ιταλία, το τελευταίο πενταετές πρόγραμμα για την Caremar (την εποχή εκείνη) που εγκρίθηκε επίσημα είναι το πρόγραμμα που αφορούσε την περίοδο 2000-2004, ενώ είχε καταρτιστεί πρόγραμμα και για την περίοδο 2005-2008, το οποίο όμως δεν εγκρίθηκε ποτέ επίσημα από τα αρμόδια υπουργεία. Αντιθέτως, λήφθηκαν ad hoc αποφάσεις από την κυβέρνηση με σκοπό τη μεγαλύτερη εναρμόνιση των υπηρεσιών με τις ανάγκες των τοπικών κοινοτήτων, χωρίς ωστόσο να επέλθουν ουσιαστικές αλλαγές στο σύστημα παροχής δημόσιας υπηρεσίας.
- (43) Βάσει της αρχικής σύμβασης, όπως αυτή παρατάθηκε με τις επακόλουθες νομικές πράξεις που αναφέρονται στις αιτιολογικές σκέψεις 26 έως 33, η Laziomar εκτελούσε τα ακόλουθα δρομολόγια καθ' όλη τη διάρκεια του έτους:
- Στη γραμμή Ponza – Formia (**γραμμή T1**), η Laziomar εκτελούσε τη μόνη σύνδεση με τη συγκεκριμένη γραμμή. Διασφάλιζε δύο καθημερινές συνδέσεις παρέχοντας μεικτές υπηρεσίες (μεταφορά επιβατών, οχημάτων και εμπορευμάτων). Το σκάφος, το οποίο αναχωρούσε από το νησί στις 05:30 π.μ., εξασφάλιζε στους κατοίκους τη σύνδεση με την ηπειρωτική χώρα, για λόγους σπουδών και εργασίας, και πραγματοποιούσε το τελευταίο δρομολόγιο επιστροφής στις 17:30 μ.μ.
  - Στη γραμμή Ponza – Formia (**γραμμή A2**): Η Laziomar εκτελούσε επίσης τη μοναδική υπηρεσία μεταφοράς επιβατών με ταχύπλοο σκάφος, με μία καθημερινή σύνδεση, και διατηρούσε το σκάφος στο νησί κατά τη διάρκεια της νύχτας.
  - Στη γραμμή Anzio – Ponza (**γραμμή A1**), η Laziomar εξασφάλιζε καθημερινή υπηρεσία μεταφοράς επιβατών με ταχύπλοο σκάφος κατά την περίοδο αυξημένης κίνησης, από Δευτέρα έως Σάββατο. Ωστόσο, η υπηρεσία ενισχύθηκε τις Κυριακές και τις αργίες, κάτι το οποίο δικαιολογήθηκε με βάση λόγους κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης (ιδίως επειδή ο τουρισμός αποτελεί βασικά τη μόνη πηγή εισοδήματος για το νησί). Ένας ανταγωνιστής, η Veto, εκτελούσε επίσης στην ίδια γραμμή υπηρεσία μεταφοράς επιβατών με ταχύπλοο σκάφος κατά την περίοδο αυξημένης κίνησης.
  - Στη γραμμή Ventotene – Formia (**γραμμή T2**) η Laziomar εξασφάλιζε την παροχή καθημερινής υπηρεσίας, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, με τη χρήση μεικτού σκάφους. Η μεικτή υπηρεσία ήταν η μόνη τακτική σύνδεση για τη μεταφορά επιβατών, οχημάτων και εμπορευμάτων καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.
  - Στη γραμμή Ventotene – Formia (**γραμμή A3**), η Laziomar εκτελούσε επίσης τη μοναδική σύνδεση με ταχύπλοο. Το σκάφος αναχωρούσε στις 06:45 π.μ., δίνοντας έτσι τη δυνατότητα στους κατοίκους να ταξιδέψουν στην ηπειρωτική χώρα για επαγγελματικούς λόγους ή για λόγους σπουδών, και παρέμενε κατά τη διάρκεια της νύχτας στο νησί για να διασφαλιστεί μόνιμη σύνδεση σε περίπτωση ιατρικού επειγόντος περιστατικού.

2.3.1.2. Προϋπολογισμός και διάρκεια

- (44) Στον πίνακα 2 παρουσιάζεται η ετήσια αντιστάθμιση που καταβαλλόταν στη Laziomar από την Ιταλία για την περίοδο 2011-2013.

Πίνακας 2

Αντιστάθμιση που χορηγήθηκε για την περίοδο 2011-2013

Έτος	Καταβληθείσα αντιστάθμιση (EUR)
2011	8 601 187
2012	13 780 506
2013	12 696 006

- (45) Στην αρχική σύμβαση προβλέπεται η καταβολή της ετήσιας αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας ως εξής: τον Μάρτιο κάθε έτους καταβάλλεται μια αρχική προκαταβολή, η οποία αντιστοιχεί στο 70 % της αντιστάθμισης που καταβλήθηκε το προηγούμενο έτος. Μια δεύτερη πληρωμή, η οποία πραγματοποιείται τον Ιούνιο, αντιστοιχεί στο 20 % της

αντιστάθμισης. Η διαφορά μεταξύ των ποσών που έχουν ήδη καταβληθεί και της αρνητικής διαφοράς μεταξύ των λειτουργικών εξόδων και των εσόδων της τρέχουσας χρήσης αποτελεί το υπόλοιπο, το οποίο καταβάλλεται έως τις 30 Νοεμβρίου. Εάν αποδειχθεί ότι η Laziomar έχει λάβει μεγαλύτερο ποσό από το καθαρό κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών (έσοδα μείον ζημιές), η αρχική σύμβαση προβλέπει ότι η Laziomar πρέπει να επιστρέψει τη διαφορά. ⁽²¹⁾

– Αντιστάθμιση που χορηγήθηκε την περίοδο 2011-2013

- (46) Στο προεδρικό διάταγμα αριθ. 501 της 1ης Ιουνίου 1979 (στο εξής: διάταγμα αριθ. 501/79) προσδιορίζονται τα διάφορα στοιχεία (έσοδα και δαπάνες) που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της επιδότησης που καταβάλλεται στους φορείς παροχής δημόσιας υπηρεσίας στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών. Επιπλέον, ο νόμος αριθ. 856 της 5ης Δεκεμβρίου 1986 (στο εξής: νόμος 856/86) προέβλεπε ορισμένες τροποποιήσεις στο σύστημα των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών στην Ιταλία. Όσον αφορά τις συνδέσεις με μικρά και μεγάλα νησιά, το άρθρο 11 του εν λόγω νόμου τροποποίησε τα κριτήρια για τον υπολογισμό της αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας. Πράγματι, η επιδότηση έπρεπε να υπολογίζεται βάσει της διαφοράς μεταξύ των εσόδων και των δαπανών της υπηρεσίας, όπως καθορίζεται με βάση μέσες και αντικειμενικές παραμέτρους, και έπρεπε να περιλαμβάνει εύλογη απόδοση επί του επενδεδυμένου κεφαλαίου. Το άρθρο 11 όριζε επίσης ότι οι συμβάσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας έπρεπε να περιλαμβάνουν τον κατάλογο των επιδοτούμενων δρομολογίων, τη συχνότητα και τα είδη των χρησιμοποιούμενων πλοίων. Οι επιδοτήσεις έπρεπε να εγκρίνονται από τους αρμόδιους υπουργούς. Οι αρχές του προεδρικού διατάγματος αριθ. 501/79 και του νόμου αριθ. 856/86 αποτυπώνονταν στις αρχικές συμβάσεις.
- (47) Από το 2010 η αντιστάθμιση για την παροχή της ΥΓΟΣ καθορίζεται με την εφαρμογή μιας νέας μεθοδολογίας που ορίζεται στην οδηγία CIPE ⁽²²⁾ της 9ης Νοεμβρίου 2007 με τίτλο «Κριτήρια για τον καθορισμό των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας και τη δυναμική των ναύλων στον τομέα των θαλάσσιων ενδομεταφορών-καμποτάζ δημοσίου συμφέροντος» (στο εξής: οδηγία CIPE) ⁽²³⁾. Σύμφωνα με το προοίμιο, η οδηγία CIPE εκδόθηκε ενόψει της ιδιωτικοποίησης των δημόσιων επιχειρήσεων που παρείχαν υπηρεσίες θαλάσσιων μεταφορών στο πλαίσιο καθεστώτος παροχής δημόσιας υπηρεσίας ⁽²⁴⁾. Οι διατάξεις της οδηγίας CIPE εφαρμόζονταν στις υπηρεσίες τις οποίες παρείχαν οι εταιρείες του ομίλου Tirrenia από το 2010, ακόμη και πριν από την έναρξη ισχύος των σχετικών νέων συμβάσεων και των συμβάσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας κατόπιν των σχετικών ιδιωτικοποιήσεων.
- (48) Η μέθοδος που ορίζεται στην οδηγία CIPE διευκολύνει τις εταιρείες που παρέχουν δημόσια υπηρεσία στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών να εξασφαλίσουν κατάλληλη απόδοση. Το ποσοστό απόδοσης επί του κεφαλαίου υπολογίζεται με βάση το μέσο σταθμισμένο κόστος κεφαλαίου (στο εξής: ΜΣΚΚ).
- (49) Η απαιτούμενη απόδοση ιδίων κεφαλαίων ⁽²⁵⁾ υπολογίζεται με χρήση του υποδείγματος αποτίμησης κεφαλαιουχικών περιουσιακών στοιχείων (στο εξής: ΑΚΠΣ) Βάσει του υποδείγματος αποτίμησης κεφαλαιουχικών περιουσιακών στοιχείων, το κόστος ιδίων κεφαλαίων υπολογίζεται σε συνάρτηση με i) το επιτόκιο μηδενικού κινδύνου, ii) τον συντελεστή βήτα (εκτίμηση του προφίλ κινδύνου της εταιρείας σε σχέση με την αγορά μετοχών) και iii) το ασφάλιστρο κινδύνου ιδίων κεφαλαίων που αποδίδεται στην αγορά μετοχών.
- (50) Ειδικότερα, το κόστος ιδίων κεφαλαίων υπολογίζεται με την εφαρμογή ενός ασφαλιστρου επιπλέον κινδύνου στο ποσοστό απόδοσης επί δραστηριοτήτων μηδενικού κινδύνου. Το ασφαλιστρο αυτό υπολογίζεται ως το ασφαλιστρο κινδύνου της αγοράς πολλαπλασιαζόμενο επί τον οικείο συντελεστή βήτα, ο οποίος μετρά πόσο ριψοκίνδυνη είναι μια συγκεκριμένη δραστηριότητα σε σχέση με την αγορά.
- (51) Σύμφωνα με την οδηγία CIPE, το ποσοστό απόδοσης επί δραστηριοτήτων μηδενικού κινδύνου αντιστοιχεί στη μέση ακαθάριστη απόδοση ομολόγων αναφοράς δεκαετούς διάρκειας σε σχέση με τους προηγούμενους δώδεκα μήνες για τους οποίους υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα.
- (52) Η οδηγία CIPE ορίζει ασφαλιστρο κινδύνου αγοράς 4 %. Ωστόσο, σε περίπτωση υπηρεσίας που παρέχεται σε μη αποκλειστική βάση, ο εικαζόμενος υψηλότερος κίνδυνος τον οποίο αναλαμβάνει ο φορέας αντισταθμίζεται με την προσθήκη 2,5 % στο ασφαλιστρο κινδύνου αγοράς.

⁽²¹⁾ Μετά τις 25 Νοεμβρίου 2010, με απόφαση της διυπηρεσιακής διάσκεψης για τον καθορισμό της ετήσιας επιδότησης, η οποία συγκροτήθηκε βάσει του άρθρου 11 του νόμου αριθ. 856/1986 μεταξύ του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών και του Υπουργείου Οικονομικής Ανάπτυξης (στο εξής: διυπηρεσιακή διάσκεψη), οποιοδήποτε ποσό υπεραντισταθμίσεως αφαιρείται από μελλοντικές προκαταβολές επιδότησης.

⁽²²⁾ Comitato Interministeriale per la Programmazione Economica.

⁽²³⁾ Gazzetta Ufficiale della Repubblica Italiana (στο εξής: GURI) αριθ. 50 της 28ης Φεβρουαρίου 2008.

⁽²⁴⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 999 του νόμου αριθ. 296 της 27ης Δεκεμβρίου 2006 και το άρθρο 1 στοιχείο ε) του νομοθετικού διατάγματος 430/1997.

⁽²⁵⁾ Το επιθυμητό ποσοστό απόδοσης για έναν επενδυτή ιδίων κεφαλαίων δεδομένου του προφίλ κινδύνου της εταιρείας και των σχετικών ταμειακών ροών.

- (53) Ωστόσο, στην πράξη, το ποσό της αντιστάθμισης που καταβάλλεται στη Laziomar δεν μπορεί να υπερβαίνει το ανώτατο όριο των 10 030 606 EUR ετησίως, όπως προβλέπεται στον νόμο του 2009 (βλ. αιτιολογική σκέψη 30). Παρότι ο νόμος του 2009 θέτει ανώτατο όριο στην ετήσια αντιστάθμιση που καταβάλλεται σε όλες τις εταιρείες του ομίλου Tirrenia για την παροχή των υπηρεσιών θαλάσσιων μεταφορών που υπόκεινται στο καθεστώς παροχής δημόσιας υπηρεσίας, η οδηγία CIPE περιλαμβάνει επίσης ορισμένες διασφαλίσεις που επιτρέπουν σε αυτούς τους φορείς εκμετάλλευσης να καλύψουν επαρκώς τις λειτουργικές δαπάνες τους. Ως εκ τούτου, όπως φαίνεται στον πίνακα 2, η αντιστάθμιση που καταβλήθηκε το 2012 και το 2013 αυξήθηκε για να καλύψει το συνολικό κόστος της δημόσιας υπηρεσίας κατά τα έτη αυτά.
- (54) Ειδικότερα, σύμφωνα με την οδηγία CIPE, το πεδίο εφαρμογής των υπηρεσιών, οι μέγιστοι ναύλοι που καθορίζονται από τη νέα σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας και η αντιστάθμιση που πράγματι χορηγείται πρέπει να καθορίζονται κατά τρόπο ώστε να χορηγούν στον πάροχο υπηρεσιών κάλυψη για το σύνολο των αποδεκτών δαπανών. Εφαρμόζεται ο ακόλουθος τύπος:

$$VA(RSP) + VA(AI(X)) = VA(CA)$$

όπου:

- $VA(RSP)$ είναι η προεξοφλημένη αξία της αντιστάθμισης για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας·
  - $VA(AI(X))$ είναι η προεξοφλημένη αξία άλλων εσόδων (εισπράξεις ναύλων και άλλα)·
  - $VA(CA)$ είναι η προεξοφλημένη αξία των αποδεκτών λειτουργικών δαπανών, της αποπληρωμής χρέους και της απόδοσης επί του επενδεδυμένου κεφαλαίου.
- (55) Σε περίπτωση που η ανωτέρω εξίσωση δεν ισχύει, μπορεί να περιοριστεί το πεδίο των επιδοτούμενων δραστηριοτήτων ή, εναλλακτικά, να επανεξεταστεί η οργάνωση της υπηρεσίας (π.χ. είδος πλοίων) ή να τροποποιηθούν οι περιορισμοί όσον αφορά τους ναύλους.
- (56) Επιπλέον, ο ανώτατος ναύλος που εφαρμόζεται σε κάθε υπηρεσία, άνευ φόρων και λιμενικών τελών, προσαρμόζεται κάθε έτος βάσει ενός τύπου ανώτατου ορίου τιμής ως εξής:

$$\Delta T = \Delta P - X$$

όπου:

- ΔT είναι η ετήσια ποσοστιαία αλλαγή στον ανώτατο ναύλο·
  - ΔP είναι το ποσοστό πληθωρισμού για το έτος αναφοράς·
  - X είναι ο πραγματικός ετήσιος συντελεστής προσαρμογής του ανώτατου ναύλου, που ορίζεται στη σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας, ο οποίος παραμένει σταθερός καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης.
- (57) Η οδηγία CIPE ορίζει επίσης ότι ο ανώτατος ναύλος μπορεί να προσαρμοστεί ώστε να αποτυπώνει τις διακυμάνσεις στο κόστος καυσίμων, λαμβάνοντας ως σημείο αναφοράς συνήθεις δημοσιοποιημένες τιμές.

2.3.2. Ιδιωτικοποίηση της Laziomar

- (58) Στις 13 Φεβρουαρίου 2013 η περιφέρεια του Lazio δημοσίευσε στον ιστότοπό της την πρόσκληση υποβολής προσφορών για την πώληση της Laziomar και τη χορήγηση αντιστάθμισης για παροχή δημόσιας υπηρεσίας για την εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας στα δρομολόγια θαλάσσιων μεταφορών που προσδιορίζονται στην αιτιολογική σκέψη 43 ⁽²⁶⁾. Η προκήρυξη αυτή δημοσιεύθηκε επίσης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ⁽²⁷⁾ και στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ιταλικής Δημοκρατίας* ⁽²⁸⁾, καθώς και σε τέσσερις ημερήσιες εθνικές και τοπικές ιταλικές εφημερίδες.
- (59) Η Ιταλία επέλεξε την κλειστή διαδικασία διαγωνισμού που προβλέπεται στο άρθρο 55 παράγραφος 6 του κώδικα δημόσιων συμβάσεων — νομοθετικό διάταγμα αριθ. 163/2006 (il Codice dei Contratti pubblici). Το επιλεγέν κριτήριο ανάθεσης ήταν εκείνο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς.
- (60) Προκειμένου να ενθαρρυνθεί η ευρύτερη δυνατή συμμετοχή στη διαδικασία, η πρόσκληση υποβολής προσφορών επέτρεπε ρητώς στους υποψήφιους να συμμετάσχουν με κοινή προσφορά μέσω προσωρινών ομάδων προσφερόντων, κοινοπραξιών ή ευρωπαϊκών ομίλων οικονομικού σκοπού (στο εξής: ΕΟΟΣ).

⁽²⁶⁾ www.regione.lazio.it

⁽²⁷⁾ EE S/149, 4 Αυγούστου 2012.

⁽²⁸⁾ GURI αριθ. 91, της 6ης Αυγούστου 2012.

2.3.2.1. Η διαδικασία πώλησης και η τελική ανάθεση

- (61) Μετά τη δημοσίευση της πρόσκλησης υποβολής προσφορών, κατά τη λήξη της προθεσμίας, οκτώ μέρη εκδήλωσαν ενδιαφέρον να συμμετάσχουν στη διαδικασία υποβολής προσφορών, και συγκεκριμένα: η Navigazione Libera del Golfo S. r.l., η Carpoint Motorsport S.p.A., η Blu Navy Cruise & Tour S.r.l., η Traghetti Lines, η CLN, η Navigazione Generale Italiana S.p.A., Vetor S.r.l. και η Ustica Lines (η οποία λειτουργεί σήμερα υπό την επωνυμία Liberty Lines) και παρείχαν τις πληροφορίες που ζητήθηκαν για την ποιοτική επιλογή στο πρώτο στάδιο της διαδικασίας. Επτά από αυτούς τους συμμετέχοντες, με εξαίρεση την Blu Navy Cruise & Tour S.r.l., έγιναν δεκτοί στο επόμενο στάδιο και κλήθηκαν να υποβάλουν προσφορά στις 16 Μαΐου 2013.
- (62) Η πρόσκληση υποβολής προσφορών περιείχε το νέο σχέδιο σύμβασης 10ετούς διάρκειας που επρόκειτο να υπογραφεί μεταξύ του επιτυχόντος προσφέροντος και της περιφέρειας του Λάτσιο, καθώς και λεπτομερέστερες πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία του διαγωνισμού. Ειδικότερα, στην επιστολή πρόσκλησης επιβεβαιώθηκε ότι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά θα επιλεγόταν για τη σύμβαση παροχής υπηρεσιών, με την τιμή να βαθμολογείται με 30 μονάδες και τις τεχνικές προδιαγραφές με 70 μονάδες. Όσον αφορά την τιμή πώλησης της Laziomar, η επιστολή πρόσκλησης ανέφερε ένα καθορισμένο ποσό το οποίο αντιστοιχούσε σε 2 272 000 EUR, και είχε υπολογιστεί βάσει ανεξάρτητης μελέτης, στο πλαίσιο της οποίας είχε εκτιμηθεί η συνολική αξία των στοιχείων ενεργητικού της Laziomar (βλ. αιτιολογικές σκέψεις 66 έως 67). Η τιμή αυτή ήταν μη διαπραγματεύσιμη και, ως εκ τούτου, δεν αποτελούσε αντικείμενο της οικονομικής προσφοράς των προσφερόντων.
- (63) Για τον λόγο αυτόν, ζητήθηκε από όλους τους δυνητικούς προσφέροντες να συμπεριλάβουν στην οικονομική προσφορά τους το ανωτέρω καθορισμένο ποσό για την πώληση της Laziomar, ενώ η περιφέρεια του Λάτσιο θα επέλεγε την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά για τον διαγωνισμό συνολικά, με βάση την τιμή και άλλα —κυρίως τεχνικά— κριτήρια σχετικά με την υπηρεσία, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην επιστολή πρόσκλησης (βλ. αιτιολογική σκέψη 62).
- (64) Κατά τη λήξη της προθεσμίας, η CLN υπέβαλε την προσφορά της, οι προδιαγραφές της οποίας εξετάστηκαν και το αποτέλεσμα ήταν θετικό. Δεν υποβλήθηκε καμία άλλη προσφορά.
- (65) Ως εκ τούτου, ο διαγωνισμός κατακυρώθηκε στη CLN τόσο όσον αφορά την ιδιωτικοποίηση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της Laziomar όσο και την παροχή των υπηρεσιών θαλάσσιων μεταφορών (βλ. τμήμα 2.3.3).

2.3.2.2. Η σύμβαση πώλησης

- (66) Η σύμβαση πώλησης συνάφθηκε στις 30 Δεκεμβρίου 2013 και καθορίζει τη μεταβίβαση των μετοχών της Laziomar στη CLN έναντι καθορισμένου τιμήματος 2 272 000 EUR, με βάση εκτίμηση ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα που εκπονήθηκε κατ' εντολήν της περιφέρειας του Λάτσιο.
- (67) Το ποσό αυτό αντανakλά κυρίως την αξία των ενσώματων πάγιων στοιχείων ενεργητικού (που συνίστανται σε τέσσερα σκάφη και βιομηχανικό και εμπορικό εξοπλισμό) και την αξία των εισιτηρίων για τη νήσο Ventotene, όπως εμφανίζεται στον ισολογισμό της εταιρείας την 1η Ιουνίου 2011.
- (68) Σύμφωνα με το άρθρο 4 της σύμβασης πώλησης, η CLN υποχρεούται να κοινοποιήσει στην περιφέρεια του Λάτσιο τυχόν μελλοντική πώληση των μετοχών της Laziomar σε τρίτους· ωστόσο, σε μια τέτοια περίπτωση, η CLN παραμένει υπεύθυνη από κοινού με τον νέο αγοραστή της Laziomar όσον αφορά τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση παροχής υπηρεσιών.

2.3.2.3. Διαδικασία σε εθνικό επίπεδο

- (69) Το αποτέλεσμα της διαδικασίας του διαγωνισμού, το οποίο ήταν ανάθεση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της Laziomar και της σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας στη CLN, αποτέλεσε αντικείμενο διαφοράς ενώπιον του περιφερειακού διοικητικού δικαστηρίου του Λάτσιο (στο εξής: ΠΔΔ).
- (70) Η Vetor S.r.l. (στο εξής: Vetor), η οποία εκτελεί επίσης το δρομολόγιο Anzio – Ponza (γραμμή A1) με υδρόπτερα, κατέθεσε αίτηση ασφαλιστικών μέτρων ενώπιον του ΠΔΔ προσβάλλοντας τη νομιμότητα της διαδικασίας υποβολής προσφορών· η αίτηση απορρίφθηκε με την απόφαση 2995/2013. Το ίδιο δικαστήριο αποφάνθηκε επίσης επί της ουσίας και απέρριψε την προσφυγή της Vetor με την απόφαση αριθ. 467/2014. Το Συμβούλιο της Επικρατείας, δικάζοντας κατ' έφεση, επικύρωσε τις ανωτέρω αποφάσεις, με την απόφαση αριθ. 5421/2018.

2.3.3. Η νέα σύμβαση παροχής υπηρεσιών μεταξύ της περιφέρειας του Λάτσιο και της Laziomar

2.3.3.1. Ο δικαιούχος

- (71) Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 64, η CLN υπέβαλε προσφορά για τη νέα σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας. Μετά την ευδοκίμηση της προσφοράς, η Laziomar (η οποία εξαγοράστηκε από τη CLN αλλά διατήρησε τη χωριστή νομική της υπόσταση) υπέγραψε τη νέα σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας με την περιφέρεια του Λάτσιο για την εκτέλεση δρομολογίων θαλάσσιων μεταφορών στις 15 Ιανουαρίου 2014.

2.3.3.2. Τα δρομολόγια

- (72) Η Laziomar παρέχει υπηρεσίες επιβατικών μεταφορών, μεικτές υπηρεσίες (μεταφορά επιβατών, οχημάτων και εμπορευμάτων) και υπηρεσίες αποκλειστικά εμπορευματικών μεταφορών (εμπορεύματα και ειδικά εμπορεύματα) στο πλαίσιο του καθεστώτος παροχής δημόσιας υπηρεσίας σε πολλά δρομολόγια θαλάσσιων ενδομεταφορών-καμποτάζ ως εξής:

Πίνακας 3

Δίκτυο των δρομολογίων που εκτελούνται από τη Laziomar στο πλαίσιο της νέας σύμβασης παροχής υπηρεσιών

Formia – Ponza (πορθμείο – μεικτές υπηρεσίες) – Γραμμή T1
Formia – Ventotene (πορθμείο – μεικτές υπηρεσίες) – Γραμμή T2
Terracina – Ponza (πορθμείο – μεικτές και εμπορευματικές ⁽¹⁾ υπηρεσίες) - Γραμμή T3
Terracina – Ventotene (πορθμείο – υπηρεσία εμπορευματικών μεταφορών) — Γραμμή T4
Anzio – Ponza (υδρόπτερο – υπηρεσία μεταφοράς επιβατών) — Γραμμή A1
Formia – Ponza (υδρόπτερο – υπηρεσία μεταφοράς επιβατών) — Γραμμή A2
Formia – Ventotene (υδρόπτερο – υπηρεσία μεταφοράς επιβατών) — Γραμμή A3
⁽¹⁾ Ορισμένα δρομολόγια σε αυτή τη γραμμή εκτελούνται αποκλειστικά για τη μεταφορά εμπορευμάτων (βλ. πίνακα 9).

2.3.3.3. Διάρκεια

- (73) Η νέα σύμβαση παροχής υπηρεσιών μεταξύ της περιφέρειας του Λάτσιο και της Laziomar έχει διάρκεια 10 ετών (2014-2024).

2.3.3.4. Οι υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας

- (74) Οι υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας που επιβλήθηκαν στη Laziomar αφορούν, μεταξύ άλλων, τους εξυπηρετούμενους λιμένες, τον τύπο και τη μεταφορική ικανότητα των σκαφών που εκτελούν τα δρομολόγια θαλάσσιων μεταφορών, τη συχνότητα των δρομολογίων και τους ανώτατους ναύλους.

2.3.3.5. Οι διατάξεις περί αντιστάθμισης και η τελική ανάθεση

- (75) Η ετήσια βασική αμοιβή βάσει της διαδικασίας του διαγωνισμού για την αντιστάθμιση στο πλαίσιο της νέας σύμβασης για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας στα δρομολόγια θαλάσσιων μεταφορών που προσδιορίζονται στην αιτιολογική σκέψη 43 καθορίστηκε από την περιφέρεια του Λάτσιο σε 14 300 550 EUR, με την επιφύλαξη αναθεώρησης προς τα κάτω. Το ποσό καθορίστηκε τελικά σε 12 752 074 EUR (συνολικά 127 520 740 EUR για τη δεκαετή διάρκεια της σύμβασης).
- (76) Σύμφωνα με το άρθρο 6 της σύμβασης, η περιφέρεια του Λάτσιο μπορεί να προσαρμόσει την αντιστάθμιση, προς τα πάνω ή προς τα κάτω, ώστε να συνυπολογιστούν οι αλλαγές που αφορούν τους πλόες που εκτελούνται πράγματι κάθε χρόνο. Το επίπεδο της αντιστάθμισης δεν επηρεάζεται εάν ο αριθμός των πλόων που εκτελούνται κάθε χρόνο είναι μεγαλύτερος ή χαμηλότερος από τον συμβατικά συμφωνηθέντα αριθμό κατά 3 % ή λιγότερο. Στην περίπτωση μεταβολών, προς τα πάνω ή προς τα κάτω, κατά περισσότερο από 3 %, η αντιστάθμιση προσαρμόζεται αναλόγως, με πολλαπλασιασμό του αριθμού των επιπλέον ή των μειωμένων πλόων επί τη μοναδιαία τιμή, όπως αναφέρεται στην προσφορά. Το 2017 η σύμβαση παροχής υπηρεσιών τροποποιήθηκε προκειμένου να προσαρμοστεί το επίπεδο αντιστάθμισης στο ποσό των 13 524 536 EUR.
- (77) Αυτό το ποσό της αντιστάθμισης καθορίζεται βάσει της μεθοδολογίας που ορίζεται στην οδηγία CIPE (βλ. αιτιολογικές σκέψεις 47 έως 57). Οι διασφαλίσεις που προβλέπονται στην οδηγία CIPE έχουν αποτυπωθεί στη νέα σύμβαση παροχής υπηρεσιών.

- (78) Η σύμβαση παροχής υπηρεσιών προβλέπει την καταβολή αντιστάθμισης που δεν υπερβαίνει το ποσό που είναι αναγκαίο για την κάλυψη του καθαρού κόστους εκπλήρωσης των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας (οικονομική-χρηματοοικονομική ισορροπία). Σε περίπτωση αποκλίσεων από αυτή τη συμβατική ισορροπία, η σύμβαση παροχής υπηρεσιών προβλέπει στο άρθρο 25 έναν μηχανισμό επανεξισορρόπησης που αξιολογεί όλες τις παραμέτρους που συνδέονται με την καταβολή της αντιστάθμισης. Ως εκ τούτου, εάν, λόγω ουσιώδους μεταβολής ⁽²⁹⁾ των οικονομικών παραμέτρων στις οποίες βασίστηκε το ποσό της αντιστάθμισης, αυτό αποδειχθεί ανεπαρκές για την κάλυψη όλων των δαπανών που πραγματοποιούνται κατά την παροχή της υπηρεσίας, η νέα σύμβαση παροχής υπηρεσιών επιτρέπει την επανεξέταση των βασικών παραμέτρων της αντιστάθμισης, και συγκεκριμένα: i) το σύστημα τιμολόγησης· ii) το επίπεδο των προσφερόμενων δημόσιων υπηρεσιών· iii) το επίπεδο του ανώτατου ορίου της ετήσιας τιμής· και iv) τις εισφορές κεφαλαίου για επενδύσεις.
- (79) Σύμφωνα με το άρθρο 4 (παράγραφοι 4 έως 6) της σύμβασης παροχής υπηρεσιών, η αντιστάθμιση που καταβάλλεται στον φορέα εκμετάλλευσης μειώνεται κατά 80 % σε περίπτωση διακοπής των υπηρεσιών λόγω απεργίας των εργαζομένων και κατά 30 % σε περίπτωση άλλων απρόβλεπτων γεγονότων, ενώ η μη εκτέλεση των υπηρεσιών λόγω άλλων περιστάσεων, πέραν της απεργίας ή απρόβλεπτων γεγονότων, έχει ως αποτέλεσμα την κατάπτωση ποινικών ρητρών σύμφωνα με το άρθρο 9 της σύμβασης παροχής υπηρεσιών.
- (80) Σύμφωνα με το άρθρο 22 της σύμβασης παροχής υπηρεσιών, ο φορέας εκμετάλλευσης υποχρεούται να εφαρμόζει σύστημα τεχνικής, οικονομικής και διαχειριστικής παρακολούθησης, σύμφωνα με το οποίο οι ετήσιοι λογαριασμοί κερδών και ζημιών που σχετίζονται με την υπηρεσία που παρέχεται βάσει της σύμβασης παροχής υπηρεσιών αποστέλλονται προς επαλήθευση στην περιφερειακή αρχή.
- (81) Σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2 της σύμβασης παροχής υπηρεσιών, η ετήσια αντιστάθμιση υπέρ της Laziomar εκτιμήθηκε σε 12 752 074 EUR. Ωστόσο, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 3 της σύμβασης παροχής υπηρεσιών, η πραγματική τιμή που καταβάλλεται στη Laziomar καθορίζεται ως το αποτέλεσμα της παραγωγής που πράγματι πραγματοποιείται (δηλαδή την τιμή ανά χιλιόμετρο για κάθε δρομολόγιο), λαμβανομένων υπόψη των σχετικών κινδύνων (εμπορικών και βιομηχανικών) όπως ορίζονται στη σύμβαση (π.χ. μείωση της αντιστάθμισης σε περίπτωση μη εκτέλεσης δρομολογίων, ποινικές ρήτρες σε περίπτωση διακοπής της υπηρεσίας κ.λπ.).
- (82) Στον πίνακα 4 παρουσιάζεται η αντιστάθμιση που καθορίστηκε βάσει της διαδικασίας του διαγωνισμού για τη συνολική διάρκεια της σύμβασης και η αντιστάθμιση που πράγματι καταβλήθηκε στη Laziomar για την περίοδο 2014-2019, κατόπιν τροποποιήσεων που αφορούσαν την εκτέλεση πλόων, σύμφωνα με το άρθρο 6 της σύμβασης παροχής υπηρεσιών.

Πίνακας 4

Καθορισθείσα αντιστάθμιση και αντιστάθμιση που καταβλήθηκε στη Laziomar στο πλαίσιο της νέας σύμβασης παροχής υπηρεσιών (EUR) την περίοδο 2014-2019

Έτος	Καθορισθείσα αντιστάθμιση (EUR)	Καταβληθείσα αντιστάθμιση (EUR)
2014	12 752 074	13 374 589
2015	12 752 074	13 376 167
2016	12 752 074	13 330 304
2017	12 752 074	13 370 070
2018	12 752 074	13 356 282
2019	12 752 074	13 366 510

⁽²⁹⁾ Το άρθρο 25 παράγραφος 2 ορίζει τα εξής: «Θετική ή αρνητική απόκλιση στην οικονομική και χρηματοοικονομική ισορροπία μπορεί να προκληθεί από:

- α) ανεπάρκειες της διαχείρισης
- β) εσφαλμένη κοινοποίηση εκ μέρους της Laziomar των υπηρεσιών που πράγματι παρασχέθηκαν για τον καθορισμό της ετήσιας τιμής·
- γ) εξαιρετικά δυσμενείς συνθήκες της αγοράς, που εκφεύγουν του ελέγχου της Laziomar, οι οποίες έχουν ως αποτέλεσμα την επιδείνωση των συνθηκών λειτουργίας και, συνακόλουθα, υψηλότερες λειτουργικές δαπάνες ή χαμηλότερα έσοδα από τους ναύλους, κατά τρόπο ώστε να επέρχεται μείωση του κέρδους εκμετάλλευσης κατά ποσοστό άνω του 10 %.
- δ) χρηματοοικονομικά έξοδα·
- ε) τροποποιήσεις των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων που καθορίζουν νέους όρους για την εκτέλεση της υπηρεσίας που προβλέπεται στη σύμβαση·
- στ) νέες επενδύσεις που απαιτούνται από την περιφέρεια οι οποίες πρέπει να πραγματοποιηθούν με δημόσιους πόρους που προβλέπονται στο άρθρο 19·
- ζ) αλλαγή στο σύστημα τιμολόγησης που αναφέρεται στο άρθρο 3·
- η) εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες της αγοράς που έχουν ως αποτέλεσμα την αύξηση του κέρδους εκμετάλλευσης κατά ποσοστό άνω του 10 %·
- θ) αυξήσεις του μοναδιαίου κόστους του προσωπικού λόγω υποχρεώσεων που απορρέουν από τη CCNL (εθνική συλλογική σύμβαση εργασίας) και πρόσθετων εταιρικών διαπραγματεύσεων·
- ι) εμπορική πολιτική που εφαρμόζει η Laziomar εντός των ανώτατων ορίων που καθορίζονται στο παράρτημα Ζ της παρούσας σύμβασης». (αντίσημη μετάφραση της Επιτροπής).

2.3.4. Η προτεραιότητα ελλιμενισμού

- (83) Το άρθρο 19β παράγραφος 21 του νόμου 2009 όριζε ότι, προκειμένου να διασφαλιστεί η εδαφική συνέχεια με τα νησιά και υπό το πρίσμα των υποχρεώσεων τους παροχής δημόσιας υπηρεσίας, οι εταιρείες του πρώην ομίλου Tirrenia, συμπεριλαμβανομένης της Laziomar, θα διατηρούσαν τις θέσεις ελλιμενισμού που είχαν ήδη κατανεμηθεί και την προτεραιότητα στην κατανομή νέων θέσεων σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζουν οι ναυτιλιακές αρχές, όπως θεσπίζονται στον νόμο αριθ. 84 της 28ης Ιανουαρίου 1994 και στον ιταλικό ναυτικό κώδικα.

2.3.5. Τα μέτρα του νόμου του 2010

- (84) Ο νόμος του 2010 προέβλεπε τη δυνατότητα των επιχειρήσεων του πρώην ομίλου Tirrenia να χρησιμοποιήσουν, σε προσωρινή βάση, τους οικονομικούς πόρους που είχαν ήδη δεσμευτεί ⁽³⁰⁾ για την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό του στόλου προκειμένου να καλύψουν επιτακτικές ανάγκες ρευστότητας. Οι επιχειρήσεις του πρώην ομίλου Tirrenia που έκαναν χρήση αυτής της δυνατότητας υποχρεούνταν, ωστόσο, να αναπληρώσουν αυτούς τους ειδικούς πόρους ώστε να μπορέσουν να πραγματοποιήσουν τις αναγκαίες αναβαθμίσεις στα πλοία τους. Οι αναβαθμίσεις αυτές ήταν αναγκαίες για την τήρηση των νέων διεθνών προτύπων ασφάλειας κατόπιν της συμφωνίας της Στοκχόλμης του 1996 ⁽³¹⁾.
- (85) Ειδικότερα, με την άντληση πόρων από δύο διευκολύνσεις ⁽³²⁾, προβλέφθηκε ποσό 23 750 000 EUR για τις αναβαθμίσεις ολόκληρου του ομίλου Tirrenia. Ωστόσο, η Laziomar δεν έκανε χρήση των εν λόγω διευκολύνσεων (βλ. αιτιολογική σκέψη 132).
- (86) Επιπλέον, στο άρθρο 1 του νόμου του 2010 ορίζονταν επίσης τα ακόλουθα:
- α) οι αρχικές συμβάσεις παρατείνονται από την 1η Οκτωβρίου 2010 έως το τέλος των διαδικασιών ιδιωτικοποίησης της Tirrenia και της Siremar (βλ. επίσης αιτιολογική σκέψη 31).
  - β) το άρθρο 19β του νομοθετικού διατάγματος 135/2009, το οποίο μετατράπηκε χωρίς τροποποιήσεις στον νόμο του 2009, τροποποιείται με την εισαγωγή της παραγράφου 24α. Σύμφωνα με την εν λόγω παράγραφο, όλες οι επίσημες πράξεις και ενέργειες στο πλαίσιο της εφαρμογής των διατάξεων των παραγράφων 1-15 του νόμου του 2009 τυγχάνουν φοροαπαλλαγής. Οι εν λόγω διατάξεις αφορούν την ελευθέρωση του τομέα των θαλάσσιων ενδομεταφορών-καμποτάζ μέσω της ιδιωτικοποίησης του ομίλου Tirrenia, συμπεριλαμβανομένου του προπαρασκευαστικού σταδίου, δηλαδή της μεταφοράς των περιφερειακών εταιρειών στις αντίστοιχες περιφέρειες.
  - γ) προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέχεια της δημόσιας υπηρεσίας και να υποστηριχθεί η διαδικασία ιδιωτικοποίησης των εταιρειών του πρώην ομίλου Tirrenia, οι επίμαχες περιφέρειες μπορούν να χρησιμοποιήσουν τους πόρους του Fondo Aree Sottoutilizzate (στο εξής: FAS) ⁽³³⁾ σύμφωνα με την οδηγία CIPE αριθ. 1/2009 της 6ης Μαρτίου 2009 ⁽³⁴⁾.

2.4. Διαδικασία επί παραβάσει αριθ. 2007/4609

- (87) Σε συνέχεια προηγούμενης αλληλογραφίας μεταξύ των υπηρεσιών της Επιτροπής και της Ιταλίας, στις 19 Δεκεμβρίου 2008 ο αρμόδιος για την ενέργεια και τις μεταφορές γενικός διευθυντής της Επιτροπής απέστειλε αίτημα παροχής πληροφοριών στην Ιταλία. Το αίτημα αυτό αφορούσε μεταξύ άλλων μια επισκόπηση των δρομολογίων δημόσιας υπηρεσίας εκείνη την περίοδο και την αποστολή δημόσιας υπηρεσίας το οποίο προέβλεπε η Ιταλία βάσει των προτεινόμενων νέων συμβάσεων. Επιπλέον, ζητήθηκε από την Ιταλία να παράσχει περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τα σχέδια ιδιωτικοποίησης για τον όμιλο Tirrenia.
- (88) Στην επιστολή της της 28ης Απριλίου 2009, η Ιταλία παρείχε λεπτομερή απάντηση στο αίτημα της Επιτροπής της 19ης Δεκεμβρίου 2008. Στην επιστολή αυτή, η Ιταλία ανέφερε, μεταξύ άλλων, τα εξής:
- 1) η παράταση των αρχικών συμβάσεων έως τις 31 Δεκεμβρίου 2009 ήταν αναγκαία για την επίτευξη της ελευθέρωσης του τομέα των θαλάσσιων ενδομεταφορών-καμποτάζ στην Ιταλία μέσω της ιδιωτικοποίησης του ομίλου Tirrenia·

⁽³⁰⁾ Όπως προβλεπόταν στο άρθρο 19 παράγραφος 13α του νομοθετικού διατάγματος 78/2009, που μετατράπηκε στον νόμο 102/2009 (στο εξής: νόμος 102/2009), και στο άρθρο 19β παράγραφος 19 του νόμου του 2009.

⁽³¹⁾ Τα εν λόγω πρότυπα ασφάλειας ορίστηκαν στη συνέχεια αναλυτικά στην οδηγία 98/18/ΕΚ του Συμβουλίου, της 17ης Μαρτίου 1998, η οποία μεταφέρθηκε στο ιταλικό δίκαιο με το νομοθετικό διάταγμα αριθ. 45 της 4ης Φεβρουαρίου 2000, στην οδηγία 2003/24/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Απριλίου 2003, η οποία μεταφέρθηκε στο ιταλικό δίκαιο με το νομοθετικό διάταγμα αριθ. 52 της 8ης Μαρτίου 2005, και στην οδηγία 2003/25/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, η οποία μεταφέρθηκε στο ιταλικό δίκαιο με το νομοθετικό διάταγμα αριθ. 65 της 14ης Μαρτίου 2005.

⁽³²⁾ Όλοι οι πόροι (δηλαδή 7 000 000 EUR) που προβλέπονταν από το άρθρο 19β παράγραφος 19β του νόμου του 2009 και 16 750 000 EUR από τους πόρους που προβλέπονταν από τον νόμο 102/2009.

⁽³³⁾ Το ταμείο για τις μη επαρκώς αξιοποιηθείσες περιοχές (Fondo Aree Sottoutilizzate) είναι ένα εθνικό ταμείο που στηρίζει την εφαρμογή της ιταλικής περιφερειακής πολιτικής. Οι πόροι του προορίζονται κυρίως για περιφέρειες που προσδιορίζονται από τις ιταλικές αρχές.

⁽³⁴⁾ Gazzetta Ufficiale della Repubblica Italiana, αριθ. 137 της 16ης Ιουνίου 2009.

- 2) η αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγήθηκε στον όμιλο Tirrenia ήταν αναγκαία για τη διασφάλιση της εδαφικής συνέχειας με τα νησιά μέσω θαλάσσιων συνδέσεων οι οποίες δεν παρέχονταν σε ικανοποιητικό βαθμό από ιδιωτικούς φορείς στην αγορά·
- 3) στις 10 Μαρτίου 2009 ολοκληρώθηκε διεξοδική διαδικασία εξορθολογισμού των δρομολογίων. Στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής λήφθηκαν υπόψη οι σχετικές κοινωνικές, εργασιακές και οικονομικές πτυχές, καθώς και η ανάγκη διαφύλαξης βασικών συνδέσεων με σκοπό την εδαφική συνέχεια, και διεξήχθη διαβούλευση με τις έξι ενδιαφερόμενες περιφέρειες. Ο εξορθολογισμός αυτός θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση του καθαρού κόστους της δημόσιας υπηρεσίας ύψους περίπου 66 εκατ. EUR και την απόλυση περίπου 600 μελών πληρώματος για ολόκληρο τον όμιλο Tirrenia. Η Ιταλία υπενθύμισε επίσης ότι ο εξορθολογισμός του 2009 συμπλήρωνε προηγούμενες προσπάθειες (το 2004, το 2006 και το 2008) για τη μείωση των δρομολογίων που εκτελούσε ο όμιλος Tirrenia·
- 4) οι στόχοι του εξορθολογισμού ήταν i) η διατήρηση των συνδέσεων που ήταν αναγκαίες για τη διασφάλιση εδαφικής συνέχειας με και μεταξύ των νησιών και της ηπειρωτικής χώρας, καθώς και του δικαιώματος στην υγεία, στις σπουδές και στην κινητικότητα, ii) ο εξορθολογισμός των συνδέσεων σε περιπτώσεις στις οποίες ιδιωτικοί φορείς παρείχαν τις ίδιες συνδέσεις για την ίδια χρονική περίοδο, με παρόμοιες εγγυήσεις όσον αφορά την ποιότητα και τη συνέχεια, και iii) ο εξορθολογισμός των συνδέσεων κατά τη θερινή περίοδο και των συνδέσεων με ταχύπλοα που μεταφέρουν μόνο άτομα·
- 5) στην επιστολή, η Ιταλία παρείχε επισκόπηση των δρομολογίων τα οποία εκτελούσαν οι εταιρείες του ομίλου Tirrenia το 2008 και του μειωμένου αριθμού δρομολογίων τα οποία θα εκτελούσαν οι εταιρείες του ομίλου Tirrenia το 2009. Σύμφωνα με την Ιταλία, αυτά τα τελευταία δρομολόγια θα αποτελούσαν τη βάση για τις νέες συμβάσεις που επρόκειτο να συναφθούν με τους νέους ιδιοκτήτες των εταιρειών του ομίλου Tirrenia.
- (89) Στις 21 Δεκεμβρίου 2009 ο αρμόδιος για την ενέργεια και τις μεταφορές γενικός διευθυντής της Επιτροπής απέστειλε επιστολή στην Ιταλία επισημαίνοντας, μεταξύ άλλων, ότι υπό το πρίσμα της ριζικής αναμόρφωσης του τομέα των θαλάσσιων ενδομεταφορών-καμποτάζ στην Ιταλία, και λόγω του σημαντικού κοινωνικού αντίκτυπου τον οποίο θα συνεπαγόταν η ιδιωτικοποίηση, εάν οι διαδικασίες υποβολής προσφορών πραγματοποιούνταν βάσει μιας απλής σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας, η διοργάνωση διαδικασίας υποβολής προσφορών για την ανάθεση τέτοιου είδους συμβάσεων σε ναυτιλιακές εταιρείες ήταν αποδεκτή —καταρχήν και κατ' εξαίρεση— για τον σκοπό της διασφάλισης της συμμόρφωσης με το κριτήριο της μη δημιουργίας διακρίσεων μεταξύ των πλοιοκτητών της Κοινότητας, το οποίο προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3577/92 του Συμβουλίου⁽³⁵⁾ (στο εξής: κανονισμός για τις θαλάσσιες ενδομεταφορές-καμποτάζ). Η Επιτροπή επισημαίνει ότι ο κανονισμός για τις θαλάσσιες ενδομεταφορές-καμποτάζ δεν υποχρεώνει τα κράτη μέλη να ιδιωτικοποιήσουν τις δημόσιες εταιρείες θαλάσσιων μεταφορών, αλλά μόνο να ελευθερώσουν τη συγκεκριμένη αγορά.
- (90) Στις 29 Ιανουαρίου 2010⁽³⁶⁾ η Επιτροπή απέστειλε προειδοποιητική επιστολή σχετικά με την εσφαλμένη εφαρμογή του κανονισμού για τις θαλάσσιες ενδομεταφορές-καμποτάζ. Στην εν λόγω επιστολή, η Επιτροπή υπενθύμιζε ότι ο συγκεκριμένος κανονισμός απαιτεί, κάθε φορά που ένα κράτος μέλος συνάπτει σύμβαση ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας ή επιβάλλει υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας, να ενεργεί κατά τρόπον ώστε να μη δημιουργούνται διακρίσεις εις βάρος οποιουδήποτε πλοιοκτήτη της Ένωσης. Το άρθρο 4 παράγραφος 3 του εν λόγω κανονισμού προβλέπει ότι οι υφιστάμενες συμβάσεις ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας δύνανται να εξακολουθήσουν να ισχύουν έως την ημερομηνία λήξης της αντίστοιχης σύμβασης. Ωστόσο, η Επιτροπή επισήμανε ότι οι εταιρείες του ομίλου Tirrenia συνέχισαν να παρέχουν υπηρεσίες θαλάσσιων μεταφορών μετά τη λήξη ισχύος των αντίστοιχων συμβάσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας (οι αρχικές συμβάσεις). Ειδικότερα, οι εν λόγω συμβάσεις επρόκειτο να λήξουν στο τέλος του 2008 αλλά παρατάθηκαν επανειλημμένα από την Ιταλία. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή κάλεσε την Ιταλία να υποβάλει τις παρατηρήσεις της.
- (91) Επίσης, στις 29 Ιανουαρίου 2010 ο αρμόδιος για την ενέργεια και τις μεταφορές γενικός διευθυντής της Επιτροπής απάντησε στην επιστολή της Ιταλίας της 22ας Ιανουαρίου 2010. Ο γενικός διευθυντής τόνισε ότι η απάντησή του αφορούσε μόνο τη συμμόρφωση με τον κανονισμό για τις θαλάσσιες ενδομεταφορές-καμποτάζ και όχι ζητήματα κρατικών ενισχύσεων. Στο πλαίσιο αυτό, ο γενικός διευθυντής ανέφερε ότι οι αιτιολογήσεις που παρασχέθηκαν σχετικά με ορισμένα δρομολόγια ήταν επαρκείς για την άρση των αμφιβολιών που είχαν διατυπωθεί προηγουμένως. Ο γενικός διευθυντής υπενθύμισε ότι οι συμβάσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας μπορούν να καλύπτουν μόνο δρομολόγια για τα οποία υπάρχει ανεπάρκεια της αγοράς.
- (92) Στις 29 Μαρτίου 2010 η Ιταλία απάντησε στην προειδοποιητική επιστολή της Επιτροπής της 29ης Ιανουαρίου 2010.
- (93) Στις 10 Σεπτεμβρίου 2010 η Ιταλία ενημέρωσε την Επιτροπή, στο πλαίσιο ad hoc συνεδρίασης, ότι η ανταγωνιστική διαδικασία για τη σύμβαση που αφορούσε, μεταξύ άλλων, τα δρομολόγια στο αρχιπέλαγος του Ροντίνο τα οποία εκτελούσε, την περίοδο εκείνη, η Caremar, είχε επίσης καθυστερήσει. Στη συνέχεια, με τον νόμο αριθ. 163 της 1ης Οκτωβρίου 2010 παρατάθηκαν περαιτέρω οι αρχικές συμβάσεις έως την ολοκλήρωση των διαδικασιών ιδιωτικοποίησης της Tirrenia και της Siremar (βλ. επίσης αιτιολογική σκέψη 31).

⁽³⁵⁾ Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3577/92 του Συμβουλίου, της 7ης Δεκεμβρίου 1992, για την εφαρμογή της αρχής της ελεύθερης κυκλοφορίας των υπηρεσιών στις θαλάσσιες μεταφορές στο εσωτερικό των κρατών μελών (θαλάσσιες ενδομεταφορές-καμποτάζ) (ΕΕ L 364 της 12.12.1992, σ. 7).

⁽³⁶⁾ Η προειδοποιητική επιστολή εκδόθηκε στις 28 Ιανουαρίου 2010 αλλά κοινοποιήθηκε στην Ιταλία μόλις την επόμενη ημέρα.

- (94) Υπό το πρίσμα αυτών των εξελίξεων, η Επιτροπή απέστειλε συμπληρωματική προειδοποιητική επιστολή στις 24 Νοεμβρίου 2010. Σε αυτή την επιστολή, η Επιτροπή ανέφερε τα εξής:
- α) η αρχική σύμβαση της Caremar, μεταξύ άλλων, παρατάθηκε αυτομάτως και χωρίς καμία ανταγωνιστική διαδικασία·
  - β) ενώ οι εν λόγω συμβάσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας εξακολουθούσαν να ισχύουν, δεν είχε ολοκληρωθεί καμία ανταγωνιστική διαδικασία, ούτε για την Caremar, μεταξύ άλλων·
  - γ) επιφύλασσόταν του δικαϊματός της να εκδώσει αιτιολογημένη γνώμη εάν χρειαζόταν (λαμβανομένων υπόψη τυχόν παρατηρήσεων της Ιταλίας).
- (95) Στις 21 Ιουνίου 2012 η Επιτροπή εξέδωσε αιτιολογημένη γνώμη σχετικά με την καθυστέρηση στην ιδιωτικοποίηση τριών εταιρειών (Caremar, Laziomar και Saremar) του πρώην ομίλου Tirrenia. Καθώς οι διαδικασίες υποβολής προσφορών για τις άλλες τρεις εταιρείες (Tirrenia, Toremar και Siremar) είχαν ολοκληρωθεί εντός του 2011 ⁽³⁷⁾, οι εταιρείες αυτές δεν καλύπτονταν από την αιτιολογημένη γνώμη. Η Επιτροπή επισήμανε ότι η Ιταλία δεν είχε εφαρμόσει ανταγωνιστικές διαδικασίες για την ανάθεση σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας για τις θαλάσσιες ενδομεταφορές-καμποτάζ που εκτελούνταν, μεταξύ άλλων, από τη Laziomar, πάνω από τρία έτη μετά την κανονική λήξη των αντίστοιχων αρχικών συμβάσεων. Οι εν λόγω συμβάσεις είχαν παραταθεί αυτόματα και επ' αόριστον, με αποτέλεσμα να εμποδίζονται άλλοι πλοιοκτήτες της Ένωσης να ανταγωνιστούν για την ανάληψη αυτών των συμβάσεων.
- (96) Στις 8 Αυγούστου 2012 η Ιταλία απάντησε στην αιτιολογημένη γνώμη αναφέροντας ότι οι προκηρύξεις προσκλήσεων υποβολής προσφορών για τις εταιρείες στις οποίες είχαν ανατεθεί οι νέες συμβάσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας είχαν δημοσιευτεί ή θα δημοσιεύονταν στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Όσον αφορά τη Laziomar ειδικότερα, η προκήρυξη εστάλη προς δημοσίευση την 1η Αυγούστου 2012.
- (97) Στις 14 Ιανουαρίου 2014 η CLN έγινε η νέα ιδιοκτήτρια της Laziomar και υπέγραψε δεκαετή σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας για συνδέσεις με το αρχιπέλαγος του Pontino.
- (98) Με επιστολή της 15ης Ιουλίου 2016, η Ιταλία ενημέρωσε την Επιτροπή ότι είχε ολοκληρωθεί η ιδιωτικοποίηση όλων των εταιρειών του πρώην ομίλου Tirrenia. Στις 8 Δεκεμβρίου 2016 η Επιτροπή αποφάσισε να περατώσει τη διαδικασία επί παραβάσει.

3. ΛΟΓΟΙ ΚΙΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

3.1. Η παράταση της αρχικής σύμβασης μεταξύ της Laziomar και της Ιταλίας ⁽³⁸⁾

3.1.1. Τήρηση των κριτηρίων Altmark και ύπαρξη ενίσχυσης

- (99) Στην απόφαση του 2011 η Επιτροπή εξέφρασε την προκαταρκτική άποψη ότι ο ορισμός των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας που περιλαμβάνονταν στις αρχικές συμβάσεις που είχαν συναφθεί με όλες τις εταιρείες του πρώην ομίλου Tirrenia δεν ήταν επαρκώς σαφής και, επομένως, δεν επέτρεπε στην Επιτροπή να συναγάγει οριστικό συμπέρασμα ως προς το αν περιείχε πρόδηλο σφάλμα. Ειδικότερα, η Επιτροπή δεν είχε, σε εκείνο το στάδιο, ολοκληρωμένη εικόνα σχετικά με τις πραγματικές υποχρεώσεις που είχαν επιβληθεί για την εκτέλεση των δρομολογίων, μεταξύ άλλων, στο αρχιπέλαγος του Pontino, σε σύγκριση με τις υπηρεσίες που παρέχονταν από ανταγωνιστές σε ορισμένα από αυτά τα δρομολόγια.
- (100) Η Επιτροπή εξέφρασε την προκαταρκτική άποψη ότι πληρούνταν ο δεύτερος όρος της απόφασης Altmark ⁽³⁹⁾ καθώς οι παράμετροι βάσει των οποίων υπολογίστηκε η αντιστάθμιση είχαν καθοριστεί εκ των προτέρων και πληρούσαν τις απαιτήσεις διαφάνειας. Ειδικότερα, η Επιτροπή επισήμανε ότι οι παράμετροι αυτές περιγράφονται στις αρχικές συμβάσεις (για την αντιστάθμιση που αφορούσε το έτος 2009) και στην οδηγία CIPE (για την αντιστάθμιση από το 2010 και μετά).

⁽³⁷⁾ Παρόλο που η επίσημη μεταβίβαση της κυριότητας επί της Tirrenia, της Toremar και της Siremar πραγματοποιήθηκε μόλις το 2012.

⁽³⁸⁾ Η απόφαση του 2011 περιέχει τους λόγους για την κίνηση της διαδικασίας όσον αφορά, μεταξύ άλλων, την ενίσχυση που καταβλήθηκε στις έξι εταιρείες του πρώην ομίλου Tirrenia βάσει των αρχικών συμβάσεων. Κατά τον χρόνο έκδοσης της απόφασης του 2011 (5 Οκτωβρίου 2011), οι υπηρεσίες θαλάσσιων μεταφορών στα δρομολόγια του αρχιπελάγους του Pontino είχαν μόλις μεταβιβαστεί από την Caremar στη Laziomar (1η Ιουνίου 2011). Μολονότι η απόφαση του 2011 δεν κάνει ρητή αναφορά στη Laziomar, η προκαταρκτική εκτίμηση της Επιτροπής σχετικά με την αρχική σύμβαση που κάλυπτε τα εν λόγω δρομολόγια, ισχύει και για τη Laziomar, ως νέο φορέα εκμετάλλευσης που εξυπηρετεί τα εν λόγω δρομολόγια.

⁽³⁹⁾ Βλ. απόφαση της 24ης Ιουλίου 2003, Altmark Trans, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415.

- (101) Ωστόσο, η Επιτροπή θεώρησε ότι ο τρίτος όρος της απόφασης Altmark φαινόταν να μην πληρούται και ότι οι φορείς εκμετάλλευσης ενδεχομένως να είχαν λάβει υπεραντιστάθμιση για την εκτέλεση των καθηκόντων παροχής δημόσιας υπηρεσίας. Ειδικότερα, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες ως προς την αναλογικότητα της αντιστάθμισης που καταβαλλόταν στις εταιρείες του πρώην ομίλου Tirrenia από το 2009, δεδομένης της απουσίας σαφούς ορισμού των υποχρεώσεων που είχαν επιβληθεί στις εν λόγω εταιρείες. Ομοίως, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες ως προς το αν το ασφάλιστρο κινδύνου του 6,5 %, το οποίο εφαρμόζεται από το 2010 και μετά, αντικατοπτρίζει κατάλληλο επίπεδο κινδύνου δεδομένου ότι, εκ πρώτης όψεως, οι φορείς εκμετάλλευσης δεν φαινόταν να έχουν αναλάβει τους κινδύνους που ενέχει συνήθως η παροχή τέτοιου είδους υπηρεσιών.
- (102) Η Επιτροπή εξέφρασε επίσης την προκαταρκτική άποψη ότι δεν πληρούνταν ο τέταρτος όρος της απόφασης Altmark διότι η παράταση της αρχικής σύμβασης δεν είχε αποτελέσει αντικείμενο διαδικασίας υποβολής προσφορών. Επιπλέον, η Επιτροπή επισήμανε ότι δεν είχε λάβει κανένα στοιχείο που να στηρίζει το επιχειρήμα ότι οι φορείς εκμετάλλευσης πράγματι παρείχαν τις επίμαχες υπηρεσίες με το μικρότερο κόστος για το κοινωνικό σύνολο.
- (103) Επομένως, στην απόφαση του 2011, η Επιτροπή κατέληξε στο προκαταρκτικό συμπέρασμα ότι η αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που καταβλήθηκε στους φορείς εκμετάλλευσης κατά τη διάρκεια της περιόδου παράτασης των αρχικών συμβάσεων συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Επιπλέον, η Επιτροπή εξέφρασε την άποψη ότι η ενίσχυση αυτή έπρεπε να θεωρηθεί νέα ενίσχυση.

3.1.2. Συμβατότητα

- (104) Στην απόφαση του 2011, η Επιτροπή εξέφρασε την προκαταρκτική άποψη ότι η αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας για τα έτη 2009-2011 δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της απόφασης ΥΓΟΣ του 2005 ⁽⁴⁰⁾ ούτε του πλαισίου ΥΓΟΣ του 2005 ⁽⁴¹⁾. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή αξιολόγησε το μέτρο αυτό απευθείας βάσει του άρθρου 106 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ και διαπίστωσε ότι υπήρχαν αμφιβολίες ως προς το αν πληρούνταν οι εφαρμοστέες προϋποθέσεις συμβατότητας.
- (105) Στην απόφαση του 2012, η Επιτροπή επισήμανε ότι στις 31 Ιανουαρίου 2012 είχε τεθεί σε ισχύ μια νέα δέσμη κανόνων για τις ΥΓΟΣ η οποία συνίστατο στην απόφαση ΥΓΟΣ του 2011 ⁽⁴²⁾ και στο πλαίσιο ΥΓΟΣ του 2011 ⁽⁴³⁾. Ωστόσο, η Επιτροπή εξέφρασε την προκαταρκτική άποψη ότι η αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας στο πλαίσιο της παράτασης των αρχικών συμβάσεων δεν μπορούσε να θεωρηθεί συμβιβάσιμη με την εσωτερική αγορά ούτε να εξαιρεθεί από την απαίτηση κοινοποίησης βάσει της απόφασης ΥΓΟΣ του 2011.
- (106) Ο νόμος του 2010 προέβλεπε την παράταση των αρχικών συμβάσεων από τις 30 Σεπτεμβρίου 2010 έως το τέλος της διαδικασίας ιδιωτικοποίησης. Κατά συνέπεια, η αντιστάθμιση την οποία λάμβανε η Laziomar από την 1η Ιουνίου 2011 έως την ιδιωτικοποίησή της μπορούσε να αξιολογηθεί βάσει του πλαισίου ΥΓΟΣ του 2011.

3.2. Ιδιωτικοποίηση της Laziomar

- (107) Στην απόφαση του 2012, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες ως προς το αν η διαδικασία υποβολής προσφορών για την πώληση της Laziomar ήταν επαρκώς διαφανής και άνευ όρων ώστε να διασφαλιστεί η πραγματοποίηση της πώλησης σε τιμή της αγοράς.
- (108) Η Επιτροπή θεώρησε ότι ορισμένοι όροι που επιβάλλονταν στο πλαίσιο της ιδιωτικοποίησης περιόρισαν ενδεχομένως τον αριθμό των προσφερόντων και/ή επηρέασαν την τιμή πώλησης. Η Επιτροπή επανέλαβε την πάγια πρακτική της όσον αφορά την πώληση στοιχείων ενεργητικού κρατικών επιχειρήσεων που πραγματοποιείται από το κράτος (ή που, σε αυτή την περίπτωση, μπορεί να καταλογιστεί στο κράτος): μη οικονομικοί παράγοντες τους οποίους ένας ιδιώτης πωλητής δεν θα λάμβανε υπόψη, όπως λόγοι δημόσιας πολιτικής, απαιτήσεις στον τομέα της απασχόλησης ή ζητήματα περιφερειακής ανάπτυξης, υποδηλώνουν την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης αν επιβάλλουν επαχθείς υποχρεώσεις στον δυνητικό αγοραστή και είναι, συνεπώς, πιθανό να μειώσουν την τιμή πώλησης.

⁽⁴⁰⁾ Απόφαση 2005/842/ΕΚ της Επιτροπής, της 28ης Νοεμβρίου 2005, για την εφαρμογή του άρθρου 86 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος (ΕΕ L 312 της 29.11.2005, σ. 67).

⁽⁴¹⁾ Κοινοτικό πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας (ΕΕ C 297 της 29.11.2005, σ. 4).

⁽⁴²⁾ Απόφαση 2012/21/ΕΕ της Επιτροπής, της 20ής Δεκεμβρίου 2011, για την εφαρμογή του άρθρου 106 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος (ΕΕ L 7 της 11.1.2012, σ. 3).

⁽⁴³⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής: Ευρωπαϊκό πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας.

- (109) Η Επιτροπή έκρινε επίσης ότι οι λεγόμενες οικονομικές απαιτήσεις που επιβλήθηκαν στο πλαίσιο της διαδικασίας υποβολής προσφορών για τη Laziomar διατάραξαν ουσιαστικά τον διαγωνισμό καθώς περιόρισαν τους δυνητικούς προσφέροντες στις υφιστάμενες ναυτιλιακές εταιρείες, δεδομένου ότι, στην παρούσα υπόθεση, η ίδια η εταιρεία στην οποία είχε ανατεθεί η σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας, διατέθηκε προς πώληση ⁽⁴⁴⁾.
- (110) Ομοίως, η Επιτροπή έκρινε ότι οι τεχνικές προσφορές βαθμολογήθηκαν με σημαντικά υψηλότερο συντελεστή βαρύτητας από τις οικονομικές προσφορές (βλ. αιτιολογική σκέψη 62), ενώ η τιμή των μετοχών είχε καθοριστεί από τις δημόσιες αρχές.
- (111) Για τους ανωτέρω λόγους, η Επιτροπή κατέληξε στο προκαταρκτικό συμπέρασμα ότι η διαδικασία ιδιωτικοποίησης της Laziomar δεν ήταν επαρκώς διαφανής και άνευ όρων ώστε να διασφαλίσει αφ' εαυτής την πραγματοποίηση της πώλησης σε τιμή της αγοράς και την επίτευξη της υψηλότερης τιμής για τις μετοχές. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή δεν μπορούσε, σε εκείνο το στάδιο, να αποκλείσει το ενδεχόμενο χορήγησης οικονομικού πλεονεκτήματος στον αγοραστή.
- (112) Η Επιτροπή θεώρησε επίσης, βάσει των πληροφοριών που ήταν διαθέσιμες κατά την έκδοση της απόφασής της του 2012, ότι τυχόν ενίσχυση που μπορεί να είχε προκύψει κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ιδιωτικοποίησης δεν θα ήταν συμβίβασιμη.

3.3. Η νέα σύμβαση παροχής υπηρεσιών μεταξύ της περιφέρειας του Λάτιο και της Laziomar

3.3.1. Τήρηση των κριτηρίων Altmark, ύπαρξη ενίσχυσης και συμβατότητα

- (113) Στην απόφαση του 2012, η Επιτροπή εξέφρασε την προκαταρκτική άποψη ότι η αντιστάθμιση που καταβλήθηκε στη Laziomar δεν πληρούσε τα κριτήρια της απόφασης Altmark και, συνεπώς, συνιστούσε ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Η Επιτροπή κατέληξε σε αυτό το συμπέρασμα δεδομένων των εξής: i) οι ανταγωνιστές που φαινόταν να παρέχουν παρόμοιες υπηρεσίες είχαν παρουσία σε τουλάχιστον ορισμένα δρομολόγια που εκτελούσε η Laziomar και δεν ήταν διαθέσιμες επαρκείς πληροφορίες που θα επέτρεπαν στην Επιτροπή να καταλήξει σε συμπέρασμα σχετικά με το αν η ΥΓΟΣ ανταποκρινόταν σε πραγματική ανάγκη δημόσιας υπηρεσίας που δεν μπορούσε να καλυφθεί μόνο από τις δυνάμεις της αγοράς· ii) ο υπολογισμός της αντιστάθμισης σύμφωνα με την οδηγία CΙΡΕ φαινόταν να έχει ως αποτέλεσμα τη χορήγηση υπεραντιστάθμισης στον φορέα εκμετάλλευσης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας για τους ίδιους λόγους με αυτούς που αναφέρονται στην απόφαση του 2011· και iii) το τέταρτο κριτήριο της απόφασης Altmark δεν φαινόταν να πληρούται, δεδομένου ότι η δημόσια υπηρεσία είχε αποτελέσει αντικείμενο διαδικασίας υποβολής προσφορών υπό τον όρο ότι ο επιτυχών προσφέρων θα αγόραζε την εταιρεία Laziomar στο σύνολό της. Η Επιτροπή έκρινε ότι, εάν η σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας είχε αποτελέσει αντικείμενο διαδικασίας υποβολής προσφορών χωρίς την υποχρέωση αγοράς, θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα χαμηλότερο κόστος για το κοινωνικό σύνολο.

3.3.2. Συμβατότητα

- (114) Όσον αφορά τη συμβατότητα της αντιστάθμισης που χορηγήθηκε στη Laziomar, η Επιτροπή επισήμανε ότι, με βάση τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν από τις ιταλικές αρχές, η απόφαση ΥΓΟΣ του 2011 δεν φαινόταν να τυχάνει εφαρμογής. Σε κάθε περίπτωση, η Επιτροπή δεν ήταν σε θέση να καταλήξει σε συμπέρασμα σχετικά με την εφαρμογή της απόφασης ΥΓΟΣ του 2011, διότι, σε εκείνο το στάδιο, δεν είχε υποβληθεί η υπογεγραμμένη σύμβαση. Η Επιτροπή δεν έλαβε καμία πληροφορία (π.χ. αριθμός επιβατών που μεταφέρθηκαν κατά τα δύο έτη που προηγήθηκαν εκείνου της ανάθεσης) για να εξετάσει τις υπόλοιπες προϋποθέσεις συμβατότητας που ορίζονται στην απόφαση ΥΓΟΣ του 2011. Στη συνέχεια, η Επιτροπή αξιολόγησε την ενίσχυση βάσει του πλαισίου ΥΓΟΣ του 2011 αλλά διαπίστωσε ότι είχε αμφιβολίες ως προς το αν πληρούνταν οι προϋποθέσεις συμβατότητας του εν λόγω πλαισίου και κάλεσε την Ιταλία να καταδείξει ότι κάτι τέτοιο ισχυε.

3.4. Η προτεραιότητα ελλιμενισμού

- (115) Στην απόφαση του 2011, η Επιτροπή εξέφρασε την προκαταρκτική άποψη ότι στο μέτρο που η προτεραιότητα ελλιμενισμού δεν χορηγείται επ' αμοιβή, το μέτρο συνιστά κανονιστικό πλεονέκτημα το οποίο δεν συνεπάγεται μεταφορά κρατικών πόρων και, συνεπώς, δεν μπορεί να χαρακτηριστεί κρατική ενίσχυση. Εναλλακτικά, εάν η προτεραιότητα ελλιμενισμού χορηγείται επ' αμοιβή, η Επιτροπή θεώρησε ότι στο μέτρο που η Laziomar παρέχει γνήσια ΥΓΟΣ και η εν λόγω προτεραιότητα χορηγείται μόνο σε σχέση με δρομολόγια που καλύπτονται από την ΥΓΟΣ, δεν οδηγεί σε πρόσθετο οικονομικό πλεονέκτημα καθώς είναι συμφυής με την παροχή της ΥΓΟΣ. Ωστόσο, η Επιτροπή κάλεσε την Ιταλία και τους τρίτους να παράσχουν περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με αυτό το μέτρο.

⁽⁴⁴⁾ Η πρόσκληση υποβολής προσφορών προέβλεπε ότι ο συνολικός κύκλος εργασιών των δυνητικών προσφερόντων στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών κατά την προηγούμενη τριετία δεν μπορούσε να είναι μικρότερος των 60 εκατ. EUR.

- (116) Δεδομένου ότι είχε διατυπώσει αμφιβολίες σχετικά με τη νομιμότητα της αποστολής ΥΓΟΣ, η Επιτροπή δεν μπορούσε να καταλήξει σχετικά με τη συμβατότητα του μέτρου εάν επρόκειτο για ενίσχυση.

3.5. Τα μέτρα του νόμου του 2010

- (117) Στην απόφαση του 2011, η Επιτροπή εξέφρασε την προκαταρκτική άποψη ότι όλα τα μέτρα που προβλέπονται στον νόμο του 2010 συνιστούσαν κρατική ενίσχυση υπέρ των εταιρειών του πρώην ομίλου Tirrenia, συμπεριλαμβανομένης της Laziomar. Στα μέτρα αυτά περιλαμβάνονταν: 1) η δυνατότητα χρήσης, για σκοπούς ρευστότητας, των πόρων που προορίζονταν για την αναβάθμιση των πλοίων· 2) οι φοροαπαλλαγές που σχετίζονται με τη διαδικασία ιδιωτικοποίησης· και 3) η δυνατότητα χρήσης των πόρων του FAS. Η Επιτροπή κάλεσε την Ιταλία να διευκρινίσει αν και με ποιον τρόπο ήταν κάθε μέτρο αναγκαίο για την παροχή της δημόσιας υπηρεσίας.
- (118) Η Επιτροπή εξέφρασε επίσης την προκαταρκτική άποψη ότι πιθανόν τα μέτρα αυτά συνιστούσαν ενίσχυση λειτουργίας η οποία μείωνε τις δαπάνες με τις οποίες διαφορετικά θα επιβαρυνόταν η ίδια η Laziomar και οι άλλες εταιρείες του πρώην ομίλου Tirrenia, και, συνεπώς, τα μέτρα αυτά έπρεπε να θεωρηθούν ασυμβίβαστα με την εσωτερική αγορά.

4. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ

4.1. Σχετικά με τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας και το ανταγωνιστικό περιβάλλον

- (119) Η Ιταλία παρείχε κατάλογο των δρομολογίων που εκτελούσε η Caremar και, στη συνέχεια, η Laziomar (συνοδευόμενο από τα αντίστοιχα νομικά έγγραφα τεκμηρίωσης) και τα οποία υπόκεινται σε υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας, συμπεριλαμβανομένης της εποχιακής συχνότητας και των ωραρίων, του ανταγωνιστικού περιβάλλοντος και των λόγων που οδήγησαν στην επιβολή αυτών των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας.
- (120) Όσον αφορά την ύπαρξη γνήσιας ΥΓΟΣ, η Ιταλία επισήμανε ότι οι ανωτέρω υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας καθορίστηκαν προκειμένου να διατηρηθεί η εδαφική συνέχεια και η σύνδεση της ηπειρωτικής χώρας με τα νησιά, και να διασφαλιστεί η παράδοση εμπορευμάτων, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών εμπορευμάτων, που είναι αναγκαία για την ορθή λειτουργία των δημόσιων και κοινωνικών υπηρεσιών στα νησιά. Η υπηρεσία αυτή συμβάλλει επίσης στην οικονομική ανάπτυξη των νησιών και καλύπτει τις βασικές ανάγκες κινητικότητας των κοινοτήτων των νησιών καθ' όλη τη διάρκεια του έτους και διασφαλίζει τον σεβασμό του κατοχυρωμένου στο Σύνταγμα δικαιώματος της εδαφικής συνέχειας. ⁽⁴⁵⁾
- (121) Όσον αφορά το ανταγωνιστικό περιβάλλον, η Ιταλία υπέβαλε στοιχεία από τα οποία προκύπτει ότι η Laziomar είναι ο μόνος φορέας εκμετάλλευσης που εξυπηρετεί τις γραμμές καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, ενώ σε ορισμένα δρομολόγια υπάρχει ανταγωνισμός μόνο κατά την περίοδο αυξημένης κίνησης. Κατόπιν τούτου, η Ιταλία είναι της άποψης ότι η υπηρεσία που προσφέρει η Laziomar δεν μπορεί να υποκατασταθεί και ότι η διασφάλιση της εδαφικής συνέχειας δεν θα μπορούσε να επιτευχθεί μόνον από τις δυνάμεις της αγοράς.

4.2. Σχετικά με την ιδιωτικοποίηση της Laziomar

4.2.1. Σχετικά με την τιμή πώλησης της Laziomar

- (122) Σύμφωνα με την Ιταλία, η ιδιωτικοποίηση της Laziomar συνεπαγόταν τη μεταβίβαση ολόκληρου του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας μέσω διαδικασίας δημόσιου διαγωνισμού που προκηρύχθηκε από την περιφέρεια του Λάτσιο. Η διαδικασία αυτή συνεπαγόταν επιπλέον την ταυτόχρονη ανάθεση δημόσιας υπηρεσίας θαλάσσιων μεταφορών στο αρχιπέλαγος του Pontino για περίοδο 10 ετών, με σκοπό τη διατήρηση της εδαφικής συνέχειας.
- (123) Η περιφέρεια του Λάτσιο ανέθεσε σε ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα (βλ. αιτιολογικές σκέψεις 66 και 67) την εκτίμηση των νομικών και οικονομικών ζητημάτων της πώλησης της Laziomar. Σύμφωνα με την Ιταλία, η εν λόγω εκτίμηση περιγράφει με σαφήνεια και ακρίβεια τις διαδικασίες που ακολουθήθηκαν για τον καθορισμό της αγοραίας αξίας του μετοχικού κεφαλαίου της Laziomar.

⁽⁴⁵⁾ Σύμφωνα με την Ιταλία, η ανάγκη για εδαφική συνέχεια έχει πρωταρχική σημασία ιδίως για τη νήσο Ponza, η οποία βρίσκεται περίπου 27 ναυτικά μίλια από την Terracina και 36 ναυτικά μίλια από το Anzio και έχει λιγότερους από 3 400 κατοίκους. Το ίδιο ισχύει, κατά την άποψή της, και για τη νήσο Ventotene, η οποία έχει λιγότερους από 800 κατοίκους.

4.2.2. Σχετικά με τον διαφανή και χωρίς διακρίσεις χαρακτήρα της διαδικασίας

- (124) Η Ιταλία τονίζει ότι οι διαδικασίες διεξήχθησαν σύμφωνα με τις νομικές αρχές της διαφάνειας και της μη εισαγωγής διακρίσεων. Υποστήριξε ότι και τα επτά μέρη που έγιναν δεκτά στο επόμενο στάδιο της διαδικασίας του διαγωνισμού έλαβαν τις σχετικές πληροφορίες που ήταν αναγκαίες για την υποβολή της προσφοράς τους, μεταξύ των οποίων οι «κανονισμοί του διαγωνισμού» και τα παραρτήματά τους, η «σύμβαση παροχής υπηρεσιών» και τα παραρτήματά της και η «σύμβαση μεταβίβασης των μετοχών» και τα παραρτήματά της.
- (125) Η Ιταλία υποστηρίζει επίσης ότι η περιφέρεια του Λάτσιο απάλειψε από την πρόσκληση υποβολής προσφορών τις απαιτήσεις οικονομικής επιλεξιμότητας που θα επέτρεπαν τη συμμετοχή μόνο ναυτιλιακών εταιρειών στη διαδικασία (βλ. αιτιολογική σκέψη 109). Προκειμένου να διευκολυνθεί η ευρύτερη δυνατή συμμετοχή στον διαγωνισμό, η πρόσκληση υποβολής προσφορών επέτρεπε επίσης ρητώς στους υποψήφιους να συμμετάσχουν με κοινή προσφορά μέσω προσωρινών ομάδων προσφερόντων, κοινοπραξιών ή ΕΟΟΣ.
- (126) Όσον αφορά τις αμφιβολίες της Επιτροπής σχετικά με το γεγονός ότι η βαρύτητα των τεχνικών προσφορών ήταν υψηλότερη σε σύγκριση με τις οικονομικές προσφορές (δηλαδή 70 και 30 μονάδες αντίστοιχα), η Ιταλία παραπέμπει στην απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας αριθ. 782/2017, της 30ής Μαρτίου 2017 ⁽⁴⁶⁾, σύμφωνα με την οποία ο αναθέτων φορέας, κατά την εφαρμογή του εν λόγω κριτηρίου θα πρέπει «να δίνει έμφαση στα ποιοτικά στοιχεία της προσφοράς και να επιλέγει κριτήρια που θα εξασφαλίσουν αποτελεσματική ανταγωνιστική σύγκριση των τεχνικών χαρακτηριστικών. Προς τον σκοπό αυτόν, θα πρέπει να καθορίζει τη μέγιστη βαθμολογία που προβλέπεται για την οικονομική προσφορά, ώστε να διασφαλίζεται ότι το στοιχείο αυτό δεν υπερσιχύει των άλλων».
- (127) Ως εκ τούτου, σύμφωνα με την Ιταλία, η διαφορετική βαρύτητα κατέστησε δυνατή τη συνεπή αξιολόγηση των ποιοτικών στοιχείων της προσφοράς και την αποθάρρυνση της υπερβολικής προς τα κάτω αναθεώρησης της τιμής, η οποία θα ήταν δύσκολο να διατηρηθεί χωρίς να θυσιαστεί η ποιότητα της δημόσιας υπηρεσίας. Επιπλέον, επέτρεψε επίσης την επίτευξη σημαντικής εξοικονόμησης κόστους για την περιφέρεια του Λάτσιο, δεδομένου ότι στον επιτυχόντα προσφέροντα ανατέθηκε σύμβαση βάσει της οποίας θα παρείχε τη δημόσια υπηρεσία έναντι ποσού αντιστάθμισης κατά 10,8 % χαμηλότερου σε σύγκριση με τη βασική τιμή (βλ. αιτιολογική σκέψη 75).

4.3. Σχετικά με τη συμμόρφωση της παράτασης της αρχικής σύμβασης και της νέας σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας με τους όρους της απόφασης Altmark

- (128) Η Ιταλία υποστηρίζει ότι πληρούνται τα τέσσερα κριτήρια Altmark τόσο για την περίοδο 2011-2013 όσο και για την περίοδο 2014-2024 για τους ακόλουθους λόγους:
- το πρώτο και το δεύτερο κριτήριο Altmark δεν αμφισβητήθηκαν από την Επιτροπή στην απόφασή της του 2012·
  - όσον αφορά το τρίτο κριτήριο Altmark και τις αμφιβολίες που εξέφρασε η Επιτροπή στην απόφασή της του 2011 σχετικά με το ότι το ασφαλιστρο κινδύνου του 6,5 % που προβλέπεται στην οδηγία CIPE δεν φαίνεται να αντικατοπτρίζει το πραγματικό επίπεδο κινδύνου (αιτιολογικές σκέψεις 206-207), η Ιταλία παραπέμπει στην απόφαση της Επιτροπής, της 13ης Ιουνίου 2017, που αφορούσε τα ταχεία δρομολόγια μεταφοράς επιβατών στην Ιταλία μεταξύ Messina και Reggio Calabria, στην οποία δεν αμφισβητήθηκε η μεθοδολογία υπολογισμού με τη χρήση του πάγιου συντελεστή 8 % ως αναμενόμενου συντελεστή απόδοσης ⁽⁴⁷⁾. Ειδικότερα, στην τελευταία αυτή περίπτωση, η Επιτροπή αποδέχθηκε τον συντελεστή του 8 % που περιλάμβανε το ασφαλιστρο κινδύνου ύψους 6,5 % που προβλέπει η οδηγία CIPE, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι η σύμβαση δεν συνεπαγόταν τη χορήγηση αποκλειστικών δικαιωμάτων, συν μια περαιτέρω αύξηση 1,5 %, λόγω της μικρής διάρκειας της σύμβασης. Επιπλέον, η Ιταλία, αναφερόμενη στη νέα σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας, υποστηρίζει ότι τυχόν μέτρα για την αποκατάσταση της οικονομικής – χρηματοοικονομικής ισορροπίας μπορούσαν να εφαρμοστούν μόνο σε περίπτωση μεταβολής των καθαρών εσόδων κατά περισσότερο από 3 %, ενώ τυχόν μείωση κάτω του 3 % θα βάρυνε τη Lazioimar. Ως εκ τούτου, αποφεύγεται κάθε πιθανή υπεραντιστάθμιση· και
  - η Ιταλία θεωρεί ότι πληρούται επίσης το τέταρτο κριτήριο Altmark, δεδομένου ότι ανάθεση της σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας αποτέλεσε αντικείμενο διαφανούς και ανταγωνιστικής διαδικασίας υποβολής προσφορών, η οποία επέτρεψε την επιλογή του υποψηφίου που είναι σε θέση να παράσχει τις υπηρεσίες με το ελάχιστο δυνατό κόστος. Επιπλέον, όσον αφορά την ομαδοποίηση της νέας σύμβασης παροχής υπηρεσιών με την ιδιωτικοποίηση της Lazioimar, η Ιταλία υποστηρίζει ότι το ποσό του διαγωνισμού για την πώληση της Lazioimar αντιπροσωπεύει μόνο το 1,4 % περίπου του συνολικού ποσού που καθορίστηκε για τη δημόσια υπηρεσία (δηλαδή της συνολικής αντιστάθμισης ύψους 127 520 740 EUR για τη δεκαετή διάρκεια της σύμβασης). Ως εκ τούτου, δεν φαίνεται να επηρεάζει σημαντικά το αποτέλεσμα της επιλογής του προσφέροντος, όσον αφορά το κόστος της υπηρεσίας.

⁽⁴⁶⁾ Η απόφαση αυτή εκδόθηκε κατόπιν αίτησης του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών σχετικά με το σχέδιο νομοθετικού διατάγματος «Συμπληρωματικές και διορθωτικές διατάξεις του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 50 της 18ης Απριλίου 2016» (δηλαδή του διορθωτικού διατάγματος του κώδικα δημόσιων συμβάσεων).

⁽⁴⁷⁾ SA.42710 ΥΤΟΣ — ταχεία δρομολόγια μεταφοράς επιβατών μεταξύ Messina και Reggio Calabria.

4.4. Σχετικά με την προτεραιότητα ελλιμενισμού

- (129) Όσον αφορά την προτεραιότητα ελλιμενισμού (βλ. αιτιολογική σκέψη 83), η Ιταλία υποστηρίζει ότι δικαιολογείται από την ανάγκη παροχής δημόσιας υπηρεσίας και ότι δεν χορηγείται οικονομικό πλεονέκτημα στη Lazioomar το οποίο θα συνεπαγόταν επίσης απώλεια κρατικών πόρων.
- (130) Σύμφωνα με την Ιταλία, όλοι οι φορείς εκμετάλλευσης πορθμείων καταβάλλουν τακτικά τέλη ελλιμενισμού στις αρμόδιες λιμενικές αρχές. Η Ιταλία υποστηρίζει επίσης ότι αυτή η προτεραιότητα ελλιμενισμού εφαρμόζεται μόνο στα δρομολόγια δημόσιας υπηρεσίας και ότι η Lazioomar δεν κατέβαλλε ούτε καταβάλλει πρόσθετα τέλη για αυτή την προτεραιότητα ελλιμενισμού, καθώς οι λιμένες θα της παρείχαν τη δυνατότητα να επιλέξει πρώτη θέση ελλιμενισμού ακόμη και ελλείψει επίσημης προτεραιότητας ελλιμενισμού λόγω της αποστολής της παροχής δημόσιας υπηρεσίας.

4.5. Σχετικά με τα μέτρα του νόμου του 2010

- (131) Ομοίως, όσον αφορά τα μέτρα που προβλέπονται στον νόμο του 2010 (βλ. αιτιολογικές σκέψεις 84, 85 και 86), η Ιταλία υποστηρίζει ότι η Lazioomar δεν ήταν αποδέκτρια των μέτρων ούτε επωφεληθήκε, ούτε θα επωφεληθεί στο μέλλον από αυτά τα μέτρα.
- (132) Στο πλαίσιο αυτό, η Ιταλία υποστηρίζει ότι η Caremar, που τότε εκτελούσε η ίδια τα δρομολόγια θαλάσσιων ενδομεταφορών-καμποτάζ στο αρχιπέλαγος του Ροντίνο, έλαβε και χρησιμοποίησε αποτελεσματικά τους οικονομικούς πόρους που είχαν ήδη δεσμευθεί με τον νόμο 102/2009. Ειδικότερα, η Caremar έλαβε 1 410 000 EUR για την αναβάθμιση δύο σκαφών που μεταβιβάστηκαν στη συνέχεια δωρεάν στη Lazioomar (Quirino και Tetide). Υποστηρίζει επίσης ότι οι πόροι αυτοί δεν χρησιμοποιήθηκαν για σκοπούς ρευστότητας.
- (133) Όσον αφορά τις φοροαπαλλαγές που σχετιζόνταν με τη διαδικασία ιδιωτικοποίησης, η Ιταλία υποστηρίζει ότι, όσον αφορά τον φόρο εισοδήματος εταιρειών, το μέτρο δεν εφαρμόστηκε, καθώς οι μεταβιβάσεις των Caremar, Saremar και Toremar στις περιφέρειες πραγματοποιήθηκαν δωρεάν. Ως εκ τούτου, ελλείπει οποιασδήποτε αμοιβής, δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 86 παράγραφος 1 στοιχείο α) του ενοποιημένου νόμου για τον φόρο εισοδήματος σχετικά με κέρδη κεφαλαίου σε περίπτωση μεταβιβάσεων στοιχείων ενεργητικού έναντι πληρωμής. Όσον αφορά τον ΦΠΑ, η Ιταλία επισήμανε ότι οι μεταβιβάσεις των Caremar, Saremar και Toremar συνιστούν πράξεις που απαλλάσσονται από τον ΦΠΑ βάσει του άρθρου 10 παράγραφος 1 σημείο 4 του προεδρικού διατάγματος αριθ. 633 της 26ης Οκτωβρίου 1972. Όσον αφορά τους έμμεσους φόρους πλην του ΦΠΑ, η Ιταλία τόνισε ότι η απαλλαγή που προβλεπόταν στον νόμο του 2010 είχε σχεδιαστεί με σκοπό τη διοικητική απλούστευση. Από την πλευρά της φορολογίας, τα αποτελέσματά της μπορούν να θεωρηθούν αμελητέα και με μικρό αντίκτυπο σε σχέση με φόρους που επιβάλλονται βάσει κατ' αποκοπήν συντελεστών. Πιο συγκεκριμένα, η εν λόγω απαλλαγή αφορά το τέλος καταχώρισης (168 EUR ανά έγγραφο), τα τέλη κτηματολογίου και εγγραφής υποθήκης (168 EUR έκαστο) και το τέλος χαρτοσήμου (14,62 EUR για τέσσερις πλευρές).
- (134) Όσον αφορά τους πόρους του FAS, η Ιταλία υποστηρίζει ότι η Lazioomar δεν έχει λάβει κανένα όφελος από αυτούς. Επιπλέον, διευκρίνισε ότι οι πόροι του FAS δεν χρησιμοποιήθηκαν για τη χορήγηση πρόσθετης αντιστάθμισης στις εταιρείες του πρώην ομίλου Tirrenia, συμπεριλαμβανομένης της Lazioomar. Αντίθετα, οι πόροι αυτοί κατέστησαν διαθέσιμοι για τη συμπλήρωση των δημοσιονομικών πιστώσεων που είχαν διατεθεί για την πληρωμή των αντιστάθμισεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας στις εταιρείες του πρώην ομίλου Tirrenia, σε περίπτωση που οι εν λόγω δημοσιονομικές πιστώσεις αποδεικνύονταν ανεπαρκείς. Η Ιταλία επισημάνει ότι το άρθρο 1 παράγραφος 5β του νομοθετικού διατάγματος 125/2010 παρέχει στις περιφέρειες τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν τους πόρους του FAS για να χρηματοδοτήσουν τη συνήθη αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας (ή μέρος αυτής) και, με αυτόν τον τρόπο, να διασφαλίσουν τη συνέχεια των δημόσιων υπηρεσιών θαλάσσιων μεταφορών. Επίσης, η Ιταλία διευκρίνισε ότι, σύμφωνα με το άρθρο 26 του νομοθετικού διατάγματος 185/2008, 65 εκατ. EUR για καθένα από τα έτη 2009, 2010 και 2011 προορίζονταν για τον όμιλο Tirrenia και, ως εκ τούτου, 195 εκατ. EUR αντλήθηκαν από τους πόρους του FAS. Τα κεφάλαια αυτά μεταφέρθηκαν στη συνέχεια στον λογαριασμό του Υπουργείου Μεταφορών που προοριζόταν για την καταβολή της αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας στις εταιρείες του πρώην ομίλου Tirrenia [Tirrenia, Siremar, Caremar (την περίοδο εκείνη), Toremar και Saremar]. Ως εκ τούτου, το μέτρο αυτό αφορά απλώς μια κατανομή πόρων στον προϋπολογισμό της Ιταλίας για την πληρωμή των αντιστάθμισεων για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας.

4.6. Σχετικά με τους κανόνες για τον υπολογισμό της αντιστάθμισης για την περίοδο 2011-2019 και το ασφάλιστρο κινδύνου του 6,5 % που προβλέπεται στην οδηγία CIPE από το 2010

- (135) Η Ιταλία υποστηρίζει ότι, έως τις 14 Ιανουαρίου 2014, οι παράμετροι που χρησιμοποιούνταν για τον υπολογισμό της αντιστάθμισης που καταβαλλόταν στη Lazioomar ήταν εκείνες που καθορίζονταν στην οδηγία CIPE. Από τις 15 Ιανουαρίου 2014 η αντιστάθμιση ορίζεται στη σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας, με βάση τη μεθοδολογία που αναφέρεται στην οδηγία CIPE και λαμβανομένης επίσης υπόψη της οικονομικής προσφοράς που υπέβαλε η αγοράστρια της Lazioomar, η CLN, στο πλαίσιο της διαδικασίας του διαγωνισμού.
- (136) Η Ιταλία διευκρίνισε ότι, επειδή το ύψος της αντιστάθμισης υπόκειται σε ανώτατο όριο βάσει του νόμου του 2009, αποφασίστηκε πράγματι να απλουστευτεί ο υπολογισμός με χρήση του 6,5 % ως πάγιου συντελεστή απόδοσης επί του κεφαλαίου. Αυτή η απλουστευμένη προσέγγιση εφαρμόζονταν κατά τη διάρκεια της περιόδου παράτασης της αρχικής σύμβασης και εξακολουθεί να εφαρμόζεται βάσει της νέας σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας με τη Lazioomar.

- (137) Επιπλέον, σύμφωνα με την Ιταλία, ο πάγιος συντελεστής απόδοσης επί του κεφαλαίου της τάξης του 6,5 % θεωρείται κατάλληλος, δεδομένου ότι η εφαρμογή του μηχανισμού επανεξισορρόπησης που προβλέπεται στο άρθρο 25 της σύμβασης (βλ. αιτιολογική σκέψη 78) υπόκειται σε πολύ αυστηρές προϋποθέσεις. Επίσης, ένας τέτοιος μηχανισμός (π.χ. αναθεώρηση του ανώτατου ορίου ετήσιων τιμών) δεν θα μπορούσε να εφαρμοστεί σε περιπτώσεις όπου ένας δικαιούχος, όπως η Laziomar, λαμβάνει ανεπαρκή αντιστάθμιση.
- (138) Στον πίνακα 5, η Ιταλία παρέχει τα στοιχεία που ελήφθησαν υπόψη για τον υπολογισμό του ασφάλιστρου κινδύνου για τη Laziomar κατά την περίοδο 2011-2019:

Πίνακας 5

ROCI της Laziomar για την περίοδο 2011-2019

(σε χιλιάδες EUR)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ενσώματα και άυλα πάγια στοιχεία ενεργητικού	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Αποθέματα	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Πιστώσεις σε πελάτες και εμπορικές πιστώσεις	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Πληρωτέοι λογαριασμοί σε προμηθευτές	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Καθαρό επενδεδυμένο κεφάλαιο	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Απόδοση επί του κεφαλαίου (6,5 %)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

4.7. Σχετικά με τη συμμόρφωση της νέας σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας με την απόφαση ΥΓΟΣ του 2011

- (139) Παρότι η Ιταλία θεωρεί ότι η αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που καταβλήθηκε στη Laziomar στο πλαίσιο της νέας σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας δεν συνιστά κρατική ενίσχυση, προέβαλε επίσης τους λόγους για τους οποίους το μέτρο αυτό θα συμμορφωνόταν με την απόφαση ΥΓΟΣ του 2011 αν συνιστούσε ενίσχυση.
- (140) Στην απάντησή της, η Ιταλία υποστηρίζει ότι τόσο η απόφαση ΥΓΟΣ του 2005 όσο και η απόφαση ΥΓΟΣ του 2011 τυγχάνουν εφαρμογής, δεδομένου ότι η σύναψη της σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας προβλεπόταν στο άρθρο 19β του νόμου του 2009 καθώς και στο διάταγμα της περιφέρειας του Λάτσιο.
- (141) Η Ιταλία υπέβαλε στοιχεία για τα έτη 2012 και 2013 από τα οποία προκύπτει ότι ο μέσος ετήσιος αριθμός επιβατών δεν υπερέβη το όριο των 300 000 επιβατών που καθορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο δ) της απόφασης ΥΓΟΣ του 2011 σε κανένα από τα σχετικά δρομολόγια κατά τα δύο οικονομικά έτη που προηγούνται εκείνου κατά το οποίο η ΥΓΟΣ ανατέθηκε στη Laziomar (δηλαδή 240 430 επιβάτες το 2012 και 254 167 επιβάτες το 2013).

4.8. Σχετικά με τη συμμόρφωση της νέας σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας με το πλαίσιο ΥΓΟΣ του 2011

- (142) Η Ιταλία υποστηρίζει ότι η δημόσια υπηρεσία που ανατέθηκε στη Laziomar συνιστά γνήσια ΥΓΟΣ βάσει πράξης ανάθεσης, δηλαδή της σύμβασης παροχής υπηρεσιών, η οποία περιέχει και περιγράφει το περιεχόμενο και τη διάρκεια των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας, τη γεωγραφική περιοχή που αφορούν, τον μηχανισμό αντιστάθμισης και τις παραμέτρους για τον υπολογισμό της αντιστάθμισης.

- (143) Επιπλέον, σύμφωνα με την Ιταλία, η αντιστάθμιση δεν υπερβαίνει το ποσό που είναι αναγκαίο για την κάλυψη του κόστους εκπλήρωσης των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας, καθώς το ποσό της αντιστάθμισης καθορίστηκε στο πλαίσιο διαδικασίας υποβολής προσφορών βάσει κριτηρίων που ορίζονται στην οδηγία CIPE, ενώ η σύμβαση προβλέπει σύστημα παρακολούθησης για την αποφυγή υπεραντιστάθμισης.
- (144) Ομοίως, όσον αφορά τον συντελεστή απόδοσης, η Ιταλία παραπέμπει στην απόφαση της Επιτροπής της 13ης Ιουνίου 2017 (στην υπόθεση SA.42710) (βλ. αιτιολογική σκέψη 128), στην οποία η Επιτροπή δεν αμφισβήτησε τον συντελεστή απόδοσης που ήταν υψηλότερος από 6,5 % (δηλαδή 8 %).

5. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

5.1. Ύπαρξη ενίσχυσης κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ

- (145) Το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ προβλέπει ότι «ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές».
- (146) Τα κριτήρια που καθορίζονται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ είναι σωρευτικά. Συνεπώς, προκειμένου να προσδιοριστεί αν τα κοινοποιηθέντα μέτρα συνιστούν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, πρέπει να πληρούνται όλες οι προαναφερθείσες προϋποθέσεις. Ειδικότερα, η χρηματοδοτική στήριξη θα πρέπει:
- να χορηγείται από κράτος μέλος ή με κρατικούς πόρους·
  - να ευνοεί ορισμένες επιχειρήσεις ή κλάδους παραγωγής·
  - να νοθεύει ή να απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό, και
  - να επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών.
- (147) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η προτεραιότητα ελλειμνισμού, η οποία εφαρμόζεται στα δρομολόγια δημόσιας υπηρεσίας, είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την παροχή της ΥΓΟΣ από τη Lazioomar και την αγοράστριά της, τη CLN. Ως εκ τούτου, το μέτρο αυτό θα αξιολογηθεί από κοινού με την αντίστοιχη αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που έχει χορηγηθεί σε αυτές τις εταιρείες (βλ. τμήματα 5.1.1 και 5.1.2).
- (148) Επιπλέον, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η νέα σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας μεταξύ Ιταλίας και Lazioomar θα πρέπει να αξιολογηθεί από κοινού με την ιδιωτικοποίηση της Lazioomar. Αυτή η κοινή αξιολόγηση είναι ενδεδειγμένη διότι στην ουσία η Ιταλία διοργάνωσε διαγωνισμό για την ανάθεση νέας σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας όπου ο επιτυχών προσφέρων έπρεπε να αγοράσει ολόκληρο το μετοχικό κεφάλαιο της Lazioomar προκειμένου να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας που προβλέπονται στη συγκεκριμένη σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας.

5.1.1. Η παράταση της αρχικής σύμβασης μεταξύ της Lazioomar και της Ιταλίας

5.1.1.1. Κρατικοί πόροι

- (149) Η Ιταλία είχε αναθέσει στη Lazioomar την εκτέλεση θαλάσσιων δρομολογίων τα οποία περιγράφονται αναλυτικά στην αρχική σύμβαση, όπως παρατάθηκε. Η αρχική σύμβαση συνάφθηκε με το κράτος και η επακόλουθη αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας για τη Lazioomar καταβάλλεται από το κράτος από τον δικό του προϋπολογισμό. Ως εκ τούτου, η αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που καταβάλλεται στη Lazioomar καταλογίζεται στο κράτος και χορηγείται με κρατικούς πόρους.
- (150) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι, σύμφωνα με την Ιταλία, όλοι οι φορείς εκμετάλλευσης πορθμείων καταβάλλουν τακτικά τέλη στις αρμόδιες λιμενικές αρχές για ελλειμνισμό αλλά ότι η Lazioomar δεν κατέβαλλε πρόσθετο τέλος για την προτεραιότητα ελλειμνισμού. Ωστόσο, η Επιτροπή θεωρεί ότι καταρχήν η Ιταλία μπορούσε να έχει επιλέξει να επιβάλει πρόσθετο τέλος για την προτεραιότητα ελλειμνισμού και ότι παραλείποντας να επιβάλει τέτοιο τέλος απώλεσε κρατικά έσοδα. Επιπλέον, καθώς η προτεραιότητα ελλειμνισμού χορηγείται από τον νόμο (βλ. αιτιολογική σκέψη 83), μπορεί να καταλογιστεί στο κράτος.

5.1.1.2. Επιλεκτικότητα

- (151) Προκειμένου να χαρακτηριστεί ως κρατική ενίσχυση, ένα μέτρο πρέπει να είναι επιλεκτικό. Η αντιστάθμιση δημόσιας υπηρεσίας για την παροχή των επίμαχων υπηρεσιών θαλάσσιων μεταφορών χορηγείται μόνο στη Lazioomar· συνεπώς, είναι επιλεκτική. Δεδομένου ότι η προτεραιότητα ελλιμενισμού χορηγούνταν μόνο στις εταιρείες του πρώην ομίλου Tirrenia, συμπεριλαμβανομένης της Lazioomar, είναι επίσης επιλεκτική.

5.1.1.3. Οικονομικό πλεονέκτημα

- (152) Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι οι αντιστάθμισεις για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε μια εταιρεία ενδέχεται να μη συνιστούν οικονομικό πλεονέκτημα υπό ορισμένες αυστηρά καθορισμένες προϋποθέσεις.
- (153) Ειδικότερα, στην απόφαση Altmark⁽⁴⁸⁾, το Δικαστήριο έκρινε ότι στον βαθμό που μια κρατική παρέμβαση θεωρείται ως αντιστάθμιση αποτελούσα την αντιπαροχή έναντι παρεχομένων εκ μέρους των δικαιούχων επιχειρήσεων υπηρεσιών προς εκπλήρωση υποχρεώσεων δημόσιας υπηρεσίας, έτσι ώστε οι επιχειρήσεις αυτές να μην επωφελούνται στην πραγματικότητα από ένα οικονομικό πλεονέκτημα, με αποτέλεσμα να μην περιέρχονται οι επιχειρήσεις αυτές, λόγω της ως άνω παρέμβασης, σε ευνοϊκότερη θέση ως προς τον ανταγωνισμό σε σχέση με τις επιχειρήσεις που τις ανταγωνίζονται, η παρέμβαση αυτή δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.
- (154) Ωστόσο, το Δικαστήριο κατέστησε επίσης σαφές ότι προκειμένου η εν λόγω αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας να μη χαρακτηριστεί κρατική ενίσχυση σε μια δεδομένη περίπτωση, πρέπει να πληρούνται τέσσερα σωρευτικά κριτήρια (στο εξής: κριτήρια Altmark), τα οποία συνοψίζονται κατωτέρω:
- η δικαιούχος επιχείρηση πρέπει να είναι πράγματι επιφορτισμένη με την εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας, ενώ η υποχρέωση αυτή πρέπει να είναι σαφώς καθορισμένη (στο εξής: πρώτο κριτήριο Altmark)·
  - οι παράμετροι βάσει των οποίων υπολογίζεται η αντιστάθμιση πρέπει να έχουν προσδιοριστεί προηγουμένως αντικειμενικά και με διαφάνεια (στο εξής: δεύτερο κριτήριο Altmark)·
  - η αντιστάθμιση δεν μπορεί να υπερβαίνει το μέτρο του αναγκαίου για την κάλυψη του συνόλου ή μέρους των δαπανών που πραγματοποιούνται για την εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας, λαμβανομένων υπόψη των σχετικών εσόδων και ενός εύλογου κέρδους για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων αυτών (στο εξής: τρίτο κριτήριο Altmark)·
  - όταν η επιλογή της επιχείρησης στην οποία πρόκειται να ανατεθεί η εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας σε συγκεκριμένη περίπτωση δεν πραγματοποιείται στο πλαίσιο διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης παρέχουσας τη δυνατότητα επιλογής του υποψηφίου που είναι σε θέση να παράσχει τις σχετικές υπηρεσίες με το μικρότερο για το κοινωνικό σύνολο κόστος, το επίπεδο της απαραίτητης αντιστάθμισης πρέπει να καθορίζεται βάσει ανάλυσης των δαπανών στις οποίες θα προέβαινε μια μέση επιχείρηση, με χρηστή διαχείριση και κατάλληλα εξοπλισμένη με μεταφορικά μέσα προς ικανοποίηση των απαιτήσεων σχετικά με την παροχή δημόσιας υπηρεσίας προκειμένου να εκπληρώσει τις ως άνω υποχρεώσεις, λαμβάνοντας υπόψη τα σχετικά έσοδα και ένα εύλογο κέρδος από την εκπλήρωση των υποχρεώσεων αυτών (στο εξής: τέταρτο κριτήριο Altmark).
- (155) Η Επιτροπή διευκρίνισε τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόζει τα κριτήρια Altmark στην ανακοίνωσή της σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις στην αντιστάθμιση για παροχή δημόσιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος (στο εξής: ανακοίνωση ΥΓΟΣ)⁽⁴⁹⁾.
- (156) Δεδομένου ότι τα κριτήρια Altmark πρέπει να πληρούνται σωρευτικά, η μη τήρηση οποιουδήποτε από αυτά τα κριτήρια οδηγεί την Επιτροπή στο συμπέρασμα ότι το υπό εξέταση μέτρο χορηγεί οικονομικό πλεονέκτημα στον δικαιούχο. Στη συνέχεια, η Επιτροπή θα αξιολογήσει πρώτα την τήρηση του τέταρτου κριτηρίου Altmark.
- (157) Το τέταρτο κριτήριο Altmark προβλέπει ότι η αντιστάθμιση πρέπει να είναι η ελάχιστη δυνατή προκειμένου να μη χαρακτηριστεί ως κρατική ενίσχυση. Αυτό το κριτήριο θεωρείται ότι πληρούται εάν ο αποδέκτης της αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας έχει επιλεγεί στο πλαίσιο διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης που παρέχει τη δυνατότητα να επιλεγεί υποψήφιος ικανός να παρέχει τις υπηρεσίες με το μικρότερο κόστος για το κοινωνικό σύνολο ή, σε αντίθετη περίπτωση, εάν η αντιστάθμιση έχει υπολογιστεί με βάση τις δαπάνες στις οποίες θα προέβαινε μια αποδοτική επιχείρηση.

⁽⁴⁸⁾ Βλ. απόφαση της 24ης Ιουλίου 2003, Altmark Trans, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415.

⁽⁴⁹⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις στην αντιστάθμιση για παροχή δημόσιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος (EE C 8 της 11.1.2012, σ. 4).

- (158) Για καμία από τις παρατάσεις της αρχικής σύμβασης την περίοδο από 1η Ιουνίου 2011 έως τις 14 Ιανουαρίου 2014 δεν επιλέχθηκε η Laziomar κατόπιν διαδικασίας δημόσιου διαγωνισμού. Η Ιταλία απλώς παρέτεινε το ισχύον σύστημα δίνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τη δυνατότητα στον προκαθορισμένο φορέα εκμετάλλευσης να συνεχίσει να λαμβάνει αντιστάθμιση για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας.
- (159) Επιπλέον, η Ιταλία δεν παρείχε στην Επιτροπή καμία ένδειξη ότι το επίπεδο αντιστάθμισης καθορίζεται βάσει ανάλυσης των δαπανών στις οποίες θα προέβαινε μια μέση επιχείρηση με χρηστή διαχείριση και κατάλληλα εξοπλισμένη με μεταφορικά μέσα για την κάλυψη των απαιτήσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας, προκειμένου να εκπληρώσει αυτές τις υποχρεώσεις, λαμβανομένων υπόψη των σχετικών εσόδων, καθώς και ενός εύλογου κέρδους για την εκτέλεση των σχετικών υποχρεώσεων.
- (160) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το τέταρτο κριτήριο Altmark δεν πληρούται στην παρούσα υπόθεση.
- (161) Δεδομένου ότι οι τέσσερις όροι της απόφασης Altmark δεν πληρούνται σωρευτικά στην παρούσα υπόθεση, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η αντιστάθμιση για την εκτέλεση των δρομολογίων θαλάσσιων μεταφορών στο πλαίσιο της παράτασης της αρχικής σύμβασης χορήγησε στη Laziomar οικονομικό πλεονέκτημα.
- (162) Όσον αφορά την προτεραιότητα ελλιμενισμού, η Επιτροπή υπενθυμίζει καταρχάς ότι η ιταλική αρχή ανταγωνισμού AGCM θεώρησε σε τουλάχιστον δύο περιπτώσεις ότι το μέτρο αυτό έχει οικονομική αξία ⁽⁵⁰⁾. Ωστόσο, η Laziomar δεν καταβάλλει κανένα τέλος για την προτεραιότητα ελλιμενισμού (βλ. αιτιολογική σκέψη 130). Επιπλέον, η Επιτροπή παρατηρεί ότι η προτεραιότητα ελλιμενισμού έχει τουλάχιστον θεωρητικά τη δυνατότητα να μειώσει τις δαπάνες του φορέα εκμετάλλευσης (π.χ. διότι ο εγγυημένος ελλιμενισμός μπορεί να μειώσει τον χρόνο αναμονής στους λιμένες και, συνεπώς, να οδηγήσει σε χαμηλότερο κόστος καυσίμων) ή να αυξήσει τα έσοδά του (π.χ. διότι ορισμένα ωράρια προσελκύουν πιθανόν μεγαλύτερη ζήτηση από τους επιβάτες). Πράγματι, στον βαθμό που η προτεραιότητα ελλιμενισμού επιτρέπει μια ταχύτερη διαδικασία πρόδοσης, οι χρήστες της πορθμειακής υπηρεσίας μπορεί να προτιμήσουν τον φορέα εκμετάλλευσης που επωφελείται από αυτό το μέτρο. Ακόμη και αν αυτά τα αποτελέσματα γίνονται ορατά σε περιορισμένες περιπτώσεις ή είναι σχετικά μικρής έκτασης, η προτεραιότητα ελλιμενισμού μπορεί ωστόσο να συνιστά οικονομικό πλεονέκτημα για τη Laziomar.

5.1.1.4. Επίπτωση στον ανταγωνισμό και τις συναλλαγές

- (163) Όταν η ενίσχυση που χορηγείται από ένα κράτος μέλος ενισχύει τη θέση μιας επιχείρησης έναντι άλλων επιχειρήσεων που ασκούν ανταγωνιστική δραστηριότητα σε επίπεδο εμπορικών συναλλαγών εντός της Ένωσης, πρέπει να θεωρείται ότι η εν λόγω ενίσχυση επηρεάζει τις συναλλαγές αυτές ⁽⁵¹⁾. Αρκεί ο αποδέκτης της ενίσχυσης να ανταγωνίζεται άλλες επιχειρήσεις σε αγορές που είναι ανοικτές στον ανταγωνισμό ⁽⁵²⁾.
- (164) Στην παρούσα υπόθεση, η δικαιούχος επιχείρηση λειτουργεί σε ανταγωνισμό με άλλες επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες θαλάσσιων μεταφορών στην Ένωση, ιδίως μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4055/86 ⁽⁵³⁾ του Συμβουλίου και του κανονισμού για τις θαλάσσιες ενδομεταφορές-καμποτάζ, με τους οποίους ελευθερώθηκε η αγορά των διεθνών θαλάσσιων μεταφορών και των θαλάσσιων ενδομεταφορών αντίστοιχα. Το γεγονός ότι σε ορισμένες γραμμές η Laziomar ήταν την περίοδο εκείνη ο μόνος φορέας εκμετάλλευσης δεν σημαίνει ότι άλλοι (διεθνείς) φορείς εκμετάλλευσης δεν μπορεί να ενδιαφέρονταν να παρέχουν παρόμοιες υπηρεσίες θαλάσσιων μεταφορών. Ως εκ τούτου, η αντιστάθμιση για την εκτέλεση των θαλάσσιων δρομολογίων στο πλαίσιο της παράτασης της αρχικής σύμβασης είναι πιθανό να επηρεάσει τις ενωσιακές συναλλαγές και να στρεβλώσει τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά. Για τους ίδιους λόγους, το ίδιο συμπέρασμα ισχύει και για την προτεραιότητα ελλιμενισμού.

5.1.1.5. Συμπέρασμα

- (165) Δεδομένου ότι πληρούνται όλα τα κριτήρια που προβλέπονται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τόσο η αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που καταβλήθηκε βάσει διαδοχικών παρατάσεων της αρχικής σύμβασης όσο και η προτεραιότητα ελλιμενισμού για τα δρομολόγια δημόσιας υπηρεσίας συνιστούν κρατική ενίσχυση υπέρ της Laziomar.

⁽⁵⁰⁾ Απόφαση (ΕΕ) 2020/1412, αιτιολογική σκέψη 265.

⁽⁵¹⁾ Βλ., ειδικότερα, υπόθεση Philip Morris κατά Επιτροπής, 730/79, ECLI:EU:C:1980:209, σκέψη 11· υπόθεση Ferring, C-53/00, ECLI:EU:C:2001:627, σκέψη 21· υπόθεση Ιταλία κατά Επιτροπής, C-372/97, ECLI:EU:C:2004:234, σκέψη 44.

⁽⁵²⁾ Υπόθεση Het Vlaamse Gewest κατά Επιτροπής, T-214/95, ECLI:EU:T:1998:77.

⁽⁵³⁾ Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 4055/86 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1986, για την εφαρμογή της αρχής της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών μεταξύ κρατών μελών και μεταξύ κρατών μελών και τρίτων χωρών (ΕΕ L 378 της 31.12.1986, σ. 1).

5.1.1.6. Νέα ή υφιστάμενη ενίσχυση

- (166) Η Επιτροπή επισημαίνει καταρχάς ότι η αντιστάθμιση που καταβαλλόταν στην Caremar (την εποχή εκείνη) για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών έως το τέλος του 2008 δεν αξιολογείται στην παρούσα απόφαση. Η αξιολόγηση αυτής της αντιστάθμισης, και το αν μπορεί ή όχι να χαρακτηριστεί υφιστάμενη ενίσχυση βάσει του άρθρου 4 παράγραφος 3 του κανονισμού για τις θαλάσσιες ενδομεταφορές-καμποτάζ, αποτελεί αντικείμενο χωριστής απόφασης της Επιτροπής⁽⁵⁴⁾.
- (167) Κατά το άρθρο 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1589 του Συμβουλίου⁽⁵⁵⁾, ως νέα ενίσχυση ορίζεται «κάθε ενίσχυση, δηλαδή τα καθεστώτα ενισχύσεων και οι μεμονωμένες ενισχύσεις, οι οποίες δεν αποτελούν υφιστάμενη ενίσχυση, καθώς και οι μεταβολές υφιστάμενων ενισχύσεων». Επιπλέον, το άρθρο 108 παράγραφος 3 ΣΛΕΕ ορίζει ότι τα σχέδια που αποβλέπουν στη θέσπιση νέας ενίσχυσης ή στην τροποποίηση υφιστάμενης ενίσχυσης πρέπει να κοινοποιούνται εγκαίρως στην Επιτροπή και δεν μπορούν να τίθενται σε εφαρμογή πριν από την περάτωση της διαδικασίας με την έκδοση τελικής απόφασης⁽⁵⁶⁾. Σύμφωνα με τη θέση των δικαστηρίων της Ένωσης⁽⁵⁷⁾, η Επιτροπή θεωρεί ότι η τροποποίηση (δηλαδή η παράταση) της διάρκειας ενός καθεστώτος ενισχύσεων που είχε σαφή ημερομηνία λήξης (δηλαδή 31 Δεκεμβρίου 2008) επαρκεί ώστε να συνιστά νέα ενίσχυση ανεξάρτητα από το αν μεταβλήθηκαν άλλα χαρακτηριστικά του μέτρου ή όχι.
- (168) Για τους ανωτέρω λόγους, η Επιτροπή θεωρεί ότι, ανεξάρτητα από το γεγονός ότι η αντιστάθμιση που χορηγούνταν στην Caremar (την εποχή εκείνη) έως το 2008 χαρακτηρίστηκε υφιστάμενη ενίσχυση⁽⁵⁸⁾, η αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που καταβλήθηκε στη Laziomar βάσει των διαδοχικών παρατάσεων της αρχικής σύμβασης θα πρέπει να θεωρηθεί νέα ενίσχυση. Το συμπέρασμα αυτό ισχύει και για την προτεραιότητα ελλιμενισμού.

5.1.2. Η ανάθεση της νέας σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας συνδυασμένης με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της Laziomar

- (169) Προκειμένου να καταλήξει σε συμπέρασμα σχετικά με το αν η ανάθεση της νέας σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας συνδυασμένης με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της Laziomar συνιστά πλεονέκτημα για τη Laziomar και την αγοράστριά της κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, η Επιτροπή πρέπει να αξιολογήσει την τήρηση των κριτηρίων Altmark (βλ. αιτιολογική σκέψη 154).

5.1.2.1. Πρώτο κριτήριο Altmark

- (170) Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι δεν υπάρχει ένας ενιαίος και ακριβής ορισμός της υπηρεσίας που μπορεί να χαρακτηριστεί ως ΥΓΟΣ σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης, κατά την έννοια του πρώτου όρου της απόφασης Altmark ή του άρθρου 106 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ⁽⁵⁹⁾. Η παράγραφος 46 της ανακοίνωσης έχει ως εξής:

«Ελλείπει ειδικών κανόνων της Ένωσης που προσδιορίζουν το πεδίο για την ύπαρξη ΥΓΟΣ, τα κράτη μέλη διαθέτουν μεγάλη διακριτική ευχέρεια όσον αφορά τον χαρακτηρισμό μιας συγκεκριμένης υπηρεσίας ως ΥΓΟΣ και τη χορήγηση αντιστάθμισης στον πάροχο υπηρεσίας. Η αρμοδιότητα της Επιτροπής στο πλαίσιο αυτό περιορίζεται στον έλεγχο του εάν το κράτος μέλος έχει κάνει προφανές σφάλμα κατά το χαρακτηρισμό της υπηρεσίας ως ΥΓΟΣ και στην αξιολόγηση κάθε ενδεχόμενης κρατικής ενίσχυσης που παρέχεται στο πλαίσιο της αντιστάθμισης. Όταν υφίστανται ειδικοί κανόνες της Ένωσης, η διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών περιορίζεται περαιτέρω από τους εν λόγω κανόνες, υπό την επιφύλαξη του καθήκοντος που έχει η Επιτροπή να εκτιμήσει εάν η ΥΓΟΣ έχει οριστεί ορθά για τον σκοπό του ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων».

- (171) Στις εθνικές αρχές παρέχεται συνεπώς δικαίωμα να θεωρούν ορισμένες υπηρεσίες ως υπηρεσίες γενικού συμφέροντος και να θεωρούν ότι πρέπει να παρέχονται μέσω υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας για να διασφαλίζεται η προστασία του δημοσίου συμφέροντος όταν οι δυνάμεις της αγοράς δεν επαρκούν για να διασφαλίσουν την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών στο αναγκαίο επίπεδο ή με τους επιθυμητούς όρους.
- (172) Στον τομέα των ενδομεταφορών-καμποτάζ, λεπτομερείς κανόνες της Ένωσης σχετικά με τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας θεσπίστηκαν στον κανονισμό για τις θαλάσσιες ενδομεταφορές-καμποτάζ και, για τους σκοπούς της εξέτασης ενδεχόμενων κρατικών ενισχύσεων σε επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες θαλάσσιων μεταφορών, στις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα των θαλασσιών μεταφορών (στο εξής: κατευθυντήριες γραμμές για τις θαλάσσιες μεταφορές)⁽⁶⁰⁾.

⁽⁵⁴⁾ Απόφαση (ΕΕ) 2020/1411.

⁽⁵⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/1589 του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2015, περί λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή του άρθρου 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 248 της 24.9.2015, σ. 9).

⁽⁵⁶⁾ Υπόθεση ΔΕΗ και Επιτροπή κατά Αλουμίνιον της Ελλάδος, C-590/14 P, ECLI:EU:C:2016:797, σκέψη 45.

⁽⁵⁷⁾ Συνεδिकाσθείσεις υποθέσεις Territorio Histórico de Álava - Diputación Foral de Álava κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-127/99, T-129/99 και T-148/99, ECLI:EU:T:2002:59, σκέψη 175.

⁽⁵⁸⁾ Απόφαση (ΕΕ) 2020/1411.

⁽⁵⁹⁾ Υπόθεση BUPA κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-289/03, Συλλογή 2008, II 81, σκέψη 96. Βλ. επίσης τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Tizzano στην υπόθεση Ferring, C 53/00, Συλλογή I 9069, και τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Jacobs στην υπόθεση GEMO, C 126/01, Συλλογή 2003, I 13769.

⁽⁶⁰⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής C(2004)43 — Κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών (ΕΕ C 13 της 17.1.2004, σ. 3).

(173) Σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 του κανονισμού για τις θαλάσσιες ενδομεταφορές-καμποτάζ:

«Οποιοδήποτε κράτος μέλος μπορεί να συνάψει συμβάσεις ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας ή να επιβάλει υποχρεώσεις δημόσιας υπηρεσίας, ως προϋπόθεση για την παροχή υπηρεσιών ενδομεταφορών, σε ναυτιλιακές εταιρείες που συμμετέχουν σε τακτικές γραμμές από και προς νησιά καθώς και μεταξύ τους. Κάθε φορά που ένα κράτος μέλος συνάπτει σύμβαση ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας ή επιβάλλει υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας, ενεργεί κατά τρόπον ώστε να μη δημιουργούνται διακρίσεις εις βάρος οποιουδήποτε πλοιοκτήτη της Κοινότητας.»

(174) Το άρθρο 2 παράγραφος 3 του κανονισμού για τις θαλάσσιες ενδομεταφορές-καμποτάζ ορίζει ότι μια σύμβαση ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας μπορεί να περιλαμβάνει: υπηρεσίες μεταφορών που να ανταποκρίνονται σε καθορισμένα πρότυπα συνέχειας, τακτικής εξυπηρέτησης, μεταφορικής ικανότητας και ποιότητας, συμπληρωματικές υπηρεσίες μεταφορών, υπηρεσίες μεταφορών με καθορισμένα κόμιστρα και υποκειμένες σε ειδικούς όρους, ιδίως για ορισμένες κατηγορίες επιβατών ή για ορισμένες συνδέσεις, και προσαρμογές των υπηρεσιών σε πραγματικές ανάγκες.

(175) Σύμφωνα με το κεφάλαιο 9 των κατευθυντήριων γραμμών για τις θαλάσσιες μεταφορές, «επιτρέπεται η επιβολή υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας ή η σύναψη συμβάσεων ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας για τις υπηρεσίες που προβλέπονται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3577/92», δηλαδή τακτικά δρομολόγια προς, από και μεταξύ των νησιών.

(176) Από την πάγια νομολογία προκύπτει ότι οι υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας μπορούν να επιβληθούν μόνον εάν δικαιολογούνται από την ανάγκη διασφάλισης υπηρεσιών τακτικών θαλάσσιων μεταφορών που δεν μπορούν να εξυπηρετηθούν αποκλειστικά από τις δυνάμεις της αγοράς ⁽⁶¹⁾. Η ανακοίνωση σχετικά με την ερμηνεία του κανονισμού για τις θαλάσσιες ενδομεταφορές ⁽⁶²⁾ επιβεβαιώνει ότι «αποτελεί καθήκον των κρατών μελών (συμπεριλαμβανόμενων των περιφερειακών και τοπικών αρχών όπου αρμόζει) να καθορίσουν σε ποιες γραμμές πρέπει να επιβληθούν υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας. Ειδικότερα, οι υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας μπορούν να προβλεφθούν για τακτικές γραμμές ενδομεταφοράς σε νησιά σε περίπτωση που οι δυνάμεις της αγοράς δεν επαρκούν για τη σωστή εξυπηρέτηση των γραμμών». Επιπλέον, το άρθρο 2 παράγραφος 4 του κανονισμού για τις θαλάσσιες ενδομεταφορές-καμποτάζ ορίζει τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας ως «υποχρεώσεις τις οποίες ο εν λόγω πλοιοκτήτης, αν ελάμβανε αποκλειστικά υπόψη τα δικά του εμπορικά συμφέροντα, δεν θα αναλάμβανε ή δεν θα αναλάμβανε στην ίδια έκταση ή με τους αυτούς όρους».

(177) Σύμφωνα με τη νομολογία ⁽⁶³⁾, για να επαληθεύσει αν υπάρχει πραγματική ανάγκη παροχής δημόσιας υπηρεσίας και αν η παροχή δημόσιας υπηρεσίας ήταν αναγκαία και αναλογική, και, επομένως, αν πληρούται το πρώτο κριτήριο Altmark, η Επιτροπή θα αξιολογήσει τα εξής:

1) αν υπήρχε **ζήτηση των χρηστών**

2) αν η εν λόγω ζήτηση δεν μπορούσε να ικανοποιηθεί από τους φορείς της αγοράς απουσία υποχρέωσης που επιβάλλεται από τις δημόσιες αρχές (**ύπαρξη ανεπάρκειας της αγοράς**).

3) αν η απλή προσφυγή σε υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας δεν επαρκούσε για την αποκατάσταση της έλλειψης (**λιγότερο επιβλαβής προσέγγιση**).

1) **Ζήτηση των χρηστών**

(178) Στην παρούσα υπόθεση, στη Lazioomar ανατέθηκε η παροχή υπηρεσιών επιβατικών μεταφορών, μεικτών υπηρεσιών και υπηρεσιών εμπορευματικών μεταφορών σε πολλές γραμμές που παρουσιάζονται στον πίνακα 9. Οι υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας που επιβλήθηκαν στη Lazioomar αφορούσαν τους εξυπηρετούμενους λιμένες, τον τύπο και τη μεταφορική ικανότητα των σκαφών που θα χρησιμοποιούνταν στις θαλάσσιες συνδέσεις που θα εκτελούνταν στο πλαίσιο του καθεστώτος παροχής δημόσιας υπηρεσίας, τη συχνότητα των δρομολογίων και τους ανώτατους ναύλους που θα χρεώνονταν.

(179) Όπως περιγράφεται στην αιτιολογική σκέψη 120, η Ιταλία επέβαλε τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας που προβλέπονται στη νέα σύμβαση με κύριο σκοπό i) τη διασφάλιση της εδαφικής συνέχειας μεταξύ της ηπειρωτικής χώρας και των νησιών και ii) τη συμβολή στην οικονομική ανάπτυξη των σχετικών νησιών, μέσω τακτικών και αξιόπιστων υπηρεσιών θαλάσσιων μεταφορών. Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα ανωτέρω αποτελούν πράγματι θεμιτούς στόχους δημόσιου συμφέροντος.

⁽⁶¹⁾ Βλ. υπόθεση Asociación Profesional de Empresas Navieras de Líneas Regulares (Analir) κ.λπ. και Administración General del Estado, C-205/99, ECLI:EU:C:2001:107.

⁽⁶²⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με την οποία επικαιροποιείται και διορθώνεται η ανακοίνωση για την ερμηνεία του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3577/92 του Συμβουλίου για την εφαρμογή της αρχής της ελεύθερης κυκλοφορίας των υπηρεσιών στις θαλάσσιες μεταφορές στο εσωτερικό των κρατών μελών (θαλάσσιες ενδομεταφορές-καμποτάζ), Βρυξέλλες [COM(2014) 232 final της 22.4.2014].

⁽⁶³⁾ Βλ. υπόθεση SNCM κατά Επιτροπής, T-454/13, ECLI:EU:T:2017:134, σκέψεις 130 και 134.

- (180) Ιστορικά, οι στόχοι που επιδιώκει η Ιταλία δεν επιτυγχάνονται μέσω της αλληλεπίδρασης των δυνάμεων της αγοράς και μόνο. Πράγματι, η επάρκεια αυτών των υπηρεσιών διασφαλιζόταν διαχρονικά με υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας που είχαν επιβληθεί για τον σκοπό αυτό στις εταιρείες του πρώην ομίλου Tirrenia και είχαν κατοχυρωθεί στις αρχικές συμβάσεις. Πράγματι, η Επιτροπή επισημαίνει ότι τα εν λόγω δρομολόγια εκτελούνταν, σε μεγάλο βαθμό χωρίς μεταβολές, για πολλά έτη, δηλαδή τουλάχιστον από την έναρξη ισχύος της αρχικής σύμβασης. Η Ιταλία, και ειδικότερα οι αρμόδιες περιφερειακές αρχές, θεωρούσαν ότι οι υπηρεσίες αυτές ήταν (και συνέχισαν να είναι) αναγκαίες για την κάλυψη της ζήτησης των χρηστών.
- (181) Όσον αφορά τα αμιγώς εμπορευματικά δρομολόγια (δηλαδή τη γραμμή T3 και τη γραμμή T4), η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο έχει ήδη διαπιστώσει ⁽⁶⁴⁾ ότι η επίμαχη υπηρεσία, για να χαρακτηριστεί υπηρεσία γενικού οικονομικού συμφέροντος, δεν πρέπει απαραίτητως να έχει καθολικό χαρακτήρα, κατά τη στενή του όρου έννοια. Συγκεκριμένα, η έννοια της καθολικής υπηρεσίας δεν σημαίνει ότι η συγκεκριμένη υπηρεσία πρέπει να καλύπτει μια ανάγκη κοινή για το σύνολο του πληθυσμού ή να παρέχεται στο σύνολο της επικράτειας ⁽⁶⁵⁾, αλλά ότι πρέπει να εξυπηρετεί τα συμφέροντα της κοινωνίας στο σύνολό της. Επιπλέον, κατά την άποψη της Επιτροπής, η ενωσιακή νομοθεσία δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να χαρακτηρίσουν εγκύτως, κατά την άσκηση της διακριτικής τους ευχέρειας, ορισμένες υπηρεσίες θαλάσσιων εμπορευματικών μεταφορών προς και από απομακρυσμένες περιοχές ως ΥΓΟΣ, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι αρχές που προβλέπονται στον κανονισμό για τις θαλάσσιες ενδομεταφορές-καμποτάζ.
- (182) Η Ιταλία εξήγησε ότι οι ανάγκες δημόσιας υπηρεσίας συνδέονται με τα ιδιαίτερα γεωγραφικά και κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά των νησιών του αρχιπελάγους Pontine. Το άρθρο 1 της σύμβασης παροχής υπηρεσιών ορίζει ότι οι υπηρεσίες που ανατέθηκαν στη Lazioimar είναι «[...]αναγκαίες για τη διατήρηση της εδαφικής συνέχειας, ώστε να εξασφαλιζόταν η παράδοση εμπορευμάτων, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών εμπορευμάτων, που είναι αναγκαία για την ορθή λειτουργία των δημόσιων και κοινωνικών υπηρεσιών στις νήσους του αρχιπελάγους Pontine [...]» Όσον αφορά τη νήσο Ponza, η ανάγκη για εδαφική συνέχεια και παράδοση εμπορευμάτων και ειδικών εμπορευμάτων δικαιολογείται βάσει της απόστασης της από την ηπειρωτική χώρα (περίπου 27 ναυτικά μίλια από την Terracina) και του μικρού πληθυσμού της (περίπου 3 500 κάτοικοι). Το ίδιο ισχύει και για τη νήσο Ventotene (περίπου 31 ναυτικά μίλια από την Terracina και περίπου 800 κάτοικοι). Η τακτική συχνότητα αυτών των εμπορευματικών δρομολογίων καθ' όλη τη διάρκεια του έτους διασφαλίζει ότι και την περίοδο μειωμένης κίνησης, όταν υπάρχει μικρότερη ζήτηση από τουρίστες, οι κάτοικοι και οι εταιρείες αυτών των νησιών εξακολουθούν να έχουν επαρκείς προμήθειες. Επιπλέον, αυτά τα δρομολόγια συμβάλλουν επίσης στην οικονομική ανάπτυξη και των δύο νησιών μέσω της μεταφοράς εμπορευμάτων και ειδικών εμπορευμάτων (π.χ. επικίνδυνων εμπορευμάτων, αστικών στερεών αποβλήτων κ.λπ.) από και προς την ηπειρωτική χώρα.
- (183) Όσον αφορά τις υπηρεσίες επιβατικών μεταφορών και τις μεικτές υπηρεσίες, για να καταδείξει την πραγματική ζήτηση, η Ιταλία υπέβαλε συγκεντρωτικά στατιστικά στοιχεία, από τα οποία προκύπτει ότι το 2012 η Lazioimar μετέφερε 240 430 επιβάτες και 13 228 οχήματα στα δρομολόγια δημόσιας υπηρεσίας συνολικά κατά τη διάρκεια των αντίστοιχων χρονικών περιόδων που καλύπτονται από τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας. Τα αριθμητικά στοιχεία για το 2013 ήταν υψηλότερα (δηλαδή 254 167 επιβάτες και 16 927 οχήματα). Αυτό δείχνει ότι κατά τα δύο έτη πριν από την ανάθεση των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας στη Lazioimar, υπήρχε σημαντική συνολική ζήτηση για υπηρεσίες θαλάσσιων μεταφορών στα σχετικά δρομολόγια (βλ. αιτιολογική σκέψη 291 για τα αναλυτικά στατιστικά στοιχεία ανά δρομολόγιο για τα έτη 2011 έως το 2013).
- (184) Προκειμένου να αποδείξει ότι εξακολούθησε να υπάρχει ζήτηση των χρηστών όταν άρχισε να δραστηριοποιείται η Lazioimar βάσει της νέας σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας σε όλα τα δρομολόγια, η Ιταλία παρείχε επίσης συγκεντρωτικά στατιστικά στοιχεία έως το τέλος του 2019 (βλ. πίνακες 6 έως 8). Τα στοιχεία αυτά επιβεβαιώνουν ότι εξακολούθησε να υπάρχει ζήτηση των χρηστών, με κάποιες μικρές αποκλίσεις, προς τα πάνω ή προς τα κάτω. Σε κάθε περίπτωση, από ανάλυση των στατιστικών στοιχείων ανά δρομολόγιο για κάθε έτος έως το τέλος του 2019 δεν προέκυψαν ενδείξεις απώλειας της ζήτησης των χρηστών σε συγκεκριμένα δρομολόγια.

Πίνακας 6

Στατιστικά στοιχεία για τους επιβάτες για τα έτη 2014-2019

Έτος	Γραμμή T1	Γραμμή T2	Γραμμή T3	Γραμμή T4	Γραμμή A1	Γραμμή A2	Γραμμή A3	Συνολικός αριθμός επιβατών
2014	125 720	63 376	30 812	1 509	36 474	58 680	40 000	356 571
2015	131 453	65 822	40 211	165	37 442	69 327	46 847	391 267
2016	141 720	81 572	45 006	308	42 209	60 263	37 981	409 959

⁽⁶⁴⁾ Βλ. υπόθεση BUPA κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-289/03, ECLI:EU:T:2008:29, σκέψη 186.

⁽⁶⁵⁾ Βλ. υπόθεση Ahmed Saeed Flugreisen, 66/86, ECLI:EU:C:1989:140, σκέψη 55· υπόθεση Corsica Ferries France, C-266/96, ECLI:EU:C:1998:306, σκέψη 45· υπόθεση Fred Olsen κατά Επιτροπής, T-17/02, ECLI:EU:T:2005:218, σκέψεις 186 και επ.

2017	154 948	86 832	57 165	360	48 985	68 573	39 482	456 345
2018	160 304	85 310	59 642	168	58 013	68 405	37 226	447 581
2019	170 636	88 728	55 047	177	52 569	48 198	32 226	442 409

Πίνακας 7

Στατιστικά στοιχεία για τα οχήματα για τα έτη 2014-2019

Έτος	Γραμμή T1	Γραμμή T2	Γραμμή T3	Γραμμή T4	Γραμμή A1	Γραμμή A2	Γραμμή A3	Συνολικός αριθμός οχημάτων ⁽¹⁾
2014	12 822	2 587	3 482	35				18 926
2015	12 874	2 819	3 212	390				19 295
2016	12 942	3 245	3 590	784				20 561
2017	13 796	3 331	3 772	324				21 223
2018	14 165	3 171	3 846	152				21 334
2019	14 011	3 242	3 316	172				20 741

⁽¹⁾ Τα πλοία που χρησιμοποιούνται στη γραμμή T4, στη γραμμή A1, στη γραμμή A2 και στη γραμμή A3 δεν μπορούν να μεταφέρουν οχήματα.

Πίνακας 8

Μεταφερόμενα εμπορεύματα σε γραμμικά μέτρα για τα έτη 2014-2019 ⁽⁶⁶⁾

Έτος	Γραμμή T3	Γραμμή T4	Συνολικός αριθμός γραμμικών μέτρων
2014	206 514	16 367	222 881
2015	259 112	22 659	281 771
2016	281 229	23 230	304 459
2017	294 442	27 623	322 065
2018	310 736	14 256	324 992
2019	302 631	15 228	317 859

(185) Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα ανωτέρω στατιστικά στοιχεία δείχνουν σαφώς ότι υπάρχει πραγματική ζήτηση για υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών, μεικτές υπηρεσίες και υπηρεσίες εμπορευματικών μεταφορών σε καθένα από τα αντίστοιχα δρομολόγια δημόσιας υπηρεσίας. Ως εκ τούτου, μπορεί να συναχθεί ότι οι υπηρεσίες αυτές καλύπτουν πραγματικές δημόσιες ανάγκες και ανταποκρίνονται σε γνήσια ζήτηση των χρηστών.

2) Ύπαρξη ανεπάρκειας της αγοράς

(186) Σύμφωνα με την παράγραφο 48 της ανακοίνωσης ΥΓΟΣ, «δεν θα ήταν σκόπιμο να συνδέσει [η Επιτροπή] συγκεκριμένες υποχρεώσεις παροχής δημόσιων υπηρεσιών με μια δραστηριότητα που ήδη παρέχεται ή μπορεί να παρασχεθεί ικανοποιητικά και υπό όρους, π.χ. τιμής, αντικειμενικών χαρακτηριστικών ποιότητας, συνέχειας και πρόσβασης στην υπηρεσία, που συνάδουν με το δημόσιο συμφέρον όπως το καθορίζει το κράτος, από επιχειρήσεις που λειτουργούν υπό τις συνθήκες συνθήκες της αγοράς ⁽⁶⁷⁾». Ως εκ τούτου, η Επιτροπή πρέπει να εξετάσει αν η υπηρεσία θα ήταν ανεπαρκής εάν η

⁽⁶⁶⁾ Μολονότι πραγματοποιείται μεταφορά εμπορευμάτων στις περισσότερες γραμμές, η παρούσα απόφαση παρέχει λεπτομερείς πληροφορίες μόνο σχετικά με τα εμπορεύματα που μεταφέρθηκαν στις γραμμές T3 και T4, διότι η σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας ορίζει αμφότερες τις γραμμές ως εμπορευματικά δρομολόγια για τη μεταφορά εμπορευμάτων και ειδικών εμπορευμάτων.

⁽⁶⁷⁾ Βλ. υπόθεση Analir κ.λπ., C-205/99, ECLI:EU:C:2001:107, σκέψη 71.

εκτέλεσή της επαφίετο μόνο στις δυνάμεις της αγοράς υπό το πρίσμα των απαιτήσεων δημόσιας υπηρεσίας που επιβάλλονται από το κράτος μέλος δυνάμει της νέας σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας. Η παράγραφος 48 της ανακοίνωσης ΥΓΟΣ επισημαίνει εν προκειμένω ότι «η εκτίμηση της Επιτροπής περιορίζεται στο να ελέγξει εάν το κράτος μέλος έχει διαπράξει πρόδηλο σφάλμα».

- (187) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι κατά τη διάρκεια της χρονικής περιόδου που προηγήθηκε της υπογραφής της νέας σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας με τη Laziomar, σε ορισμένα από τα δρομολόγια που αποτελούσαν αντικείμενο της νέας σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας παρέχονταν πορθμειακές υπηρεσίες από άλλους φορείς εκμετάλλευσης αν και όχι απαραίτητως καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, με την ίδια συχνότητα και το ίδιο είδος υπηρεσίας. Βάσει της κατάστασης του ανταγωνισμού που επικρατούσε έως τη στιγμή της ανάθεσης στις 15 Ιανουαρίου 2014, η Επιτροπή θα αξιολογήσει για κάθε σχετικό δρομολόγιο αν οι υπηρεσίες που παρέχονταν από άλλους φορείς εκμετάλλευσης ήταν ισοδύναμες με εκείνες τις οποίες πρέπει να παρέχει η Laziomar βάσει της νέας σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας.
- (188) Στον πίνακα 9 παρουσιάζεται η κατάσταση του ανταγωνισμού σε καθένα από τα δρομολόγια που εκτελούσε η Laziomar κατά τον χρόνο της πράξης ανάθεσης:

Πίνακας 9

Κατάσταση του ανταγωνισμού στα δρομολόγια που εκτελούσε η Laziomar

Δρομολόγιο	Laziomar (εκτέλεση πλόων καθ' όλη τη διάρκεια του έτους)	Ανταγωνιστές
Formia – Ponza (Γραμμή T1)	Μεικτή υπηρεσία (επιβάτες, οχήματα και εμπορεύματα)	Κανέναν
Formia – Ventotene (Γραμμή T2)	Μεικτή υπηρεσία (επιβάτες, οχήματα και εμπορεύματα)	Κανέναν
Terracina – Ponza (Γραμμή T3) — νέο δρομολόγιο	Υπηρεσία εμπορευματικών μεταφορών και μεικτή υπηρεσία με μέσο όρο: — Από τον Ιανουάριο έως τον Μάρτιο και από τον Οκτώβριο έως τον Δεκέμβριο τέσσερις πλόες (εβδομαδιαίως) — αμιγώς εμπορευματική υπηρεσία — Τον Απρίλιο και τον Σεπτέμβριο τέσσερις πλόες (εβδομαδιαίως) — αμιγώς εμπορευματική υπηρεσία, και τέσσερις πλόες (εβδομαδιαίως) — μεικτή υπηρεσία — Από τον Μάιο έως τον Αύγουστο πέντε πλόες (εβδομαδιαίως) — αμιγώς εμπορευματική υπηρεσία, και πέντε πλόες (εβδομαδιαίως) — μεικτή υπηρεσία	Navigazione Libera del Golfo (στο εξής: NLG), αμιγώς επιβατική υπηρεσία με μέσο όρο: — Από τον Απρίλιο έως τον Μάιο και από τον Σεπτέμβριο έως τον Οκτώβριο τρεις πλόες (εβδομαδιαίως) — Από τον Ιούνιο έως τον Αύγουστο έναν ή δύο πλόες (ημερησίως)
Terracina – Ventotene (Γραμμή T4) — νέο δρομολόγιο	Υπηρεσία εμπορευματικών μεταφορών με μέσο όρο: — Από τον Ιανουάριο έως τον Μάρτιο και από τον Οκτώβριο έως τον Δεκέμβριο έναν πλου (εβδομαδιαίως) — Τον Απρίλιο και τον Σεπτέμβριο δύο πλόες (εβδομαδιαίως) — Από τον Μάιο έως τον Αύγουστο πέντε πλόες (εβδομαδιαίως)	NLG αμιγώς επιβατική υπηρεσία (ως επέκταση της γραμμής T3) με έναν μόνο πλου εβδομαδιαίως από τον Ιούλιο έως τον Αύγουστο.
Anzio – Ponza (Γραμμή A1)	Υπηρεσία μεταφοράς επιβατών (υδρόπτερο) από τον Ιούνιο έως τον Σεπτέμβριο με έναν πλου ημερησίως και δύο κάθε Παρασκευή, τα σαββατοκύριακα και τις αργίες.	Vetor , υπηρεσία μεταφοράς επιβατών με μέσο όρο: — Από τον Ιούνιο έως τον Ιούλιο δύο έως τρεις πλόες τις καθημερινές και τέσσερις έως πέντε πλόες τα σαββατοκύριακα (ημερησίως — βλ. αιτιολογική σκέψη 192) — Τον Αύγουστο τρεις έως τέσσερις πλόες τις καθημερινές και τέσσερις έως πέντε τα σαββατοκύριακα (ημερησίως) — Τον Σεπτέμβριο έναν πλου (ημερησίως — βλ. αιτιολογική σκέψη 192)

Formia – Ponza (Γραμμή A2)	Υπηρεσία μεταφοράς επιβατών (υδρόπτερο)	Κανένας
Formia – Ventotene (Γραμμή A3)	Υπηρεσία μεταφοράς επιβατών (υδρόπτερο)	Κανένας

- (189) Η Επιτροπή θεωρεί, όπως φαίνεται σαφώς στον πίνακα 9, ότι οι υπηρεσίες που προσφέρει η Laziomar δεν μπορούν να υποκατασταθούν από τις υπηρεσίες που προσφέρουν άλλοι ανταγωνιστές, καθώς οι τελευταίοι δεν εκπληρώνουν ή δεν εκπληρώνουν πλήρως τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας που προβλέπονται στη νέα σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας με τη Laziomar. Εξάλλου, σε τέσσερα από τα επτά δρομολόγια, δεν υπάρχει άλλος φορέας εκμετάλλευσης που να προσφέρει την υπηρεσία εκτός από τη Laziomar (γραμμές T1, T2, A2 και A3). Ως εκ τούτου, οι υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας που προβλέπονται στη σύμβαση με τη Laziomar για την εκτέλεση αυτών των δρομολογίων δικαιολογούνται από μια πραγματική δημόσια ανάγκη διασφάλισης της εδαφικής συνέχειας, δεδομένου ότι αυτή δεν μπορεί να διασφαλιστεί μόνο από την αγορά.
- (190) Όσον αφορά τα δρομολόγια στα οποία παρέχουν υπηρεσίες και άλλοι φορείς εκμετάλλευσης (γραμμές T3, T4 και A1), η Επιτροπή θεωρεί ότι υπάρχουν σημαντικές διαφορές όσον αφορά το είδος, την τακτικότητα, τη μεταφορική ικανότητα και την τιμή των προσφερόμενων υπηρεσιών, για τους λόγους που αναλύονται στις παραγράφους που ακολουθούν.
- (191) Στις γραμμές T3 και T4, η Laziomar εκτελεί δρομολόγια αδιαλείπτως καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, ενώ ο άλλος φορέας εκμετάλλευσης, η NLG, δεν προσφέρει αυτή τη συνεχή υπηρεσία καθ' όλη τη διάρκεια του έτους ούτε την παρέχει στο ίδιο επίπεδο συχνότητας με τη Laziomar. Επιπλέον, η Laziomar παρέχει μεικτές εμπορευματικές υπηρεσίες (γραμμή T3) και εμπορευματικές υπηρεσίες (γραμμή T4) με σκάφος που έχει ικανότητα μεταφοράς εμπορευμάτων, οχημάτων και 400, κατ' ανώτατο όριο, επιβατών, ενώ η NLG χρησιμοποιεί ταχύπλοο σκάφος για τη μεταφορά αποκλειστικά επιβατών. Τέλος, υπάρχει σημαντική διαφορά τιμής μεταξύ των δύο φορέων εκμετάλλευσης. Όσον αφορά τη γραμμή T3, όπου και οι δύο φορείς εκμετάλλευσης μεταφέρουν επιβάτες (σε αντίθεση με τη γραμμή T4 όπου η Laziomar εκτελεί δρομολόγιο μεταφοράς εμπορευμάτων), η τιμή που προσφέρει η NLG απευθύνεται στον τουριστικό τομέα (π.χ. το κόστος του εισιτηρίου απλής μετάβασης για τους ενήλικες κυμαίνεται από 24 έως 26 EUR και για τα παιδιά ηλικίας έως 12 ετών από 13 έως 15 EUR). Από την άλλη πλευρά, η υπηρεσία της Laziomar υπόκειται σε υποχρεώσεις δημόσιας υπηρεσίας όσον αφορά τους ναύλους (π.χ. το εισιτήριο απλής μετάβασης για τους ενήλικες κοστίζει 10 EUR και για τα παιδιά ηλικίας έως 12 ετών 5 EUR), ενώ ισχύουν κοινωνικοί ναύλοι για τους κατοίκους και τους μετακινούμενους εργαζομένους (το εισιτήριο απλής μετάβασης κοστίζει περίπου 3,50 EUR). Ως εκ τούτου, χωρίς την υπηρεσία της Laziomar στα συγκεκριμένα δρομολόγια, δεν θα μπορούσε να ικανοποιηθεί η ανάγκη δημόσιας υπηρεσίας που συνίσταται στην τακτική σύνδεση του εν λόγω νησιού με την ηπειρωτική χώρα, καθώς η NLG δεν θα μπορούσε να παρέχει τις ίδιες υπηρεσίες και υπό τους ίδιους όρους με τη Laziomar καθ' όλη τη διάρκεια της συμβατικής περιόδου.
- (192) Όσον αφορά τη γραμμή A1, τόσο η Laziomar όσο και η ανταγωνίστριά της Vetor, εκτελούν δρομολόγια μεταφοράς επιβατών μόνο κατά τη θερινή περίοδο (από τον Ιούνιο έως τον Σεπτέμβριο). Ωστόσο, η Ιταλία υπέβαλε στοιχεία από τα οποία προκύπτει ότι η υπηρεσία της Vetor απευθύνεται κυρίως στον τουριστικό τομέα και παρέχεται υπό τους όρους της αγοράς. Μολονότι σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα του 2013 (δηλαδή το έτος πριν από τη σύναψη της πράξης ανάθεσης με τη Laziomar) όπως παρουσιάζεται στον πίνακα 9, η Vetor φαίνεται να εκτελεί συχνότερα δρομολόγια από τη Laziomar, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, στην πραγματικότητα, η υπηρεσία δεν παρεχόταν αδιαλείπτως σε καθημερινή βάση. Ειδικότερα, η υπηρεσία δεν παρασχέθηκε στις 4, 5, 11 και 12 Ιουνίου 2013 και στις 10 έως τις 12 και από τις 16 έως τις 20 Σεπτεμβρίου 2013. Κατά τα επόμενα έτη της περιόδου ανάθεσης, τα στοιχεία που υπέβαλε η Ιταλία δείχνουν ότι η υπηρεσία που παρείχε η Vetor επίσης δεν εξασφάλιζε καθημερινή συνδεσιμότητα σε αυτό το δρομολόγιο. Για παράδειγμα, το 2018 η Vetor δεν παρείχε την υπηρεσία στις 5 και 6 Ιουνίου και από τις 17 έως τις 20 Σεπτεμβρίου. Ως εκ τούτου, γενικά, η συχνότητα της υπηρεσίας της Vetor ποικίλλει ανάλογα με τον μήνα.
- (193) Επιπλέον, βάσει της σύμβασης παροχής υπηρεσιών, η Laziomar υπόκειται σε υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας όσον αφορά τη συνέχεια και την ποιότητα. Σε αυτή τη βάση, σε περίπτωση μη εκτέλεσης δρομολογίων χωρίς σοβαρό λόγο, η Laziomar υπόκειται σε αντίστοιχη μείωση ναύλων και σε κυρώσεις. Επιπλέον, η υποχρέωση ποιότητας συνεπάγεται ότι η Laziomar πρέπει να τηρεί συγκεκριμένα ελάχιστα πρότυπα όσον αφορά, μεταξύ άλλων, την αξιοπιστία, τις συνθήκες υγιεινής και την άνεση του ταξιδιού. Από την άλλη πλευρά, η Vetor, η οποία δεν υπόκειται σε υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας, δεν υποχρεούται να πληροί υψηλά πρότυπα ποιότητας κατά την παροχή της υπηρεσίας. Επίσης, από την άποψη της μεταφορικής ικανότητας, το σκάφος της Laziomar μπορεί να εξυπηρετήσει 300 επιβάτες κατ' ανώτατο όριο, έναντι περίπου 150 επιβατών που μπορούν να μεταφερθούν με το υδρόπτερο της Vetor.
- (194) Τέλος, υπάρχει σημαντική διαφορά τιμής μεταξύ των δύο φορέων εκμετάλλευσης. Η τιμή που προσφέρει η Vetor απευθύνεται κυρίως στον τουριστικό τομέα (π.χ. το κόστος του εισιτηρίου απλής μετάβασης για τους ενήλικους είναι 36 EUR και αυξάνεται σε 46 EUR τα σαββατοκύριακα, ενώ το εισιτήριο για τα παιδιά ηλικίας έως 12 ετών κοστίζει 18 EUR), ενώ το ύψος του ναύλου που προσφέρει στους κατοίκους είναι 23 EUR. Η Vetor είναι επίσης ελεύθερη να καθορίζει κατά βούληση την τιμή των εισιτηρίων της και να την προσαρμόζει αναλόγως σε καθαρά εμπορική βάση. Από την άλλη πλευρά, η υπηρεσία της Laziomar υπόκειται σε υποχρεώσεις δημόσιας υπηρεσίας όσον αφορά τους ναύλους (π.χ. το εισιτήριο απλής μετάβασης για τους ενήλικες κοστίζει 23,40 EUR και για τα παιδιά ηλικίας έως 12 ετών 11,70 EUR),

ενώ ισχύουν κοινωνικοί ναύλοι για τους κατοίκους και τους μετακινούμενους εργαζομένους (π.χ. το εισιτήριο απλής μετάβασης κοστίζει μόνο 7 EUR). Ως εκ τούτου, χωρίς την υπηρεσία της Laziomar στο συγκεκριμένο δρομολόγιο, δεν θα μπορούσε να ικανοποιηθεί η ανάγκη δημόσιας υπηρεσίας που συνίσταται στην τακτική σύνδεση του εν λόγω νησιού με την ηπειρωτική χώρα σε προσιτές τιμές, καθώς η Vetor δεν θα μπορούσε να παρέχει τις ίδιες υπηρεσίες και υπό τους ίδιους όρους με τη Laziomar καθ' όλη τη διάρκεια της συμβατικής περιόδου.

- (195) Βάσει των ανωτέρω, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, τη στιγμή της ανάθεσης στη Laziomar, οι δυνάμεις της αγοράς δεν επαρκούσαν από μόνες τους για την κάλυψη των αναγκών δημόσιας υπηρεσίας. Πράγματι, σε διάφορα δρομολόγια η Laziomar ήταν ο μόνος φορέας εκμετάλλευσης, ενώ σε άλλα δρομολόγια οι υπηρεσίες που παρέχονταν από τους ανταγωνιστές στο αρχιπέλαγος του Pontino δεν ήταν ισοδύναμες από άποψη συνέχειας, τακτικότητας, μεταφορικής ικανότητας και τιμών και, συνεπώς, δεν εκπλήρωναν πλήρως τις υποχρεώσεις δημόσιας υπηρεσίας που καθορίζονταν στη νέα σύμβαση παροχής υπηρεσιών με τη Laziomar.

3) Λιγότερο επιβλαβής προσέγγιση

- (196) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η Ιταλία επέλεξε να συνάψει σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας με έναν φορέα εκμετάλλευσης (Laziomar) αντί να επιβάλει υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας σε όλους τους φορείς εκμετάλλευσης που ενδιαφέρονταν να εξυπηρετήσουν τα επίμαχα δρομολόγια. Βάσει των πληροφοριών που παρασχέθηκαν από την Ιταλία, η Επιτροπή δέχεται ότι η ζήτηση των χρηστών δεν μπορούσε να καλυφθεί με την επιβολή υποχρεώσεων δημόσιας υπηρεσίας (βλ. αιτιολογική σκέψη 180). Ειδικότερα, σε αρκετά δρομολόγια η Laziomar είναι ο μόνος φορέας εκμετάλλευσης και, όπου δεν συμβαίνει αυτό, οι υπηρεσίες που προσφέρονται από τους άλλους φορείς εκμετάλλευσης δεν πληρούν (όλες) τις απαιτήσεις της τακτικότητας, της συνέχειας, της μεταφορικής ικανότητας και της τιμής. Επιπλέον, η εκτέλεση των περισσότερων δρομολογίων, ιδίως την περίοδο μειωμένης κίνησης, είναι ζημιογόνος, οπότε χωρίς αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας δεν θα εκτελούνταν καθόλου. Επίσης, η Επιτροπή σημειώνει το επιχείρημα της Ιταλίας ότι η επιλογή της σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας ήταν επίσης αναγκαία λαμβανομένης υπόψη της ιδιωτικοποίησης της Laziomar. Ειδικότερα, η Ιταλία υποστηρίζει ότι η διοργάνωση διαδικασίας υποβολής προσφορών για τη Laziomar μαζί με μια νέα σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας επέτρεψε i) τη διασφάλιση της συνέχειας της δημόσιας υπηρεσίας θαλάσσιων μεταφορών και ii) τη μεγιστοποίηση της αξίας για το κράτος. Για τους λόγους αυτούς η Επιτροπή συμφώνησε (βλ. αιτιολογική σκέψη 89) να διοργανώσει η Ιταλία διαδικασία υποβολής προσφορών για τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της Laziomar μαζί με νέα σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας. Με τον τρόπο αυτό, η Επιτροπή δέχθηκε επίσης, και επαναλαμβάνει στην παρούσα απόφαση, ότι η Ιταλία δεν μπορούσε να βασιστεί στις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας που εφαρμόζονται σε όλους τους φορείς εκμετάλλευσης αλλά ότι θα ήταν προτιμότερο να συνάψει σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας μόνο με τη Laziomar.

Συμπέρασμα

- (197) Βάσει της ανωτέρω αξιολόγησης, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η Ιταλία δεν διέπραξε πρόδηλο σφάλμα κατά τον καθορισμό των υπηρεσιών που ανατέθηκαν στη Laziomar ως ΥΓΟΣ. Ως εκ τούτου, οι αμφιβολίες τις οποίες διατύπωσε η Επιτροπή στην απόφαση του 2012 αίρονται.
- (198) Προκειμένου να συναγάγει ότι πληρούται το πρώτο κριτήριο Altmark, η Επιτροπή πρέπει να ελέγξει επίσης αν στη Laziomar ανατέθηκαν υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας οι οποίες ήταν σαφώς καθορισμένες. Εν προκειμένω, η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας περιγράφονται σαφώς στη νέα σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας και στα παραρτήματά της (που περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, προδιαγραφές πλοίων για κάθε δρομολόγιο). Ομοίως, οι κανόνες που ρυθμίζουν την αντιστάθμιση περιγράφονται αναλυτικά στη νέα σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας, στον νόμο του 2009 και στην οδηγία CIPE. Η νέα σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας έχει επίσης σαφή διάρκεια (10 έτη), ορίζει τη Laziomar ως τον φορέα παροχής της δημόσιας υπηρεσίας και περιέχει τις ρυθμίσεις για την αποφυγή και την ανάκτηση τυχόν υπεραντιστάθμισης (βλ. επίσης αιτιολογική σκέψη 215). Ως εκ τούτου, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι πληρούται το πρώτο κριτήριο Altmark.

Προτεραιότητα ελλιμενισμού

- (199) Το άρθρο 19β παράγραφος 21 του νόμου του 2009 ορίζει σαφώς ότι η προτεραιότητα ελλιμενισμού είναι αναγκαία για τη διασφάλιση της εδαφικής συνέχειας με τα νησιά και λαμβανομένων υπόψη των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας των εταιρειών του πρώην ομίλου Tirrenia, συμπεριλαμβανομένης της Laziomar. Πράγματι, εάν δεν υπήρχε προτεραιότητα ελλιμενισμού για τις εταιρείες στις οποίες έχουν ανατεθεί υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας, αυτές ενδέχεται (ενίοτε) να έπρεπε να περιμένουν τη σειρά τους για πρόσδεση και, επομένως, να αντιμετωπίζουν καθυστερήσεις, με αποτέλεσμα να μην εξυπηρετείται ο σκοπός της διασφάλισης αξιόπιστης και βολικής συνδεσιμότητας για τους πολίτες. Ένα τακτικό χρονοδιάγραμμα είναι όντως απαραίτητο για την κάλυψη των αναγκών κινητικότητας του πληθυσμού των νησιών και για τη συμβολή στην οικονομική ανάπτυξη των σχετικών νησιών. Επιπλέον, δεδομένου ότι στη νέα σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας προβλέπονται ειδικές υποχρεώσεις χρονικού προγραμματισμού για την αναχώρηση των δρομολογίων δημόσιας υπηρεσίας, η προτεραιότητα ελλιμενισμού συμβάλλει στο να διασφαλιστεί ότι οι λιμένες κατανέμουν τις θέσεις και τους χρόνους ελλιμενισμού κατά τρόπο ώστε να διευκολύνεται ο φορέας δημόσιας υπηρεσίας στην εκπλήρωση των οικείων υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θεωρεί ότι το μέτρο αυτό έχει ως στόχο να διευκολυνθεί η Laziomar στην εκπλήρωση των οικείων υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας, οι οποίες συνιστούν γνήσια ΥΓΟΣ (βλ. αιτιολογική σκέψη 197). Επιπλέον, η Ιταλία επιβεβαίωσε ότι η προτεραιότητα ελλιμενισμού ισχύει μόνο για υπηρεσίες που παρέχονται στο πλαίσιο του καθεστώτος παροχής δημόσιας υπηρεσίας. Ως εκ τούτου, η προτεραιότητα ελλιμενισμού πληροί επίσης τον πρώτο όρο της απόφασης Altmark.

5.1.2.2. Δεύτερο κριτήριο Altmark

- (200) Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι στην απόφαση του 2012 (βλ. αιτιολογική σκέψη 205), είχε διατυπώσει την προκαταρκτική άποψη ότι πληρούνται το δεύτερο κριτήριο της απόφασης Altmark.
- (201) Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι παράμετροι βάσει των οποίων υπολογίστηκε η αντιστάθμιση είχαν καθοριστεί εκ των προτέρων και πληρούν τις απαιτήσεις διαφάνειας σύμφωνα με το δεύτερο κριτήριο Altmark.
- (202) Πιο συγκεκριμένα, οι παράμετροι βάσει των οποίων υπολογίστηκε η αντιστάθμιση εξηγούνται αναλυτικά στην οδηγία CIFE και έχουν εφαρμοστεί στη νέα σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας (και στα παραρτήματα αυτής), ενώ τα μέγιστα ποσά αντιστάθμισης προβλέπονται στον νόμο του 2009. Η μέθοδος υπολογισμού της αντιστάθμισης, συμπεριλαμβανομένων για παράδειγμα των στοιχείων κόστους που λαμβάνονται υπόψη, παρουσιάζεται αναλυτικά στην οδηγία CIFE. Δεδομένου ότι η προτεραιότητα ελλειμνισμού δεν συνεπάγεται οικονομική αντιστάθμιση για τη Lazioimar, η Επιτροπή θεωρεί ότι το μέτρο αυτό συμμορφώνεται με το δεύτερο κριτήριο Altmark.
- (203) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι πληρούνται ο δεύτερος όρος της απόφασης Altmark.

5.1.2.3. Τρίτο κριτήριο Altmark

- (204) Σύμφωνα με τον τρίτο όρο της απόφασης Altmark, η αντιστάθμιση που εισπράττεται για την εκτέλεση της ΥΓΟΣ δεν μπορεί να υπερβεί το μέτρο του αναγκαίου για την κάλυψη του συνόλου ή μέρους των δαπανών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας, λαμβανομένων υπόψη των σχετικών εσόδων και ενός εύλογου κέρδους για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων αυτών.
- (205) Ωστόσο, στην απόφαση Altmark δεν παρέχεται ακριβής ορισμός του εύλογου κέρδους. Σύμφωνα με την ανακοίνωση ΥΓΟΣ, με τον όρο «εύλογο κέρδος», νοείται το ποσοστό απόδοσης των κεφαλαίων που θα απαιτείτο, για τη συνολική διάρκεια της περιόδου ανάθεσης, από μια τυπική επιχείρηση η οποία εξετάζει το ενδεχόμενο να παράσχει ή όχι την υπηρεσία γενικού οικονομικού συμφέροντος λαμβάνοντας υπόψη το επίπεδο κινδύνου. Το επίπεδο κινδύνου εξαρτάται από τον εμπλεκόμενο τομέα, το είδος της υπηρεσίας και τα χαρακτηριστικά της αντιστάθμισης.
- (206) Στην απόφαση του 2012, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες ως προς την αναλογικότητα της αντιστάθμισης που καταβαλλόταν στις εταιρείες του πρώην ομίλου Tirrenia, συμπεριλαμβανομένης της Lazioimar από το 2014. Ειδικότερα, όσον αφορά την αντιστάθμιση που καταβαλλόταν από το 2010, η Επιτροπή διατύπωσε την προκαταρκτική άποψη ότι το σταθερό ασφάλιστρο κινδύνου του 6,5 % δεν αντικατόπτριζε κατάλληλο επίπεδο κινδύνου διότι, εκ πρώτης όψεως, η Lazioimar δεν φαινόταν να αναλαμβάνει τους κινδύνους που ενέχει συνήθως η παροχή τέτοιου είδους υπηρεσιών. Ειδικότερα, στα στοιχεία κόστους για τους σκοπούς του υπολογισμού της αντιστάθμισης περιλαμβάνονται όλες οι δαπάνες που σχετίζονται με την παροχή της υπηρεσίας και έχουν ληφθεί υπόψη οι διακυμάνσεις π.χ. στις τιμές των καυσίμων. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεώρησε σε εκείνο το στάδιο ότι ενδέχεται να καταβλήθηκε υπεραντιστάθμιση στη Lazioimar.
- (207) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι ορισμένες πτυχές της μεθόδου αντιστάθμισης που προβλέπεται στη νέα σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας, φαίνεται πράγματι να μειώνουν τον εμπορικό κίνδυνο για τη Lazioimar. Ειδικότερα, οι μέγιστοι ναύλοι τους οποίους μπορεί να χρεώσει η Lazioimar προσαρμόζονται σε ετήσια βάση ώστε να ληφθεί υπόψη ο πληθωρισμός και να αποτυπωθούν οι διακυμάνσεις στον δείκτη τιμών καταναλωτή. Επιπλέον, η νέα σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας περιέχει ορισμένες ρήτρες (βλ. αιτιολογική σκέψη 78) που στοχεύουν στη διατήρηση της οικονομικής-χρηματοοικονομικής ισορροπίας της δημόσιας υπηρεσίας. Ειδικότερα, σε περίπτωση που η αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας δεν επαρκεί για την κάλυψη του κόστους των υπηρεσιών που ανατίθενται με τη νέα σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας, οι ρήτρες αυτές επιτρέπουν την αναθεώρηση i) του συστήματος τιμολόγησης, ii) του επιπέδου των προσφερόμενων δημόσιων υπηρεσιών, iii) του επιπέδου του ανώτατου ορίου ετήσιας τιμής και iv) των επιδοτήσεων κεφαλαίου για επενδύσεις.
- (208) Σύμφωνα με το άρθρο 25 της σύμβασης, σε περίπτωση αποκλίσεων στην οικονομική και χρηματοοικονομική ισορροπία της, η Lazioimar μπορεί να ζητήσει επανεξισορρόπηση υποβάλλοντας πρόταση στην περιφέρεια του Λάτιο. Στη συνέχεια, η πρόταση αυτή υποβάλλεται στην τεχνική επιτροπή που είναι αρμόδια για τη διαχείριση της σύμβασης.

- (209) Μολονότι οι διασφαλίσεις αυτές φαίνεται να μειώνουν τον εμπορικό κίνδυνο για τη Lazioimar, η Επιτροπή θεωρεί ότι η εταιρεία παραμένει εκτεθειμένη στον κίνδυνο ανεπάρκειας της αντιστάθμισης για την κάλυψη του κόστους εκτέλεσης της υπηρεσίας. Η πρόταση επανεξισορρόπησης ενδέχεται να μη γίνει σε όλες τις περιπτώσεις δεκτή, καθώς η περιφέρεια του Λάτσιο αποφαινεται επί της ουσίας και εκδίδει την απόφασή της αφού λάβει τη γνώμη της τεχνικής επιτροπής εντός 90 ημερών από την υποβολή του αιτήματος της Lazioimar. Μέχρι την έκδοση απόφασης, η Lazioimar πρέπει να συνεχίσει να παρέχει τη δημόσια υπηρεσία χωρίς μεταβολές. Πράγματι, όπως υποστήριξε η Ιταλία, ο μηχανισμός αυτός είναι δύσκολο να εφαρμοστεί και οι προϋποθέσεις εφαρμογής του είναι πολύ αυστηρές και, κατά συνέπεια, η Lazioimar δεν έχει χρησιμοποιήσει μέχρι στιγμής αυτή τη δυνατότητα.
- (210) Επιπλέον, η Επιτροπή επισημαίνει ότι δεν υπόκεινται όλες οι κατηγορίες δαπανών σε εξισορροπητική συνεισφορά. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 25 της σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας, οι δαπάνες που σχετίζονται με διαχειριστικές ανεπάρκειες, τα χρηματοοικονομικά έξοδα, ενδεχόμενες αυξήσεις του μοναδιαίου κόστους του προσωπικού για την κάλυψη των απαιτήσεων του εργατικού δικαίου καθώς και τυχόν δαπάνες που σχετίζονται με την εμπορική πολιτική που εφαρμόζει η Lazioimar θα πρέπει να βαρύνουν την ίδια τη Lazioimar. Ως εκ τούτου, η Lazioimar εξακολουθεί να έχει κίνητρα για να λειτουργεί με αποδοτικό τρόπο και με το μικρότερο κόστος για το κοινωνικό σύνολο.
- (211) Όπως αναφέρεται στις αιτιολογικές σκέψεις 48 έως 52, η οδηγία CIPE προβλέπει ότι θα χρησιμοποιείτο ασφαλιστρο κινδύνου της τάξης του 6,5 % για τον καθορισμό της απόδοσης επί του κεφαλαίου με χρήση του τύπου ΜΣΚΚ. Ωστόσο, στην πράξη, το 6,5 % εφαρμόστηκε ως πάγιος συντελεστής απόδοσης επί του κεφαλαίου (βλ. επίσης αιτιολογική σκέψη 136).
- (212) Στο πλαίσιο αυτό, ανεξάρτητα από το ποσό της αντιστάθμισης που θα δικαιούνταν η Lazioimar, λαμβανομένου υπόψη του ασφαλιστρο κινδύνου του 6,5 %, η Lazioimar δεν μπορεί ποτέ να λάβει περισσότερο από το μέγιστο ποσό που καθορίζεται στη σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας (βλ. αιτιολογική σκέψη 76). Σύμφωνα με την παράγραφο 47 του πλαισίου ΥΓΟΣ του 2011, η Επιτροπή αξιολογεί αν υπήρξε υπεραντιστάθμιση για ολόκληρη τη διάρκεια της σύμβασης. Όπως φαίνεται στον πίνακα 10, τα στοιχεία για την περίοδο 2014-2019 δείχνουν ότι η πραγματική αντιστάθμιση που ελήφθη για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας (με εξαίρεση τα ποσά για το 2016 και το 2018 —τα οποία ήταν, σε κάθε περίπτωση, χαμηλότερα από το ανώτατο όριο που συμφωνήθηκε στο πλαίσιο της σύμβασης, δηλαδή 13 524 536 EUR), δεν επαρκούσε για την κάλυψη του καθαρού κόστους της υπηρεσίας (δηλαδή 80 173 862 EUR που καταβλήθηκαν για καθαρό κόστος ύψους 80 397 000 EUR) ακόμη και πριν ληφθεί υπόψη το ασφαλιστρο κινδύνου του 6,5 % (δηλαδή 1 928 000 EUR). Ουσιαστικά, για την περίοδο 2014-2019, η Lazioimar έλαβε περίπου 2 150 000 EUR λιγότερα από το επιλέξιμο ποσό [δηλαδή 82 325 000 EUR (επιλέξιμη αντιστάθμιση) μείον το ποσό των 80 173 862 EUR (πραγματική αντιστάθμιση)], όπως υπολογίστηκε με τη μεθοδολογία που περιλαμβάνει τον συντελεστή απόδοσης επί του κεφαλαίου της τάξης του 6,5 %. Αυτό σημαίνει ότι, στην πράξη, η Lazioimar δεν έλαβε το ποσό που υπολογίστηκε ως απόδοση επί του κεφαλαίου. Στην πραγματικότητα, η απόδοση επί του κεφαλαίου της Lazioimar για ολόκληρη την περίοδο (έως το 2019) ήταν μηδενική αντί για 6,5 % που είχε προβλεφθεί αρχικά από την Ιταλία ⁽⁶⁸⁾. Τα στοιχεία αυτά επιβεβαιώνουν ότι οι διατάξεις περί επανεξισορρόπησης του άρθρου 25 της σύμβασης δεν προστατεύουν τη Lazioimar από όλους τους κινδύνους που σχετίζονται με την παροχή της δημόσιας υπηρεσίας.

Πίνακας 10

Καθαρό κόστος της δημόσιας υπηρεσίας που παρείχε η Lazioimar κατά την περίοδο 2014-2019

(EUR)

Αποστολή δημόσιας υπηρεσίας της Lazioimar	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Σύνολο
Σύνολο εσόδων	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
– Σύνολο δαπανών	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
– Αποσβέσεις	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

⁽⁶⁸⁾ Το συνολικό ποσό της αντιστάθμισης που έλαβε η Lazioimar την περίοδο 2014-2019 ήταν χαμηλότερο από το καθαρό κόστος για την παροχή της δημόσιας υπηρεσίας, μη λαμβανομένης υπόψη τυχόν απόδοσης επί του κεφαλαίου.

= Καθαρό κόστος δημόσιας υπηρεσίας	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
+ Απόδοση επί του κεφαλαίου (6,5 %)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
= Ποσό επιλέξιμο για αντιστάθμιση	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
+ Πραγματική αντιστάθμιση	13 375 00-000	13 376 00-000	13 330 00-000	13 370 07-070	13 356 28-282	13 366 51-510	80 173 86-862
= Υπεραντιστάθμιση/ υποαντιστάθμιση	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	- 2 151 138

- (213) Όσον αφορά το επίπεδο του εύλογου κέρδους, στο πλαίσιο της επίσημης έρευνας (βλ. αιτιολογική σκέψη 136), η Ιταλία διευκρίνισε ότι, επειδή το ύψος της αντιστάθμισης υπόκειται σε ανώτατο όριο βάσει του νόμου του 2009, αποφασίστηκε να απλουστευτεί ο υπολογισμός με χρήση του 6,5 % ως πάγιου συντελεστή απόδοσης επί του κεφαλαίου. Η Ιταλία θεωρεί ότι η απλουστευμένη προσέγγισή της είναι συντηρητική και δεν επιτρέπει υψηλότερη αντιστάθμιση για τη Laziomar από αυτή που καθορίζεται στην οδηγία CIPE.
- (214) Βάσει του πλαισίου αυτού, η Επιτροπή συνέκρινε την απόδοση χρησιμοποιηθέντος κεφαλαίου του 6,5 % που εφαρμόστηκε στη Laziomar με τη διάμεση απόδοση κεφαλαίου που παράχθηκε από ομάδα αναφοράς το 2013 (το έτος πριν από την ανάθεση στη Laziomar). Η ομάδα αναφοράς απαρτίζεται από επιλεγμένους φορείς εκμετάλλευσης πορθμείων που παρείχαν ναυτιλιακές συνδέσεις στο εσωτερικό της Ιταλίας ή μεταξύ της Ιταλίας και άλλων κρατών μελών⁽⁶⁹⁾. Από την ανάλυση προκύπτει ότι η απόδοση κεφαλαίου που εφαρμόστηκε στη Laziomar είναι παρόμοια με τη διάμεση απόδοση που παράχθηκε από τις εταιρείες της ομάδας αναφοράς. Η σύγκριση αυτή δείχνει ότι το έτος πριν από την ανάθεση στη Laziomar μια απόδοση κεφαλαίου της τάξης του 6,5 % δεν ήταν μη εύλογη.
- (215) Η Επιτροπή επισημαίνει επίσης ως θετικό το γεγονός ότι η νέα σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας επιβάλλει στη Laziomar την υποχρέωση να αποστέλλει τους λογαριασμούς διαχείρισής της (με κατανομή ανά δρομολόγιο και πιστοποίηση από ανεξάρτητο ελεγκτή) κάθε έτος στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών προκειμένου αυτό να μπορεί να ελέγξει αν υπήρξε υπεραντιστάθμιση. Αυτό παρέχει πρόσθετη εγγύηση ώστε να διασφαλίζεται ότι η Laziomar δεν μπορεί να επωφεληθεί από τυχόν υπεραντιστάθμιση. Η Ιταλία υπέβαλε επίσης αυτούς τους λογαριασμούς διαχείρισης για την περίοδο 2014-2019, παρέχοντας έτσι στην Επιτροπή τη δυνατότητα να πραγματοποιήσει τους υπολογισμούς που παρουσιάζονται στον πίνακα 10.
- (216) Βάσει των ανωτέρω, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγήθηκε στη Laziomar δεν υπερβαίνει το ποσό που είναι αναγκαίο για την κάλυψη του κόστους εκπλήρωσης των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας, λαμβανομένων υπόψη των σχετικών εσόδων και ενός εύλογου κέρδους. Πιο συγκεκριμένα, η Επιτροπή θεωρεί ότι το ασφαλιστικό κινδύνου του 6,5 % που προβλέπεται στην οδηγία CIPE πρέπει να αξιολογηθεί σε συνδυασμό με το μέγιστο ποσό αντιστάθμισης που προβλέπεται στη σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, η απόδοση κεφαλαίου την οποία θα μπορούσε να αναμένει η Laziomar από μια εκ των προτέρων άποψη ήταν σύμφωνη με τους κινδύνους τους οποίους διέτρεχε κατά την παροχή των δημόσιων υπηρεσιών βάσει της σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας. Ως εκ τούτου, οι αμφιβολίες της Επιτροπής σχετικά με τη συμμόρφωση με τον τρίτο όρο της απόφασης Altmark αίρονται.
- (217) Όσον αφορά την προτεραιότητα ελλειμνισμού και κάθε πιθανή υπεραντιστάθμιση που θα μπορούσε να προκύψει από αυτή, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, στον βαθμό που το μέτρο αυτό μείωνε τις λειτουργικές δαπάνες ή αύξανε τα έσοδα του φορέα παροχής της δημόσιας υπηρεσίας, αυτές οι επιπτώσεις θα αντικατοπτρίζονταν πλήρως στους εσωτερικούς λογαριασμούς του φορέα. Η ανάλυση της Επιτροπής (βλ. αιτιολογική σκέψη 212) επιβεβαίωσε ότι την περίοδο 2014-2019 η Laziomar δεν έλαβε υπεραντιστάθμιση. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι και η προτεραιότητα ελλειμνισμού πληροί το τρίτο κριτήριο Altmark.

⁽⁶⁹⁾ Ειδικότερα, αφορά τις Minoan Lines Shipping, La Méridionale, Moby, Grandi Navi Veloci, Libertylines, Grimaldi Group, Corsica Ferries, SNAV και Caronte & Tourist. Άλλες εταιρείες του πρώην ομίλου Tirrenia (π.χ. Caremar, CIN, Saremar) έχουν εξαιρεθεί από την ομάδα αναφοράς.

5.1.2.4. Τέταρτο κριτήριο Altmark

- (218) Το τέταρτο κριτήριο Altmark πληρούται εάν ο αποδέκτης της αντιστάθμισης για την παροχή ΥΓΟΣ έχει επιλεγεί στο πλαίσιο διαδικασίας σύναψης δημόσιας σύμβασης που παρέχει τη δυνατότητα να επιλεγεί υποψήφιος ικανός να παρέχει την ΥΓΟΣ με το μικρότερο κόστος για το κοινωνικό σύνολο ή, σε αντίθετη περίπτωση, εάν η αντιστάθμιση έχει υπολογιστεί με βάση τις δαπάνες στις οποίες θα προέβαινε μια αποδοτική επιχείρηση.
- (219) Σύμφωνα με την παράγραφο 63 της ανακοίνωσης ΥΓΟΣ, ο απλούστερος τρόπος για να ανταποκριθούν οι δημόσιες αρχές στο τέταρτο κριτήριο Altmark είναι να εφαρμόσουν μια ανοικτή, διαφανή και χωρίς διακρίσεις διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης σύμφωνα με την οδηγία 2004/17/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁷⁰⁾ και την οδηγία 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁷¹⁾.
- (220) Η Επιτροπή παρατηρεί ότι, στην παρούσα υπόθεση, η διαδικασία υποβολής προσφορών προκηρύχθηκε πριν από την έναρξη ισχύος της οδηγίας 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁷²⁾ (η οποία εφαρμόζεται σε δημόσιες συμβάσεις που ανατίθενται για την παροχή υπηρεσιών θαλάσσιων μεταφορών) και της οδηγίας 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁷³⁾. Εκείνη την περίοδο ήταν ακόμη σε ισχύ οι οδηγίες 2004/17/ΕΚ και 2004/18/ΕΚ. Ωστόσο, η οδηγία 2004/17/ΕΚ δεν εφαρμόζεται στις υπηρεσίες θαλάσσιων μεταφορών, όπως αυτές που παρείχε η Laziomar. Πράγματι, το άρθρο 5 της οδηγίας 2004/17/ΕΚ καθιστά σαφές ότι στο πεδίο εφαρμογής της εμπίπτουν μόνο οι υπηρεσίες μεταφορών με σιδηρόδρομο, αυτόματα συστήματα, τραμ, τρόλεϊ, λεωφορεία ή καλώδιο.
- (221) Αντιθέτως, οι δημόσιες συμβάσεις που ανατίθενται από τις αναθέτουσες αρχές στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων τους παροχής υπηρεσιών για θαλάσσιες, παράκτιες ή ποτάμιες μεταφορές εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2004/18/ΕΚ βάσει της αιτιολογικής της σκέψης 20. Ωστόσο, οι υπηρεσίες υδάτινων μεταφορών περιλαμβάνονται επίσης στο παράρτημα II Β της εν λόγω οδηγίας, με αποτέλεσμα ⁽⁷⁴⁾ να υπόκεινται μόνο στο άρθρο 23 και στο άρθρο 35 παράγραφος 4 αυτής. Αυτό σημαίνει ότι, βάσει της οδηγίας 2004/18/ΕΚ, μια δημόσια σύμβαση για υπηρεσίες θαλάσσιων μεταφορών υπόκειται μόνο στις υποχρεώσεις που αφορούν τεχνικές προδιαγραφές (άρθρο 23) και στην υποχρέωση δημοσίευσης προκήρυξης ανάθεσης σύμβασης (μετά την ανάθεση της σύμβασης και, συνεπώς, στο τέλος, όχι στην αρχή, της διαδικασίας ανάθεσης: άρθρο 35 παράγραφος 4). Όλοι οι άλλοι κανόνες που υπαγορεύονται από την οδηγία 2004/18/ΕΚ —συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων σχετικά με το περιεχόμενο των προκηρύξεων προς δημοσίευση (άρθρο 36 παράγραφος 1) και των διατάξεων σχετικά με τα κριτήρια επιλογής (άρθρα 45 έως 52)— δεν ισχύουν στην περίπτωση δημόσιων συμβάσεων για υπηρεσίες θαλάσσιων μεταφορών.
- (222) Επιπλέον, σε κάθε περίπτωση η οδηγία 2004/18/ΕΚ δεν εφαρμόζεται σε συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών όπως ορίζονται στο άρθρο 1 παράγραφος 4 ⁽⁷⁵⁾. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών (και οι δημόσιες συμβάσεις) που παρουσιάζουν κάποιο διασυννοιακό ενδιαφέρον εξακολουθούν ωστόσο να υπόκεινται στις γενικές αρχές της διαφάνειας, της μη εισαγωγής διακρίσεων και της ίσης μεταχείρισης που κατοχυρώνονται στη Συνθήκη.
- (223) Βάσει των ανωτέρω, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η οδηγία 2004/18/ΕΚ μπορεί να έχει εφαρμογή μόνο σε περίπτωση δημόσιας σύμβασης αλλά όχι όταν αφορά παραχώρηση υπηρεσιών. Επιπλέον, δεδομένου ότι η παρούσα υπόθεση αφορά υπηρεσίες πλωτών μεταφορών που υπόκεινται σε σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας, μόνο ορισμένες από τις απαιτήσεις της εν λόγω οδηγίας, όπως προαναφέρθηκε, έχουν εφαρμογή. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν μπορεί να βασιστεί αποκλειστικά στη συμμόρφωση με τις οδηγίες για τις δημόσιες συμβάσεις προκειμένου να αποδείξει τη συμμόρφωση με το τέταρτο κριτήριο Altmark. Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή αξιολογεί κατωτέρω αν η διαδικασία

⁽⁷⁰⁾ Οδηγία 2004/17/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών (ΕΕ L 134 της 30.4.2004, σ. 1).

⁽⁷¹⁾ Οδηγία 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών (ΕΕ L 134 της 30.4.2004, σ. 114).

⁽⁷²⁾ Οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 65).

⁽⁷³⁾ Οδηγία 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις προμήθειες φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών και την κατάργηση της οδηγίας 2004/17/ΕΚ (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 243).

⁽⁷⁴⁾ Βάσει του άρθρου 21 της οδηγίας 2004/18/ΕΚ.

⁽⁷⁵⁾ Το άρθρο 1 παράγραφος 4 της οδηγίας 2004/18/ΕΚ ορίζει τα εξής: «Η “σύμβαση παραχώρησης υπηρεσιών” είναι μια σύμβαση η οποία παρουσιάζει τα ίδια χαρακτηριστικά με μια δημόσια σύμβαση υπηρεσιών, εκτός από το γεγονός ότι το εργολαβικό αντίλλαγμα συνίσταται είτε αποκλειστικά στο δικαίωμα εκμετάλλευσης της υπηρεσίας είτε στο δικαίωμα αυτό σε συνδυασμό με καταβολή αμοιβής.»

υποβολής προσφορών την οποία χρησιμοποίησε η Ιταλία ήταν ανταγωνιστική, διαφανής, χωρίς διακρίσεις και άνευ όρων. Στο πλαίσιο της αξιολόγησης αυτής η Επιτροπή βασίζεται στη σχετική καθοδήγηση που παρέχεται στην ανακοίνωσή της σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης ⁽⁷⁶⁾ (ιδίως στις παραγράφους 89 και επ.) και στην ανακοίνωση ΥΓΟΣ (ιδίως στις παραγράφους 63 και επ.).

Ανταγωνιστικός και διαφανής χαρακτήρας της διαδικασίας υποβολής προσφορών

- (224) Η παράγραφος 90 της ανακοίνωσης σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης ορίζει ότι μια διαδικασία υποβολής προσφορών πρέπει να είναι ανταγωνιστική ⁽⁷⁷⁾, προκειμένου να μπορούν να συμμετέχουν όλοι οι ενδιαφερόμενοι υποψήφιοι που πληρούν τα κριτήρια επιλογής. Επιπλέον, σύμφωνα με την παράγραφο 91 της εν λόγω ανακοίνωσης, η διαδικασία πρέπει να είναι διαφανής, ώστε να εξασφαλίζεται η ισότιμη και δέουσα ενημέρωση όλων των ενδιαφερόμενων προσφερόντων σε κάθε στάδιο της διαδικασίας του διαγωνισμού. Στην εν λόγω παράγραφο τονίζεται επίσης ότι η δυνατότητα πρόσβασης σε πληροφορίες, ο επαρκής χρόνος για τους ενδιαφερόμενους προσφέροντες και η σαφήνεια των κριτηρίων επιλογής και ανάθεσης αποτελούν εξίσου κρίσιμα στοιχεία για μια διαφανή διαδικασία επιλογής και αναφέρεται ότι ο διαγωνισμός πρέπει να τηρεί επαρκώς τις διατυπώσεις δημοσιότητας, ώστε να μπορούν να λάβουν γνώση αυτού όλοι οι πιθανοί υποψήφιοι.
- (225) Στην παρούσα υπόθεση, η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, στην Επίσημη Εφημερίδα της Ιταλικής Δημοκρατίας, σε τέσσερις ημερήσιες εθνικές και τοπικές ιταλικές εφημερίδες καθώς και στον ιστότοπο της περιφέρειας του Λάτσιο (βλ. αιτιολογική σκέψη 58). Η εν λόγω πρόσκληση καλούσε οποιονδήποτε μπορούσε «να διασφαλίσει τη συνέχεια των υπηρεσιών θαλάσσιων μεταφορών» να εκφράσει το ενδιαφέρον του και δεν επέβαλλε περαιτέρω προϋποθέσεις. Στους δυνητικούς προσφέροντες δόθηκε επίσης επαρκής χρόνος για να εκφράσουν κατάλληλα το ενδιαφέρον τους ώστε να μπορέσουν, στη συνέχεια, να συμμετάσχουν στη μετέπειτα διαδικασία. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι η πρόθεση της περιφέρειας του Λάτσιο να πωλήσει τη *Lazioomar* και να αναθέσει τη σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας κατέστη ευρέως γνωστή σε όλους τους δυνητικούς προσφέροντες.
- (226) Επιπλέον, πρέπει να παρέχονται στους υποψήφιους όλα τα έγγραφα και οι πληροφορίες που απαιτούνται για τη συμμετοχή τους στη διαδικασία υποβολής προσφορών, ώστε να είναι σε θέση να αξιολογήσουν σωστά την εταιρεία που διατίθεται προς πώληση. Οι πληροφορίες αυτές πρέπει να διατίθενται στους δυνητικούς προσφέροντες με διαφανή τρόπο και χωρίς διακρίσεις, ενώ όλοι οι ενδιαφερόμενοι συμμετέχοντες πρέπει να έχουν ισότιμη πρόσβαση στις σχετικές πληροφορίες.
- (227) Πρώτον, η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος ανέφερε ότι οι προσφέροντες έπρεπε να είναι σε θέση να «διασφαλίσουν τη συνέχεια των υπηρεσιών θαλάσσιων μεταφορών». Αυτό ήταν το μόνο κριτήριο επιλογής το οποίο εφάρμοσε η Ιταλία για να καθορίσει αν θα επιτρεπόταν ή όχι στους ενδιαφερόμενους να συμμετάσχουν στη διαδικασία υποβολής προσφορών. Παρότι στην πρόσκληση δεν διευκρινιζόταν με ποιον τρόπο μπορούσαν οι υποψήφιοι να αποδείξουν ότι πληρούσαν αυτή την απαίτηση, εξ ορισμού αυτό σήμαινε ότι μπορούσε να χρησιμοποιηθεί κάθε κατάλληλο αποδεικτικό στοιχείο ⁽⁷⁸⁾. Η Επιτροπή θεωρεί ότι αυτό το κριτήριο επιλογής ήταν σαφές για όλους τους ενδιαφερόμενους υποψήφιους και ήταν επίσης δικαιολογημένο υπό το πρίσμα του επιδιωκόμενου στόχου.
- (228) Δεύτερον, ο νόμος του 2009 κατέστησε σαφές στους ενδιαφερόμενους ότι η νέα σύμβαση / σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας θα συναπτόταν μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής προσφορών και ότι το ετήσιο μέγιστο ποσό της αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας είχε οριστεί σε 10 030 606 EUR. Επιπροσθέτως, η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος ανέφερε ότι στόχος ήταν η πώληση της *Lazioomar* έναντι καθορισμένου τιμήματος ύψους 2 272 000 EUR. Επιπλέον, όπως επιβεβαίωσε η Ιταλία, όλες οι σχετικές πληροφορίες όσον αφορά το αντικείμενο της πώλησης, συμπεριλαμβανομένου του σχεδίου της σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας που θα συναπτόταν μεταξύ του αγοραστή και της Ιταλίας, τέθηκαν στη διάθεση των επτά μερών που έγιναν δεκτά στο επόμενο στάδιο της διαδικασίας υποβολής προσφορών. Με τον τρόπο αυτό τα μέρη μπορούσαν να αποφασίσουν αν θα υποβάλουν προσφορά ή όχι καθώς και το ποσό της προσφοράς. Βάσει των ανωτέρω, η Επιτροπή θεωρεί ότι είναι αρκετά σαφές από την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος ότι η πώληση αφορούσε τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της *Lazioomar* σε συνδυασμό με μια νέα σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας. Αφού εκδήλωσαν το ενδιαφέρον τους, στα μέρη δόθηκε πρόσβαση σε όλες τις απαραίτητες πληροφορίες προκειμένου να αποφασίσουν σχετικά με την υποβολή προσφοράς.

⁽⁷⁶⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ C 262 της 19.7.2016, σ. 1).

⁽⁷⁷⁾ Στην ανακοίνωση σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης, η Επιτροπή παρατηρεί ότι τα δικαστήρια της Ένωσης αναφέρονται συχνά, στο πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων, σε μια «ανοικτή» διαδικασία υποβολής προσφορών. Ωστόσο, ο όρος «ανοικτή» δεν αναφέρεται σε συγκεκριμένη διαδικασία δυνάμει των οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι ο όρος «ανταγωνιστική» φαίνεται πιο ενδεδειγμένος. Στην εν λόγω ανακοίνωση, η Επιτροπή επισημαίνει επίσης ότι δεν συνιστά απόκλιση από τις ουσιαστικές προϋποθέσεις που καθορίζονται στη νομολογία.

⁽⁷⁸⁾ Επιπλέον, όπως εξηγείται ανωτέρω (βλ. αιτιολογική σκέψη 221), το άρθρο 36 παράγραφος 1 της οδηγίας 2004/18/ΕΚ δεν είχε εφαρμογή στη συγκεκριμένη διαδικασία υποβολής προσφορών. Ως εκ τούτου, η Ιταλία δεν ήταν στην πραγματικότητα υποχρεωμένη να αναφέρει κριτήρια επιλογής στην πρόσκληση.

- (229) Τρίτον, η Επιτροπή θεωρεί ότι η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος προσέλυσε σημαντικό αριθμό δυνητικών προσφερόντων. Και οι επτά εταιρείες που κλήθηκαν να συμμετάσχουν στο επόμενο στάδιο της διαδικασίας υποβολής προσφορών έλαβαν στη συνέχεια λεπτομερείς πληροφορίες από την περιφέρεια του Λάτσιο σχετικά με τη διαδικασία. Επιπλέον, σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας 2004/18/ΕΚ, φαίνεται ότι η Ιταλία δεν είχε υποχρέωση να παράσχει, στο πλαίσιο της πρόσκλησης, περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προς ανάθεση σύμβαση, πέραν της απλής αναφοράς στη συνέχεια της δημόσιας υπηρεσίας και της αναφοράς στους νομικούς κανόνες που διέπουν την εν λόγω υπηρεσία (βλ. αιτιολογική σκέψη 221).
- (230) Τέταρτον, η πρόσκληση περιείχε τις ελάχιστες απαραίτητες πληροφορίες που απαιτούνταν για την υποβολή εκδήλωσης ενδιαφέροντος (δηλαδή τη συνέχεια της δημόσιας υπηρεσίας) και δεν θα μπορούσε να οδηγήσει στον αποκλεισμό των κατά τα άλλα ενδιαφερόμενων φορέων εκμετάλλευσης στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών. Η απόφαση των διοργανωτριών αρχών ήταν να διασφαλίσουν τη συνέχεια της δημόσιας υπηρεσίας και τη συνδεσιμότητα των νησιών του αρχιπελάγους του Ροντίνο με την ηπειρωτική χώρα. Ο όρος αυτός γνωστοποιήθηκε εκ των προτέρων, όπως εξηγήθηκε ανωτέρω, σε όλους τους υποψήφιους φορείς που εκδήλωσαν ενδιαφέρον να συμμετάσχουν στη διαδικασία υποβολής προσφορών. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι η Ιταλία δεν είχε, σε εκείνο το στάδιο, έλεγχο επί των δυνητικών προσφερόντων, πράγμα το οποίο δείχνει ότι οι διοργανώτριες αρχές δεν είχαν την πρόθεση, με τη συμπερίληψη της υποχρεωτικής απαίτησης που αφορούσε τη συνέχεια της δημόσιας υπηρεσίας, να ευνοήσουν επιλεκτικά κάποιον δυνητικό προσφέροντα για την ανάθεση της σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας και της ιδιοκτησίας της επιχείρησης της *Lazioimar*. Η Επιτροπή επισημαίνει επίσης ότι όλες οι σχετικές πληροφορίες σχετικά με τα κριτήρια επιλογής και την περαιτέρω εξέλιξη της διαδικασίας περιείχονταν στην επιστολή πρόσκλησης που εστάλη και στα επτά μέρη που έγιναν δεκτά στο στάδιο υποβολής προσφορών.
- (231) Στην απόφαση του 2012, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες σχετικά με ορισμένες οικονομικές απαιτήσεις του διαγωνισμού (βλ. αιτιολογική σκέψη 109) που επιβλήθηκαν στους προσφέροντες δυνάμει της σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας, πέραν των τυποποιημένων όρων που αφορούν την ποιότητα και που προβλέπονται ως υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας σε όλες τις περιπτώσεις. Επιπλέον, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες για το αν οι απαιτήσεις αυτές θα μπορούσαν να θεωρηθούν αποδεκτές σε μια κατάσταση, όπως η παρούσα, όπου διατίθεται προς πώληση ολόκληρη η εταιρεία.
- (232) Ωστόσο, κατά τη διάρκεια της έρευνας, η Επιτροπή έλαβε πληροφορίες που άμβλυαν τις ανησυχίες της. Ειδικότερα, η Ιταλία απάλειψε από την πρόσκληση υποβολής προσφορών τις οικονομικές απαιτήσεις (δηλαδή προκαθορισμένους όγκους κύκλου εργασιών στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών) οι οποίες θα επέτρεπαν τη συμμετοχή μόνο ναυτιλιακών εταιρειών στη διαδικασία υποβολής προσφορών (βλ. αιτιολογική σκέψη 125). Πράγματι, η Επιτροπή σημειώνει ότι η *CarPoint Motorsport S.p.A.*, η οποία σύμφωνα με δημόσια διαθέσιμες πληροφορίες είναι εταιρεία που δραστηριοποιείται στον τομέα του λιανικού και χονδρικού εμπορίου οχημάτων, ήταν μεταξύ των εταιρειών που εκδήλωσαν ενδιαφέρον να συμμετάσχουν στον διαγωνισμό (βλ. αιτιολογική σκέψη 61).
- (233) Η Επιτροπή εκφράζει επίσης την ικανοποίησή της για την πρωτοβουλία που ανέλαβε η περιφέρεια του Λάτσιο να ενθαρρύνει την ευρύτερη δυνατή συμμετοχή στη διαδικασία, επιτρέποντας στους υποψήφιους να συμμετάσχουν με κοινή προσφορά μέσω προσωρινών ομάδων προσφερόντων, κοινοπραξιών ή ΕΟΟΣ (βλ. αιτιολογική σκέψη 60).
- (234) Βάσει των ανωτέρω, η Επιτροπή θεωρεί ότι, στο σύνολό της, η διαδικασία υποβολής προσφορών ήταν ανταγωνιστική και διαφανής. Ειδικότερα, η πρόθεση της περιφέρειας του Λάτσιο να εκχωρήσει τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της *Lazioimar* και να συνάψει νέα σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας διάρκειας 10 ετών με τον επιτυχόντα προσφέροντα κατέστη ευρέως γνωστή κατά τρόπο ώστε να ενημερωθούν όλοι οι πιθανοί υποψήφιοι στη σχετική περιφερειακή ή διεθνή αγορά. Επιπλέον, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη ότι οι δυνητικοί προσφέροντες μπορούσαν εύκολα να εκφράσουν το ενδιαφέρον τους και δεν χρειαζόταν να αναλάβουν καμία δέσμευση σε αυτό το στάδιο. Εφόσον μπορούσαν να αποδείξουν ότι πληρούσαν το μοναδικό κριτήριο επιλογής που συνίστατο στη διασφάλιση της συνέχειας της υπηρεσίας, σε αυτά τα μέρη παρασχέθηκε στη συνέχεια κάθε απαραίτητη πληροφορία και χρόνος ώστε να αποφασίσουν αν επιθυμούσαν να υποβάλουν προσφορά για τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της *Lazioimar*. Για τους λόγους αυτούς, η Επιτροπή θεωρεί ότι εξαλείφθηκαν οι αμφιβολίες της σχετικά με τη μη επαρκή διαφάνεια της διαδικασίας υποβολής προσφορών λόγω πιθανών ελλείψεων στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Ο χωρίς διακρίσεις χαρακτήρας της διαδικασίας υποβολής προσφορών

- (235) Στην παράγραφο 92 της ανακοίνωσης σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης επισημαίνεται ότι η χωρίς διακρίσεις μεταχείριση όλων των υποψηφίων σε όλα τα στάδια της διαδικασίας και οι αντικειμενικές διαδικασίες επιλογής και ανάθεσης που καθορίζονται εκ των προτέρων είναι απαραίτητες προϋποθέσεις για την εξασφάλιση της συμμόρφωσης της συναλλαγής με τους όρους της αγοράς. Επιπλέον, στην εν λόγω παράγραφο διευκρινίζεται ότι για τη διασφάλιση της ίσης μεταχείρισης, τα κριτήρια ανάθεσης θα πρέπει να επιτρέπουν τη σύγκριση των προσφορών και την αντικειμενική αξιολόγησή τους

- (236) Όπως αναφέρεται ανωτέρω (βλ. αιτιολογική σκέψη 227), η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος περιείχε έναν μόνο όρο, σύμφωνα με τον οποίο οι προσφέροντες έπρεπε να σε θέση να «διασφαλίσουν τη συνέχεια των υπηρεσιών θαλάσσιων μεταφορών». Και τα οκτώ μέρη που ανταποκρίθηκαν στην πρόσκληση και εξέφρασαν ενδιαφέρον γνώριζαν την εν λόγω υποχρέωση. Η Επιτροπή θεωρεί ότι ο όρος αυτός ήταν αντικειμενικός και είχε καταστεί επαρκώς σαφής σε όλους τους ενδιαφερομένους στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.
- (237) Οι επτά από τους οκτώ ενδιαφερόμενους υποψηφίους που έγιναν δεκτοί στο επόμενο στάδιο της διαδικασίας του διαγωνισμού κλήθηκαν στη συνέχεια να υποβάλουν προσφορά έχοντας λάβει τις ίδιες πληροφορίες (βλ. αιτιολογική σκέψη 61).
- (238) Ως εκ τούτου, εξαλείφονται οι αμφιβολίες της Επιτροπής τις οποίες διατύπωσε στην απόφαση του 2011 σχετικά με το ενδεχόμενο η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος να μην ήταν επαρκώς αμερόληπτη. Όλα τα μέρη έλαβαν ορθή και ισότιμη ενημέρωση στα διάφορα στάδια της διαδικασίας υποβολής προσφορών, η οποία τους παρείχε τη δυνατότητα να υποβάλουν προσφορά με πλήρη γνώση της διαδικασίας και των απαιτήσεων. Η Επιτροπή θεωρεί επίσης ότι τα κριτήρια ανάθεσης επέτρεψαν την αντικειμενική σύγκριση και αξιολόγηση των προσφορών.

Διασφάλιση της παροχής των υπηρεσιών με το μικρότερο κόστος για το κοινωνικό σύνολο

- (239) Στην παράγραφο 65 της ανακοίνωσης ΥΓΟΣ επισημαίνεται ότι, βάσει της νομολογίας του Δικαστηρίου, μια διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης αποκλείει την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης μόνο στην περίπτωση που παρέχει τη δυνατότητα επιλογής του υποψηφίου που είναι σε θέση να παράσχει την υπηρεσία με «το μικρότερο κόστος για το κοινωνικό σύνολο».
- (240) Στην παρούσα υπόθεση, αντικείμενο διαδικασίας υποβολής προσφορών είχε αποτελέσει η νέα σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας συνδυασμένη με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της Laziomar και όχι μόνο η ίδια η σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας. Η Ιταλία αποφάσισε ότι η τιμή πώλησης των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της Laziomar θα ήταν καθορισμένη (με βάση την αποτίμηση ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα) και μη διαπραγματεύσιμη, ενώ για τη σύμβαση παροχής υπηρεσιών η Ιταλία επέλεξε την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, με την τιμή να βαθμολογείται με 30 μονάδες και τα τεχνικά κριτήρια με 70 μονάδες (βλ. αιτιολογική σκέψη 62).
- (241) Όσον αφορά τη χρήση του κριτηρίου της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, η παράγραφος 67 της ανακοίνωσης ΥΓΟΣ αναφέρει ότι το κριτήριο της «πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς» μπορεί να κριθεί επαρκές (πέραν της «αποκλειστικά χαμηλότερης τιμής») για την πλήρωση του τέταρτου κριτηρίου Altmark, υπό την προϋπόθεση ότι «[...] τα κριτήρια ανάθεσης [...] αφορούν άμεσα το αντικείμενο της παρεχόμενης υπηρεσίας και επιτρέπουν στην πλέον συμφέρουσα οικονομικά προσφορά να είναι αντίστοιχη της αγοραίας αξίας»⁽⁹⁾.
- (242) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η Ιταλία έδωσε έμφαση στην επιλογή φορέα που θα παρείχε την υπηρεσία με υψηλά τεχνικά πρότυπα και πρότυπα ποιότητας, λαμβάνοντας υπόψη ορισμένες απαιτήσεις. Όσον αφορά την κατανομή των μέγιστων βαθμολογιών για την τεχνική προσφορά (70 μονάδες) και την οικονομική προσφορά (30 μονάδες) για την ανάθεση της σύμβασης, σύμφωνα με το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, η Ιταλία, παραπέμποντας σε γνωμοδότηση του ιταλικού Συμβουλίου της Επικρατείας (βλ. αιτιολογική σκέψη 126) επισημαίνει τη σημασία των ποιοτικών στοιχείων της προσφοράς ως μέσου για την αποφυγή υπερβολικών προς τα κάτω αναθεωρήσεων της τιμής που θα ήταν δύσκολο να διατηρηθεί χωρίς να θυσιαστεί η ποιότητα της παρεχόμενης δημόσιας υπηρεσίας. Ταυτόχρονα, η Ιταλία υποστηρίζει ότι αυτή η κατανομή κατέστησε δυνατή την επίτευξη καλύτερης τιμής για την υπηρεσία (βλ. αιτιολογική σκέψη 127).
- (243) Η επιστολή πρόσκλησης υποβολής προσφορών περιείχε όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για τη συμπλήρωση των οικονομικών και τεχνικών προσφορών. Ειδικά όσον αφορά την τεχνική προσφορά, οι επτά φορείς εκμετάλλευσης στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών που κλήθηκαν να υποβάλουν προσφορά όφειλαν να παράσχουν λεπτομερείς πληροφορίες που να περιγράφουν τις ρυθμίσεις και τους όρους διαχείρισης που θα τηρούσαν καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου ανάθεσης. Ειδικότερα, οι φορείς εκμετάλλευσης έπρεπε να αποδείξουν τα ακόλουθα: i) στοχευμένες πρωτοβουλίες βελτίωσης της διαχείρισης (π.χ. ναύλωση υπηρεσιών, πολιτική μάρκετινγκ και επικοινωνίας, σχέδιο διαδικτυακού μάρκετινγκ, βελτιστοποίηση των ανθρώπινων πόρων και των σκαφών — 10 μονάδες)· ii) ρυθμίσεις για την ανανέωση του στόλου (π.χ. εξέλιξη της μέσης ηλικίας του στόλου, συμμόρφωση με τα ελάχιστα λειτουργικά χαρακτηριστικά των σκαφών, όπως διαστάσεις, άνεση, ταχύτητα, σύστημα ασφάλειας κ.λπ. — 40 μονάδες)· και iii) κατανομή σκαφών για τη συμπλήρωση του υφιστάμενου στόλου [δηλαδή παρουσίαση των τεχνικών χαρακτηριστικών κάθε σκάφους (συμπεριλαμβανομένης της γραμμής) που ο φορέας εκμετάλλευσης προτίθεται να χρησιμοποιήσει για την παροχή των υπηρεσιών — 20 μονάδες]. Αυτές οι απαιτήσεις είναι προφανώς στενά συνδεδεμένες με την παροχή της υπηρεσίας θαλάσσιων μεταφορών και της προσδίδουν προστιθέμενη αξία. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι η χρήση του κριτηρίου

⁽⁹⁾ Βλ. επίσης παράγραφο 96 της ανακοίνωσης σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης.

της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς για την εν λόγω υπηρεσία συνδυασμένη με την πώληση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της Laziomar επέτρεψε στην Ιταλία να δημιουργήσει πραγματικό ανταγωνισμό και να αποκτήσει μια υπηρεσία με την υψηλότερη δυνατή αξία με το μικρότερο κόστος για το κοινωνικό σύνολο. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι η ετήσια αντιστάθμιση που χορηγήθηκε στη CLN για την παροχή υπηρεσιών θαλάσσιων μεταφορών ήταν πολύ χαμηλότερη από το μέγιστο ποσό ετήσιας αντιστάθμισης που πρότεινε η περιφέρεια του Λάτσιο κατά την έναρξη του διαγωνισμού (βλ. αιτιολογική σκέψη 75).

- (244) Όσον αφορά ειδικά την ομαδοποίηση της υπηρεσίας με την πώληση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της Laziomar, στην απόφαση του 2012 η Επιτροπή διατύπωσε την προκαταρκτική άποψη ότι η διοργάνωση διαγωνισμού για την ανάθεση της νέας σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας χωρίς την υποχρέωση ανάληψης των σκαφών της Laziomar που είναι αναγκαία για την παροχή της δημόσιας υπηρεσίας θα είχε ως αποτέλεσμα χαμηλότερο κόστος για το κοινωνικό σύνολο.
- (245) Η Επιτροπή έχει ήδη συμπεράνει ανωτέρω ότι η διαδικασία υποβολής προσφορών ήταν επαρκώς διαφανής και χωρίς διακρίσεις ώστε να καταστεί δυνατή η συμμετοχή όσο το δυνατόν περισσότερων δυνητικών υποψηφίων. Πράγματι, μετά την ευρεία δημοσίευση της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, οκτώ φορείς εκμετάλλευσης στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών ανταποκρίθηκαν θετικά και επτά έγιναν δεκτοί στο στάδιο της υποβολής προσφορών. Όλες οι σχετικές πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία υποβολής προσφορών περιέχονταν στην επιστολή πρόσκλησης που εστάλη σε αυτούς τους επτά φορείς εκμετάλλευσης.
- (246) Μετά το στάδιο εκδήλωσης ενδιαφέροντος, υποβλήθηκε μία ανταγωνιστική προσφορά (από τη CLN), την οποία αξιολόγησε η περιφέρεια του Λάτσιο, λαμβάνοντας υπόψη την τεχνική και οικονομική της προσφορά.
- (247) Ο υποχρεωτικός όρος της διασφάλισης της συνέχειας της δημόσιας υπηρεσίας και η ομαδοποίηση των στοιχείων ενεργητικού με τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας είναι αλληλένδετα. Ειδικότερα, με τη σύνδεση της πώλησης της Laziomar με μια νέα σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας, η αγοράστρια CLN υπόκειται αυτομάτως στην απαίτηση διασφάλισης της συνέχειας της δημόσιας υπηρεσίας και της χορηγείται η προτεραιότητα ελλειμνισμού. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η ομαδοποίηση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της Laziomar με τη νέα σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας και τη χορήγηση της προτεραιότητας ελλειμνισμού δεν οδηγεί σε χαμηλότερη τιμή από ό, τι αν τα στοιχεία ενεργητικού και η εν λόγω σύμβαση πωλούνταν χωριστά, για τους ακόλουθους λόγους:
- (248) Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες της Laziomar συνδέονταν αποκλειστικά με την παροχή της δημόσιας υπηρεσίας και τη διασφάλιση της εδαφικής συνέχειας. Σε αυτή τη βάση, όλα τα σκάφη της Laziomar χρησιμοποιούνταν και χρησιμοποιούνται επί του παρόντος για την παροχή της δημόσιας υπηρεσίας. Ως εκ τούτου, δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι ένας ιδιώτης πωλητής θα είχε επιτύχει υψηλότερη τιμή αν αυτά τα σκάφη ή ορισμένα από αυτά είχαν πωληθεί χωρίς τον εν λόγω όρο. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν από την Ιταλία και την αξιολόγηση από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα που εκπονήθηκε κατ' εντολήν της περιφέρειας του Λάτσιο (βλ. αιτιολογικές σκέψεις 66 και 67), τα σκάφη της Laziomar είναι προχωρημένης ηλικίας (από 22 έως 32 έτη), και η κατάσταση των κινητήρων και άλλων υλικών (π.χ. των κατασκευαστικών υλικών του κύτους) απαιτεί αναβάθμιση και συντήρηση μετά από τόσες ώρες λειτουργίας κατά τα έτη χρήσης. Ως εκ τούτου, τα σκάφη θα προσέλκυαν χαμηλή εμπορική ζήτηση, με εξαίρεση την περίπτωση αγοράς για επένδυση, αποκατάσταση και εκσυγχρονισμό σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα. Τούτου λεχθέντος, φαίνεται απίθανο τα εν λόγω σκάφη να μπορούσαν να πωληθούν για ναυτιλιακούς σκοπούς, παρά μόνο υπό τον όρο της συνέχειας της δημόσιας υπηρεσίας, σε τιμή υψηλότερη από εκείνη για την οποία είχαν προϋπολογιστεί.
- (249) Επιπλέον, εάν η Laziomar είχε πωληθεί χωριστά, η Επιτροπή θεωρεί απίθανο να είχαν οι δυνητικοί προσφέροντες τόσο σημαντικούς πόρους (που θα συνίσταντο σε τέσσερα σκάφη και βιομηχανικό και εμπορικό εξοπλισμό) άμεσα διαθέσιμους προς ανακατανομή για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας που προβλέπονταν στη νέα σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας. Αυτό ισχύει, ιδίως, διότι η νέα σύμβαση περιέχει ειδικές απαιτήσεις σχετικά με τα σκάφη που χρησιμοποιούνται στα διάφορα δρομολόγια δημόσιας υπηρεσίας (βλ. αιτιολογική σκέψη 243). Οποιοσδήποτε φορέας εκμετάλλευσης που διέθετε τους απαιτούμενους πόρους θα τους χρησιμοποιούσε πιθανόν ήδη σε άλλα δρομολόγια και η ανακατανομή τους σύμφωνα με τη νέα σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας θα οδηγούσε αναγκαστικά σε απώλεια των εσόδων από την προηγούμενη χρήση τους.
- (250) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι η ομαδοποίηση αυτών των πλοίων με τη σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας κατέστησε δυνατή την εξασφάλιση υψηλότερης τιμής για τα σκάφη της Laziomar, καθώς σε αντάλλαγμα για τη χρήση των σκαφών στα δρομολόγια δημόσιας υπηρεσίας ο αγοραστής τους θα λάμβανε αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας για περίοδο 10 ετών. Επιπροσθέτως, οποιοσδήποτε πωλητής της οικονομίας της αγοράς θα είχε αποφασίσει να πωλήσει τη Laziomar μαζί με νέα σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας ώστε να εξασφαλίσει την υψηλότερη δυνατή τιμή. Βάσει των ανωτέρω, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η Ιταλία δεν επέβαλε όρους που ήταν πιθανό να συμπιέσουν την τιμή ή τους οποίους δεν θα ζητούσε ένας ιδιώτης πωλητής.

- (251) Η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι αίρεται η αμφιβολία της ως προς το ότι η διοργάνωση διαδικασίας υποβολής προσφορών για τη νέα σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας μαζί με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της Laziomar δεν θα μπορούσε να οδηγήσει σε χαμηλότερο κόστος για το κοινωνικό σύνολο.
- (252) Με βάση τα ανωτέρω, η Επιτροπή θεωρεί ότι η χρήση του κριτηρίου της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς για την ανάθεση της νέας σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας συνδυασμένης με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της Laziomar δημιούργησε γνήσιο ανταγωνισμό έως το τέλος της διαδικασίας υποβολής προσφορών.

Ισχυρές διασφαλίσεις κατά τον σχεδιασμό της διαδικασίας στην οποία υποβάλλεται μόνο μία προσφορά

- (253) Βάσει της αξιολόγησης που περιγράφεται ανωτέρω (βλ. αιτιολογικές σκέψεις 224-252), η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η διαδικασία υποβολής προσφορών ήταν ανοικτή, διαφανής και χωρίς διακρίσεις σύμφωνα με τους κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις. Ωστόσο, στην παράγραφο 68 της ανακοίνωσης ΥΓΟΣ επισημαίνεται ότι «στην περίπτωση διαδικασιών στις οποίες υποβάλλεται μόνο μία προσφορά, τούτη δεν μπορεί να θεωρηθεί επαρκής για να εξασφαλίσει ότι η διαδικασία θα οδηγήσει στο μικρότερο κόστος για το κοινωνικό σύνολο».
- (254) Κατά συνέπεια, δεδομένου ότι μόνο η CLN υπέβαλε προσφορά στη διαδικασία υποβολής προσφορών για τη Laziomar (όπου περιλαμβανόταν η νέα σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας), αυτή η διαδικασία δεν θα επαρκούσε κανονικά για τη διασφάλιση της απουσίας πλεονεκτήματος για τον επιτυχόντα.
- (255) Ωστόσο, η Επιτροπή διαφοροποίησε τη θέση που διατυπώνεται στην παράγραφο 68 της ανακοίνωσης ΥΓΟΣ στον οδηγό της για τις ΥΓΟΣ⁽⁸⁰⁾ αναφέροντας ότι «αυτό δεν σημαίνει ότι δεν είναι δυνατόν να υπάρξουν περιπτώσεις κατά τις οποίες, λόγω εξαιρετικά ισχυρών διασφαλίσεων κατά τον σχεδιασμό της διαδικασίας, και μια διαδικασία κατά την οποία υποβάλλεται μία μόνο προσφορά μπορεί να είναι επαρκής για να εξασφαλίσει την παροχή της υπηρεσίας με το “μικρότερο κόστος για το κοινωνικό σύνολο”».
- (256) Η Επιτροπή θεωρεί ότι στην υπό εξέταση υπόθεση υπήρχαν τέτοιες διασφαλίσεις. Ειδικότερα:
- 1) Η διαδικασία υποβολής προσφορών διοργανώθηκε κατά τρόπο ώστε να μεγιστοποιηθεί το ενδιαφέρον από δυνητικούς προσφέροντες. Επιπλέον, αυτοί οι δυνητικοί προσφέροντες δεν έπρεπε να ακολουθήσουν επαχθείς διαδικασίες και δεν θα επιβαρύνονταν με σημαντικό κόστος για να εκφράσουν το ενδιαφέρον τους. Ως εκ τούτου, ελήφθησαν οκτώ εκδηλώσεις ενδιαφέροντος, από τις οποίες επτά κληθήκαν να υποβάλουν προσφορά (βλ. αιτιολογική σκέψη 237).
  - 2) Η Ιταλία επέλεξε την κλειστή διαδικασία διαγωνισμού για την ανάθεση της σύμβασης παροχής υπηρεσιών (βλ. αιτιολογική σκέψη 59), η οποία είναι μια διαδικασία δύο σταδίων κατά την οποία μόνο οι φορείς εκμετάλλευσης που έχουν κληθεί στο στάδιο υποβολής προσφορών μπορούν να υποβάλουν προσφορά. Σύμφωνα με την παράγραφο 66 της ανακοίνωσης ΥΓΟΣ, «[...] μια κλειστή διαδικασία δύναται να ικανοποιεί το τέταρτο κριτήριο Altmark, εκτός εάν, χωρίς να υπάρχουν βάσιμοι λόγοι, δεν επιτραπεί σε ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς να υποβάλουν προσφορά.» Πράγματι, στον εν λόγω διαγωνισμό, επτά δυνητικοί προσφέροντες (από τους οκτώ που είχαν αρχικά εκδηλώσει ενδιαφέρον) παρέμειναν στο στάδιο της υποβολής προσφορών (βλ. αιτιολογική σκέψη 61), πράγμα το οποίο δείχνει ότι ήταν δυνατόν ο γνήσιος ανταγωνισμός έως το τέλος της διαδικασίας του διαγωνισμού. Η κλειστή διαδικασία παρέχει συνήθως περισσότερο χρόνο στους δυνητικούς προσφέροντες για να αξιολογήσουν την προσφορά τους πριν από την υποβολή της. Η Επιτροπή θεωρεί ότι, με βάση το προφίλ τους, τουλάχιστον πέντε από τους υπόλοιπους δυνητικούς προσφέροντες (δηλαδή η NLG, η Traghetti Lines, η Navigazione Generale Italiana S.p.A., η Vetur και η Ustica Lines, η οποία τώρα δραστηριοποιείται υπό την επωνυμία Liberty Lines) ήταν πιθανό να είναι σε θέση (λόγω της πείρας και των οικονομικών τους πόρων) να υποβάλουν προσφορές ή είχαν λόγο να έχουν πραγματικό συμφέρον να υποβάλουν προσφορά [π.χ. η NLG και η Vetur δραστηριοποιούνται ήδη σε ορισμένα δρομολόγια τα οποία εξυπηρετεί η Laziomar (βλέπε πίνακα 9), ενώ οι άλλες εταιρείες είναι καθιερωμένοι φορείς εκμετάλλευσης στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών με εθνικές αλλά και διεθνείς δραστηριότητες].
  - 3) Η πρόσκληση υποβολής προσφορών που εστάλη στους επτά φορείς εκμετάλλευσης που είχαν αρχικά εκδηλώσει ενδιαφέρον περιλάμβανε καθορισμένη τιμή για την πώληση του συνόλου των μετοχών της Laziomar, στο ποσό των 2 272 000 EUR, η οποία δεν υπόκειται σε επανεξέταση βάσει οποιασδήποτε προσφοράς (βλ. αιτιολογική σκέψη 62). Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η τιμή πώλησης για τη Laziomar καθορίστηκε από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα βάσει των σχετικών οικονομικών συνθηκών της αγοράς εκείνη την περίοδο και αποτελούσε καθορισμένη τιμή στο πλαίσιο του διαγωνισμού. Σε αυτή τη βάση, όλοι οι συμμετέχοντες γνώριζαν την τιμή αυτή και δεν προέβλεπαν καμία αντίρρηση όσον αφορά το εύρος και το επίπεδό της. Επιπλέον, η πρόσκληση υποβολής προσφορών περιλάμβανε μέγιστη ετήσια αμοιβή για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας, η οποία είχε καθοριστεί από την περιφέρεια του Λάτσιο στο ποσό των 14 300 550 EUR ετησίως, μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, και η οποία θα καταβαλλόταν για 10 έτη. Όλοι οι

⁽⁸⁰⁾ Βλ. ειδικότερα την απάντηση της Επιτροπής στην ερώτηση 68 στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της με τίτλο «Οδηγός για την εφαρμογή των κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις, τις δημόσιες συμβάσεις και την εσωτερική αγορά στις υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος, και ιδίως στις κοινωνικές υπηρεσίες κοινής ωφέλειας» της 29ης Απριλίου 2013 (βλ.: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/overview/new_guide_eu_rules_procurement_el.pdf).

συμμετέχοντες κλήθηκαν να υποβάλουν καλύτερες προσφορές όσον αφορά την εν λόγω ετήσια αμοιβή για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας βάσει ορισμένων τεχνικών κριτηρίων. Πρόκειται για μια ιδιαίτερα ισχυρή εγγύηση που διασφαλίζει όχι μόνο ότι επιτυγχάνεται η χαμηλότερη δυνατή προσφορά όσον αφορά την ετήσια αμοιβή για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας (και, ως εκ τούτου, το μικρότερο κόστος για το κοινωνικό σύνολο) αλλά και ότι οι υποψήφιοι δεν αποθαρρύνονται από την υποβολή προσφοράς.

- (257) Η Επιτροπή θεωρεί ότι δεδομένων των ανωτέρω διασφαλίσεων, η διαδικασία υποβολής προσφορών ήταν επαρκής για να διασφαλιστεί η παροχή της υπηρεσίας με το μικρότερο κόστος για το κοινωνικό σύνολο ακόμη και αν υποβλήθηκε τελικά μόνο μία προσφορά ⁽⁸¹⁾.
- (258) Βάσει των ανωτέρω, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το τέταρτο κριτήριο πληρούται στην παρούσα υπόθεση.
- (259) Δεδομένου ότι οι τέσσερις όροι που καθορίζονται από το Δικαστήριο στην υπόθεση Altmark πληρούνται σωρευτικά, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η ανάθεση της νέας σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας συνδυασμένης με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της Laziomar και την προτεραιότητα ελλειμνισμού στη Laziomar, δεν χορηγεί οικονομικό πλεονέκτημα στην τελευταία και στην αγοράστριά της CLN.

5.1.2.5. Συμπέρασμα

- (260) Δεδομένου ότι δεν πληρούνται όλα τα κριτήρια που προβλέπονται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η ανάθεση της σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας, συνδυασμένης με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της Laziomar και την προτεραιότητα ελλειμνισμού στη Laziomar και στην αγοράστριά της CLN, δεν συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

5.1.3. Τα μέτρα του νόμου του 2010

- (261) Στην απόφαση του 2011 η Επιτροπή διατύπωσε την προκαταρκτική άποψη ότι όλα τα μέτρα που προβλέπονται στο νομοθετικό διάταγμα 125/2010, το οποίο μετατράπηκε με τροποποιήσεις στον νόμο του 2010, συνιστούν κρατική ενίσχυση υπέρ των εταιρειών του πρώην ομίλου Tirrenia, στον βαθμό που οι αντίστοιχοι δικαιούχοι ήταν σε θέση να χρησιμοποιήσουν τα μέτρα αυτά για να καλύψουν ανάγκες ρευστότητας και, με τον τρόπο αυτό, να βελτιώσουν τη συνολική οικονομική θέση τους.
- (262) Βάσει των πληροφοριών που έλαβε κατά τη διάρκεια της επίσημης έρευνας, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα τρία μέτρα θα πρέπει να αξιολογηθούν χωριστά.

5.1.3.1. Δυνατότητα χρήσης πόρων για την αναβάθμιση πλοίων για σκοπούς ρευστότητας

- (263) Κρατικοί πόροι: Οι επίμαχοι πόροι χορηγήθηκαν από το κράτος από τον δικό του προϋπολογισμό (βλ. αιτιολογική σκέψη 84) και η χρήση τους για σκοπούς ρευστότητας κατέστη δυνατή με τον νόμο του 2010. Ως εκ τούτου, το μέτρο καταλογίζεται στο κράτος και χρηματοδοτείται από κρατικούς πόρους.
- (264) Επιλεκτικότητα: το μέτρο αυτό χορηγήθηκε μόνο στις εταιρείες του πρώην ομίλου Tirrenia, συμπεριλαμβανομένης της Laziomar, οπότε είναι επιλεκτικό. Για λόγους πληρότητας, η Επιτροπή επισημαίνει ότι το μέτρο αυτό δεν χορηγήθηκε στη CLN.
- (265) Οικονομικό πλεονέκτημα: σύμφωνα με την Ιταλία, η Caremar (την εποχή εκείνη) επωφελήθηκε από τους εν λόγω πόρους για εργασίες εκσυγχρονισμού του στόλου που χρησιμοποιείται στο αρχιπέλαγος του Pontino ώστε να συμμορφωθεί με τα διεθνή πρότυπα ασφαλείας. Ορισμένες από τις εργασίες αφορούσαν δύο μονάδες του στόλου της Caremar οι οποίες στη συνέχεια μεταβιβάστηκαν δωρεάν στη Laziomar (βλ. αιτιολογική σκέψη 132). Συνεπώς, οι πόροι αυτοί δεν χρησιμοποιήθηκαν ποτέ για σκοπούς ρευστότητας (βλ. αιτιολογική σκέψη 132) και η Επιτροπή δεν εντόπισε στοιχεία που να αποδεικνύουν το αντίθετο.
- (266) Δεδομένου ότι η Laziomar δεν χρησιμοποίησε τους πόρους αυτούς για σκοπούς ρευστότητας προκειμένου να αποφύγει δαπάνες τις οποίες θα έπρεπε κανονικά να καλύψει με δικούς της οικονομικούς πόρους, οι αμφιβολίες που διατυπώθηκαν στην απόφαση του 2011 δεν ισχύουν πλέον και η Επιτροπή θεωρεί, συνεπώς, ότι δεν χορηγήθηκε οικονομικό πλεονέκτημα στη Laziomar μέσω της χρήσης των εν λόγω πόρων.
- (267) Συμπέρασμα: δεδομένου ότι δεν πληρούνται όλα τα κριτήρια που προβλέπονται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το μέτρο δεν συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

⁽⁸¹⁾ Για λόγους πληρότητας, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η υπό εξέταση υπόθεση διαφέρει από άλλες υποθέσεις όπου υποβλήθηκε μόνο μία προσφορά. Βλ. συναφώς και για ειδική αιτιολόγηση την απόφαση (ΕΕ) 2020/1412 (αιτιολογικές σκέψεις 404 και 405).

5.1.3.2. Φοροαπαλλαγές που σχετίζονται με τη διαδικασία ιδιωτικοποίησης

- (268) Όπως περιγράφεται στην αιτιολογική σκέψη 86, βάσει του άρθρου 1 του νόμου του 2010, ορισμένες πράξεις και ενέργειες που αναλαμβάνονται για την ιδιωτικοποίηση του ομίλου Tirrenia, όπως περιγράφονται στις παραγράφους 1 έως 15 του άρθρου 19β του νομοθετικού διατάγματος 135/2009, που μετατράπηκε με τροποποιήσεις στον νόμο του 2009, απαλλάσσονται από φόρους που κανονικά επιβάλλονται σε αυτές τις πράξεις και ενέργειες.
- (269) Η Επιτροπή επισημαίνει καταρχάς ότι πρέπει να αξιολογηθούν τρεις χωριστές σειρές μεταβιβάσεων: 1) οι μεταβιβάσεις των πρώην θυγατρικών της Tirrenia, Caremar, Saremar και Toremar από την Tirrenia προς τις περιφέρειες της Καμπανίας, της Σαρδηνίας και της Τοσκάνης, 2) η μεταβίβαση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της Lazioomar από την περιφέρεια της Καμπανίας στην περιφέρεια του Λάτσιο, και 3) η μεταβίβαση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της Lazioomar από την περιφέρεια του Λάτσιο στη CLN. Οι φοροαπαλλαγές αφορούν κυρίως τέλη καταχώρισης, τέλη κτηματολογίου και εγγραφής υποθήκης, τέλος χαρτοσήμου (στο εξής, από κοινού: έμμεσοι φόροι), ΦΠΑ και φόρο εισοδήματος εταιρειών. Οι δικαιούχοι αυτού του μέτρου ενίσχυσης θα είναι ο πωλητής, ο αγοραστής ή και οι δύο. Μόνο η δεύτερη και η τρίτη σειρά μεταβιβάσεων θα αξιολογηθούν στην παρούσα απόφαση ⁽⁸²⁾.
- (270) Καταρχάς, η Επιτροπή δέχεται ότι η μεταβίβαση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της Lazioomar μεταξύ της περιφέρειας της Καμπανίας και της περιφέρειας του Λάτσιο δεν υπόκειται σε φόρο εισοδήματος εταιρειών (καθώς δεν καταβλήθηκε τίμημα) ούτε σε ΦΠΑ (ο οποίος δεν εφαρμόζεται σε τέτοιες πράξεις βάσει της εθνικής νομοθεσίας). Όσον αφορά τους έμμεσους φόρους, όσοι, βάσει της εθνικής νομοθεσίας, ήταν πληρωτέοι μόνο από τους αγοραστές, στην προκειμένη περίπτωση έπρεπε να καταβληθούν από την περιφέρεια του Λάτσιο, η οποία ενεργούσε εντός της αποστολής δημόσιας υπηρεσίας, δηλαδή ως κρατική οντότητα. Κατά συνέπεια, δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως επιχείρηση. Ως εκ τούτου, καμία από τις προαναφερόμενες φοροαπαλλαγές δεν θα εξεταστεί περαιτέρω στην παρούσα απόφαση.
- (271) Όσον αφορά την τρίτη μεταβίβαση, η Επιτροπή σημειώνει αρχικά ότι, βάσει του προεδρικού διατάγματος αριθ. 633 της 26ης Οκτωβρίου 1972, οι μεταβιβάσεις συνεχιζόμενων δραστηριοτήτων ή επιχειρηματικών μονάδων σε άλλη εταιρεία δεν θεωρούνται παροχή αγαθών και, επομένως, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΦΠΑ. Ως εκ τούτου, δεδομένου ότι πράξεις όπως η πώληση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της Lazioomar στη CLN δεν υπόκεινται σε ΦΠΑ, η φοροαπαλλαγή δεν μπορεί να χορηγήσει πλεονέκτημα στη Lazioomar όσον αφορά τον ΦΠΑ. Επιπλέον, η Επιτροπή επισημαίνει ότι στη σύμβαση πώλησης για τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της Lazioomar αναφέρεται σαφώς ότι η αγοράστρια, δηλαδή η CLN, βαρύνεται με όλες τις δαπάνες που σχετίζονται με την πώληση (δηλαδή τα τέλη καταχώρισης, τα συμβολαιογραφικά έξοδα, τα τέλη κτηματολογίου κ.λπ.) χωρίς να γίνεται αναφορά σε τυχόν απαλλαγή της CLN από αυτές τις δαπάνες. Όσον αφορά την απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος εταιρειών, η Επιτροπή θεωρεί ότι ο εν λόγω φόρος εφαρμόζεται μόνο στα έσοδα από πώληση. Ωστόσο, στην παρούσα υπόθεση, η CLN αγόρασε τη Lazioomar από την περιφέρεια του Λάτσιο, πράγμα το οποίο σημαίνει ότι η πράξη αυτή συνιστούσε έξοδο για τη CLN και, ως εκ τούτου, δεν ήταν δυνατόν να οφείλεται φόρος εισοδήματος εταιρειών. Ως εκ τούτου, το μέτρο αυτό δεν εφαρμόζεται στη CLN. Με βάση τα ανωτέρω, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι ούτε η Lazioomar ούτε η CLN επωφεληθήκαν από αυτές τις φοροαπαλλαγές.
- (272) Για τους λόγους αυτούς, καμία από τις προαναφερθείσες φοροαπαλλαγές δεν συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

5.1.3.3. Δυνατότητα χρήσης των πόρων του FAS για την κάλυψη των αναγκών ρευστότητας

- (273) Στις αποφάσεις του 2011 και του 2012, η Επιτροπή ανέφερε τη δυνατότητα των εταιρειών του (πρώην) ομίλου Tirrenia να χρησιμοποιήσουν πόρους του FAS προκειμένου να καλύψουν τρέχουσες ανάγκες ρευστότητας. Ωστόσο, κατά τη διάρκεια της επίσημης διαδικασίας έρευνας, η Ιταλία διευκρίνισε ότι οι πόροι του FAS δεν προορίζονταν να αποτελέσουν πρόσθετη αντισταθμίση για τη Lazioomar ή τη CLN (ή οποιαδήποτε άλλη εταιρεία του πρώην ομίλου Tirrenia ή τους αντίστοιχους αγοραστές τους). Αντιθέτως, οι πόροι αυτοί κατέστησαν διαθέσιμοι για τη συμπλήρωση των δημοσιονομικών πιστώσεων που προβλέπονταν για την πληρωμή των αντισταθμίσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας στις εταιρείες του πρώην ομίλου Tirrenia, σε περίπτωση που οι πιστώσεις αυτές αποδεικνύονταν ανεπαρκείς. Πράγματι, το άρθρο 1 παράγραφος 5β του νόμου του 2010 παρείχε στις περιφέρειες τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν τους πόρους του FAS για να χρηματοδοτήσουν τη συνήθη αντισταθμίση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας (ή μέρος αυτής) και, με τον τρόπο αυτό, να διασφαλίσουν τη συνέχεια των δημόσιων υπηρεσιών θαλάσσιων μεταφορών. Με άλλα λόγια, το μέτρο αυτό αφορά απλώς μια κατανομή πόρων στον ιταλικό κρατικό προϋπολογισμό για την πληρωμή των αντισταθμίσεων για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας.
- (274) Βάσει των ανωτέρω, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι πόροι του FAS δεν αποτελούν παρά μια πηγή χρηματοδότησης που επιτρέπει στο κράτος να καταβάλει τις αντισταθμίσεις για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας (που χορηγούνται βάσει της παραταθείσας αρχικής σύμβασης) και δεν συνιστούν μέτρο από το οποίο μπορεί να επωφεληθεί η Lazioomar επιπλέον αυτών των αντισταθμίσεων για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας. Συνεπώς, η δυνατότητα χρήσης των πόρων του FAS δεν συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης.

⁽⁸²⁾ Η πρώτη σειρά μεταβιβάσεων αξιολογήθηκε στην απόφαση (ΕΕ) 2020/1412 (βλ. αιτιολογική σκέψη 418).

5.1.4. Συμπέρασμα σχετικά με την ύπαρξη ενίσχυσης

(275) Βάσει της ανωτέρω αξιολόγησης, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι:

- η αντιστάθμιση που χορηγήθηκε στη Laziomar για την εκτέλεση δρομολογίων θαλάσσιων μεταφορών την περίοδο από την 1η Ιουνίου 2011 έως τις 14 Ιανουαρίου 2014 συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ·
- η ανάθεση της νέας σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας για την περίοδο από τις 15 Ιανουαρίου 2014 έως τις 14 Ιανουαρίου 2024, συνδυασμένης με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της Laziomar και την προτεραιότητα ελλειμνισμού στη Laziomar και στην αγοράστρία της CLN πληροί τους τέσσερις όρους της απόφασης Altmark και, συνεπώς, δεν συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ·
- καθώς η Laziomar δεν χρησιμοποίησε τους πόρους που προορίζονταν για την αναβάθμιση των πλοίων για σκοπούς ρευστότητας, δυνατότητα που παρασχέθηκε με τον νόμο του 2010, το εν λόγω μέτρο δεν συνιστά κρατική ενίσχυση υπέρ της Laziomar κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ· και
- οι φοροαπαλλαγές που σχετίζονται με τη διαδικασία ιδιωτικοποίησης της Laziomar και η δυνατότητα χρήσης πόρων του FAS για την κάλυψη αναγκών ρευστότητας, όπως προβλέπεται στον νόμο του 2010, δεν συνιστούν κρατική ενίσχυση υπέρ της Laziomar κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

5.2. Νομιμότητα της ενίσχυσης

(276) Το μέτρο ενίσχυσης που αποτελεί αντικείμενο της παρούσας απόφασης τέθηκε σε εφαρμογή πριν από την επίσημη έγκρισή του από την Επιτροπή. Ως εκ τούτου, στον βαθμό που αυτό το μέτρο ενίσχυσης δεν εξαιρούνταν από την υποχρέωση κοινοποίησης βάσει της απόφασης ΥΓΟΣ του 2005 ή της απόφασης ΥΓΟΣ του 2011, χορηγήθηκε από την Ιταλία κατά παράβαση του άρθρου 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ⁽⁸³⁾.

5.3. Συμβατότητα της ενίσχυσης

(277) Η συμβατότητα της αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγήθηκε στη Laziomar στο πλαίσιο της παράτασης της αρχικής σύμβασης πρέπει να αξιολογηθεί υπό το πρίσμα του άρθρου 106 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ.

5.3.1. Εφαρμοστέοι κανόνες

(278) Όπως αναφέρθηκε ήδη ανωτέρω, η παράταση της αρχικής σύμβασης μετά το τέλος του 2008 πραγματοποιήθηκε με επακόλουθες νομικές πράξεις ως εξής:

- α) το νομοθετικό διάταγμα αριθ. 207 της 30ής Δεκεμβρίου 2008, που μετατράπηκε στον νόμο αριθ. 14 της 27ης Φεβρουαρίου 2009, προέβλεπε την παράταση των αρχικών συμβάσεων από την 1η Ιανουαρίου 2009 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2009·
- β) το νομοθετικό διάταγμα αριθ. 135 της 25ης Σεπτεμβρίου 2009, που μετατράπηκε στον νόμο του 2009, προέβλεπε, μεταξύ άλλων, την παράταση των αρχικών συμβάσεων από την 1η Ιανουαρίου 2010 έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2010·
- γ) το νομοθετικό διάταγμα αριθ. 125 της 5ης Αυγούστου 2010, που μετατράπηκε στον νόμο του 2010, προέβλεπε την περαιτέρω παράταση των αρχικών συμβάσεων από την 1η Οκτωβρίου 2010 έως το πέρας των διαδικασιών ιδιωτικοποίησης της Tirrenia και της Siremar· και
- δ) ο νόμος αριθ. 228, της 24ης Δεκεμβρίου 2012, της περιφέρειας του Λάτιο, που επιβεβαιώνει την υποχρέωση της Laziomar να διασφαλίσει την εδαφική συνέχεια στα δρομολόγια του αρχιπελάγους του Pontino έως την ιδιωτικοποίησή της.

(279) Βάσει των ανωτέρω, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η χορήγηση της αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας στο πλαίσιο της παράτασης της αρχικής σύμβασης, είναι μεταγενέστερη της έναρξης ισχύος της απόφασης ΥΓΟΣ του 2011 και του πλαισίου ΥΓΟΣ του 2011, σε αντίθεση με τις πρώτες τρεις παρατάσεις, οι οποίες είναι προγενέστερες της έναρξης ισχύος του εν λόγω νομοθετικού πλαισίου. Στο πλαίσιο αυτό, ωστόσο, η δέσμη κανόνων για τις ΥΓΟΣ του 2011 —στο άρθρο 10 της απόφασης ΥΓΟΣ του 2011 και στην παράγραφο 69 του πλαισίου ΥΓΟΣ του 2011— περιέχει κανόνες σχετικά με την εφαρμογή της και στις ενισχύσεις που χορηγήθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος της δέσμης για τις ΥΓΟΣ του 2011 στις 31 Ιανουαρίου 2012. Ειδικότερα, το άρθρο 10 στοιχείο β) της απόφασης ΥΓΟΣ 2011 προβλέπει ότι:

⁽⁸³⁾ Η Επιτροπή θα εξετάσει στο τμήμα 5.3.1 αν όντως ίσχυε αυτό.

«Οποιοσδήποτε ενισχύσεις που τέθηκαν σε εφαρμογή πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης [δηλαδή πριν τις 31 Ιανουαρίου 2012], οι οποίες δεν ήταν συμβιβάσιμες με την εσωτερική αγορά ούτε εξαιρούντο από την υποχρέωση κοινοποίησης σύμφωνα με την απόφαση 2005/842/ΕΚ, αλλά πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται στην παρούσα απόφαση, είναι συμβιβάσιμες με την εσωτερική αγορά και εξαιρούνται από την υποχρέωση προηγούμενης κοινοποίησης».

- (280) Όσον αφορά το πλαίσιο ΥΓΟΣ του 2011, οι παράγραφοι 68 και 69 αναφέρουν ότι η Επιτροπή θα εφαρμόσει τις αρχές αυτού του πλαισίου σε όλα τα σχέδια ενίσχυσης που θα της κοινοποιηθούν, ανεξάρτητα από το αν η κοινοποίηση πραγματοποιήθηκε πριν ή μετά την έναρξη εφαρμογής των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών, δηλαδή τις 31 Ιανουαρίου 2012, καθώς και σε όλες τις παράνομες ενισχύσεις, για τις οποίες θα αποφασίσει μετά τις 31 Ιανουαρίου 2012, ακόμη κι αν η εν λόγω ενίσχυση χορηγήθηκε πριν από τις 31 Ιανουαρίου 2012. Στην τελευταία περίπτωση δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των παραγράφων 14, 19, 20, 24, 39 και 60 του πλαισίου ΥΓΟΣ του 2011.
- (281) Κατά συνέπεια, οι κανόνες σχετικά με την εφαρμογή της απόφασης ΥΓΟΣ του 2011 και του πλαισίου ΥΓΟΣ του 2011 όπως περιγράφονται ανωτέρω σημαίνουν ότι η αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγήθηκε στη Lazioimar κατά την περίοδο της παράτασης μπορεί να αξιολογηθεί βάσει της δέσμης κανόνων για τις ΥΓΟΣ του 2011. Εάν πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις είτε της απόφασης ΥΓΟΣ του 2011 είτε του πλαισίου ΥΓΟΣ του 2011, το συγκεκριμένο μέτρο ενίσχυσης είναι συμβατό με την εσωτερική αγορά για ολόκληρη την περίοδο από την 1η Ιουνίου 2011 έως τις 14 Ιανουαρίου 2014 ⁽⁸⁴⁾.
- (282) Η Επιτροπή θα αξιολογήσει πρώτα αν η αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγήθηκε στη Lazioimar κατά τη διάρκεια της περιόδου παράτασης πληροί τους όρους της απόφασης ΥΓΟΣ του 2011.
- (283) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η απόφαση ΥΓΟΣ του 2011 έχει εφαρμογή μόνο σε κρατικές ενισχύσεις υπό τη μορφή αντιστάθμισης δημόσιας υπηρεσίας για θαλάσσιες συνδέσεις με νησιά στις οποίες η μέση ετήσια κυκλοφορία κατά τα δύο οικονομικά έτη που προηγούνται του έτους ανάθεσης της ΥΓΟΣ δεν υπερβαίνει τους 300 000 επιβάτες [άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο δ)]. Όπως περιγράφεται στην αιτιολογική σκέψη 141, η Ιταλία υπέβαλε στοιχεία που δείχνουν ότι δεν σημειώθηκε υπέρβαση αυτού του ορίου σε κανένα από τα δρομολόγια της Lazioimar. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι πληρούται ο όρος του άρθρου 2 παράγραφος 1 στοιχείο δ) της απόφασης ΥΓΟΣ του 2011.
- (284) Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 4 της απόφασης ΥΓΟΣ, η πράξη ανάθεσης πρέπει να περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, αναφορά στην εφαρμογή της εν λόγω απόφασης. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι δεν περιλαμβάνεται τέτοια αναφορά ούτε στη σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας μεταξύ της περιφέρειας του Λάτσιο και της Lazioimar ούτε σε κάποιο από τα συνοδευτικά της έγγραφα. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι δεν τηρήθηκε το άρθρο 4 και ότι η συμβατότητα της αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγήθηκε στη Lazioimar κατά την περίοδο της παράτασης δεν μπορεί να αξιολογηθεί βάσει της απόφασης ΥΓΟΣ του 2011.
- (285) Κατά συνέπεια, η συμβατότητα της αντιστάθμισης που χορηγούνταν στη Lazioimar για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας από το 2011 έως την ολοκλήρωση της διαδικασίας ιδιωτικοποίησης εμπίπτει κανονικά στο πεδίο εφαρμογής του πλαισίου ΥΓΟΣ του 2011.
- (286) Ωστόσο, στο πλαίσιο αυτό, δεδομένου ότι πληρούνται οι όροι που προβλέπονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο δ) της απόφασης ΥΓΟΣ, εφαρμόζεται η παράγραφος 61 του πλαισίου ΥΓΟΣ του 2011. Σε αυτή τη βάση, η Επιτροπή θα αξιολογήσει αν η αντιστάθμιση που χορηγούνταν στη Lazioimar για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου παράτασης πληροί τους όρους του πλαισίου ΥΓΟΣ του 2011, με εξαίρεση τους όρους των παραγράφων 14, 19, 20, 24, 39 και 60.

⁽⁸⁴⁾ Για λόγους πληρότητας, η Επιτροπή επισημαίνει τη μεταβατική διάταξη του άρθρου 10 στοιχείο α) της απόφασης ΥΓΟΣ του 2011, σύμφωνα με την οποία κάθε καθεστώς ενίσχυσης που έχει τεθεί σε εφαρμογή πριν από την έναρξη ισχύος της εν λόγω απόφασης (δηλαδή πριν από τις 31 Ιανουαρίου 2012), το οποίο ήταν συμβατό με την εσωτερική αγορά και εξαιρούνταν από την υποχρέωση κοινοποίησης σύμφωνα με την απόφαση ΥΓΟΣ του 2005, παραμένει συμβατό με την εσωτερική αγορά και εξαιρείται από την υποχρέωση κοινοποίησης για δύο επιπλέον έτη (δηλαδή μέχρι και τις 30 Ιανουαρίου 2014). Αυτό σημαίνει ότι η ενίσχυση που χορηγήθηκε δυνάμει του εν λόγω καθεστώτος κατά την περίοδο μεταξύ της έναρξης ισχύος της απόφασης ΥΓΟΣ του 2005, στις 19 Δεκεμβρίου 2005, και την έναρξη ισχύος της απόφασης ΥΓΟΣ του 2011, στις 31 Ιανουαρίου 2012, θα πρέπει να θεωρηθεί συμβατή με την εσωτερική αγορά, αλλά μόνο από την ημερομηνία κατά την οποία χορηγήθηκε μέχρι και τις 30 Ιανουαρίου 2014. Εν πάση περιπτώσει, για τις ενισχύσεις που χορηγήθηκαν από τις 31 Ιανουαρίου 2012 και μετά, η μεταβατική διάταξη του άρθρου 10 στοιχείο α) της απόφασης ΥΓΟΣ του 2011 δεν ισχύει και η αξιολόγηση της συμβατότητας πρέπει να γίνει βάσει της απόφασης ΥΓΟΣ του 2011.

5.3.2. Γνήσια υπηρεσία γενικού οικονομικού συμφέροντος που αναφέρεται στο άρθρο 106 της ΣΛΕΕ

- (287) Σύμφωνα με την παράγραφο 12 του πλαισίου ΥΓΟΣ του 2011, «[η] ενίσχυση πρέπει να χορηγείται για μια γνήσια και ορθώς προσδιοριζόμενη υπηρεσία γενικού οικονομικού συμφέροντος, όπως ορίζεται στο άρθρο 106 παράγραφος 2 της Συνθήκης». Στην παράγραφο 13 διευκρινίζεται ότι «τα κράτη μέλη δεν μπορούν να συνδέουν με ειδικές υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας τις υπηρεσίες που παρέχονται ήδη ή μπορούν να παρασχεθούν ικανοποιητικά και υπό όρους, όπως τιμές, αντικειμενικά χαρακτηριστικά ποιότητας, συνέχεια και πρόσβαση στην υπηρεσία, συναφείς προς το δημόσιο συμφέρον, όπως ορίζεται από το κράτος, από επιχειρήσεις που λειτουργούν υπό κανονικές συνθήκες της αγοράς. Όσον αφορά το ερώτημα εάν μια υπηρεσία μπορεί να παρέχεται από την αγορά, η εκτίμηση της Επιτροπής περιορίζεται στο να ελέγξει κατά πόσον ο ορισμός του κράτους μέλους στρεβλώνεται από πρόδηλο σφάλμα, εκτός εάν διατάξεις της νομοθεσίας της Ένωσης προβλέπουν αυστηρότερο κανόνα». Τέλος, η παράγραφος 56 του πλαισίου ΥΓΟΣ 2011 αναφέρεται στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών όσον αφορά τη φύση των υπηρεσιών που μπορούν να χαρακτηριστούν ως υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος.
- (288) Η αξιολόγηση του αν οι ΥΓΟΣ είναι γνήσιες πρέπει επίσης να διενεργείται υπό το πρίσμα της ανακοίνωσης ΥΓΟΣ (βλ. αιτιολογικές σκέψεις 170 και 186), του κανονισμού για τις θαλάσσιες ενδομεταφορές-καμποτάζ (βλ. αιτιολογικές σκέψεις 173, 174 και 175) και της νομολογίας (βλ. αιτιολογικές σκέψεις 176 και 177). Ως εκ τούτου, η Επιτροπή πρέπει να αξιολογήσει για την περίοδο παράτασης:
- 1) αν υπήρχε **ζήτηση των χρηστών**·
  - 2) αν η εν λόγω ζήτηση δεν μπορούσε να ικανοποιηθεί από τους φορείς της αγοράς απουσία υποχρέωσης που επιβάλλεται από τις δημόσιες αρχές (**ύπαρξη ανεπάρκειας της αγοράς**)· και
  - 3) αν η απλή προσφυγή σε υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας δεν επαρκούσε για την αποκατάσταση της έλλειψης (**λιγότερο επιβλαβής προσέγγιση**).
- (289) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι τα δρομολόγια δημόσιας υπηρεσίας που εκτελούσε η *Laziomar* κατά τη διάρκεια της περιόδου παράτασης είναι τα ίδια με εκείνα που της ανατέθηκαν βάσει της νέας σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας, με εξαίρεση το ότι ο αριθμός των δρομολογίων κατά την περίοδο της παράτασης ήταν μόνο πέντε (βλ. αιτιολογική σκέψη 43), ενώ βάσει της νέας σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας προστέθηκαν δύο επιπλέον δρομολόγια που συνδέουν την *Terracina* με τη νήσο *Ronza* (γραμμή T3) και τη νήσο *Ventotene* (γραμμή T4) (βλ. αιτιολογική σκέψη 72). Επιπλέον, η Επιτροπή περιέγραψε και αξιολόγησε ήδη την ανταγωνιστική κατάσταση σε αυτά τα δρομολόγια κατά τη διάρκεια της περιόδου της παράτασης. Στο πλαίσιο αυτό, η αξιολόγηση που ακολουθεί θα βασιστεί και θα παραπέμψει στα σχετικά μέρη της αξιολόγησης που διενεργήθηκε για τη νέα σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας ανωτέρω (βλ. τμήμα 5.1.2.1).
- (290) Η Επιτροπή υπενθυμίζει καταρχάς (βλ. αιτιολογική σκέψη 120) ότι η Ιταλία επέβαλε τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας που προβλέπονται στην αρχική σύμβαση με κύριο σκοπό i) τη διασφάλιση της εδαφικής συνέχειας μεταξύ της ηπειρωτικής χώρας και των νησιών και ii) τη συμβολή στην οικονομική ανάπτυξη των σχετικών νησιών, μέσω τακτικών και αξιόπιστων υπηρεσιών θαλάσσιων μεταφορών. Η Επιτροπή κατέληξε ήδη στο συμπέρασμα (βλ. αιτιολογική σκέψη 179) ότι τα ανωτέρω αποτελούν πράγματι θεμιτούς στόχους δημόσιου συμφέροντος.
- (291) Για να καταδειχθεί η πραγματική ζήτηση των χρηστών για τις σχετικές υπηρεσίες θαλάσσιων μεταφορών, η Ιταλία υπέβαλε (βλ. πίνακες 11 και 12) λεπτομερή στατιστικά στοιχεία που δείχνουν ότι το 2011, η *Laziomar* μετέφερε 270 457 επιβάτες και 17 717 οχήματα στα πέντε δρομολόγια υπηρεσιών συνολικά κατά τη διάρκεια των αντίστοιχων χρονικών περιόδων που καλύπτονταν από τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας. Για το 2012 τα στοιχεία ήταν 240 430 επιβάτες και 13 228 οχήματα και για το 2013 254 167 επιβάτες και 16 927 οχήματα. ⁽⁸⁵⁾

⁽⁸⁵⁾ Η Ιταλία υπέβαλε επίσης στοιχεία μόνο για τους επιβάτες για το 2009 και το 2010. Υπενθυμίζεται ότι τα συγκεκριμένα δρομολόγια εκτελούνταν από την *Caremar* κατά την περίοδο αυτή έως το τέλος Μαΐου του 2011. Για το 2009 τα στοιχεία ήταν 287 639 επιβάτες (157 055 για τις γραμμές T1 και A2, 99 087 για τις γραμμές T2 και A3 και 31 494 για την A1) και για το 2010 253 638 (141 300 για τις γραμμές T1 και A2, 86 031 για τις γραμμές T2 και A3 και 26 307 για τη γραμμή A1).

Πίνακας 11

Στατιστικά στοιχεία για τους επιβάτες για τα έτη 2011-2013

Έτος	Γραμμή T1	Γραμμή T2	Γραμμή A1	Γραμμή A2	Γραμμή A3	Συνολικός αριθμός επιβατών
2011	57 374	53 461	15 374	106 588	37 660	270 457
2012	36 446	61 978	16 372	96 125	29 509	240 430
2013	26 492	61 678	19 655	117 085	29 257	254 167

Πίνακας 12

Στατιστικά στοιχεία για τα οχήματα για τα έτη 2011-2013

Έτος	Γραμμή T1	Γραμμή T2	Γραμμή A1	Γραμμή A2	Γραμμή A3	Συνολικός αριθμός οχημάτων ⁽¹⁾
2011	13 203	2 880	1 634 ⁽²⁾			17 717
2012	10 614	2 614				13 228
2013	14 177	2 750				16 927

⁽¹⁾ Τα οκάφη που χρησιμοποιούνταν στη γραμμή A1, στη γραμμή A2 και στη γραμμή A3 δεν μετέφεραν οχήματα (με εξαίρεση τη γραμμή A1 το 2011).

⁽²⁾ Από το 2012 το δρομολόγιο αυτό εξυπηρετεί μόνο επιβάτες.

- (292) Συνολικά, τα αριθμητικά στοιχεία δείχνουν ότι η ζήτηση των χρηστών για τις υπηρεσίες θαλάσσιων μεταφορών σε καθένα από τα σχετικά δρομολόγια ήταν σημαντική και αρκετά σταθερή, και από την ανάλυση για τα έτη 2011-2013 δεν προέκυψαν ενδείξεις απώλειας της ζήτησης. Η Επιτροπή κατέδειξε ήδη ότι υπήρχε επίσης σημαντική ζήτηση των χρηστών για τις υπηρεσίες θαλάσσιων μεταφορών για την περίοδο από το 2014 και μετά (βλ. αιτιολογική σκέψη 184).
- (293) Μπορεί ως εκ τούτου να συναχθεί ότι τα δρομολόγια αυτά κάλυπταν μια πραγματική ζήτηση των χρηστών και, επομένως, ανταποκρίνονταν σε πραγματικές ανάγκες δημόσιας υπηρεσίας.
- (294) Όπως εξηγείται στην αιτιολογική σκέψη 186, η Επιτροπή πρέπει να εξετάσει επίσης αν η υπηρεσία θα ήταν ανεπαρκής εάν η παροχή της επαφίετο μόνο στις δυνάμεις της αγοράς υπό το πρίσμα των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας που επιβάλλονται από το κράτος μέλος δύναμει της παράτασης της αρχικής σύμβασης. Η παράγραφος 48 της ανακοίνωσης ΥΓΟΣ επισημαίνει εν προκειμένω ότι «η εκτίμηση της Επιτροπής περιορίζεται στο να ελέγξει εάν το κράτος μέλος έχει διαπράξει πρόδηλο σφάλμα».
- (295) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι κατά την περίοδο από την 1η Ιουνίου 2011 έως τις 14 Ιανουαρίου 2014, σε ένα δρομολόγιο που εκτελούσε η Laziomar στο πλαίσιο της παράτασης της αρχικής σύμβασης (γραμμή A3), ένας άλλος φορέας εκμετάλλευσης, η Vetur, παρείχε υπηρεσία μεταφοράς επιβατών, αν και όχι με την ίδια συνέχεια και τακτικότητα ούτε στις ίδιες τιμές. Η Επιτροπή αξιολόγησε ήδη στην αιτιολογική σκέψη 195 την ανταγωνιστική κατάσταση στη γραμμή A3 και το αν οι υπηρεσίες που παρέχονταν από τη Vetur ήταν ισοδύναμες με εκείνες που έπρεπε να παρέχει η Laziomar βάσει της νέας σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας. Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι η αξιολόγηση αυτή βασίστηκε στην ανταγωνιστική κατάσταση στο συγκεκριμένο δρομολόγιο μεταξύ 1ης Ιουνίου 2011 και 14ης Ιανουαρίου 2014. Δεδομένου ότι, γενικά, οι υπηρεσίες που πρέπει να παρέχει η Laziomar είναι σχεδόν πανομοιότυπες από την άποψη των εξυπηρετούμενων γραμμών, συχνοτήτων και τεχνικών προδιαγραφών με τις υπηρεσίες που έπρεπε να παρέχει κατά τη διάρκεια της περιόδου παράτασης, το συμπέρασμα της Επιτροπής (βλ. αιτιολογική σκέψη 195) ότι οι δυνάμεις της αγοράς δεν επαρκούσαν από μόνες τους για την κάλυψη των αναγκών δημόσιας υπηρεσίας ισχύει επίσης για τη Laziomar καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου της παράτασης. Πράγματι, στα περισσότερα δρομολόγια η Laziomar ήταν ο μόνος φορέας εκμετάλλευσης ενώ σε ένα μόνο δρομολόγιο (γραμμή A3), οι υπηρεσίες που παρέχονταν από τη Vetur δεν ήταν ισοδύναμες από άποψη συνέχειας, τακτικότητας, μεταφορικής ικανότητας και τιμής και, συνεπώς, δεν ικανοποιούσαν πλήρως τις ανάγκες δημόσιας υπηρεσίας που επιβλήθηκαν στη Laziomar δύναμει της αρχικής σύμβασης (όπως παρατάθηκε).

(296) Τέλος, ενόψει της σχεδιαζόμενης ιδιωτικοποίησης και προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέχεια των δημόσιων υπηρεσιών που παρέχονταν βάσει της αρχικής σύμβασης, η Ιταλία αποφάσισε να παρατείνει τη σύμβαση αυτή χωρίς μεταβολές και με την επιφύλαξη της αλλαγής στη μεθοδολογία της αντιστάθμισης που εφαρμόστηκε από το 2010 και μετά. Η Επιτροπή αποδέχεται ότι η ζήτηση των χρηστών (όπως περιγράφεται στις αιτιολογικές σκέψεις 291, 292 έως 293) δεν μπορούσε να καλυφθεί με την επιβολή υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας σε όλους τους φορείς που εξυπηρετούσαν τα επίμαχα δρομολόγια. Ειδικότερα, στα περισσότερα δρομολόγια, η Laziomar ήταν ο μόνος φορέας εκμετάλλευσης (βλ. π.χ. αιτιολογική σκέψη 188) και, όπου δεν συνέβαινε αυτό, οι υπηρεσίες που προσφέρονταν από τον άλλο φορέα εκμετάλλευσης δεν πληρούσαν τις απαιτήσεις της τακτικότητας, της συνέχειας, της μεταφορικής ικανότητας και της προστιθέτιμης. Επιπλέον, η εκτέλεση των περισσότερων (αν όχι όλων των) δρομολογίων, ιδίως την περίοδο μειωμένης κίνησης, είναι ζημιογόνος, οπότε χωρίς αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας είναι πιθανό να μην εκτελούνταν καθόλου. Επιπλέον, η Επιτροπή αποδέχεται ότι, λαμβανομένης υπόψη της διαδικασίας ιδιωτικοποίησης της Laziomar, η παράταση της υφιστάμενης σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας ήταν ο μόνος τρόπος να διασφαλιστεί η συνέχεια των δημόσιων υπηρεσιών έως την ολοκλήρωση αυτής της ιδιωτικοποίησης.

(297) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η Ιταλία δεν διέπραξε πρόδηλο σφάλμα κατά τον καθορισμό των υπηρεσιών που ανατέθηκαν στη Laziomar ως ΥΓΟΣ. Ως εκ τούτου, οι αμφιβολίες τις οποίες διατύπωσε η Επιτροπή στις αποφάσεις του 2011 και του 2012 αίρονται.

5.3.3. Ανάγκη για πράξη ανάθεσης που καθορίζει τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας και τον τρόπο υπολογισμού της αντιστάθμισης

(298) Όπως αναφέρεται στο τμήμα 2.3 του πλαισίου ΥΓΟΣ του 2011, σύμφωνα με την έννοια της υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος κατά την έννοια του άρθρου 106 της Συνθήκης, η ενδιαφερόμενη επιχείρηση έχει επιφορτιστεί με την παροχή υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος με μία ή περισσότερες επίσημες πράξεις.

(299) Ειδικότερα, οι εν λόγω πράξεις πρέπει να αναφέρουν:

- τον ακριβή χαρακτήρα της υποχρέωσης παροχής δημόσιας υπηρεσίας και τη διάρκεια της·
- την επιχείρηση και τη γεωγραφική περιοχή τις οποίες αφορά·
- τον χαρακτήρα των αποκλειστικών δικαιωμάτων·
- τις παραμέτρους για τον υπολογισμό, τον έλεγχο και την επανεξέταση της αντιστάθμισης·
- τις ρυθμίσεις για την αποφυγή και την επιστροφή της ενδεχόμενης υπεραντιστάθμισης.

(300) Στις αποφάσεις του 2011 και του 2012 η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες ως προς το αν η πράξη ανάθεσης περιείχε ολοκληρωμένη περιγραφή της φύσης των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας της Laziomar κατά τη διάρκεια της περιόδου της παράτασης. Ωστόσο, η Επιτροπή υπενθύμισε επίσης ότι διάφορα στοιχεία της ανάθεσης μπορούν να περιληφθούν σε περισσότερες πράξεις χωρίς να τίθεται υπό αμφισβήτηση η καταλληλότητα του ορισμού των υποχρεώσεων. Κατά τη διάρκεια της περιόδου παράτασης, η πράξη ανάθεσης στη Laziomar περιλάμβανε την αρχική σύμβαση (όπως τροποποιήθηκε και παρατάθηκε με την πάροδο του χρόνου), τα πενταετή σχέδια που κάλυπταν τις περιόδους 2000-2004 και 2005-2008, μια σειρά ad hoc αποφάσεων της Ιταλίας, την οδηγία CIPE και τον νόμο του 2009.

(301) Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή επισημαίνει καταρχάς ότι η αρχική σύμβαση (όπως τροποποιήθηκε με την πάροδο του χρόνου), η οποία αποτελεί τον πυρήνα της πράξης ανάθεσης της Laziomar, παρέμεινε σε πλήρη εφαρμογή έως την ολοκλήρωση της ιδιωτικοποίησης βάσει μιας σειράς νομοθετικών διαταγμάτων (βλ. αιτιολογική σκέψη 278). Σε αυτές τις νομικές πράξεις διευκρινίζεται ότι στη Laziomar είχαν ανατεθεί υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας έως την ολοκλήρωση της ιδιωτικοποίησής της.

(302) Σύμφωνα με την αρχική σύμβαση, στα πενταετή σχέδια καθορίζονται τα εξυπηρετούμενα δρομολόγια και οι εξυπηρετούμενοι λιμένες, ο τύπος και η μεταφορική ικανότητα των σκαφών που χρησιμοποιούνται στις επίμαχες θαλάσσιες συνδέσεις, η συχνότητα των δρομολογίων και οι επιβαλλόμενοι ναύλοι, καθώς και οι μειωμένοι ναύλοι που ισχύουν ιδίως για τους μόνιμους κατοίκους των νησιωτικών περιοχών. Μολονότι τα σχέδια για την περίοδο 2005-2008 δεν εγκρίθηκαν επίσημα, το σχέδιο για την περίοδο 2000-2004 συνέχισε να εφαρμόζεται χωρίς αλλαγές όσον αφορά το πεδίο των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας. Ως εκ τούτου, οι διατάξεις του εν λόγω σχεδίου συνέχισαν να έχουν πλήρη εφαρμογή κατά την περίοδο από την 1η Ιουνίου 2011 έως τις 14 Ιανουαρίου 2014. Πριν από το 2011, το αρχικό σύστημα ναύλων που προβλεπόταν στην αρχική σύμβαση τροποποιήθηκε με διάφορες μεταγενέστερες πράξεις. Ωστόσο, καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου της παράτασης, δεν εκδόθηκαν διωπουργικά διατάγματα για την περαιτέρω τροποποίηση των ναύλων που θα χρεώνονταν από τις εταιρείες του πρώην ομίλου Tirrenia, συμπεριλαμβανομένης της Laziomar. Βάσει των ανωτέρω, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας τις οποίες έπρεπε η Laziomar να εκπληρώνει κατά τη διάρκεια της περιόδου της παράτασης καθορίζονταν με επαρκή σαφήνεια.

- (303) Η Επιτροπή επισήμανε ήδη στις αιτιολογικές σκέψεις 239 και 240 της απόφασης του 2011 ότι οι παράμετροι που είναι απαραίτητες για τον υπολογισμό του ποσού της αντιστάθμισης έχουν καθοριστεί εκ των προτέρων και περιγράφονται με σαφήνεια. Ειδικότερα, για τα έτη 2011 και 2013 η αρχική σύμβαση (βλ. αιτιολογική σκέψη 46) περιλαμβάνει εξαντλητικό και ακριβή κατάλογο των στοιχείων κόστους που πρέπει να ληφθούν υπόψη καθώς και τη μεθοδολογία υπολογισμού της απόδοσης του επενδεδυμένου κεφαλαίου για τον φορέα εκμετάλλευσης. Η σχετική μεθοδολογία καθορίζεται στην οδηγία CIPE (βλ. αιτιολογικές σκέψεις 47 έως 57). Ειδικότερα, η οδηγία CIPE περιγράφει τα στοιχεία κόστους που πρέπει να ληφθούν υπόψη και την απόδοση του επενδεδυμένου κεφαλαίου. Τέλος, ο νόμος του 2009 περιλαμβάνει το μέγιστο ποσό της αντιστάθμισης που ανέρχεται σε 10 030 606 EUR και που ισχύει από το 2010 και μετά. Επιπλέον, η αρχική σύμβαση προέβλεπε ότι η αντιστάθμιση θα καταβαλλόταν σε δόσεις και διασφάλιζε ότι η αντιστάθμιση βασιζόταν σε πραγματικές δαπάνες και έσοδα από την παροχή της δημόσιας υπηρεσίας. Με τον τρόπο αυτό, τυχόν υπεραντιστάθμιση μπορούσε να ανιχνευθεί και να αποφευχθεί εύκολα. Κατά περίπτωση, το κράτος μπορούσε στη συνέχεια να ανακτήσει την υπεραντιστάθμιση από τη Laziomar.
- (304) Βάσει των ανωτέρω, η Επιτροπή θεωρεί ότι για την περίοδο παράτασης της αρχικής σύμβασης, οι πράξεις ανάθεσης περιείχαν σαφή ορισμό των σχετικών υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας, της διάρκειας, της επιχείρησης και της σχετικής γεωγραφικής περιοχής, των παραμέτρων για τον υπολογισμό, τον έλεγχο και την επανεξέταση της αντιστάθμισης, και των ρυθμίσεων για την αποφυγή και την επιστροφή τυχόν υπεραντιστάθμισης όπως απαιτείται από το πλαίσιο ΥΓΟΣ του 2011.

5.3.4. Διάρκεια της περιόδου ανάθεσης

- (305) Όπως αναφέρεται στην παράγραφο 17 του πλαισίου ΥΓΟΣ του 2011, «[...] η διάρκεια της περιόδου μιας ανάθεσης θα πρέπει να αιτιολογείται βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, όπως η ανάγκη απόσβεσης μη μεταβιβάσιμων στοιχείων πάγιου ενεργητικού. Σε κάθε περίπτωση, η διάρκεια της περιόδου ανάθεσης δεν θα πρέπει να υπερβαίνει την περίοδο που απαιτείται για την απόσβεση των σημαντικότερων στοιχείων ενεργητικού που απαιτούνται για την παροχή της ΥΓΟΣ».
- (306) Η Ιταλία επισήμανε ότι η διάρκεια της παράτασης είχε καθοριστεί σε συνάρτηση με την περίοδο που απαιτείται για την απόσβεση των στοιχείων ενεργητικού που χρησιμοποιούνται στην παροχή της ΥΓΟΣ. Ειδικότερα, η συνολική διάρκεια της αρχικής σύμβασης όπως παρατάθηκε ανέρχεται σε μόλις 24 έτη. Τα σκάφη είναι τα σημαντικότερα στοιχεία ενεργητικού που απαιτούνται για την παροχή της δημόσιας υπηρεσίας. Η περίοδος απόσβεσης των σκαφών που χρησιμοποιούνται για πορθμειακές υπηρεσίες είναι κατά κανόνα μεγάλη και μπορεί να υπερβαίνει τα 25 έτη.
- (307) Η Ιταλία υπέβαλε στην Επιτροπή την αξία απόσβεσης των σκαφών της Laziomar για την περίοδο 2011-2013. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι, όταν η Laziomar άρχισε να εκτελεί τα δρομολόγια στο αρχιπέλαγος του Pontino την 1η Ιουνίου 2011, στο πλαίσιο της παράτασης της αρχικής σύμβασης, τα τέσσερα σκάφη της είχαν μέση ηλικία 24 ετών.
- (308) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η παράταση της περιόδου για δύο μισά έτη ήταν αναγκαία για να εξασφαλιστεί η συνέχεια της δημόσιας υπηρεσίας μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας ιδιωτικοποίησης. Λαμβάνοντας, επίσης, υπόψη τη μέση ηλικία των σκαφών, τη μέση διάρκεια της περιόδου απόσβεσης των σκαφών που χρησιμοποιούνται γενικά για πορθμειακές υπηρεσίες, τις πρωτοβουλίες εκσυγχρονισμού που προβλέπονται σύμφωνα με τις διατάξεις της σύμβασης παροχής υπηρεσιών και τη χρήση νέων σκαφών (βλ. αιτιολογική σκέψη 243), η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η διάρκεια της πράξης ανάθεσης είναι επαρκώς αιτιολογημένη και ότι τηρείται η παράγραφος 17 του πλαισίου ΥΓΟΣ.

5.3.5. Συμμόρφωση με την οδηγία 2006/111/EK της Επιτροπής⁽⁸⁶⁾

- (309) Σύμφωνα με την παράγραφο 18 του πλαισίου ΥΓΟΣ 2011, «[...] η ενίσχυση θεωρείται συμβιβάσιμη με την εσωτερική αγορά βάσει του άρθρου 106 παράγραφος 2 της Συνθήκης μόνο όταν η επιχείρηση συμμορφώνεται, κατά περίπτωση, με την οδηγία 2006/111/EK για τη διαφάνεια των χρηματοοικονομικών σχέσεων μεταξύ των κρατών μελών και των δημοσίων επιχειρήσεων καθώς και για τη χρηματοοικονομική διαφάνεια εντός ορισμένων επιχειρήσεων».

⁽⁸⁶⁾ Οδηγία 2006/111/EK της Επιτροπής, της 16ης Νοεμβρίου 2006, για τη διαφάνεια των χρηματοοικονομικών σχέσεων μεταξύ των κρατών μελών και των δημοσίων επιχειρήσεων καθώς και για τη χρηματοοικονομική διαφάνεια εντός ορισμένων επιχειρήσεων (ΕΕ L 318 της 17.11.2006, σ. 17).

- (310) Επιπλέον, η παράγραφος 44 του πλαισίου ΥΓΟΣ του 2011 απαιτεί τα εξής: «Όταν μια επιχείρηση αναπτύσσει δραστηριότητες τόσο εντός όσο και εκτός του πεδίου ΥΓΟΣ, πρέπει να καταχωρούνται στην εσωτερική λογιστική ξεχωριστά οι δαπάνες και τα έσοδα που συνδέονται με την ΥΓΟΣ και οι αντίστοιχες δαπάνες και έσοδα που συνδέονται με τις λοιπές υπηρεσίες σύμφωνα με τις αρχές που καθορίζονται στην παράγραφο 31».
- (311) Η Ιταλία επιβεβαίωσε ότι η Laziomat δραστηριοποιούνταν μόνο στην παροχή δημόσιων υπηρεσιών βάσει της αρχικής σύμβασης.
- (312) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι η παράγραφος 18 του πλαισίου ΥΓΟΣ του 2011 δεν εφαρμόζεται.

5.3.6. Ποσό της αντιστάθμισης

- (313) Η παράγραφος 21 του πλαισίου ΥΓΟΣ του 2011 ορίζει ότι «[...] [τ]ο ποσό της αντιστάθμισης δεν μπορεί να υπερβαίνει το μέτρο του αναγκαίου για την κάλυψη του κόστους για την εκπλήρωση της υποχρέωσης παροχής της δημόσιας υπηρεσίας, συμπεριλαμβανομένου ενός εύλογου κέρδους».
- (314) Στην προκειμένη υπόθεση, δεδομένου ότι η αντιστάθμιση συνιστά παράνομη ενίσχυση που χορηγήθηκε πριν από την έναρξη ισχύος του, η παράγραφος 69 του πλαισίου ΥΓΟΣ του 2011 ορίζει συγκεκριμένα ότι, για τον σκοπό της αξιολόγησης της κρατικής ενίσχυσης, δεν απαιτείται να χρησιμοποιηθεί η μεθοδολογία του καθαρού αποφευχθέντος κόστους. Αντίθετα, μπορούν να χρησιμοποιηθούν εναλλακτικές μέθοδοι για τον υπολογισμό του καθαρού κόστους που είναι αναγκαίο για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας, όπως η μεθοδολογία που βασίζεται στην κατανομή κόστους. Βάσει της τελευταίας μεθοδολογίας, το καθαρό κόστος υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του κόστους και των εσόδων εκπλήρωσης των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας από έναν καθορισμένο πάροχο, όπως καθορίζεται και εκτιμάται στην πράξη ανάθεσης. Στις παραγράφους 28 έως 38 του πλαισίου ΥΓΟΣ του 2011 περιγράφεται αναλυτικότερα ο τρόπος εφαρμογής αυτής της μεθοδολογίας.
- (315) Στις αποφάσεις του 2011 και του 2012, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες σχετικά με το ασφαλιστρο κινδύνου της τάξης του 6,5 %, το οποίο ίσχυε από το 2010 και μετά. Ειδικότερα, η Επιτροπή διερωτήθηκε αν αυτό το ασφαλιστρο αντικατοπτρίζει ένα κατάλληλο επίπεδο κινδύνου λαμβανομένου υπόψη του ότι εκ πρώτης όψεως η Laziomat δεν φαινόταν να αναλαμβάνει τους κινδύνους που απορρέουν συνήθως από την παροχή αυτών των υπηρεσιών.
- (316) Το ασφαλιστρο κινδύνου της τάξης του 6,5 % χρησιμοποιούνταν για τον καθορισμό της απόδοσης επί του κεφαλαίου με χρήση του τύπου ΜΣΚΚ. Ωστόσο, όπως εξηγήθηκε ήδη στις αιτιολογικές σκέψεις 136, 137 και 138, η Ιταλία διευκρίνισε ότι, επειδή το ύψος της αντιστάθμισης υπόκειται σε ανώτατο όριο βάσει του νόμου του 2009, αποφασίστηκε να απλουστευτεί ο υπολογισμός με χρήση του 6,5 % ως πάγιου συντελεστή απόδοσης επί του κεφαλαίου.
- (317) Στο πλαίσιο αυτό, με βάση τους ανά δρομολόγιο λογαριασμούς που υπέβαλε η Ιταλία και όπως παρουσιάζονται συγκεντρωτικά στον πίνακα 13, η Επιτροπή μπόρεσε να επαληθεύσει ότι, για το 2011, το 2012 και για το 2013 συνολικά, η αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας ήταν κατά 70 650 EUR υψηλότερη από το καθαρό κόστος της υπηρεσίας (μη συμπεριλαμβανομένης τυχόν απόδοσης επί του κεφαλαίου):

Πίνακας 13

Καθαρό κόστος της δημόσιας υπηρεσίας που παρείχε η Laziomat κατά την περίοδο 2011-2013

(EUR)

Αποστολή δημόσιας υπηρεσίας της Laziomat	2011	2012	2013	Σύνολο
Σύνολο εσόδων	2 845 238	3 441 567	3 569 149	9 855 942
– Σύνολο δαπανών	11 182 105	17 140 076	15 799 712	44 121 893
– Αποσβέσεις	114 836	274 044	352 229	741 109
= Καθαρό κόστος δημόσιας υπηρεσίας	– 8 451 703	– 13 972 553	– 12 582 792	– 35 007 048
+ απόδοση επί του κεφαλαίου (6,5 %)	0	0	0	0

= Ποσό επιλέξιμο για αντιστάθμιση	- 8 451 703	- 13 972 553	- 12 582 792	- 35 007 048
+ Πραγματική αντιστάθμιση	8 601 187	13 780 506	12 696 005	35 077 698
= Υπεραντιστάθμιση/ υπο-αντιστάθμιση	149 484	- 192 047	113 213	70 650

- (318) Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι η Lazioomar άρχισε να εκτελεί τα δρομολόγια στο αρχιπέλαγος του Pontino την 1η Ιουνίου 2011, αμέσως μετά τη μεταβίβαση των εν λόγω δρομολογίων από την περιφέρεια της Καμπανίας και την Caremar στην περιφέρεια του Λάτιο και στη Lazioomar (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 4, 32 και 33). Ως εκ τούτου, το οικονομικό έτος 2011, το οποίο δείχνει θετική διαφορά ύψους 149 484 EUR, δεν μπορεί να αποδοθεί πλήρως στη Lazioomar και δεν είναι αντιπροσωπευτικό των πραγματικών αποτελεσμάτων της Lazioomar. Πράγματι, για τα οικονομικά έτη 2012 και 2013, τα οποία αποδίδονται εξ ολοκλήρου στη Lazioomar, η συνολική διαφορά μεταξύ της επιλέξιμης και της πραγματικής αντιστάθμισης είναι αρνητική (- 78 834 EUR).
- (319) Η Επιτροπή επαλήθευσε επίσης τους υπολογισμούς που υπέβαλε η Ιταλία όσον αφορά την απόδοση του επενδεδυμένου κεφαλαίου βάσει του πάγιου συντελεστή του 6,5 %. Δεδομένου ότι οι αποδόσεις είναι αρνητικές κατά την περίοδο 2011-2013 (βλ. αιτιολογική σκέψη 138), εμφανίζονται ως «μηδέν» στον πίνακα 13 για τον υπολογισμό του καθαρού κόστους της δημόσιας υπηρεσίας. Ως εκ τούτου, λαμβάνοντας υπόψη αυτά τα αρνητικά αποτελέσματα, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, στην περίπτωση των τριών οικονομικών ετών συνολικά, η θετική διαφορά των 70 650 EUR, η οποία αντιπροσωπεύει μόνο το 0,2 % της πραγματικής αντιστάθμισης που καταβλήθηκε στη Lazioomar, καλύπτεται από τον πάγιο συντελεστή του 6,5 % και δεν οδηγεί σε υπεραντιστάθμιση. Επίσης, ένας συντελεστής απόδοσης της τάξης του 0,2 % (ή 20 μονάδες βάσης) δεν υπερβαίνει το σχετικό διαπραγματικό επιτόκιο συν 100 μονάδες βάσης, το οποίο, σύμφωνα με την παράγραφο 36 του πλαισίου ΥΓΟΣ του 2011, θεωρείται, σε κάθε περίπτωση, εύλογο.
- (320) Η παράγραφος 49 του πλαισίου ΥΓΟΣ του 2011 επιβάλλει στα κράτη μέλη να διασφαλίζουν ότι η αντιστάθμιση που χορηγείται για την παροχή ΥΓΟΣ δεν έχει ως αποτέλεσμα να λαμβάνουν οι επιχειρήσεις υπεραντιστάθμιση (όπως ορίζεται στην παράγραφο 47 του πλαισίου αυτού). Μεταξύ άλλων, τα κράτη μέλη πρέπει να παρέχουν αποδεικτικά στοιχεία κατόπιν σχετικού αιτήματος της Επιτροπής. Επιπλέον, πρέπει να διενεργούν τακτικούς ελέγχους, ή να εξασφαλίζουν τη διενέργεια τέτοιων ελέγχων, στο τέλος της περιόδου της ανάθεσης και, εν πάση περιπτώσει, ανά διαστήματα που δεν υπερβαίνουν τα τρία έτη.
- (321) Η Επιτροπή αξιολόγησε ήδη, στο πλαίσιο του τρίτου κριτηρίου Altmark, ότι η απόδοση κεφαλαίου βάσει πάγιου συντελεστή της τάξης του 6,5 % την οποία θα μπορούσε να αναμένει η Lazioomar από μια εκ των προτέρων άποψη ήταν σύμφωνη με τους κινδύνους τους οποίους διέτρεχε κατά την παροχή των δημόσιων υπηρεσιών βάσει της σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας (βλ. αιτιολογικές σκέψεις 211 έως 216). Επιπλέον, η Επιτροπή επαναλαμβάνει ότι η Ιταλία χρησιμοποίησε έναν πάγιο συντελεστή απόδοσης επί του κεφαλαίου για λόγους απλούστευσης του υπολογισμού.
- (322) Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η υποβληθείσα οδηγία CIPE λαμβάνει υπόψη ορισμένες αγοραίες αξίες που ισχύουν στον τομέα των θαλάσσιων ενδομεταφορών-καμποτάζ. Καθορίζει τις επιλέξιμες δαπάνες για τους σκοπούς των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας, καθώς και τις αρχές υπολογισμού όσον αφορά τον συντελεστή απόδοσης επί του κεφαλαίου με βάση τις πληροφορίες, τους όρους και τους κινδύνους που σχετίζονται με τον συγκεκριμένο τομέα.
- (323) Επιπλέον, όπως εξηγήθηκε ήδη στην αιτιολογική σκέψη 214, στο πλαίσιο της αξιολόγησης της νέας σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας βάσει του τρίτου κριτηρίου Altmark, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι το 2013 (καθώς και καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου 2011-2013) η διάμεση απόδοση κεφαλαίου που παράχθηκε από ομάδα αναφοράς που απαρτιζόταν από επιλεγμένους φορείς εκμετάλλευσης πορθμείων που παρείχαν θαλάσσιες συνδέσεις εντός της Ιταλίας ή μεταξύ της Ιταλίας και άλλων κρατών μελών ήταν γενικά σε παρεμφερή επίπεδα με την απόδοση κεφαλαίου της Lazioomar της τάξης του 6,5 %.
- (324) Με βάση τα ανωτέρω, η Επιτροπή θεωρεί ότι η απόδοση επί του κεφαλαίου της τάξης του 6,5 % παραμένει σε λογικά επίπεδα.
- (325) Τέλος, η Ιταλία προσκόμισε τα απαραίτητα στοιχεία που αποδεικνύουν ότι διενεργήθηκαν όλοι οι τακτικοί έλεγχοι για να εξασφαλιστεί ότι το ποσό της αντιστάθμισης δεν υπερέβαινε το καθαρό κόστος της υπηρεσίας. Επιπλέον, η Επιτροπή επενθυμίζει ότι η αντιστάθμιση καταβάλλεται σε δόσεις (βλ. αιτιολογική σκέψη 45) και ότι η τελική πληρωμή πραγματοποιείται βάσει των πραγματικών δαπανών και εσόδων του έτους. Αυτό διασφαλίζει ότι το ποσό της αντιστάθμισης δεν υπερβαίνει το καθαρό κόστος της υπηρεσίας.

- (326) Με βάση τα ανωτέρω, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το ποσό της αντιστάθμισης που χορηγήθηκε στη Lazioimar κατά την παράταση της αρχικής σύμβασης δεν οδήγησε σε υπεραντιστάθμιση και ότι πληρούνται οι εφαρμοστέες απαιτήσεις του τμήματος 2.8 του πλαισίου ΥΓΟΣ.

5.3.7. Η προτεραιότητα ελλιμενισμού

- (327) Το άρθρο 19β παράγραφος 21 του νόμου του 2009 ορίζει σαφώς ότι η προτεραιότητα ελλιμενισμού είναι αναγκαία για τη διασφάλιση της εδαφικής συνέχειας με τα νησιά και λαμβανομένων υπόψη των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας των εταιρειών του πρώην ομίλου Tirrenia, συμπεριλαμβανομένης της Lazioimar. Πράγματι, εάν δεν υπήρχε προτεραιότητα ελλιμενισμού για τις εταιρείες στις οποίες έχουν ανατεθεί υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας, αυτές ενδέχεται να έπρεπε να περιμένουν τη σειρά τους για πρόσδεση και, επομένως, να αντιμετωπίζουν καθυστερήσεις, με αποτέλεσμα να μην εξυπηρετείται ο σκοπός της διασφάλισης αξιόπιστης και βολικής συνδεσιμότητας για τους καταναλωτές. Ένα τακτικό χρονοδιάγραμμα είναι όντως απαραίτητο για την κάλυψη των αναγκών κινητικότητας του πληθυσμού των νησιών και για τη συμβολή στην οικονομική ανάπτυξη των σχετικών νησιών. Επιπλέον, δεδομένου ότι οι χρόνοι αναχώρησης των δρομολογίων δημόσιας υπηρεσίας καθορίζονται από τη σύμβαση, η προτεραιότητα ελλιμενισμού είναι αναγκαία για να διασφαλιστεί ότι οι λιμένες κατανέμουν τις θέσεις και τους χρόνους ελλιμενισμού κατά τρόπο ώστε να διευκολύνεται ο φορέας δημόσιας υπηρεσίας στην εκπλήρωση των οικείων υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας.
- (328) Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θεωρεί ότι το μέτρο αυτό είχε ως στόχο να διευκολυνθεί η Lazioimar στην εκπλήρωση των οικείων υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας, οι οποίες συνιστούν γνήσια ΥΓΟΣ (βλ. τμήμα 5.3.2). Επιπλέον, η Ιταλία επιβεβαίωσε ότι η προτεραιότητα ελλιμενισμού ισχύει μόνο για υπηρεσίες που παρέχονται στο πλαίσιο του καθεστώτος παροχής δημόσιας υπηρεσίας.
- (329) Η Επιτροπή αξιολόγησε ήδη λεπτομερώς τη συμβατότητα της ΥΓΟΣ και της σχετικής αντιστάθμισης για τη Lazioimar κατά την παράταση της αρχικής σύμβασης (βλ. τμήματα 5.3.2 έως 5.3.6). Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι η αξιολόγηση της συμβατότητας της προτεραιότητας ελλιμενισμού μπορεί να περιοριστεί στη διαπίστωση του αν το μέτρο αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει σε υπεραντιστάθμιση.
- (330) Η Επιτροπή θεωρεί ότι ενδεχόμενο οικονομικό πλεονέκτημα από την προτεραιότητα ελλιμενισμού θα ήταν περιορισμένο (βλ. αιτιολογική σκέψη 162). Κατά συνέπεια, ομοίως περιορισμένος θα ήταν και ο κίνδυνος υπεραντιστάθμισης από το μέτρο. Επιπλέον, στον βαθμό που το μέτρο αυτό μείωνε τις λειτουργικές δαπάνες ή αύξανε τα έσοδα του φορέα δημόσιας υπηρεσίας, αυτές οι επιπτώσεις θα αντικατοπτρίζονταν πλήρως στους εσωτερικούς λογαριασμούς του φορέα. Ως εκ τούτου, οι έλεγχοι υπεραντιστάθμισης που εφαρμόστηκαν στη Lazioimar, όπως περιγράφονται στο τμήμα 5.3.6 είναι επίσης κατάλληλοι για τον εντοπισμό ενδεχόμενης υπεραντιστάθμισης που προκύπτει από την προτεραιότητα ελλιμενισμού.
- (331) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η προτεραιότητα ελλιμενισμού, η οποία είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την παροχή της δημόσιας υπηρεσίας από τη Lazioimar, είναι επίσης συμβιβάσιμη με την εσωτερική αγορά βάσει του άρθρου 106 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ και του πλαισίου ΥΓΟΣ του 2011.

5.3.8. Συμπέρασμα

- (332) Βάσει της αξιολόγησης στις αιτιολογικές σκέψεις 278 έως 331, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η αντιστάθμιση που χορηγήθηκε στη Lazioimar για την παροχή των υπηρεσιών θαλάσσιων μεταφορών στο πλαίσιο της παράτασης της αρχικής σύμβασης την περίοδο από την 1η Ιουνίου 2011 έως τις 14 Ιανουαρίου 2014 και η προτεραιότητα ελλιμενισμού πληρούν τις ισχύουσες προϋποθέσεις του πλαισίου ΥΓΟΣ του 2011 και είναι, συνεπώς, συμβατές με την εσωτερική αγορά βάσει του άρθρου 106 της ΣΛΕΕ.

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

- (333) Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η Ιταλία έθεσε παράνομα σε εφαρμογή τα υπό εξέταση μέτρα ενίσχυσης κατά παράβαση του άρθρου 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ. Βάσει της ανωτέρω αξιολόγησης, η Επιτροπή αποφάσισε ότι η αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγήθηκε στη Lazioimar στο πλαίσιο της παράτασης της αρχικής σύμβασης είναι συμβατή με την εσωτερική αγορά βάσει του άρθρου 106 της ΣΛΕΕ. Επιπλέον, δεδομένου ότι η προτεραιότητα ελλιμενισμού είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την παροχή της ΥΓΟΣ από τη Lazioimar, το μέτρο αυτό είναι επίσης συμβατό με την εσωτερική αγορά βάσει του άρθρου 106 της ΣΛΕΕ.
- (334) Επιπλέον, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι τα ακόλουθα μέτρα δεν συνιστούν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ:
- α) η αντιστάθμιση που χορηγήθηκε στη Lazioimar για την παροχή υπηρεσιών θαλάσσιων μεταφορών βάσει της νέας σύμβασης παροχής υπηρεσιών για την περίοδο από τις 15 Ιανουαρίου 2014 έως τις 14 Ιανουαρίου 2024, συνδυασμένης με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της Lazioimar και την προτεραιότητα ελλιμενισμού στη Lazioimar, διότι πληροί τα τέσσερα κριτήρια Altmark.

- β) η δυνατότητα χρήσης πόρων για την αναβάθμιση πλοίων για σκοπούς ρευστότητας, δεδομένου ότι η Laziomar δεν χρησιμοποίησε τους πόρους αυτούς για τους προαναφερθέντες σκοπούς·
- γ) οι φοροαπαλλαγές που σχετίζονται με τη διαδικασία ιδιωτικοποίησης της Laziomar και η δυνατότητα χρήσης πόρων του FAS για την κάλυψη αναγκών ρευστότητας, όπως προβλέπεται στον νόμο του 2010,

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η αντιστάθμιση υπέρ της Laziomar και η προτεραιότητα ελλειμνισμού για την παροχή υπηρεσιών θαλάσσιων μεταφορών στο πλαίσιο της παράτασης της αρχικής σύμβασης κατά την περίοδο από την 1η Ιουνίου 2011 έως τις 14 Ιανουαρίου 2014, συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Η Ιταλία έθεσε σε εφαρμογή την ενίσχυση υπέρ της Laziomar κατά παράβαση του άρθρου 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ. Η εν λόγω ενίσχυση είναι συμβατή με την εσωτερική αγορά.

Άρθρο 2

Η ανάθεση της νέας σύμβασης παροχής δημόσιας υπηρεσίας για την περίοδο από τις 15 Ιανουαρίου 2014 έως τις 14 Ιανουαρίου 2024, συνδυασμένης με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της Laziomar και την προτεραιότητα ελλειμνισμού στη Laziomar, δεν συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

Άρθρο 3

Η δυνατότητα προσωρινής χρήσης των χρηματοδοτικών πόρων που έχουν ήδη δεσμευθεί για την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό του στόλου, για την κάλυψη πιεστικών αναγκών ρευστότητας, όπως ορίζεται στον νόμο του 2010, δεν αξιοποιήθηκε όσον αφορά τη Laziomar. Συνεπώς, δεν συνιστά κρατική ενίσχυση υπέρ της Laziomar κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

Άρθρο 4

Οι φοροαπαλλαγές που σχετίζονται με τη διαδικασία ιδιωτικοποίησης της Laziomar, όπως προβλέπονται στον νόμο του 2010, δεν συνιστούν κρατική ενίσχυση υπέρ της Laziomar κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

Άρθρο 5

Η δυνατότητα χρήσης πόρων του Fondo Aree Sottoutilizzate για την κάλυψη αναγκών ρευστότητας, όπως προβλέπεται στον νόμο του 2010, δεν συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

Άρθρο 6

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ιταλική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 30 Σεπτεμβρίου 2021.

Για την Επιτροπή
Margrethe VESTAGER
Μέλος της Επιτροπής

ISSN 1977-0669 (ηλεκτρονική έκδοση)
ISSN 1725-2547 (έντυπη έκδοση)

Υπηρεσία Εκδόσεων
της Ευρωπαϊκής Ένωσης
L-2985 Λουξεμβούργο
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

EL